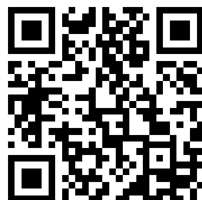
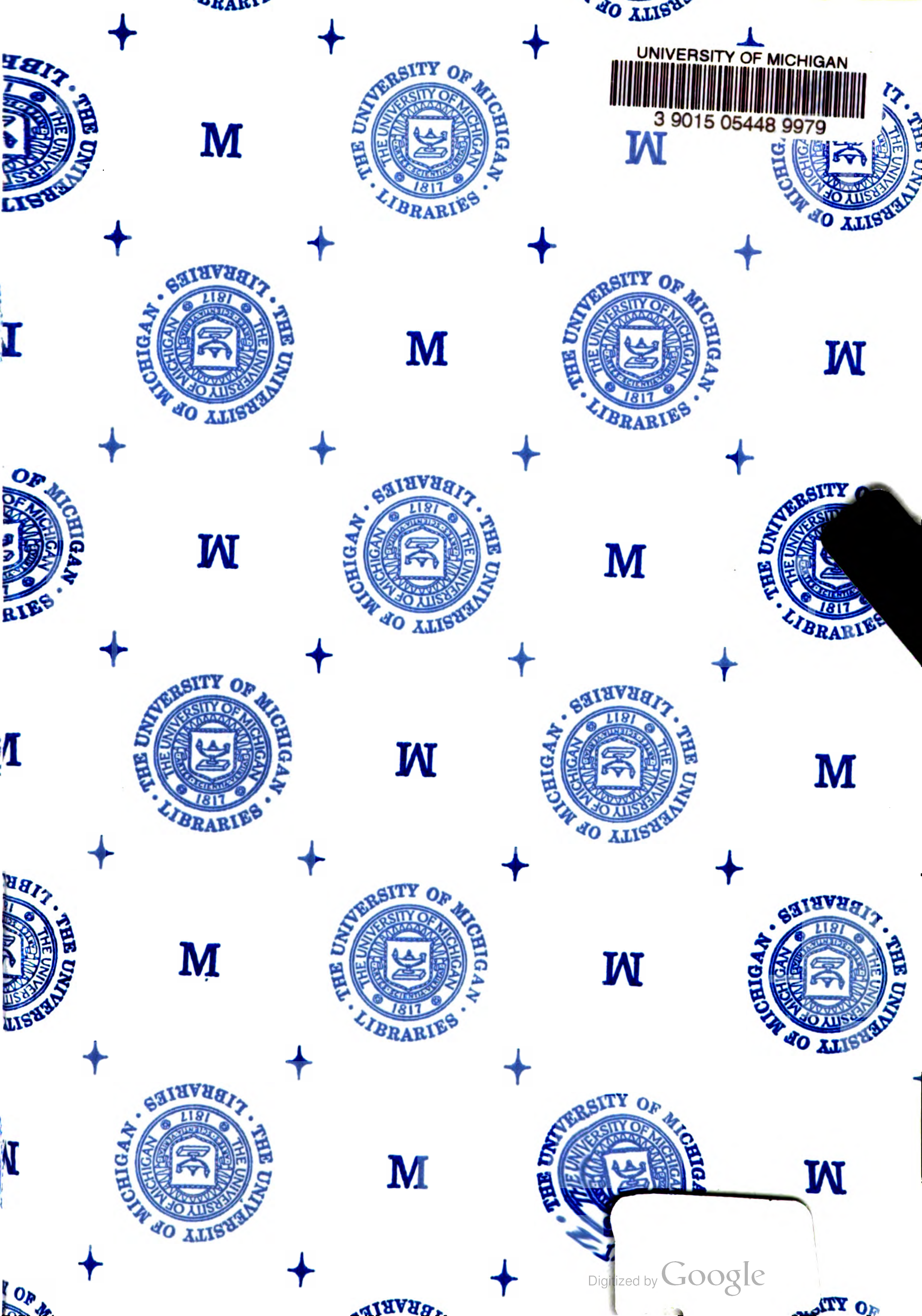

UNIVERSITY OF MICHIGAN
3 9015 05448 9979
THE UNIVERSITY OF MICHIGAN · LIBRARIES ·
1817
Digitized by Google

Neg 12/19/78

وزارت فرهنگ و هنر

فهرست نسخ خطی کتابخانهٔ ملی

جلد هفتم - کتب عربی

از شماره ۱ تا ۵۰۰

فراهم آورنده - سید عبدالله انوار

تهران - ۲۵۳۶

از انتشارات اداره کل کتابخانه‌ها

بمناسبت جشن فرهنگ و هنر

سال ۲۵۳۶

اینک که جلد هفتم فهرست نسخ خطی کتابخانه ملی ایران تقدیم مشتاقان‌کتاب و کتابخانه میشود . کتابخانه ملی خوشحال است که فزون‌بر معرفی خصوصیاتِ نسخ خود حاصل و برآیندِ کارهای ذهنی متفکران ایرانی رادر تکوین وبسط فرهنگ اسلامی نیز بشرح می کشد چه این جلد ومجلدات بعدی آن روشنگر خواص و ویژگیهای مخطوطاتِ عربی اند ودرآنهاپژوهشگر راستین بروشنی می بیند که ذهنهای درخشان و خلاق ایرانی با چه توانی در تکوین و شکل بندی و گسترش فرهنگ اسلامی بجان کوشیده اند ولی‌چه سود که امروز متاسفانه بجای آنکه این موم منتسب بکشور اصلی‌خود شونددر زمرهٔ " *نوابغ* فکر عربی " آمده اند .

فراهم آمدگی این جلدمرهون زحمات طاقت فرسای همکارعزیزودانشمند و کتابشناس عالیقدر کتابخانه ملی "*آقای سید عبدالله انوار*" است که ایشان باعلاقه خاص خود یکه و تنها باین کارگرانبها دست زده و با انتشارآن خدمتی دیگر بعالَمِ کتابشناسی کرده اند. امید است با علاقه ایکه ایشان باین امر خطیر دارند فهرستهای بعدی را نیز به پیشگاه اهل کتاب آرند تا بخواستِ خداوند فهرست مخطوطات کتابخانه ملی ایران بتمامی پایان پذیرد .

مدیرکل‌کتابخانه ملی‌ایران ـ عبدالله‌لک‌مظاهری

هو

ای نام تو بهترین سرآغاز

بی نام تو نامه کی کنم باز ـ۱

سپاس و ستایش مرخدای بزرگ را که توفیق رفیق راه فرمود تا جلد هفتم فهرست نسخ خطی کتابخانه ملی ایران در پیشگاه اهل کتاب روشنگرکتابهای بسیار شود . این جلد ازفهرست ومجلدات‌بعدی آن گرچه در وصفِ فهرست نسخ خطی بودن بافهرستهای گذشته یکی می‌باشندولی ازآنجا که این مجلدات مباشر تبیینِ نسخ خطی‌عربی‌اند بحکم‌این قید بحثی دیگر می آغازند که برای فرهنگ شناسان اسلامی بسیارعزیز و شایان‌توجه اند.درین مجلدات پژوهشگران‌معارف اسلامی می‌توانندبارهبری کتب مبحوث درآنهابسیردریکی‌ازبزرگترین‌فرهنگهای جهانی‌پردازند که کمتر فرهنگی چنین عظمت و گسترشی‌را بخود دیده است. این فرهنگ که از شرقی ترین نقاط عالم تا غربی ترین آن را بحدود پانزده قرن بزیر سایه دارد فرهنگی‌است که فزون برعناصر مادی حیات بشری بعناصر معنوی و مابعدالطبیعی آن نیز توجه کامل دارد .

روزی که آن منادی حق ندای " *قولوالا اله الاالله تفلحوا* "در گنبدگردون افکندوسیاه حبشی وسید قریشی رادر پیشگاه باعظمت‌خود بیکسانی دید او عالما" و عامدا" پایه های یکی از متین ترین معارف وتمدن بشری را گذارد معارفی که مستقرِآن عدل و دادبود. او که با

نفرت و انضجارٌ ندای "ان الله بریءمن الظالمین و رسوله " رامکرردر
مکرر در داد بر سر آن بود که فرهنگی انسان ساز سازمان دهــــدو
خوب میدانست که چنین فرهنگی جز در فضای قدس عدل و داد در
جوّ دیگر سازمان نمی‌یابد . او بخوبی آگاه بودکه جهان پاک عــدل
وداد باید تا انسانی انسان شکوفا شود و در پناه وسایه عدل است
که آدمی بمقام خدا بینی و"جز خدا" نبینی‌میرسد . زهی بزرگــــی و
سروری آن دُر دانهٔ عالم وجود ! ! و نفرین ولعن جاودانه برظالم
وظلم‌پیشه‌بادکه در دستگاه آدمیخوارهٔ اوچه دستهای آلوده ایکه بستم
در عترت پاکان برده نمیشود وچه سلسله های بی گناهی که از سر
ظلم بزیرسلسله هانمیرود. درظلم ریشه مردمی بر می‌افتد، انسانیت
می میرد، آدمیان مردگان بی کفن و دفنی میشوند که جز روز بشب
دوزی وظیفت دیگر ندارند . هنر، ادبو علم همه و همه الفــاظ
مشحون از تملق وخالی از معنی میگردند که خروار خروار در پـــای
فرعون صفتی ریخته میشوند تا او از سرِ مستی ونخوت عربـدهٔ "هل
مِنْ مبارزٌ" برکشد و با شمشیر آختهٔ ستم آتش زن خرمنِ انسانیت‌شود.
آن بیچاره مغرور از تملق وفریفته بظلم آنقدر مرکب ستم را پیـــش
می راند تا قضای الهی بآخر چون فرعون روسیاهش ازگذرگــاهِ آب
بگلخنِ آتش افکند " *فسیعلم الذین ظلموا ایّ منقلب ینقلبون* " .

باری فرهنگ عدل پایهٔ آن سرورِ عالم هستی چون بر مستقرِ داد بود نمایشگر والاترین جلوات ستمزدگان پیشین شد و درآن پارسی و تازیِ از بند رسته بخود سازی و جهانسازی دست یازیدند، آنانکه درظلمات ظلم جز سیه عملی نداشتند بدین دعوت فروغ افکن تاریکیها شدند و پایکوبان و دست افشان خواندند: درسایهٔ عدل است بهشت شدن زمین وفرشته شدن انسان . بنگر بقدرت خدایی عدل و داد !!

ایرانی از بند رسته چون چنین جلوه گاهِ انسانی دید بخود آمد و بگواهی برگهای مجلدات این فهرست کاخهای بلند از دانش پی افکند و باتوان و نیرویی شگرف فرهنگ عدل‌پایهٔ اسلامی‌را به پیش برد و بدیگر سخن تار و پود انداز تمدن و معارفی شد که اگر بجای نام " فرهنگ *اسلامی*" نام " فرهنگ *ایرانی*" بخودگیرد نام گیری بغیرحق نباشد و وا اسفا که درین روزگار زشت نه تنها نوابغ این فرهنگ به " *نابغهٔ فکر اسلامی*" معرفی نمیشوند بلکه ازسر جهل و غرض وصف‌نام "*نوابغ فکر عربی*" گرفته وباین‌وصف درکتابها رفته اند .

" *بدیع الزمان همدانی*"ازخاک‌همدان‌برخاست ودرخاک هرات بخاک شد او که قدمی درخاک عربان ننهاده بود بزرگترین‌شاهکار

نویسندگی زبان عرب را هدیه مشتاقان کرد : "*مقامات*" بدیع الزمان همدانی یکی ازنوشته های شگرف و فنا ناپذیر نثر زبان عربو گویا ترین سند نبوغ فکر ایرانی است . حال اگر بصِرفِ عربی‌نگاری اورا نابغهٔ فکر عربی شماریم و از گردونهٔ نوابغ فکرایرانی خارج کنیم آیا جز مکابره با عقل کاری دیگر کرده ایم ؟ "روزیکه "سعد*الدین*تفتازانی" برآن میشود که در جرجانیه خوارزم " عناکب نسیان" رااز شرح‌خود بر " *تلخیص المفتاح* " قاضی قزوینی برگیرد وکتاب عالمانه "*مطول*" را ببازار نقد برد بدانروز این ایرانی پرورده شده درسرزمین ایـران بزرگترین‌اثرراادر فصاحت وبلاغت بعاشقان سخنوری زبان عرب عرضه کرد بازاگر اوراچون بدیع الزمان بصِرفِ عربی نگاری درشمار" *نوابع* فکر عربی" آریم نه چنین‌است که بعالَمِ تحقیق وانتساب خیانـــت ورزیده ایم ؟ . "*علامه جار الله* زمخشری " که برترین‌زبانشناس عربست‌اگراوراتحت "*نوابغ فکرایرانی*" نیاوریم و یا باتسامحی‌نابغه فکر اسلامی معرفی نکنیم وچون یاوه سرایان این روزها در زمرهٔ "*نوابغ* فکر عربی" آریم آیا مورد خنده وبیدانشی اهل‌دانش نمیشویم ؟ .

" *طبرسی*" چون " مجمع *البیان*" خودرا درتفسیر قرآن بزبان‌عربان پرداخت بی‌شبهه یکی ازشاهکارهای جاودانه فکر اسلامی رااین‌ایرانی درآن زبان بنیان نهاد حال‌اگرکج‌تابی‌کنیم و بجای‌آنکه او رانابغـــهٔ

سرزمین‌خودش بدانیم از گروه " نوابغ فکرعرب " گیریم آیا ظلم‌بینی
بحال‌این عالِم نکرده ایم ؟ . درآنگاهی که بمجلس خلیفه عباسی
بحث دقیق زبانشناسی عرب بر سر ضمیرمنفصلِ مرفوع و منصوب
" *اذاهو هی* " و " *اذا هوایّاها* " ببلندی کشید و مجلسیانِ‌عرب‌زبان؟
حیرت زده در پیشگاهِ دو سرآمدِ زمان‌عرب : " سیبویه فارسی " و
" کسائی ایرانی " بسکوت نشستند و به " قلت " و " اقول " آنها
گوش فرا دادند آیا سکوت و حیرتِ مجلسیان و آن هیاهوی‌دانشوران؟
خود مبین نبوغ فکر ایرانی در زمان بیگانه عرب نیست و آیاسیبویه
و کسائی دو " نابغهٔ فکر عربند " بجای آنکه نابغه فکرایرانی‌باشند؟
دو گروه "*بصری*" و "*کوفی*" که در دستورِ زبان عرب آن چیرگیهاکرده اند
و سخن شناس می داند چه کرده اند ــ این دو به پیشوایی همان
سیبویه و کسائی ایرانی بودند که بااین‌مرزهای بالا و والای سخن
رفته اند حال اگر این دو گروه دو جلوه گاه فکرایرانی نباشندخیلی
زشت است که جلوه گاهِ فکرِ عرب گرفته شوند . کیست که دو شرح
" *شافیه* " و " *کافیه* " " ابن حاجب " را درصرف و نحو زبانِ
عرب برخواند ودر برابر نبوغ شارح آنها یعنی " *رضی‌الدین* محمد
بن حسن *استرآبادی* " سرتعظیم فرود نیاورد و بازکیست که
" *الفوائد الضیائیه* " *جامی* "رابمطالعه گیرد و از قدرت و نبوغ این

نحوی‌بزرگ ایرانی انگشت حیرت بردهان خودنگیرد. عجب در عجب است که صرف و نحو عرب هرچه دارد از ذهن ایرانی دارد و بااین وصف معلوم نیست‌این‌خود چــه پندار ناپاکی‌است که امروز این خیل نابغه ها را بزیر " نوابع فکر عرب " می برد ؟

حال اگر ازین عظمت و نبوغ فکر ایرانی درمسائل صرفی‌ونحوی بگذریم و بسایر معارف اسلامی توجه کنیم دیگر درآن جلوه گاه هـا هرچه می‌بینیم قدرت و نبوغ فکر ایرانی می بینیم : فلسفه اسلامی با دقتهای شگرف ذهن ایرانی بنیان گذاری شده وبانیروی فکـــری ایرانیان گسترش جهانی یافت ای چه خوش بودکه این نابغه‌سازان فکر عرب " صدر الدین شیرازی " گونه ای را ازعرب نشان‌میدادند وآنگاه کوس ادعای" نوابغ فکر عربی" بر می کوفتند .

علم حدیث اسلامی هرچه دارد از امامان حدیث ایرانی‌دارد و ازچهار امام اهل سنت سه امام ایرانی است . مذهب شیعه در عظمت خود مرهون نبوغ فقیهان ایرانی‌است . فقه شیعی همـواره در پیشگاه قدرت ذهنی"شیخ طوسی"سر برآستانساست . اصول‌فقـه هر ریزه کاریهای خیره کننده ای که دارد از فقیهان و عالمان‌اصرل ایرانی دارد . کلام وتاریخ و تفسیر و ادب و علوم دقیقه و عرفان اسلامی هیچگاه نمی تواند خودرا برکنار از نوابغ ایرانی وفکر ایرانی

دارد و کوس لِمَنِ المُلکی کوبد . حال می پرسیم بااینهمه آیا ایـن ریشخند کودکانه ای نیست که ما از سویی نابغه ساز فکر عربی‌شویـم و از سوی دیگر دانسته یا ندانسته این خیل در خیل نوابغ ایرانـی را نوابغ فکر عربی گیریم . زهی بیدانشی و بد سلوکی ! !

باری ذهن ایرانی چون عدلِ محمدی دید زنجیرستم گسست و در سایه این عدل بر بزرگترین فرهنگهای بشری حکم راند فرهنگـی که امیداست گوشه بسیار کوچک آنرا کتب مندرج درین فهرسـت و فهرستهای بعد روشن کند و باز ازخداخواهانیم که همای عدل‌همواره برین قومِ نابغه‌پرور پر گشا باشد تاهمواره علم بشری خودرا در زیر حکومت راستین " نوابغ فکرایرانی " به بیند.

این‌فهرست بمنظور معرفی صنادیدعجم فراهم آمد و در رونـد خود برهمان روش رفت که فهرستهای گذشته رفتند . روشنگری‌مطالب کتب مشروح درآن‌ایجاب کردکه بیشترآن کتب از ابتداء تاانتهـاء خوانده شوند وبعد خلاصه ای ازمطالب آنها دربرگهای این فهرست بفارسی آید حال اگر گهگاه دیده شودکه مباحث کتابی بزبان عربی آمده است این بدانست که برگرداندن بفارسی آن مطالب نمـی توانست براحتی وفراخی مبین‌اصل عربی‌باشد. اینک شماواین‌فهرست.

درخاتمه‌این‌ضعیف‌فرض خودمی‌داندکه ازبزرگان ووالاهمتانی‌که

او را در تکوین‌این فهرست یاری کرده اند بازبانی هرچند الکـــن
شکرگزاری کند : نخست از حناب " آقای عبدالعلی سیاوشی" مدیر
کل معظم سابق کتابخانه ملی‌ایران و مدیر کل فعلی‌امور اداری‌وزارت
فرهنگ وهنر سپاسگزاراست که جناب ایشان بگاه کارگزاری خــوددر
کتابخانه ملی‌ایران‌درست برحکم آیهٔ شریفه " یخرج الحی‌من‌المیت "
رفتند چه هر چه در ایام معدود کارخود درکتابخانه کردند احیـاء
موات بود ودم عیسی‌وشی برعظم رمیـم مردگان . چه فروبستگیها
که بسرانگشت تدبیرِ ایشان گشوده نشد و چه بنیانـهای نو که از
سرفکرت ایشان ریخته نگشت . این فهرست هرچه دارد ازدم‌مسیحا
نفس ایشان دارد واگر باید برهن لطف کسی باشد مرهون الطـاف
ایشانست"وکل خیر عنده من عنده".خدای بزرگ همواره ایشـانـرا
برمشکل گشایی در خیرات‌و بنیانگذاری صالحات موفق دارد کموصف
ایشان یک دهان خواهد بپهنای فلک . "وفقه‌الله تعالی‌فی‌الدارین".

دیگر ازسرکارخانم فاضله و متقیه"خانم عاتقه نوری" رئیـــس
بخش فهرست نگاری کتب چاپی کتابخانه ملی سپاسداراست که فضل
و دانش ایشان خاصه در عالم کتابشناسی وفهرست نگاری رهنمـون
او در بسی‌از مواضع بود . "شکرالله مساعیها شکرا" جمیلا" .

بی‌شک‌این‌فهرست‌نمی‌تواندبی‌حق‌شناسی‌ازجناب "آقای‌خسروسلیمی"

در پیشگاه اهل کتاب و صاحبنظران عرض اندام کنـد چه آن
عزیز با کوششهای دانشمندانه خود درفراهم آوری مواد نسخه شناسی
همواره مخطوطاتِ کتابخانه ملی را رهینِ منت خود دارند. گرچـه
وجودایشان سالهاست که ازبساط قرب بدوراست ولی سایهٔ ایشـــان
همیشه برسراین برگه های فهرست است. "*جزاهالله عنی جزاء خیرا*"
نگارنده ازکارکنان چاپخانهٔ ندا بویژه سرکار"*خانم ایلخانـی*"
رئیس محترم چاپخانه و آقایان"*داود ناصری*" و" *نعمت اله لبافی*"و
آقای" محمدرضای محمدحسینی"کارمندان چاپخانه و آقای" *ربانـی*"
رئیس دارالتحریر ربانی متشکراست که کوشش آنهادرماشین نمودن و
چاپ کردن این فهرست امری نیست تابتوان نادیده گرفت وبی سپاس گزاری
گذشت. خدای بزرگ همواره آنانرا دراینگونه کارهای خیرموفق بداراد.

گرچه پریشانحالی وشکستگی بخصوص نیمکوری ودردچشم (= رمد)
که "*نعوذ بالله من الرمد*" باین درویش از پای افتاده بیش ازایـن
اجازت نداد تا بتواند این فهرست رابه ازین عرضه کند ولی امیـد
آنکه بااینهمه کوتاهیها باز بتواند مشکل گشای اهل تحقیق درطریـق
شود ودرپیشگاه اهل نظریک صوابش خطاپوش صدخطایش گردد.

غلام همت آن عارفان باهنرم
که یک صواب ببینند وصدخطا بخشند

حال اگر صاحبدلی قصـد قربتی درین سـیه نامه دید انشاء اللـــه

نگارنده را ازدعای خیر خود محروم نخواهد داشت چه آنچه این فقیر را بدین روزهای پیری و رحیل بدان نیاز است ، همین‌دعای خیر اهل رازست که بی شک آن زاد آخرت او خواهد بودوالااحسان صاحبانِ قدرت بی خبر خود مشکلی ازمشکلات راه استکه"نعوذبالله من الوقوع فیهن" .

" *اللهم اغفرلنا ذنوبنا ان ذنبنا اواخطانا واجعل‌هادی سبلنانورامن انوار هدایتک ولاتجعلنا من القوم الظالمین لانکبری‌ومنهم‌ورسولک* .

آمین .

تحریرشددرتهران‌بماه‌ذی‌الحجه۱۳۹۷هجری‌قمری‌مطابق‌آذر۱۳۵۶شمسی .

سید عبدالله انوار

۱/ع (دینی ـ ادعیه)

صحیفهٔ سجادیه

صحیفهٔ سجادیه که از ادعیه مشهور شیعیانست بدین ترتیب درین نسخه تنظیم یافته : ابتداء شأن تحریر آن آمده و سپس این ادعیه ذکر شده است :

۱ ـ دعاؤه التحمید لله عزوجل ؛ ۲ ـ دعاؤه علی محمد وآله ؛ ۳ ـ دعاؤه علی حملة العرش ؛ ۴ ـ دعاؤه علی مصدقی الرسل ؛ ۵ ـ دعاؤه لنفسه و خاصه ، ۶ ـ دعاؤه عند الصباح والمساء ، ۷ ـ دعاؤه فی المهمات ، ۸ ـ دعاؤه فی الاستعاذه ، ۹ ـ دعاؤه فی الاشتیاق ، ۱۰ ـ دعاؤه فی التجاء الی الله ، ۱۱ ـ دعاؤه بخواتم الخیر ، ۱۲ ـ دعاؤه فی الاعتراف ، ۱۳ دعاؤه فی طلب الحوائج ، ۱۴ ـ دعاؤه فی الظلمات ، ۱۵ ـ دعاؤه عند المرض ، ۱۶ ـ دعاؤه فی الاستقاله ، ۱۷ ـ دعاؤه علی الشیطان ، ۱۸ ـ دعاؤه فی المحذورات ، ۱۹ ـ دعاؤه فی الاستسقاء ، ۲۰ ـ دعاؤه فی مکارم الاخلاق ، ۲۱ ـ دعاؤه اذا حزنه امر ، ۲۲ ـ دعاؤه فی الاستکفاء ۲۳ ـ دعاؤه عند الشده ، ۲۴ ـ دعاؤه بالعافیه ، ۲۵ ـ دعاؤه لابویه علیهم السلام ، ۲۶ ـ دعاؤه لولده علیه السلام ، ۲۷ ـ دعاؤه لاهل الثغور ، ۲۸ ـ دعاؤه فی التضرع ، ۲۹ ـ دعاؤه اذا اقتر علیه الرزق ، ۳۰ ـ دعاؤه فی المعونه علی قضاء الدین ، ۳۱ ـ دعاؤه بالتوبه ، ۳۲ ـ دعاؤه فی صلوة اللیل ، ۳۳ ـ دعاؤه فی الاستخاره ، ۳۴ ـ دعاؤه اذا بتلی اورای مبتلی یفضیحه ذنب ، ۳۵ ـ دعاؤه فی الرضاء بالقضاء ، ۳۶ ـ دعاؤه عند السماع الرعد ، ۳۷ ـ دعاؤه فی الشکر لله تعالی ، ۳۸ ـ دعاؤه فی الاعتذار ، ۳۹ ـ دعاؤه فی طلب العفو ، ۴۰ ـ دعاؤه عند ذکر الموت ، ۴۱ ـ دعاؤه فی طلب الستر والوقایه ، ۴۲ ـ دعاؤه عند ختم القرآن ، ۴۳ ـ دعاؤه اذا نظر الی الهلال ، ۴۴ ـ دعاؤه لدخول شهر رمضان ، ۴۵ ـ دعاؤه لوداع شهر رمضان بعید الفطر و الجمعه ، ۴۶ ـ دعاؤه فی یوم عرفه ، ۴۷ ـ دعاؤه فی یوم الاضحی والجمعه فی کید الاعداء ، ۴۸ ـ دعاؤه فی الرهبه ، ۴۹ ـ دعاؤه فی التضرع والاستکانه ، ۵۰ ـ دعاؤه فی الالحاح ، ۵۱ ـ دعاؤه فی التذلل ، ۵۲ ـ دعاؤه فی الاستکشاف الهموم .

آغاز: بسمله، حدثنا السيد الاجل نجم الدين بهاء الشرف ابوالحسن . . .
پایان: وتتم احسانک فیما بقي من عمري كما احسنت فيما مضى منه یاارحم الراحمين .

نسخ خوش، محتملا "قرن دوازدهم هـ . ق . ، سرلوحه مذهب زر و شنجرف و لاجورد و سسر، صفحات اول و دوم میان سطور طلا اندازی، سرفصلها با مرکب قرمز و در متن زر و حاشیه گل و بوته دار نوشته شده . ـ جلد: پارچه، رنگی سبز و قرمز و زرد، سجاف تیماج زرد، اندرون تیماج قرمز . ـ کاغذ: دولت آبادی، ۷۰ x ۱۲۵، ۳۵ x ۷۰، ۱۸۱ برگ ۱۱ سطر کامل ۲۶۸ س / ۱۰۱۷۵

۲/ع (مطالب گوناگون)

مجموعه

درین مجموعه کتب زیر آمده و هریک باشماره فرعی مشخص شده است .
نسخ، متحملا " قرن دوازهم هـ .ق . ، محمدرضا تبریزی، تبریز، سرفصلها با مرکب قرمز، در صفحات اول و دوم میان سطور طلااندازی، در بقیه صفحات میان سطور خطوط افقی زر و ساه، محدول: جدول دور سطور زر و سیاه و قرمز و آبی، جدول خارجی زر و مشکی . ـ جلد: تیماج قرمز، ترنج و نیم ترنج، منگنه ضربی، ۹۰ x ۱۳۵ . ـ کاغد: ترمه، ۵۵x ۹۰، ۱۲ برگ، ۱۱ سطر کامل ۱۷۸/س / ۳۱۸۶

۲/ع / ۱ (دعبی)

دعـاء الصباح

از: علی بن ابیطالب (ع) امام اول شیعیان .
آغاز: بسمله، یامن دلع لسان الصباح بنطق تبلجه .

رک . دعاء الصباح و مفتاح الفلاح درین فهرست

پایان : *مواهبک یاکریم یاکریم یا ارحم‌الراحمین ، صلی‌الله علی‌خیر خلقه محمد وآله الطیبین الطاهرین .*

جای آن درین مجموعه از صفحه یک تا ۷ می‌باشد .

ع/۲
۲ (دینی)

زیارت روز عاشورا

از : امام جعفر صادق علیه السلام .

این زیارت با اعمالی که شرح آن در متن آمده است از ادعیه‌ایست که در روز عاشورا بوقت زیارت قبر امام حسین علیه‌السلام امام سوم شیعیان باید خواند و انجام داد . درین نسخه اصل زیارت نامه و اعمال لازمه همگی مرتب آمده است .

آغاز : *بسمله ، السلام علیک یا اباعبدالله‌السلام علیک یابن رسول‌الله .*

پایان : *ویضرب الله الامثال للناس والله بکل شیء علیم .*

جای آن درین مجموعه از صفحهٔ ۸ تا ۱۸ می باشد .

ع/۲
۳ (دینی)

جنگ ادعیه و آیات

درین قسمت چند دعا باضافه چند آیه آمده است : دعای نخست دعائی‌است که‌بعد از نماز صبح باید خوانده شود جای آن از صفحهٔ ۱۸ تا صفحهٔ ۱۹ ، دعاء دوم دعائی است که جهت طول عمر باید خواند از صفحهٔ ۲۰ تا ۲۳ ، (درین قسمت چند عمل نیز ذکر شده که دستور آنها در متن آمده است) . از ۲۱ تا ۲۳ هفت‌آیه‌است‌که‌باید‌خواند (آیات مزبور آیات مشهور بین اهل دین میباشند) .

آغاز : *از حضرت امام رضا منقول است که هرکه بعد از نماز صبح . . . .*

پایان: وامتنع بحول‌الله و قوته من حولهم و قوتهم
جای آن درین مجموعه از ۱۸ تا ۲۳ می‌باشد.

۳/ع (مطالب گوناگون)

مجموعه

درین مجموعه کتب زیر آمده و هریک باشماره‌ٔ فرعی مشخص شده است.
نسخ خوش، ۱۲۶۶ هـ.ق.، محمدعلی بن محمدحسین الحسینی کاشانی، سرلوحه مذهب زرو شنجرف ولاجورد و سبز. ـ جلد: تیماج قرمز، سجاف سبز، منگنه ضربی زر، اندرون تیماج سبز، دولائی ۸۰×۱۴۰. ـ کاغذ: فرنگی آهاردار ۴۵×۸۰، ۳۸ برگ، ۷ سطر کامل، ۱۳۹/س / ۲۲۶۱

۳/ع / ۱ (دینی)

اعتصام دوازه امام

این دعا بسیار مشهور و مختصر است.
آغاز: بسمله، *اللهم انت‌الاول فلیس قلبک شیء و انت‌الاخر فلیس...*.
پایان: *مهماتی بحق محمد وآله الطیبین الطاهرین*.
جای آن از صفحهٔ یک تا ۴ می‌باشد.

۳/ع / ۲ (دینی)

دعای دوازده امام

از: خواجه نصیرالدین طوسی، زمان تألیف: قرن هفتم هـ.ق.

این دعا بسیار مشهور است و خواجه نصیرالدین طوسی آنرا گرد آورده و در آن براعت اطهار یکایک دعا شده است .

آغاز : بسمله ، *اللهم صل وسلم وزد و بارک علی النبی الامی العربی الهاشمی القرشی .*

پایان : *صلی الله علی محمد وآله اجمعین الطیبین الطاهرین .*

جای آن از صفحهٔ ۴ تا ۵۵ می باشد .

۳/ع
۳ (دینی)

دعاء الصباح و مفتاح النجاح

این دعا از ادعیه مشهور و متعلق به حضرت علی بن ابی‌طالب امیرالمؤ منین است .

آغاز : بسمله ، *اللهم یا من دلع لسان الصباح بنطق تبلجه*

پایان : *یاارحم الراحمین وصلی الله علی سیدنا محمد وآله الطاهرین*

جای آن درین مجموعهٔ از ۵۵ تا ۷۳ می‌باشد .

۴/ع (ادبیات ــ صنایع ادبی)

حسن التوسل فی صناعه الرسل

از : شهاب‌الدین محمودبن فهدالحلبی . زمان تاءلیف : قرن هشتم هـ.ق .

در این رساله نویسنده که از دانشوران و ادیبان عربست در صنعت ترسل و کیفیت صنایع ادبی و بخصوص بدیعی مطالب مفصل می‌آورد و در موارد متعدد از قول شاعران جاهلی و دورهٔ اسلام استشهاد می‌جوید وبرتائید اقوال خود از آنها استعانت می‌طلبد و این میرساند که نویسنده در ادب جاهلی نیز دست بسیار داشته .

آغاز : بسمله ، *قال الشیخ الامام العلامه جامع اشتات الفضائل لسان الادب .*

پایان : *وهذا ما . . . . فی هذا کتاب من علوم المعانی و البیان المتشرح لهذه*

الصناعه و . . . .

نسخ ، متحملا " قرن یازدهم هـ.ق . سرفصلها بامرکب قرمز ، روی بعضی جملات بامرکب قرمز خط کشی . ــ جلد : تیماج مشکی ، ترنج و نیم ترنج ، منگنه ضربی ، مقوائی بیاض، ۱۳۵×۱۸۵ . ــ کاغذ : فرنگی ، ۹۰×۱۴۰ ، ۱۱۳ برگ ، ۹۹۳/س / ۱۸۱۶

۵/ع (دینی)

دعای حجاب

این دعا ابتداء التماس صلوه از خدا برحجاب اکبر (یعنی پیغمبر اسلام) می کند و سپس در نعت او مطالبی می‌آورد و بعد در ضمن عبارات چند هریک از امامان شیعه‌را می‌ستاید . آخر باد عای خود موفقیت سایر مسلمانها را از خدا می‌خواهد .

آغاز : بسمله ، *اللهم صل علی الحجاب الاکبر والنور الی الانوار کلمه الله الباقیه* . . .

پایان : *اللهم ادفع البلا والوباء و الطاعون و سایرالبلاء* . . . *فی درعک الحصینه یا ارحم الراحمین* .

نسخ خوش ، متحملا " قرن سیزدهم هـ.ق . ، ساده ، بدون سرفصل و سرلوحه ، کلمات عربی بااعراب ، ــ جلد : تیماج سبز ، ترنج ونیم ترنج و منگنه ضربی ، سجاف و اندرون ، تیماج قرمز دولائی ، ۹۰×۱۴۰ . ــ کاغذ : فرنگی ، ۳۵×۸۵ ، ۲۹ برگ ، ۹ سطر کامل ، ۱۴۱/س / ۲۳۸۲

۶/ع (دینی)

اعتقادیه مجلسی

از : ملامحمد باقر مجلسی ، زمان تاءلیف : قرن دوازدهم هـ.ق .

درین رساله مجلسی به‌پاسخ یکی ازکسانی که ازاو در بارهٔ " راست "و"طریق حق " سئوال کرده می‌ایستد و سپس نصایح چندی بموءمنان در پرهیزگاری و حق طلبی می‌کند و می‌گوید پاره‌ای از امور چون معراج جسمانی و امثال آنرا که عقل در وادی اول نمی‌پذیرد باید بپذیری و پس از این نصایح کلمه‌ای چند در بارهٔ

نیت می‌آورد و بعد نیتهائی که می کنند ذکر می کند و بالاخره با ادعیه و سوری از قرآن که بعنوان ذکر لازم است کتاب را به پایان می‌برد .

آغاز : بسمله ، *الحمدلله الذی . . . سلوک . . . . . و اوضح اعلامیه . . .*

پایان : *وایاک لایحب ویرضی و نجعلنا وایاک ممن یذکر فتنفعه الذکری . . .*

نسخ ، محتملاً " قرن دوازدهم هـ.ق. ، سرفصلها بامرکب قرمز ، روی بعضی جملات بامرکب قرمز خط‌کشی شده . ــ جلد : تیماج قرمز ، ترنج و نیم ترنج ، ضربی دولائی ۸۰×۱۴۰ . ــ کاغذ : ترمه ، ۵۰×۱۰۰ ، ۶۶ برگ ، ۹ سطر کامل ، ۸۷۶/س / ۱۶۳۸

۷/ع (مطالب گوناگون)

مجموعه

درین مجموعه کتب زیر آمده است و هریک باشمارهٔ فرعی مشخص شده است.

نستعلیق و نسخ ، صفر ۱۱۸۸ هـ.ق. ، ساده ، بدون سرلوحه و جدول . ــ جلد : تیماج مشکی ، مقوائی ، ۱۰۰×۱۴۵ . ــ کاغذ : فرنگی ، ۵۵ ×۱۰۵ ، ۳۳ برگ ، ۱۴ سطر کامل ، ۱۸۵۴/س / ۲۹۲۰

۷/ع / ۱ (کلام)

حاشیه خفری برتجرید

از : محمدبن خفری ملقب به شمس‌الدین ، زمان تالیف : قرن دهم هـ.ق.

تجرید خواجه نصیرالدین طوسی یکی از کتب معروف کلام شیعی است و برآن شرح و حواشی متعددی نگاشته‌اند که از آنجمله است شرح تجرید قوشجی وشرح تجرید علامه . درین مجموعه قسمت الهیات شرح تجرید بوسیله خفری تحشید شده‌است و خفری حاشیه خود را در محاکمه بین دوانی و میرسید صدرالدین دشتکی نوشته .

آغاز : بسمله ، *الحمدالله رب العالمین والصلوه علی سیدالمرسلین واله الطیبین الطاهرین بعد فیقول الفقیر . . . .*

پایان : *واجب الوجود بذاته ، و واجب الوجود لغیره .*

جای آن درین مجموعه از صفحه یک تا ۱۴۲ می باشد ،

۷/ع
۲

(کلام)

حاشیهٔ ملامیرزا جان برشرح تجرید

از: ملامیرزاجان (حبیب الله شیرازی) ، زمان تالیف: قرن دهم هـ.ق.

درین نسخه ملا میرزاجان مباحث "جواهر و اعراض " شرح تجرید را تحشیه کرده است ابتداء ملامیرزاجان از علـت تقـدم یکـی بردیگری صحبت میکند و سپس جواهر و بعد از آن یکایک اعراض را شرح داده و موارد اختلاف را روشن مینماید.

آغاز: *بسمله ، فناسب ذلک اما حاصل وجه المناسبه انه . . .*

پایان: *بل علیها معا " فتامل.*

جای آن درین مجموعه از ۱۴۳ تا ۲۶۲ می باشد.

۸/ع

(دینی)

الجنه الواقیه والجنه الباقیه

از میرداماد (میر محمد باقر مدعو به داماد) ، زمان تاءلیف: قرن یازدهم هـ.ق.

این کتاب بنابرقول موءلف ؟ ازکتب دینی است و درآن از " عوذ " و "دعوات" و "زیارات "و " حجب " و " تحصینات " و " هیاکل " و " استغاثات "و "احراز" و " صلوات "و" اقسام استخارات " در چهل فصل سخن آمده است:

فصل اول: در تعقیب هرنماز واجب، فصل دوم: در تعقیب نماز ظهر، فصل سوم: درتعقیب نماز عصر، فصل چهارم: درتعقیب نماز مغرب، فصل پنجم: در تعقیب نماز عشا، فصل ششم: در ادعیه وقت خواب، فصل هفتم: درادعیه شب، فصل هشتم: در استغفارات سحر، فصل نهم: در تعقیب نماز صبح، فصل دهم: در دو سجدهٔ شکر، فصل یازدهم: در آنچه هر روز باید گفت، فصل دوازدهم: در صلوات مسنونه موقته. فصل سیزدهم: در ادعیه صبح و مساء ، فصل چهاردهم: در اعمال روز جمعه، فصل پانزدهم: در نماز حاجت، فصل شانزدهم: در استغاثات، فصل هفدهم: در ادعیه روزی و رزق، فصل هیجدهم: در دیون، فصل نوزدهم:

در دعاهای محبوس، فصل بیستم : در ادعیه مرض و ناخوشی، فصل بیست ویکم : در ادعیه برای گمشده و فراری، فصل بیست ودوم : در ادعیه تامین از سلطان، فصل بیست وسوم : در دعاهای انتقام، فصل بیست وچهارم : در ادعیه اسم اعظم، فصل بیست وپنجم : در ادعیه پیغمبران، فصل بیست وششم : در ادعیه ائمه، فصل بیست و هفتم : در حجب و هیاکل، فصل بیست وهشتم : درامن ازمخاوف، فصل بیست ونهم : در ادعیه سر، فصل سی‌ام : در دعاهای روزها و عوذ روزها، فصل سی‌ویکم : در دعاهای متفرقه، فصل سی ودوم : در ادعیه مسافر، فصل سی وسوم. در ادعیه آیات قرانیه، فصل سی وچهارم : در استخارات، فصل سی وپنجم : در زیارات، فصل سی وششم : در دعاهای ماه رجب، فصل سی و هفتم : در ادعیه‌ماه شعبان، فصل سی‌وهشتم : در ادعیه ماه رمضان، فصل سی ونهم : در اسماء الحسنی و خواص آن، فصل چهلم : در آداب داعی :

آغاز : *بسمله، الحمدلله الذی جعل الدعاء سلما یرتقی الی اعلی مراتب المکارم و وسیله الی اقتناء ....*

پایان : *کتاب شریعه التمسک، کتاب الفردوس، کتاب الجواهر، کتاب التتمه.*

نسخ خوش، ۱۱۹۵ هـ.ق. علی‌عسکر، سرلوحه مذهب زر و شنجرف ولاجورد و سبز، درصفحات اول و دوم میان سطور طلا اندازی، سرفصلها با مرکب قرمز، جدول دورسطور زر و مشکی، جدول خارجی مشکی، مهر ناصرالدین شاه. ـ جلد : تیماج مقوائی، مشکی، ساده، ۹۰ × ۱۴۵. ـ کاغذ : ترمه، ۶۰×۱۰۰، ۱۴۱ برگ، ۱۰ سطر کامل، $\frac{۴۹/س}{۲۳۳۵}$

۹/ع (مطالب گونـاگون)

مجموعه

درین مجموعه کتب زیر آمده و هریک باشمارهٔ فرعی مشخص شده است.

نسخ و نستعلیق، ۱۱۰۶ هـ.ق.، محمد نصیر، سرفصلها با مرکب قرمز، روی پاره‌ای از کلمات بامرکب قرمز خط کشی شده. ـ جلد : تیماج قرمز، یک لائی، ۱۰۰×۱۴۵. ـ کاغذ : اصفهانی، ۶۵×۱۰۵، ۸۶ برگ، ۱۴ سطر کامل، $\frac{۱۴۴۱/س}{۲۵۱۳}$

۹/ع
۱
(دارو پزشکی)

الادوية القلبيه

از: شیخ‌الرئیس ابوعلی‌سینا ، زمان تالیف: قرن پنجم هـ.ق .

این‌کتاب حاوی مباحثی در باره قلب و امراض قلبی و پاره‌ای از ناراحتی‌های جسمی و روحی است . شیخ پس‌از این مباحث بشرح داروهای لازم در امراض قلب می‌پردازد و خواص آنرا ذکر می‌کند .

آغاز: *بسمله ، الحمدلله‌رب‌العالمین و الصلوه علی سیدنا محمد النبی وآله الطیبین الطاهرین . . .*

پایان: *قدجازلنا ان نتمم هذه المقاله حامدین واهب‌القوه علی تتمیمها و مصلین علی سیدنا و مولانا محمدالمختار و اله‌الاکرمین الا طهرین الا برار .*

جای آن درین مجموعه از صفحه یک تا ۸۵ می باشد .

۹/ع
۲
(روانپزشکی)

حزن و اسبابه

از: شیخ‌الرئیس ابوعلی سینا ، زمان تالیف: قرن پنجم هـ.ق .

درین‌رساله شیخ‌ابتداء حزن‌را تعریف میکند و می‌گوید فقد مطلوب موجب رنج و الم میشود و بعد می‌گوید بچه وسیلت باید عمل کرد تاآدمی از حزن‌رهائی یابد و غم و غصه از انسان برطرف شود .

آغاز: *بسمله ، فیقول‌الحزن‌الم‌النفس یعرض‌لفقدالمحبوب‌وفوت‌المطلوب . . .*

پایان: *لکل حال یکون فیه لیسلم من الم الحزن انشاءالله تعالی تمت .*

جای آن از صفحهٔ ۸۶ تا ۸۷ می‌باشد .

۹/ع
۳
(داروپزشکی)

الادویه المرکبه القلبیه

از: شیخ‌الرئیس ابوعلی سینا ، زمان تالیف: قرن پنجم هـ.ق .

شیخ درین رساله می‌گوید چون از بحث ادویه مفرده قلبیه فارغ آمدم در اینجا سعی برآن دارم که بذکرادویه‌قلبیه مرکبه بپردازم و نشان دهم که این ادویه چیست و خواص ترکیبی آنها به چه صورتست .

آغاز: *قداستوفینا الکلام بحسب الغرض فی‌ادویه المفرده القلبیه* . . . .

پایان: *قدحال‌لنا‌ان نختم هذه المقاله‌حامدین لواهب العقل علی‌تتمیمها بمنه وکرمه و حسبنا‌الله و نعم‌الوکیل و نعم‌المولی و نعم النصیر* .

جای‌آن درین مجموعه از صفحه ۸۸ تا ۱۰۰ می باشد .

۹/ع
۴
(دارو پـزشکی)

خواص آب کاسنی

از: شیخ‌الرئیس ابوعلی‌سینا ، زمان تالیف: قرن پنجم هـ.ق .

از شیخ سئوال میشود که درباره آب کاسنی (ماءالهندباء) رساله‌ای بپردازد و نشان دهد که آنرا چه خاصیتی است و در دفع الام چه نقشی بازی میکند شیخ الرئیس این رساله را در جواب سائل می‌پردازد که حاوی عمده خواص آب کاسنی است در امراض متعدده .

آغاز: *بسمله ، سئل‌الشیخ‌الرئیس‌ابوعلی‌سینا‌ان یملی‌کتابا‌فی‌امره‌باستعمال*...

پایان: *کاستحقاقه و صلواته علی سید نامحمد رسوله خیرخلقه* . . . معصومین

جای‌آن درین مجموعه از صفحهٔ ۱۰۱ تا ۱۱۰ می‌باشد .

ع/۹
۵ (مکتوبات پزشکی)

نامه شیخ الرئیس به ابوالفرج

درین نامه شیخ الرئیس بابوالفرج بن ابی سعد یمانی جواب می گوید و باو خاطر نشان کرده می‌گوید که‌حق‌آن بود که ابوالفرج در نامهٔ من دقت می کرد و بیهوده راه اعتراض نمی‌پوئید. چه او می‌گوید ، من دریکی از نوشته های خود اطباء را از بکار بردن مسهل رقیق دون غلیظ برحذر کرده ام ولی در نوشته دیگر در ادویه و شربتهای خود به شربتها و قرصهایی اجازت داده‌ام که‌مخالف قول نخست‌است . شیخ پس از بیان اعتراض ابوالفرج بدقت باوجواب می دهد و می‌گوید نظر من از قسمتهای مختلف نامه چه بوده و قصد از مسهل رقیق و غلیظ چیست .

آغاز : *اعتراض علی فیما وجده الشیخ ابوالفرج من اختلاف والاختلاط . . . .*

پایان : *فیکون التفاوض علی کتمان انشاءالله تعالی وصل علی سیدنا محمد واله .*

جای آن درین مجموعه از صفحهٔ ۱۱۱ تا ۱۲۶ می‌باشد .

ع/۹
۶ (پزشکی)

دستور طبی (دستور العلاج)

از : شیخ‌الرئیس ابوعلی سینا ، زمان تالیف قرن پنجم هـ.ق .

درین مجموعه شیخ‌الرئیس آنچه برطبیب جهت مداواه لازم است بیان می‌دارد و می‌گوید طبیب باید ابتداء علت مرض را تشخیص دهد و سپس بمعالجت کوشد . یعنی معالجت را برفهم خود از علت مرض نهد و بعد در معالجت پردازد . چون‌چنین کرد او موفق می‌شود . پس ازین قول او موارد متعددی از امراض را نام می برد که برحسب این دستور بهبودی یافته اند .

آغاز : بسمله ، دستور طبی *من کلام شیخ‌الرئیس ابوعلی‌سینا . اما بعد فاول*

مایجب . . . .

پایان : *نزل الی التدبیر الاصوب والله المیسر .*

جای آن درین مجموعه از صفحه ۱۲۶ تا ۱۳۲ می‌باشد .

۹/ع (زبانشناسی)

۷

رساله فی‌مخارج الصوت و الحروف

از : ابوعلی سینا (شیخ‌الرئیس) ، زمان تالیف : قرن پنجم هـ.ق .

بوعلی‌سینا این رساله را در زبانشناسی می پردازد و پس از بحث مشبعی د ر باره نتایج متعددی که بدست آورده حاصل مطالعات خود را در علم تجویدو صرف اسلامی در شش‌فصل بدین شرح می‌آورد : فصل اول : در حدوث صوت ، فصل د و م : در سبب حروف ، فصل سوم : در سبب تشریح الحنجره و زبان ، فصل چهارم : د ر اسباب حرف حروف عربی ، فصل پنجم : در حروف شبیه بحروف عربی ، فصل ششم : در این که حروف مزبور از حرکات لطیفه شنیده نمی‌شود .

این رساله در حقیقت جواب نامه‌ایست که ابومنصور محمد بن عمر به شیخ الرئیس نگاشته است .

آغاز : *بسمله ، قال‌ابوعلی‌الحسین‌بن‌عبدالله‌بن‌سینا ،کل من‌یقبل‌هدیه . . . .*

پایان : *جعلنی‌الله فداه‌فیها منا اختم الرساله متوکلا " علی‌الله تعالی و مصلیا علی نبیه محمد واله اجمعین .*

جای آن درین مجموعه از صفحهٔ ۱۳۳تا ۱۵۱ می‌باشد .

۹/ع (کیمیا)

۸

رساله در صنعت

از : شیخ الرئیس بوعلی سینا ، زمان تالیف : قرن پنحم هـ.ق .

این رساله‌که در صنعت کیمیا تدوین یافته است حاوی نه فصل بشرح زیر است :

فصل اول: در امرکلی راجع بابن صنعت، فصل ثانی: در طب این صبغ، فصل ثالث: درجوهر مختلط بدایت، فصل چهارم: درجوهر ملحم، فصل پنجم، در جوهر مثلث، فصل ششم: در ترکیب، فصل هفتم: در غیر معدنیات، فصل هشتم: در تدابیر برای تصعید، فصل نهم: در تمام عمل.

آغاز: بسمله، *وبه ثقتی، جری بینی و بین السند فیما یعرفه...*

پایان: *لیس فیها.... و الا صفر، بالاربعه کلها تمت، الحمدلله رب العالمین وصلوته علی سیدنا محمد واله الطیبین الطاهرین.*

جای آن درین مجموعه از صفحهٔ ۱۵۲ تا ۱۷۲ می‌باشد.

۱۰/ع (عرفان)

کلمات مکنونه

از: محمدبن مرتضی معروف به ملامحسن فیض، زمان تالیف: ۱۰۵۷ هـ.ق.

رک. کلمات مکنونه درین فهرست.

آغاز: بسمله، *الحمدلله الاول فی اخریته الاخرفی اولیته الباطن فی ظاهریته...*

پایان: *واغفرلنا انک علی کل شئی قدیر... وذلک بعد ماکان سمیه به و هو من غرائب حسن الاتفاق و الحمدلله اولا و آخرا.*

نستعلیق، ۱۲۱۳هـ.ق.، ابن شیخ یوسف زاهدگیلانی، ساده، مهر ناصرالدین شاه. ـ جلد: تیماج، قهوه‌ای، یک لائی، ۱۰۰+۱۴۵. ـ کاغذ: فرنگی، ۶۰×۱۲۰ ۱۰۸ برگ، ۱۵ سطر کامل، ۱۱۴۹/س / ۱۷۱۹

۱۱/ع (ادعیه دینی)

الکلم الطیب و الغیث الصیب

از: علی صدرالدین بن احمد نظام الدین الحسنی الحسینی

نویسنده می‌گوید که چون دعا در مقام استجابت دافع مشکلاتست لذا برآن شدم که از کتب مختلفه ادعیه دعاهای معروف راجمع کنم و درین کتاب آورم . او سپس درینجا تعدادی دعا که در مقدمه هریک سلسله رواه آنها و نیز نام امام یا معصومی که این دعا از او نقل شده است آورده . از اسامی مسطور در این نسخه برمی آید که ادعیه مزبور از دعاهای شیعیانست . دعاهای راجع بطلسم و جادوگری در این مجموعه موجوداست و جامع که بظاهر فارسی زبانست ،بآخر نسخه در پاره‌ای موارد مطالبی بفارسی آورده است .

آغاز : بسمله ، *الحمدلله الذی الیه یصعد الکلم الطیب والعمل الصالح یرفعه*

پایان : *بعد از نماز خفتن خوانده و وفی الفور بخور می‌نمایند .*

نسخ و شکسته ، ۱۲۸۵ / ۱۳۱۷ هـ.ق. ، محمداسماعیل بن مرحوم حاج علی ودیگران ، سرفصلها بامرکب قرمز ، روی اسماء اعلام بامرکب قرمز خط‌کشی شده .ـ جلد : تیماج زرد ، سجاف و اندرون تیماج سبز (دولائی) ، ۹۵×۱۵۰ . ـ کاغذ : ترمه ، ۴۵×۱۰۰ ، ۶۴ برگ ، ۱۰ سطر کامل ، ۱۸۲/س / ۱۱۱۹۶

۱۲/ع (هندسه)

کره متحرکه

از : اوطولوقس ، ترجمه بعربی : ثابت بن قره ، تحریر : خواجه نصیرالدین طوسی . مسئله کره متحرکه بحثی است در مثلثات کروی و حرکت جسم روی مسیر کروی . این قسمت از هندسه که به هندسه فضائی مرتبط است از دیرباز مورد توجه دانشوران بوده و اوطولوقس با طرح آن مباحث دقیق هندسه و مکانیک را طرح کرده است . ثابت بن قره آنرا بعربی برگردانده و خواجه نصیرالدین باصلاح پاره‌ای ازمباحث آن تحریر، مجدد بآن مطالبی افزوده است .

آغاز : بسمله ،*هذاالکتاب الکره المتحرکه لاوطولوقس اصلحه ثابت وهو مقاله واحده . . .*

پایان : *کل واحد منهما مساو لمربع جیب . . . فی سطح الدایره المماسه لـ*

اوذلک ما اردناه و هذا اخرالکتاب .

نستعلیق ، محتملا" قرن دوازدهم هـ.ق. ، سرلوحه مذهب زر و شنجرف و لاجورد و سبز ، در صفحات اول ودوم میان دو جدول و میان سطور گل و بوته زر و شنجرف و لاجورد و سبز ، سرفصلها بامرکب قرمز ، دارای اشکال هندسی ،جدول دور سطور زر و مشکی و آبی و قرمز ، مهر ناصرالدین شاه . ــ جلد : تیماج سبز ،گل و بوته زر و ضربی و مقوائی ، ۸۵×۱۵۰ . ــ کاغذ : دولت آبادی ، ۸۵×۴۰ ، ۲۲۴ برگ ، ۱۱ سطر کامل ، ۱۴۴۲/س / ۲۴۲۶ .

۱۳/ع (دینی)

ادعیه و سور

زمان فراهم آمدن : ۱۲۴۴ هـ.ق .

دربن نسخه سور و ادعیه چندی آمده و نشان داده شده که در چه مواردی باید قرائت شوند : سورهٔ یس ، دعای کمیل ، دوازده امام خواجه نصیرالدین طوسی ، دعای اعتصام ، دعای اختتام ، زیارت امام حسین علیه السلام در روز عاشوراء ، زیارت حضرت امیرالمؤمنین علیه السلام ، زیارت جامع کبیر ، دعای سمات ، دعای مشلول ، شرح دعای مباهله ، مناجات پانزدهگانه امام زین العابدین ، دعای ابوحمزه ، دعای عدیله ، دعای ماه مبارک رمضان ، دعای امام زین العابدین در مهمات و نزول حوادث و ملمات ، دعای توبه ، دعای مکارم الاخلاق ، دعای مساء و صباح صحیفه سجادیه ، شرح دعای جوشن کبیر ، دعای جوشن کبیر ، زیارت مفجعه ابی عبدالله . دراین رساله علاوه برادعیه و سور فوق ادعیه دیگروجود داردکه شرح فارسی بسیاری از آنها در آنست .

آغاز : *بسمله ، یس والقرآن الحکیم انک لمن المرسلین .*

پایان : *الین به کل صعب و اذلل به کل منیع بقوتک یا ذاالقوه المتین .*

نسخ ، ۱۲۴۴ هـ.ق. ، سرفصلها بامرکب قرمز ، مهر ناصرالدین شاه . ــ جلد :

تیماج سبز، گل و بوته زر و ضربی و مقوائی، ۹۵×۱۵۰. ــ کاغذ: ترمه، ۵۵×۱۰۰، ۱۷۶ برگ، ۱۱ سطر کامل، ۵۰/س
۲۳۰۵

۱۴/ع (اصول فقه)

حاشیه ملاصالح بر معالم الدین

از: ملاصالح مازندرانی. زمان تألیف: قرن یازدهم هـ.ق.

کتاب معالم اصول الدین از کتب معروف اصول است که آقا شیخ حسن پسر شهید دوم آنرا نگاشته و درآن یکدوره اصول لفظیه و عملیه فقه آمده است. این کتاب سخت مورد توجه اهل علم واقع شد و بزرگانی چند برآن حاشیه یا شرح نوشتند که از آن جمله است ملاصالح مازندرانی بن احمد او بابتداء می گوید چون عده‌ای از دوستان تعلیقات مرا برکتاب معالم الاصول دیدند از من خواستند که من مشکلات معالم را از بدء تاختم حاشیه کنم من نیز خواست ایشانرا برآوردم و این حاشیه را پرداختم.

آغاز: بسمله، *نحمدک اللهم یامن خلقنا ولم نک شیئا مذکورا و نشکرک یامن رزقنا بمشاهده...*

پایان: *لاناالقول لیست بمجرد حسن التالیف فی المعنی... و نظم هذه القصص منه سبحانه.....*

نسخ، ۱۲۳۸ هـ.ق. صادق بن محمد خلیل، مدرسه کاسه‌گران اصفهان، سر فصلها با مرکب قرمز، روی بعضی از عبارات با مرکب سیاه خط کشی شده، مهر ناصر الدین شاه در صفحه اول. ــ جلد: تیماج مشکی، ترنج و نیم ترنج، منگنه ضربی، مقوائی، ۱۰۰×۱۵۵. ــ کاغذ: فرنگی، ۶۰×۱۰۰، ۲۲۰ برگ، ۱۶ سطر کامل، ۵۴۱/س
۹۸

۱۵/ع (دینی)

مسائل سه گانه

از : محمدمهدی بن ابراهیم ، زمان تا لیف : اواسط قرن سیزدهم هـ.ق . ، اهداء به : محمد شاه قاجار .

نویسنده می گوید با اجتماعی از فاضلان زمان از اصفهان بمقصد تهران نهضت کردم و بخدمت محمد شاه قاجار و حاجی میرزا اقاسی صدر اعظم رسیدم حاجی

که خود از دانشوران زمانست از من در سه مسئله نظر خواست من امتثال امراو کتاب حاضر را در یک مقدمه که در بیان اختلاف علوم است برحسب استفادت از علم وظن در طریق استدلال مسائل و سه فصل که هرفصل حاوی یکی از مسائل حاجی میرزا آقاسی است بدین شرح پرداختم : فصل اول : فی مساله مفتوح العنوه (از صفحه ۴ تا ۵۱) ، فصل دوم : در باب یک مسئله رجالی مبنی برتوثیق وتضعیف رجال بوسیله یکدیگر باختلاف آنها در باب عداله ، فصل سوم : درباب یک مسئله عقلی مبنی برغیب گوئی پاره‌ای از افراد و حل این مسئله .

آغاز : بسمله ، *الحمدالذی فتح بعنوه قدرته عنوان الموجودات بافاضته الکمالات واحی الار ضیین لبسط مملکته و ظهور سلطنته . . .*

پایان : *باعتبارالتجربه والحدس ونحوها کیف وانهالیست موثره و فی تلک المعلومات بالتاثر التام کماهوظاهر .*

شکسته نستعلیق ، ۱۲۶۳ هـ.ق . ، محمدصادق بن محمدحسین خراسانی مشهور به تکمه چین ، تهران ، سرلوحه گل و بوته زر ، سرفصلها بامرکب قرمز ، روی بعضی از عبارات و اسماء اعلام بامرکب قرمز خط کشی شده ، جدول دور سطور زر ومشکی وسبزوآبی قرمز ، جدول بیرونی قرمز . ـ جلد : تیماج زرد ، یک لائی ، ۱۰۵×۱۵۵ ـ ۰ کاغذ : فرنگی ، ۶۰×۱۰۰ ، ۲۸۴ برگ ، ۱۵ سرکامل ۱۳۱۸/س / ۲۵۷۴

۱۶/ع (دینی)

مسائل سه گانه

از محمد مهدی بن محمد ابراهیم . زمان تألیف : اواسط قرن سیزدهم هـ.ق .
رک : مسائل سه گانه درین فهرست .
آغاز : بسمله ، *الحمدلله الذی فتح بعنوه قدرته عنوان الموجود ات با فاضته الکمالات* . . . .
پایان : *و انها لیست مؤثره فی تلک المعلومات بالتاثر التام کما هوظاهر* .
شکسته نستعلیق ، ۱۲۶۳ هـ.ق . ، محمدصادق بن محمد حسین ، تهران ، سرلوحه گل و بوته زر ، روی خطبات و اسماء اعلام با مرکب قرمز خط کشی شده ، جدول دور سطور زر و مشکی و قرمز و آبی ، جدول بیرونی قرمز ، مهر ناصرالدین شاه . ــ جلد : تیماج قرمز ، یک لائی ، ۱۱۰×۱۵۰ . ــ کاغذ : فرنگی ۶۰×۱۰۰ ، ۲۷ برگ ، ۱۵ سطر کامل ، ۱۳۸۱/س / ۲۵۷۵

۱۷/ع (دینی)

ادعیه

درین نسخه ادعیه زیر آمده است : از صفحه یک تا ۶ دعائی که قبل از دعای سمات باید خواند ، از ۶ تا ۳۴ دعای سمات ، از ۳۷ تا ۵۱ دعای صباح ، از ۵۴ تا ۶۲ دعای اداء دیون ، بنابر رای مقدس اردبیلی .
آغاز : بسمله ، *اللهم انت الاول فلیس قبلک شیء و انت الاخر فلیس بعدک شیء* . . . .
پایان : *برحمتک یا ارحم الراحمین و صلی الله علی سیدنا و نبینا محمد و آله الطاهرین* .
نسخ ، نسخ ، محتملاً " قرن دوازدهم هـ.ق . ، سرلوحه گل و بوته زر ، جدول دورسطو ر

سبز و مشکی، میان نوشته ها، خطوط سبز، مهر ناصرالدین شاه باول. ــ جلد: تیماج سبز، سجاف و اندرون تیماج قرمز دولائی، ۱۰۰×۱۵۰. ــ کاغذ: فرنگی نخودی، ۵۰×۱۰۰، ۳۶ برگ، ۷ سطر کامل، ۱۰۰/س / ۲۲۸۱

۱۸/ع (فقه)

جنةالخلد

از: شیخ خضنر شلال.

نویسنده می‌گوید عده‌ای از اخوان مذهب و دین از من خواستند که کتابی در اصول دین و مهمات فروع دین بپردازم منهم بخواست آنها این کتاب را پرداختم. درین کتاب ابتداء اصول مذهب شیعه که از توحید شروع میشود تا معاد می‌آید و سپس مسائل طهاره و صلوه ذکر می گردد و وضوو غسل و تیمم با مطالب مقدماتی آنها و بعد از آن نماز و تعداد و شروط مقارنات و انواع آن باشکیات و سهویات و مبطلات بیان میشود.

آغاز: *بسمله، الحمدلله خالق الليل و النهار العالم بخفيات الضمائر و الاسرار....*

پایان: *وبالا جابه جديروالحمدلله اولا " و آخرا " وصلي‌الله علي محمد واله الطاهرين.*

نسخ، قرن سیزدهم هـ.ق.، ساده، مهر ناصرالدین در صفحهٔ اول. ــ جلد: تیماج مشکی، یک لائی، ۱۱۰×۱۵۵. ــ کاغذ: فرنگی، ۶۵×۱۰۰، ۹۹ برگ، ۱۷، سطر کامل، ۱۵۲۵/س / ۲۶۲۹

۱۹/ع (منطق)

حاشیه میر برشرح شمسیه
(=حاشیه شریفه،کوچک)

از: میرسید شریف جرجانی، زمان تاءلیف: قرن هشتم هـ.ق.

شمسیه و شرح آن از کتب منطقی معروفست و در بین طلاب قدیمه معروفیت تام دارد. این کتاب از سوی بزرگان چندی حاشیه خورده است که از آنجمله است حاشیه میرسید شریف دراین حاشیه مطالب متن بصورت قال و حاشیه بصورت اقول می‌آید. نوشته های حاشیه بسیار پرمغز و حاوی دقائق فلسفی است.

آغاز: بسمله، *قوله و رتبه علی مقدمه و ثلاث مقالات و خاتمه هکذا وجد عباره المتن*....

پایان: *و هذاالجواب مردودلان الشیخ الرئیس قدصرح فی الشفا بان التصدیق*... *بل مندرجا " فی البادی التصدیقیه*.

نسخ، ۱۲۵۲هـ.ق.، معین‌بن‌کاظم، سرفصل ها بامرکب قرمز، مهر ناصرالدین شاه درصفحه‌اول. ــجلد: تیماج مشکی، یک لائی، ۱۱۰×۱۵۵. ــکاغذ: فرنگی، ۶۵×۱۰۰، ۱۶۴ برگ، ۱۲ سطر کامل، ۱۳۵۲/س / ۲۸۲۲

۲۰/ع (ادبیات عرب)

مقامات بدیع‌الزمان همدانی

از: ابوالفضل احمدبن حسین همدانی ملقب به بدیع‌الزمان همدانی.

مقامه نویسی یکی از صنایع ادبی است که نویسنده ضمن بیان حکایات کوچک از قول گوینده ای شرح حال یک قهرمانرا در مسائل مختلف زندگی بیان میکند و هرمسئله آن موضوع بحث یک مقامه است. نویسنده که از ایرانیان عربی زبانست دراین مقامات خود باچیره دستی هرچه تمامتر چه در اخذ لغات و چه در استعمال صنایع ادبی بشرح بیان احوال ابوالفتح اسکندری که قهرمان مقامات اوست می‌پردازد. و یکی از شاهکارهای نثر عربی را عرضه می‌دارد.

آغاز: بسمله، *مقامات ابی‌الفتح الاسکندری، الحمدلله علی جزیل نعمائه مما فی املاها*...

پایان: *و هناالوجه فضحک... بالطائف*.

نسخ، ۱۱۱۵ هـ.ق.، درویش علی‌بن شیخ شمس الدین، سرفصلها بامرکب

قرمز ، روی بعضی‌ازکلمات بامرکب قرمزخط کشی شده . ــ جلد : تیماج قرمز ، بیک لائی ، ۱۰۵×۱۵۵ . ــ کاغذ : فرنگی ، ۶۰×۱۱۰ ، ۹۹برگ ، ۱۳ سطرکامل ، ۷۰۵/س
۱۸۳۹

۲۱/ع (فلسفه و کـلام)

الاربعین فی‌اصول الدین

از : امام فخر رازی ، زمان تاءلیف : قرن هفتم هـ.ق .

نویسنده می‌گوید پس‌از آنکه خدای تعالی مرا موفق گردانید تا کتب متعددی درعلوم زمان‌خود بنویسم برآن شدم که این کتاب را در مسائل عقلی و نقلی‌برای اکبر اولادم محمد بپردازم و درآن چهل مبحث فلسفی و دینی را شرح دهم تاآن اورا راهنما وراهبر درعقل‌و دین باشد . امام پس ازین بحث مباحث فلسفی و کلامی خود را درین نسخه می‌آورد و اراء مخالف و موافق را برمی‌شمارد و سپس درین‌موارد بحکومت می‌پردازد و رأی مختاررا بیان می‌کندکه بسیارجالب توجه و دقیق است .
صفحه اول این کتاب درین نسخه افتاده است .

آغاز نسخه : *صلی‌الله علیه وعلی‌اله و سلم تسلیما "اما بعد فان الله تعالی لما و فقنی حتی صنفت فی . . . . .*

پایان : *ولا تفعل بنا مانحن اهله برحمتک‌یا ارحم‌الراحمین و یاخیرالناصرین و یا رجاء المؤمنین بحق محمد و عترته اجمعین آمین .*

نستعلیق ، محتملا " قرن یازدهم هـ.ق . ، سرفصلها و اسماء اعلام با مرکب قرمز ، روی بعضی کلمات بامرکب قرمز خط‌کشی شده ، جدول دور سطور زر و مشکی و آبی با مهر مشیرالدوله درصفحه‌اول ، ابتدای نسخه‌افتاده . ــ جلد : تیماج تریاکی ترنج ، ضربی ، مقوائی ، ۸۵×۱۵۵ . ــ کاغذ : دولت آبادی ، ۵۰×۱۱۰ ، ۲۴۹ برگ ۲۱ سطر کامل ، ۸۱۶/س
۱۶۱۷

۲۲/ع (دینی)

رسالات محمد کاظم

از : محمد کاظم بن‌حاج صادق ، زمان تالیف : اواسط قرن سیزدهم هـ.ق . (۱۲۴۹ / ۱۲۴۰ هـ.ق .)

این رسائل صغیرالحجم که نویسنده آنها شیعی مذهب بوده پاره‌ای بنظم و پاره‌ای دیگر به نثر پرداخته است بدین شرح :

۱ ـ عقدالثریا : از صفحهٔ یک تا ۲۰ ـ نویسنده در مقدمه آن می‌گوید این رساله را در اسماء نبی و ائمه و فاطمه زهرا پرداختم و بمدح آنها مشحون کردم .

۲ ـ السبع المثانی : از ۲۱ تا ۳۹ ـ این رساله در ۱۵۰ بیت شعر سروده شده و درآن از معجزات معصومان مطهر یاد شده است .

۳ ـ قلائدالنحور : از ۴۱ تا ۵۷ ـ نویسنده می گوید پس از پرداختن دورساله عقدالثریا و السبع المثانی شبی امام زین‌العابدین را بخواب دیدم که بکتابت این دوکتاب می‌پرداخت من از دیدن آن منظره آنچنان خوش شدم که از خواب پریدم و این ابیات را در مدح ائمه هداه ساختم .

۴ ـ الفرائد ذات‌الفوائد : از ۵۹ تا ۶۳ ـ این رساله قصیدتی است درمدح ائمه هداه .

۵ ـ لالی‌البحرین : از ۶۵ تا ۹۲ ـ این رساله در محاسن اخلاق ائمه پرداخته شده است .

۶ ـ مدایح الولاه : از ۹۳ تا ۱۲۴ و در آن مدایح و معجزات بزرگان دین سروده شده است و تاریخ آن ۱۲۵۰ هـ.ق . می‌باشد .

۷ ـ مناقب الهداه : از ۱۲۵ تا ۱۶۶ ـ رساله‌ایست در مفاخر نبی و فاطمه و ائمه اطهار .

آغاز : *(عقدالثریا) بسمله و به ثقتی ، الحمدوالشکر و الملک و المنه‌لله . . .*

پایان : *(مناقب الهداه) محمد کاظم لعن المخالف لهم بالسب والشتم*

الکریه .

نسخ ، ۱۲۴۰/۱۲۴۹/۱۲۵۰ هـ.ق. ، شاید مؤلف ، سرفصلها بامرکب قرمز ، اشعارهربیت دریک سطر . ــ جلد : تیماج قرمز ، گل و بوته ضربی در حاشیه ، مقوائی ۱۵۰×۱۶۰ . ــ کاغذ : فرنگی ، ۷۰×۱۰۵ ، ۸۳ برگ ، ۸ سطر کامل ، ۳۴۸/س / ۱۵۱

۲۳/ع (اصول فقه)

مسائلی چند در اصول

از : محمد حسین بن‌عبداله بن علی اکبر اصفهانی ، زمان تاءلیف : ۱۲۶۳ هـ.ق .
اهداء به : حاجی میرزاآقاسی .

نویسنده می گوید چون خواستم باحاجی میرزا آقاسی ملاقاتی کنم این کتاب را وسیلت قرار دادم زیرا کتابت و کتاب در حقیقت احدی اللقائین است . او پس ازین بیان مسائل متعددی از علم اصول را پیش می‌کشدوبحث درآنها می پردازد . ابتداء باثبات حقیقت شرعی می‌پردازد و نزاع دربن‌مورد را به پیش می‌آورد و سپس سایر مسائل مهم اصولی را اعم از اصول لفظی و عملی راتحت بحث قرار می دهد و مباحثی چون " برائت " و " استصحاب " و " خبرو احد " و " تعادل و تراجیح بین اخباز " را عالمانه تحریر می‌کند . آنچه دربن‌کتاب بسیار قابل ملاحظه‌است استفاده از فروعات فقهی است که بصورت مثال بیان شده است . وجود این امثله می‌رساند که مؤلف را چیره دستی در فقه بوده است .

آغاز : بسمله ، *الحمدلله رب العالمین والصلوه والسلام علی خیر خلقه محمد واله الطاهرین اما بعد اختلف الا صولیون فی ثبوت الحقیقه الشرعیه والنزاع بینهم . . .*

پایان : . . . . *من عصمه الله تعالی و هم اهل بیت العصمه و مفاتیح الرحمه و مصابیح الهدایه و انوارالحکمه و اعلام الولایه .*

شکسته نستعلیق ، ۱۲۶۳ هـ.ق. ، محمدحسین بن عبداله بن علی ا کبر اصفهانی (مؤلف) ، حاج میرزا آقاسی ، سرفصلها بامرکب قرمز، روی‌بعضی ازجملات

و کلمات با مرکب قرمز خط کشی شده، دارای چهار صفحه مقدمه بزبان فارسی در اول کتاب. ــ جلد: تیماج سبز، یک لائی، ۱۱۰×۱۶۰. ــ کاغذ: فرنگی، ۷۵×۱۱۰، ۱۰۹ برگ، ۱۰ سطر کامل، ۶۵۳/س / ۱۰۶ ع

۲۴/ع (دینی)

ادعیه و سور

فراهم آورنده: معصوم الحسینی، زمان تاٴلیف: ۱۲۵۶ هـ.ق.

فراهم آورنده این ادعیه با خط بسیار جلی درین رساله " سور " و " ادعیه و " زیارتنامه " های زیر را جمع کرده است: سورهٔ کهف (برای شبهای جمعه)، سورهٔ یس (برای صبح و شام)، دعای اذن دخول برای همه ائمه بنام جامع صغیر، زیارت امام رضا علیه السلام، زیارت جامعهٔ کبیره، زیارت ماه رجب، زیارت امام ــ حسین علیه السلام، زیارت روز عاشوراء، زیارت روز اربعین، دعای بعد از زیارت هریک از ائمه، تعقیبات نماز یومیه از قرآن، ایضا " بعد از دوازده مرتبه توحید دعای مختصر، دعــای صباح، تسبیح بعد از نماز، تسمیه بعد از نماز ها، دعای در صباح.

آغاز: بسمله، *الحمدلله الذی انزل علی عبده الکتاب*....

پایان: *مذگنت حسبی حسبی الله لااله الا هوعلیه توکلت و هورب العرش*...

نسخ خوش، ۱۲۵۶ هـ.ق. معصوم الحسینی، مشهد، سرفصلها با مرکب قرمز، جدول دور سطور زر و سیاه، جدول خارجی زر و مشکی، میان خطوط دور جدول افقی زر و مشکی، تمام صفحات میان دو جدول گل و بوته زر و شنجرف، دارای فهرست در اول کتاب. ــ جلد: ابره زر. سجاف تیماج قرمز، اندرون تیماج آبی، مقوائی، ۱۰۰×۱۶۰. ــ کاغذ: متن خان بالغ با حاشیه الوان، ۵۰×۹۰، ۸۰ برگ، ۱۰ سطر کامل، ۱۷۷/س / ۲۳۰۹

۲۵/ع (شعردینی وشرح آن)

شرح قصیده برده

ناظم قصیده : شرف الدین ابی عبداله محمدبن سعید بوصیری ، شارح : ابوشـامـه ، قرن هفتم ه.ق .

رک : شرح قصیده برده ابوشامه (عبدالرحمن بن اسماعیل قدسی شافعی) در این فهرست .

آغاز : *بسمله ، سبحان من اخفی سبحات وجهه بحجاب عجائب الانوار . . . . . وعلی . . .*

پایان : *ولن تهیاء ذاکم بعد افات والحمدلله علی الاتمام .*

نسخ ، محتملا " قرن دهم ه.ق . ، روی پاره ای از جملات با مرکب قرمز خط کشی شده ، مهر ناصرالدین شاه در صفحه اول . ــ جلد : تیماج مشکی ، مستعمل ، ۹۵×۱۶۰ . ــ کاغذ : فرنگی ، ۶۰×۱۲۰ ، ۷۸ برگ ، ۱۷ سطر کامل ، ۱۴۷/س
۱۲۵

۲۶/ع (مطالب گوناگون)

مجمـوعه

درین مجموعه کتب زیر آمده و هریک با شماره فرعی مشخص شده است .

شکسته نستعلیق ، ۱۲۱۸ ه.ق . ، میرزا منصور بن محمد حسین ، ساده ، مهر ناصرالدین شاه در صفحهٔ اول . ــ جلد : تیماج تریاکی ، یک لائی ، ۱۰۵×۱۶۰ کاغذ : فرنگی ، ۷۰×۱۲۰ ، ۱۸۸ برگ ، ۱۵ سطر کامل ، ۱۵۷۶/س
۲۸۹۱

۶/۲۶ع (کلام)
۱

حاشیه رزاقیه

از: ملاعبدالرزاق بن علی‌بن حسین‌لاهیجی، زمان تاءلیف: قرن یازدهم هـ.ق.
لاهیجی می‌گوید قبل‌ بر ین برمباحث کتاب " جواهرالشرح الجدیدللتجرید "
تعلیقاتی نوشتم که متضمن تحقیقات شافیه بود. ولی اطناب آن خوانندگان را گران
آمد برآن شدم که صرف عزیمت کنم و بسوی ایجاز گرایم و براین اصل این کتاب
را پرداختم درپنج فصل زیر:
فصل اول: بحث ازجواهر است باعتبار آنکه برآن عارض شود احوالی بدون
تخصص آن بنوع معینی.
فصل دوم: بحث از اجسام مادی و اجسام فلکی.
فصل سوم: بحث از اجسام بدون توجه به عنصریت و فلکیت آن.
فصل چهارم: جواهر مادی که جسم واقع میشوند.
فصل پنجم: بحث از عوارض.
آغاز: بسمله، *یامن تقدس ذاته عن مشابهة الجوهر و العرض و تنزه فعله عن* ....
پایان: *اغنی کونه قائما " بذاته فی وجوده الذهنی... لامجال ان یرتاب فی استحالته.*
جای آن درین مجموعه از یک تا ۲۴۰ می‌باشد.

۶/۲۶ع (کلام)
۲

حاشیه برتجرید

این حاشیه که بصورت معمول حاشیه نوسیان ابتداء متن می‌آید وسپس از طرف

محشی توضیح و انتقاد میشود تحریر شده و چنانکه از متن آن برمی‌آید محشی کتاب شرح تجرید را نزد استادی خوانده و گاهگاه نظر استاد خود را در هرمورد با عبارت زیر می‌آورد: "کماسمعت من الاستاد الذی قراءت عنده".

آغاز: بسمله، و به نستعین، *فناسب ذلک اه ــ حاصل وجه المناسبه انه لما کان....*

پایان: *لانه من خواص المبدء الفیاض و حاصل الجواب ظاهر فتامل....*

جای آن درین مجموعه از ۲۴۵ تا ۳۷۵ می‌باشد.

۲۷/ع **(مطالب گوناگون)**

مجموعه

درین مجموعه کتب زیر آمده و هریک با شماره فرعی مشخص شده است.

نستعلیق، ۱۱۰۷ هـ.ق.، محمد صادق، ساده، آخر افتاده. ــ جلد: تیماج زرد، ترنج و نیم ترنج، ضربی، یک لائی، ۹۵×۱۶۰. ــ کاغذ: ترمه، ۵۰×۱۱۵، ۱۲۶ برگ، ۱۹ سطر کامل، ۱۱۴۸/س / ۱۵۵۹

۲۷/ع / ۱ **(فلسفه)**

اثولوجیا

ترجمه از: عبدالمسیح بن‌عبداله، اصلاح از: یعقوب بن اسحق کندی، اهداء به: احمدبن معتصم ملقب به مستعین بالله.

این کتاب چنانکه از مقدمهٔ آن برمی‌آید از کتاب ارسطاطالیس (؟!!) به عربی نقل شده است چه در ابتدای آن آمده: من کتاب ارسطاطالیس الفیلسوف المسمی بالیونانیه اثولوجیا و هوالقول علی الربوبیه تفسیر فرفوریوس الصوری و نقله الی العربیه عبدالمسیح بن عبدالله بن ناعمه الحمصی و اصلحه ابویوسف یعقوب

بن اسحق الکندی . اما مطالعه کتاب خلاف این قول را ثابت می‌کند چه آن میرساند که کتاب مزبور قسمتی از تاسوعات فلوطین است که بغلط به ارسطو نسبت داده شده این کتاب چندین بار بچاپ رسیده .

آغاز : *الحمدلله رب العالمین والصلوه و السلام علی محمد اشرف اولی الحکمه واله الطاهرین . . .*

پایان : *لانها قد لبست صورا " کثیره فهی خفیه تحتها لانها لا شیء من الحواس*

جای آن از صفحه یک تا ۲۰۰ می‌باشد .

ع/۲۷
۲

(معرفه النفس)

روانشناسی

این رساله که بی‌نام و بی نام مولف است بابتداء بحث از اراده و اعمال ارادی و می‌کند و سپس بقوای نفسانی وحواس خمسه می‌پردازد و پس از آن پاره‌ای از مسائل اخلاقی را پیش می‌کشد و از روابط بین افراد و مطالب شرعی شرح مفصل می‌آورد .

آغاز : بسمله ، *الحمدلله رب العالمین والصلوه علی انبیائه و اصفیائه سیما علی خیر خلقه . . .*

پایان : *فان لم یحسمها بحسن التدبیر و الا سرت فی ذلک العضو .*

جای آن در این مجموعه از ۲۰۱ تا ۲۴۳ می‌باشد .

ع/۲۷
۳

(فلسفه)

هیولی

از : اسکندر افرودسی

این کتاب در باره هیولی و اینکه هیولی چیست و آن که آن علت پذیرش صور

است و قوه و استعداد می باشد برای صور و شیٔ و جسم نتیجه انضمام ان دو است (البته تمایز آنها به هیولی و صورت بتقسیم عقلی است نه خارجی) بحث مفصل میکند .

آغاز: بسمله ، *مقاله لاسکندر الافردوسی فی الهیولی و انها مفعوله قال اسکندر ان کل . . .*

پایان: *ان الهیولی ولی معلوله مفعوله فانها قابله للصور بلاحرکه والسلام علی من اتبع الهدی .*

جای آن از صفحه ۲۴۵ تا ۲۴۷ می باشد .

۶/۲۷ع
۴

(فلسفه)

ماده و علة و کون

از: ارسطاطالیس.

این رساله در باره سه مطلب " ماده" و " علة " و " کون " صحبت می‌کند و می‌گوید که ماده چیست و علت چگونه می‌باشد و تاثیر در ماده چه اثری می‌گذارد . و ماده پس از تاثر چگونه تغییر شکل می‌یابد . این مطالب از " سمع الکیان " ارسطو که در اسلام به " سماع طبیعی " مشهور است بوسیله اسکندر افرودسی اخذ شده است .

آغاز: بسمله و به نستعین ، *مقاله لاسکندر فی المادة و العلة و الکون* دخل مسئله *اناس . . .*

پایان: *وای شیٔ العدم وان الکون یکون منها اضطرارا "علی ما قاله الحکیم .*

جای آن از صفحهٔ ۲۴۷ تا ۲۵۰ می باشد .

۶/۲۷ ع
۵
(فلسفه)

نفس

از: ارسطو.

مساله نفس ارسطو از مسائل مهم فلسفی است که بدوران اسلام مورد بحث بسیار قرار گرفته و درباره آن نقد و انتقادهای زیادی شده است. مساله نفس علاوه برآنکه درکتب فیلسوفان بحث شده در زبان فارسی از طریق باباافضل کاشی تحویل گردیده است دراین نسخه بنقل از ارسطو "نفس" تعریف شده است ولی نسخه بانتها نرفته بپایان می‌رود.

آغاز: *بسمله وبه اعتمادی هذا مختصر من قول الحکیم العظیم ارسطوطالیس....*

پایان: *واحدلا یختلف ذاته فالنفس قابله للبر.*

جای آن درین مجموعه در صفحهٔ ۲۵۱ می‌باشد.

۶/۲۸ ع
(فقــه)

منظومه در فقه

از: علی بن حسین کلهر ملقب به اکبر

ناظم این ابیات پس از حمد خدا و نعت پیغمبر و ائمه معصوم می‌گوید بعضی از دوستان ازمن خواستند که من منظومه‌ای در فقه به‌پردازم منهم برای پاسخ بخواهـش آنان باقلت بضاعت در فقه این منظومه را پرداختم. او از بحث در طلاق و اقسام آن آغاز سخن می‌کند. و در بحر تقارب مطالب خودرا می‌آورد. تا اواسط نسخـه معانی آنها برنگ قرمز بفارسی در زیر هربیت آمده است.

آغاز: *بسمله، بسم الذی الائه لیست تعد.*

پایان نسخه: *تحد بالترک لتزیین حس.*

نسخ، محتملا" قرن دوازدهم هـ.ق. سرفصلها بامرکب قـرمز، دربعضی از صفحات معانی بامرکب قرمز، روی بعضی از کلمات بامرکب قرمز خط‌کشی شده، مهر

ناصرالدین شاه در صفحه اول، آخر ناتمام. ــ جلد: تیماج قرمز، سجاف و اندرون تیماج مشکی، دولائی، ۱۰۰×۱۶۵. ــ کاغذ: فرنگی، ۵۰×۱۱۰، ۳۴ برگ، ۴سطر کامل، ۱۴۹۹/س / ۲۶۴۶

۲۹/ع (منطق)

القواعد المنطقیه فی شرح رساله الشمسیه

از: قطب‌الدین محمد تحتانی، زمان تألیف: قرن هشتم هـ.ق.، اهداء به: غیاث‌الدین.
رک: شرح شمسیه درین فهرست.
آغاز: بسمله، *ان ابهی درر ینتظم ببیان البیان و ازهر زهر تنتثر فی اردان الاذهان.*
پایان: ونسبه *احدالامرین الی الاخر بشرط مغایره* .... *بشرط.*
نستعلیق، محتملا "قرن یازدهم هـ.ق."، سرفصلها با مرکب قرمز، روی پاره‌ای

از عبارات و کلمات با مرکب قرمز خط‌کشی شده، اخرافتاده، مهر ناصرالدین شاه در صفحه اول. ــ جلد: تیماج مشکی، مقوائی، ۹۵×۱۶۵. ــ کاغذ: اصفهانی، ۶۰×۱۱۵، ۴۹ برگ، ۱۲ سطر کامل، ۱۵۱۹/س / ۲۸۲۳

۳۰/ع (عرفان)

جامع‌الاسرار و منبع‌الانوار

از: سید حیدر آملی.
نویسنده که از سلاک راه حق بوده می‌گوید چون از رساله " منتخب التاویل" که مشتمل بر بیان " کتب الله الافاقیه و الانفسیه و حروف و کلمات و ابیات آنها فارغ آمدم و نیز رساله "ارکان" را که مشتمل بر بیان ارکان خمسه یعنی صلوه و صوم و زکوه و حج و جهاد است پرداختم و نیز رسائل دیگری چون رساله امامیه و

تنزیه را نگاشتم بخواهش بعضی از صالحین سلاک برآن شدم که کتابی در اسرار توحید و اقسام و توابع و لوازم و متعلق به آن که حاوی حقایق ودقایق و نکت و رموز آن باشد بپردازم و درین کتاب به لب وخلاصه افکار طائفه صوفیان اشاره میکنم امید که مقبول افتد .

آغاز: بسمله ، *الحمدلله الذی کشف عن جماله المطلق حجاب الجلال المسمی بالتنزه . . .*

پایان: *ادین بدین الحب انی توجهت رکائبه ارسلت دینی و ایمانی .*

نسخ ، ۱۱۲۰ هـ.ق. ، سرفصلها بامرکب قرمز ، جدول دور سطور زر و مشکی ، مهر ناصرالدین شاه درصفحهٔ اول ، روی بعضی از کلمات بامرکب قرمزخط کشی شده جلد: ساغری ، مشکی ، مقوائی ، ۱۰۰×۱۶۵ . ـ کاغذ: بخارائی ، ۶۵×۱۲۰ ، ۲۱۹ برگ ، ۱۹ سطر کامل ، ۷۵۱/س / ۱۷۷۰

۳۱/ع (صرف و نحو)

بهجه المرضیه (سیوطی)

از: جلال‌الدین سیوطی

رک: بهجه المرضیه درین فهرست .

آغاز نسخه: *احدها . . . . .اسهل من حذف کل الثانی هی اخرالفعل . . .*

پایان نسخه: *و عدم تعرضه لتخصصها بالاوزان و المختصه بها عند تفصیل الاوزان . . . .*

نسخ ، محتملا " قرن یازدهم هـ.ق. ، سرفصلها بامرکب قرمز ، اول و آخر افتاده ، جلد: مقوائی ، تیماج مشکی ، ساده ، ۱۰۵×۱۶۵ . ـ کاغذ: اصفهانی ، ۷۰×۱۲۵ ، ۳۰ برگ ، ۱۹ سطر کامل ، ۳۸۳/ع / ۱۱۱۷۴

ع/۳۲ (دینی)

شرح اربعین (شیخ بهائی)

رک: شرح اربعین شیخ بهائی درین فهرست.

آغاز: بسمله، *ان احسن حدیث تجلی اللسان بجواهر حقائقه و خیر خبر تجلی الانسان فی....*

پایان: ... *قبل ان یخرج الا مریده بمحروسه اصفهان حرست عن....... الحمدلله اولا " و آخرا " و ظاهرا " و باطنا ".*

نسخ، ۱۰۵۸ هـ.ق.، محمدرضا بن عال، سرفصلها با مرکب قرمز، مهرناصر ــ الدین شاه در صفحهٔ اول، روی بعضی جملات و خطبات با مرکب قرمز خط کشی شده. ــ جلد: مقوائی، ابره، کاغذی مستعمل، ۹۵×۱۷۰. ــ کاغذ: اصفهانی، ۵۵×۱۰۵، ۲۲۸ برگ، ۱۴ سطر کامل، ۱۰۹۲/س / ۱۸۷۸

ع/۳۳ (صرف و نحو)

شرح انموذج

از: عبدالغنی اردبیلی

رک: شرح انموذج درین فهرست.

آغاز: بسمله، *قال الکلمه مفرد اقول قبل الشروع فی المقصود لا بد من تقدیم مقدمه و هی هذه...*

پایان نسخه: .... *الا انها ترفع المبتدء و یسمی اسمها و تنصب الخبر وتسمی خبرها کما تقدم و انها سمیت افعالا "...*

شکسته نستعلیق، متحملا " قرن دوازدهم هـ.ق.، سرفصلها بامرکب قرمز، آخر، ناتمام، صفحات آخر نانویس، مهر ناصرالدین شاه در صفحهٔ اول. ــ جلد: تیماج مشکی، یک لائی، ترنج و نیم ترنج، کوبیده، ۱۱۰×۱۶۵. ــ کاغذ: اصفهانی، ۶۰×۱۲۰، ۷۹ برگ، ۱۱ سطر کامل، ۱۷۱۰/س / ۲۴۵۲

ع/۳۴ (ادعیه مذهبی)

زیارات

درین نسخه زیارتنامه های زیر آمده است :

۱ ـ شرح زیارت جامعه کبیره (از یک تا ۳) ،از صفحهٔ ۳ تا ۲۸ زیارت جامعه کبیره در اماکن مشرفه ائمه ، ۳ ـ از ۲۸ تا ۳۷ ، زیارتنامه حضرت امیرالمؤمنین ، از ۳۷ تا ۴۲ ادعیه ایکه بوقت خروج از قبر حضرت امیر باید خواند ، از ۴۲ تا ۱۶۷ ادعیه و آداب زیارت صحن حضرت امیرالمؤمنین .

آغاز : *شرح زیارت جامعه کبیره ، شیخ ابن بابویه و غیر او بسند صحیح روایت کرده‌اند . . .*

پایان : *اذا فنیت السلام علینا و علی عبادالله الصالحین .*

نسخ خوش ، ۱۲۶۶ هـ.ق . ، محمد تقی بن محمدحسین المشهدی ، سرلوحه مذهب زر و شنجرف و لاجورد و سبز ، سرفصلها بامرکب قرمز ، مجدول : جدول دور سطور زر و مشکی و قرمز و آبی و سبز ، جدول خارجی زر و مشکی . ـ جلد : ترمه ، سجاف تیماج قرمز ، مجدول مذهب ، ۱۱۰×۱۷۰ . ـ کاغذ : ترمه ، ۵۵×۱۱۰ ، ۳۴ برگ ، ۸ سطر کامل ، س/۱۴۲ / ۲۲۴۷

ع/۳۵ (عرفان)

رساله توحید

از : ملاعبدالله ترک ، زمان تألیف : قرن سیزدهم هـ. ق . اهداء به : محمد شاه قاجار .

نویسنده که از عارفان زمان است درین رساله مباحث توحید را پیش می‌کشد و در نهایت عشق و علاقه و از روی کمال صداقت و غور در صفات سلبیه و ثبوتیه و کمالات جمالیه الهی وارد میشود . او چون باقوال بزرگان عارف پیشه نظیر محیی‌الدین عربی واقف است کلماتی از آنان نقل می‌کند . از صفحه ۲۰ تا ۲۵ مطالبی

بزبان فارسی آمده و آن در نعت و تعریف از محمد شاه قاجار است .

آغاز : *انی عبدالله اتانی الکتاب وجعل لی لسان صدق فی ابراز الحقائق . . .*

پایان : *من دعا کردم و جبریل امین آمین گفت که این دعائیست که فرض است . . .*

نسخ ، قرن سیزدهم هـ.ق . شاید نویسنده ، سرلوحه گل وبوته زر ، درصفحات اول و دوم میان دو جدول گل و بوته زر و میان سطور طلااندازی ، مهر ناصرالدین شاه در صفحه اول . ــ جلد : تیماج قرمز ، سجاف و اندرون تیماج سبز (دولائی) ، ۱۱۰ × ۱۷۵ . ــ کاغذ : ترمه ، ۷۵×۱۱۵ ، ۱۳ برگ ، ۱۱ سطر کامل ، ۱۱۰۰/س / ۲۹۰۹

۳۶/ع (فقه)

مفتوح العنوه

از : ملاکاظم هزارجریبی .

نویسنده می گوید بعضی از اصحاب فقه متعرض مسئله اراضی مفتوح العنوه شده اند و منهم برحسب خواهش یکی از بزرگان و صاحبان عز و شرف بتحریر این رساله درین مقوله دست زدم و آنرا در چهار مطلب زیر آوردم :

مطلب اول : در وقایعی که از آنها فتح بصورت عنوه در بلاد عجم حاصل شده ، مطلب دوم : تقسیم اراضی مفتوح العنوه و غیر مفتوح العنوه و تفسیر هریک از آن دو ، مطلب سوم : بیان احکام این اراضی در صورت معلوم بودن ، مطلب چهارم : بیان احکام آنها در صوره مجهول بودن .

آغاز : *هذه الرساله فی بیان مسئله مفتوحه عنوه ، بسمله . الحمدلله ملهم الصواب فی کل الباب وجاعل فصل الخطاب علی ایدی اولی الالباب و منه بالبدایه والیه المرجع والماب و اما بعد کلما کان . . .*

پایان : *. . . . لما ذکرناه فی المطالب الاربعه من الادله هذا اخرما استعجلناه فی الرساله علی یده . . . . ازمة الهدایه و الصلوه و السلام علی محمد واله وسلم تسلیما کثیرا* " .

نسخ، قرن سیزدهم هـ.ق.، سرفصلها با مرکب قرمز، مهر ناصرالدین شاه در صفحهٔ اول. ــ جلد: تیماج زر، یک لائی، ۱۱۰ × ۱۷۵. ــ کاغذ: فرنگی، ۶۵×۱۳، ۱۳ برگ، ۱۱ سطر کامل، ۱۳۸۲/س / ۲۵۷۷

۳۷/ع (مطالب گوناگون)

مجموعه

درین مجموعه کتب زیر آمده و هریک باشماره فرعی مشخص شده است.
نستعلیق ونسخ، ۹۸۶ هـ. ق.، محمدعلی بن احمدسرابی عزیزالقطیفی ودیگران، سرفصلها با مرکب قرمز، روی پاره‌ای از کلمات با مرکب قرمز خط کشی شده، مهرناصرالدین شاه در صفحهٔ ۱۶. ــ جلد: تیماج سبز، گل و بوته زر، ضربی، مقوائی، ۱۰۵×۱۷۵. ــ کاغذ: اصفهانی، ۷۵×۱۳، ۱۱۶ برگ، ۱۷ سطر کامل، ۱۶۲۴/س / ۲۷۴۴

۳۷/ع ۱ (عرفان)

معرفه القلوب

این کتاب در مسائل عرفانی در سی فصل بدین شرح تدوین یافته است: فصل اول: درعقل، فصل دوم: درحکمه، فصل سوم: درایمان، فصل چهارم: درتوحید، فصل پنجم در معرفه، فصل ششم: درتصوف، فصل هفتم: در عزلت، فصل هشتم: درشریعت، فصل نهم: درتواضع، فصل دهم: درجود، فصل یازدهم: درعدل، فصل دوازدهم: درادب، فصل سیزدهم: درمجاهده، فصل چهاردهم: در شکوی، فصل پانزدهم: درمحبه، فصل شانزدهم: در انس، فصل هفدهم: در قرب، فصل هیجدهم: در مراقبه، فصل نوزدهم: در شوق، فصل بیستم: در اشتیاق، فصل بیست ویکم: دربیان حال، فصل بیست ودوم: در بیان وجد، فصل بیست وسوم: در مکاشفه، فصل بیست وچهارم: درمکاشفه، فصل بیست وپنجم: در فکر، فصل بیست وششم: درغلبه، فصل بیست وهفتم: در فناء، فصل بیست وهشتم: در بقاء، فصل بیست و نهم: در اخلاق، فصل سی‌ام: در عشق.

آغاز: بسمله ،کتاب موسوما "بمعرفت القلوب و هی قلاده المتقین والحمدلله رب العالمین.

پایان: و هواتی ولا تلاوه والحمدلله رب العالمین وصلی الله علی خیر خلقه محمد و اله الطاهرین.

جای آن دراین مجموعه از صفحهٔ یک تا ۱۴ می باشد.

ع/۳۷
۲

(دینی)

احادیث

درین نسخه تعدادی حدیث (بحدود دویست حدیث نبوی) باسلسله رواه آنها نقل شده است. این احادیث همگی ازاحادیثی میباشندکه بنظرجامع آنها احادیث واقعی و ازآن پیغمبراند یعنی احادیثی که درآن ها شبهه جعل نمی رود. مطالعه این احادیث می رساندکه جامع یاکاتب آنهادستی در صرف و نحو زبان عرب نداشته زیرااواجد معایب صرف و نحوی بسیارند.

آغاز: بسمله، اخبرنا الشیخ الانام الاجل العالم الزاهد...

پایان: لعنه الله علی قاتل الحسین علیه الصلوه والسلام و علی قاتل علی بن ابی طالب و علی قواتل ائمه المعصومین صلوات علیهم اجمعین.

جای آن دراین مجموعه از صفحهٔ ۱۷ تا ۷۲ می باشد.

ع/۳۷
۳

(شعر)

قصائد حلی

از: صفی الدین حلی (عبدالعزیزبن سرایابن علی بن ابوالقاسم) زمان تالیف:- قرن هشتم هـ.ق.

درین قسمت بیست ونه قصیده از صفی الدین حلی در باره ملک منصور آمده است. این قصائد برحسب ترتیب حروف تهجی اخر قوافی از همزه تا حرف یاء

می‌باشند و بآخر آن قصیده میمیه‌ای ابن فارض ومخمس او است بآخر نسخه نیز یک صفحه در بیان‌مخارج حروف از ابوالقاسم نامی است .

آغاز : بسمله ، *انت الوصال مخافه الرقباء فاتیک تحت مدارع الظلماء* . . .

پایان : *و انا شیخ کبیر هائم فی‌الفلوات وابی‌طفل‌صغیرفی‌حجروالمرضعات* .

جای آن درین مجموعه از صفحهٔ ۷۳ تا ۱۲۸ می‌باشد .

ع/۳۷ (عرفان)
۴

شرح قصیده خمریه ابن فارض

شارح : یحیی بن حسن جیلانی .

نویسنده می‌گوید چون بین کلمه الهیه و طرایف صوفیه مناسبت بسیار است برآن شدم که درین رساله بشرح خمریه ابن فارض بپردازم و درآن آنچه مربوط به مسائل حکمی و عرفانی است روشن گردانم . لذا این شرح‌باین‌منظورپرداخته‌شد .

آغاز : بسمله ، *وبه‌نستعین خیر مانطق به لسان التقریر من‌الحکمه* . .

پایان : *علی‌سیدنا محمد واله اجمعین والحمدلله رب‌العالمین* .

جای آن درین مجموعه از صفحهٔ ۱۲۹ تا ۲۳۱ می‌باشد .

ع/۳۸ (اشتقاق و صرف زبان عربی)

سرالاشتقاق

از : هدایه‌الله بن لسان‌الملک ، زمان تاءلیف : قرن سیزدهم هـ.ق. ، اهداء به : عبدالحسین (پسر موءلف) .

نویسنده که از دانشوران دوره قاجار است می‌گوید چون مختصرالتصریف "زنجانی " شارح الهادی را دیدم باوجود آنکه علامه تفتازانی برآن شرحی‌نوشته بود چون شرح او وافی بمراد نبود برآن شدم که بشرح آن بپردازم لذا این شرح را بجهت نفع عام و بخصوص فرزندم عبدالحسین‌پرداختم و امید اینکه مورد

استفادت واقع شود. پس ازین قول او عبارات شرح رابصورت شرح و متن می‌آورد ولی در شرح اضافه ای برشرح تفتازانی ندارد.

آغاز: بسمله، *الحمدلله‌الذی‌جعل علم العربیه مفتاح‌البیان و تبیان اللسان والصلوه....*

پایان: *شفیعا " لنا فی‌النشاتین بالنبی واله صلی‌الله‌علیه‌واله.........*

نسخ، محرم ۱۲۸۶ هـ.ق.، روی خطبات و پاره ای از جملات با مرکب قرمز خط‌کشی شده، سرفصلها با مرکب قرمز. ـ جلد: تیماج زر، ترنج و نیم ترنج، ضربی، مقوائی، ۱۷۵×۱۰۵. ـ کاغذ: فرنگی، ۶۰×۱۲۰، ۶۶ برگ، ۱۲ سطر کامل.
۱۶۰۷/س

۲۹۵۶

۳۹/ع (منطق)

حاشیهٔ فیاض

از: فیاض

حاشیه میرملاعبدالصمد برمنطق شرح مطالع از حواشی معروف است. این‌حاشیه حاوی مشکلات بسیار می‌باشد که بعدها برآن شروحی نوشته‌اند ازآنجمله است‌حاشیه فیاض. دربن حاشیه فیاض یکایک مطالب متن را آورده و درباره آنمطالب و لعات‌و بخصوص اصطلاحات منطقی شرح مفصل داده‌است. بحث " نسبت حکمیه " و "علم " این حاشیه از دقیقترین مباحث منطقی و فلسفی و معرفه النفس است.

آغاز: بسمله، *قال‌الاستاد قدس سره الفیاض الوهاب بیانا‌للمعنی المراد من الفیاض...*

پایان: *التی معرفتها* جزء عمن *اللفظ بدیهیه لایحتاج الی اللفظ قال رحمه اله و عن المانع بالمراد مانعا من القوانین.*

نسخ، محتملا " قرن دوازدهم هـ.ق. سرفصلها بامرکب قرمز، مهر ناصرالدین شاه در صفحه اول. ـ جلد: تیماج مشکی، مقوائی، ۱۲۰×۱۷۰. ـ کاغذ: اصفهانی، ۱۱۰×۱۳۰، ۱۲۶ برگ، ۱۶ سطر کامل، ۱۵۰۲/س

۲۸۰۹

۴۰/ع (مطالب گوناگون)

مجموعه

درین مجموعه کتب زیر آمده و هریک باشماره فرعی مشخص شده است .

نسخ قدیم ، محتملا " قرن هفتم هـ.ق. ، سرفصلها بامرکب قرمز ، اول وآخر اشعار نقطه گذاری خاص شده ، مهرناصرالدین شاه در صفحهٔ اول . ــ جلد : تیماج مشکی ، یک لائی ، ۱۳۰×۱۷۰ . ــ کاغذ : سرقندی ، ۸۵×۱۲۵ ، ۴۹ برگ ، ۱۳سطر کامل ، ۵۶۶/س / ۱۵۷

۴۰/ع / ۱ (مطالب گوناگون)

جنگ

ازصفحه یک تا ۸ نامه‌ایست که صاحب فخرالدین ابن مجالس به شمس‌الدین متنبی نوشته است .

از صفحهٔ ۹ تا ۱۲ نامه‌ایست صاحب فخرالدین به بشتکی بجهت شکارماهی نوشته است .

از صفحه ۱۳ تا ۱۷ اشعاریست از ابونواس بصورت رباعی و تک بیتی وپاره‌ای از شعرای دیگر .

آغاز : *کتب الصاحب فخرالدین ابن مجالس شمس‌الدین المتنبی .*

پایان : *یا بابی خودلها مقله تغنی الندامی عن شراء الشراب*

جای آن درین مجموعه ازصفحهٔ یک تا ۱۷ می‌باشد .

۴۰/ع / ۲ (شعر)

دیوان معمار

از : جمال‌الدین ابراهیم بن نورالدین علی معروف به معمار .

این دیوان حاوی مقطعات و رباعیات و فردیات معمار است و درپاره‌ای از موارد یک بیت یا دوبیت نقل از قصیده‌ای شده است .

آغاز : بسمله ، قال الشیخ الا دیب الاتی لکل فن عجیب جمال الدین ابراهیم .

پایان : حین اجی الف بقوم لی والالف لماشیء علیها

جای آن درین مجموعه از صفحهٔ ۱۹ تا ۹۹ می‌باشد .

۴۱/ع (تفسیر)

حاشیه برقرآن

این حاشیه‌که برقرآن آمده است حاوی اقوال مهم مفسران می‌باشد و درباره مسائل مهم قرآنی بحث می‌کند یعنی نویسنده جای بجای موارد خلاف بین مفسرانرا می آورد و نظر خود را بیان می‌دارد او در مقدمه این حاشیه خود را نویسنده " منهج المشرق فی الاعتراض علی کثیر من اهل المنطق " نیز معرفی می‌نماید و سپس می‌گوید مسلک من درتحریرآن منطق مسلک قاضی ابوبکر در کتاب " وفا "ست . مطالعه این حاشیه میرساند که نویسنده اطلاع عمیقی برمعارف اسلامی زمان خود داشته است .

آغاز : بسمله ، سمی قوم دلاله اللفظ علی ماوضع له مطابقه و دلالته علی جزء ماوضع له . . . .

پایان : . . . . اواشمامه او مباشره المسحور به فجعل لهذا النوع من السحر

نسخ ، ۱۱۵۱ هـ.ق . ، سرفصلها بامرکب قرمز ، آخر ناتمام ، مهر ناصرالدین شاه در صفحهٔ اول . ـ جلد : تیماج ، عنابی ، ترنج ، ضربی ، سجاف تیماج مشکی ، مقوائی ، ۱۲۰×۱۷۵ . ـ کاغذ : فرنگی ، ۸۰ × ۱۴۰ ، ۱۸۶ برگ ، ۱۷ سطر کامل ، ۲۰۴۹/س

۸۱۵

۴۲/ع (فقـه)

رساله‌ای در فقه

این رساله که براثر افتادگی قسمت اول آن حاوی نام مؤلف آن نیست یکدوره‌فقه

است و مطالعه آن می‌رساند که فتاوای آن فتاوای اهل جماعت می‌باشد. متاسفانه آخر این نسخه افتاده است ولی آنچه از فقه در آن می‌باشد از عبادت شروع میشود و تا آخر قصاص می‌آید یعنی مطالب آن حاوی عبادات و عقود و ایقاعات و احکام بمعنای اخص می‌باشد.

آغاز نسخه: *جایز وان کان فی الحیض لکن لو دخلت و هی طاهره* .....

پایان نسخه: .... *قیل یحب القصاص قطعا* ".

نسخ قدیم، محتملا " قرن نهم هـ.ق.، سرفصلها بامرکب قرمز، روی بعضی از کلمات با مرکب قرمز خط‌کشی شده، اول و آخر افتاده، مهر ناصرالدین شاه در صفحه اول. ــ جلد: تیماج زر، ترنج و نیم ترنج، منگنه، ضربی، مقوائی، ۱۱۵۰×۱۶۵ کاغذ: اصفهانی، ۱۰۰×۱۴۰، ۱۳۵ برگ، ۱۹ سطر کامل، ۱۶۴۴/س / ۲۶۲۷

۴۳/ع (رجال)

انساب الرجال

درین کتاب خاندان و پدران افراد معظم و بزرگی که در عالم اسلام بوجود آمده‌اند دیده میشود.

ابتدای آن از شرح حال محمد بن عبدالله بن هاشم (= پیغمبر اسلام) است و در تحریر شرح و ترجمه حال هریک از افراد آن فرزندان آن شخص نیز می‌آید. آخرین کس که درین کتاب معرفی میشود جعفرالملک بن محمد بن عبدالله بن محمد است

که متاسفانه کتاب بدون اتمام بواسطه افتادگی آخر نسخه بپایان نرفته است.

آغاز: بسمله، *الحمدلله الذی خلق انبیائه المرسلین حلیه المتقین* ...

پایان نسخه: *اما جعفرالملک بن محمد بن عبدالله بن محمد الاطرف وکان قدخاف* ...

نسخ: محتملا " قرن یازدهم هـ.ق.، روی خطبات و سرفصلها و بعضی کلمات بامرکب قرمز خط کشی شده، آخر افتاده، مهر ناصرالدین شاه در صفحهٔ اول. کاغذ: تیماج قرمز، مقوائی، ۱۱۵×۱۷۵. ـ کاغذ: اصفهانی، ۷۰×۱۱۰، ۱۷۵ برگ، ۱۶ سطر کامل، ۱۴۲۰/س / ۲۳۸۴

۴۴/ع (شعر)

دیوان حسان بن ثابت

از: حسان بن ثابت، زمان تاءلیف: قرن اول هجری.

درین نسخه اشعار حسان بن ثابت آمـده و کاتب نسخه می‌گوید این اشعار را از کتاب محمدبن حبیب جمع کرده‌ام و درآن مطالب و اشعار بدون رعایت حروف آخر تهجی ضبط شده است.

آغاز: بسمله، *قال حسان بن ثابت ابن المنذر ابن حرام بن عمرو بن زید مناه...*

پایان: .... *و هوذو اللسانین نا طقا " بحکمه لقمان ... احوج .... الـی الله عزوجل....*

نسخ، محتملا" قرن سیزدهم هـ.ق.، ساده، جدول دور سطور قرمز و آبی، جدول خارجی قرمز. ــ جلد: تیماج قرمز، یک لائی، ۱۱۰×۱۷۵. ــ کاغذ: فرنگی، ۸۰×۱۳۵، ۹۷ برگ، ۱۹ سطر کامل، ۵۴۲/س / ۱۲۷

۴۵/ع (دعا)

مفتاح الفلاح

از: محمد مشتهر به بهاء الدین عاملی (شیخ بهائی)، زمان جمع آوری: قرن یازدهم هـ.ق.

درین رساله شیخ بهائی یک سلسله اعمالی که آدمی باید در ایام روز انجام دهد تا در نزد خداوند رستگار گردد درشش باب بشرح زیر آورده است:

باب اول: فیما یعمل مابین طلوع الفجر الی طلوع الشمس.

باب دوم: فیما یعمل مابین طلوع الشمس الی الزوال.

باب سوم: فیما یعمل مابین الزوال الی الغروب.

باب چهارم: فیما یعمل مابین الغروب الی وقت النوم.

باب پنجم: فیما یعمل مابین وقت النوم الی انتصاف اللیل.

باب ششم: فیما یعمل مابین انتصاف اللیل الی طلوع فجر.

آغاز: بسمله، *الحمدلله الذی دلنا علی جاده النجاه و هدانا الی مایوجب علوالدرجات . . .*

پایان: *. . . وانا اقل الانام محمد المشتهر به بهاءالدین العاملی تجاوزالله عن سیئاته و الحمدلله اولا " و آخرا " باطنا " و ظاهرا ".*

نسخ، محتملا " قرن دوازدهم هـ.ق.، سرلوحه مذهب زر و شنجرف ولاجورد و سبز، سرفصلها با مرکب قرمز، جدول دور سطور، ۵ صفحه آخر نونویس. ــ جلد: تیماج سبز، مقوائی، ۹۵ × ۱۷۰. ــ کاغذ: اصفهانی (آبی) فرنگی (آبی)، ۵۰×۱۲۰، ۱۶۱ برگ، ۱۶ سطر کامل، ۵۱/س / ۱۰۱۱۴

ع/۴۶ (دینی)

مسالک الطریقه و مدارک الحقیقه و مناهج البصیره و مشاهد المعرفه

از: حسن بن عبدالرحیم مراغی، زمان تألیف: قرن سیزدهم هـ.ق. اهداء به: محمد شاه قاجار.

نویسنده می‌گوید درزمان محمد شاه چون مردمانرا براه حق دیدم بر آن شدم که در توجیه راه برای مردم چه از نظر حقیقت و چه از جهت شریعت مطالبی آورم حاصل آن کار این رساله شد در دوازده باب و یک مقدمه بدین شرح: در تفصیل ابواب، باب اول: در طهور، باب دوم: در قبله و حقیقت آن، باب سوم: در قیام و مراقبت آن، باب چهارم: در توجه و تحقیق نیت، باب پنجم: در تکبیر و مراتب خشیه، باب ششم: در قرائت و تفسیر حمد و سوره، باب هفتم: در رکوع، باب هشتم: درسجود، باب نهم: در قنوت و تاویل آن، باب دهم: در تشهد و اداب آن، باب یازدهم: در صلوه برنبی، باب دوازدهم: در سلام و معنای آن.

آغاز: *کتاب مسالک الطریقه ومدارک الحقیقه ومناهج البصیره و مشاهده المعرفه*، بسمله، *الحمدلله المجید المعبود الذی اقرله بالعبودیه.*

پایان: *و عقولنا بتشریف المعرفه والهدی بالنبی المصطفی و الوصی المرتضی و آلهما خیرا لوری.*

نسخ، ۱۲۵۹ هـ.ق. سرفصلها با مرکب قرمز، روی بعضی کلمات با مرکب قرمز خطکشی شده، مهر ناصرالدین شاه باول. ـ جلد: تیماج سبز، یک لائی، سجاف تیماج قرمز، ۱۰۵×۱۷۰. ـ کاغذ: فرنگی، ۶۰×۱۲۰، ۶۶ برگ، ۱۲ سطر کامل، ۱۴۳۳/س

۲۷۹۴

۴۷/ع (ادبیات)

محاضرات ثعالبی (= احسن ماسمعت)

از: ابومنصور عبدالملک ثعالبی. زمان تالیف: قرن پنجم هـ.ق.

درین نسخه محاضرات ثعالبی که نام دیگر آن " احسن ماسمعت " است آمده حاوی بیست باب در فنون مختلف ادب بدین شرح: باب اول: در اقتباس، باب دوم: در مطالب مختلف، باب سوم: در سلطانیات، باب چهارم: در اخوانیات، باب پنجم: در آثارالعلویه در خورشید، باب ششم: در فصول سال، باب هفتم: در دهر و دنیا، باب هشتم: در امکنه و ابنیه، باب نهم: در ذکر طعام و آنچه با آن می باشد، باب دهم: در شراب و متعلقات آن، باب یازدهم: در نساء و نسب، باب دوازدهم: در عزل المذکر، باب سیزدهم: در شباب و پیری، باب چهاردهم: در امراض و عیادت، باب پانزدهم: در مدائح، باب شانزدهم: در اهاجی و هجویات، باب هفدهم: در تهانی و تهدی، باب هیجدهم: در مراثی و تغازی، باب نوزدهم: درخطو بلاغه، باب بیستم: در فنون مختلفه الترتیب. ازصفحهٔ ۲۷۷ تا ۲۸۱ قصیده ابوبکر محمد بن درید الازدی در معرفه الف ممدوده و از ۲۸۱ تا ۲۸۴ قصیده‌ای از ذوالرمه آمده است.

آغاز: *بسمله، اما بعد حمدالله علی الائه والصلوه علی رسوله المصطفی محمد واله...*

پایان: .... *جدول کالسیف منصلت بین الاشیاء تسامی حوله....*

نسخ قدیم، محتملاً " قرن هشتم هـ.ق.، سرفصلها با مرکب قرمز، روی پاره‌ای ازکلمات با مرکب قرمز خط کشی شده، مهر ناصرالدین شاه در صفحه اول. ـ جلد: ابره کاغذی، سجاف چرم قهوه ای، مقوائی، ۱۰۵ × ۱۷۵. ـ کاغذ: اصفهانی، ۶۰×۱۱۵، ۱۴۲ برگ، ۱۵ سطر کامل، ۱۰۷۷/س

۱۸۴۸

۴۸/ع (مطالب گوناگون)

مجموعه

درین مجموعه کتب زیر آمده و هریک باشماره فرعی مشخص شده است .

نسخ، ۱۲۳۸ هـ. ق. ۱۲۵۴ هـ.ق.، محمد حسن بن محمدعلی بن حبیب البیرجندی و دیگران، سرفصلها بامرکب قرمز، روی بعضی کلمات بامرکب قرمز خط‌کشی شده است، از صفحه ۳۶۰ یک رساله فارسی آمده . ــ جلد: روغنی، بوم تریاکی، گل‌وبوته‌زروشنجرف ولاجورد سبز، عطف تیماج زرد و مقوائی، ۱۱۰×۱۷۵ کاغذ: فرنگی، ۶۵×۱۲۰، ۱۹۳ برگ و۱۶ سطر کامل، ۵۵۶/س / ۱۱۱۳۲

۴۸/ع / ۱ (دینی)

تاج المواليد

از: شیخ ابوعلی طبرسی . زمان تالیف: قرن ششم هـ.ق .

شیخ ابوعلی طبرسی مؤلف تفسیر مجمع‌البیان می‌گوید چون رغبت جمعی از برادران دینی را درشرح حال نبی و امیرالمؤمنین علی‌علیه السلام و سائرائمه معصومین دیدم بر آن شدم که این کتاب را درشرح چهارده معصوم بشرح زیر بپردازم: این کتاب حاوی چهارده بابست (هرباب شرح حال یکی از چهارده معصوم) وهرباب نیز پنج‌فصل دارد بدینقرار: فصل اول: در اسماء و القاب،وکنی، فصل دوم: در وقت ولادت ، فصل سوم: در مبلغ عمر و بیان مقدار از زمانی که یکی از معصومان صحابت معصوم دیگر کرد، فصل چهارم: در وقت وفات و اشاره بسبب‌آن‌و تعیین مواضع قبور، فصل پنجم: درذکر عده‌اولاد وامهات معصومان .

آغاز: بسمله، *الحمدلله حق حمده و الصلوه علی خیر خلقه محمد واهل بیته الطیبین الطاهرین . . .*

پایان: *من اهل بیته والحمدلله وحده و صلوه علی سیدنا محمد واله قدتم بالخیر .*

جای آن دراین مجموعه از صفحهٔ یک تا ۵۷ می‌باشد .

ع/۴۸
۲

(دینی)

منهاج الکرامه فی معرفه الامامه

از : علامه حلی ، زمان تا٬لیف : قرن هفتم هـ.ق. ، اهداء به : سلطان محمد خدا بنده .

نویسنده می گوید این رساله راکه شامل لطیفترین مسائل دینی است یعنی مسئله امامت برای شاه زمان سلطان محمد خدابنده پرداختم و معروفترین قسمت این رساله فصل پنجم آنست در ادله اثبات امامت برای علی امیرالمؤمنین .

آغاز : بسمله ، *الحمدلله القدیم الواحد المقدس بکماله عن الشریک والضدو المعاند المنزه بوجوب* . . . .

پایان : *و هذا آخر ما اردنا ایراده فی هذه المقدمه و الحمدلله رب* . . .

جای آن از ۵۸ تا ۱۹۸ می‌باشد .

ع/۴۸
۳

(دینی)

حیوه النفس فی حضره القدس

از : شیخ احمد بن زین‌الدین احسائی ، زمان تا٬لیف : قرن سیزدهم هـ.ق .

نویسنده می‌گوید گروهی از دوستان و آنانکه اطاعت امر آنها برمن واجب است از من خواستند تا رساله‌ای دراصول دین وملحقات آن بنویسم . منهم محض اطاعت امر آنها باکثرت مشغله و ملازمت امراض این رساله را دریک مقدمه و پنج‌باب (باب اول : درتوحید ، باب دوم : در عدل ، باب سوم : در نبوت ، باب چهارم : در امامت ، باب پنجم : در معاد) و یک خاتمه پرداختم .

آغاز : بسمله و به‌نستعین *الحمدلله رب العالمین و صلی الله علی محمد واله الطاهرین اما بعد فیقول العبد* . . . .

پایان نسخه : *وغیر رسوله واهل بیته علیه السلام فعلی هذا لا یکون الحرام* . . .

جای آن دراین مجموعه از صفحه ۱۹۹ تا ۲۴۹ می‌باشد .

۴۸/ع
۴
(اعمال الصوفیه)

آداب السلوک

از: کاظم بن قاسم حسینی رشتی ، زمان تالیف: قرن سیزدهم هـ.ق .

نویسنده می‌گوید جمعی از دوستان عزیز و جانی از من خواستند که رساله ای بپردازم و درآن راه سلوک را نشان دهم ، منهم ایتانا" لامرهم دست بکار شدم و باوجود فراوانی امواج هموم این رساله را پرداختم که حاوی امهات کار سالکانست. اوابتداء پس از توحید بازی تعالی اداب صوفیان را از مرحله ورود بسلک تا مرحله انتها و وصول از قیام و(قعود و آداب الصلوه و لباس و خلوت و خواب و خوراک را مفصل می‌آورد :

آغاز: بسمله و بهنستعین *الحمدلله رب‌العالمین وصلی‌الله علی خیر خلقه محمد واله الطاهرین ولعنه الله علی اعدائهم اجمعین امابعد . . . . . .*

پایان: *ولعنة الله علی اعدائهم و مخالفیهم و جاحدیهم من الجن والانس والحمدلله رب‌العالمین .*

جای آن از ۲۵۱ تا ۳۰۷ می‌باشد .

۴۸/ع
۵
(دینی)

سوءال و جواب

زمان تاءلیف: محتملا" قرن سیزدهم هـ.ق .

این رساله پاسخ به سوءال زیر است: کیف یدل العقل القاطع المطبوع علی النبوه الخاصه و الولایه الخاصه بل مانجدما یدل علیه الاالعقل المسموع فلاینفع مسموع اذالم یکن مطبوع کمالاتنفع الشمس وضوء العین ممنوع . از ظاهر عبارات این رساله برمی‌آید که نویسنده آن یکی‌ازشیخی‌ها وخاصه میرزاکاظم رشتی باشـــد زیرا نوع‌استدلال‌وطرز برخوردبامسئله کاملا" تطبیق باعقیده شیخیان می‌کند .

آغاز: بسمله و به نستعین ، قال سلمه الله تعالی سوءال: کیف یـدل العقل القاطع المطبوع علی. . . .

پایان: خطاب یسئل الله التوفیق و التسدید و العصمه فی کل باب و الحمدلله رب العالمین وصلی الله علی محمد و اله الطاهرین.

کاتب این نسخه سید محمد حسن بن محمد علی است و جای آن درین مجموعه از صفحه ۳۰۸ تا ۳۵۹ می باشد.

ع/۴۸ (دینی)

۶

سوءال و جواب

از: میرزاکاظم رشتی ، زمان تاءلیف: قرن سیزدهم هـ.ق. باهداء تالیف به: محمد حسن.

نویسنده می گوید درین رساله جوابهائی بسوءالات میرزامحمد حسن داده شده بدین ترتیب: مساله اولی: در بیان معنی قاب قوسین ، مساله ثانیه: اینکه حکماء متقدمین بعلیت واجب تعالی برای اشیاء قائلند و جناب شیخ بعلیت مشیت و نافی قول اولند، مساله ثالثه: در بیان اینکه ایجاد فرموده حق تعالی مشیت را بنفسها، مساله رابعه: اینکه بعضی از اسماء الله اسمند از برای مقامات نمی فهمم بچه معنی است. مساله خامسه: اینکه کل خطابات راجع بمقاماتست بچه معنی است، مساله سادسه: اینکه اشیاء موجودند کلا در امکان بعینها و معنی عالم امکا ن را بیان فرمائید.

آغاز: بسمله و به نستعین *الحمدلمن لا یستحقه سواه والصلوه المبعوث علی کل من عده . . .*

پایان: *والله خلیفتی ولا حول ولا قوه الا بالله العلی العظیم و صلی الله علی محمد واله الطاهرین.*

جای آن درین مجموعه از ۳۶۰ تا ۳۸۵ می باشد.

۴۹/ع (منطق)

حاشیه برشرح مطالع الانوار

از: ملا داود و معین الدین، زمان تاءلیف: قرن نهم هـ.ق.

شرح مطالع از کتب منطقی بسیار معروفست و از آنجا که حاوی یکدوره منطق است همواره مورد توجه اهل فضل قرار گرفته است. این کتاب علاوه برکامل بودن مطالب آن ازجهت تحریرو بیان عبارات بسیار مشکل است وتاکنون برآن شرحهاو حواشی ازناحیت اغلب مطالعه‌کنندگان نوشته شده است. و از جمله حاشیه نویسان ملا داورد و معین الدین هستند این دو مطالب کتاب را آورده و درتوضیح آن تاآنجا که توانسته‌اند رفع ابهام نموده‌اند. قسمت اعظم این نسخه حاشیه ملا داوداست و بآخر حاشیه معین الدین آمده.

آغاز: *قال الاستاد قدس سره الفیاض الوهاب بیانا "للمعنی المراد من الفیاض.*

پایان: ... *لا یحتاج الی المنطق وعن الثانی بان المراد بالقانون القوانین.*

نسخ، ۸۹۸ هـ.ق.، محمود بن مسعود بن محمود ملقب بجلال قاضی، سرفصلها بامرکب قرمز، روی بعضی کلمات بامرکب قرمز خط کشی شده. ــ جلد: تیماج قرمز، مقوائی، ۱۰۰×۱۷۵. ــ کاغذ: اصفهانی، ۲۰×۱۱۵، ۱۳۴ برگ، ۲۱ سطر کامل،

۵۰/ع (مطالب گوناگون)

جنگ

از: بهاء الدین ابن الرهادی یا صلاح الدین خلیل بن ایبک صفدی، اهداء به: احمد بن ناصر محمد بن قلاون.

این نسخه که متاءسفانه صفحهٔ اول آن افتاده و باخر نیز افتادگی دارد حاوی داستانهای ادبی ونصایح و کلمات قصاریست که درآن ها رعایت انواع صنایع بدیعی شده‌است. درغالب موارد اسم کسی که این داستان باو مربوط است یامحلی که ازآن محل این داستان یا این قول اخذ شده است مفصل می‌آید، ونقل آن فقط چهره دستی مؤلف را در مباحث ادبی نشان میدهد.

آغاز نسخه: .... علی جواد فضله السباق صلی الله علیه واله و صحبه ....
وارقی من اصح القلم لفضلهم الباهر رقاما ".
پایان نسخه: ... فاحضرنی عده کتب ... فاخذته وقلت هوهذاالکتاب.
نسخ قدیم، محتملا " قرن نهم هـ.ق. سرفصلها بامرکب قرمز، روی پاره‌ای از کلمات بامرکب قرمز خط کشی شده، مهر ناصرالدین شاه در صفحه اول، اول و آخر افتاده. ــ جلد: ابره کاغذی، مقوائی ۱۲۵×۱۸۰. ــ کاغذ: اصفهانی، ۹۰×۱۲۰، ۴۹ برگ، ۱۵ سطر کامل، ۵۹۰/س / ۳۲۰۹

ع/۵۱ (ادبیات)

دیوان مجنون

از: مجنون عامری.
این دیوان که از اشعار پراکنده ومنسوب به مجنون جمع آوری شده است بانقل قولهای متعدد از صاحبان اقوال واحادیث ابتداء می گوید که لیلی را چه نسبتی با مجنون بوده و مجنون نیز برچه راهی در طریق عشق میرفته است. ونیز اشعاریکه درکتب مختلف ادب عرب منسوب بمجنونست چه می باشد.
آغاز: بسمله وبه نستعین، قال ابوبکرالوالبی کان من حدیث مجنون العامری....
پایان نسخه: و اسمنت العدوبصر منا اثابک یا لیلی العداه..
نستعلیق و نسخ، محتملا " قرن نهم هـ.ق.، ساده، روی بعضی از سرفصلها بامرکب قرمز خط کشی شده، مهر ناصرالدین شاه در صفحه اول. ــ جلد: تیماج مشکی، یک لائی، ۱۲۵×۱۸۰. ــ کاغذ: فرنگی، ۱۰۵×۱۵۰، ۶۹ برگ، ۲۱سطر کامل، ۳۷۹/س / ۱۶۵

ع/۵۲ (قاموس ــ فرهنگ لغت)

مختارالصحاح

از: محمدبن عبدالقاهر رازی. (= محمدبن ابی بکربن عبدالقادر رازی)
نویسنده می گوید چون کتاب صحاح ابی نصر اسماعیل بن حماد جوهری را درلغت

نیکو یافتم بر آن شدم تا مختصری از آن فراهم آورم که حاوی لغات مشهور اهل فضل باشد خاصه لغات مندرج در قرآن و احادیث نبویه که با تهیه آن دیگر از عویصات لغات و موارد شاذ درگذرم برین قصد دست بتحریر این کتاب زدم و آنرا پرداختم و از کتب تهذیب از هری و دیگران فوائدی بآن ضم کردم و تا آنجا که توانستم در مصادر افعال نقص کار جوهری را برطرف نمودم و وزن هر فعل را نیز آوردم . ترتیب این کتاب برحسب ترتیب تهجی حروف آخر کلمه است که در ترتیب دوم حرف اول کلمه مورد لحاظ قرار می‌گیرد . درین نسخه لغات از "الف" تا "یاء" آمده‌اند .

آغاز: بسمله ، *الحمدلله بجمیع المحامد علی النعم والصلوه علی خیر خلقه محمد المبعوث ای خیر الامم .*

پایان: و نظیره قول ذی الرمه : *الا یا اسلمی یا دارمی حلی البلی و لازا ل منهلا بجرعانک القطر*

نسخ ، ۱۰۶۸ هـ.ق. احمدبن سلیمان السلانیکی ، سرفصلها با مرکب قرمز ، جدول دور سطور قرمز ، مهر ناصرالدین شاه در صفحهٔ اول . ـ جلد : تیماج مشکی ترنج و سیم ترنج ، ضربی ، مقوائی ، ۱۱۵ × ۱۸۰ . ـ کاغذ : فرنگی ، ۸۵ × ۱۴۰ ، ۱۵۹ برگ ۲۷ سطر کامل ، ۱۰۳/س / ۱۲۳۷

۵۳/ع (تاریخ)

روض المناظر فی علم الاوائل و الاواخر

از : احمدبن محمد بن محمد ملقب به لسان الدین معروف به ابن الشحنه . زمان تاءلیف : قرن نهم هـ.ق .

نویسنده می‌گوید محمدبن موسی بن شهری نایب السلطنه حلب ازمن خواست که کتابی در تاریخ بپردازم که حاوی اهم مطالب با ایجاز در لفظ باشد برین خواست دست بتحریر این تاریخ زدم که واجد یک مفتاح و دو مصراع و یک خاتمه است: اما : مفتاح : در ابتداء خلق آسمان و زمین و آنچه از غرائب بین دو است . مصراع اول : وقایع مابین هبوط آدم تا مبعث حضرت رسول اکرم ، مصراع دوم : از وقایع مابین مبعث حضرت رسول تا سنه ۸۰۷ هـ.ق . ، خاتمه حوادثی است که میرساند آخرالزمانست . آخرین نسخه شرح حال قاضی بیضاویست .

آغاز: بسمله، به‌الاعتصام و علیه التوکل، الحمدلله الذی احسن کل‌شیٔ خلقه و بداء ....

پایان: والیه‌المصیر ربنا اتنافی‌الدنیا حسنه و فی‌الاخره حسنه و قناعذاب النار...

نسخ قدیم، ۹۳۲ هـ.ق. سرفصلها بامرکب‌قرمز، مهر ناصرالدین شاه در صفحهٔ یازده، از صفحه اول تا ۱۱ مطالب متفرقه و از ۲۸۲، ۲۸۸ شرح‌حال‌قاضی بیضاویست باچند شعر عربی. ـ جلد: تیماج تریاکی، ترنج و نیم‌ترنج، ضربی، مقوائی، ۱۲۵×۱۷۵. ـ کاغذ: اصفهانی، ۷۵×۱۳۵، ۱۴۵ برگ، ۱۹سطرکامل

۱۰۱/س

۱۰۴۱

۵۴/ع (منطق)

حاشیه بر شرح مطالع الانوار

از: معین‌الدین. زمان تالیف: قرن نهم هـ.ق.

شرح مطالع که از کتب معروف منطق است بواسطه اغلاق در عبارات واجد شرحها و حواشی بسیار است از آنجمله حاشیه معین الدین می‌باشد معین الدین دربن‌حاشیه‌ازابتدای‌کتاب شروع ببحث و توضیح مطالب متن می نماید و بانقل قول از اصل کتاب مطالب را در پس هم می‌آورد و در پاره‌ای از موارد رفع ابهام از مشکلات متن می‌نماید و چون خود از بزرگان این علم بوده است. نظریات او دربن موارد از بلندترین آراء فلسفی می‌باشد.

آغاز: بسمله، قوله الفیاض الوهاب تعریف لفظی‌افاد بیان المراد لابیان اللغة....

پایان: موجود "فی‌الذهن لک‌بجهت... ماهوغیرمعقول عندالمتأمل..

نستعلیق قدیم، محتملا" قرن دهم هـ.ق.، شیراز، سرفصلها بامرکب قرمز، روی بعضی ازکلمات بامرکب قرمزخطکشی شده‌است، مهر ناصرالدین شاه درصفحهٔ اول. ـ جلد تیماج مشکی، ترنج و نیم ترنج، ضربی، یک لائی، ۱۰۰×۱۸۰ ـ کاغذ: اصفهانی، ۶۰×۱۲۰، ۱۳۹ برگ، ۲۶ سطر کامل، ۱۴۴۰/س

۲۸۰۸

ع/۵۵ (مطالب گوناگون)

مجموعه

درین مجموعه کتب زیر آمده و هریک باشماره فرعی مشخص شده است .

نسخ قدیم ، محتملا " ۸۶۲هـ.ق . ، سرفصلها بامرکب قرمز ، روی بعضی کلمات بامرکب قرمز خط کشی شده ، مهر ناصرالدین شاه در صفحهٔ اول . ـ جلد : تیماج مشکی ، ترنج و نیم ترنج ، ضربی ، یک لائی ، ۱۲۵ × ۱۸۰ . ـ کاغـذ : اصفهانی ، ۷۵×۱۲۰ ، ۴۹ برگ ، ۱۷ سطر کامل ، ۱۴۷۴/س / ۲۸۸۹

ع/۵۵ / ۱ (نحو)

شرح اسحق

از : اسحق بن محمد بن‌العمید ملقب به کبیردهلوی . زمان تالیف : قرن یازدهـــم هـ.ق .

این کتاب شرحی است برکافیه ابن حاجب در نحو شارح بابتداء در ضمن " قال" جمله‌ای از ابن‌حاجب رامی‌آورد و پس از آن در تحت " اقول" شرح این قول را میدهد و بعد از آن با اضافه‌کردن جمله‌ای چون " فقوله " قول متن را شرح و توضیح میدهد . مطالب همه در مسائل نحوی است و بحثهای اضافی ندارد .

آغاز : بسمله ،*هذه‌فوائد منقوله من شرح‌اسحق بن محمد الملقب‌بکبیرالدهلوی . . .*

پایان : *هذا ما استنبطناه من شرح‌الامام‌المحقق والحبرالمدقق‌اسحق بن محمد الملقب‌بکبیرالدهلوی‌عامله‌الله مع تلفظ‌الکافی لکافیه ابن الحاجب فی النحو . . .*

جای آن درین مجموعه از صفحهٔ یک تا ۵۰ می‌باشد .

ع/۵۵ (نحو)
۲

حاشیه برکافیه

این رساله حاشیه گونه‌ایست برکافیه و درآن نویسنده قصد آن نداشته که مطالب را طبق متن شرح کند بلکه بصورت حاشیه برعبارات و کلمات کافیه مطالب خود را آورده است یعنی نویسنده ظاهرا " بجهت رفع اشکال پاره‌ای از کلمات یاعبارات متن راگرفته و بسط داده و دراین بسط نکات گرامری و دستوری را دقیقا " روشن نموده است که مطالعه آنها خالی از فایدت نیست .

آغاز: بسمله و به نستعین ، *اما کلمه متضمنه لمعنی الشرط فلذلک لزم دخول الفاء فی جوابها* .

پایان: *لان العقل یجوزان یکون شیئا " اخرغیر الخامس* .

جای آن درین مجموعه از صفحه‌ٔ ۵۱ تا ۹۵ می‌باشد .

ع/۵۵ (نحو ، صرف)
۳

تجزیه و ترکیب چند سوره

درین قسمت سه سوره قرآن تجزیه و ترکیب میشود: ابتداء سوره‌ٔ " الحمد " می‌آید و یکایک کلمات آن از لحاظ صرفی و نحوی مورد بحث قرار می‌گیرد و بعد سوره‌ٔ " قل هوالله " و سپس آیه‌الکرسی .

آغاز: بسمله ، *الحمد* اسم جعل معنی معرف *باللام* مرفوع . . .

پایان: و هو ضمیر مرفوع *لانه* مبتدء *والعلی خبرالمبتدء والعظیم* خبر بعد خبر تمت *الاوراق* بعون *الملک الخلاق* .

جای آن درین مجموعه از صفحه‌ٔ ۹۶ تا ۹۸ می‌باشد .

ع/۵۶ (نحـو)

حاشیه سعد

از: سعدالدین تفتازانی ، زمان تاءلیف: قرن هشتم هـ.ق .

کتاب کافیه ابن حاجب که از کتب معروف نحو عربی است بر آن حواشی و شروح عدیده نوشته‌اند که از آنجمله است حاشیه سعدالدین تفتازانی . در ین حاشیه مشکلات متن شرح داده میشود . و خود تفتازانی نیز اضافاتی می‌نماید . روش‌کار او این است که ابتداء در تحت کلمه " قوله " قول مصنف را می‌آورد و سپس بشرح این " قوله " می‌پردازد .

آغاز : بسمله ، قوله : *اعلم ان المعرفه . . . مایلیه قوله موقوفه علی معرفه اللفظ*

پایان : *اخوف من کل واد الا فی وقت . . . . فی وادی السباع .*

نسخ قدیم ، ۸۶۲ هـ.ق . سرفصلها بامرکب قرمز ــ جدول دور سطور قرمز ، صفحه آخر نونویس . مهر ناصرالدین شاه در صفحهٔ اول . ــ جلد : تیماج ، ترنج و نیم ترنج ، ضربی ، یک لائی ، ۱۲۵×۱۸۰ . ــ کاغذ : اصفهانی ، ۶۵×۱۲۰ ، ۴۳ برگ ، ۱۷ سطر کامل ، ۱۵۵۸/س / ۲۸۹۰

ع/۵۷ (دینی)

مشارق انوار النورین فی حقیقه اسرار امیرالموءمنین

از : حافظ رجب برسی (رجب بن محمد بن رجب حافظ) ، زمان تاءلیف : ۸۱۳ هـ.ق .

نویسنده پس از آنکه بطور مفصل از دست حاسدان زمان شکایت می‌کند می‌گوید هرچه دست خضوع بطرف این حاسدان دراز کردم و دم از محبت زدم تاثیری نبخشید . لذا بر آن شدم تا این کتاب را بپردازم و در آن نظر خود را در بارهٔ حضرت علی علیه السلام بیاورم . او پس از نعت علی علیه السلام در ضمن فصولی چند مباحث حروفیان و نقطویان را پیش می‌کشد و از دلائل آنها سود می‌جوید و سپس ببحث راجع به علی علیه السلام می‌پردازد و از آیات قرآنی در زمینه نظر خود راجع بحضرت علی استعانت می‌جوید و بعد بتفصیل احادیث و اقــوال دیگران که در باره علی علیه السلام آمده است می‌آورد .

آغاز : بسمله ، *الحمدلله المتفرد بالاول والابد والصلوه علی اول العدد و خاتمه الامد محمد . . .*

پایان: *وهوزادی فی معادی و رجائی فی مالی و به اکملت دینی و به ختم مقالی .*

نسخ ، محتملا " قرن نهم هـ.ق. ، سرفصلها با مرکب قرمز ، روی پاره‌ای ازکلمات با مرکب قرمز خط کشی شده ، جدول دور سطور زر و مشکی ، مهر ناصرالدین شاه باول. ـ جلد: تیماج تریاکی ، ترنج و نیم ترنج ، ضربی ، مقوائی ، ۱۰۵×۱۸۰ ـ کاغذ: ترمه ، ۶۰×۱۱۵ ، ۲۹۰ برگ ، ۱۴ سطر کامل ، ۸۴۰/س / ۱۷۲۲

۵۸/ع **(عروض و قافیه)**

شرح عروض ساوی

از: نجم‌الدین سعید بن محمد سعدی .

ساوی قصیده مفصلی در عروض و قافیه دارد که از مستندات علم عروض و قافیه است . این کتاب بتوسط نجم‌الدین سعید بن محمد سعدی شرح میشود و طرز شرح نیز بدین نحو است که ابتداء هر بیت می‌آید و سپس در ذیل آن ، آن بیت شرح میگردد .

توضیح: از صفحهٔ ۳۲۶ تا ۴۲۹ اشعار و مطالبی است از محمد بن احمد بن عبدالغالب بصری طبیب در معرفت شهور و تعیین غره هرماه بعربی .

آغاز: بسمله ، *الحمدلله رب‌العالمین و الصلوه علی خیر خلقه محمد واله اجمعین . اما بعد فانه یقول . . . .*

پایان: *بل ما منع طلاب علمی العروض و القوافی . . . والله سبحانه تعالی بالصواب و الیه المرجع و المآب .*

نسخ قدیم ، اوائل ذی‌قعده ۷۵۹ هـ.ق. ، حسن بن علی حسن کمال ، سرفصلها با مرکب قرمز ، مهر ناصرالدین شاه در صفحهٔ اول . ـ جلد: تیماج مشکی ، مقوائی ، ۱۰۰×۱۸۰ . ـ کاغذ: اصفهانی ، ۶۵×۱۱۰ ، ۱۶۵ برگ ، ۱۷ سطر کامل ، ۱۶۰۹/س / ۲۴۵۸

ع/۵۹ (تصوف)

کشف الوجوه الغر لمعانی نظم الدر
(شرح تائیه ابن فارض)

ابوجعفر عمربن علی السعدی معروف بابن فارض مصری قصیده‌ای در عرفان بقافیه "تاء" ساخته که از معروفترین قصائد عرفانی زبان عرب است . این قصیده بعدها از طرف ادیبان و عارفان شرحها میشود که خود در زبان عرب جای مخصوص دارد . ازجمله آن شروح این شرح است . درین جا قبل از شرح فصول چندی در باره مسائل عرفانی چون توحید و مسائل مربوط بآن می‌آید و سپس بشرح قصیده پرداخته میشود .

آغاز: بسمله ، *الحمدلله الذی خلق بقدرته . . . الوجود عن غسق العدم فجعله آیه تبصره . .*

پایان: *هذا آخرما اردنا ایراده فی هذا المختصر فی شرح القصیده بعون الله المقتدر.*

نسخ قدیم ، متحملا- قرن یازدهم هـ.ق . ، سرفصلها با مرکب قرمز ، هفت صفحهٔ اول وسه صفحه آخر نونویس ، مهر ناصرالدین شاه باول . ـ جلد: تیماج مشکی ، مقوائی ، ۱۳۰×۱۸۵ . ـ کاغذ: اصفهانی ، ۹۰×۱۴۰ ، ۱۳۶ برگ ، ۲۱ سطر کامل ،

ع/۶۰ (منطق)

حاشیهٔ میر برشرح شمسیه
(کوچک)

از: میرسید شریف جرجانی ، زمان تألیف: قرن هشتم هـ.ق .

رک: حاشیه میر برشرح شمسیه درین فهرست .

آغاز: بسمله ، . . . ورتبته علی مقدمه و *ثلاث مقالات هکذا* وجه عباره *المتن فی کثیر من النسخ.*

پایان : *قد صرح فی الشفا بان التصدیق بوجود الموضوع من المبادی التصدیقیه فلا یکون ایضا " جزء " علیحده بل مندرجا " فی المبادی التصدیقیه*

نستعلیق ، ۱۰۶۸ هـ.ق. ، درویش محمد بن یوسف شاه اردکانی ، مدرسه آصفیه مشهور به اسماعلیه ، سرفصلها با مرکب قرمز ، روی بعضی از عبارات و کلمات با مرکب قرمز خط کشی شده ، مهر ناصرالدین شاه دوم . ـ جلد : تیماج قهوه‌ای ، سجاف و اندرون تیماج زرد ، ۷۵×۱۸۰ . ـ کاغذ : اصفهانی ، آبی ، ۳۵×۱۰۵ ، ۹۴ برگ ، ۱۷ سطر کامل ، ۸۵۹/س / ۲۸۲۱

۶۱/ع (انساب)

عمده الطالب فی نسب آل ابی طالب

از : شهاب‌الدین احمد بن علی بن مهنا ، زمان تألیف : قرن هشتم هـ.ق. ، اهداء به : امیرتیمور گورکانی .

نویسنده در مقدمه می‌گوید علم انساب از مهمترین علوم است خاصه وقتی که سخن در نسب آل پیغمبر رود . بعد اومی‌گوید ازآنجاکه باین‌قرن افرادی دیده میشوند که خود را منسوب بعلی می‌کنند درحالیکه‌با علی دراصل‌نسبتی ندارند لذا برای رهایی ازین انتسابهای بیجا بران شدم که دودمان علوی و آل اورا دربن‌کتاب آورم او ابتداء از علی علیه السلام ذکری‌می‌کند و آخر کتاب را به نسب مسلم بن عقیل می‌کشاند و کتاب را بپایان می‌برد .

آغاز : *بسمله ، الحمدلله الذی خلق من الماء بشرا " فجعله نسبا " وصهرا " و رفع بعض الخلائق . . .*

پایان : *و آخر دعویهم ان الحمدلله رب العالمین آخر کتاب عمده الطالب فی نسب آل ابی طالب . . .*

نسخ ، ۹۶۹ هـ.ق. ، سرفصلها واسماء اعلام با مرکب قرمز . ـ جلد : تیماج زرد

و مقوائی ، ۱۱۵×۱۸۰ . ــ کاغذ : ترمه ، ۷۵ ×۱۳۵ ، ۲۷۱ برگ ، ۱۶ سطر کامل ، ۱۳۱۹/س

۱۰۳۸

۶۲/ع (تجوید)

مفتاح الکنوز و ایضاح الرموز

از : علی‌بن الدریهم موصلی ، زمانِ تالیف : قرن هشتم هـ.ق .
این کتاب حاوی بحث مفصلی از تجوید قرآن و اینکه قرائت سور قرآنی باید ازچه قواعدی پیروی کند آمده است . پس ازین بحث موارد اختلاف قراء قرآن در ایات و سور و اینکه اختلافها برچگونه است بحث گردیده و اختلافات دقیقا" نموده‌شده است .

آغاز : . . . . *عن ابن محیص بالاستفهام فی التسهیل والحسن ابدل الثانیه* . . .
پایان : . . . *و شکرله السعی و للمسلمین وصلی الله علی سیدنا محمد و آله و صحبه و سلم تسلیما "کثیرا"* . . . *عن اصحاب رسول‌الله علیهم اجمعین* .

نستعلیق ، محتملا" قرن یازدهم هـ.ق . ، شاید تبریز ، سرفصلها بامرکب قرمز ، روی‌بعضی کلمات بامرکب قرمز خط‌کشی شده ، جدول دور سطور قرمز ، اول افتاده ، صفحه اول نسخه و صالی و نیمه بیشتر آن نانویس . ــ جلد : ابره کاغذی ، عطف تیماج‌زرد ، مقوائی ، ۱۲۰×۱۸۰ . ــ کاغذ : دولت آبادی ، ۷۰×۱۲۰ ، ۱۷۸ برگ ، ۱۶ سطر کامل ، ۳۹۳/س

۱۱۲۲۲

۶۳/ع (معانی و بیان)

حاشیهٔ چلبی برمطول

از : چلبی ، زمان تالیف : قرن دهم هـ.ق .
کتاب مطول تفتازانی از مهمترین‌کتب معانی و بیان است این کتاب درحقیقت شرحی است برتلخیص المفتاح قاضی قزوینی که پس از انتشار آن اهمیت بسزائی در تمدن اسلامی یافت و مورد درس و بحث طلاب واقع گردید . برین کتاب پس از

انتشارحاشیه‌هازده‌اندکه از آنجمله است حاشیه فـاضلانـه چلبـی .. این حاشیه گرچه توضیحی است ولی درمواردی صورتی انتقادی بخود می‌گیرد که بسیار عمیق است . آنانکه بامطول سروکار دارند می‌دانندکه دربسیاری‌از مواضع فهم مطول‌بدون استفادت ازین حاشیه‌مشکل‌و متن بآسانی حل نمیشود . این نسخه‌حاوی این‌حاشیه از اول کتاب تاآخر باب مسند است .

آغازنسخه : بسمله ، *الهمنا حقائق‌المعانی و دقائق البیان الاقرب الی‌الفهم ان المراد بالافهام* . . . .

پایان نسخه : *لارزق‌بن طرف الباهلی تنازع هو مع قشیری فی* . . . .

نسخ ، محتملا " قرن دوازدهم ه.ق . ، سرفصلاها بامرکب قرمز ، آخر افتاده ، مهر ناصرالدین شاه در صفحهٔ اول . ــ جلد : تیماج سبز ، یک لائی ، ۱۳۰×۱۸۰ . ــ کاغذ : اصفهانی ، ۸۰×۱۲۰ ، ۲۳۸ برگ ، ۱۸ سطر کامل ، ۱۸۶۲/س / ۲۸۳۲

۶۴/ع **(ادبیات)**

شرح ابیات متوسط

کتاب متوسط شرح فخرالدین جیلی اصفهبدی است برکافیه ابن حاجب در نحو و آن مثل همه کتب نحوی در مطاوی خود اشعار چندی برای استشهادآورده‌است یعنی ابتداء مطلب نحوی می‌آید و سپس شعری برای شاهد آن موردذکر می شود . این اشعارء بنابر قول نویسندهٔ کتاب،از نویسنده‌شرح،خواسته شده تاشرح گردد . طرز کار او درینجا چنین است : بابتداء هربیت ذکر می‌شود وسپس‌آن شعـر معنـی‌و بعد تجزیه و ترکیب و بآخر مورد استـشهاد ذکـر می‌گـردد .

آغاز : بسمله ، *الحمدلله رب‌العالمین والصلوه علی سیدنا محمد واله اجمعین* و بعد . . . بعض *الاخوان* . . .

پایان: فاعل ترکع الا ستشهاد علی ان . . . . الحقیقیه فحذف لا لتقاء الساکنین تمت الکتاب بعون الله الهادی والمعین .

نسخ، محتملا " قرن یازدهم هـ.ق . سرفصلها با مرکب قرمز، مهر ناصرالدین شاه در صفحهٔ اول . ــ جلد: تیماج مشکی، ترنج و نیم ترنج، ضربی، یک لائی، ۱۲۵×۱۸۰ . ــ کاغذ: اصفهانی، ۷۵×۱۱۵، ۶۱ برگ، ۱۵ سطر کامل،

۶۵/ع (دینی)

کشف الحجاب والران عن وجه اسئله الجان

از: شیخ عبدالوهاب شعرانی، زمان تألیف: ۹۵۵هـ.ق .

نویسنده می‌گوید سئوالهای زیر از طرف مؤمنان " جن " ازمن شد ونیز ازمن درخواست گردید که بآنها پاسخ دهم . چون مذاق آنها بیشتر باشعر سازگاری داشت و در وقت سؤال از من خواستند که بزبان شعر پاسخ آنها گویم من نیز پاسخ آنان بشعر گفتم . اما وصول سؤال جنیان چنین بود، که در شب سه شنبه ۲۶ رجب ۹۵۵ هـ. ق . از طاق ایوان مشرف برخلیج (= طاق القائمه المطله علی الخلیج) سگ زرد رنگی بسیار زیبا بطرف من آمد و مجاوران درخواستند که اورا از آمدن باز دارند من بآنها گوشزد کردم که این سگ سگ حقیقی نیست بلکه از جنیانست و برمن وارد شده . چون سگ بنزدیک من آمد روی کاغذی از جنس کاغذ فرنگی بخط عربی این سؤالها نوشته شده بود . آن سگ بادهان نوشته های مزبور را حمل میکرد اما نوشته: قول علماء الانس و مشایخه فی هذه الاسئله المرقومه الواصله الیکم صحبه حاملها فقد اشکلت علینا و سألنا عنها مشایخنا من الجان فقالوا هذا التحقیق لایکون الا من علماء الانس ثم ذکر والاسئله الی آخر " پس از ذکر این مقدمه سؤالها که عبارت از مسائل الهی است و در باره رابطه خلق و حق بحث می‌کند شروع میشود و جواب آنها می‌آید .

آغاز: بسمله، قال اعوذ برب الفلق من شر ما خلق و من شر غاسق اذا وقب . . .

پایان: ان تجده حبیباً فسد الخلا ئق جل من لا عیب فیه وعلا حسبنا الله و نعم الوکیل لا حول ولا قوه الا بالله العلی العظیم .

نسخ، محتملا " قرن یازدهم هـ.ق. ، سرفصلها بامرکب قرمز. ــ جلد: ابره کاغذی، شطرنجی، گل و بوته، ضربی، سجاف تیماج قرمز لولادار، مقوائی، ۱۱۰×۱۸۰. ــ کاغذ: فرنگی، ۶۰×۱۲۰، ۷۳ برگ، ۱۹ سطر کامل، ۱۱۱۲/س / ۱۱۱۹۷

۶۶/ع (معانی و بیان)

حاشیه میر سید شریف جرجانی برمطول

از: میرسید شریف جرجانی، زمان تألیف: قرن هشتم هـ.ق.

رک: حاشیه میرسید شریف برمطول درین فهرست.

آغاز: بسمله، *قال الشارح و بهذا یظهر ان ما ذهب الیه وان اللام فی* ....

پایان: *فقط بیاض* .... *و فطاء ثم تمت بعون الله الوهاب و الیه المرجع و المآب*.

نسخ، محتملا " قرن دهم هـ.ق. ، سرفصلها بامرکب قرمز، روی بعضی کلمات بامرکب قرمز خط کشی شده. مهر ناصرالدین شاه در صفحهٔ اول. ــ جلد: تیماج قرمز، ترنج ونیم ترنج، ضربی، مقوائی، ۱۳۰×۱۸۰. ــ کاغذ: اصفهانی، ۹۵×۱۳۰، ۱۰۰ برگ، ۲۱ سطر کامل، ۱۴۸۴/س / ۲۸۳۵

۶۷/ع (مطالب گوناگون)

مجموعـه

درین مجموعه کتب زیر آمده و هریک باشمارهٔ فرعی مشخص شده است.

نستعلیق و نسخ، محتمـلا " قرن یازدهم هـ.ق. ، سرفصلها بامرکب قرمز، مهر ناصرالدین شاه در صفحه اول. ــ جلد: تیماج قرمز، یک لائی، ۱۲۵×۱۸۰. ــ کاغذ: اصفهانی، ۱۱۰×۱۶۰، ۱۰۳ برگ، ۲۲ سطر کامل، ۷۵۱/س / ۱۶۳۰

۶۲/ع (کلام)

۱

حاشیه برشرح تجرید
(= حاشیه شرح جدید)

از: صدرالدین محمد حسینی . زمان تالیف: قرن دهم هـ.ق .

موشجی برتجرید خواجه نصرالدین طوسی شرحی نوشته است که این شرح از کتب مشهوره کلام شیعی و معروف به شرح جدید است . این شرح بعدها حواشی بسیاری خورده است کهاز آنجمله است حاشیه صدر . درین حاشیه ابتداء متن شرح تجرید میآید بصورت " قوله " و سپس شرح آن ذکر میگردد و درآن گاهگاه علاوه برتوضیح بـر قول ملا جلال دوانی اشکالهایی میگردد . مطالعه آن دقت و تبحر نویسنده را در فلسفه و کلام میرساند .

آغاز: صدر *کلام ارباب التجرید* و ختم *مقال اصحاب التوحید* .

پایان: *الا ان مزیدا* له معنی علی .

جای آن دراین مجموعه از صفحهٔ یک تا ۱۵۶ میباشد .

۶۲/ع (کلام)

۲

حاشیه برشرح تجرید
(= شرح سمرقندی)

از: شیخ محمد سعید ترکستانی سمرقندی

این حاشیه که ظاهرا " مسوده نویسنده ودر موارد متعدد افتادگی داردوباقلم خوردگی نیز بهمراه است ،، حاوی شرحی است برمطالب شرح تجرید یعنی مطالب مشکل متن میآید وضمن بحث از آن توضیحاتی درآن داده میشود مطالعه کتاب نشان میدهد که نویسنده اطلاع برمباحث فلسفی و بخصوص کلامی بسیار دارد .

آغاز: *قال المصنف: الکتاب الاول فی الممکنات اعلم انه یقصد* .

پایان: *الی حقیقته فمدفوع بان اللازم یجوز لایثبت علی حقیقه*

جای آن دراین مجموعه از صفحهٔ ۱۵۸ تا ۲۰۶ میباشد .

۶۸/ع (فقه)

مختصر نافع

از: محقق حلی، زمان تاءلیف قرن هفتم ه.ق.

رک. مختصر نافع درین فهرت.

آغاز نسخه: *و اشعرها یمینا وشمالا " و التقلید ان یغلق فی رقبته.*

پایان نسخه: *و یعتبر فی المالک جواز التصرف والاختیار و اعتبار الاسلام...*

نستعلیق، محتملا" قرن یازدهم ه.ق.، بعضی سرفصلها بامرکب قرمز، روی بعضی از سرفصلها بامرکب مشکی خط کشی شده، اول و آخر افتاده، چند صفحه نانویس. ـ جلد: تیماج قرمز، ترنج و نیم ترنج، ضربی، مقوائی، ۱۳۰×۱۸۰. ـ کاغذ: اصفهانی، ۹۰×۱۴۰، ۱۱۴ برگ، ۱۴ سطر کامل، ۱۱۲۹/س / ۲۶۴۵

۶۹/ع (مطالب گوناگون)

مجموعه

درین مجموعه کتب زیر آمده و هریک باشماره فرعی مشخص شده است.

نستعلیق، ۹۸۹/۹۷۴ ه.ق. محمدامین طبیب اردوبادی، مسجد خواجه سلطان، اردبیل، سرفصلها بامرکب قرمز، اول نسخه افتاده است، مهر ناصرالدین شاه در صفحه اول. ـ جلد: تیماج سبز، ترنج و نیم ترنج، ضربی، سجاف و اندرون تیماج زرد، دولائی، ۱۲۰×۱۸۵. ـ کاغذ: اصفهانی، ۸۰×۱۳۰، ۱۵۱ برگ، ۲۱ سطر کامل. ۱۰۳۹/س / ۱۵۷۰

۶۹/ع / ۱ (فلسفه)

علل و ممکنات

از: ملاجلال الدین دوانی، زمان تاءلیف اوائل قرن دهم ه.ق.

این رساله که متاسفانه صفحات اول آن افتاده است و بواسطه افتادگی آن معلوم نشد اسم دقیق آن چیست از آنجائی که واجد دو مطلب است مطلب اول بحث در باره علل می‌کند و مسئله علیت و علت فاعلی را دقیقا " شرح می دهد و پس از شرح آن و رابطه علل و معلولها در مطلب ثانی ببحث در باره ممکنات توجه می‌کند و مباحث ممکنات و رابطهٔ آن را با علت آنها می‌آورد ما آنرا رساله علل و ممکنات نامیدیم .

آغاز: *وان ارید بالعله الفاعلیه فلم لا یجوزان یکون جزء له . .*

پایان: *یبطل الباطل بعد له بیده الحسنی و الیه الرجعی و الصلوه علی نبیه محمد و آله المعصومین و عترته الطاهرین اجمعین .*

جای آن از صفحه یک تا ۲۴ می‌باشد .

ع/۶۹ (فلسفه)

۲

حاشیه دوانی

از: ملاجلال دوانی ، زمان تاءلیف : قرن دهم هـ.ق .

ملاجلال‌الدین درین رساله بصورت حاشیه مطالبی درباره شرح جدید تجرید می‌آورد و از مطالعه آن برمی‌آید که او توجه بحاشیه میرسید شریف درشرح تجرید داشته است و بازچنانکه او می‌گوید نویسنده درین حاشیه باجمال قول خود می‌گوید که بحث مفصل آنها درشرح رسالات واجب‌الوجود خواهد آمد . دراینجا ابتداء بحث درباب برهان تسلسل و دور میشود و برای رفع هر محظوری این دو بابتداء بحث می‌گردد و بعد از علل و وسائط سخنهای دقیق اورده میشود . و بعد باب تقدم وتقابل ذکر و مسئله ممکن و اینکه هرممکن محتاج به فاعل است دقیقا "توضیح می شود .

آغاز: *بسمله وبه‌نستعین، . . . . والا خرلیس کذلک منهم عن زعم . . .*

پایان: *فی شرح رسالات اثبات الواجب . تمه .*

جای آن درین مجموعه از ۲۵ تا ۶۶ می‌باشد .

۶۹/ع
۳

(فلسفه)

رساله قاضی

از: قاضی جهان، زمان تاءلیف: قرن دهم هـ.ق.

قاضی جهان درین رساله بطور مفصل باب عله و ممکنات را ذکر می‌کند وسپس مسئله تسلسل را پیش می‌کشد و نشان میدهد که وجود ممکنات چگونه است و علت فاعلی درینمورد چه اثری دارد و نیز ممکن بچه جهت محتاج بفاعل است.

آغاز: بسمله و به نستعین *اذکل ممکن فله‌علة قبل اعلم ان المقدمه*...

پایان: *فلیس مقصوده بل عدمه المتساوی بفعله فافهم*...

جای آن دراین مجموعه از صفحهٔ ۷۱ تا ۱۱۷ می‌باشد.

۶۹/ع
۴

(فلسفه)

اثبات واجب‌الوجود

از: ملاجلال‌الدین دوانی. زمان تالیف: قرن دهم هـ.ق.

رک. اثبات واجب‌الوجود درین فهرت.

آغاز: *بسمله ومنه الاعانه فی التتمیم وله الحمد علی کرمه العمیم ومنه القدیم*.

پایان: *وصلوه علی نبیه شفیع یوم النشور و الله معادن الخیور*.

جای آن درین مجموعه از صفحه ۱۱۹ تا ۱۵۰ می‌باشد.

۶۹/ع
۵

(فلسفه)

شرح ادله اثبات واجب‌الوجود

درین رساله ادله مهم اثبات واجب‌الوجود که محقق دوانی برشته تحریر کشیده است آمده و نشان داده شده که از آن ادله محقق دوانی چه نظر داشته و اینکه باجمال مطلبی آمده چه مطولاتی درآن قول بوده است آخر نسخه افتادگی دارد.

آغاز: *بسمله، بحمدک یامن دل علی ذاته و بسط علی صفحات*.

پایان نسخه: منی علی ماهوالتحقیق من . . .هوالماهیه .
جای آن دراین مجموعه از صفحهٔ ۱۵۱ تا ۲۱۳ می‌باشد .

۶۹/ع
۶
(فلسفه)

شرح حاشیه دوانی

از: ملاحبیب‌الله شیرازی مشهور به ملامیرزاجان ، زمان تاءلیف: قرن دهم هـ.ق .

حاشیه دوانی که در شماره ۶۹/ع این مجموعه بحث شده درین رساله شرح داده میشود ابتداء قول دوانی بصورت " قوله " می‌آید و سپس این قول از طرف ملامیرزاجان بحث می‌گردد . ملامیرزاجان طبق آنچه نوشته است از متبحران فلسفه خاصه فلسفه مشائی است که در ضمن خود نیز صاحب رای است .

آغاز: بسمله ، قوله منهم من زعم ان جمیع براهین هذاالمطلب . . .

پایان: . . .والصلوه والسلام علی رسوله خیرالانام واله وعترته الکرام قد .وقع الفراغ من تالیفه فی منتصف ذی‌الحجه من عام ثلث و ثمانین‌وتسعمائه‌والحمد لله علی کل حال . .

جای آن درین مجموعه از صفحهٔ ۲۱۵ تا ۳۰۲ می‌باشد .

۷۰/ع
(نحو)

ضوء المصباح
(شرح مصباح المنیـــر)

مصباح‌المنیر از: ناصربن عبدالسید مطرزی ، زمان تالیف: قرن هفتم هـ.ق .

کتاب مصباح المنیر مطرزی ازکتب‌نحواست نویسنده "ضوء المصباح " مطالب کتاب " مصباح‌المنیر "رااخذکرده درابتداء یک‌یک جمل‌آنرا تجزیه و ترکیب نموده و پس از مقدمه چون بمباحث نحوی می‌رسد مباحث نحوی کتاب مصباح المنیر را شرح می نماید و برای آن مطالب مثالهای متعددی ذکر می‌کند .

آغاز: بسمله، *قوله اما بعد حمدالله اما کلمه فیها معنی الشرط فلذلک . . .*

پایان: *نسخه، اسس الکلام علیه و هو قوله کونوا هودا ".*

نسخ، محتملا " قرن یازدهم هـ.ق . سرفصلها با مرکب قرمز، آخر افتاده، اقوال متن با مرکب قرمز و تحت عنوان " قوله " آمده است . متن بدست دو کاتب بظاهر نوشته شده . ــ جلد: تیماج سبز، سجاف و اندرون تیماج زرد، دولائی، ۱۱۵×۱۸۰ . ــ کاغذ: اصفهانی، ۵۰×۱۲۰، ۲۰۷ برگ، ۱۵ سطر کامل، ۱۸۸۵/س / ۲۶۶۵

۷۱/ع (دینی)

الدره البیضاء

از: عبدالرحیم بن محمدرضا بن ابراهیم بن سعید خلخالی، زمان تالیف: ۱۲۶۲هـ.ق .

نویسنده پس از آنکه بتفصیل، در ابتداء مدح محمد شاه و حاجی میرزا آقاسی را می‌گوید، کتاب خود را در بارهٔ چهارده معصوم از نظر شیخیان در چهارده نور می‌آورد با مقدمه‌ای بدین شرح: نور اول: نور محمدی، نور دوم: مصباح الهدایه، وزجاجه الولایه، نور سوم: قطب دائره العصمه و العفه، نور چهارم: مظهر الاشرف والجمال و مظهر الفخر والجلال، نور خامس: عوامل الکبریاء و العظمه و اهل الجود و الجبروت، نور ششم: نقطه دائره العباده و قطب مرکز الهدایه، نور سابع: مصداق نور علی نور یهدی الله لنوره، نور هشتم: مفاد الله نور السموات و الارض، نور نهم: مجدالله الذی تکلم به علی عبده، نور دهم: مبداء الایجاد و منتهی الوجود و حقیقه الاشیاء، نور یازدهم: سر المبدء و المعاد و نور ولکل قوم هاد، نور دوازدهم: عین الله الناظره و حکمته القاهره، نور سیزدهم: مظهر الجبروت و البقاء و مظهر العظمه و الکبریاء، نور چهاردهم: هوالحی القیوم لاتاخذه . . .

آغاز: *بسمله، الحمدلله الفرد القادر الواحد الصمد، الذی لم یلد ولم یولد و لم یکن . . . .*

پایان: *و مناقب اولیائه البرره الکرام علیهم افضل التحیه و السلام ثم حمدالله . . .*

نسخ، ۱۲۶۲ هـ. ق. ، مؤلف، سرلوحه مذهب زر و شنجرف و لاجورد سبز، سرفصلها با مرکب قرمز، روی پاره‌ای از کلمات با مرکب قرمز خط کشی شده، جدول دور سطور زر و مشکی و قرمز و آبی، جدول خارجی قرمز، مهرناصرالدین شاه در صفحهٔ اول. ــ جلد: تیماج سبز، ترنج و نیم ترنج، منگنه، ضربی، سجاف تیماج، اندرون تیماج زرد (دولائی)، ۱۱۵×۱۸۰ .ــ کاغذ: فرنگی (الوان)، ۶۵×۱۳۰، ۵۴ برگ، ۱۴ سطر کامل، ۸۹۸/س / ۱۵۸۵

۷۲/ع (اصول)

حاشیهٔ معالم اصول‌الدین

از: خلیفه سلطان، زمان تالیف: قرن دهم هـ.ق.

کتاب معالم یکی از معروفترین کتب اصول شیعه است که از طریق پسر شهید ثانی تالیف شده است. این کتاب از کتب درسی طلاب اصول می‌باشد و فاضلان بسیاری برآن شـرح و حاشیه نگاشته‌اند. از حواشی معروف حاشیه سلطان العلماء یعنی این حاشیه است که علاوه‌برشرح و توضیح متن حاشیه انتقادی نیز می باشد. این حاشیه مورد توجه اصولیهای متاخر واقع شده و در تدوین کتب آنهامفید افتاده است.

آغاز: *هذا الکتاب خلیفه سلطان، الحمدلله رب‌العالمین والصلوه والسلام علی محمد واله الطاهرین یقوله العبد الغریق فی بحر العصیان . . .*

پایان: *فاحتمال‌التقیه فی‌احدهما دون‌الاخری یوجب‌الترجیح‌فما ذکرساقط .*

نسخ، ۱۲۴۱، تبریز سرفصلها با مرکب قرمز، روی‌بعضی‌جملات‌بامرکب‌قرمز خط کشی شده، ــ جلد: تیماج مشکی، سجاف، تیماج زرد، حاشیه دار، اندرون تیماج قرمز، ۱۱۰×۱۸۰. ــ کاغذ: فرنگی، ۷۰×۱۳۰، ۷۵ برگ، ۱۶ سطـر کامل، ۸۹۶/س / ۱۰۱۵۶

۷۳/ع (کلام)

حاشیه برحکمه العین

از: میرسید شریف جرجانی ، زمان تاءلیف: قرن هشتم هـ.ق

کتاب حکمه العین ازکتب معروف کلام است . این کتاب حاوی اصول علم کلام و فلسفه مشاء است و در تدوین آن سعی و دقت خاصی شده است . این کتاب بعدها از طریق محققان اسلامی شرحها شده که از آن جمله است حاشیه میرسید شریف جرجانی . جرجانی درحاشیه خود مشکلات و مسائل دقیق حکمه العین را نقد کرده گرچه کاراو حاشیه برشرح محمدبن مبارکشاه بخاریست ولی حاوی عقائداونیزمیباشد

آغاز: بسمله ، *انما قال فاطر ذوات العقول ولم یقل فاطر العقول . . .*

پایان: *لئلایکون ایراد الخاص فی مقابنه العام اویقول المنفصله مانعه الخلو ،تم بحمدالله والمنه .*

نستعلیق ، ۹۷۴ هـ. ق. ، مرتضی بن غیاث الدین محمد ، مشهد ، ساده . ــ ماج مشکی ، یک لائی ، ۱۲۵ × ۱۸۵ . ــ کاغذ: اصفهانی ، ۷۰×۱۳۰ ، ۹۷ برگ سطر کامل ، $\frac{۸۲۵/س}{۱۵۷۳}$

۷۴/ع (ادبیات)

فرائد الخرائد و جواهر القلائد

از: ابویعقوب بن یوسف الطاهر الخوئی ، زمان تالیف: قرن ششم هـ.ق .

نویسنده که یکی از شاگردهای ابوالفضل احمد بن محمد میدانی است و از بزرگان ادب عرب می باشد که کتاب مقامات حریری و دیوان متنبی را شرح کرده است . درین کتاب مجمع الامثال میدانی را که در امثال و حکم عربی است مختصر و کتابی مختصر در امثال عرب فراهم آورده .

آغاز: بسمله ، *الحمدلله رافع السموات العلی و ماهذا الارضین السفلی الذی انشاء البریه . . .*

پایان: *ثم مضی فساءلت من هذا فقالواالشافعی رحمهاله . . .*

نسخ ، ۱۰۵۴ هـ.ق. ، سرفصلها بامرکب قرمز ، روی بعضی از جملات بامرکب قرمز خط‌کشی شده ، فهرست باول کتاب ، مهر ناصرالدین شاه در صفحهٔ اول . — جلد: تیماج ، مشکی ، ترنج و نیم ترنج ، ضربی ، مقوائی ، ۱۱۰ × ۱۸۵ . —کاغذ: فرنگی ، ۶۰×۱۲۰ ، ۱۹۵ برگ ، ۱۷ سطر کامل ، ۷۰۹/س / ۱۸۲۱

۷۵/ع (تفسیر)

تفسیر امام حسن عسکری

محمدبن علی بن محمد بن جعفربن دقاق از قول ابوالحسن محمد بن احمد بن علی وابومحمد جعفربن احمد وآن دو باوسائطی چند از ابو یعقوب و ابوالحسن علی بن محمد سیار نقل می‌کنند که‌گفته‌اندپدران‌ما از شیعیان امامیه بودند و در امارت حسن بن زید علوی ملقب بداعی الی الحق باستراباد زندگی می کردند. چون حسن بن زید علوی از زبدیه بوده و در حکومت خودنسبت بمخالفان سختگیری می‌کرده‌لذاآنهاباخاندان‌خودفرار کردند و بخدمت امام حسن عسکری رسیدند او پس‌از حوش‌آمد گوئی بآنهاتفسیری‌ازقرآن‌که مشتمل بر بعضی اخبار آل محمد صلی الله علیهم بود افاده کرد و این کتاب آن تفسیر است .

آغاز: *بسمله ، الحمدلله رب‌العالمین و صلی‌الله علی محمد واله الطاهرین و سلم تسلیما کثیرا قال محمد بن علی . . . .*

پایان: *عفرالله کاتبه و ولایه برحمتک یا ارحم الراحمین .*

نسخ ، محتملا " به‌قرن دوازدهم هـ.ق. ، ساده ، روی سرفصلها بامرکب‌قرمز خط‌کشی شده ، مهر ناصرالدین شاه در صفحهٔ اول ، قسمتهای اول کتاب تصحیح شده . — جلد: تیماج مشکی ، ۱۱۵×۱۸۵ . —کاغذ: فرنگی الوان ، ۷۵×۱۳۵ ، ۳۱۴ برگ ، ۱۵ سطر کامل ، ۱۷۷۸/س / ۶۷۸

ع/۷۶ (تفسیر)

حاشیه بر تفسیر بیضاوی

از : شیخ بهاء الدین محمد عاملی مشهور به شیخ بهائی ، زمان تالیف : قرن یازدهم ه.ق .

تفسیر بیضاوی نوشته قاضی بیضاوی از دقیقترین تفاسیر اسلامی است از آنجا که کتابی علمی و حاوی مشکلات چندیست گاه احتیاج بشرح و توضیح دارد که البته این توصیحات گاهگاه با نظر مفسر اصلی مباینت پیدا می‌کند . حاشیه شیخ بهائی یکی از حواشی تفسیر بیضاویست که در آن شیخ ایرادات چند بر متن آورده و آن حکایت از اطلاع کافی ووافی شیخ بعلم تفسیر می‌کند . این حاشیه مفصل نیست ولی بسیار دقیق است .

آغاز : بسمله ، *الحمدلله الذی جعل نسخه عالم الامکان شرحا " لایات قدرته و تفسیرا "* . . . .

پایان : *لکان اولی قد سبق لنا الکلام فی هذا المقام عند اول تفسیر الفاتحه* . . .

نسخ ، ۱۱۲۳ ه.ق . نورالدین بن ملاصادق الخطیب خسروشاهی . سرفصلها با مرکب قرمز ، مهر ناصرالدین شاه باول . ــ جلد : تیماج مشکی ، لولا دار ، مقوائی ، ۱۱۵×۱۹۰ . ــ کاغذ : ترمه ، ۷۰×۱۳۰ ، ۱۱۵ برگ ، ۱۷ سطر کامل ، س/۵۷ / ۷۲۲

ع/۷۷ (فقه)

مختصر نافع

از : نجم الدین ابوالقاسم محقق اول (= محقق حلی) ،زمان تالیف : قرن ششم ه. ق .

مختصر نافع کتابی است درفقه که محقق بوجه اختصار اهم مسائل فقه شیعی را بنابر فتوای خود آورده است . دراین کتاب یکدوره فقه شیعی دیده میشود ودر آن مباحث فقهی بسیار دقیق تعریف میگردد که حکایت از تبحر نویسنده در علم فقه می‌کند .

آغاز: بسمله، *الحمدلله الذی صغرت فی عظمته عباده العابدین و حصرت عن شکرنعمته السنه الحامدین*...

پایان: *ولا یخسر من اهله وصلی الله علی خیرخلقه محمد واله اجمعین الطیبین الطاهرین*...

نسخ و نستعلیق، ۹۴۵ هـ.ق.، سرفصلها با مرکب قرمز، چهار صفحه نونویس، اواسط ساقط، مهر ناصرالدین شاه باول. ـ جلد: تیماج سبز، مقوائی، ۱۳۰×۱۸۵. ـ کاغذ: اصفهانی، ۸۵×۱۳۰، ۷۹ برگ، ۱۲ سطر کامل، ۱۶۱۲/س / ۲۶۴۴

ع/۷۸ **(مطالب گوناگون)**

مجموعه

درین مجموعه کتب زیر آمده و هریک با شماره فرعی مشخص شده است.

نسخ، ۱۱۲۳ هـ.ق.، عبدالصمد بن عبدالقادر بن عبدالصمد الحسینی الموسوی البحرانی، شیراز، سرفصلها با مرکب قرمز، روی پاره‌ای از کلمات با مرکب قرمز خط کشی شده، مهر ناصرالدین شاه باول. ـ جلد: تیماج مشکی، یک لائی، ۱۲۵×۱۹۰. ـ کاغذ: ترمه، ۶۵×۱۲۰، ۸۹ برگ، ۱۷ سطر کامل، ۱۴۶۶/س / ۲۷۹۰

ع/۷۸ / ۱ **(عروض و قافیه)**

رفع حاجب العیون الغامره عن کنوز الزامره

از: محمد بن محمد الدلجی الشافعی العثمانی، زمان تالیف: ۸۸۹ هـ.ق.

کتاب زامره از جمله کتبی است که در دو علم عروض و قافیه از طریق امام ضیاء الدین ابی محمد عبدالله الخرزجی نوشته شده است. نویسنده آن کتاب بصورت مختصر مطالب عروضی و قوافی را تحریر کرده. چون اختصار او موجب درک کامل مطالب نمیشد لذا محمد الدلجی الشافعی آنرا شرح کرده است.

آغاز: بسمله، *اللهم ان مما منحتنی من بسیط جودک الوافر و خصصتنی من*

پایان : فی میادین القرطاس ونشف راسه عن بله المداد حیث تم به المراد . .
جای آن درین مجموعه از صفحه یک تا ۱۱۶ می‌باشد .

ع/۷۸
۲
(عروض)

کافیه العروض

درین رساله نویسنده (که نام او بدست نیامد) بطور مفصل اصطلاحات عروضی را شرح داده است و از عروض و ضرب آغاز سخن می‌کند و تا آخر زحافات مطلب خود را می‌آورد و بقول او این مطالب کافی در فهم علم عروض است .

آغاز : بسمله ، الحمدلله حمد معترف بذنبه مقر بالوحدانیه لربه . . .

پایان : فی علم العروض شافیه و الحمد والمنه علی مامنح و هوحسبی و نعم الوکیل . . .

جای آن در ین مجموعه از صفحهٔ ۱۱۷ تا ۱۷۸ می‌باشد .

ع/۷۹
(مطالب گوناگون)

مجموعه

درین مجموعه کتب زیر آمده و هریک با شماره فرعی مشخص شده است .

نسخ ، ۱۰۵۹ هـ.ق. . ، محمد علی شوشتری ابن فتح‌الدین ، سرفصلها با مرکب قرمز ، روی بعضی جملات با مرکب قرمز خط‌کشی شده ، رساله از اول و آخر افتادگی دارد ، مهر ناصرالدین شاه باول . ـ جلد : ساغری مشکی ، مقوائی ، ۱۸۵×۹۵ . ـ کاغذ : فرنگی ، ۱۲۵×۵۰ ، ۲۹۹ برگ ، ۱۸ سطر کامل ، س/۱۳۱۶ / ۲۶۲۴

ع/۷۹
۱
(دینی)

مشرق الشمسین

چندی در ا داب طهاره آمده و از روی این احادیث مطالب متن رساله مفصل بحث و فحص گردیده است .

آغاز نسخه ، *الحدیث لصدقها علی نفس الفعل و التقریر و اختصاصه .*

پایان نسخه : *قال ان رسول الله صلی الله علیه کان یکتحل قبل ان ینام اربعا " فی الیمین . . .*

جای آن درین مجموعه از صفحهٔ یک تا ۲۸۵ می‌باشد .

ع/۷۹
۲ (دینی)

اربعین

از : شیخ بهائی ، زمان تالیف : قرن یازدهم هـ.ق .

رک . اربعین شیخ بهائی درین فهرست .

آغاز : بسمله و به نستعین ، *ان احسن الحدیث تحلی اللسان بجواهر . . .*

پایان : *علی توفیقه للاتمام و مصلیا علی اشرف الانام و اله الهادی الی دارالسلام . . .*

جای آن درین مجموعه از ۲۸۵ تا ۵۹۸ می‌باشد .

ع/۸۰ (کلام)

تسدید القواعد فی شرح تجریدالعقاید

(= شرح قدیم)

از : محمود بن ابی‌القاسم (عبدالرحمن ؟) بن احمد اصفهانی ، زمان تاءلیف : قرن هشتم هـ. ق .

برتجرید العقاید خواجه طوسی شروح بسیار نوشته شده است ودرین شروح مشکلات کتاب تجریدالعقاید را برطرف کرده‌اند از جمله آن شروح شرح اصفهانی است یعنی کتاب مورد بحث که درآن اقوال خواجه یکایک آمده و اصفهانی در قول خود آنها را توضیح و تفسیر و نقد کرده است بخصوص درمبحث امامت .

توضیح : برتجرید خواجه طوسی اهل جماعت نیز شروحی دارند و ایراد هائی

کرده‌اند که شیعیان شارح باتوجه بآنها پاسخهائی بآنان داده‌اند .

آغاز : بسمله ، *الحمدلله المتوحد بوجوب الوجود و دوام البقاء المتفرع . . .*

پایان نسخه : . . . . *علی صدقه و اذا ثبت انه اقدم ایمانا من الصحابه کان افضل . . .*

نستعلیق و نسخ ، قرن یازدهم هـ.ق . ، سرفصلها بامرکب قرمز ، روی بعضی کلمات بامرکب مشکی خط کشی شده ، آخر افتاده ، مهر ناصرالدین شاه در صفحهٔ اول . ــ جلد : تیماج قرمز ، ترنج و نیم ترنج ، ضربی ، مقوائی ، ۱۴۰×۱۸۵ . ــ کاغذ : بخارائی ، ۸۰×۱۳۰ ، ۲۰۳ برگ ، ۱۹ سطر کامل ، ۱۱۴/س / ۱۶۲۷

۸۱/ع (تاریخ)

مجموعه تواریخ

نویسنده درین مجموعه شرح حال یکایک بزرگان عرب از معاویه بن ابی‌سفیان تا سلطان الغرب مولای رشید بن علی الملک المؤید الشریف الحسینی را با احراز مدارک تاریخی و کتب رجال می‌آورد او ابتداء نام شخصی را ذکر می‌کند و سپس سال تولد او را بیان می‌دارد و بعد پاره‌ای ازحوادث مهم ایام اورا ذکر می‌کند .
درین مجموعه تواریخ بیشتر تکیه برخلفای اموی و عباسی شده و مستند نویسنده نیز بیشتر نوشته های ابن خلکانست .

آغاز : *معاویه بن ابی‌سفیان صخربن حرب ابن امیه‌بن عبدالشمس . . . .*

پایان نسخه : . . . *و استنام فی السلطنه سبع سنوات و توفی فی سنه ثمان و ثمانین . . . بعض المغاربه . . .*

نستعلیق ، محتملا " قرن یازدهم هـ.ق . سرفصلها بامرکب قرمز ، روی بعضی کلمات بامرکب قرمز خط کشی شده اول ساقط، آخر افتاده ، بعضی صفحات وسط نانویس ، اسماء اعلام بامرکب قرمز ، مهر ناصرالدین شاه در صفحهٔ اول . ــ جلد : تیماج سبز ، یک لائی ، ۱۱۵×۱۹۰ . ــ کاغذ : فرنگی ، ۸۰×۱۴۰ ، ۲۳۹ برگ ، ۲۷ سطر کامل ، ۱۷۷۷/س / ۱۱۰۰

۸۲/ع (مطالب گوناگون)

مجموعه

درین مجموعه کتب زیر آمده و هریک باشماره فرعی مشخص شده است.

نسخ ونستعلیق، قرن دوازدهم هـ.ق.، سرفصلها بامرکب قرمز، روی بعضی جملات بامرکب قرمزخطکشی شده، مهرناصرالدین شاه درصفحه اول، رساله نخست ناتمام. ــ جلد: تیماج سبز، ترنج و نیم ترنج، ضربی، یک لائی، ۱۲۰×۱۹۰ ــ کاغذ: دولت آبادی، ۵۵×۱۳۵، ۱۸۴ برگ، ۱۸ سطر کامل، ۱۵۶۷/س / ۲۸۵۷

۸۲/ع ۱ (منطق)

حاشیه میر برشرح مطالع‌الانوار

از: میرسید شریف جرجانی، زمان تالیف: قرن هشتم هـ.ق.

رک حاشیه میر برشرح مطالع درین فهرست.

آغاز: بسمله، قال وحید زمانه تغمده‌الله بغفرانه، الحمدلله فیاض...

پایان: لایکون لازما "کما اذالم یکن المسلوب ممتنع الحدث...

جای آن درین مجموعه از یک تا ۳۴۹ می‌باشد.

۸۲/ع ۲ (دینی)

عصمه امام

بین شیعه امامیه و سنیان این اختلافست: آیا در امام عصمه شرط می‌باشد یانه؟

امامیه معتقدند که شرط امامت عصمت است یعنی امام باید اقتراف خطیئه و ارتکاب ذنب چه کبیره و یا صغیره ننموده باشد. باین ترتیب امامت کافر و فاسق مطلقا" امکان ندارد ولی اهل سنت می‌گویند چنین شرطی لازم نیست و می‌توان امام را مسلم دانست که با بتداء کافر بوده و تائبی فرض کرد که در اول فاسق بوده است.

این اقوال باعث شده که بین طرفین نقل قولها و مشاجرات بسیار شود و هریک بطرف دیگر مطلبی نسبت دهد. دربنجا نویسنده این رساله بادلائل عقلی و نقلی در تائید عقاید شیعیان پرداخته است

آغاز: بسمله، مسئله اطبق اصحابنا الامامیه رضوان‌الله علیهم...

پایان: من الکلام لئلا یودی الی الاملال والاسام و العلم عندالله و اهله...

جای آن درین مجموعه از صفحهٔ ۳۵۰ تا ۳۶۸ می‌باشد.

۸۳/ع (منطق)

حاشیه میر برشرح مطالع الانوار

رک. حاشیه میرسید شریف برشرح مطالع درین فهرست.

آغاز: ... علی ما یقابلا بجمله فیقال هذا مفردای لیس بجمله و هوبهذا المعنی یتناول...

پایان: ... قد صرح فی الشفاء بان التصدیق بوجود الموضوع عن المبادی التصدیقه یکون جزء علیحده بل مندرجا " فی المبادی التصدیقیه...

نسخ، ۹۸۷ هـ.ق.، محمد علی بن قاسم علی، سرفصلها با مرکب قرمز، اول افتاده. ـ جلد: تیماج، سبز، گل و بوته، ضربی، مقوائی، ۱۰۰×۱۸۵. ـ کاغذ: ترمه، ۵۰×۱۱۰، ۱۴۹ برگ، ۱۴ سطر کامل، ۱۳۵۱/س / ۲۸۱۸

۸۴/ع (منطق)

حاشیه حامد برشرح مطالع الانوار

از: حامد.

این حاشیه که برشرح مطالع است حاوی شرح مفصلی برنکات مشکل شرح مطالع می‌باشد و از اول شرح مطالع تا اواخر باب موصل تصوری آن حاشیه شده است یعنی پس از رفع مشکلات مقدمه باب کلیات خمس درآن شرح داده شده است و سپس باب تعاریف مفصل می‌آید. البته آنچه درا ینجا باید گفت مطالب مندرج درین نسخه است

که اغلب آن حاشیه توضیحی است نه حاشیه انتقادی .

آغاز : بسمله ، *الفیاض الوهاب هذه العباره یحتمل معنیین احدهما ان . . .*

پایان : *وعن التالیه بقوله وحکم الشیخ الخ و الحمدلله علی الاتمام و الصلوه و السلام علی محمد خیر الانام و اله الطاهرین الکرام .*

نستعلیق ، ۱۰۷۲ هـ.ق . ، میرباقر بن حیدر الحسینی ، ساده ، مهر ناصرالدین شاه در صفحهٔ اول . ـ جلد : تیماج ، یک لائی ، ترپاکی ، ۱۲۰×۱۹۰ . ـ کاغذ : ترمه ، ۱۳۵×۵۰ ، ۸۰ برگ ، ۲۰ سطر کامل ، ۱۳۵۴/س
۲۸۱۲

۸۵/ع (کلام)

حاشیه شرح تجرید العقاید

از : آقا حسین خوانساری ، زمان تالیف : ۱۰۶۴ هـ.ق .

آقا حسین فرزند آقا جمال خوانساری است او چون پدر از فاضلان زمان بوده و مثل پدر کتابی چند را حاشیه کرده است که از آنجمله این حاشیه می‌باشد . آقا حسین خوانساری درینجا قول قابل حاشیه را تحت " قوله " نقل کرده و پس از بحث و ایضاح مشکلات آن نظر خود را بیان می‌دارد . حاشیه نسبه انتقادی و مفید برای شرح تجرید است .

آغاز : . . . وبعض *الفضلا "اذ لا یعد علی . . . فی حمل التناول فی کلام السید . . .*

پایان : *بان یقال البروده مقارنه لمعلول السقمونیا الذی هو اسهال الصفراء فینسب علتها الیه بالعرض .*

نسخ ، ۱۰۶۴ هـ.ق . حسین بن جمال الدین محمد خوانساری (مؤلف) ، سرفصلها با مرکب قرمز ، روی بعضی از کلمات با مرکب قرمز خط کشی شده ، اول افتاده مهر ناصرالدین شاه در صفحهٔ اول . ـ جلد : تیماج ، سبز ، ترنج و نیم ترنج ، ضربی ، مقوائی ، ۱۲۰×۱۹۰ . ـ کاغذ : ترمه ، ۱۳۵×۶۵ ، ۳۶۱ برگ ، ۲۳ سطر کامل ۲۱۵۱/س
۱۶۳۷

۸۶/ع (شعر ـ ادبیات)

تخمیس قصیده بانت سعاد

از: قدسی

کعب بن زهیر که از بزرگان و شاعران معروف عربست در وصف حضرت پیغمبر خیرالبشر قصیده‌ای لامیه ساخته است که از اشعار مشهور عربست . درین نسخه ،این قصیده بصورت مخمس درآمده که : دو مصراع آن بامرکب قرمز از قصیده کعب بن زهیر و سه مصرع دیگر از آن تضمین کننده می‌باشد .

آغاز: بسمله ، *لا م العزل وسمعی عنه معزول والدمع للبین فی الا طلال مطلول*

پایان: *لا یقطع الطغرا الا فی بحورهم ومالهم عن حیاض الموت تهلیل*

نسخ خوش، قرن سیزدهم هـ.ق. سرفصلها بامرکب قرمز، مصاریع چهارم و پنجم بامرکب قرمز ، جدول دور سطور قرمز و آبی ، جدول خارجی قرمز ، مهر ناصر الدین شاه در صفحهٔ اول . ـ جلد: تیماج مشکی سجاف ، اندرون تیماج قرمز ، ۱۲۰×۱۹۰ . ـ کاغذ: فرنگی ، ۷۵×۱۳۰ ، ۷ برگ ، ۱۷ سطر کامل ، ۱۵۶۲/س / ۲۶۹۵

۸۷/ع (کلام)

رساله فی خلق الاعمال

از: حاجی میرزا آقاسی ، زمان تالیف: قرن سیزدهم هـ.ق. ، اهداء به: محمد شاه قاجار .

نویسنده می‌گوید چون پا ببلاد تهران گذاشتم آنرا شهری یافتم که آتش ظلم درآن فرو نشسته و روشنائی علم باطراف برخاسته و این نیست مگر بفضل و عدل سلطان محمد شاه قاجار لذا برآن شدم که رساله‌ای در "خلق الاعمال " فراهم آورم . و باین استان تقدیم نمایم اوپس ازین مقدمه مسئله جبر و اختیار را پیش می‌کشد و سپس باین می‌پردازد که خداوند خالق بندگان آیا خالق اعمال آنان نیز "بموجب آیه " الله خلقکم و مایعملون " می‌باشد یانه درینجا او با تعابیر مختلف اقوال مختلف را بیان می‌دارد و بآخر نیز نظر حضرت علی امیرالمؤمنین و دیگرانرا می‌آورد .

آغاز: بسمله، نحمدک یامن خلقتنا ومانعمل حمدا " علی . . . هدیتنا الی خیر عمل و نصلی و نسلم . . .

پایان: جعل‌الله خاتمتنا علی‌الرضا بشرف نبینا المجتبی آمین و الحمدلله رب العالمین .

نسخ، قرن سیزدهم هـ.ق . ، سرفصلها بامرکب قرمز، اسماء اعلام بامرکب قرمز، مهرناصرالدین شاه در صفحهٔ اول . ــ جلد: تیماج قرمز، یک لائی، ۱۲۰×۱۹۰ . ــ کاغذ: ترمه، ۶۰×۱۱۰، ۱۲ برگ، ۹ سطر کامل، $\frac{\text{۱۵۰۹/س}}{\text{۲۹۰۵}}$

۸۸/ع (دینی)

کتاب وافی (= کتاب ششم)

از: محمدبن مرتضی مدعوبه محسن (= ملا محسن فیض) ، زمان تالیف: قرن یازدهم هـ.ق .

این کتاب یعنی کتاب ششم وافی در احادیث : " زکوه " و " خمس " و "میرات" می‌باشد . و درآن احادیث مربوط بمباحث فوق جمع آمده است .

آغاز: بسمله، الحمدلله والصلوه و السلام علی رسول الله ثم علی اهل بیت رسول‌الله ثم علی رواه . . .

پایان: تم جزء السادس من اجزاء کتاب الوافی و یتلوه فی الجزء السابع کتاب الصیام والاعتکاف والمعاهدات ان شاءالله تعالی و الحمدلله اولا " و آخرا " وباطنا " و ظاهرا " .

نستعلیق، ۱۱۰۰ هـ.ق . ، سرفصلها بامرکب قرمز، روی بعضی کلمات بامرکب قرمز خطکشی شده، مهرناصرالدین شاه در صفحه اول . ــ جلد: تیماج سبز، سجاف، و اندورن تیماج قرمز، ترنج و نیم ترنج، ضربی، دولائی، ۱۲۵×۱۹۰ . ــ کاغذ: اصفهانی، ۲۵×۱۳۰، ۱۳۶ برگ، ۱۷ سطر کامل، $\frac{\text{۸۳۸/س}}{\text{۱۹۸۶}}$

ع/۸۹ (دینی)

تفسیر آیه انی عبداله آتانی الکتاب

از: محمد صادق بن علی حسینی ، زمان تاءلیف: قرن سیزدهم هـ.ق. اهداء به: محمد شاه قاجار.

نویسنده می‌گوید خدمت محمد شاه قاجار رسیدم ایشان در باره آیه انی عبداله اتانی الکتاب ... " از من سئوال فرمودند و گفتند باخرد سالی عیسی علیه السلام مسئله صلوه و شروط واجبات آن چگونه جمع میشود و بالنتیجه مسئله با قرآن چگونه جور در می‌آید و جواب آن چیست من اتیانا " لجواب سلطان برآن شدم که مسئله را پاسخ گویم لذا این رساله را در پاسخ پرداختم و آن حاوی اینست که اولا "طفولیت عیسی با طفولیت سایر بچه ها فرق دارد و ثانیا" نماز مورد بحث با نماز مسلمانان اختلاف دارد و در ذیل این نظر موءلف مطالب مفصل را می‌آورد و بشاه تقدیم می‌کند.

آغاز: بسمله ، *الحمدلله المحمود بنعمته المعبود بقدرته المطاع فی سلطانه النافذامره فی‌جمیع خلقه و الصلوه و السلام . . .*

پایان: *والجدیر بالتحقیق ماحققناکما لایخفی علی من له دربه باسالیب الکلام فتامل فان المقام من مزال الاقدام .*

ق نسخ خوش، قرن سیزدهم هـ.ق. شاید تهران . محمد شاه قاجار، سرلوحه مذهب زر، سرفصلها با مرکب قرمز، نام محمد شاه بزر، جدول دور سطور زر ومشکی وقرمزوآبی، جدول خارجی مشکی، در صفحات اول و دوم میان سطور طلااندازی جلد: چرمی بنفش، نقش و نگار زر، یک لائی، ۱۱۵x۱۸۵ . ــ کاغذ: ۶۵x۱۱۵، ۱۴۰ برگ، ۹ سطر کامل، س/۱۴۰۱ / ۲۵۷۲

ع/۹۰ (دینی)

مشارق الانوار

از: حافظ برسی ، زمان تالیف: قرن یازدهم هـ.ق.

رک. مشارق‌الانوار درین فهرست.

آغاز: بسمله، *الحمدلله المتفرد بالازل و الابد و الصلوه علی اول العدد خاتم الامد..*

پایان: *... الیوم الحشر و التناد الیک الکریم الجواد و اعظم... فجاد برحمتک یا ارحم الراحمین.*

نسخ، ۱۰۸۸ هـ.ق. سرفصلها با مرکب قرمز، روی بعضی کلمات با مرکب قرمز خط‌کشی شده، مهر ناصرالدین شاه‌اول. ــجلد: تیماج قرمز، مقوائی، ۱۲۰×۱۹۰. ــکاغذ: اصفهانی، ۷۰×۱۳۰، ۲۲۱ برگ، ۱۸ سطر کامل، ۸۰۱/س / ۱۷۲۳

۹۱/ع (منطق)

برهان شفا

از: ابوعلی سینا، زمان تاءلیف: قرن پنجم هـ.ق.

کتاب منطق شفا از مهمترین کتب منطقی است که حاوی شرح و تنقیح منطق ارسطو است منطق چنانکه مشهور است فصلی از آن "برهان" می‌باشد. این‌نسخه بتفصیل برهان را شرح می دهد و فرق آنرا باسایر صنایع خاطر نشان‌می‌کند و می نمایاند که برهان باید واجد چه کیفیتی باشد تا برهان گردد.

آغاز: بسمله، *المقاله الاولی من الفن الخامس من الجمله الاولی وهی فی البرهان من المنطق..*

پایان: *داخله فی الموضوعات البراهین ولافی مبادیها بوجه تمت المقاله الثانیه بحسب تکلیف علامه الثانیه...*

نسخ، محتملا "قرن دوازدهم هـ.ق."، ساده، مهر ناصرالدین شاه در صفحهٔ اول. ــجلد: تیماج، ساق چناری، لولا دار، مقوائی، ۱۲۵×۱۹۰. ــکاغذ: اصفهانی، ۶۵×۱۲۰، ۱۳۱ برگ، ۱۵ سطر کامل، ۱۴۲۴/س / ۲۸۷۴

۹۲/ع (ادبیات)

دیوان ابوالعلاء معری

از: ابوالعلاء معری، زمان تالیف: قرن پنجم هـ.ق.

در قسمتی ازین نسخه "سقطالزند" ابوالعلاء معری می‌آید که نام اصلی آن " درعیات " است و یکی از پرمایه ترین اشعارزبان عرب می باشد چه ابوالعلاه در آن افکارفلسفی خودرا برشتهٔ تحریرکشیده‌است. درین نسخه علاوه برسقط الزند اشعار دیگر ابوالعلاء یافت میشود و در سقط الزند و در قسمتهای دیگر لغزهای شعری بسیار موجود است که کاتب دیوان در مقدمه هر لغز بآن لغز گوشزد نموده‌است.

آغاز: *قال الشیخ ابوالعلاء احمدبن عبدالله ابی سلیمان التنوخی اما بعد* ....

پایان: *بذلک الفرس لم یعقد و لم یساء* .

نسخ، ۱۰۷۴ هـ.ق.، محی‌الدین بن ناصرالدین بن محمد بن محی الدین بن عبداللطیف المنصوری، سرفصلها با زر و قرمز، بعضی صفحات مجدول، مهر ناصرالدین‌شاه در صفحهٔ اول. ـ جلد: تیماج قرمز، ترنج، ضربی، یک لائی، ۱۲۵×۱۹۰. ـ کاغذ: فرنگی‌فستقی (الوان)، ۸۰×۱۴۰، ۶۸برگ، ۲۳ سطر کامل،

۹۲/س

۱۴۸

۹۳/ع (صرف زبان عرب)

شرح تصریف

از: سعدالدین تفتازانی. زمان تاءلیف: قرن هشتم هـ.ق.

رک. شرح تصریف درین فهرست.

آغاز: *هذاکتاب سعدالدین*. بسمله، *فاقول لماکان من الواجب علی ای طالب کل شیء* . . .

پایان: *فجعله مخالفا بفتح المیم و تخفیف هذا الکلام* .

نسخ محتملا" قرن دوازدهم هـ.ق. سرفصلها با مرکب قرمز، روی بعضی‌کلمات

بامرکب قرمز خطکشی شده ،آخرافتاده .ــجلد : تیماج مشکی ، یک لائی ، ۱۳۵×۱۹۰
. ــکاغذ : فستقی ، ۹۰×۱۵۰ ، ۸۳ برگ ، ۱۴ سطر کامل ، ۴۸۱/ع / ۱۱۲۰۴

۹۴/ع (فقــه)

دروس الشریعه فی فقه الامامیه

از : شهید اول(محمد بن مکی) زمان تاءلیف قرن نهم هـ.ق .

رک . دروس شهید اول درین فهرست .

آغاز : بسمله ، *الحمدلله الذی انطق الستنا بحمده والهم قلوبنا بشکره* فده .

پایان : *ملجا ومفرا "ومقرا بمحمد واله الطاهرین صلوات الله علیهم اجمعین واله الطیبین* .

نسخ خوش ، محتملا " ۸۱۸ هـ.ق . ، سرفصلها بامرکب قرمز ، مهر ناصرالدین شاه در صفحه اول ، ظاهرا " این نسخه از روی نسخه‌ای تحریر یافته است که آن به احتمال در ۸۱۸هـ.ق . نوشته شده‌است . ــجلد : تیماج سبز ، مقوائی ، ۱۲۰×۱۹۵
. ــکاغذ : اصفهانی ، ۶۰×۱۳۵ ، ۳۷۸ برگ ، ۲۱ سطر کامل ، ۱۳۲۷/س / ۲۵۶۳

۹۵/ع (دینی)

توحید

از : محمدبن علی بن الحسین بن موسی بن‌بابویه القمی ملقب به صدوق و مکنــی به ابوجعفر زمان تالیف : قرن چهارم هـ.ق .

شیخ صدوق می‌گوید بوقت تحریر این کتاب نزیل بقم بودم و آنچه موجب نگارش‌این‌کتاب شدآن بوده‌که دیدم جاهلان از روی احادیثی چند که پی‌بحقیقت آن نبرده اند مطالبی بحق جل جلاله اسناد می‌دهند که " تعالی الله عمایقول الظالمون " لذا بران شدم که این کتاب را در توحید و نفی تشبیه و جبر بپردازم و نشان دهم که حق تعالی کیست و احادیث هم ناظر بچه می‌باشند .

آغاز : *بسمله الحمدلله الواحد الاحد الذی لا شریک له الفرد الصمد الذی لا شبه له . . .*

پایان: قال حدثنا احمد بن ادریس...

نستعلیق، محتملا" قرن یازدهم هـ.ق.، سرفصلها بامرکب قرمز، جدول دور سطور قرمز، مهر ناصرالدین شاه در صفحه اول، آخر افتاده، پاره‌ای از صفحات موریانه‌خورده. ــجلد: تیماج سبز، ترنج ونیم ترنج، ضربی، مقوائی، ۱۲۰x۱۹۰ کاغذ: فرنگی، ۶۰x۱۲۰، ۲۹۷ برگ، ۱۵ سطر کامل ۱۰۹۹/س / ۲۰۳۰

ع/۹۶ (فلسفه)

شرح حکمه الاشراق

از: محمودبن مسعود شیرازی ملقب به علامه قطب‌الدین شیرازی، زمان تالیف: ۶۹۴ هـ.ق.، اهداء به: علی بن محمد دستجردانی.

علامه قطب‌الدین می‌گوید چون کتاب حکمه الاشراق شیخ شهاب الدین سهروردی‌را نیکو یافتم برآن شدم که آنرا شرح کنم تا درآن شرح مقاصد شیخ شهاب نشان داده شود زیرا شیخ شهاب بروش حکیمان فارس سخن می‌گوید و باپیان نورو ظلمت بمباحث الهی می‌پردازد لذا بشرح آن پرداختم ابتداء منطق شیخ را شرح کردم و سپس بمباحث فلسفه پرداختم ــاین شرح بصورت شرح مزج است.

آغاز: بسمله، الاشراق سبیلک اللهم والاشراق دلیلک انت ربنا و رب...

پایان: ... واله ولی السداد والرشادمنه المبدء والیه المعاد فرغت من تالیف من تالیف هذاالکتاب فی شهر الله الاصم الاجب رجب عمت میامنه مشهور سنه اربع و تسعین و ستمائه.

نسخ، ۷۵۴ هـ.ق.، ابراهیم بن محمد فیروزانی، یزد، سرفصلها بامرکب قرمز، بعضی عبارات بامرکب قرمز (عبارات حکمه الاشراق)، مهر ناصرالدین شاه در صفحهٔ اول. ــجلد: تیماج قهوه‌ای، مقوائی، ۱۳۰x۱۹۰. ــکاغذ: اصفهانی ۱۰۰x۱۵۵، ۱۳۸ برگ، ۲۷ سطر کامل، ۹۰۹/س / ۱۶۰۸

۹۷/ع (دینی)

کتاب العلل

از. محمد بن الحسین بن موسی بن بابویه مکنی به ابوجعفر ملقب به صدوق.

درین کتاب ابن بابویه بیان عللی می‌کند که بموجب آن پاره‌ای از امورمحقق میشود و می‌گوید علت اینکه چرا انبیاء و رسل و حجج افضل از ملائکه‌اند. او این علل راکه احادیثی چند می‌باشند مورد نقد قرارمی دهدوسلسله‌رواتشرا بیان‌می‌نماید.

آغاز: بسمله، *الحمدلله رب العالمین وصلی الله علی سیدنا محمد وآله الطاهرین و سلم تسلیما . قال الشیخ ابوجعفر . . .*

پایان نسخه: *فرزقه الله من الحمیریه والدا" لم یکن له عقب قال و تزوج اسماعیل من . . .*

نسخ، محتملا" قرن دوازدهم هـ.ق. ، سرفصلها بامرکب قرمز، روی بعضی عبارات بامرکب قرمز خط‌کشی شده، آخر افتاده. ــ جلد: تیماج سبز، گل و بوته ومنگنه، ضربی، مقوائی، ۱۲۰×۱۹۰. ــ کاغذ: اصفهانی ، ۷۰×۱۳۰، ۲۵۶ برگ، ۲۱ سطر کامل، ۵۰۳/س

۱۱۱۷۲

۹۸/ع (فقه)

بیـان

از: شهید اول محمدبن مکی، زمان تالیف: قرن نهم هـ.ق.

این نسخه حاوی فتاوای شهید اول در طهارت و صلوه و زکوه و صوم است. شهید درآن در عین کوتاهی عبارات مطالب دقیق فقهی را بیان داشته است

آغاز: بسمله، *الحمدلله رب‌العالمین حمدا" یستدر اخلاف کرمه و یستقطر شاییب نعمه . . .*

پایان: *محتدا" یوم خامس‌عشرین شهر ذی‌القعده‌المبارک سنه سبعه و سبعین و ثمانمائه .*

نسخ، ۱۰۴۱ هـ.ق. ، محمد علی بن مهر علی، قریه السین، سرفصلها با مرکب قرمز. ــ جلد: تیماج قرمز، لولا دار، مقوائی، ۱۲۵×۱۹۰ . ــ کاغذ: اصفهانی، ۷۰×۱۱۵، ۱۷۰ برگ، ۱۲ سطر کامل، ۱۶۰۳/س / ۱۲۳۴۱

۹۹/ع **(مطالب گوناگون)**

مجموعه

درین مجموعه کتب زیر آمده و هریک باشماره فرعی مشخص شده است.

نسخ خوش، قرن یازدهم هـ.ق. (محتملا") سرفصلها بامرکب قرمز، روی بعضی عبارات واسماء اعلام بامرکب قرمزخطکشی شده، جدول‌دورسطور زر و مشکی، ۹ صفحه‌اول نونویس. ــ جلد: تیماج قرمز، سجاف تیماج سبز، مقوائی، ۱۰۵×۱۹۰ کاغذ: بخارائی، ۵۵×۱۲۰، ۳۰۶ برگ، ۱۲ سطر کامل، ۱۶۴۰/ش / ۲۰۵۱

۹۹/ع ۱ **(دینی)**

مشارق انوار الیقین فی حقایق اسرار امیرالمؤمنین

از: رجب حافظ برسی، زمان تالیف: قرن یازدهم هـ.ق.

رک. مشارق انوار الیقین درین فهرست.

آغاز: بسمله، *الحمدلله المنفرد بالازل و الابد والصلوه علی اول العدد.*

پایان: *والی هذا الختام انتهی امدالکلام من مشارق انوار الیقین... و الحمدلله الملک الدیان الروءوف المستعان.*

جای آن درین مجموعه از صفحهٔ یک تا ۴۸۶ می‌باشد.

۹۹/ع ۲ **(دینی)**

مناقب حضرت ختمی مرتبت

نویسنده پس از حمد خدا در ضمن بیان مناقب و نعوت حضرت ختمی سعادت دنیا و آخره از حق جل جلاله تقاضا می‌کند و از او می‌خواهد که اورا در دو عالم سرافراز گرداند . بیان این خواست نویسنده با استرحام از صاحب الزمان و ائمه اطهار شیعه بپایان می‌رود و این میرساند که نویسنده شیعی مذهب بوده است .

آغاز : بسمله و به نستعین *الحمدلله رب العالمین و الصلوه علی محمد واله الطاهرین اللهم لک الحمد علی ماجری*

پایان : *واسقنا من حوضهم شربا " رویا و هینا و مریا " یاامین آمین لاارضی بواحده حتی اضیف ایها الف امینا "*

جای آن درین مجموعه از صفحهٔ ۴۸۷ تا ۴۹۶ می‌باشد .

ع/۹۹
۳
(دینی)

لوامع انوار التمجید و جوامع اسراره

از : رجب حافظ برسی ، زمان تالیف : قرن یازدهم هـ.ق .

نویسنده می‌گوید این کتاب را فراهم آوردم تا در روز قیامت راهبر من ببهشت باشد و درین جهان مرا از ناپاکیها برکنار دارد این کتاب حاوی حقایق اسرار توحید ونبوه و ولایه است و کسی که بخواهد درین سه بسرحد شناسائی برسد کافیست در این کتاب نظر کند او پس از آن مباحث توحید ونبوه و ولایه را بطور مفصل شرح می دهد .

آغاز : بسمله و به نستعین *الحمدلله الواحد لا من قله الموجود لا من عله و الصلوه . . .*

پایان : *انک الکریم الجواد و اعظم من سائل فجاد برحمتک یاارحم الراحمین و الحمدلله رب العالیمن . . . .*

جای آن دراین مجموعه از صفحه ۴۹۷ تا ۵۱۸ می‌باشد .

ع/۹۹
۴
(دینی)

تفسیر سورهٔ توحید و زیارت مشهد مقدس غروی و مناجات

از: رجب حافظ برسی ، زمان تالیف: قرن یازدهم هـ.ق.

نویسنده می‌گوید بهترین شناسائیها شناسائی حق جل‌جلاله است اوست که واحد بحق و احد مطلق است. باز بعقیده نویسنده بهترین راه شناسائی حق سوره اخلاص یعنی سوره توحید است که هرکه آنرا خواند مثل آنست که ثلث قرآنرا خوانده است و پس ازین مقدمه شروع به بحث در سورهٔ توحید می‌کند و مطالب آنرا یکایک شرح می دهد تا صفحهٔ ۵۳۸ از آنجا ببعد زیارت " المشهد المبارکه الغرویه " شروع میشود و این زیارت نامه ادامه می یابد تا آنکه مناجاه نامه دوازده امام خواجه نصیر الدین طوسی دربی آن در می‌آید.

آغاز: تفسیر سورهٔ توحید: بسمله و به نستعین *الحمدلله رب العزه و الکبریاء و الصلوه علی سید اهل....*

پایان مناجات نامه: *علی بغی علی العقاب....*

جای آن درین مجموعه از صحفه ۵۱۹ تا ۵۴۹ می‌باشد.

۴/۹۹ (دینی ـ اخلاقی)

۵

شانزده باب

از: رجب حافظ برسی ، زمان تالیف: قرن یازدهم هـ.ق.

نویسنده می‌گوید قصد برآن داشتم که کتابی حاوی کلمات قصار نبی علیه السلام و الصلوات پردازم سرانجام کارم باین کتاب کشید که شامل شانزده باب زیر است. باب اول: الاعمال بالنیات ، باب دوم. من صمت ، باب سوم: حفت الجنه بالمکاره ، باب چهارم: اشفعوا توجزوا ، باب پنجم: ماعال من اقتصد ، باب ششم: لایلدغ المؤمنین من جحر مرتین ، باب هفتم: ان من البیان لسحرا " و ان من الشعرلحکما ، باب هشتم. لیس الخبر کالمعاینه ، باب نهم: خیرالذکر الخفی، باب دهم: بئس مطیه الرحیل زعموا... ، باب یازدهم: مثل اهل بیتی کمثل سفینه نوح، باب دوازهم: اذا اراد الله بعبد خیرا فسله ، باب سیزدهم: کفی بالسلامه اداء، باب چهاردهم: رب مبلغ ادعی من سامع ، باب پانزدهم: السوال یکذبون

ما قدس من ردهم ، باب شانزدهم : درین باب کلماتی است از پیغمبر .
آغاز : بسمله ، *الحمدلله القادر الفرد الحکیم الناظر الصمد الکریم* .
پایان : *الکبریاء ردای و العظمه ازادی فمن نازعنی واحد منهما القیته فی النار* .
جای آن درین مجموعه از صفحهٔ ۵۵۰ تا ۶۰۲ می‌باشد .

ع/۹۹ (دینی)
۶

نثراللالی من کلام مولی الموالی

از : امین الدین بن علی الفضل بن حسن طبرسی . زمان تالیف قرن ششم هـ.ق .
جمع آوری‌کننده درینجا برحسب حروف‌تهجی اول کلمه کلمات قصار حضرت امیر را از الف تا یاء جمع آوری کرده و درتحت هم آورده است و این‌کلمات غالبا" کلماتی می باشد که بین مردمان چون مثل سایر درجریانند و در دهانها می‌چرخند .
آغاز : بسمله ، *باب الالف : ایمان المرء یعرف .... اساک فی الشده ....*
پایان : *یدخل الجنه من اطاع الله ورسوله* .
جای آن درین مجموعه از صفحه ۶۰۳ تا ۶۱۲ می‌باشد .

ع/۱۰۰ (تفسیر)

تفسیر امام حسن عسکری

از : امام حسن عسکری .
رک . تفسیر امام حسن عسکری درین فهرست .
آغاز : *و ما انزل من قبلک علی الانبیاء الماضین کالتوریه و الانجیل و الزبور ...*
پایان : *و عادالباقر علیه السلام علی حدیثه عن علی بن الحسین علیهم السلام قال فکان یرفع البقاع* .
نسخ ، محتملا" قرن دوادزهم هـ.ق . ، سرفصلها با مرکب قرمز . روی اسماء اعلام با مرکب قرمز خطکشی شده ، اول افتاده ، مهر ناصرالدین شاه در صفحهٔ اول ،

آخرناتمام .ـجلد : تیماج قرمز ، مقوائی ، ۱۹۰×۱۳۰ .ـکاغذ : اصفهانی (شکری)
۱۵۰×۸۰ ، ۲۰۴ برگ ، ۲۱ سطر کامل ، ۲۱۰۰/س
۶۷۷

ع/۱۰۱ (فلسفه)

حاشیهٔ شفا

از : ملامیرزاجان . زمان تالیف : قرن دهم هـ.ق .

کتاب شفا بوعلی سینا از بزرگترین کتب فلسفی عالم اسلام است و برپایه فلسفه مشائی تالیف شده . این کتاب که هم غموضت مطلب و هم غموضت عبارت دارد در طول تاریخ پیدائی خود حواشی متعددی خورده است که از آنجمله است حاشیه ملامیرزاجان . ملامیرزاجان درین حاشیه خود بعبارات شفا توجه داشته و سعی کرده تا با حاشیه خود غموضت پاره‌ای از مطالب را مرتفع کند . حاشیه او حاشیه توضیحی‌است و در پاره‌ای از موارد حلال مشکلات می‌باشد .

آغاز : *بسمله ، الحمدلله الذی هدا ناصراط المستقیم و صراط الذین انعمت علیهم غیرالمغضوب علیهم . . .*

پایان : *سبحان ربک رب العزه عما یصفون والسلام علی المرسلین و الحمدلله رب العالمین .*

نستعلیق ، ۱۰۹۷ هـ.ق . محمد تقی بن محمد قاسم دماوندی ، ساده ، مهر ناصرالدین شاه در صفحهٔ اول .ـجلد : ابره ، کاغذی ، مقوائی ، ۱۹۵×۹۵ .ـکاغذ : فرنگی ، ۱۲۰×۵۰ ، ۴۸ برگ ، ۱۷ سطر کامل ، ۸۰۳/س
۱۵۹۲

ع/۱۰۲ (معانی و بیان و بدیع)

مختصر المعانی

از : سعدالدین تفتازانی ، زمان تالیف : قرن هشتم هـ.ق .

سعدالدین تفتازانی چنانکه در مقدمه مطول می‌گوید ابتداء به شرح تلخیص المفتاح قاضی قزوینی می‌پردازد . یعنی مطول (تلخیص المفتاح کتابی است که قاضی قزوینی

از خلاصه کردن مفتاح العلوم سکاکی فراهم آورده است) این شرح تلخیص تفتازانی بسیار مورد قبول اهل فضل و ادب قرار می‌گیرد و تا این روزها درحوزه های علمی فرهنگ اسلامی مورد بحث و درس است . این کتاب چون مفصل است خود تفتازانی باختصار آن می‌پردازد و مختصر آنرا مختصر المعانی نام می‌گذارد .

آغاز : بسمله ، نحمدک یامن شرح صدورنا لتلخیص البیان فی ایضاح المعانی و نورقلوبنا . . .

پایان : ومنطویه علی حسن الخاتمه ختم الله لنا بالحسنی و یسرلنا الفوز بالاخرة الاسنی بحق النبی وآله الحمدلله علی اتمام و للرسول .

نستعلیق ، ۱۰۴۹ هـ.ق . احمدبن مصطفی ، سرلوحه مذهب زر و شنجرف و لاجورد و سبز ، سرفصلها بامرکب قرمز ، روی بعضی جملات و کلمات بامرکب قرمز خط کشی شده ، صفحات اول مجدول ، جدول دور سطور زر و مشکی ، جدول بیرونی زر و مشکی . ـ جلد : تیماج آلبالوئی ، ترنج و نیم ترنج ، منگنه ، ضربی ، مقوائی ، ۱۱۰×۱۹۵ . ـ کاغذ : اصفهانی ، ۶۰×۱۶۵ ، ۱۶۶ برگ ، ۱۹ سطر کامل ، ۸۳۹/س
۱۱۱۷۸ .

۱۰۳/ع (تفسیر)

تفسیر کبیر (= مفاتیح الغیب)

از : امام فخر رازی ، زمان تالیف : اوائل قرن هفتم هـ.ق .

درین نسخه سور : هود ، یوسف ، رعد تفسیر شده است . ظاهرا " تفسیرکبیر بیست قطعه بوده وآنچه درین نسخه آمده یک قطعه ازبیست قطعه نامبرده میباشد .

آغاز : قوله ، فلما ذهب عن ابراهیم الروع و جائه البشری . . .

پایان : بان یعلمه علم القرآن و الله اعلم . تم تفسیر هذه السوره بحمدالله تعالی و عونه .

نسخ قدیم محتملا " قرن هفتم هـ.ق . ،سرفصلها بامرکب قرمز ، اعراب آیات قرآنی بامرکب قرمز . ـ جلد . تیماج قهوه‌ای ، ترنج ، ضربی ، مقوائی ، ۱۳۰×۱۸۵ . ـ کاغذ : دولت آبادی ، ۸۵×۱۲۵ ، ۲۵۳ برگ ، ۱۷ سطر کامل ، ۱۹۳۵/س
۶۹۱

ع/۱۰۴ (دینی)

لطائف العالمین و تحائف العالمین

از: ابراهیم بن عبدالجلیل تبریزی، زمان تألیف: قرن سیزدهم هـ.ق. اهداء به: میرزا ابوالقاسم فراهانی

نویسنده می‌گوید پس از آنکه از تحریر رساله " تحفه الملوک و سرالسلوک " فارغ آمدم برآن شدم که رساله مختصری در سرالعالمین بنگارم زین جهت دست بتحریر این رساله که در چهار مقاله بشرح زیر است زدم:

المقاله الاولی: فی معرفه الله و توحیده و عدله و سایر صفاته، المقاله الثانیه: فی سرالخلیقه و بیان العوالم، المقاله الثالثه: فی الولایه و النبوه، المقاله الرابعه: فی بیان حقیقه الانسان و سیره فی العوالم و تطبیق العالمین و بیان الانسان الفلسفی.

آغاز: بسمله، *الحمدلله خالق الخلق باسط الرزق بدیع السموات والارض رب العالمین...*

پایان: *والعدل المشتهر عجل الله فرجه و سهل مخرجه والسلام خیرختام.*

شکسته نستعلیق، قرن سیزدهم هـ.ق.، محتملا" مؤلف، متحملا" تبریز، شاید میرزا ابوالقاسم فراهانی، ساده، مهر ناصرالدین شاه در صفحه اول، روی پاره ای از کلمات با مرکب مشکی خط کشی شده. ـ جلد: تیماج مشکی، سجاف و اندرون تیماج قرمز (دولائی) ۱۹۵×۱۲۰ ـ کاغذ: الوان، ۶۵×۱۲۰، ۷۴ برگ، ۱۵ سطر کامل، ۱۷۶۱/س / ۲۹۱۲

ع/۱۰۵ (منطق)

لوامع الاسرار فی شرح مطالع الانوار

از: سراج الدین ابوالثناء محمود بن ابی بکر الارموی، اهداء به: وزیرمحمد.

نویسنده می‌گوید چون " مطالع " را در منطق مورد توجه اصحاب درس و بحث دیدم و اغلب از جانب مطالعه کندگان این کتاب مورد خطاب واقع میشدم که رفع لبس از مشکلات آن کنم و تاآنجاکه می‌توانم در رفع غوامض آن کوشم لذا اجابه

لامر هم بشرح آن پرداختم و حاصل آن این شرح شد . این شرح حاوی دو قسمت است : قسمت اول از ابتدای کتاب تا آخر باب موصل تصوری و قسمت دوم از ابتدای مقدمه موصل تصدیقی تا آخر منطق بطریق شرح و متن می‌آید . ـ قسمت اول ازصفحه یک تا ۱۴۵ ، قسمت دوم از ۱۴۶ تا ۵۴۰ می‌آید .

آغاز : بسمله و به نستعین ، *الحمدلله فیاض ذوارف العوارف و ملهم حقایق المعارف .*

پایان : *فکل میسر لما خلق له ویمتع بهذاالقدر من الکلام حامدین لله علی الاتمام موجهین الی حضره النبوه افضل السلام .*

نستعلیق ، ۱۰۶۹ /۱۰۷۶ هـ.ق . فخرالدین بن فضل علی الارموی ، اصفهان ، سرفصلها بامرکب قرمز ، مهر ناصرالدین شاه در صفحهٔ اول . ـ جلد : تیماج مشکی ترنج و نیم ترنج ، ضربی ، مقوائی ، ۱۹۵۰۱۱۵ . ـ کاغذ : اصفهانی ، ۶۵×۱۳۵ ، ۷۰ برگ ، ۱۲ سطر کامل ، ۱۶۰۲/س / ۲۸۰۶

۱۰۶/ع (نحو و صرف)

شرح کافیه

کافیه ابن حاجب که از کتب نفیس صرف و نحو زبان عربیست چون مورداحتیاج ربی‌آموزان بوده در طول تاریخ شروحی چند برای آن نگاشته شده که مشهورترین نها فوائدالضیائیه است . نسخه حاضر شرحی است برکافیه و نویسنده آن نویسنده بقات الادباء و کتاب " تصانیف " نیز بوده .

او می‌گوید داعی من برین شرح آن بود که دانشمندی از دانشمندان هند کافیه حواشی نوشته بود ، حواشی او مرا برآن داشت که این شرح را بنویسم . ین شرح از ابتدای " کلمه " تا آخر باب "نون " است و بشکل شرح و مزج می‌باشد .

آغاز : بسمله ، *نحمدالله نحوالائه الواقیه و نشکره لنوال معمائه الکافیه ونصلی لی نبیه محمد . . .*

پایان : *ثم ختم بحث النون . . . فی الوقف وهذا کماتری من باب حسن المختم .*

نستعلیق ، محتملا " قرن دهم هـ.ق . سرفصلها با مرکب قرمز ، روی بعضی کلمات با مرکب قرمز خط کشی شده ، مهر ناصرالدین شاه در اول . ــ جلد : تیماج تریاکی ، ترنج ضربی ، مقوائی ، ۱۴۵×۱۹۰ . ــ کاغذ : اصفهانی ، ۹۵×۱۲۰ ، ۱۵۰ برگ ، ۱۷ سطر کامل ، ۱۷۰۰/س / ۲۴۴۱

ع/۱۰۷ (صرف و نحو)

شرح ابن عقیل (= شرح الفیه)

از : ابن عقیل . (بهاءالدین عبداله بن عبدالرحمن هاشمی مکنی به ابو محمد .)
الفیه ابن مالک از کتب معروف نحو عربی است این کتاب که قواعد صرف ونحو آن زبانرا بشعر کشیده بسیار مورد توجه عربی آموزان قـرار گرفته است برشعر او شرحها نوشته شده که از آنجمله است شرح ابن عقیل ، شرح ابن عقیل درین نسخه از ابتدای الفیه تا آخر باب افعل التفعیل می باشد .

آغاز : *بسمله ، قال محمد هوابن مالک احمد ربی الله خیر مالک .*

پایان : *وصلی الله تعالی علی سیدنا و مولانا محمد و علی اله و صحبه وسلم تسلیما " کثیرا " دائما الی یوم الدین والحمدلله رب العالمین .*

نسخ ، محتملا " قرن یازدهم هـ.ق . ، سرفصلها با مرکب قرمز ، روی بعضی کلمات با مرکب قرمز خط کشی شده ، صفحات اول و دوم مجدول ، مهر ناصرالدین شاه در صفحه اول ، دارای فهرست باول کتـاب . ــ جلد : تیمـاج ، سرمه ای ، مقوائـی ، ۱۴۵×۱۹۵ . ــ کاغذ : فرنگی ، ۸۰×۱۵۰ ، ۱۱۵ برگ ، ۲۳ سطر کامل ، ۱۶۳۶/س / ۲۴۳۷

ع/۱۰۸ (منطق)

حاشیه برشرح مطالع الانوار

از : ملامیرزاجان . زمان تاءلیف : قرن دهم هـ.ق .

رک . حاشیه ملامیرزاجان برشرح مطالع درین فهرست .

آغاز: بسمله، کل مفهوم اذا نسب الی مفهوم آخر لابدان . . .
پایان: ولکن هذا آخر ما قصدنا ایراده فی تحقیق مباحث النسب «الحمدلله اولا» و آخرا» وصلی الله علی خیر خلقه محمد.
نسخ، محتملا» قرن دوازدهم ه.ق. ساده، در بین بعضی از سطور کمی فاصله
جلد: تیماج مشکی، یک لائی، ۱۱۰x۱۹۵. ــ کاغذ: بخارائی، ۵۰x۱۳۰، ۱۱۸ برگ، ۱۸ سطر کامل، ۸۷۸/س / ۲۴۵۱

۱۰۹/ع (مطالب گوناگون)

مجموعه

درین مجموعه کتب زیر آمده و هریک با شماره فرعی مشخص شده است.
نسخ قدیم، محتملا» قرن یازدهم ه.ق. نورالدین علی بن حسین بن ابی الحسن، سرفصلها با مرکب قرمز، مهر ناصرالدین شاه بصفحه اول. ــ جلد: تیماج مشکی، یک لائی، ۱۵۰x۱۹۵. ــ کاغذ: اصفهانی، ۹۵x۱۶۰، ۷۶ برگ، ۱۸ سطر کامل، ۳۸۰/س / ۱۶۰

۱۰۹/ع / ۱ (شعر)

دیوان راوندی

از: فضل الدین السید السعید علی الحسینی الراوندی القاسانی. زمان تاءلیف: قرن ششم ه.ق.
این دیوان حاوی قصائد راوندیست که بدون مراعات ترتیب حروف تهجی آخر قوافی تنظیم یافته است. کتابت اشعار بوجهی است که هربیت دریک سطر قرار دارد ولی جمع آمدن مصارع بوجهی است که تمیز هرمصراع از مصراع دیگری مشکل می نماید.
آغاز: بسمله، قال السید السعید ضیاء الدین ابوالرضا العالم العامل الفاضل.
پایان: اوله ربع عشر ثالثه و ربع ثانیه جذر رابعه.

جای آن درین مجموعه از صفحهٔ یک تا ۹۹ می‌باشد .

ع/۱۰۹ (شعر)
۲

در رالنحور فی مدح الملک المنصور

از : صفی‌الدین الحلی . (عبدالعزیربن سرایابن علی بن ابی القاسم السنبسی الطائی) ، زمان‌تالیف : قرن هشتم هـ.ق .

این دیوان حاوی‌اشعاریست در مدح ملک منصور(غیر دوانیقی خلیقه عباسی)که درحسب تعداد حروف تهجی آخر قوافی شامل ۲۹ قصیده است . نظم آن درین‌نسخه برحسب‌نظم الفبائی حروف آخر قوافی و درابتداء هرقصیده قافیه‌ای که درین قصیده باید فلان حرف هجاءرا داشته باشد آمده است .

آغاز : بسمله و به نستعین . *ابت الوصال مخافةالرقباء*
و اتتک تحت مدارع‌الظلماء

پایان : *یانع العود صاحب الجود* *حتف العدو فتح الولی*

جای آن درین مجموعه از صفحهٔ ۱۰۱ تا ۱۵۱ می‌باشد .

ع/۱۱۰ (فلسفه)

شرح هدایه

از : احمدبن محمود الهروی الخزرباني معروف به ملا زاده .

اثیرالدین ابهری هدایه را که در فلسفه مشاء است پرداخت و درنزد طلاب علم بخصوص طلاب فلسفه از کتب پراهمیت افتاد . این کتاب بوسیله بزرگانی‌چون میبدی و امثال او شرح شده که یکی از آن شروح شرح ملازاده است که بغیر ازمنطق حاوی همه مباحث هدایه می‌باشد

آغاز : بسمله ، *باسمک اللهم یا اهل الحمد والتنا و یاذاالعظمه والکبریاء* .

پایان : *بالطول والاکرام انه الرحمن الرحیم* .

نسخ ، ۸۷۲هـ.ق. . ، فضل بن محمد ، سرفصلها بامرکب قرمز ، مهر ناصرالدین

شاه باول ، روی بعضی کلمات با مرکب قرمز خط کشی شده . ــ جلد : ابره عطف تیماج سبز ، مقوائی ، ۱۲۵ x ۲۰۰ . ــ کاغذ ترمه ، ۱۵۵x۶۵ ، ۹۹ برگ ، ۲۱ سطر کامل ،
۱۸۴۸/س

۱۶۱۴

۱۱۱/ع (معانی و بیان)

مفتاح العلوم

از سکاکی . (سراج الدین ابویعقوب یوسف بن ابی بکربن محمد بن علی) ، زمان تالیف : قرن هفتم هـ.ق .

قسمت سوم مفتاح العلوم سکاکی یکی از پرارزش‌ترین کتب معانی وبیان زبان عربیست که در اسلام نوشته شده . سکاکی درقسمتی ازاین کتاب از علم معانی شروع می‌کند و پس از بحث درآن به علم بیان می‌رسد وسپس بدیع را تحت مداقه قرار می دهد . کتاب او بعدها بوسیله قاضی قزوینی و کسان دیگر خلاصه میشود و خلاصه قاضی قزوینی بعد از طریق سعدالدین تفتازانی شرح می‌گردد و دو کتاب مطول و مختصرالمعانی از آن حاصل می‌آید . درین نسخه از ابتدای قسم ثالث مفتاح آغاز سخن میشود که این قسم در دو علم معانی و بیانست ، پس از شرح مختصر مقدمه آن ، یعنی حد معانی و بیان (تعریف این دو علم) خود معانی و بیان شرح می گردد و بعد باب بدیع می‌آید و صنایع شعری تعریف می‌شود .

آغاز : بسمله ، *القسم الثالث من الکتاب فی علم المعانی والبیان وفیه مقدمه لبیان . . .*

پایان : *ان لا نصف بشیء و من جملته وان نستجدالله التوفیق . . .*

نستعلیق ، محتملا "قرن یازدهم هـ.ق . ، عبدالمنعم بن محمود بن عبدالسلام ، سرفصلها با مرکب قرمز ، روی بعضی کلمات با مرکب قرمز خطکشی شده ، مهر ناصرالدین شاه در صفحهٔ اول . ــ جلد : ابره ، کاغذی ، عطف تیماج قهوه‌ای ، مقوائی ، ۱۳۵x۱۹۵ کاغذ : فرنگی ، ۱۵۵x۷۰ ، ۱۷ برگ ، ۲۱ سطر کامل ، ۱۸۶۰/س

۲۸۴۰

ع/۱۱۲ (فلسفه)

شرح هدایه میبدی

از: حسین بن معین الدین میبدی ، زمان تالیف: قرن یازدهم هـ.ق.

هدایه اثیرالدین مفضل بن عمر ابهری کتابی است در فلسفه مشاء و حاوی عمده عقاید ارسطو. این کتاب که بوسیله میبدی شرح شده ابتدای قول " ابهری " در ضمن " قوله " می‌آید و سپس قول شارح در تحت " اقول " بیان میشود.

آغاز: *بسمله ، الهدایه امرمن لدیه و کل شیء یعود الیه نحمد علی ما انعم علینا سوابق النعم ولواحقها . . .*

پایان: *طور عز قدره کالکبریت . . . و توفیق الوصول الیه من الله الاکبر.*

نستعلیق ، محتملا " قرن دوازدهم هـ.ق. ، اصفهان ، سرفصلها بامرکب قرمز ، روی بعضی جملات بامرکب قرمز خط‌کشی شده ، اغلب صفحات باحاشیه . ــ جلد: تیماج ترباکی ، ترنج دار ، کوبیده ، مقوائی ، ۱۳۰ × ۲۰۰ . ــ کاغذ: اصفهانی ، ۱۵۰×۵۰ ، ۹۶ برگ ، ۱۵ سطر کامل ، ۸۲۳/س / ۱۷۲۶

ع/۱۱۳ (دین)

فضائل علوی

این کتاب حاوی فضائل علی علیه السلام است و درآن احادیث مرویه راجع بحضرت علی باذکر سلسله راویان آن حدیث بطور مفصل آمده و نشان داده شده که دربرابر رحجان حضرت علی علیه السلام هیچیک از صحابه قرار ندارند. بعد از حضرت علی شرح‌حال یکایک ائمه می‌آید و ائمه شیعیان اثنی عشریه شرح میشود و درضمن واقعه‌روز عاشورا بتفصیل مذکور می‌افتد. نویسنده این کتاب که شیعی مذهب است در نقل احادیث سعی می‌کند تا آنجا که می‌تواند احادیثی را آورد که رفع هرگونه شبهه‌ای‌را از مخالفان بنماید. ظاهرا "این نسخه بخشی از کتابی است که آن کتاب بتفصیل احادیث مربوط بحضرت علی را جمع کرده است.

آغاز: *باب فی فضائل علی‌رضی الله‌عنه و کرم الله وجهه و هی کثیره عظیمه*

پایان : *والحسن العسکری توفی لستین وماتین مسموما* "وعمره ثمانیه و عشرون سنه تمت .

نسخ ، محتملا" قرن سیزدهم هـ.ق . سرلوحه مذهب زر و شنجرف ولاجوردو سبز ، سرفصلها با مرکب قرمز ، روی بعضی کلمات با مرکب قرمز خط کشی شده ، جدول دور سطور زر و مشکی و قرمز و آبی و سبز ، جدول خارجی زر و مشکی ، مهر ناصرالدین شاه باول . ـ جلد : تیماج مشکی ، ترنج و نیم ترنج ، مذهب ، ضربی ، مقوائی ، ۱۲۰×۲۰۰ . ـ کاغذ : فرنگی ، ۷۰×۱۳۰ ، ۱۳ برگ ، ۱۵ سطر کامل ، ۱۴۰۷/س / ۲۷۸۴

۱۱۴/ع (کلام)

حاشیه شرح حکمه العین

از : ملا محمد شمساجیلانی ، زمان تالیف : قرن یازدهم هـ.ق .

حکمت العین و دو شرح آن از کتب معروف کلامی است . این کتاب وشروح آن چون مورد توجه و اقبال فاضلان زمان بوده حواشی و تعلیقات بسیار خورده اند که از آنجمله است این حاشیه نویسنده می‌گوید چون حواشی و ایرادات سید را دیدم بر آن شدم که این ایرادات را پاسخ گویم لذا دست بتحریر این حاشیه زدم که علاوه بر جوابگوئی مخالفان حاوی مطالب تازه‌ای در کلام نیز می‌باشد .

آغاز : *بسمله ، الحمدلله الذی جعل قراح التحقیق والیقین شفاء . . .*

پایان : *فی جانب الموقوف علیه لا الموقوف فقط.*

نسخ ، ۱۰۵۲ هـ.ق . ، محمد جیلانی (مولف) ، اصفهان ، ساده ، مهر ناصر ـ الدین شاه باول . ـ جلد : تیماج مشکی ، یک لائی ، ۱۲۵×۱۹۵ . ـ کاغذ : اصفهانی ، ۹۰×۱۶۰ ، ۱۰۷ برگ ، ۲۸ سطر کامل ، ۱۰۵۷/س / ۱۵۸۰

۱۱۵/ع (کلام)

حاشیه برشرح مواقف میرسید شریف

از : ملامسعود بخاری . (شاید مسعود شیروانی ؟) .

مواقف قاضی عضدالدین در کلام بوسیله میرسید شریف جرجانی شرح شده است که از بهترین کتب کلامی است. درین نسخه ملا مسعود بخاری حواشی چند بر الهیات این شرح دارد که درآن مشکلات شرح را باز می‌گشاید.

آغاز: بسمله، *قوله عندالعامل یریدان الحکماء حاکمون بان واجب الوجود عباره عن الوجود البحت فلیس...*

پایان: *الی ذلک بعض الامثله والحق ان ذلک خلاف مایتبادر من سیاق الکلام وانما هو من المثال.*

نستعلیق، ۱۱۱۲ هـ.ق.، سرفصلها بامرکب قرمز، مهر ناصرالدین شاه در صفحهٔ اول. ـ جلد: تیماج آلبالوئی. یک لائی، ۱۳۰×۲۰۰. ـ کاغذ: بخارائی، ۸۵×۱۴۵، ۱۴۹ برگ، ۲۵ سطر کامل، ۱۹۰۰/س / ۱۶۸۰

۱۱۶/ع (کلام)

شرح تجرید قوشجی

از: ملاعلی قوشجی. (علی‌بن محمد قوشجی). زمان تالیف: قرن نهم هـ.ق.

رک. شرح تجرید قوشجی درین فهرست.

توضیح: این نسخه ازالمقصدالثالث شرح‌تجرید درالهیات و "اثبات الصانع" آغاز سخن می‌کند و تاآخر آن مقصد می‌آید.

آغاز: بسمله، *المقصد الثالث فی اثبات الصانع و صفاته و اثاره فیه فصول.*

پایان: *هذا آخر ماتیسرلنا من شرح تجرید الکلام والحمدلله للتوفیق علی الاتمام نفع الله به الطالبین وجعله ذخرا "لنا الی یوم الدین انه خیر موفق ومعین.*

نستعلیق، محتملا "قرن دوازدهم هـ.ق. سرفصلها بامرکب قرمز، جدول دور سطور قرمز، مهر ناصرالدین شاه باول. روی بعضی از عبارات بامرکب قرمز خط کشی شده است. ـ جلد: تیماج‌تریاکی، مقوائی، لولادار، ۱۱۵×۲۰۰. ـ کاغذ: اصفهانی، ۵۵×۱۳۰، ۱۴۰ برگ، ۱۴ سطر کامل، ۷۸۱/س / ۱۶۳۶

۱۱۷/ع (منطق)

کتاب البرهان (= من منطق الشفا)

از: شیخ الرئیس بوعلی سینا، زمان تالیف: قرن پنجم هـ.ق.

رک. کتاب البرهان شفا درین فهرست.

آغاز: بسمله، *المقاله الاولی. فصل من القسم الخامس من الجمله الاولی و هی فی البرهان من المنطق...*

پایان: *فاذا وضع موضع برهانی دللنا علیه والله تعالی اعلم بالصواب تم الفن الخامس وهو البرهان و نحمدالله والحمدلله رب العالمین وصلوته علی سیدنا محمد صلی الله علیه واله الطاهرین سلام الله علیهم اجمعین امین.*

نستعلیق، ۱۰۷۱ هـ.ق. محمد ولی الاردبیلی، سرفصلها با مرکب قرمز. ـ جلد: تیماج سبز، گل و بوته مذهب، مقوائی، ۱۲۵×۲۰۰. ـ کاغذ: بخارائی، ۷۰×۱۴۰، ۱۳۴ برگ، ۱۷ سطر کامل، ۱۲۸۹/س / ۲۸۷۵

۱۱۸/ع (کلام)

حاشیهٔ میر برشرح حکمه العین

از: میرسید شریف، زمان تالیف: قرن هشتم هـ.ق.

رک. حاشیه میر سید شریف برشرح حکمه العین درین فهرست.

آغاز: بسمله، *الحمدلله الحکیم العلیم القدیر الذی تفرد بوجوب الوجوب لذاته...*

پایان: *فلا فرق بین المجموعیه والمقیدیه قوله دخل علی بربره ... عایشه رضی الله عنها.*

نسخ، محتملا "قرن دوازدهم هـ.ق. سرفصلها با مرکب قرمز، مهر ناصر الدین شاه درصفحه اول، اول وآخر افتاده. ـ جلد: ابره کاغذی، عطف تیماج قهوه ای مقوائی، ۱۴۰×۲۰۰. ـ کاغذ: فرنگی، ۶۵×۱۲۰، ۹ برگ، ۲۴ سطر کامل ۱۱۱۹/س / ۱۵۷۷

۱۱۹/ع (شعر ــ عربی)

دیوان سید رضی

از: سید شریف رضی . محمدبن حسین موسوی معروف به رضی مکنی به ابوالحسن زمان تاءلیف قرن چهارم هـ.ق .

این دیوان حاوی قصائد سید شریف رضی است و این قصائد بدون رعایت ترتیب حروف تهجی آخر قوافی آمده و واجد مطالب گوناگون درمدح بزرگانی چون عمربن عبدالعزیز و غیر اوست .

آغاز: بسمله ، *امل من مثانیها فهذا مقیلها*

و هذی مغانی دارهم و طلولها

پایان: *خذوها فلوقربتموها ببرقه قطعن الی داری وثاق القرائن .*

نسخ ، محتملا " قرن یازدهم هـ.ق . ، سرفصلها با مرکب قرمز ، مهر ناصرالدین شاه درصفحهٔ اول . ــ جلد: تیماج تریاکی ، ترنج کوبیده ، مقوائی ، ۲۰۰×۱۴۰ . ــ کاغذ: فرنگی ، ۱۴۵×۸۵ ، ۲۰۷ برگ ، ۱۹ سطر کامل ، ۳۷۵/س
۱۷۴

۱۲۰/ع (تاریخ علم)

محاضره الاوائل و مسامره الاواخر

از: شیخ علی دده ، زمان تالیف: ۹۹۸هـ.ق .

نویسنده می‌گوید چون کتاب عبدالرحمن سیوطی را در معرفه اوائل نیکو یافتم برآن شدم که ازآن کتاب گلچینی فراهم آورم که آن از حذف زوائد و اضافات کتاب سیوطی حاصل شده باشد البته با مضافاتی فراهم آمده از کتب: تحفه‌الالباب ، تاریخ الخلفاء ، سیرالملوک ، کنزالاسرار ، مسالک‌والممالک ، بهجه‌التواریخ ، تاریخ الحکماء و الفقهاء ، نجاه ، اصول التواریخ ، تاریخ جوهر الثمین فی الخلفاء الراشدین ، کتاب المحاضره فی اخباره مصروالقاهره وکتاب مزهر اللعه و غیره از کتب متداوله بین اهل فصل و عالمان اسلام نتیجه این کتاب شد حاوی دو قسم .

قسم اول: در اوائل ، قسم اخیر: در اواخر ، هرقسم را نیز فصولی است.

چون نسخه نخستین این کتاب دست طلاب قرار گرفت مطالبی داشت کمتر ازاین نسخه ولی پس‌از نسخه اول این نسخه تحریر یافت که با اضافاتی که قسم اول راسی و هفت فصل و قسم دوم را چهار فصل کرد.

آغاز: بسمله، *باسم الاول الاخر الباطن الظاهر نحمده بلسان الحمد وکل حامد...*

پایان: *و نورکل خطاب و بهتم الکتاب و فقنا الله طریق الرضاء والصواب منه المرجع و الیه المآب.*

نستعلیق، محتملا" قرن دهم هـ.ق. ، سرفصلها بامرکب قرمز، روی پاره ای از کلمات بامرکب قرمز خط‌کشی شده، مهر ناصرالدین شاه باول. ــ جلد: تیماج مشکی، ترنج، ضربی، مقوائی، ۱۴۵ ×۲۰۰. ــ کاغذ: فرنگی، ۸۰×۱۵۰، ۲۱۵ برگ، ۲۱ سطر کامل، ۷۹۹/س / ۱۸۴۹

ع/۱۲۱ (عرفان)

الکبریت الاحمر فی بیان علوم الشیخ الاکبر

از: شیخ عبدالوهاب شعراوی (شعرانی)، زمان تالیف: قرن دهم هـ.ق.

نویسنده می‌گوید چون از مطالعه کنندگان کتب صوفی و از علاقه مندان باراء اهل حق بودم بگاه مطالعه کتاب فتوحات مکیه محی الدین آنرا کافی و وافی در تصوف و عرفان یافتم چه‌آن واجدامهات معارف‌ربوبی‌ومسائل‌قرآنی‌واحادیث‌اسلامی بود پس‌برآن شدم که‌ابتداء فتوحات‌مکی را مختصرکنم و نتیجه اختصار کتاب "لوامع الانوارالقدسیه" شد بعد ازآن‌کتاب‌این رساله را انتخاب نمودم و مقصود ازکبریت احمر" اکسیرالذهب و مراد از " شیخ اکبر" محی‌الدین عربی است منظور ازین ترکیب‌اینست که‌این کتاب نسبت بسایر کتب صوفی چون نسبت اکسیرالذهب است بمطلق‌الذهب .

آغاز: بسمله، *الحمدلله رب‌العالمین والصلوه والتسلیم علی سیدنا محمدو علی سایر الانبیاء و المرسلین و علی آلهم و صحبهم اجمعین و بعد فهذا کتاب نفیس‌انتخبته من کتاب...*

پایان : صوره کتابه موءلف الکتاب فی آخره قال . . . عبدالوهاب بن احمدبن علی الشعراوی عصی الله سبحانه و تعالی عنه و عن والدیه و عن مشائخه و جمیع المسلمین .

نسخ ، ۱۰۵۵ هـ.ق . سرفصلها با مرکب قرمز ، روی پاره‌ای از کلمات با مرکب قرمز خط کشی شده ، مهر ناصرالدین شاه در صفحهٔ اول . ــ جلد : تیماج مشکی ، ترنج ، ضربی ، مقوائی ، ۱۳۵ × ۲۰۰ . ــ کاغذ : فرنگی ، ۱۵۵×۷۵ ، ۱۱۵ برگ ، ۲۳ سطر کامل ، ۱۰۴۵/س / ۱۶۰۲

ع/۱۲۲ (تفسیر)

حاشیه عصام برتفسیر بیضاوی

از : عصام‌الدین . (ابراهیم بن محمدبن عربشاه اسفراینی ملقب به عصام‌الدین)
زمان تاءلیف : قرن دهم هـ.ق .

رک . حاشیه برتفسیر قاضی بیضاوی درین فهرست .

آغاز : بسمله ، قوله الحمدلله الذی نزل الفرقان علی عبده لیکون للعالمین . . .

پایان : ادم صلواه الله و علی جمیع الانبیاء و المرسیلین و علی اله وصحبه الاجمعین و الحمدلله رب العالمین .

نسخ ، محتملا " قرن دوازدهم هـ.ق . ، سرفصلها با مرکب قرمز ، مهر ناصرالدین شاه در صفحهٔ اول . ــ جلد : ابره ، مقوائی ، عطف تیماج قهوه‌ای ، ۱۴۵×۲۰۰ . ــ کاغذ : فرنگی ، ۸۰×۱۴۰ ، ۴۵۵ برگ ، ۱۹ سطر کامل ، ۸۱/س / ۷۱۸

ع/۱۲۳ (مکتوبات ــ آئین ملکداری)

نامه امام جعفر به عبدالله

از : امام جعفر علیه السلام ، زمان تالیف : قرن سوم هـ.ق .

عبدالله النجاشی از طرف بنی عباس حاکم و عامل اهواز و خوزستان میشود او چون بمحل کارخود میرود از امام جعفر علیه السلام آئین سلوک با مردم ورعایت

رعیت را خواستار میشود تا آن کند که راه صواب پوید و از ثواب اخروی برخوردار گردد . آنحضرت در جواب این نامه را می‌نگارد حاوی امهات مسائل ملکداری درین نسخه ابتداء نامه سوالیه عبدالله نجاشی آمده است وبانتها جواب حضرت صادق باترجمه فارسی آن .

آغاز: بسمله ، اوصیک اولا " و ابدء بنفس الجانیه و الخاطئه الاثمه بتقوی الله سبحانه . . .

پایان: و نحن مقیمون لکم بالدعاء علی الاعداء بالهلاک لهم و النصرلکم علیهم و السلام .

و نسخ ، محتملا " قرن دوازدهم هـ.ق. ، ساده ، زیر عبارات عربی با مرکب قرمز ترجمه فارسی آمده ، مهر ناصرالدین شاه درصفحهٔ اول . ـ جلد : تیماج مشکی ، یکلائی ، ۱۴۵×۲۰۰ . ـ کاغذ : فرنگی ، ۷۵×۱۴۰ ، ۳۱ سطر کامل ، ۱۳۷۸/س / ۲۰۳۸

ع/۱۲۴ (مطالب گوناگون)

مجموعه

درین مجموعه کتب زیر آمده و هریک باشماره فرعی مشخص شده است .

نسخ ، ۱۰۹۵ هـ.ق . احمدبن محمد سعید الکاتب ، سرفصلها بامرکب قرمز ، ابتداء وانتهای هر مصرع دایره . ـ جلد : تیماج مشکی ، یک لائی ، ۱۰۵×۲۰۵ . ـ کاغذ : فرنگی ، ۹۰×۱۵۵ ، ۶۶ بر . ، ۱۹ سطر کامل ، ۵۸۰/س / ۱۶۲

ع/۱۲۴ / ۱ (شعر)

دیوان ابن النحاس

از : فتح الله الحلبی مشهور به ابن النحاس ، زمان تاءلیف : قرن یازدهم هـ.ق .

شاعر از حلبی‌هابی بوده که بمدینه آمده و درشب پنجشنبه دوازدهم صفر سال ۱۰۵۲ هـ.ق . بدانجا بدرود گفته است . او این قصائد را می‌سراید که درین نسخه آن قصائد بدون ترتیب حروف تهجی آخر قوافی آمده . درابتداء در دو صفحهٔ

به نثر شرح حال او می‌اید .

آغاز نسخه: بسمله ، بهالا عانه فهو ولی التوفیق نحمدک اللهم ان طلعنافی سماء البلاغه .

پایان: ولها ارح محیی ابدا " لشروح الا نفس .

جای آن درین مجموعه از صفحهٔ یک تا ۹۱ می‌باشد .

ع/۱۲۴ (شعر)
۲

دیوان ابن الدار

از: محمدبن شیخ نور مشهور به ابن‌الدار .

ابن‌الدارکه یکی از شیعیانست ، چنانکه شعر او حکم می‌کند ، درین دیوان با توسل بائمه اشعاری می‌سراید . قصاید او از صفحهٔ ۹۳ تا ۱۲۸ می‌آید (بدون رعایت ترتیب حروف تهجی آخر قوافی) از ۱۲۹ تا ۱۳۱ بعضی از قطعات و رباعیات مندرجست .

آغاز. ساق ، عن و روضه غناء و مدامته کسرخیه صهباء

پایان: تشهد غدالی علیه واسلمو والقاهم فی حرمافیه القانی

جای آن درین مجموعه از صفحهٔ ۹۳ تا ۱۳۱ می‌باشد .

ع/۱۲۵ (اصول فقه)

معالم الاصول (= معالم اصول الدین)

از: شیخ حسن بن زین الدین شهید ثانی معروف به صاحب معالم ، زمان تالیف : قرن دهم هـ.ق .

علم اصول فقه که یکی از دقیقترین علوم استدلالی است و بدوران اسلامی پایه‌گذاری شده‌است حاوی‌قواعدیست که درآن قواعد اصول استنباط احکام شرعی از روی مدارک آن بدست داده میشود . عالمان شیعی و سنی درین علم زحمتها کشیده و قواعد بسیار عالی در علم الفاظ بدست داده اند . کتاب معالم یکی از

بهترین کتب اصول است که از طریق عالم شیعی تالیف شده و درآن ابتداء مباحث الفاظ و سپس اصول عملیه این علم بیان میشود . این کتاب چون مورد قبول عام واقع شده بعدها برآن شروح بسیار نوشته‌اند که پاره‌ای از آنها از امهات کتب این فن می‌باشد

نسخ خوش، اوائل ربیع الاول ۱۲۳۳ هـ.ق. ، سرلوحه مذهب زر وشنجرف ولاجورد و سبز ، روی بعضی کلمات بامرکب قرمز خط‌کشی شده ، جدول دور سطور زر و مشکی ، جدول خارجی زر و مشکی . ــ جلد : تیماج قرمز ، ترنج و نیم ترنج ، و نیم ترنج ، ضربی ، مقوائی ، ۱۲۰×۱۹۵ . ــ کاغذ : ترمه ، ۵۰×۱۰۰ ، ۲۱۲ برگ ، ۱۳ سطر کامل ، ۶۴۵/س / ۹۷

۱۲۶/ع (ادبیات)

شرح دیوان نابغه

این نسخه حاوی شرح اشعار نابغه ذبیانی شاعر معروف عربست . نابغه که ازبزرگان ادب عرب می‌باشد درین نسخه اشعار او شرح‌شده‌وطرز شرح بدینسانست که ابتداء هربیت او می‌آید وسپس آن بیت درابتداء لغت بلغت و سپس خود بیت بوجه کامل شرح می‌گردد .

آغاز : بسمله ،*کان من حدیث النابغه و اسمه زیاد بن معویه بن جابربن ضبا ب بن یربوع . . .*

پایان : *رابیه الکفل نخبه شعر النابغه الذبیانی و الحمدلله رب العالمین و صلی الله علی محمد واله و سلم تسلیما* " .

نسخ ، محتملا " قرن سیزدهم هـ.ق. ، اشعار بامرکب قرمز ، جدول دور سطور زرومشکی و آبی ، جدول خارجی زر و مشکی ، مهر ناصرالدین شاه باول . ــ جلد : تیماج مشکی ، سجاف و اندرون تیماج زر ، دولائی ، ۱۱۰×۱۹۵ . ــ کاغذ : فرنگی ، ۶۰×۱۴۵ ، ۵۵ برگ ، ۱۹ سطر کامل ، ۶۴۹/س / ۱۶۶

۱۲۷/ع (دینی)

دره التنزیل و غره التاویل

از: محمد بن مهدی حسنی ، زمان تالیف: قرن سیزدهم هـ.ق. ، اهداء به: محمد شاه قاجار.

نویسنده پس از بحث مشبعی که در تبجیل قرآن می‌کند می‌گوید قرآن واجد مطالب و اشاراتی است که باید گفته آید و بعد می‌گوید چون از تحریر کتابهای "مظهر الایات"، مظهر الکلمات"، مظهر الفقرات"، مختار القواعد"،" کشف الوجوه" و "کشف الوقوف" فارغ آمدم برآن شدم که کتابی لطیف مشتمل بردقائق اسرار تنزیل و دقائق ابکار بیان و تاءویل بپردازم ، وچون پرداختم آن حاوی ابواب وفصول ومقدمه و خاتمه زیر شد: مقدمه: در فهرست ابواب این کتاب: باب اول: فی جمع القرآن ، باب دوم: فی فواتح السور و خواتمه ، باب سوم: فی اسامی القراء العشره واحوالهم ، باب چهارم: فی معرفه المکی والمدنی ، باب پنجم: فی الافراد والجمع و اطلاقات العرب ، باب ششم: فی معرفه المقدمه والموخره ، باب هفتم: فی معرفه غرایبه و ماوقع بغیر لغه الحجاز و بغیر لغه العرب ، باب هشتم: فی معرفه اسرار الایات والکلمات ، باب نهم: فی معرفه الوجوه و النظایر و ماوقع فی القرآن ، باب دهم: فی کیفیات القراءه واداب التلاوه ، باب یازدهم: فی الادغام والاظهار و الاخفاء والاقلاب ، باب دوازدهم: فی الفتح و الاماله والمد ، باب سیزدهم: فی الوقف والابتداء و بیان ماقرء ، باب چهاردهم: فیما وقع فی القرآن من الاسماء و الکنی و الالقاب ، باب پانزدهم: فی بیان قراءه الائمه ، خاتمه: در معرفه ادواتی که مفسر بدانها محتاج است.

آغاز: بسمله ، *احمد من انزل الفرقان علی احمد لیکون للعالمین* . . .

پایان: *قد فرغت من تالیف هذا الکتاب فی یوم الاثنین من شهر ذی الحجه الحرام فی سنه خمسین و ماتین بعدالالف من الهجره النبوه حامدا " لله . . . مسلما علی الله.*

نسخ ، قرن سیزدهم هـ.ق. سرفصلها با مرکب قرمز ، روی بعضی کلمات با مرکب قرمز خطکشی شده. ـ جلد: تیماج آلبالوئی ، ترنج ، ضربی ، مقوائی ، ۱۱۰×۱۹۵ . ـ کاغذ: فرنگی ، ۷۰×۱۳۰ ، ۸۸ برگ ، ۱۹ سطر کامل ، ۱۷۷۴/س
۷۰۱

۱۲۸/ع (دینی)

الدرر النفایس

از: فتح الله بن اسدالله قراجه داغی ، زمان تالیف: ۱۲۵۳ هـ.ق. ، اهداء به : محمد شاه قاجار.

نویسنده درین کتاب احادیث مشکله و غامضه را ذکر و شرح کرده است و نشان داده که معنی " محبه‌الله " چیست . او می‌گوید: محبه‌الله کلمه ایست در معنی حقیقی خود استعمال شده و عبارت از مواظبت در طاعات نیست یعنی کنایه نمی‌باشد چنانکه پاره‌ای از علما نشان داده‌اند . این کتاب حاوی دو بابست: باب اول: دربیان احادیث مشکله و قدسیه و درآن ده نفیسه است ، باب دوم: دربیان محبه‌الله این باب نیز حاوی یک مقدمه و یک خاتمه می‌باشد .

آغاز: *بسمله ، الحمدلله رب العالمین و الصلوه علی نبیه حبیب الله فی السموات و الارضین وعلی آله . . .*

پایان: *ولیکن هذا اخرما اردناه فی هذه الرساله الموسومه بالدرر النفائس والله الموفق والمعین .*

نسخ ، ۱۲۵۳ هـ.ق. ، سرفصلها با مرکب قرمز ، روی بعضی جملات با مرکب قرمز خط‌کشی شده ، جدول دور سطور زر و مشکی وآبی ، جدول بیرونی زر و مشکی ، مهر ناصرالدین شاه در صفحهٔ اول . ـ جلد: تیماج قرمز ، ترنج و نیم ترنج ، مذهب سجاف واندرون تیماج سبز ، مقوائی ، ۱۲۴×۲۰۰ . ـ کاغذ: فرنگی ، ۶۰ × ۱۱۰ ، ۴۷ برگ ، ۱۱ سطر کامل ، ۱۵۵۹/س / ۲۷۷۷

۱۲۹/ع (ادبیات)

النجم الذی نجم شرح لامیه العجم

از: شیخ احمد کرکی شافعی ، زمان تالیف: ۹۰۸ هـ.ق.

لامیه العجم فخرالکتاب ابواسماعیل الحسین بن علی الاصفهانی منشی معروف به طغرائی از قصائد معروف عرب است که بسال ۵۰۵ هـ.ق. بنظم آمده است برین

قصیده شروح متعدد نوشته اند که از آنجمله است شرح قاضی صلاح‌الدین ابی‌الصفا خلیل بن امیر عزالدین ایبک بن عبدالله الصفدی مشهور به صفدی. این شرح بعدها بوسیله شیخ احمد کرکی شافعی در خانقاه دسوق خلاصه شده و خلاصه آن این کتاب می‌باشد که حاوی اطلاعات جالب توجهی در فهم قصیده می‌باشد. نگارش این شرح در ۹۰۸ هـ.ق. در دسوق اتفاق افتاده و در تاریخ ۹۱۰ هـ.ق. از سواد به بیاض آمده است.

آغاز: بسمله، *الحمدلله الذی شرح لمن تاب الصدور و اکثر لمن تامل العلم . . .*

پایان: *فی آخرته و اولاه و شفاء من داء نفسه و جعل یومه خیرا" من امسه .*

نسخ، ۱۰۱۰ هـ.ق. عبدالله بن عبدالرحمن الانوشری، سرفصلها بامرکب قرمز، مهر ناصرالدین شاه در صفحهٔ اول. ــ جلد: تیماج، مشکی، یک لائی، ۱۵۰×۱۹۵. ــ کاغذ: ترمه، ۱۰۰×۱۴۵، ۵۳ برگ، ۱۹ سطر کامل، $\frac{۱۷۵۹/س}{۲۶۹۰}$

۱۳۰/ع (دینی ــ شعر)

مناقب الهداه

از: محمد کاظم بن حاج محمد صادق، زمان تالیف: قرن سیزدهم هـ.ق.، اهداء به: محمد شاه قاجار.

شاعر در مقدمه می‌گوید پس از آنکه قصائد "عقدالثریا" و "السبع المثانی" و "قلائدالنحور" و قصائد دیگری را برشته نظم درآوردم بسرودن این اشعارهمت گماشتم و آنرا در دوازده مطلب در نعت نبی و حضرت فاطمه و ائمه هدی پرداختم و بمحمد شاه قاجار تقدیم کردم و قصائد بوز نها و قوافی مختلف است.

آغاز: بسمله، *هذه الرساله الشریفه مسماه بمناقب الهداه، بسمله، الحمدلله الذی جعل عقد الثریا . . .*

پایان: *محمد کاظم لعن المخالف هم بالسب و الشتم الکریه*

نسخ، ۱۲۵۶ هـ.ق.، شاید ناظم، شاید تهران، محتملا" محمد شاه قاجار، سرفصلها بامرکب قرمز، جدول دور سطور قرمز و آبی، جدول خارجی قرمز، مهر ناصرالدین شاه درصفحهٔ اول. ــ جلد: تیماج تریاکی، گل و بوته ضربی، مقوائی، ۱۳۵×۲۰۵. ــ کاغذ: فرنگی، ۸۰×۱۴۰، ۱۹ برگ، ۹ سطر کامل، $\frac{۱۷۵۷/س}{۲۹۴۲}$

ع/۱۳۱ (نحو)

حاشیهٔ عصام

از : ابراهیم بن محمد بن عربشاه اسفرایینی ملقب به عصام الدین . زمان تالیف : قرن دهم هـ.ق .

کتاب الفوائدالضیائیه که همان شرح جامی است .یکی از کتب مورد اقبال طلاب ادبیات عرب است درین کتاب جامی برای فرزند خود کتاب کافیه ابن حاجب را شرح کرده و امهات نحو را آورده است . این کتاب از طریق فاضلان چندی حاشیه خورده که یکی از حواشی مهم آن حاشیه عصام الدین است درین حاشیه عصام الدین مطالب بسیاری از آن کتاب را آورده و تشریح و نقد کرده است .

توضیح : از صفحهٔ ۲۹۷ تا ۳۰۰ شخصی بنام منلازاده کردی چند مورد از شرح جامی را نشان داده و می‌گوید از اغلاطی است که بواسطه جامی در کتاب واقع شده .

آغاز : بسمله ، *یاهادیا " لسالک مسالک محامدک و یا سامعالجا مع مسائل محامدک . . .*

پایان : *وصل علیه بدوام ارضک و سمائک و علی اله و اصحابه الذین .اقاموا طرق انبیائک . . .*

نستعلیق ، ۱۰۸۳ هـ.ق . ، محمد ، بروسه ، سرفصلها بامرکب قرمز ، مهرناصر الدین شاه درصفحهٔ اول . ـجلد : تیماج مشکی ، ترنج و نیم ترنج ، ضربی ، مقوائی ، ۱۳۵×۱۹۰ .ـ کاغذ : اصفهانی ، ۷۵×۱۵۵ ، ۱۴۸ برگ ، ۲۱ سطر کامل ، ۱۵۶۹/س
۲۸۹۳

ع/۱۳۲ (شعر)

دیوان بحتری

از : بحتری ، زمان تالیف : قرن سوم هـ.ق .

این دیوان بدین شرح درین نسخه آمده است . ابتداء در ضمن چند سطر شرح حال بحتری ذکر میشود و سپس قصائد آن بدون رعایت ترتیب قوافی ذکر

گردیده است. البته آنچه دربنجا آمده فقط جزء اول از دیوان بحتری است که حاوی قصائدی در مدح و مطالب دیگر می باشد.

آغاز: بسمله، *قال الولید* بن عبیدبن یحیی بن عبیدبن جابربن سلمه بن مسلمه *الحرث*...

پایان: *ولانت املاء* و للعیون مهابه واجل قدرا" فی *الصدور* و اکبر.

نسخ، ۱۰۶۵ هـ.ق.، سرفصلها بامرکب قرمز و سبز، مهر ناصرالدین شاه در صفحهٔ اول. ـ جلد: تیماج تریاکی، ترنج، ضربی، یک لائی، ۱۴۰×۲۰۵. ـ کاغذ: سمرقندی، ۷۰×۱۴۰، ۹۳ برگ، ۲۳ سطر کامل، $\frac{۱۷۵۸/س}{۲۶۹۱}$

ع/۱۳۳ (کلام)

حاشیه برشرح مواقف

از: ملامیرزاجان، زمان تالیف: قرن دهم هـ.ق.

رک. حاشیه برشرح مواقف ملامیرزاجان دربن فهرست.

توضیح: این نسخه حاوی حاشیهٔ ملامیرزاجان در قسمت امور عامه شرح مواقف می باشد.

آغاز: بسمله، قوله قدس سره فعلی هذالا یکون، امالاولان فلان *الظاهر*...

پایان: من *العرض* علی سبیل *المسامحة* و *التشبیه*.

نستعلیق، متحملا" قرن دوازدهم هـ.ق.، سرفصلها با مرکب قرمز، مهرناصرالدین شاه در صفحهٔ اول. ـ جلد: تیماج، زرد، یک لائی، ۱۳۵×۲۰۰. ـ کاغذ: اصفهانی، ۷۰×۱۴۵، ۸۲ برگ، ۱۹ سطر کامل، $\frac{۱۰۴/س}{۱۶۷۹}$

ع/۱۳۴ (معانی و بیان)

شرح مفتاح العلوم

از: سعدالدین تفتازانی (شارح)، زمان تالیف: قرن هشتم هـ.ق.

مفتاح العلوم سکاکی یکی ازبزرگترین کتب علوم ادبی عالم اسلامی است قسمت سوم این کتاب از طرف بزرگانی در عالم اسلام شرح و تلخیص شده است. یکی ازشروح

معروف آن شرحی است که سعدالدین تفتازانی برآن نوشته و این شرح که حاوی قسمت سوم مفتاح العلوم سکاکی است در معانی و بیان میباشد و سعدالدین بصورت شرح و متن این اثر خود را پرداخته است.

آغاز: خیر خبر یوشح به صدر الکلام واحسن حدیث یرشح مقتضی المقام ...

پایان: کیف تراها فی ذلک ... و هذا معنی قوله و لیس.

نسخ، محتملا" دوازدهم هـ.ق.، سرفصلها بامرکب قرمز، مهر ناصرالدین شاه درصفحهٔ اول، ناتمام. ـ جلد: تتیماج قرمز، ترنج و نیم ترنج سبز، ضربی، مقوائی، ۱۴۰ × ۲۰۰. ـ کاغذ: فرنگی، ۸۰×۱۶۰، ۱۴۴ برگ، ۲۳ سطر کامل، ۱۹۸۰/س
۲۸۴۲

۱۳۵/ع (امور غریبه)

کشف الحجاب و الران عن وجه اسئله الجان

از: شیخ عبدالوهاب شعرانی، زمان تالیف: ۹۵۵ هـ.ق.

رک. کشف الحجاب و الران عن وجه اسئله الجان درین فهرست.

آغاز: بسمله، قل اعوذ برب الفلق من شرما خلق و من شر غاسق اذاوقب ...

پایان: .... اوخطر علی الجنان و لاحول ولاقوه الا بالله العلی العظیم و صلی‌الله علی سیدنا محمد واله و صحبه اجمعین.

نسخ، ۱۰۳۴ هـ.ق.، سرفصلها بامرکب قرمز، مهر ناصرالدین شاه درصفحهٔ اول. ـ جلد: تیماج سبز، ترنج و نیم ترنج، ضربی، مقوائی، ۱۳۰ ×۲۰۰. ـ کاغذ: فرنگی، ۷۰×۱۱۵، ۱۴۳ برگ، ۱۱سطر کامل، ۱۹۷۲/س
۲۸۷۶

۱۳۶/ع (مطالب گوناگون)

مجموعه

درین مجموعه کتب زیر آمده و هریک باشمارهٔ فرعی مشخص شده است.

نستعلیق، رمضان ۱۰۴۵ هـ.ق.، ابومحمد جیلانی، اصفهان، ساده، مهر

ناصرالدین شاه درصفحهٔ اول. ــ جلد: تیماج، مشکی، یک لائی، ۱۳۰×۲۰۰ــ
کاغذ: اصفهانی، ۶۵×۱۲۵، ۱۱۵ برگ، ۱۹ سطر کامل، ۱۶۳۰/س
۲۸۱۰

ع/۱۳۶
۱

(منطق)

حاشیه برشرح مطالع الانوار

از: علی شهیر بعماد الدین استرآبادی.

نویسنده میگوید چون کتاب شرح مطالع درزمان اومورد توجه بود مبر آن شدم که تعلیقات خود را برین کتاب جمع کنم تاشاید گره گشای اهل فن شود لذا دست بفراهم آوردن این تعلیقات زدم.

شرح مطالع چون از طرف بزرگان دیگری چون میرسید شریف جرجانی نیز حاشیه شده است درینجا میر عماد بحاشیه او توجه دارد و گـاهگاه از او نام می‌برد. این نسخه حاوی مباحث اول کتاب شرح مطالع است و توضیحا ت نویسنده نیـز بیشتـر تشریحی است تا انتقادی.

آغاز: بسمله و به نستعین مستعینا *" من الفیـاض الکـریم معتصما " بالوهاب العلیم...*

پایان: *فتشتغل باتمام مابقی مما هوالمقصوده بالاتمام بتوفیق الملک العلام فله العزه و السلام و الاکرام.*

جای آن درین مجموعه از صحفهٔ یک تا ۵۲ می‌باشد.

ع/۱۳۶
۲

(منطق)

حاشیه برشرح مطالع الانوار

از: محمد شهیر به شمساء جیلانی. زمان تاءلیف قرن یازدهم هـ.ق.

رک. حاشیه ملاشمساء جیلانی برشرح مطالع درین فهرست.

آغاز: بسمله و به نستمد *الحمدلله الذی جعل الاذهان مطالع لشموس البراهین*

و خیرسموات النفوس. . .

پایان: یزاحم بعض الیقین دون بعض فلا یرد ان الاول ینال مزاحمه الوهم مع الحدس.

جای آن درین مجموعه از صفحهٔ ۵۵ تا ۲۳۰ می‌باشد.

ع/۱۳۷ (فلسفه الهی)

انوارالحکمه

از: محمد بن مرتضی مدعوبه محسن (ملامحسن فیض‌کاشانی) ، زمان تالیف: قرن یازدهم هـ.ق.

نویسنده که از بزرگان و دانشمندان شیعه در قرن یازدهم هجری است. ابتداء کتابی موسوم به " علم الیقین " در فلسفه می‌پردازد و از آن کتاب این کتاب را خلاصه می‌کند که حاوی چهار کتاب زیر است: کتاب اول: العلم بالله، کتاب دوم: العلم بالملائکه، کتاب سوم: العلم بالکتب و الرسل، کتاب چهارم: العلم بالیوم الاخر.

نسخ، شوال ۱۰۸۵، محمد شفیع بن محمد مقیم، شیراز، سرفصلها با مرکب قرمز، روی بعضی عبارات و کلمات با مرکب قرمز خط‌کشی شده، مهر ناصرالدین‌شاه در صفحهٔ اول. ــ جلد: تیماج، ماشی، مقوائی، ۱۱۵×۲۰۵. ــ کاغذ: اصفهانی، ۶۰×۱۲۵، ۲۰۳ برگ، ۱۸ سطر کامل، ۱۹۹۰/س / ۱۵۶۳

ع/۱۳۸ (دینی ــ شعر)

قصیده

از: برهان لشکر، زمان تالیف: ۱۳۲۱ هـ.ق. ، اهداء به: مظفرالدین شاه.

درین قصیده ابتداء حضرت صاحب الزمان امام دوازدهم شیعه (چون زمان جشن تولدش بوده) مدح میشود و سپس مظفرالدین شاه قاجار. ــ برهان لشکر یعنی سراینده این قصیده سرتیپ و معلم افواج قراول خاصه سلطان بوده است.

آغاز: بسمله، جاءالبشیر باهزاز واهلال   یبشر الناس بالفوز بانفال.

پایان: یارب فارحم علینا بالبقاء   بحق سیدنا المختار والال

نسخ، ۱۳۲۱ هـ.ق. ساده، ابیات عربیت در یک سطر. ـ جلد: مخمل سورمه‌ای، گل و بوته، منگنه، ضربی، مقوائی، ۱۳۰ × ۲۰۵. ـ کاغذ: فرنگی، (ملفل نمکی)، ۱۰۰×۱۶۰، ۳ برگ، ۱۲ سطر کامل، ۲۲۱۴/س / ۱۱۶۹

۱۳۹/ع   (لغت)

سرالادب فی مجاری کلام العرب

از: ابومنصور عبدالملک بن احمد ثعالبی. زمان تالیف: قرن پنجم هـ.ق.

نویسنده می‌گوید هر که بدین اسلام علاقه دارد بزبان عرب نیز ذی‌علاقه است و همین علاقه موجب میشود که او در راه زبان عرب رنج برد و علم اندوزد لذا من این کتاب را در آن زبان و خصائص آن پرداختم که حاوی دو قسم است: قسم اول حاوی سی باب. قسم دوم شامل فصول متعدد. اما قسم اول: در اسرار لغت عربی است و ابواب آن بدینقرار می‌باشد: باب اول: در کلیات حاوی دوازده فصل، باب دوم: در تنزیل و تمثیل حاوی پنج فصل، باب سوم: در اشیائی که اسماء واوصاف آن مختلف شود حاوی چهار فصل، باب چهارم: در اوائل واواخر اشیاء حاوی سه فصل، باب پنجم: در صغار اشیاء وکبار آن حاوی هفت فصل، باب ششم: در طول و قصر حاوی چهار فصل، باب هفتم: در یبس و لین و رطوبه حاوی چهار فصل، باب هشتم: در شده و شدید از اشیاء حاوی چهار فصل، باب نهم: در کثره و قله حاوی هشت فصل، باب دهم: در سایر اوصاف و احوال متضا ده حاوی سی و چهار فصل، باب یازدهم: در ملاء و امتلاء و صفوه و خلاء حاوی‌ده فصل، باب دوازدهم: فی‌الشیء بین الشیئین حاوی چهار فصل، باب سیزدهم: فی ضروب الالوان والاثار حاوی هیجده فصل، باب چهاردهم: فی‌اسنان الانسان والدواب وتنقل‌الحانات بها حاوی نه فصل، باب پانزدهم: فی الاعضاء والاصول والاطراف واوصافها ومایتولد منها حاوی پنجاه و چهار فصل، باب شانزدهم: فی الامراض‌والادواء حاوی هیجده فصل، باب هفدهم: فی ضروب من الحیوان‌و اوصافها

حاوی بیست و هفت فصل، باب هیجدهم : فی الاحوال و الافعال الحیوانیه حاوی بیست و هفت فصل، باب نوزدهم : فی الحرکات و اشکال و ضروب الضرب حاوی سی و یک فصل، باب بیستم : فی الاصوات و الحکایات حاوی نوزده فصل، باب بیست ویکم : درجماعات حاوی یازده فصل، باب بیست ودوم : فی القطع والانقطاع حاوی هیجده فصل، باب بیست وسوم : فی اللباس و مایتصل به والسلاح وماینضاف الیها حاوی بیست ونه فصل، باب بیست وچهارم : در اطعمه و اشربه حاوی نه فصل باب بیست وپنجم : در آثار علویه و مایتلوالامطار و مرذکرالمیاه و اماکنها حاوی دوازده فصل، باب بیست وششم : فی الارضیین و الجبال و الرمال حاوی دوازده فصل، باب بیست و هفتم : در حجاره حاوی دوازده فصل، باب بیست و هشتم : درنبت وزرع ونخل حاوی چهار فصل، باب بیست ونهم : فی یجری مجری الموازنه بین العربیه و الفارسیه حاوی چهار فصل، باب سی‌ام : در فنون مختلفه الترتیب از اسماء وافعال واوصاف حاوی بیست وچهار فصل ، قسم دوم : در مجاری کلام عرب و رسوم و سنن و نحو و اعراب و استشهاد بقرآن حاوی فصول کثیر .

نسخ، ۱۲۵۶ هـ.ق. ، سرفصلها بامرکب قرمز، روی بعضی جملات و کلمات بامرکب قرمز خط کشی شده، مهر ناصرالدین شاه درصفحهٔ اول . ــ جلد : تیماج زرد ، یک لائی، ۱۳۵×۲۱۰ . ــ کاغذ : فرنگی، ۶۰×۱۴۰، ۸۷ برگ، ۱۸ سطر کامل، ۵۴۴۰/س

۱۸۰۹

۱۴۰/ف (دینی)

بحرالمحبه فی اسرارالموده

(داستان یوسف)

از : احمد غزالی، زمان تالیف : قرن پنجم هـ.ق.

یوسف پیغمبر مشهور بنی اسرائیل که در قرآن جای‌بجای سرگذشت او آمده است، درین کتاب بابتداء سرگذشت و حوادث زندگانی او می‌آید و غزالی باتکیه برمراجع دینی از چاه افتادن یوسف و تابزندان رفتن او در مصر یکایک حوادث ایام یوسف را برمی‌شمارد و درضمن این داستان داستانهای بسیار از دستگاه خلافت و بزرگان اسلامی نقل می‌کند . این کتاب که بچاپ رسیده است در مقابله بااین نسخه خطی

حاوی اختلافات فراوانست .

آغاز: بسمله ، *الحمدلله الذی شهدت المکونات بوحدانیته . . .*

پایان نسخه: *یوسف علیه السلام فلا یزل مدفونا " . . . موسی بن عمران علیه السلام وامره .*

نسخ ، محتملا " قرن دوازدهم هـ.ق . ، سرفصلها بامرکب قرمز ، آخر افتاده ، پاره‌ای ازصفحات صحافی شده . ــ جلد: تیماج ، آلبالوئی ، یک لائی ، ۱۴۵۰×۱۹۵ . ــ کاغذ: فرنگی ، ۸۰×۱۴۵ ، ۱۵۵ برگ ، ۱۶ سطر کامل ، ۱۹۹۷/س / ۸۱۳

۱۴۱/ع (مطالب گوناگون)

مجموعه

درین مجموعه کتب زیر آمده و هریک باشماره‌ٔ فرعی مشخص شده است .

نسخ ، ۱۰۲۷/۱۰۲۵ هـ.ق . ، سرفصلها بامرکب قرمز ، مهر ناصرالدین شاه درصفحهٔ اول . ــ جلد: تیماج تریاکی ، مقوائی ، ۱۲۰×۲۰۰ . ــ کاغذ: اصفهانی ، ۶۰×۱۳۰ ، ۲۴۲ برگ ، ۱۷ سطر کامل ، ۶۴۷/س / ۱۵۵۸

۱۴۱/ع / ۱ (فلسفه)

اثولوجیا

مترجم: عبدالمسیح بن عبدالله بن ناعم الحمصی ، زمان ترجمه: قرن سوم هـ.ق.

کتاب اثولوجیا که بحث در وجود حقایق اشیاء می‌کند و قصد آن دارد که خواننده را در مباحث دقیق فلسفی راهبر باشد و با ساده ترین صورت مشکلترین مباحث فلسفی را عرضه خواننده کند بنابر آنچه در مقدمه‌آن‌آمده است از کار هـای ارسطو و فرفوریس ؟!! است (درحالیکه از تاسوعات فلوطین می‌باشد)این کتاب بوسیله عبدالمسیح بن عبدالله بن ناعم الحمصی بعربی برگردانده شده‌و ازطریق یعقوب بن اسحق کندی اصلاح گردیده و یعقوب کندی دربن اصلاح خودنظربمعتصم [illegible] می‌آید و هریک ازممیزات بمنزله

فصلی می‌باشد و در این نسخه هر ممیز بدین ترتیب آمده است : از صفحهٔ اول تا صفحهٔ ۲۳ (ممیز اول) ، از صفحهٔ ۲۳ تا ۴۲ (ممیز دوم) ، از صفحهٔ ۴۲ تا ۵۶ (ممیز سوم) از صفحهٔ ۵۶ تا ۶۷ (ممیز چهارم) ، از ۶۷ تا ۷۸ (ممیز پنجم) ، از ۸۷ تا ۸۸ (ممیز ششم) ، از صفحهٔ ۸۸ تا ۱۰۳ (ممیز هفتم) ، از صفحه ۱۰۳ تا ۱۴۲ (ممیز هشتم) ، از صفحهٔ ۱۴۲ تا ۱۵۸ (ممیز نهم) ، از ۱۵۸ تا ۱۹۱ (ممیز دهم) ، نسخه بآخر افتادگی دارد .

آغاز : بسمله و به نستعین ، *رب تمم ویسر بالخیر . الممیز الاول من کتاب ارسطوطالیس الفیلسوف . . .*

پایان نسخه : *بل انما کان من صانع حکیم فاضل غیر انه . . .*

جای آن از صفحه یک تا ۱۹۱ می‌باشد .

۱۴۱/ع (فلسفه)
۲

حرکت و زمان و مکان

این کتاب که حاوی نام نویسنده نیست شامل مباحثی در حرکت و زمان و مکانست . بحث حرکت آن همان حرکت مشائیانست و در آن حرکت بصورتی بحث شده که ارسطو و پیروان او حرکت را بحث کرده‌اند زمان و مکان که دو عامل اساسی حرکت هستند نیز بهمانصورت آمده که در نزد فیلسوفان ارسطوئی است و از ظاهر این کتاب برمی‌آید که نویسنده واقف بفلسفه مشائی است و نظری بحکمت متعالیه ندارد :

آغاز : بسمله و به ثقتی *الحمدلله الذی وسع کرسیه الارض و السموات و علی الصادق . . .*

پایان : *ولکل مبیت صبوح والله علی مایقول وکیل و هو کل علی شیٔ شهید .*

جای آن درین مجموعه از صفحهٔ ۱۹۲ تا ۲۲۴ می‌باشد .

ع/۱۴۱
۳

(فلسفه)

رساله شریفیه

از: کشمیری، اهداء به: محمد شریف.

نویسنده می‌گوید این رساله را بجهت محمد شریف که از دانازادگان زمانست درسه تحفه پرداختم: التحفه الاولی: اشکال این کمونه و جواب آن، التحفه الثانیه: آنچه در جواب شبهه راجع به لوازم ماهیت از قول رئیس صناعه آمده است. التحفه الثالثه: پاره‌ای از مطالب تحقیقی.

آغاز: بسمله و *علیک الاعتماد یاکریم، الحمدلله و سلام علی عباده الذین اصطفی ربنا . . .*

پایان: *واتضح المقصود والحمدلله رب العالمین و الصلوه و السلام علی محمد واله الطاهرین.*

جای آن درین مجموعه از صفحه‌ٔ ۲۲۶ تا ۲۳۹ می‌باشد.

ع/۱۴۱
۴

(فلسفه)

تعلیقات

از: شیخ الرئیس بوعلی سینا، زمان تالیف: قرن پنجم هـ.ق.

این رساله که مطالب آن بصورت " تعلیق " و تحت این عنوان آمده است. حاوی مباحثی در فلسفه مشاء است که از منطق شروع میشود و پس از غور در مسائل مختلف آن به حکمت طبیعی میرسد و چون از این مبحث فارغ می‌آید در مطالب نفس و علم النفس وارد می‌گردد و بآخر در الهیات غور می‌کند. ظاهرا " این کتاب بایستی تعلیقه ای بریکی از کتب فلسفی شیخ باشد چه مطالب آن بصورت مطالب پراکنده و توضیح دهنده مطالب دیگر آمده.

و آغاز: بسمله وبه نستعین، *الحمدلله رب العالمین و الصلوه علی رسوله محمد واله اجمعین، موضوع المنطق . . .*

پایان: *و کذلک الامر فی الخلق فان علوه و مجده بحیث یخلق لا بان الاشیاء*

خلقه فعلوه و مجده اذن بذاته .

جای آن درین مجموعه از صفحهٔ ۲۴۰ تا ۴۸۳ می‌باشد .

ع/۱۴۲ (ملل و نحل)

الملل و النحل شهرستانی

از : محمدبن عبدالکریم شهرستانی . زمان تالیف : قرن ششم هـ.ق .

ملل و نحل یکی از شعب علوم عقل و نقلی است و حاوی برگزیده ترین نظریات این فن در مسائل مهم فلسفی دینی می‌باشد و کتاب شهرستانی یکی از کتب بسیار ذیقیمتی است درین قسمت و چنانکه خود او در مقدمه می گوید: قصد من از تدوین این کتاب بیان عقیده متدینین و نشان دادن آراء منتحلین میباشد. او قبل از خوض در متن پنج مقدمه زیر را برای کتاب خود میآورد .

بدین قرار : ۱ ــ بیان اقسام عالم ، ۲ ــ تعیین قوانینی که تعدد فرق اسلامی برآن بنا نهاده شده است . ۳ ــ در بیان اول شبهه ایکه واقع شده است و مصدر و مظهر آن ، ۴ ــ در بیان اول شبهه‌ای که در ملت پیدا شده است ، ۵ ــ علل وجهاتی که ترتیب این کتاب را پیش آورده است .

آغاز : *بسمله ، الحمدلله حمدالشاکرین بجمیع محامده کلها علی جمیع نعمائه کلها .*

پایان : *و اصلحه اصلح الله حاله و اقواله و افعاله و الله الموفق .*

نسخ ، ۱۱۲۹هـ.ق . ، محمدبن محمد ، سرفصلها با مرکب قرمز ، روی بعضی کلمات با مرکب قرمز خط کشی شده ، جدول دور سطور قرمز ، مهر ناصرالدین شاه در صفحهٔ اول . ــ جلد : تیماج ، تریاکی ، مقوائی ، ۱۴۰ × ۲۰۰ . ــ کاغذ : فرنگی ، ۱۵۵×۸۵ ، ۲۱۸ برگ ، ۲۳ سطر کامل ، $\frac{\text{۸۵۷/س}}{\text{۱۶۰۵}}$

ع/۱۴۳ (کلام)

شرح حکمه العین

از: محمد مبارکشاه بخاری شهیر بمیرک بخاری، زمان‌تالیف: قرن هشتم هـ.ق.

آغاز: *بسمله، اما بعد حمدالله فاطر ذوات العقول النوریه و مظهر خفیات اسرار الربوبیه.*

پایان: *و هذاالمنع یرد علی الاول ایضا لاناقول لا نسلم وقوع....*

نسخ، ۱۰۷۴ هـ.ق.، محمد علی، ساده، بدون سرلوحه، روی پاره‌ای ازعبارات متن بامرکب‌قرمز خط‌کشی شده، صفحات آخر بامرکب مشکی خط‌کشی شده، ابتداء نسخه‌با خط نستعلیق‌در جدولی فهرست مافی الکتاب‌آمده. ـ جلد: تیماج مشکی، یک لائی، ترنج و نیم ترنج، کوبیده، ۱۳۵×۲۰۰. ـ کاغذ: فرنگی، ۵۵×۱۳۰ ۱۰۱ برگ، ۱۶ سطر کامل، ۷۳۴/س / ۱۵۷۴

ع/۱۴۴ (ادبیات)

شرح مقامات حریری

از: ابن خشاب نحوی. (ابومحمد عبدالله احمد)

نویسنده می‌گوید چون مقامات حریری‌را مشحون بالفاظ و لغات مشکل یافتم برآن شدم که از مشکلات آن پرده بردارم و مقصود و مقصد منشی آنرا بنمایانم چه در شرح مشکلات مقامات شارحانی دیده ام که فقط بتفسیر لفظ پرداخته‌اند بدون آنکه قصد منشی آنرا بیان دارند. لذا برین طریق بشرح پرداختم و از خطبه آغاز کردم. روش ابن خشاب آنست که لغات را معنی می‌کند و سپس مورد استعمال آنرا در متن حریری ذکر می‌نماید. این نسخه تامقامه خمسون را حاویست‌و نیز با حاشیه خشاب برمقامات حریری است وا بدون جهت بابتداء بابن انباری نسبت داده شده است.

آغاز: *بسمله، الحمدلله علی فضله العظیم و صلواته علی رسوله الهادی الی صراط المستقیم و علی اله...*

پایان : *والرقوب المراه التی لا یعیش لها ولد .*

نسخ ، محتملا " قرن دهم هـ.ق . ، ساده ، جدول دور سطور دو خط با مرکب قرمز ، عناوین با مرکب قرمز ، پاره‌ای از عبارات مختوم بنقطه قرمز ، . ــ جلد : تیماج ماشی ، ضربی ، ساده ، ۱۴۰×۲۰۰ . ــ کاغذ : فرنگی ، ۸۰×۱۵۰ ، ۸۹ برگ ، ۲۱ سطر کامل ، ۷۵۴/س / ۲۸۴۱

۱۴۵/ع **(منطق)**

حاشیه برشرح مطالع الانوار

از : ملامیرزاجان (حبیب‌الله شیرازی) ،زمان تالیف : قرن دهم هـ.ق .

این حاشیه بوسیله ملامیرزاجان برحاشیه و برشرح مطالع است درین نسخه از آغاز حاشیه میر تا باب امکان صدق عنوان قضیه آمده است .

آغاز : *بسمله ، قدس سره الفیاض الوهاب قد نقل ههنا حاشیه عنه .*

پایان : *و علی قوله و هو مدفوع بقید الا طلاق . . .*

نستعلیق ، ۱۰۶۴ هـ.ق . ، محمد شفیع طباطبائی ، ساده ، سرلوحه زر وبنفش و قرمزو آبی و سبز ، جدول دور سطور زر ، . ــ جلد : مقوائی ، چرمی ماشی ،ترنج و نیم ترنج‌کوبیده ، حاشیه منگنه ، ۹۰×۲۱۰ . ــ کاغذ : فرنگی ، ۴۰×۱۴۰ ، ۲۲۲ برگ ، ۲۱ سطر کامل ، ۱۸۶۸/س / ۲۷۴۰

۱۴۶/ع **(فلسفه)**

شرح هیاکل النور

از : جلال‌الدین دوانی ، زمان تالیف : قرن دهم هـ.ق .

رک . شرح هیاکل النور درین فهرست .

آغاز : *. . . فی الجمله ،قوله فلا جرم رتبنا الرساله علی مقصدین کان الاولی . . .*

پایان : *تحقیق المطالب والامال و الصلوه و السلام علی القدسیین خصوصا " علی سیدنا سیدالکل فی الکل و اله و اصحابه الطیبین الطاهرین و سلم تسلیما" کثیرا " .*

نسخ، ۱۰۹۹ هـ.ق. محمد بن ملا احمد بن ملا مفید بن ملا عبدالرحمن، ابتداء نسخه افتاده، روی پاره‌ای از عبارات با مرکب قرمز خط کشی شده. ــ جلد: مقوائی، تیماج عنابی، ترنج و نیم ترنج، کوبیده، ۱۵۰×۲۰۰. ــ کاغذ: فرنگی، ۵۰×۸۵، ۳۲۸ برگ، ۱۴ سطر کامل، ۱۸۹۴/س / ۱۶۲۱

۱۴۷/ع (دینی)

کنزالعرفان فی فقه القران
(=آیات الاحکام فاضل مقداد)

از: فاضل مقداد (جمال‌الدین ابو عبدالله فاضل مقدادالسیوری‌الحلی‌الاسدی).

نویسنده می‌گوید کتب زیادی در تفسیر قرآن نوشته شده است که حاوی بحث درمسائل گوناگون قرآن می‌باشد ولی هیچیک از آنها متعرض بحث از مسائل فقهی قرآن نشده اند تا اینکه اینجانب پی باین مطلب برده و این کتاب راکه حاوی یک مقدمه‌وچندکتاب درفقه‌قرآنی است فراهم‌آوردم، کارنویسنده دراینجاجمع آوری ایاتی است که در قرآن آمده و حاوی مباحث مهم فقهی می‌باشد. او در مقدمه پاره‌ای‌ازمسائل‌لفظی‌را می‌آورد و بآخر پس از بحث درین مقدمه داخل متن‌میشود وآیات را یکایک ذکر می‌کند و خواص فقهی آنانرا می‌نمایاند.

آغاز: *بسمله والحمدلله الـذی انزل علی عبده الکتاب لکل شیء تبیانا" و جعله لصدق نبوه...*

پایان: *والحمدلله رب العالمین و الصلوه علی اکرم المرسلین و شـــرف الاولین... الطیبین الطاهرین.*

نسخ، ۹۷۸ هـ.ق.، سرفصلها با مرکب قرمز، مهر ناصرالدین شاه بصفحه اول جلد: تیماج مشکی، ترنج و نیم ترنج، ضربی، مقوائی، ۱۳۰×۲۰۵. ــ کاغذ: بخارائی، ۶۵×۱۲۰، ۲۷۳ برگ، ۲۳ سطر کامل، ۶۸/س / ۷۸۶

ع/۱۴۸ (دینی)

اربعین

از : محمد مشتهر به بهاءالدین عاملی (= شیخ بهائی) ، زمان تالیف : قرن دهم ه.ق .

رک . اربعین شیخ بهائی درین فهرست .

آغاز : . . . ومنبع الفتوه والهدایه جمعتها من . . . ومواطن شریده تبصره . . .

پایان : و هیهنا اقطع الکلام شاکرا " لله علی توفیقه للاتمام و مصلیا علی اشرف الانام و اله الهادین الی دارالسلام .

نسخ ، ۱۰۵۲ ه.ق . ، جدول دور سطورزر و مشکی و آبی ، روی بعضی از کلمات با مرکب قرمز خطکشی شده ، صفحات اول و دوم و سوم صحافی شده است ، بعضی از جملات نانویس است ، مهر ناصرالدین شاه درصفحهٔ اول . ــ جلد : تیماج ، زر ، یک لائی ، ۲۰۵×۱۲۰ . ــ کاغذ : اصفهانی ، ۱۴۰×۷۰ . ۱۶۶ برگ ، ۱۷ سطرکامل .

۷۸۲/س

۱۸۸۱

ع/۱۴۹ (شعــر)

جنگ اشعار و حکایتها

این جنگ حاوی اشعار شاعران عرب زبان است که نام پاره‌ای از آنها مشهور و در کتب تاریخ ادبیات آمده است و اشهر آنها بدینقرار است : ۱ ــ صلاح الدین صفدی ، ۲ــ معمار (شیخ بدرالدین بن الصاحب) ، ۳ ــ مهرهاذ القیراطی ، ۴ ــ ابن نباته ، ۵ ــ عمادالدین بن زیوف ، ۶ــ ابن الصامت ، ۷ ــ زمخشری ، ۸ ــ صفی الدین الحلی ۹ ــ امیر منجیک ، ۱۰ ــ امیر عثمان منفلوطی ، ۱۱ ــ شیخ احمد البکری ، ۱۲ ــ شیخ عزالدین موصلی ، ۱۳ ــ شمس الدین بن الصانع ، ۱۴ ــ ابن مجه ، ۱۵ ــ ابن ایبک ، ۱۶ ــ ابوزید العبدی ، ۱۷ ــ بدرالدین دمامینی ، ۱۸ ــ تنوخی ، ۱۹ ــ ماردینی ، ۲۰ ــ زهیر ، ۲۱ ــ ابن سناالملک ، ۲۲ ــ شیخ شرف الدین شهیر به راجح الحلی ، ۲۳ ــ شیخ ابی اللطیف المقدسی ، ۲۴ ــ شهاب الدین المنصوری ، ۲۵ ــ جمال الدین

یوسف صوفی ، ۲۶ ــ شیخ صدرالدین وکیل ، ۲۷ ــ ابن خلکان ، ۲۸ ــ ابی الحسن محمد التهامی ، ۲۹ ــ شمس الدین محمد التلمسانی ، ۳۰ ــ محیی الدین عراقی ، ۳۱ــشیخ ابی بکربن اسماعیل ، ۳۲ ــ یوسف بن مسعود ، ۳۳ ــ شیخ یوسف دمشقی ، ۳۴ ــ سیف الدین علی ، ۳۵ ــ ابن مطروح ، ۳۶ ــ امام شافعی ، ۳۷ ــ امام علی علیه السلام ، ۳۸ــ ابن الخیاط الدمشقی ، ۳۹ ــ شیخ علاءالدین بن ملیک ، ۴۰ــ عزالدین موصلی ، ۴۱ ــ صفی ، ۴۲ ــ دارج رکب ، ۴۳ ــ علی وفا ، ۴۴ ــ اصمعی ، ۴۵ ــ نوری .

اشعار این جنگ پاره‌ای حاوی آهنگها و دستگاههاییست که در موسیقی خوانده میشود و حکایات نیز شامل داستانهایی است که از قول پاره‌ای از بزرگان نقل شده است .

نسخ ، محتملاً " قرن دوازدهم هـ.ق . سرفصلها بامرکب قرمز و زرد ، جدول دور سطور زر ، مهر ناصرالدین‌شاه در صفحهٔ اول ، پاره‌ای از صفحات رنگ پریده . ــ جلد : تیماج ، مشکی ، مقوائی ، ۱۳۰×۲۰۰ . ــ کاغذ : فرنگی ، ۸۰×۱۶۰ ، ۸۲ برگ ، ۲۳ سطر کامل ، ۱۶۳۹/س / ۲۹۸۹

۱۵۰/ع (کلام)

شرح حکمةالعین

شارح : شمس الدین محمد بن مبارکشاه بخاری معروف بمیرک بخاری .

رک . شرح حکمه العین مبارکشاه درین فهرست .

آغاز : بسمله ، *اما بعد حمدالله فاطر ذوات العقول النوریه و مظهر . . .*

پایان : *ولیکن هذاآخر ما اردنا ایراده فی هذه الرساله و لواهب العقل الحمد بلانهایه و الحمدلله رب العالمین والصلوه علی خیر خلقه محمد واله اجمعین .*

نستعلیق ، ۱۰۲۲هـ.ق . مدرسه میرافضل ، مشهد ، سرفصلها بامرکب قرمز روی بعضی جملات بامرکب قرمز خط‌کشی شده ، مهر ناصرالدین شاه در صفحهٔ اول . ــ جلد : تیماج آلبالوئی ، یک لائی ، ۱۳۰×۲۰۵ . ــ کاغذ : اصفهانی ، ۷۰×۱۳۰ ۲۰۴ برگ ، ۲۰ سطر کامل ، ۵۶۱/س / ۱۵۷۵

ع/۱۵۱ (نظامی)

کشف الکروب فی معرفه الحروب
(= مدخل فی فن الفروسیه)

از: ارسطو.

ارسطو می‌گوید این کتاب را در شرح لشکری و جنگ آزمائی نوشته‌ام که همگان را در سفر و حضر بکار آید. این کتاب حاوی ۳۰ باب بقرار زیر است: باب اول: فی حسن ریاست الرئیس اصحابه، باب دوم: فی ذکر فضائل الرئیس و اصحابه، باب سوم: فی ذکر الحذر و سوء الظن، باب چهارم: ذکر الاناه و الرفق، باب پنجم: فی ذکر الاستشاره و ترک الاستبداد، باب ششم: فی حفظ السر و صیانته، باب هفتم: فی النصحاء والمستصحبین، باب هشتم: فی ذکر العنوان والجواسیس، باب نهم: فی الامر بتعجیل الاهبه والتعبیه، باب دهم: فی اصول اجزاء التعبیه، باب یازدهم: فی تسمیه الجیوش و مادونهم و مبلغ عددهم، باب دوازدهم: فی التحرز عندالرحیل و المسیر، باب سیزدهم: فی تعبیه وقوع المخوف فی المسیر، باب چهاردهم: فی التحرز عندالنزول وفی المقام، باب پانزدهم: فی اختیار موضع المصاف للقاء و الزحف، باب شانزدهم: فی ذکر اشکال الصفوف للقاء، باب هفدهم: فی تعبیر العدد القلیل فی الحرب، باب هیجدهم: فی تسمیه الاخبار الخمسه لتعبیه لقاء الزحف، باب نوزدهم: فیما ینبغی ان یعمل عنداللقاء والحمله علی العدو، باب بیستم: فی العمل عنداستیلاء العدو فی اللقاء، باب بیست ویکم: فی العمل عند انهزام العدو، باب بیست ودوم: فی ذکر الطلایع و تدبیرهم، باب بیست وسوم: فی ذکرالکمناء و تدبیرهم، باب بیست وچهارم: فی ذکر البیات و تدبیرهم، باب بیست وپنجم: فی ذکر التاهب لخوف البیات، باب بیست وششم: فی معرفه الرئیس مقادیر اصحابه فی الحرب، باب بیست و هفتم: فیما یحتاج الرئیس الی معرفه من مذاهب خاصه، باب بیست و هشتم: فی الذنوب و الجرائم التی یستوجب اداب العقوبه، باب بیست و نهم: فی ممارسه الحصون، باب سی‌ام: فی المدافعه عن الحصون.

آغاز: *بسمله، قال ارسطاطالیس فی ابتداء کتابه هذا الحمدلله علی ما اولانا . .*

پایان: *ینتظر حوادث الزمان بما یجب والله تعالی اعلم بالصواب . تم الکتاب بعون الملک الوهاب .*

نسخ، محتملاً " قرن دوازدهم هـ.ق. ، سرفصلها با مرکب قرمز، مهر ناصرالدین شاه درصفحهٔ اول. ــ جلد: مقوائی، ابره، کاغذی، عطف تیماج زرد، ۱۴۵×۲۰۰ . ــ کاغذ: فرنگی، ۸۵×۱۴۰، ۲۲ برگ، ۱۹ سطر کامل، ۸۸۴/س / ۱۶۰۱

ع/۱۵۲ (حدیث)

وافی (جلد سوم)

از: محمد بن مرتضی مدعوبه محسن (ملامحسن فیض کاشانی)، زمان تالیف: قرن یازدهم هـ.ق.

نویسنده درین جلد مبحث ایمان و کفر را مورد گفتگو قرار داده است.

رک. وافی درین فهرست.

آغاز: *بسمله، الحمدلله والصلوه و السلام علی رسول الله . . . علی رواه احکام الله.*

پایان: *قدتم الجزء الثالث من کتاب الوافی و هو کتاب الایمان و الکفر و یتلوه فی الجزء الرابع کتاب الطهاره والتزیین انشاء الله العزیز والحمدلله اولا " و آخرا " و ظاهرا " و باطنا "*

نسخ، محتملاً " قرن دوازدهم هـ.ق. ، بهاءالدین بن امیر محمد طالقانی، سرفصلها با مرکب قرمز، روی بعضی کلمات با مرکب قرمز خطکشی شده، مهر ناصرالدین شاه بصفحهٔ اول. ــ جلد: تیماج تریاکی دولائی، ۱۴۰×۲۰۰ . ــ کاغذ: فرنگی، ۸۵×۱۵۰، ۳۳۴ برگ، ۱۸ سطر کامل، ۸۴۳/س / ۱۹۹۰

ع/۱۵۳ (مطالب گوناگون)

مجموعه

درین مجموعه کتب زیر آمده و هریک با شمارهٔ فرعی مشخص شده است.

نسخ، محتملا " قرن نهم ه.ق. سرفصلها با مرکب قرمز، روی بعضی کلمات با مرکب قرمز خط کشی شده. ـ جلد: تیماج سبز، دولائی، ۱۳۰×۲۰۰. ـ کاغذ: اصفهانی، ۱۰۵×۱۶۰، ۸۰ برگ، ۱۷ سطر کامل، ۱۰۷۳/س
۱۵۸۹

ع/۱۵۳
۱

(آئین ملکداری)

جنگ

درین جنگ دستور عملهای ارسطو و دیگران درآئین ملکداری بدین شرح آمده است.
۱ ـ خطاب ارسطو به اسکندر (از صفحه یک تا ۸)، ۲ ـ فی سیاست الملک لارسطاطالیس (= رساله ارسطاطالیس الی اسکندر فی السیاسه العامیه) (از صفحه ۹ تا ۳۲) ۳ ـ کتاب الی دارا (از صفحه ۳۳ تا ۳۸)، ۴ ـ خطبه من کلام ارسطاطالیس علی لسان رسول اسکندر (از صفحه ۳۸ تا ۶۴)، ۵ ـ کلام سفیر رسول اسکندر الی الهند (از صفحهٔ ۶۴ تا ۷۸)، ۶ ـ رساله ارسطاطالیس الی اسکندر فی التدبیر السیاسه (از صفحه ۷۸ تا ۹۴)، عهد اردشیر بن بابک (از صفحه ۹۵ تا ۱۱۳)، امان المنصور بعبدالله بن علی بن العباس من انشاء ابن المقفع (از صفحهٔ ۱۱۴ تا ۱۱۷) رساله لابی علی البصیر الی عبدالله بن خاقان.

آغاز: *بسمله، قال ارسطاطالیس لاسکندر واعلم یا اسکندر الا من* ....

پایان: و ترتب *احسانا* " متقدما " بصنیع باق شکوه جمیل *فی السمه* ... غره *الزمان* فیه .... قوه *الامکان* به فعلت *مطولا* ان شاء الله.

جای آن درین مجموعه از یک تا ۱۲۲ می باشد.

ع/۱۵۳
۲

(نظامی)

مدخل فی فن الفروسیه
(= کشف الکروب فی معرفه الحروب)

رک. کشف الکروب ... ۱۵۱/ع درین فهرست.

آغاز نسخه : بسمله و *الحمدلله وحده و الصلوه علی النبی محمد واله* . . .
پایان : *ینتظر حوادث الزمان بما یجب هذا آخره ما ذکره فی هذا الکتاب الحمدلله وحده و الصلوه علی النبی محمد واله* .
جای آن درین مجموعه از صفحهٔ ۱۲۳ تا ۱۵۹ می‌باشد .

۱۵۴/ع (مطالب گوناگون)

مجموعه

درین مجموعه کتب زیر آمده و هریک باشمارهٔ فرعی مشخص شده است .
نسخ ، محتملا " قرن یازدهم هـ.ق . ، سرفصلها بامرکب قرمز ، اول افتاده ، مهر ناصرالدین شاه در صفحهٔ اول . ـ جلد : تیماج ماشی ، سجاف و اندرون تیماج زر ، ترنج ونیم ترنج ، ضربی (دولائی) ، ۱۹۵×۱۴۰ . ـ کاغذ : اصفهانی ، ۱۰۰×۱۵۰ ، ۴۸ برگ ، ۲۳ سطر کامل ، ۱۶۱۳/س / ۲۰۸۲

۱۵۴/ع / ۱ (پندها)

غررالحکم و دررالکلم

جمع آوری از : ناصح الدین ابوالفتح سید عبدالواحد بن محمد عتیمی آمدی زمان تالیف قرن ششم هـ.ق .
این کتاب حاوی پند ها و نصایح حضرت امیر علیه السلام است که از خطابه ها و دستور العملهای آنحضرت بفرمانداران و نایبان خود جمع آمده است . ابتـدای نسخه افتاده .

آغاز نسخه : *بالقدح الافضل و القسط الاجزل کیف غشی عن البدر المنیر و رضی الکبیر بالیسیر* .

پایان : *ان المومنین مستکنیون ان المومنین مشفقون ان المومنین خالفون* .

جای آن دراین مجموعه از صفحه یک تا ۶۷ می‌باشد .

ع/۱۵۴ (دینی)
۲

خلاصه الوفا باخبار دارالمصطفی

از : سمهودی ، زمان تالیف : قرن دهم هـ.ق .

نویسنده می‌گوید من از دیرباز باخبار خاندان رسالت علاقه داشتم وهمواره درآن بودم که کتابی درین زمینه فراهم آورم تاآنکه درین مورد کتابی پرداختم وآنرا " الوفی باخبار دارالمصطفی " نام نهادم سپس آنرا مختصرکردم و بنام " وفا الوفا " نامیدم پس از آن درآن تجدید نظر کردم این کتاب فراهم آمد در هشت باب‌بدین شرح : باب اول :در فضائل و متعلقات حاوی ده فصل ، باب دوم : درفضل زیارت حاوی سه فصل ، باب سوم : در اخبار ساکنان مکه حاوی‌چهار فصل ،باب چهارم : در عمارت مسجد اعظم مکه حاوی شانزده فصل ، باب پنجم : در مصلای اعیاد و مساجد نبویه بمکه حاوی شش فصل ، باب ششم : در چاهها و چشمه ها وامثال‌آن‌حاوی دو فصل ، باب هفتم : در مساجدیکه نبی در ضمن‌جنگها و سفرها بدانجا نماز گزارده حاوی سه فصل ، باب هشتم : در اودیه و بقاع مکه و امثال آن حاوی چهار فصل .

آغاز : بسمله و به ثقتی یاکریم ، *الحمدلله الــذی . . . .وشــوق الــقلــوب لاخبارها المستطابه . . .*

پایان : *ذلک یوم التخلیص ذلک یوم تنفی المدینه الخبث کماینفی الکیر خبث الحدید .*

جای آن درین مجموعه از صفحهٔ ۶۸ تا ۹۶ میباشد .

ع/۱۵۵ (مطالب گوناگون)

مجموعه

درین مجموعه کتب زیر آمده و هریک باشمارهٔ فرعی مشخص شده است .

نستعلیق ، ۱۰۸۰/۱۰۷۶ هـ.ق . محمد رضا بن ملاصفی قلی ، مدرسه جده ،

سرفصلها بامرکب قرمز ، روی پاره‌ای از جملات بامرکب قرمز خط‌کشی شده ، دارای فهرست مجدول باول کتاب ، مهر ناصرالدین شاه در صفحهٔ اول . ــ جلد : تیماج عنابی ، مقوائی ، ۱۳۰×۲۰۰ . ــ کاغذ : فرنگی و اصفهانی ، ۶۰×۱۲۰ ، ۱۶۶ برگ ۲۰ سطر کامل ، ۱۱۵۰/س

۱۵۸۸

۱۵۵/ع (فلسفه)

۱

شواهد الربوبیه

از : صدرالدین شیرازی مشهور به ملاصدرا ، زمان تالیف : قرن یازدهم هـ.ق .

ملاصدرا خلاصه و نقاوه افکـار خود را درین کتاب در پنج مشهد بشرح زیر آورده‌است ، مشهد اول : " فی‌الامور العامه " و درآن اشراقات و شواهد زیادیست ، مشهد ثانی : "فی‌وجوده‌تعالی" و درآن شواهد چندیست ، مشهد ثالث : فی علم المعاد" درین قسمت نیز شواهد و اشراقات متعددیست . مشهد رابع : " در اثبات حشر جسمانی " . این مشهد نیز حاوی شواهد و اشراقات متعدد است . مشهد خامس : در نبوات باشواهد و اشراقات بسیار .

آغاز : بسمله و به نستعین ، *الحمدلله الذی تجلی لقلوب العارفین باسرار المبدء والمعاد .*

پایان : *وکل روح لایعطی رساله فهو روح ولایقال ملک الا مجازا " فانه مشتق من الدلوک ...*

جای آن درین مجموعه از صفحهٔ یک تا ۱۲۲ می‌باشد .

ع/۱۵۵ (فلسفه)
۲

اثبات حدوث العالم

از: صدرالدین شیرازی معروف به ملا صدرا ، زمان تالیف: اوائل قرن یازدهم هـ.ق .

ملاصدرا درین رساله عالم را حادث می‌داند و برای اثبات نظر خود دلیل چندی می‌آورد که حکایت از دقت او در مسائل فلسفی می‌کند فصول این کتاب بدین شرح است: فصل اول: در مبحث امکان و وجوب ، فصل دوم: در قوه و فعل ، فصل سوم: در حرکت و سکون ، فصل چهارم: در اثبات طبیعت در هر متحرک ، فصل پنجم: فی تاءکید القول بتجدد الجوهر النطقیه ، فصل ششم: فاعل مباشر درجمیع حرکات طبیعت است ، فصل هفتم: اقدم الحرکات المستدیر ، فصل هشتم: در اثبات زمان ، فصل نهم: در تقدم زمان بر هرشیٔ ، فصل دهم: نتیجه ایکه از پیش گذشت ، فصل یازدهم: در ربط حادث بقدیم ، فصل دوازدهم: درنحوه وجود عقول فعاله ، خاتمه: رساله در ذکر اقوال اعاظم حکماءالاولین ، مقدمه درسبب تالیف این کتاب .

آغاز: *سبحانک اللهم قدیم قدتفرد بالقدم و السرمدیه و من دائم . . .*

پایان: *وآختلاف اللیل والنهارلایات لاولی الالباب آن فی هذا . . .وصلی الله علی محمد وا له اجمعین .*

جای آن درین مجموعه از صفحهٔ ۱۲۳ تا ۱۶۶ می‌باشد .

ع/۱۵۶ (نحو)

نحو

این‌کتاب شرحی است درنحو و بصورت شرح و متن آمده . قسمت اول آن افتاده و ازینجهت شارح‌آن معلوم نشد . مطالعه مطالب شرحی برکافیه ابن‌حاجب را می‌نمایاند منتها شرح جامی نیست در ظاهر باید حاشیه ای بریکی از شروح کافیه ابن حاجب باشد .

آغاز: *یخرج الفصل لکن ینحل فیه الزمان نحو رجل وما مدلوله الزمان فقط.*

پایان: *والصلوه والسلام علی خیر خلقه هذه واله الطیبین الطاهرین.*

نسخ و نستعلیق ، محتملا" قرن یازدهم هـ.ق. ، محمد رفیع نجفی (شاید مؤلف) ، کوفه ، سرفصلها بامرکب قرمز ،روی بعضی کلمات بامرکب قرمز خط کشی شده ، اول افتاده . ــ جلد: تیماج مشکی ، یک لائی ، ۱۳۰×۲۰۰ . ــ کاغذ: اصفهانی ۹۵×۱۵۵ ، ۱۲۱ برگ ، ۲۱ سطر کامل ، ۱۵۴۷/س / ۲۴۴۲

۱۵۷/ع (شعـر)

دیوان حسان بن ثابت

از: حسان بن ثابت بن منذربن حرام بن عمرو بن زید مناه ، زمان تالیف : قرن اول هـ.ق.

درین دیوان اشعار و قصائد حسان بدون رعایت ترتیب حروف قوافی آمده است . این دیوان اشعار حسانرا بدوران اسلامی نیز در بر دارد و قصیده مدحیه پیغمبر اسلام درآن از قصائد بسیار معروفست .

آغاز: *بسمله ، قال حسان ابن ثابت بن المنذربن حرام بن عمروبن . . .*

پایان: *هذا آخر شعر حسان بن ثابت رضی اله عنه من کتاب محمد بن حبیب .*

نستعلیق ، ۱۱۷۴هـ.ق. ، ابراهیم بن محمد ، سرفصلها بامرکب قرمز ، جدول دور سطور زر و مشکی ، میان مصاریع دو جدول زر و مشکی ، مهر ناصرالدین شاه بصفحهٔ اول . ــ جلد: تیماج سبز ، گل و بوته زر ، ضربی ، مقوائی ، ۱۲۰×۲۰۰ . ــ کاغذ: فرنگی ، ۷۰×۱۳۰ ، ۷۱ برگ ، ۱۵ سطر کامل ، ۵۸۶/س / ۱۲۶

۱۵۸/ع (امثال و حکم)

زبده الامثال

از: مصطفی بن ابراهیم کلیبولی ، زمان تالیف: ۹۹۹ هـ.ق. ، اهداء به: سلطان سلیمان خان عثمانی .

نویسنده می‌گوید بهترین کلام و مقال امثال سائره از علماء عظام و عقلا و کرام است یعنی امثالی که دائر و جاری برزبان مردمان می‌باشد و سایر در روزگار هست . لذا برآن شدم که این امثال راجمع کنم و بسلطان سلیمان خان تقدیم دارم وآن در بیست باب بدین شرح : باب اول : در سلاطین و امراء و وزراء و قضاه و اصحاب العزوالسعاده ، باب دوم : در اسلام و ایمان و الصلوه و وعید ، باب سوم : در علم و معرفه و احوال علماء ، باب چهارم : در عقل و فهم و قلب و اذعان ، باب پنجم : در دعاء و استفاذه ، باب ششم : در اخلاق حسنه ، باب هفتم : در محبت و مواخاه ، باب هشتم : در صمت و سکوت ، باب نهم : در باره دنیا وسرور و غرور آن ، بـاب دهـم : در صحه و امن و حیوه ، باب یازدهم : در مال و غنی وحلال وحرام ، باب دوازدهم : در کسب و تجاره و زراعه و صناعه ، باب سیزدهم : درفقرواحتیاج ، باب چهاردهم : درصبر و تحمل و حزم و احتیاط ، باب پانزدهم : در پیری و ضعف و طول عمر و جوانی ، باب شانزدهم : در زنها و زیبائی و زشتی ایشان ، باب هفدهم : درظلم و بغی و شر ، باب هجدهم : در غضب وحده و کظم ، باب نوزدهم : در سفر و وقت و رفیق آن ، باب بیستم : در جهل و حمق و عدم عقل و سهو .

آغاز : *الحمدلله الذی زین عباده بالالفاظ والاقوال وفصلهم بما علمه من . . .*

پایان : *الخائن . . . . . . النهبان علی بری اثقل من السموات .*

نستعلیق ، ۹۹۹هـ.ق . ، محتملا " موءلف ، سرفصلها با مرکب قرمز ، مهرناصرالدین شاه در صفحهٔ اول . ـــ جلد : مقوائی ابره کاغذی ابری ، ۱۲۵×۲۰۰ . ـــ کاغذ : اصفهانی ، ۱۴۵×۷۰ ، ۵۹ برگ ، ۱۵ سطر کامل ، ۱۶۰۸/س / ۲۸۹۷

۱۵۹/ع (مطالب گوناگون)

مجموعه

درین مجموعه کتب زیر آمده و هریک با شمارهٔ فرعی مشخص شده است .

نستعلیق ، ۱۰۶۸/۱۰۶۶ هـ.ق . حسین بن شمس الدین محمـد اصفهانی ، سرفصلها با مرکب قرمز ، مهرناصرالدین شاه باول ، آخرافتاده . ـــ جلد : تیماج قرمز ،

مقوائی ، ۱۲۵×۲۰۰ . ـ کاغذ : اصفهانی ، ۷۰×۱۳۰ ، ۲۲۶ برگ ، ۱۷ سطر کامل ،

۱۱۲۷/س

۲۷۵۳

ع/۱۵۹ (کلام)

۱

کشف الحق و نهج الصدق

از : علامه حلی ، زمان تالیف : قرن هفتم هـ.ق . ، اهداء به : سلطان محمد خدابنده (اولیجاتیمو) .

نویسنده که از بزرگان فقه شیعی است می‌گوید چون کشف حقایق و دقائق الهی از واجبات است و نیز آنانکه برین حقایق راه یافته اند باید آنچه را در یافته‌اند بدیگران برسانند تا استغواء شیطان موجب ضلالت ایشان نگردد لذا برآن شدم در این کتاب حقایق دینی چندی برشته تحریر کشم تا مطلب برهمگان روشن شود . او ابتداء بمسائل حکمی از قبیل ادراک و شرایط آن و اینکه ادراک چگونه باید تحقق یابد و چه اموری از تحت ادراک خارج است می‌پردازد و سپس ببحث و شناخت مبادی دینی و عقاید مختلف و ترجیح اقوال شیعیان در موارد متعدد دینی می‌پردازد و قول صحیح را از سقیم باز می‌شناساند .

آغاز : بسمله ، *الحمدلله الذی غرقت فی بحار معرفته افکار العلماء و تحیرت فی ادراک . . .*

پایان : *یحصل فکیف من یستغنی عن کثیر التنبیه بالقلیل و الله الموفق و المعین و صلوته علی محمد و اله الطاهرین .*

جای آن درین مجموعه از صفحه یک تا ۲۸۰ می‌باشد .

(دینی)

اعتقادات

نویسنده پس از حمد خدا و نعت پیغمبر و ائمهٔ اطهار می‌گوید سرآن دارم کـــه در بارهٔ امور زیر بحث کنم :

۱ ـ صفهٔ اعتقاد امامیه در بارهٔ خدا ، ۲ ـ اعتقاد در باب صفات ذات وصفات افعال ، ۳ ـ اعتقاد در تکلیف ، ۴ ـ اعتقاد در افعال عباد ، ۵ ـ اعتقاد در باب اراده و مشیه ، ۶ ـ اعتقاد در بارهٔ قضا و قدر ، ۷ ـ اعتقاد در بارهٔ فطره ، ۸ ـ اعتقاد در استطاعه ، ۹ ـ اعتقاد در مبدء ، ۱۰ ـ اعتقاد در تناهی از جدال ، ۱۱ ـ اعتقاد در رجعه ، ۱۲ ـ اعتقاد در لوح و قلم ، ۱۳ ـ اعتقاد در کرسی ، ۱۴ ـ اعتقاد در عرش ، ۱۵ ـ اعتقاد در نفوس و ارواح ، ۱۶ اعتقاد د. بارهٔ موت ، ۱۷ ـ اعتقاد در بارهٔ مسئله در قبر ، ۱۸ ـ اعتقاد در رجعه ، ۱۹ ـ اعتقاد در بعث ، ۲۰ ـ اعتقـاد در خوض ، ۲۱ ـ اعتقاد در شفاعه ، ۲۲ ـ اعتقاد در کتاب بنده ، ۲۳ ـ اعتقاد در عدل ، ۲۴ ـ اعتقاد در اعراف ، ۲۵ ـ اعتقاد در صراط ، ۲۶ ـ اعتقاد در عقبات راه محشر ، ۲۷ ـ اعتقاد در حساب و میزان ، ۲۸ ـ اعتقاد در باب جنت و نار ، ۲۹ ـ اعتقاد در نزول قرآن ، ۳۰ ـ اعتقاد در قرآن ، ۳۱ ـ اعتقاد در تبلیغ قرآن ، ۳۲ ـ اعتقاد در انبیاء ، ۳۳ ـ اعتقاد در عدد انبیاء و اوصیاء ، ۳۴ ـ اعتقاد در عصمه ، ۳۵ ـ اعتقاد در نفی غلو ، ۳۶ ـ اعتقاد در تقیه ، ۳۷ ـ اعتقاد در اباء نبی ، ۳۸ ـ اعتقاد در علویه ، ۳۹ ـ اعتقاد در اخبار مفسره ، ۴۰ ـ اعتقاد در حظر و اباحه ، ۴۱ ـ اعتقاد در اختیار و اراده و طلب ، ۴۲ ـ اعتقاد در حدیثین مختلفین .

آغاز : *فاخبره بوجوه اتفاق معانی هذه الایات و بین له تاویلها .*

پایان : *فی کتاب التوحید وساجرد فی ذلک کتابا "بمشیة الله و عونه انشاء الله .*

جای آن درین مجموعه از ۲۸۱ تا ۳۲۴ می‌باشد .

۱۵۹/ع
۳
(دینی)

منهاج الکرامه فی معرفه الامامه

از: علامه حلی، زمان تالیف: قرن هفتم هـ.ق. اهداء به: اولجایتو.
این کتاب درباره مسئله امامت و اهمیت آن در دین اسلام است و در زمانی نگاشته شده که سران شیعی و سنی می‌خواستند سلطان مغولی را بطرف خود جلب کنند و درآن پنج فصل است: فصل اول: در نقل مذاهب راجع بامام، فصل دوم: در مذهب شیعه امامیه و شامل شش وجه، فصل سوم: در ادله داله برامامه امیر المؤمنین حاوی چهار منهج، فصل چهارم: درامامت باقی ائمه اثنی عشر، فصل پنجم: دراینکه مقدمین برعلی علیه السلام امام نبوده‌اند.
آغاز: بسمله وبه‌نستعین *الحمدلله القدیم الواحد الکریم الماجد المتقدمین*.
پایان: *ولاتلهیه الدنیا عن ایصال الحق الی مستحقه ولا یمنع المستحق من حقه فهذا آخر ماردناه فی اثباته فی هذه المقدمه والحمدلله رب العالمین*.
جای آن درین مجموعه از صفحه ۳۲۷ تا ۴۰۰ می‌باشد.

۱۵۹/ع
۴
(دینی)

تعلیقه برمن لایحضره الفقیه (باب طهاره)

از: محمد عاملی مشتهر به شیخ بهائی، زمان تالیف: اوائل قرن یازدهم هـ.ق.
درین رساله شیخ بهائی تعلیقه‌ای برمسئله آب کتاب من لایحضره الفقیه نوشته و درآن نشان داده‌است که‌آب از نظر شرعی بنابرقول شیخ صدوق چگونه باید باشد.
و طهارت چگونه باید انجام گیرد و آب طاهر وبئر ظاهر چیست نسخه ناتمام است و تعلیقه بصورت " قال " و " اقول " آمده.
آغاز: بسمله و به نستعین *ابهی خبر یبتدء به الکلام و احسن حدیث*...
پایان: بضم *العین المهمله و فتح الثاء المثلثه و الیاء*
جای آن درین مجموعه از صفحهٔ ۴۰۱ تا ۴۵۱ می‌باشد.

ع/۱۶۰ (تاریخ)

مختصرالمنتظم و ملتقط الملتزم

از: علي بن مجدالدين الشاه دودی بسطامی ، زمان تالیف: ۸۰۷ هـ.ق

نویسنده می‌گوید بسال ۸۰۷ هـ.ق . در ادرنه کتاب منتظم ابن جوزی راخواندم و آنرا کتابی دیدم حاوی نکات تاریخی و وافی بمسائل اجتماعی و حوادث اما منتها درآن مسائل عدیده غیر لازم بسیار بود و خواننده را خواندن آن بتعب می‌انداخت برآن شدم که آن کتاب را مختصر سازم و حشو و زاید آنرا بپردازم نتیجه‌کارم این‌کتاب شد که از پیدائی عالم آغاز سخن می‌کند و پس از ذکر انبیاء بني اسرائل بعرب جاهلی می‌رسد و سپس از زندگی پیغمبر سخن می‌راند تا " بازدواج عایشه می‌رسد " . آخر نسخه افتاده است .

آغاز: *الحمدلله الذی اودع في علم التاریخ اسرارمن عرفها . . .*

پایان: *قال . . . فدخلت بنت‌ابی‌بکر رضی الله عنه فقالت یا ام رومان ماذا ادخل الله علیکم . . .*

نستعلیق ، محتملا " قرن دوازدهم هـ.ق . سرفصلها با مرکب قرمز ، روی بعضی کلمات با مرکب قرمز خط کشی شده ، آخر افتاده . ــ جلد: تیماج ، زر و مقوائی ، ۱۱۵×۲۰۰ . ــ کاغذ: فرنگی ، ۷۰×۱۴۵ ، ۱۶۴ برگ ، ۲۱ سطر کامل ، س/۶۴۵ / ۱۰۹۹

ع/۱۶۱ (ملل و نحل)

ملل و نحل

از: محمد شهرستانی .

رک . ملل و نحل شهرستانی درین فهرست .

آغاز: *بسمله ، الحمد لله حمدالشاکرین والصلوه والسلام علی المصطفی محمد العربی . . .*

پایان: *. . . اهل العالم و نقلته علی ماوجدته فمن صادف فیه خللا " في النقل و اصلحه اصلح الله تعالی بفضله حاله و سدد اقواله و افعاله و هو حسبنا و*

نعم الوکیل .

نسخ خوش، ۱۰۳۷ هـ.ق. ، محمد شریف بن محمد ، سرفصلها بامرکب قرمز و زر و آبی ، مهر ناصرالدین شاه در صفحهٔ اول . ــ جلد : تیماج سبز ، گل و بوته زر ، ضربی ، مقوائی ، ۱۰۰ × ۲۰۰ . ــ کاغذ : اصفهانی ، ۴۵×۱۳۰ ، ۳۷۰ برگ ، ۱۷ سطر کامل ، ۴۱/س / ۱۶۰۶

ع/۱۶۲ (تفسیر)

تفسیر امام حسن عسکری

از : امام حسن عسکری .

رک . تفسیر امام حسن عسکری درین فهرست .

آغاز : ... علیه السلام فانزلنا عیالا تنافی بعضی الخانات ثم استادنا علی الامام ...

پایان : لامن و ... هذاء اخر ماوجدناه من تفسیر منسوب الی الامام حسن العسکری علیه السلام .

نسخ ، محتملا " قرن نهم هـ.ق. ، سرفصلها بامرکب قرمز ، اول افتاده ، مهر ناصرالدین شاه در صفحهٔ اول . ــ جلد : تیماج سبز ، مقوائی ، ۱۰۵×۲۰۰ . ــ کاغذ : اصفهانی ، ۵۰×۱۲۰ ، ۲۸۹ برگ ، ۱۹ سطر کامل ، ۳۵/س / ۶۷۹

ع/۱۶۴ (مطالب گوناگون)

مجموعه

درین مجموعه کتب زیر آمده و هریک باشمارهٔ فرعی مشخص شده است .

نستعلیق ، ۱۰۴۵/۱۰۴۶ هـ.ق. ، عبدالرضا بن قاضی علی شولستانی ، زمان ابن هدایت الله اصفهانی ، ساده ، مهر ناصرالدین شاه در صفحهٔ اول . ــ جلد : تیماج ، عنابی ، ترنج و نیم ترنج و منگنه ، ضربی ، مقوائی ، ۸۰×۲۰۰ . ــ کاغذ : اصفهانی ، ۴۰×۱۵۰ ، ۱۵۶ برگ ، ۲۴۰ سطر کامل ، ۹۰۶/س / ۱۵۷۱

ع/۱۶۴ (فلسفه،الـهیات)

۱

رساله اثبات واجب الوجود

از: جلال دوانی (محقق دوانی) ، زمان تالیف: قرن دهم هـ.ق.

رک. رساله اثبات واجب الوجود درین فهرست.

آغاز: بسمله و به نستعین ومنه *الا عانه و التتمیم* و *له الحمد علی کرمه العمیم و منه القدیم و الصلوه*...

پایان: *فی ایجاد رحمته و رزقنا من برکات علمه و حکمته و الحمدلله اولا" و آخرا" و ظاهرا" و باطنا"*.

جای آن درین مجموعه از صفحهٔ یک تا ۵۶ می‌باشد.

ع/۱۶۴ (فلسفه،الـهیات)

۲

رساله اثبات واجب الوجود

از: میرنظام الدین احمد دشتکی ، زمان تالیف: قرن دهم هـ.ق.

درین رساله نویسنده با استدلالی آمیخته از عقل و اشراق و متکی برموازین شرع اسلام نشان میدهد که واجب چیست و ممتنع چه میباشد و ممکنات برچگونه‌اند و چگونه ممکن احتیاج بواجب دارد و بالاخره حق جل جلاله بچه صورت احاطه برممکنات دارد و واجب‌الوجود بچه‌صورت در عالم کون‌و‌امکان‌بررشته ممکنات صاحب سیطره است.

آغاز: بسمله ، *سبحانک اللهم یا من تفرد بالوجوب والوجود وتوحد بافاضه*...

پایان: *واللہ‌ولی الافاضه و الیه الرجوع فی البدایه و النهایه و منه التوفیق و بیده ازمه التحقیق*.

جای آن درین مجموعه از ۵۷ تا ۲۳۰ می‌باشد.

ع/۱۶۴
۳

(فلسفه)

رساله ذومعیه
(= سرمعیته)

از : میر نظام‌الدین احمد دشتکی ، زمان تالیف : قرن دهم هـ.ق .

درین رساله ابتداء ممکنات مورد بحث قرار می‌گیرد و نشان داده میشود که چگونه ممکنات محاط در قدرت حق می‌باشند و حق جل‌جلاله بچه وجه محیط بر ممکناتست و بعباره دیگر در آن از احاطه حق بممکنات سخن رفته‌و درین استدلالها بیشتر توجه بمباحث حکمت مشائی است و چون بحث الهیاتست ازمطالب مذهبی نیز درآن استفادت بسیار شده‌است

آغاز : بسمله و بنورک احمدک یامن تجلیت بذاتک فی کل‌شیء . . .

پایان : و هو ما اوردناه‌و اما معیته و احاطته العلمیه و الحکمیه و هو اظهرمن ان یخفی فاعرف . . .

جای آن درین مجموعه از ۲۳۱ تا ۲۵۱ می‌باشد .

ع/۱۶۴
۴

(فلسفه الهی)

توحید

از : میرنظام‌الدین احمد دشتکی ، زمان تالیف : قرن دهم هـ.ق .

درین‌رساله دشتکی واجب الوجود را ببحث می‌کشد و سپس اثبات وحدهٔ‌آنرا می‌کندونشان می‌دهد ذات باری تعالی واحد است و او را درجهان شریک نیست . و نیزهمانطور که غیر قابل اجزاء است غیر قابل شریک نیز می‌باشد .

آغاز : بسمله و به نستعین سبحانک اللهم یاهادی المجا هدین فیه .

پایان : ربنا لاتزغ قلوبنا بعد اذهدیتنا و هب لنا من کذلک رحمه انک انت الوهاب و صلی‌علی محمد هادی الحق و الصواب .

جای آن درین مجموعه از صفحهٔ ۲۵۳ تا ۳۱۲ می‌باشد .

ع/۱۶۵ (فلسفه)

مسائل حکمی

از: محمد ابراهیم بن محمد حسن قرگوزلو، زمان تالیف: ۱۲۶۳ هـ.ق.، اهداء به: محمد شاه.

نویسنده پس از آنکه شرح می‌دهد چقدر از عمر او در تحصیل علوم رسمی گذشت و هیچیک از آنها اورا بسرحد یقین نبرده بعد بحث را منعطف بسوی فلسفه می‌کند و می‌گوید چون در راه فلسفه پانهادم آنرا بحری مواج دیدم و دریافتم آنچه مقدور من از یافتن در علوم دیگر نبوده امروز درینجا آن قسمت از معارف بشری یافت میشود پس برآن شدم که در مسائل حکمی غور کنم. اینک مسائلی چند از آن بخدمت شاه وقت و وزیر باتدبیر او می‌آورم (مقصود از وزیر باتدبیر او حاجی میرزاآقاسی است). او پس از این مقدمه ببحث دقیق در مسئله الفاظ و وحده وجود و حقیقت ماهیه و چگونگی عدل می‌پردازد، مطالب بیان شده بوسیله او بصورت فعل می‌آید.

آغاز: بسمله، *الحمدلله الذی اکرمنا بمعرفته و معرفه انبیائه و اولیائه وصلی الله علی خاتم انبیائه...*

پایان: *ختمت کما ابداءت ماکتبت یدی علی اسم ظل الله و هوظلیل.*

نستعلیق، ۱۲۶۳ هـ.ق.، محمد ابراهیم بن محمد حسن قراگوزلو (مصنف) سرفصلها با مرکب قرمز، روی بعضی جملات با مرکب قرمز خط‌کشی شده، مهرناصر الدین شاه در صفحه اول.ـ جلد: تیماج سبز، ترنج و نیم ترنج، ضربی، یک‌لائی، ۱۳۵×۲۰۰.ـ کاغذ: فرنگی، ۷۵×۱۴۰، ۸۳ برگ، ۱۷ سطر کامل، $\frac{\text{س/۱۹۰۲}}{\text{۱۶۴۱}}$

ع/۱۶۶ (دینی)

دره التنزیل و غره التاویل

از: محمدبن مهدی حسینی، زمان تالیف: قرن سیزدهم هـ.ق. اهداء به: محمد شاه قاجار.

رک. دره التنزیل و غره التاویل درین فهرست.

آغاز: *هذا کتاب دره التنزل و غره التاویل للسید الادیب السید محمد الحسینی . . .*

پایان: *و یالیت قومی یعلمون و هی اکثرا حرف النداء استعمالا " وتمت کلمه ربک صدقا " و عدلا " لا المبدل لکلماته و هو السمیع العلیم .*

نسخ نسبه خوش، ۱۲۵۰ هـ.ق. شاید مصنف، شاید طهران، شاید محمد شاه. سرفصلها وعناوین بامرکب قرمز، مهر ناصرالدین شاه در صفحهٔ اول. ــ جلد: تیماج مشکی، مقوائی، ۱۲۵×۲۰۵. ــ کاغذ: فرنگی، ۶۵×۱۳۰، ۸۶ برگ، ۱۹ سطر کامل، ۱۸۱۶/س / ۶۹۲

ع/۱۶۷ (فلسفه الهی)

الهیات شفا

از: شیخ‌الرئیس بوعلی سینا، زمان تالیف: قرن پنجم هـ.ق.

درین نسخه الهیات شفا می‌آید یعنی از فن ثالث عشر که موضوع فلسفه اولی است مطلب آغاز می‌گردد تا انتهای عبادات که آخرین بحث در الهیات بنظر بوعلی سیناست.

آغاز: *بسمله «الفن الثالث عشر من کتاب الشفا لشیخ الرئیس. المقالة الاولی . . .*

پایان: *و کاد ان یحل عبادته لعبدالله تعالی و هو سلطان عـالم الارض و خلیفه الله فیهـا.*

نسخ خوش، محتملا " قرن دوازدهم هـ.ق.، سرفصلها بامرکب قرمز، روی بعضی کلمات بامرکب قرمز خط کشی شده، مهر ناصرالدین شاه در صفحهٔ اول. ــ جلد: تیماج عنابی، لولادار، مقوائی، ۱۲۰×۲۰۵. ــ کاغذ: اصفهانی، ۶۰×۱۳۰، ۲۴۴ برگ، ۱۷ سطر کامل، ۱۰۸۷/س / ۱۵۶۶

۱۶۸/ع (ادبیات)

موارد البصایر لفرائد الضرائر

از: محمد سلیم بن حسین بن عبدالحلیم.

نویسنده می‌گوید از آنجا که شعر نتیجه علم الادب و تتمه فضل العرب است از آغاز جوانی می‌خواستم که در اشعار عرب "ضرایر" راجع کنم برین منظور چون فرصت بدست آمد کتاب حاضر را در نه منهل و یک مشرعه بدین شرع پرداختم: مشرعه: در مقدمه، المنهل الاول: منهل الزیاده، المنهل الثانی: منهل النقصان، المنهل الثالث، منهل الابدال، المنهل الرابع: منهل التقدم و التاخیر، المنهل الخامس: منهل تغییر الاعراب، المنهل السادس: منهل تذکیر المونث و تانیث المذکر، المنهل السابع: منهل الکلمات الوارده علی خلاف القیاس، المنهل الثامن: منهل الجمع بین العوض و المعوض منه، المنهل التاسع، منهل بعض من هـاوده الشاعر الی اصل المرفوض.

آغاز: بسمله، *حمداً لمبتدءٍ العلیم السابع* . . .

پایان: *ولا ولا دنا ولمن احسن الینا و لمن الساء . . . لسائر المسلمین* .

نستعلیق، ۱۱۱۷ هـ.ق.، سرفصلها با مرکب قرمز، روی بعضی عبارات با مرکب قرمز خط کشی شده، مهر ناصرالدین شاه بصفحهٔ اول. ــ جلد: تیماج سبز، مقوائی، ۲۰۵x۱۵۰. ــ کاغذ: فرنگی ۱۶۰x۸۰، ۱۰۳ برگ، ۲۴ سطر کامل.

۱۶۹/ع (دعـا)

صحیفه سجادیه

از: امام زین العابدین (امام چهارم شیعیان)

رک. صحیفه سجادیه درین فهرست.

آغاز: بسمله، *حدثنا السید الاجل نجم الدین بهاء الشرف ابوالحسن* . . .

پایان: *کما فعلت بالصالحین من صفوتک الابرار من خاصتک برحمتک یاارحم الراحمین* .

نسخ خوش، ۱۲۶۵ هـ.ق.، ابراهیم بن جعفر (میرزا باباقزوینی)، سرفصلها

بامرکب قرمز ، میان سطور مجدول ، جدول دور سطور زر و مشکی ، جدول خارجی زرومشکی . ــجلد : تیماج سبز ، ترنج ونیم ترنج ، مذهب ضربی ، مقوائی ۱۳۰×۲۱۰
کاغذ : فرنگی ، ۷۵×۱۵۰ ، ۱۵۰ برگ ، ۱۱ سطر کامل ، ۱۷۱/س
۲۱۸۸

۱۷۰/ع (ادبیات)

مقامات سیوطی

از : جلال‌الدین ابوالفضل عبدالرحمن سیوطی ، زمان تالیف : قرن نهم هـ.ق .

سیوطی درین مقامات خود چون بدیع الزمان همدانی و حریری بانثر مصنع که حاوی صنایع لفظی و ادبی فراوانست شش مقامه را بشرح زیر می‌آورد : مقامه الریاحین (درگلها) ، مقامه‌التفاحیه (درفواکه) ، مقامه الفستقیه (فی‌النقل) ، مقامه المسکیه : فی‌الطیب ، لمقامه الزمردیه : در خضر اوات ، مقامه الیاقوتیه : در احجار .

آغاز : *بسمله ، حدثنا الریان عن ابی الریحان عن ابی الوردابان . . .*

پایان : *فکانه قصب الزبرجداخضر قد جمعوا اطرافه فیروزجا "*

نسخ ، محتملا " قرن دهم هـ.ق . سرفصلها بامرکب قرمز ، پاره‌ای از کلمات با اعراب ، ــجلد : تیماج تریاکی ، ترنج ، ضربی ، مقوائی ، لولادار ، ۱۴۵×۲۱۰ــ
کاغذ : اصفهانی ، ۱۰۰×۱۴۰ ، ۳۳ برگ ، ۱۷ سطر کامل ، ۱۰۶۶/س
۱۸۴۰

۱۷۱/ع (فقه)

قواعد ارث

این رساله بوجه‌اختصار درباره ارث و قواعد آن و اینکه سهمبران ارث چه کسانند و ارث چگونه بآنها تعلق می‌گیرد بحث مفصلی دارد و در دوقسم مباحث خود را می‌آورد : قسم اول : در فقه مواریث و متعلقات آن و از آنجمله احکام ارث است ، قسم دوم : در کیفیت تخصیص با تصحیح سهام وهریک‌ازین دوقسم باابواب وفصولی چند نیز تقسیم می‌گردند .

آغاز: بسمله، بعد الحمد اهل الحمد و ولیه و منتهاه و بدایته و الصلوه علی محمد نبیه و حبیبه و صفیه . . .

پایان: وبما قررنا ظهران ایراد الامام یمکن حمله علی کل من الوجهین السابقین بل علیها فتامل.

نسخ، محتملا " قرن دوازدهم هـ.ق. سرفصلها با مرکب قرمز، مهر ناصرالدین شاه در صفحهٔ اول. ـ جلد: تیماج سبز، یک لائی، ۱۱۵×۲۱۰. ـ کاغذ: فرنگی، ۶۰×۱۵۰، ۷۲ برگ، ۱۴ سطر کامل، ۱۴۱۸/س / ۲۹۱۵

۱۷۲/ع (شعر ـ دینی)

حسام الاسلام

از. ملامحمدعلی زنجانی، زمان تالیف: قرن سیزدهم هـ.ق.، اهداء به: فتحعلیشاه

ملامحمد علی زنجانی که بعدها از بزرگان و سران بابیه گردید و درجنگ با ناصرالدین شاه در واقعه زنجان کشته شد قبل از گرویدن بدین بابیت این اشعار را برای تشجیع شیعیان در جنگ باروسها بزمان فتحعلی شاهساخت. ودرآن پس از حمد خدا و نعت پیغمبر اسلام شمه‌ای از مدایح فتحعلیشاه و عباس میرزای نایب السلطنه را بر می‌شمارد و سپس از خاصیت جهاد و اینکه جهاد از واجبات دین است مباحثی می‌آورد خطا شعار همگی از نویسنده و ترجمه فارسی آن نیز درزیر اشعار است.

آغاز: بسمله، نحمد ربی الذی من اجتهد و جاهد فی الله اجره وجد

پایان: نظمتها و طبعنا فی عقم الفتها و نفسنا فی سقم

نستعلیق و نسخ نسبه خوش، قرن سیزدهم هـ.ق.، محمد علی زنجانی (موءلف) فتحعلی شاه، سرلوحه مذهب زر و شنجرف و لاجورد و سبز، سرفصلها با مرکب قرمز ترجمه در زیر کلمات با مرکب قرمز، جدول دور سطور زر و مشکی و آبی، جدول خارج زر و مشکی، میان سطور جدول افقی زر و مشکی. ـ جلد: تیماج سبز، ترنج و نیم ترنج مذهب، ضربی، مقوائی، ۱۲۵×۲۰۵. ـ کاغذ: فرنگی، ۷۵×۱۴۰، ۲۲ برگ، ۰ سطر کامل، ۱۴۵۶/س

۱۷۳/ع (فقه)

قواعد الاحکام فی معرفه الحلال والحرام

از: علامه حلی (حسن‌بن یوسف) ، زمان تالیف: قرن هفتم هـ.ق.

اینکتاب که از مبانی فقه است در آن یک سلسله قواعد فقهی می‌آید قواعدیکه در طریق احکام مورد استفادت قرار می‌گیرد . این قواعد که در قیاس برای یافتن حکم فقهی بکار می‌روند از نظر فقیهان اهمیت بسزائی دارند . نویسنده جای بجای و بر سبیل استطراد مباحث علم اصول را می‌آورد و نشان می‌دهد که این مباحث چگونه هادی فقیه در استنباط حکم فرعی شرعی است .

آغاز: بسمله ، *اللهم انی احمدک والحمد من نعمائک واشکرک والشکر من عصمه .*

پایان: *و منها انتظار الامام الموتم فی صلوه الخوف وهذا یوصف بالوجوب .*

نسخ ، ۱۲۲۶ هـ.ق. (تاریخ تحریر جدید) ، سرفصلها بامرکب قرمز ، روی پاره‌ای از کلمات بامرکب قرمز خط‌کشی شده ، مهر ناصرالدین شاه در صفحهٔ اول ، آخر نونویس . ــ جلد: تیماج مشکی ، مقوائی ، ۱۲۵×۲۱۰ . ــ کاغذ: اصفهانی ، فرنگی ، ۷۵×۱۳۵ ، ۱۶۰ برگ ، ۱۴۳۱/س / ۲۵۴۸

۱۷۴/ع (لغت)

السامی فی‌الاسامی

از: احمدبن محمد ابوالفضل میدانی .

رک . السامی فی الاسامی درین فهرست .

آغاز: بسمله ، *الحمدلله الذی لایتم امردون حمده ولا یبلغ وصف کنه قدره . . .*

پایان: صفحه *الاعراض فعنان امره بیدیه والیه المستعان و علیه التکلان انه الملک الدیان والله اعلم واحکم .*

نسخ ، ۸۷۰ هـ.ق. قمری بن قرمی ، سرفصلها بامرکب قرمز ، مهر ناصرالدین شاه در صفحهٔ اول . ــ جلد: ابره کاغذی ، سجاف تیماج تریاکی ، مقوائی ، ۱۴۵×۲۱۰ . ــ کاغذ: ترمه ، ۹۰×۱۶۰ ، ۱۷۰ برگ ، ۱۳ سطر کامل ، ۱۵۸۲/س / ۲۹۴۱

ع/۱۷۵ (تفسیر)

حاشیهٔ تفسیر بیضاوی
(= حاشیه انوارالتنزیل و اسرارالتاءویل)

از: عصام (= ابراهیم بن محمدبن عربشاه اسفراینی)، زمان تالیف: قرن دهم ه.ق.
رک. حاشیهٔ عصام برتفسیر بیضاوی.
آغاز: بسمله، *قوله الحمد لله الذی نزل علی الفرقان . . . . لیکون للعالمین . . .*
پایان نسخه: *فی بیان الحماقه اذ لا یساعده بمعنی انکم حاججتم فی مالکم بد . . .*
نسخ، محتملا "قرن دوازدهم ه.ق. سرفصلها با مرکب قرمز، آخر ناتمام. ـ
جلد: ابره کاغذی، عطف تیماج تریاکی، مقوائی لولادار، یک لت آن پاره شده است، ۱۵۰x۲۱۰. ـ کاغذ: فرنگی، ۹۰x۱۶۰، ۱۸۴ برگ، ۲۶ سطر کامل، $\frac{۹۶/س}{۷۲۰}$

ع/۱۷۶ (منطق)

حاشیه برمنطق

این نسخه که صدر و ذیل آن افتاده حاشیه ایست بریکی از کتب منطق درپشت صفحه اول نسخه آمده " حاشیه ملاعبدالصمد " از این قول برمی‌آید که این کتاب باید حاشیه شرح مطالع باشد منتها چون صفحات اول و آخر افتاده نام نویسنده بدست نیامد از مطالعه آن و تطبیق باعبارات شرح مطالع مطابقت عبارات شرح مطالع بآن محقق شد.

آغاز نسخه: *و انما . . . . النظرفی هذا المقام لانه مماکل فیه . . .*
پایان نسخه: . . . *علی مایمکن صدقه علیه . . . والثالث بلا خفاء . . .*
نسخ، محتملا "قرن دوازدهم ه.ق. سرفصلها با مرکب قرمز، اول و آخر افتاده مهر ناصرالدین شاه در صفحهٔ اول، روی بعضی کلمات با مرکب قرمز خط کشی شده.
جلد: تیماج سبز، اندرون و سجاف تیماج ماشی، دولائی، ۱۵۰x۲۱۰. ـ کاغذ: صفهانی، ۷۰x۱۴۵، ۱۵۱ برگ، ۲۱ سطر کامل، $\frac{۱۶۲۹/س}{۲۸۲۰}$

۱۷۷/ع (ادبیات)

مجموعه اشعار و امثال عرب

این رساله که مجموعه‌ای از اشعار و امثال عرب است چون مقدمه و موخره آن افتاده نام گردآورنده آن بدست نیامد. درآن هرمثل عربی که آورده میشود با مقدمه ایکه حاکی از سلسله راویان آنست بهمراه می‌باشد این ناقلان می‌گویند که این مثل از چه حکایتی ناشی شده و یا درمجلس چه بزرگی گفته شده است.

آغاز نسخه: عن علی بن ربیعه *قال شهدت علیا* " رضی *الله* عنه...

پایان نسخه: *ان الشربالشر یلحف و فرالی الله وحب احباه و احذر*...

نسخ، محتملا " قرن یازدهم هـ.ق.، سرفصلها با مرکب قرمز، روی اسماء اعلام و بعضی از کلمات با مرکب قرمز خط کشی شده، اول و آخر افتاده. ــ جلد: تیماج سبز، یک لائی، ۱۵۰×۲۱۰. ــ کاغذ: اصفهانی، ۱۰۰×۱۵۵، ۱۲۰ برگ، ۲۳ سطر کامل، ۱۷۰۳/س / ۲۶۹۸

۱۷۸/ع (دینی)

مصابیح المستخیر و مفاتیح المستشیر

از: محمود بن محمد علوی فاطمی حسینی حافظ تبریزی، زمان تالیف: قرن سیزدهم هـ.ق.، اهداء به: ناصرالدین شاه

نویسنده می‌گوید پس از آنکه کتب چندی تصنیف کردم و رسالات عدیده‌ای فراهم آوردم و همگی در قرآن و علوم قرآنی از تفسیر و تاویل و شأن نزول و ترتیب و فضل تلاوه و تجوید و ترتیل و اختلاف قراآت بود برآن شدم که رساله ای در استخاره بپردازم خاصه آنکه دوستانی چند از من خواستند و تاکید در خواستن خود نمودند ناچار دست باینکار زدم و این کتاب را در یک مقدمه و چهار مصباح و یک خاتمه بدین شرح پرداختم: مقدمه: در استخاره، مصباح اول: در بیان صلوه استخاره وادعیه آن، مصباح دوم: در استخاره قلب و بنادق، مصباح ثالث: در استخاره ذات الرقاع، مصباح چهارم: در استخاره بسبحه، خاتمه: در نوادر کفعمی.

آغاز: بسمله، *الحمدلله الذی اظهر من اثار سلطانه ماخیر مقل القول...*

پایان: *والحمدلله اولا " و آخرا " وصلی الله علی محمد وآله الطاهرین الغرالمیامین.*

نسخ خوش، ۱۳۰۶ هـ.ق.، مؤلف، طهران، ناصرالدین شاه، سرلوحه مذهب زروشنجرف و لاجورد و سبز، سرفصلها با مرکب قرمز، جدول دور سطور زر و مشکی و آبی، جدول خارجی زر و مشکی. ــ جلد: تیماج سبز، مقوائی، ۱۲۰×۲۱۰. ــ کاغذ: ترمه، ۷۰×۱۳۵، ۴۹ برگ، ۱۷ سطر کامل، ۱۴۷۷/س / ۲۲۹۶

۱۷۹/ع (ادبیات)

مقامات حریری

از: ابومحمد القاسم بن علی بن محمدبن عثمان حریری، زمان تالیف: قرن ششم هـ.ق.

رک. مقامات حریری درین فهرست.

آغاز: بسمله، *قال الشیخ الرئیس ابومحمد القاسم بن علی بن عثمان الحریری.*

پایان: *بمشیئه الشدید البطش... لبشر البشر و شفیع المحشر.*

نسخ، ۱۱۸۰ هـ.ق.، سرلوحه مذهب زر و شنجرف و لاجورد، سرفصلها با مرکب قرمز، جدول دور سطور زر و مشکی و قرمز،، مهر ناصرالدین شاه باول. ــ جلد: تیماج تریاکی، ترنج و نیم ترنج، ضربی، لولادار، مقوائی، ۱۱۵×۲۱۰. ــ کاغذ: بخارائی، ۶۰×۱۵۵، ۱۲۱ برگ، ۲۷ سطر کامل، ۹۶۴/س / ۱۸۳۴

۱۸۰/ع (الهیات)

الدره البیضاء

از: عبدالرحیم بن محمدرضا بن ابراهیم بن سعید خلخالی، زمان تالیف: قرن سیزدهم هـ.ق.، اهداء به محمد شاه قاجار.

نویسنده پس از آنکه حمد خداو نعت پیغمبر و آل او را در مقدمه می‌آورد می‌گوید چون بسرزمین ری‌پای‌نهادم وشش سال درآن سکونت گزیدم یکی از عالمان ری‌را ندیدم که در بالای منبر یا در مساجد چه بصورت جهر یا بصورت دیگر بمساله ای از مسائل توحید بپردازد و چون کسی هم خواهد دراین مقوله وارد شود همواره عبارت " یاهذاایاک‌و هذه المسائل " شنیده است . لذا برآن شدم که در چهارده نور مسائل مختلف توحید را بیان دارم و درمباحث نعت پیغمبر و علی علیه‌السلام آنچه لازمه گفتار است بیاورم .

آغاز: *بسمله ، بحمدالله‌الفرد‌القادر‌الواحد‌الصمد . الذی لم یلد و لم‌یولد و لم یکن له کفوا " احد .*

پایان: *لکشف هذه‌الدره‌البیضاء من اسرار توحیده و فضائل انبیائه و مناقب اولیائه البرره الکرام .*

نستعلیق ، ۱۲۶۲هـ.ق . ، شاید مؤلف ، شاید طهران ، شاید محمدشاه قاجـار ، سرلوحه مذهب زر و شنجرف و لاجورد و سبز ، سرفصلها بامرکب قرمز ، روی بیشتر جملات بامرکب قرمزخطکشی شده است ، جدول دور سطور زر و مشکی و آبی وقرمز ، جدول بیرونی قرمز ، مهر ناصرالدین شاه در صفحهٔ اول . ــ جلد: تیماج قرمز ، ترنج و نیم ترنج و منگنه ، ضربی ، اندرون تیماج مشکی ، دولائی ، ۱۳۵×۲۱۰ ــ کاغذ: فرنگی ، ۷۰×۱۴۰ ، ۸۶ برگ ، ۹ سطر کامل ، ۱۶۲۷/س / ۲۷۴۸

۱۸۱/ع (شعـر)

قصیده در مدح حضرت امیرعلی (ع)

این قصیده که بقافیه " قاف، " در مدح حضرت امیر سروده شده است بنابر قول گوینده آن سراینده یکی از عشاق خاندان رسالت است و این عشق بخاندان رسالت او را برانگیخته تا این اشعار را بسراید و از عشق بسرسلسلـه ائمـه دوازده گانه دم زند . ظاهرا " سراینده بایستی فارسی زبان بوده باشد .

آغاز: *فی مدح مولینا امیرالمؤمنین علیه السلام :*

انی لمدحیهنی النبی لعاشق . *والعشق فیه العشق عشق فائق*

پایان : *و علیکم الصلوات مناما بدی* *نجم و ذرعلی البریه شـــارق*

نسخ خوش ، قرن سیزدهم هـ.ق . سرلوحه مذهب زرو شنجرف و لاجورد وسبز ، سرفصلها بامرکب قرمز ، جدول دور سطور زر و مشکی ، جدول بیرونی زر و مشکی ، مهرناصرالدین شاه بصفحهٔ اول . ــ جلد : تیماج ، ماشی ، یک لائی ، ۱۴۰×۲۰۵ . ــ کاغذ : ترمه ، ۸۵×۱۱۵ ، ۵ برگ ، ۷ سطر کامل ، ۱۴۰۸/س

۲۶۹۹

ع/۱۸۲ (معانی و بیان)

شرح تلخیص المفتاح

از : شیخ ابوالقاسم سمرقندی ، (= ابوالقاسم بن ابی بکر لیثی سمرقندی) .

تلخیص المفتاح کتابی است که قاضی قزوینی از مفتاح العلوم سکاکی فراهم آورده است این کتاب مورد توجه علامه تفتازانی واقع میشود و او مطول را در شرح آن برشته تحریر در می‌آورد .بعدتلخیص بحدی مـورد توجـه می‌افتـد کـه در دارالعلم ها از جمله کتب درسی قرار می‌گیرد و برآن حواشی و شروح بسیار نوشته می‌گردد که ازآنجمله است این " شرح " که باید در حقیقت آنرا " حاشیه ای " خواند برین کتاب نویسنده در مقدمه می‌گوید پس از شرح تفتازانی و تعلیقات میرسیدشریف جرجانی که حاوی مطالب بسیار دقیق می‌باشد برآن شدم تاکتابی را که ساده تـر و خالی از اطناب و املال است برشته تحریر درآورم نتیجه آن کار این کتاب شد .

آغاز : *بسمله ، الحمدلله الذی انعمنا بتلخیص دقائق المعانی ببدایع البیان و خصصنا . . .*

پایان : *موارد الشهر فی ظلم . . . فکان الفکر فی ظلماء . . .*

نسخ ، ۹۸۰ هـ.ق . ، سرفصلها بامرکب قرمز ، روی بعضی کلمات بامرکب قرمز خط کشی شده ، مهرناصرالدین شاه باول . ــ جلد : تیماج ، عنابی ، ترنج ونیم ترنج ، لولادار ، مقوائی ، ۱۳۰ × ۲۰۵ . ــ کاغذ : اصفهانی ، ۲۸۰ برگ ، ۲۱ سطر کامل ، ۱۹۹۴/س

۲۸۴۵

ع/۱۸۳ (پزشکی)

شامل فی الطب

از : ابوسعید بن ابی مسلم بن ابی الخیر شیرازی ملقب به غیاث .زمان تاءلیف : قرن هشتم هـ.ق .

این کتاب حاوی بحث مشبعی در شناخت امراض و ادویه لازم برای شفا بیمارانست شامل دو قسم می باشد . قسم اول : در حفظ الصحه و بناء آن بر چهار مقاله است ، مقاله اول : در وصایا و کلمات حکماء دراینمورد ، مقاله دوم : در اصلاح امور غیر طبیعی ، مقاله سوم : در حفظ الصحه در فصول چهار گانه ، مقاله چهارم : در ذکر معاجین و اقراص و سکنجبینات ، قسم دوم : این قسم حاوی یک مقدمه و پنج مقاله است بدین شرح : مقدمه : در ذکر آنچه واجب است بر حافظ صحت مردمان ، مقاله اول . در امراض سر تا پا یعنی تمام بدن ، مقاله دوم : در حمیات ، مقاله سوم : در علل حادثه در اعضاء ظاهری ، مقاله چهارم : در ادویه مفرده ، مقاله پنجم : در ادویه مرکبه .

آغاز : *بسمله ، الحمد لله الفاطر البدیع العلام المومن المهیمن السلام المنزه ذاته عن . . .*

پایان نسخه : *و حفظ الطبیعه عن الاحساس و ان . . . تخم الحنظل .*

نسخ خوش قدیم ، محتملا " قرن هشتم هـ.ق . سرفصلها با مرکب قرمز ، دارای فهرست باول کتاب ، بعضی سرفصلها کمی درشت‌تر از متن با مرکب مشکی ، آخر ساقط ، صفحه ها و صالی شده . جلد : تیماج مشکی ، مقوائی ، ۲۰۵×۱۳۰ . کاغذ : اصفهانی ، ۱۵۰×۹۰ ، ۲۴۴ برگ ، ۲۳ سطر کامل ، س/۲۰۲۹

۲۴۹۴

ع/۱۸۴ (دینی)

شرح فوائد

از : احمد بن زین الدین احسائی ، زمان تالیف : قرن سیزدهم هـ.ق .

شیخ احمد احسائی رساله ای در دوازده فائده بنام "فوائد" راجع بمسائل

اصلی دین و فلسفه یعنی وجود و مراتب آن و نظر یک مسلمان در بارهٔ این مسائل و بالاخره مطالب دینی مقابل عقل نوشته است. در سفر مکه آخوند ملا مشهدبن المقدس الحلی از او می‌خواهد که این رساله را شرح کند. شیخ چون سفرمکه وراه آنرا مناسب نمی‌بیند باو قول می‌دهد در منزلگه آرام بشرح آن خواهد پرداخت. چون از سفر مکه فارغ می‌آید رساله مزبور را شرح می‌کند و بصورت شرح و متن آن را می‌آورد.

آغاز: *بسمله، الحمدلله رب‌العالمین وصلی‌الله علی محمد واله الطاهرین امابعد فیقول العبد المسکین.*

پایان: *... فرددت لک وکورت علیک والله سبحانه ولی التوفیق الی هذا انتهی.*

نسخ، ۱۲۴۵ هـ.ق.، عباسعلی بن محمد تبریزی، سرفصلها با مرکب قرمز، روی بعضی از جملات با مرکب قرمز خط‌کشی شده، مهر ناصرالدین شاه باول. ـ جلد: تیماج زرد، یک لائی، ۲۰۵×۱۵۰. ـ کاغذ: فرنگی، ۱۴۵×۹۰، ۱۲۶ برگ، ۲۱ سطر کامل، ۱۰۳۱/س / ۱۶۴۲

۱۸۵/ع (مطالب گوناگون)

مجموعه

درین مجموعه کتب زیر آمده و هریک باشماره فرعی مشخص شده است.

نستعلیق ونسخ، محتملا" قرن دوازدهم هـ.ق.، حبیب‌الله، سرفصلها با مرکب قرمز، روی بعضی جملات با مرکب قرمز خط‌کشی شده، آخر افتاده. ـ جلد: تیماج سبز، گل و بوته مطلا، ضربی، مقوائی، ۲۱۰×۱۱۰. ـ کاغذ: اصفهانی، ۹۰×۵۰ و ۱۴۰×۵۰، ۱۱۲ برگ، ۲۴ و ۷ سطر کامل، ۱۵۷۳/س / ۱۲۳۳۹

ع/۱۸۵
۱

(فلسفه)

هدایه

درین نسخه‌کتاب هدایه از باب طبیعیات آغاز سخن می‌کند و تاآخر آن می آید .

رک . هدایه و شرح آن درین فهرست .

آغاز: بسمله ، *القسم الثانی فی الطبیعیات و هو مرتب علی ثلاثه فنون .*

پایان: *هذاآخرالرساله‌ومن‌ارادالاستقصاء فی‌الحکمه و الوقوف علی مذاهب الحکماء فلیرجع الی کتابنا المسمی بزبده الاسرار .*

جای آن در این مجموعه از صفحه‌.یک تا ۱۳۲ می‌باشد .

ع/۱۸۵
۲

(فلسفه)

شرح هدایه (= حل الهدایه)

از: محمدبن شریف حسینی .

نویسنده می‌گوید چون برهدایه اثیریه واقف شدم برآن شدم که شرحی برآن بپردازم و چون هدایه از سه قسمت منطق و طبیعی و الهی صحبت می‌کرد من نیز شرح‌خود را در منطق و طبیعی و الهی برین کتاب‌فراهم آوردم . ظاهرا " این‌کتاب بصورت حاشیه ایست برشرح هدایه میبدی .

آغاز: بسمله ، *هدایتک‌ربنافی‌الروایه‌والدرایه‌وکفایتک‌فی‌البدایه‌والنهایه .*

پایان : نسخه: *و الالحان فیها شیء یقبل الفساد و شیء*

جای آن درین مجموعه از ۱۳۷ تا ۲۲۳ می‌باشد .

ع/۱۸۶

(مطالب گوناگون)

مجموعه

درین مجموعه کتب زیر آمده و هریک باشماره فرعی مشخص شده است .

نستعلیق و نسخ، ۱۱۲۴ هـ.ق.، علی بن مصطفی (کاتب دو رساله اول)، ارز روم، سرفصلها بامرکب قرمز، روی بعضی کلمات بامرکب قرمز خط کشی شده، مهر ناصرالدین شاه بصفحهٔ اول. ـ جلد: تیماج مشکی، یک لائی، ۲۰۵×۱۴۰ کاغذ: فرنگی، ۶۰×۱۳۰، ۶۸ برگ، ۱۷ و ۲۸ سطر کامل، ۱۵۹۶/س / ۲۳۹۱

ع/۱۸۶ / ۱ (ریاضی)

خلاصه الحساب

از. شیخ بهائی، زمان تالیف: قرن دهم هـ.ق.

رک. خلاصه الحساب درین فهرست.

آغاز: بسمله وبه نستعین نحمدک یامن لایحیط بجمیع نعمه عدد ولاینتهی تضاعف...

پایان: عن اکثر اهل هذاالزمان واحفظ وصیتی الیک والله تعالی حفیظ علیک.

جای آن درین مجموعه ازصفحهٔ یک تا ۵۰ می‌باشد.

ع/۱۸۶ / ۲ (ریاضی)

شرح خلاصه الحساب

از: چلبی.

نویسنده می‌گوید از دوران کودکی چون بمشکلاتی چند در خلاصه الحساب برخوردم برآن شدم که برای آن شرحی بنویسم نتیجه سعی و کوششم این شرح شد که درآن مطالب مشکل کتاب خلاصه الحساب بحث شده است.

آغاز: بسمله و به نستعین یامن عجز عن جمع تضاعف نعمه الاقلام.

پایان: ان الخارج من الماء خمسه مجموع الربح اثنی عشر ذراعا و نصف و

هوالمطلوب تمت .

جای آن درین مجموعه از ۵۱ تا ۱۲۹ می‌باشد .

ع/۱۸۶ (صنایع ادبی)

۳

قوافی

از: ابن جنی نحوی .

نویسنده ابتداء اهمیت قافیه را بیان می‌کند و پس از آن نشان می‌دهد که چگونه دانش‌قافیه برای شاعر و اهل‌ادب‌ازواجبات‌ست و سپس می‌گوید که براثرقافیه ممکن است چه تغییراتی در شعر حادث شود .

آغاز: بسمله ، اعلم ان علم القوافی علم شریف نسبته بالعروض کنسبه التصریف الی النحو .

پایان: رمی بسهمیه الحشا کلها هذا آخر ماتیسرلی الاتمام .

جای آن درین مجموعه از صفحه‌ ۱۳۰ تا ۱۳۶ می‌باشد .

ع/۱۸۷ (دینی)

بحارالانوار (مجلد رابع)

از: محمد باقر بن محمد تقی مجلسی ، زمان تالیف : قرن یازدهم هـ.ق .

کتاب بحارالانوار مجلسی از کتب معروف شیعی است و نویسنده آن بخیال خود هرچه را مفید برای شیعیان دیده درآن جای داده است . بحارالانوار شامل مجلدات بسیار است و نسخه حاضر مجلد رابع آن وآن بحث در حجت خداوپیغمبر برمخالفان دین حق و نبی مطلق است و شامل ابواب بیشمار می‌باشد .

آغاز: بسمله ، الحمدلله الذی خلق الانسان و علمه البیان و سلک به سبیل

الهدی بعلم الدلیل . . .

پایان : *اکثرهم من ان یحصی و لنکتف فی هذاالمجلد بما اوردنا .*

نسخ ، ۱۰۹۴ هـ.ق . نظر علی بن حاجی عبداللطیف ، سرفصلها بامرکب قرمز روی اسماء اعلام و بعضی کلمات بامرکب قرمز خط کشی شده ، مهر ناصرالدین شاه باول . ـ جلد : تیماج ، ماشی ، مقوائی ، ۱۴۵×۲۱۰ . ـ کاغذ : اصفهانی ، ۱۰۰×۱۳۵ ۴۴۴ برگ ، ۱۶ سطر کامل ، ۸۷۳/س / ۱۹۴۱

۱۸۸/ع (الهیات)

توحید محمدی

از : محمدبن رضاکاظم طبری ، زمان تالیف : قرن سیزدهم هـ.ق . ، اهداء به : محمد شاه قاجار .

نویسده می‌گوید چون درک حق و معرفه خالق و اثبات وجود خدا و توحیداو ازاهم مسائل است لذا این رساله را درتوحید پرداختم . خاصه آنکه یکی ازدوستان از من خواست تا این رساله پرداخته شود . ازآنجا که برآوردن نظر او از واجبات بود لذا بتحریر این رساله دست زدم وآنرا پرداختم که حاوی یک مقدمه و یک مقصد و یک خاتمه می‌باشد بدین شرح : مقدمه : در بیان اموریکه سروکار بمسائل ماوراء الطبیعی دارد و دانستن آن از واجباتست چون مسائل وجود و عدم و دور و تسلسل و امثال آن ، مقصد : در اثبات واجب الوجود و مسائل آن در چهار فصل . خاتمه : در اثبات توحید واجب‌الوجود .

آغاز : بسمله ، *الحمدلله المتوحد فی الوهیته المتفرد فی ربوبیته الذی . . .*

پایان : *والوصول الی الذات المطلق و هو خیر مسوءول و الصلوه علی محمد واله الطاهرین .*

نسخ ، ۱۲۵۷ هـ.ق . ، محمد بن الرضا الکاظم الطبری ، سرفصلها بامرکب قرمز ، روی خطبات بامرکب قرمز خط کشی شده ، مهر ناصرالدین شاه باول . ـ جلد : تیماج

سبز ، ترنج و نیم ترنج ، ضربی ، مقوائی ، ۱۱۵×۲۰۵ . ــ کاغذ : فرنگی ، ۶۰×۱۴۰
۵۰ برگ ، ۱۲ سطر کامل ، ۱۱۳۰/س
۱۷۹۸

۱۸۹/ع (معانی و بیان)

حاشیهٔ مطول

از : حسن بن محمدبن محمد شاه الفناری چلبی .

رک . حاشیه چلبی بر مطول درین فهرست .

آغاز : بسمله *الحمدلله الذی الهمنا حقایق المعانی ودقائق البیان الاقرب . . .*

پایان : *فی علمی المعانی و البیان انها لم یتعرض للبدیع لکونه خارجا " عن البلاغه . . .*

نستعلیق ، ۱۲۴۴ هـ.ق . ، سرفصلها با مرکب قرمز ، روی بعضی جملات با مرکب قرمز خط کشی شده ، مهر ناصرالدین شاه بصفحهٔ اول . ــ جلد : تیماج زرد و مقوائی ، ۱۵۰×۲۱۵ . ــ کاغذ : فرنگی ۹۵×۱۵۵ ، ۲۲۱ برگ ، ۲۵ سطر کامل ، ۱۶۶۷/س
۲۸۳۱

۱۹۰/ع (اصول فقه)

مفاتیح الاصول

(جزء اول)

از : سید محمد مجاهد ، زمان تالیف : قرن سیزدهم هـ.ق .

این کتاب حاوی دو باب اصول است یعنی دو جزء آن یکی مبحث الفاظ دیگر مبحث عقلیات ، درین نسخه جزء اول که مبحث الفاظ است آمده و از مساٴله دلالت لفظ برمعنی آغاز سخن می‌کند و تاآخر باب مجمل و مبین بطور تفصیل مطلب آورد . نویسنده بدون بیان مقدمه وارد بحث میشود . ختم کلام درین جزء در باره

" نسخ " و انواع آن " می باشد .

آغاز : بسمله ، الحمدلله رب العالمین والصلوه والسلام علی خیر خلقه اجمعین قال الله تعالی . . .

پایان : والوقوف علی عین الانام فی الصلوه انتهی ما ذکروه سیدتم کتاب مفاتیح الجلد الاول .

نسخ ، قرن سیزدهم هـ.ق . ، شاید نویسنده ، مهر ناصرالدین شاه درصفحهٔ اول . ـ جلد : تیماج مشکی ، مقوائی ، ۱۴۵×۲۱۵ . ـ کاغذ : فرنگی ، ۱۰۰×۱۵۵ ، ۲۸۲ برگ ، ۲۱ سطر کامل ، ۱۶۶۶/س / ۲۹۱۸

۱۹۱/ع (تصوف)

حدائق الحقایق

این کتاب در اخلاق صوفیانست وحاوی مسائل مهم اخلاقی می باشد یعنی مسائلی که سالک طریقت باید بدان متاء دب شود تا بسر منزل مقصود رسد . تعداد مسائلی که درین کتاب بحث شده ۵۸ خلق است وهریک از این خلقها نمایشگر آنست که سالک در طریقت باید چگونه بیکی از این خلقیات متاء دب شود تا سلوکش کامل گردد .

آغاز نسخه : الثانی عشر فی الخوف ، الثالث عشر فی الرجا ، الرابع عشر فی الحزن . .

پایان نسخه : و سلیمان استعظم ملکه فسلب منه و القی علی کرسیه جدا .

نستعلیق ، محتملا " قرن دوازدهم هـ.ق . ، سرفصلها با مرکب قرمز ، اول وآخر افتاده ، روی بعضی از کلمات با مرکب قرمز خط کشی شده . ـ جلد : تیماج سبز ، ترنج ونیم ترنج ، ضربی ، مقوائی ، ۱۲۰×۲۱۵ . ـ کاغذ : فرنگی ، ۶۵×۱۴۵ ، ۸۸ برگ ، ۱۷ سطر کامل ، ۱۲۴/س / ۱۷۶۳

۱۹۲/ع (فقـه)

المشکوه المضیئه

از: ملا محمد علی زنجانی ، زمان تالیف: قرن سیزدهم هـ.ق .

کتاب شرح اللمعه الدمشقیه که متن آن " اللمعه الدمشقیه" شهیداول است و شرح آن از شهید ثانی یک دوره فقه کامل شیعی می‌باشد که در بین طلاب شیعی بسیار مطلوب و معروف است این کتاب حواشی بسیار خورده و بزرگانی در طول تاریخ برآن شرح و حاشیه نوشته اند که از آنجمله است این حاشیه یعنی حاشیه ملا محمد علی زنجانی . این شخص که بعدها از پیروان بزرگ باب میشود وفتنهٔ زنجانرا بپا میدارد و درجنگ زنجان جانفشانیها می‌کند و سربهای این عقیده میگذارد . این حـاشیه را بدورانی می‌نویسد که هنوز بابی نشده است و خود را از مجتهدان زمان می پندارد حاشیهٔ اوازابتدای شرح اللمعه تا آخرباب الصلوه است و بقول او تمام مشکلات و خفـایـا موجود در شرح لمعه چه در عبارات شهیدین و چه مطالبی که غیرآنها گفته اند همگی درایـن شرح آمده است از صفحه ۴۳۹ کتابی دیگر آمده است که می توان آنرا متمم این کتـاب دانست و آن حاوی فتاوی زنجانی است و بقول او دره نفیسه فی فتایامشکوه‌المضیئه.

آغاز: بسمله ، *الحمدلله الکاین قبل الایجـاد فی ازل الازال الباقی فـی عزجلاله . . .*

پایان: *صح یتممه ولا یعید والحمدلله رب العالمین والصلوه والسلام علی محمد وآله الطاهرین واولاده العزالمیامین .*

نسخ ، ۱۲۴۴ هـ.ق . (صفحه ۴۳۸) ، شاید ملامحمد علی زنجانی ، سرفصلها بامرکب قرمز ، روی بعضی عبارات بامرکب قرمز خط کشی شده ، مهر ناصرالدین شاه در صفحهٔ اول . ـ جلد: تیماج ، مشکی ، تـرنج و نیـم ترنج ، ضربی ، مقوائی ، ۲۱۵x۱۴۵ . ـ کاغذ: فرنگی ، ۱۵۰x۷۵ ، ۲۳۰ برگ ، ۲۳ سطر کامل ، ۱۳۲۰/س

۲۵ ۵۴

(مطالب گوناگون

ع/۱۹۳

مجموعه

نستعلیق، ۱۰۷۲ / ۱۰۷۳ هـ.ق. حمزه بن ابی بکرالبابیوردی ،وان ، سرفصلها بامرکب قرمز ، روی بعضی جملات بامرکب قرمز خط کشی شده ، مهر ناصرالدین شاه در صفحهٔ اول. ــ جلد: تیماج مشکی ، مقوائی ، ۱۴۵×۲۱۰. ــ کاغذ: فرنگی ، ۶۰×۱۳۰ ، ۸۳ برگ ، ۱۵ سطر کامل ، ۱۸۷۰/س / ۱۵۶۹

ع/۱۹۳ (فلسفه)
۱

حاشیهٔ نیریزی

از: محمود نیریزی ، زمان تالیف: محتملا" قرن یازدهم هـ.ق.

کتاب اثبات واجب الوجود تالیف ملاجلال الدین دوانی از بزرگترین کتب فلسفی خاصه در بحث الهیات بمعنای اخص است. این کتاب مسائلی در الهیات طرح می‌کند که بعدها ملاصدرا ببحث درآنها می‌پردازد. در حاشیه کنونی حاشیه نویس قول " دوانی " را درین کتاب بصورت " قوله " ذکر کرده و در تحت آن مطالب توضیحی آورده که توضیح دهنده مشکلات این کتابست.

آغاز: بسمله ، *الحمدلمن تقدس جنابه لمن ان یکون شریعه لکل وارد وتنزه عن ان یطلع علیه . . .*

پایان: *کما انه لیس بنام عقلا " لها بالدلیل ولا بالبداهه هذا آخر ماقصدنا ایراده فی شرح رساله اثبات الواجب .*

جای آن درین مجموعه از صفحهٔ یک تا ۶۰ می باشد.

ع/۱۹۳ (منطق)

۲

حاشیهٔ تهذیب المنطق

از : جمزه بن ابی‌بکر البابیوردی ، زمان تالیف : محتملا " قرن یازدهم هـ.ق .

کتاب تهذیب المنطق از مختصرترین کتب منطق است که حاشیه ملاعبدالله برآن نوشته شده است این حاشیه که از مشهورترین حواشی منطق می‌باشد و خود بصورت کتاب درسی در حوزه های علمی بحث و تدریس میشود موجب شده است که بــرکتاب " تهذیب المنطق " حواشی دیگر نوشته شور که از آنجمله است این حاشیه ، درینجا نویسنده که بی‌شک تحت تاثیر حاشیه ملاعبدالله بوده کتاب تهذیب را تا آواخر قضایای ممکنه شرح کرده است . از جمله‌ای که بآخر کتاب آمده برمی‌آید که حاشیه‌نویس و کاتب باید حمزه‌بن ابی‌بکر البابیوردی باشد یعنی همانکس که حاشیه نیریزی‌را درقسمت اول این مجموعه کتابت‌کرده است .

آغاز : *بسمله ، تهذیب المنطق‌والکلام ، توشیحه‌بذکرالمفضل‌المنعام‌و ترشیحه بالصلوه و السلام . . .*

پایان : *وصفت النسبه بین کل اثنین منها فی ملتقی الخطین الخارجین من کلیهما تسهیلا " للضبط علی المبتدئین .*

پایان نسخه : *قد فرع من تسوید هذاالکتاب و تحریر هذا الخطاب علی‌یدی افقرالعباد و احقرالطلاب حمزه بن ابی‌بکر البابیوردی سنه ثلث و سبعین و الف فی بلده و ان فی احسن الاوان .*

جای آن درین مجموعه از صفحهٔ ۶۱ تا آخر کتاب .

ع/۱۹۴ (ادبیات)

حلبه الکمیت‌فی‌الادب والنوادرالمتعلقه بالخمریات

از : شمس‌الدین محمد نواجی . زمان تالیف : قرن نهم هـ . ق .

نویسنده می‌گوید یکی از دوستانی که مخالعت خواست او از عهده من ساقط

است از من خواست تاکتابی در مباحث ادبی فراهم آورم و گلچینی از اشعار بزرگان ادب که درآن صنایع ادبی مراعات شده باشد تهیه نمایم . منهم برای خواست‌او این کتاب را پرداختم . درین کتاب داستانهای مجالس شراب و لذت و کلمات بزرگان ادب درین زمینه جمع‌آوری شده و مفصل آمده است .

آغاز : **بسمله ، اللهم صل علی سیدنا محمدواله و صحبه و سلم و به ثقتی ، الحمدلله الذی ادار کوءوس . . .**

پایان : **ما اسلفناه من تعاظم الذنوب و لکن ان ختم الله بغفرانه فکلمها لاقیته سهل و الحمدلله وحده وصلی الله علی سیدنا محمدواله وصحبه وسلم .**

نسخ ، ۸۷۳ هـ.ق ، سرفصلها بامرکب قرمز ، نقطه گذاری بامرکب قرمز ، مهر ناصرالدین شاه در صفحهٔ اول . ـ جلد : تیماج مشکی ، ترنج و نیم ترنج ، ضربی ، مقوائی ، ۱۵۵×۲۱۰ . ـ کاغذ : اصفهانی ، ۱۰۵×۱۵۰ ، ۲۶۸ برگ ، ۲۱ سطر کامل ، ۵۳۴/س

۱۸۰۱

۱۹۵/ع (ادبیات ـ مکتوبات)

سانحات دمی القصر فی مطارحات بنی العصر

از : **محمد طالوی** ، زمان تالیف : ۹۸۱ هـ.ق . ، اهداء به : محمدبن محمدبن عبدالسلام مالکی مکنی به ابوالفتح .

نویسنده می‌گوید مرا درین کتاب سرآنست تا نامه‌هائی راکه بهر بزرگان نوشته‌ام جمع کنم و نیز نامه هائی را که دیگران بهر من نوشته بیاورم زیرا جمع آوری نخب کلام از زیباترین کارهاست . او پس از آن یکایک مکتوبات خود را می‌آورد که غالب آنها شعراست . در مقدمه کتاب نام موءلف نیامده‌است ولی از دوشعری‌که درصفحات ۱۸ و ۲۶ و ۲۷ در جواب او نوشته برمی‌آید که نام او محمد و لقب او طالوی است . او گرچه شروع بجمع آوری شعر خود از ۹۸۱ هـ.ق . کرده ولی کار او تاسال ۱۰۰۸ هـ.ق . ادامه داشته است .

آغاز: اللهم یامجری رخاطباع الانسان مستنه فی طریق البیان

پایان: وسئلت عن تاریخه فاجبتهم. بالعول شیطان رجیم و مرا.

نسخ و نستعلیق، محتملا " قرن یازدهم هـ.ق.، سرفصلها با مرکب قرمز، مهر ناصرالدین شاه در صفحهٔ اول. ـ جلد: تیماج مشکی، ترنج و نیم ترنج، ضربی، مقوائی، ۱۴۵×۲۰۵. ـ کاغذ: فرنگی ۹۵×۱۵۰، ۲۰۹ برگ، ۱۹ سطر کامل $\frac{س/۵۸۴}{۱۵۳}$

ع/۱۹۶ (مطالب گوناگون)

مجموعه

درین مجموعه کتب زیر آمده و هریک باشمارهٔ فرعی مشخص شده است.

نسخ، محتملا " قرن دوازدهم هـ.ق.، نصرالله بن حاجی میرک، سرفصلها با مرکب قرمز، از اول مطالبی افتاده، چند صفحه اول نانویس، مهر ناصرالدین شاه در صفحهٔ اول. ـ جلد: تیماج قرمز، مقوائی، ۱۵۰×۲۱۰. ـ کاغذ: فرنگی، ۸۵×۱۴۰، ۱۲۳ برگ، ۱۷ سطر کامل، $\frac{س/۱۴۲۲}{۲۶۸۲}$

$\frac{ع/۱۹۶}{۱}$ (ادبیات)

شرح سبعه معلقه

از: زوزنی. (حسین بن احمد بن حسین زوزنی مکنی به ابوعبدالله)، زمان تالیف: قرن پنجم هـ. ق..

سبعه معلقه یعنی هفت قصیده معروف عرب جاهلی از مبانی ادب عربست درین کتاب یکایک ابیات این قصائد شرح شده و درین نسخه قسمت اول افتاده است.

آغاز: بها العین و الارم یمشین خلفه واطلاؤها ینهضن من کل مجثم.

فانی قبلت اباهما و ضربه جردالسباع وکل نسرسین.

جای آن درین مجموعه از یک تا ۱۷۰ می باشد.

ع/۱۹۶ (قاموس)
۲

المثلثه الموتلفه فی اللغات المختلفه

درین کتاب لغات عربی آمده و هریک باحفظ شکل یعنی حفظ تقدیم و تاخیر حروف آن ولی با عوض شدن حرکاتش معانی مختلفی پیدا کرده است ، معنی شده چون " حجر " (بفتح حاء) و " حجر " (بکسر حاء) و حجر (بضم حاء " و یا "جنه " و پس از آن لغات یک دسته و گروه از اشیاء بیان شده چون لغات مربوط به البسه و ظروف .

آغاز : *بسمله ، الحمدلله الذی منح لذوی الالباب حلاوت البیان .*

پایان : *وجمعها زبال وهی الشعیله ایضا "وجمعها شعائل تم الکتاب .*

جای آن درین مجموعه از صفحهٔ ۱۷۲ تا ۲۴۵ میباشد .

ع/۱۹۷ (فقه)

الوسیله الی نیل الفضیله

از : ابن حمزه

نویسنده در مقدمه پسران خود را مورد خطاب قرار می دهد و بآنها وصیت در عبادات و پرهیز از منهیات می نماید . او می گوید راه حق راه وصول بکمالات آدمی است و راه انحراف از حق راه وصول بدوزخ و بدبختی است . او بدین ترتیب یکدوره فقه از طهارت تا آخر باب احکام بمعنای اخص را بطور خلاصه می آورد تاهادی راهسپران راه حق باشد .

آغاز : *بسمله ، حمدالله الکریم الالاء العظیم النعماء و الصلوه علی نبیه محمد خاتم . . .*

پایان : *للورثه دون الدیان هذا آخرالکتاب والحمدلله تعالی اولا "وآخرا " . . .*

نسخ ، ۱۲۶۲ هـ.ق. ، سرفصلها بامرکب قرمز ، روی بعضی عبارات با مرکب قرمز خط کشی شده ، مهر ناصرالدین شاه درصفحهٔ اول . ــ جلد : تیماج مشکی ، ترنج

و نیم ترنج ، ضربی ، مقوائی ۱۴۰×۲۱۵ . ــ کاغذ : فرنگی ، ۸۵×۱۴۵ ، ۱۶۲ برگ ، ۱۹ سطر کامل ، ۱۶۶۹/س / ۲۶۱۹

۱۹۸/ع (اصول فقه)

معالم اصول الدین

آقامیرزاحسن بن شهید ثانی ، زمان تالیف : قرن دهم هـ.ق .

رک . معالم در اصول درین فهرست .

آغاز : بسمله ، *الحمدلله المتعالی فی عزجلاله عن مطارح الافهام فلا یحیط . . .*

پایان : *اقرب و اظهر ذلک کان فی الترجیح فکلام الشیخ . . . وقع الاتمام و بعون . . . علیه السلام .*

نسخ ، محتملا " قرن دوازدهم هـ.ق . ساده ، مهر ناصرالدین شاه در صفحهٔ اول . ــ جلد : تیماج زرد ، ترنج و نیم ترنج ، کوبیده ، مقوائی ، ۱۴۵×۲۱۵ . کاغذ . فرنگی ، ۸۰×۱۳۰ ، ۱۷۳ برگ ، ۱۳ سطر کامل ، ۵۹۸/س / ۹۶

۱۹۹/ع (اصول فقه)

منیه اللبیب فی شرح التهذیب
(شرح عمیدی)

از : عمیدی .

کتاب تهذیب الاصول علامه حلی از جمله بزرگترین کتب اصول است که یکی از بزرگان شیعه نگاشته . این کتاب از مباحث الفاظ آغاز سخن می کند و تا آخر مباحث

اصول عملی مطالب خود را می‌آورد. شارح آن عمیدی مطالب تهذیب‌الاصول را یعنی " مقاصد" و " مباحث " و " خاتمه" را بصورت " قوله " نقل و در تحت " اقول " آنرا شرح می‌نماید.

آغاز: بسمله، فهرست کتاب تهذیب *بان یجعل الصاد عباره عن المقصد*.

پایان: *خاتم الانبیاء محمدالمصطفی واله الائمه الاصفیاء صلوه لاانقطاع لها وانقضاء والحمدلله وحده وصلی‌الله علی من لانبی بعده*.

نسخ، ۱۲۳۳ هـ.ق.، میرزا سعید بن علی احمدالتولمی، تولم رشت، سرفصلها بامرکب قرمز، روی بعضی کلمات بامرکب قرمز خط‌کشی شده، مهر ناصرالدین شاه در صفحهٔ اول. ـ جلد: تیماج مشکی، ترنج و نیم ترنج، مذهب کوبیده، مقوائی، ۲۱۵x۱۵۰. ـ کاغذ: فرنگی، ۱۵۰x۸۵، ۲۶۴ برگ، ۱۹ سطر کامل، ۵۱۶/س / ۱۰۳

ع/۲۰۰ (کلام)

حاشیه تجریدالکلام

از: محمد کاظم بن محمدرضا طبری، زمان تالیف: قرن سیزدهم هـ.ق.

رک. حاشیه تجرید محمد کاظم بن محمدرضا درین فهرست.

آغاز: بسمله، *سبحان من اظهر الاشیاء بکمال وجوده وافاض علیها سحاب الاثار*...

پایان: *هذا آخر ماردنا من الاختصار... کماکان موفق لابتداء و صلی الله علی محمد وآله اجمعین*.

نسخ، ۱۲۵۰ هـ.ق. سرلوحه مذهب زر و شنجرف و لاجورد، در صفحه اول گل وبوته زر و قرمز، سرفصلها بامرکب قرمز، جدول دور سطور زر و مشکی و قرمز و آبی. ـ جلد: ابره و ترمه، سجاف تیماج مشکی، مقوائی، ۲۱۵x۱۲۰. ـ کاغذ: ترمه، ۱۵۰x۷۰، ۱۳۰ برگ، ۱۴ سطر کامل، ۱۳۴/س / ۱۶۳۲

۲۰۱/ع (ادبیات)

شرح ابیات کشاف

نویسنده می‌گوید پس ازآنکه ابیات کتاب مفصل را شرح کردم یکی از دوستان از من‌خواست تا بشرح ابیات کتاب کشاف بپردازم و شواهد آنرا روشن کنم . من بخواست او دست بتحریر این کتاب زدم و اشعار و شواهد کتاب را با استفاده از مراجع و کتب لغت و اقوال بزرگان ادب درینجا آوردم .

آغاز: *بسمله ، عونک یالطیف‌ان‌اولی‌مایفتح‌به‌الکتاب‌واحلی مایوشح به . . .*

پایان: *وصلی‌الله علی خیر خلقه محمدواله و صحبه اجمعین والحمدلله رب العالمین .*

نسخ ، ۱۱۱۸ هـ.ق . ، محمدبن محمدالعمری‌الحمصی ، سرفصلها با مرکب قرمز ، روی پاره‌ای از کلمات با مرکب قرمز خط‌کشی شده ، مهر ناصرالدین شاه در صفحهٔ اول . ــ جلد: مقوائی ابره کاغذی لولادار ، ۲۱۵×۱۴۰ . ــ کاغذ: فرنگی ، ۱۶۰×۷۵ ، ۱۱۹ برگ ، ۲۱ سطر کامل ، ۹۰۷/س / ۱۳۶

۲۰۲/ع ## الوافیه فی شرح الکافیه (نحو)

از: ملاعبدالصمد .

رک . شرح کافیه ملاعبدالصمد درین فهرست .

آغاز: *بسمله ، احمدلله علی عظمه جلاله حمدغریق بمطالعه جماله . . .*

پایان: *لیعلم انه یدل علی‌النون اداالمخدوف المردود لیکن آخر الکلام‌فی هذا الکتاب .*

نسخ و نستعلیق ، ۹۲۶ هـ.ق . ، *الیاس بن عاشق* ، سرفصلها بامرکب قرمز ،

روی بعضی کلمات بامرکب قرمز خط‌کشی شده، مهر ناصرالدین شاه در صفحهٔ اول.
جلد: مقوائی ابره، کاغذ نخودی، سجاف تیماج نخودی، ۱۴۵ × ۲۱۵ ۰ ۲۱۵۰.
کاغذ: اصفهانی، ۸۰×۱۳۰ ، ۱۹۰ برگ، ۱۵ سطر کامل، ۱۶۷۶/س
۲۲۴۵

۲۰۳/ع (شرح حال)

ریحانه الالباء و زهره حیوه الدنیا

از: شهاب‌الدین احمد خفاجی، زمان تالیف: قرن دهم هـ.ق.

این کتاب در شرح‌حال بزرگانی است که از مناطق متعدد عالم اسلام برخاسته اند و برحسب ناحیه‌ای که این گروه از آنجا برخاسته‌اند مطالب این کتاب فهرست بندی‌شده بدین شرح: القسم الاول: فی محاسن الشام و نواحی‌ها، القسم الثانی من محاسن النصر من اهل الغرب و ماولاها، القسم الثالث: فی مصر و احوالها و سبب العود لرسومها و اطلالها، القسم الرابع: فی ذکر الروم.

آغاز: بسمله حمداً "*لمن سرح عیون البصائر فی ریاض النعم* ...

پایان: *وکان الی المکارم خیرها و تم کتاب ریحانه الالباء* ...

نستعلیق، محتملا" قرن سیزدهم هـ.ق.، سرفصلها و اسماء اعلام بامرکب قرمز، جدول دور سطور زر و مشکی و آبی، دنباله متن در حاشیه حمایلی، مهر ناصرالدین شاه در صفحهٔ اول. ــ جلد: تیماج مشکی، ترنج و نیم ترنج، ضربی، اندرون و سجاف تیماج زرد (دولائی) ۱۴۵×۲۱۰. ــ کاغذ: فرنگی، ۴۰ و ۷۰×۱۵۰ ۱۴۸ برگ، ۲۳ سطر کامل، ۶۸۵/س
۱۸۰۸

۲۰۴/ع (شرح حال)

لؤلؤه البحرین

از: شیخ یوسف بحرانی، زمان تالیف: ۱۲۶۴ هـ.ق.

شیخ یوسف بحرانی درین کتاب بشرح‌حال تعدادی از بزرگان دین که صاحب فتاوای خاص در فقه واز ائمه فقه شیعی می‌باشند پرداخته و در ترجمه حال هریک ابتداء نسب و سپس وقایع ایام و بعد تصنیفات صاحب ترجمه را ذکر کرده است.

ظاهرا" این کتاب چون اطلاع برحال اغلب فقیهان شیعی است از کتب مفید درین زمینه است .توضیح . این نسخه بچاپ رسیده است .

آغاز: بسمله ، *الحمدلله الذی جعلنا من . . . و نور قلوبنا بانوار المعرفه و الدرایه و اوضح لنا سبیل الرشد و الهدایه . . .*

پایان: *و امام السعدا علیه وعلی ابنائه علی من لا نبی بعده و آله المیامین و رحمه الله و برکاته .*

نسخ ، ۱۲۶۴ هـ.ق . ، سرفصلها بامرکب قرمز ، روی خطبات وبعضی کلمات بامرکب قرمز خطکشی شده ، مهر ناصرالدین‌شاه اول . ــ جلد: تیماج قرمز ، مقوائی ، ۱۲۵×۲۱۰ .ــ کاغذ: فرنگی ، ۷۰×۱۳۰ ، ۱۴۶ برگ ، ۱۷ سطر کامل ، ۱۶۶۱/س/۲۳۸۸

۲۰۵/ع (علوم دینی)

فرائد الناصر

از: سید علی قزوینی ، زمان تالیف: قرن سیزدهم هـ.ق .

نویسنده می‌گوید عده‌ای از دوستان از من خواستند که کتابی در مسائل فقهی و اصولی و حکمی بپردازم چون نپرداختن بخواست ایشان از عهده من خارج بود لذا بدوران ناصرالدین‌شاه این کتاب را در یک مقدمه و چهار باب و یک خاتمه بدین شـرح پرداختم: مقدمه در دو مقصد: مقصد اول: در حکمه عملیه اجمالا" ، مقصد دوم: در حکمه عملیه تفصیلا" ، ابواب در مسائل فقهی و اصولی ، خاتمه: دراجرام فلکی و اجسام عنصری .

آغاز: بسمله ، *الحمدلله الذی اتقن بحکمته نظام العالم و اوجب بلطفه العمیم الاتیان بماحکم .*

پایان: *لتوزع البال و تشتت الاحوال و تفاقم الاحزان و المحن و تکاثر الافزاع و الفتن . . . لکن الله جلت حکمته .*

نسخ ، ۱۲۹۶ هـ.ق . سرلوحه مذهب زر و شنجرف و لاجورد و سبز ، سرفصلها بامرکب قرمز ، روی بعضی عبارات و اشعار بامرکب قرمز خط‌کشی شده ، جدول دور سطور زر و مشکی و قرمز و آبی ، جدول خارجی قرمز . ــ جلد: تیماج زنگاری ، ترنج

و نیم ترنج، مجدول ضربی، مقوائی، ۲۱۵×۱۴۰. ـ کاغذ: فرنگی، ۱۵۰×۸۵، ۷۹ برگ، ۱۲ سطر کامل، ۱۸۰۵/س / ۱۶۰۰

۲۰۶/ع تفسیر حنفی (تفسیر)

از: ابوسعید حنفی نیشابوری.

این تفسیر مانند سایر تفاسیر حاوی مباحث متعددیست در معانی آیات قرآنی و شأن نزول و موارد اطلاق این آیات و ثواب و عقابهایی که بر اثر اتیان بآن آیات قرآنی یا ترک آنها بر عبد مرتب میشود. آنچه درین تفسیر زیاد بچشم میخورد آوردن اقوال بزرگان دین و اصحاب پیغمبر است در بارهٔ روایات متعدد قرآن. بعبارهٔ دیگر درین تفسیر سعی برین شده است که بیشتر تکیه بر منقولات شود تا بر مستنبطات مفسر.

آغاز: بسمله، *قال الشیخ الامام الاجل ابوسعید الحنفی رحمه الله خیر الدنیا والاخره فی هذه الکلمات...*

پایان: *لا بلیس بالخیر فلذلک صار ابلیس لعینا* "...... *علی سیدنا محمد وآله اجمعین*.

نستعلیق، ذیقعده ۹۸۱ هـ.ق.، مدرسه محله احمد شاه، سرفصلها با مرکب قرمز، روی بعضی عبارات با مرکب قرمز خط کشی شده. ـ جلد: تیماج عنابی، ترنج و نیم ترنج، ضربی، مقوائی، ۲۱۵×۱۵۰. ـ کاغذ: اصفهانی، ۱۵۰×۹۵، ۲۶۱ برگ، ۱۵ سطر کامل، ۱۹۸۴/س / ۸۰۴

۲۰۷/ع (دینی)

بحار الانوار

از: محمد باقر بن محمد تقی مجلسی، زمان تالیف: قرن دوازدهم هـ.ق.

درین نسخه این جزء از بحار الانوار که مربوط به کفر و ایمانست، آمده و در آن ـ مجلسی آیات و احادیث و اخبار مربوط به کفر و ایمان راجمع و باین ترتیب نشان

داده که کافر کیست و مؤمن چه کسی می‌باشد.

آغاز: بسمله، *ابواب الکفر و مساوی الاخلاق، اقول سیجیئ فی ابواب کتاب العشره و کتاب الاداب...*

پایان: *و العداوه من الناس کالبذر حصید... و هو عداوه الناس له.*

نسخ، محتملا " قرن دوازدهم هـ.ق.، سرفصلها با مرکب قرمز، مهر ناصرالدین شاه در صفحهٔ اول. ـ جلد: تیماج مشکی، مقوائی، ۱۴۵×۲۱۵. ـ کاغذ: فرنگی، ۷۵×۱۳۰، ۲۲۶ برگ، ۲۲ سطر کامل، ۸۱۳/س / ۱۹۴۲

۲۰۸/ع (تاریخ)

تاریخ

این کتاب که صدر و ذیل آن افتاده از خلافة الواثق بن المعتصم شروع میشود و تا حوادث حدود چهارصد بعد از هجرت می‌آید و در آن بغیر از تاریخ خلفا شرح حال بزرگان و وزیران و ادیبان و نویسندگان عالم اسلام همگی آمده است و نیز از اقوام و شاهانی که بر بغداد دست یافته اند ذکری رفته و علاوه بر آن در آن از شکل اقامه عدالت و رعایت حقوق مردمان بزمان خلفاء و وزیران آنها وصف زیادی شده است.

آغاز نسخه: *و اناکذلک قالت فمایمنعک من ذلک قال اخاف ان تمنع...*

پایان نسخه: *ولیس للمغاربه من طبقه لامن ... ولا من متاخریهم بل هوالشعر*

نسخ، محتملا " قرن هشتم هـ.ق.، سرفصلها با مرکب قرمز، اول و آخر افتاده.

جلد: مقوائی ابره، کاغذی سفید، سجاف تیماج مشکی، ۱۴۵×۲۱۵. ـ کاغذ: اصفهانی، ۱۱۰×۱۸۵، ۲۰۰ برگ، ۲۰ سطر کامل، ۱۲۰/س / ۱۰۹۸

۲۰۹/ع (ادعیه)

تبرانامه

از: خواجه نصیرالدین طوسی، زمان تالیف: قرن هفتم هـ.ق.

این تبرانامه که در مقدمه خود چند بیت فارسی دارد حاوی دعائی است که

درآن داعی برظلمه و فسقه‌وجائره‌وبدکاره‌و امثال‌آنها نفرین کرده و ازخدای‌تعالی لعن‌آنها را خواسته است .

آغاز: *بسمله ، نخست آفرین باد بردادگر . . . اعوذ بالله من الشیطان الرجیم . اعوذ بالله من النار و من عضب الجبار و من شرالکفار و کیدالاشرار .*

پایان: *اللهم العن‌بنی امیه قاطبه و بنی عباس و خلفاء لهم و من بایعهم و لعنه الله علی القوم الظالمین من الان الی الیوم الدین .*

شکسته نستعلیق ، ۱۲۹۸ هـ.ق . ، کامران ، ساده ، جدول دور سطور زر و مشکی و قرمز و آبی ، جدول خارجی قرمز ، میان سطور جدول زر و مشکی . ــ جلد: تیماج زر و یک لائی ، ۱۳۰×۲۱۰ . ــ کاغذ: ترمه ، ۸۰×۱۵۰ ، ۹ برگ ، ۱۰ سطر کامل ، ۶۳۲/س

۳۱۴۷

۲۱۰/ع (مطالب گوناگون)

مجموعه

درین مجموعه کتب زیر آمده و هریک باشماره فرعی مشخص شده است .

نسخ ، قرن سیزدهم هـ.ق . ، محتملا " احمدبن زین‌الدین‌بن ابراهیم الاحسائی (مؤلف) ، کرمانشاهان ، سرفصلها بامرکب قرمز ، روی بعضی کلمات و عبارات بامرکب قرمزخط کشی شده ، رساله سوم ناتمام . ــ جلد . تیماج مشکی ، ترنج و نیم ترنج ضربی ، عطف تیماج سبز ، مقوائی ، ۱۴۵×۲۱۵ . ــ کاغذ: فرنگی ، ۸۵×۱۴۰ ، ۲۴۵ برگ ، ۱۵ سطر کامل ، ۳۸۶/س

۱۱۲۱۳

۲۱۰/ع (الهیات)

۱

فوائد

از: احمدبن زین‌الدین احسائی ، زمان تالیف: ۱۲۵۸ هـ.ق .

رک . فوائد احسانی درین فهرست .

آغاز: *بسمله‌وبه‌ثقتی و علیه توکلی ، الحمدلله رب‌العالمین وصلی‌الله علی*

محمد وآله اجمعین الطیبین . . .
پایان : واقتصرت علی الا شاره لکلت البصائر وانسدت المذاهب الی هذا المطالب و مع هذا فان عرفت فانت انت و الله ولی التوفیق .
جای آن درین مجموعه از صفحه یک تا ۶۳ می باشد .

ع/۲۱۰
۲ (دینی)

سوال و جواب

از : شیخ احمد احسائی و فتحعلی شاه ، زمان تالیف : قرن سیزدهم هـ.ق .
این رساله حاوی سوالاتی است که فتحعلیشاه قاجار در باره پاره‌ای از اخبار کرده است . توضیح اینکه فتحعلیشاه طبق مطالب مورد بحث در مقدمه این کتاب اغلب اوقات خود را در مطالعه اخبار شیعی می‌گذرانده و درباره پاره ای از آنها ومعانی آنها بمشکلاتی برخورده که همواره می خواسته است از اهل فنی بپرسد و جواب گیرد تا آنکه این مشکلات خودرا به شیخ احمد نامه می‌کند و او این رساله را در جواب فتحعلیشاه با قال" و " اقول" می‌پردازد که " قال " قول فتحعلیشاه و " اقول" قول شیخ احمد احسائی است .
آغاز : بسمله وبه نستعین و هو ثقتی الحمدلله رب العالمین وصلی الله علی محمد وآله الطاهرین . . .
پایان : فعلی اجرامی ولا حول ولا قوه الا بالله العلی العظیم وصلی الله علی محمد وآله الطاهرین .
جای آن درین مجموعه از ۶۴ تا ۸۲ می باشد .

ع/۲۱۰
۳ (دینی)

مقام روح (سوال و جواب)

از : شیخ احمدبن زین الدین احسائی ، زمان تالیف : قرن سیزدهم هـ.ق . ،اهداء به فتحعلی شاه شاه ایران .

فتحعلی شاه قاجار از مقام روح و عظمت آن از شیخ احمد بن زین الدین احسائی سوال میکند و می‌پرسد که روح چیست و مشکل آن چگونه می‌باشد . شیخ بحث " قل الروح من امر ربی " را پیش می‌کشد و مساءله را توضیح می‌دهد . آخر رساله افتاده است .

آغاز: بسمله و به ثقتی *الحمدلله رب العالمین و صلی الله علی محمد وآله الطاهرین . فیقول العبد . . . .*

پایان نسخه: *وان من مات قتل و من قتل بعث حتی یموت . . . .فقل علیه السلام ما معناه . . . . .*

جای آن درین مجموعه از صفحه ۸۴ تا ۸۹ می‌باشد .

ع/۲۱۰ (دینی)
۴

شرح فوائد

از: احمدبن زین الدین احسائی ، زمان تالیف: قرن سیزدهم ه.ق .

رک . شرح فوائد شیخ احمد احسائی درین فهرست .

آغاز: بسمله و به نستعین ، *الحمدلله رب العالمین وصلی الله علی محمد وآله الطاهرین اما بعد فیقول العبد . . . .*

پایان: *عن تناوله الافهام فرددت لک وکررت علیک والله سبحانه ولی التوفیق والیه المرجع والمآب .*

جای آن درین مجموعه از ۹۰ تا ۳۹۲ می‌باشد .

ع/۲۱۰ (دینی)
۵

مساءله الاجماع

از: شیخ احمدبن زین‌الدین احسائی ، زمان تالیف: قرن سیزدهم ه.ق .

شیخ احمد احسائی ابتداء از کثرت اختلاف بین علماء در طرق استدلال و کیفیه استنباط حرام و حلال صحبت میکند و می‌گوید همین بحث مرا بدانجا کشید

که درین مورد ببحثی پردازم که درآن شخصی شخص دیگر را بتکفیر میکشد و مساٴله‌اجماع‌را روشن‌نمایم . بناء علیهذا چون تبیین " اجماع " رافع مشکلات‌قوم است . لذا درین‌رساله این مساله را روشن‌می‌کنم . او در مورد اجماع بهمان طریقی می‌رود که شیعیان می‌روند و اجماع را کاشف قول معصوم می‌داند .

آغاز : بسمله ، الحمدلله رب العالمین وصلی‌الله علی‌خیرخلقه اجمعین‌محمد وآله الطاهرین اما بعد . . . .

پایان : فانه‌الذی‌لاریب‌فیه ولاعیب‌تعتریه‌وماسواه‌ففیه ذلک و هوکماتری .

پایان نسخه : الــی ذلـک فان اهلها یعرفونها و الاغبار غیر مخـاطبیـن لها و السلام علی‌من‌اتبع الـهدی‌وفرغ منها موٴلفها العبد المسکین، احمدبن‌زین الدین بن ابراهیم احسائی .

جای آن درین مجموعه از ۳۹۳ تا ۴۸۹ می‌باشد .

۲۱۱/ع (فلسفه الهی)

توحید محمدی

از : محمدبن‌رضاکاظم‌طبری ، زمان‌تالیف : قرن سیزدهم هـ.ق . ، اهداء به : محمدشاه

نویسنده که یکی از بزرگان فلسفه بدوران قاجارهاست می‌گوید دراین رساله سرآن دارم که در معرفه‌حق‌واثبات وجودو توحید او کتابی برشته تحریر درآورم در یک مقدمه و یک مقصد و یک خاتمه ، بدین شرح : مقدمه : در بیان بعضی از مسائل مابعدالطبیعه ، مقصد : دراثبات واجب الوجود در چهار فصل ، خاتمه : دراثبات توحید . نویسنده ضمن بحث درین مراتب نامی از بزرگان فلسفه اسلامی می بردکه حاکی از اطلاعات دقیق او بآراء فیلسوفان اسلامی است .

آغاز : بسمله ، الحمدلله المتو حدفی الوهیته المتفرد فی ربوبیته . . .

پایان : وفقنا الله و ایاکم للاهتداء الی الحق و الوصول الی الذات المطلق و هو خیر مسوٴول و الصلوه علی محمد واله الطاهرین .

نسخ ، ۱۲۵۷هـ.ق . محمدبن الرضاالکاظم الطبری . سرلوحه گل و بوته قرمز و آبی ، سرفصلها بامرکب قرمز ، روی خطبات بامرکب قرمز خط‌کشی شده ، جدول

دور سطور آبی و قرمز، مهر ناصرالدین شاه در صفحهٔ اول. ــ جلد: تیماج، قرمز، مقوائی، ۲۱۵×۱۱۵. ــ کاغذ: فرنگی، ۶۵×۱۴۰، ۵۱ برگ، ۱۲ سطر کامل، ۸۱۷/س / ۱۷۵۹

۲۱۲/ع (دینی)

اعراب القرآن

از: ابوالبقاء العکبری

قرآن کریم در تمدن اسلامی از چندین جهت مورد توجه قرار گرفته است یکی از آن موارد مسأله اعرابست در اعراب قرآن مطالب مهم صرف و نحوی قرآن مورد بحث واقع میشود و موارد خلاف تبیین می‌گردد که واقع بچه صورت بوده و آنچه بظاهر مورد خلاف بنظر می‌رسد بروی چه اصلی مبتنی است در این کتاب آیات متعدد و کلمات مختلف مورد بحث قرار گرفته و نشان داده شده است که بزرگان صرف و نحو درآن چه نظرها داده‌اند.

آغاز: بسمله، *الحمدلله الذی وفقنا بحفظ کتابه و وقفنا علی جلیل حکمه و احکامه.*

پایان: *من سرالقبیلین و قیل هو معطوف علی الجنه والحمدلله رب العالمین الصلوه و السلام علی خیر خلقه محمد و آله اجمعین.*

نسخ، ۱۰۹۱ هـ.ق.، محمدرضا بن محمدهاشم، سرفصلها با مرکب قرمز، دارای فهرست در اول کتاب. ــ جلد: تیماج، مشکی، عطف تیماج زرد، مقوائی، ۲۱۵×۱۴۵. ــ کاغذ: فرنگی، ۹۰×۱۴۵، ۵۰۹ برگ، ۱۴ سطر کامل، ۲۰۸۷/س / ۷۷۵

۲۱۳/ع (فقه)

مفتوح العنوه

از: حاجی سید باقر کزازی، زمان تالیف: قرن سیزدهم هـ.ق.، اهداء به حاجی میرزا آقاسی.

مساٴله مفتوح العنوه یکی از مسائل دقیق فقهی است و درآن از شرایط سرزمینهای اشغال شده واراضی اشغالی بحث می‌کند. نویسنده که یکی از مجتهدان زمانست این مساله را دریک مقدمه و چند باب و یک خاتمه دقیقا" می‌آورد.

.. آغاز: بسمله، *کشفت قناع عذار عذراء المقال باسم الله الکبیر المتعال و حلیتها حجله....*

پایان: *ونسئله من فضله ان یجعل خالصا" بوجهه الکریم وان یغفرلنا ماقصر ناقیه هوالغفورالرحیم.*

نستعلیق، ۱۲۶۱ هـ.ق.، محمدالمدعو بالباقر الساوجبلاغی، سرفصلها با مرکب قرمز، مهر ناصرالدین شاه در صفحه اول. ــ جلد: تیماج، قرمز، یک‌لائی، ۲۱۵×۱۵۰. ــ کاغذ: فرنگی، ۷۰×۱۴۰ ، ۳۱ برگ، ۱۴ سطر کامل، ۱۳۷۷/س / ۲۵۷۸

۲۱۴/ع (ادبیات)

شرح لامیه العرب ولامیه العجم (= غیث الادب) واعتراضات آن

از: نقحوانی و صفدی.

لامیه العرب قصیده‌ایست معروف از آن شنفری" شاعر دوره جاهلی عرب و یکی از شعرای صعالیک مردم عرب بمطلع.

اقیمو ابنی عمی (امی) صدور مطیکم — فانی الی قوم سـوا کم لا میل

این قصیده دراینجا از سوی موٴیدبن عبداللطیف بن سعدالنقحوانی بیت به بیت شرح شده وآن از صفحه یک تا صفحهٴ ۲۳ می‌باشد و سپس لامیه العجم می‌آید که آن قصیده ایست از طغرائی (= عمیدموٴیدالدین فخرالکتاب ابواسماعیل بن علی بن محمدبن عبدالصمد الاصفهانی) کـه صلاح الدین ابوالصفا الخلیـــل بن امیر عزالدین ایبک بن عبدالله الایبکی صفدی آنرا شرح کرده است و این شرح مسمی به غیث‌الادب می‌باشد و بعد اعتراضهای دمامینی (محمدبن ابی بکر بن عمر مخزومی مالکی) برشرح صفدی می‌آید بنام: نزول الغیث " و این نـــزول الغیث در ۷۹۴ هـ.ق. برشرح صفدی در مصـرنوشته شده است.

آغاز: بسمله ،هذا شرح لامیه العرب للموٴید بن عبد اللطیف بن سعد النقحوانی ..
پایان: فلنفتقر علی هذا العذر ففیه کنایه و اسال الله حسن الخاتمه . . .
نسخ قدیم ، محتملا" قرن نهم هـ.ق . ، سرفصلها بامرکب قرمز ، جدول دور سطور قرمز و آبی ، شرح لامیه العرب بقلم دیگر و ملحق به شرح لامیه العجم است کتابت شرح لامیه العرب متاٴخر از کتاب لامیه العجم می‌باشد . ــ جلد: تیماج ، عنابی ، ترنج و نیم ترنج ، ضربی ، مقوائی ، ۱۴۵×۲۱۰ . ــ کاغذ: اصفهانی ، ــ ۱۰۵×۱۴۰ ، ۳۸۹ برگ ، ۲۴ سطر کامل ، ۱۰۹۴/س
۱۴۱

۲۱۵/ع (ادبیات)

شرح دیوان ابن مقرب احسائی

از: ابن مقرب احسائی ، زمان تالیف: قرن هفتم هـ.ق .
ابن مقرب احسائی یکی از شاعران معروف قرن هفتم هـ.ن . است واشعار او که درمدح و مسائل زندگی می‌باشد حاوی لغات و اصطلاحات خاص زبان عربی است . این کتاب بعدها شرح شده ودرین نسخه متاسفانه قسمت اول آن افتاده است .
آغاز نسخه: الم تجب یامعداذ دعوتا ونلت ماکفت بناجوتا
پایان: و ذلک اسد لعدوه درس القوم بن احمد ابن معتز رئیس عامه .
نسخ ، محتملا" قرن یازدهم هـ.ق . ، اشعار باخطوط درشت تر نوشته شده ، اول و آخر افتاده ، مهر ناصرالدین شاه در صفحهٔ اول . ــ جلد: تیماج سبز ، ترنج و نیم ترنج ، ضربی ، مقوائی ، ۱۳۵×۲۱۵ . ــ کاغذ: اصفهانی ، ۱۱۰×۱۸۰ ، ۳۵۴ برگ ، ۱۵ سطر کامل ، ۳۳۷/س
۱۳۰

۲۱۶/ف (ادبیات)

سکرات العشاق ومناره الاسماع و الاماق

از: محمدبن ابراهیم چلبی .
این کتاب جنگ گونه ایست حاوی اشعار و کلمات بزرگان در مباحث ادبی که

گاهگاه داستانی ذکر شده و در تحت آن داستان شعری آمده که شاعر آن از بزرگان عرب بوده‌است . و در ذیل آن اقوال بزرگان دیگر عرب آمده و این گنجینه ذیقیمتی است .

آغاز : بسمله ، *الحمدلله الذی حکم بعباده فقهرود بر بلفظه فیسر والف بین من شاء من عباده .*

پایان : *قد فرغت من کتابنا مصلیا "مسلما" یارب فارحم من علی کاتبه ترجما*

نسخ ، محتملا" قرن یازدهم هـ.ق . ، محمدبن ابراهیم الحلبی (مؤلف) ، سر فصلها با مرکب قرمز ، مهر ناصرالدین شاه در صفحهٔ اول . ـ جلد : تیماج عنابی ، ترنج و منگنه ، ضربی ، مقوائی ، ۱۴۰×۲۱۰ . ـ کاغذ : اصفهانی ، ۱۰۰×۱۶۰ ، ۱۰۴ برگ ، ۱۷ سطر کامل ، ۹۹۴/س / ۱۸۲۳

۲۱۷/ع (اصول فقه)

شرح مختصر ابن حاجب

از : عبدالرحمن بن احمدبن عبدالغفار عضدالدین ایجی ، زمان تألیف : قرن هشتم هـ.ق .

نویسنده می‌گوید مختصر الاصول ابوعمر عثمان بن‌حاجب مالکی یکی ازکتب بسیار عالیست که در فن اصول استنباط بمذهب مالک نوشته شده و برآن شرحها رفته‌است . اینجانب برآن شدم که‌کتاب مزبور را از نو شرح کنم و مشکلات ومبهمات آنرا دوباره طرح و برطرف نمایم .

درین نسخه ابتداء مباحث الفاظ و سپس اصول عملی و مبحث قیاس مفصل می‌آید و بنظر خود شارح شرح او ناظر بر مقاصد نویسنده است .

آغاز : بسمله ، *الحمدلله الذی . . . والدعوه الی دارالسلام و خص من شاء بمزایا الانعام . . .*

پایان : *والله واسع علیم والحمدلله اولا وآخرا " و ظاهرا " و باطنا " وصلی الله علی خیر خلقه محمدوآله الطیبین الطاهرین والحمدلله رب‌العالمین .*

نستعلیق، ۱۲۳۲ هـ.ق.، ساده، مهرناصرالدین شاه بصفحهٔ اول. ـ جلد: تیماج مشکی، مقوائی، ۱۴۰×۲۱۵. ـ کاغذ: فرنگی، ۸۰×۱۴۰، ۲۲۴ برگ ۲۱، سطرکامل، ۳۷۷/س / ۹۹

۲۱۸/ع (دینی)

مشکوه المصابیح

از: محسن بن آقاجان حسینی بجنوردی، زمان تألیف: قرن چهاردهم هـ.ق.،

نویسنده می‌گوید درین کتاب برآنم که مباحث مشکل عقلی و نقلی را بیاورم و رفع ابهام از آنها نمایم. او بابتداء از عقل شروع می‌کند و سپس از آراء مختلف در بارهٔ آن بحث می‌نماید وسپس بحکمه شرایع می‌رسد و سخن از آن آغاز می‌کند و احکام شرعیه را بیان می‌دارد و میرساند که مقصود از حکم چیست و غرض از آن چه می‌باشد.

آغاز: بسمله، *الحمدلله رب العالمین و نورالسموات والارضین*...

پایان: ...... *رموز احکام الشرعیه فی عهده المیمون المبارک و جری بذلک قضاءالله تعالی و تبارک*.

نسخ، ۱۳۱۴ هـ.ق. سرلوحه مذهب زرّو شنجرف و لاجورد و سبز. سرفصلها بامرکب قرمز، جدول دور سطورزر و مشکی و قرمز و آبی، جدول خارجی زر و مشکی. ـ جلد: روغنی، ساده، مشکی، مجدول گل و بوته زر، اندرون بوم قرمز، ۱۳۰×۲۱۰. ـ کاغذ: فرنگی، ۷۵×۱۴۵، ۷۲ برگ، ۱۵ سطر کامل، ۵۹۶/س / ۱۱۶۷۵

۲۱۹/ع (مطالب گوناگون)

جنگ

این جنگ بدین شرح نظم گرفته است: از صفحه یک تا ۵۶ سبعه معلقه، از ۵۶ تا ۷۹ ابتداء لامیه اعشی "بمطلع ودع هریره ان الرکب مرتحل" وقصیده نابغه "یادارمیه بالعلیاء فالسند" و قصیده لامیه شنفری "اقیمو ابنی امی صدور مطیکم" ولامیه

بحتری " اصاله الری صانتنی عن الخطل " از ۸۱ تا ۱۳۹ تخمیس مقصوره ابن درید
در مرثیه امام حسین علیه السلام که علامه نورالدین ابوالحسن علی نظم کرده
است ، از صفحه ۱۴۰ تا ۱۵۶ نامه ایست که بسال ۶۵۳ هـ.ق . محبی بن عبدالله
بن عبدالطاهر کاتب بامیر ناصرالدین بن شاه ورالکتانی العقیصی معروف بابن نقیب
نوشته و درآن از صنایع ادبی و اشعار مقتضی الحال چیزی فرو نگذاشته است از
صفحه ۱۵۷ تا ۱۷۳ نامه ایست که ابن زیدون (احمدبن عبدالله بن احمد بن
غالب بن زیدون المخزومی قرطبی) به ابن جهور یکی از بزرگان اندلس نوشته وغیر
این نامه شمه ای از حالات و حوادث ایام ابن جهور آمده است . از ۱۷۵ تا ۱۹۶
رساله و قصیده بدیعیه ایست بروش رساله و قصیده بدیعیه تقی الدین ابی بکر بن
حجه و این رساله و قصیده در توریه است و موءلف آن معلوم نیست ، از ۱۹۷ تا
۲۷۵ رساله ایست موسوم به " خلع العذار فی وصف العذار " و آن مشتمل براشعار-
یست که در مدح و ذم عذار و در خصوص نتف و حلق مو گفته شده است ، از ۲۷۶
تا ۲۸۹ ابتداء شرح حال طغرائی و سپس شرح قصیده لامیه العجم او آمده و بعد
قصیده ایست از ابوالعلاء معری ، از صفحه ۲۹۰ تا ۳۴۱ بیست و هشت قصیده ایست
از شاعران بزرگ که برحسب ترتیب حروف تهجی آخر قوافی مرتب شده است و همگی
در مدح ملک منصور است ، از صفحه ۳۴۲ تا ۳۶۸ چهار رساله است در وصف قلم
بترتیب از " حنائی زاده " و " منشی محمد حلبی " و غنی زاده " و موءلف نامعلوم
از ۳۶۹ تا ۳۷۵ شرح قصیده لامیه حافظ شهاب الدین احمدبن فرج الاشبیلی است ،
از ۳۷۶ تا ۳۹۰ چند قصیده از ابوتمام و متنبی .

نستعلیق و نسخ ، محتملا " قرن یازدهم هـ.ق . سرفصلها با مرکب قرمز ، جدول
دور سطور قرمز ، درمیان بعضی مصاریع دو جدول قرمز ، مهر ناصرالدین شاه باول
آخرافتاده . ــ جلد : تیماج زرد ، ترنج و نیم ترنج ، ضربی مقوائی ، ۱۵۰×۲۱۵ ،
کاغذ : فرنگی ، اصفهانی ، ۷۰×۱۴۵ ، ۱۹۵ برگ ، ۲۱ سطر کامل ، ۳۳۵/س
۱۷۲

ع/۲۲۰ (تفسیر)

تفسیر قاضی

از: محیی‌الدین قاضی.

این تفسیر که از ابتدای سور قرآنی تاآخرین سوره آنرا حاویست بشکل کار گذشتگان است و بوجهی مختصرآیات قرآنی را تفسیرکرده و مشکلات آنرا طرح و رفع نموده است.

آغاز: بسمله، *الحمدلله الذی جعل مناظم کلامه ومظاهر حسن صفاته...*

پایان: و *امافی صوره غیر من صورالاسماء فلایتم ایضا "الا ستعاذه من الله بالله والائمه العاصم.*

شکسته نستعلیق، ۱۱۸۳هـ.ق. محمدجعفربن‌حاجی‌محمد خلیلی، سرفصلها بامرکب‌قرمز، روی بعضی‌کلمات و جملات‌بامرکب‌قرمز خط‌کشی شده است. ـ جلد: تیماج زر، لولادار، ۲۱۰×۱۶۰. ـ کاغذ: فرنگی، ۱۶۰×۱۰۵، ۳۴۴ برگ، ۱۷ سطر کامل، ۱۹۴۷/س / ۷۹۲

ع/۲۲۲ (مطالب گوناگون)

جنگ

درین جنگ مطالب زیر آمده است: از صفحه یک تا چهار " هندسه " و درین‌قسمت زوایا و خطوطو سطوح و اشکال بحث شده، از صفحهٔ ۵ تا ۸ " هیئه " درین‌قسمت از اصول‌هندسه مفید در هیئت و فصول علم هیئت سخن رفته، از صفحه ۹ تا ۱۰ " ضرب الکسور " در خواص و قواعد ضرب کسور، از ۱۱ تا ۱۶ مطالبی در تفسیرو صرف و نحو، از صفحهٔ ۱۷ تا ۱۹ " مسائلی درحساب " از ۱۹ تا ۲۰ رسالهٔ طاشکبری زاده در مشکلات بین‌اهل‌فن وتبیین شعر " الناس کیس من ان یمدحوارجلا " در صفحهٔ ۲۱ بنقل‌ازاربعین‌فخررازی‌ثابت میشود که‌عالم کروی است، از صفحه ۲۲ تا ۲۶ ترتیب‌افلاک می‌آید، از ۲۶ تا ۲۸ مقادیر حرکات، از ۲۸ تا ۳۷ احوال

زمین ذکر میشود و این همه بنقل از هیئت و جغرافیای قدیم است ، از ۳۹ تا ۱۲۶ مطالبی درباره روح ونفس رحمانی و مقامات العارفین و انواع خیال و مطالب دیگری از قبیل عمرو همه از فتوحات مکی ابن عربی است ، از ۱۲۸ تا ۱۳۳ مطالبی درباره مسح ارجل و گفتاری در باره صفات الهی و درباره تعریف اسمی و لفظی و حقیقی از شرح مطالع و حاشیه میرسید شریف جرجانی و قطب الدین وسپس چند مساٴله تفسیری ازحاشیه عصام و تفسیر کبیر ، از ۱۳۵ ، تا ۱۳۸ مسائلی از ملل و نحل شهرستانی وتفسیر کبیر و اربعین امام فخر دربارهٔ حرانیه و زیاره اهل قبور و عباده اصنام آمده ، از ۱۳۹ تا ۱۵۱ مطالبی درباره حدوث و قدم و احوال مجانین عندالله و معنی فلسفه وفیلسوف واشاعره و معتزله و مهمات صاحب همت و مناقب قطب و اوصاف اوو مطالبی در باره معرفت منزل و بخل و اسرار و درباره مذهب اهل ایمان وجنات ثلاثه و معرفه شریعت و مطالبی دیگر از فتوحات مکی ، از ۱۵۱ تا ۱۵۹ مطالبی از کتاب نقد محصل خواجه نصیرالدین طوسی ، از ۱۶۰ تا ۱۹۳ پاره‌ای مطلب راجع به تقسیم و اجسام مختلفه و اجسام بسیطه و حرکات و امثال آن از نویسندگانی که غالبا " ترک اند ، از ۱۹۴ تا ۲۳۴ مطالبی راجع بفقه چون سرقه و وکاله و مضاربه ودیعه و عاریه و ایمان و عطف شرط بریمین و دریمین فضولی و الفاظ استوفیت و عتاق و ثبوت نسبت و متعلقات به تدبیر و کتابه و ضمانات و رهن و اجاره و وصایه ولقطه و ابق و مفقوده از صفحه ۲۳۵ تا ۳۱۰ پاره‌ای ازمسائل تفسیری که بیشتر از تفسیر کبیر رازی و تفسیر بیضاوی نقل شده است و نیز مسائل فلسفی و عرفانی .

نستعلیق ، محتملا " قرن یازدهم هـ.ق . سرفصلها با مرکب قرمز ، مهرناصرالدین شاه بصفحهٔ اول ، روی پاره ای از جملات بامرکب قرمز خط کشی شده . ــ جلد : ابره کاغذی ، مقوائی ، لولا دار ، ۱۵۰×۲۱۵ . ــ کاغذ : فرنگی ، ۱۱۵×۱۹۰ ، ۱۵۵ برگ ، ۲۲ سطر کامل ، ۱۵۸۶/س / ۲۷۴۲

۲۲۳/ع (رجال)

انتخاب الجید من تنبیهات السیدهاشم بحرانی

از : حسن بن محمد دمستانی .

و نویسند پس از آنکه چهار کتاب "کافی" و "من لا یحضره الفقیه" و "التهذیب و "استبصار" نام می برد می گوید این کتب از بزرگترین کتابهای اخبار شیعه میباشند ولی غیر ازین چهار کتاب بزرگان امامیه نیز کتب دیگر درین مبحث نگاشته‌اند که بهترین آنها کتاب "تنبیهات" سید هاشم بن سید سلیمان حسینی بحرانی توتلی است. چون این کتاب مفصل بود برآن شدم تا آنرا مختصر سازم. حاصل کارم پس از اختصار این کتاب شد. طرز تبویب آن اینست: ابواب متعدد فقهی ذکر میشود و سپس احادیث و اخبار آن باب نگاشته میشود و اصحاب حدیث نیز مذکور می‌افتد. نویسنده می‌گوید قصد من از اختصار کتاب تنبیهات آن بود که کتاب مفصل همیشه ممل است و کتاب تنبیهات نیز براثر تفصیل خود ممل می‌نمود لذا دست باختصار آن زده تا راحت التناول باشد.

آغاز: بسمله، *الحمدلله الذی وکل قباب الشرع الشریف بالکتاب المبین* ...

پایان: *اقول الصواب عن ابراهیم بن عبدالحمید کما هو المتکرر و منه السند الاتی*.

نسخ، محتملا" قرن سیزدهم هـ.ق.، سرفصلها با مرکب قرمز، روی بعضی کلمات و عبارات با مرکب مشکی خط کشی شده، . ـ جلد: تیماج مشکی، مقوائی، ۱۵۰×۲۱۵ . ـ کاغذ: فرنگی، ۱۵۰×۵۰ ، ۱۳۵ برگ، ۲۰ سطر کامل، ۱۵۶۶/س / ۲۳۸۹

۲۲۴/ع (مطالب گوناگون)

مجموعه

درین مجموعه کتب زیر آمده و هریک با شماره فرعی مشخص شده است.

نسخ، ۱۱۸۰ هـ.ق، احمد بن حاج محمد بن ابلاش، مدرسه حاج حسن ابلاشی البالوی، سرفصلها با مرکب قرمز، روی پاره ای از کلمات با مرکب قرمز خط کشی شده رساله دوم و سوم از آخر افتادگی دارد. ـ جلد: تیماج، مشکی، مقوائی، ۱۵۵×۲۱۰ . ـ کاغذ: اصفهانی، ۹۰×۱۶۰ ، ۱۰۷ برگ، ۱۰ سطر کامل، ۱۹۰۳/س / ۲۴۳۱

۲۲۴/ع (نحو)

مصباح

از: ناصرالدین ابوالمکارم المطرزی، اهداء به: مسعود فرزند مؤلف.

نویسنده می‌گوید چون فرزند من‌برومند شد برآن شدم که نحو آموزش از من کتابی خواست من درکتب اهل این فن جویا شدم وکتاب ابوبکر عبدالقاهربن عبدالرحمن جرجانی را مفید یافتم پس بهراو آنرا در پنج‌باب‌زیر خلاصه‌کردم و بدست فرزندم دادم بدین شرح: باب‌اول: فی‌اصطلاحات‌النحویه، باب دوم: فی العوامل‌اللفظیه القیاسیه، باب سوم: فی العوامل اللفظیه السماعیه، باب چهارم: فی العوامل المعنویه، باب پنجم: فی الفصول من العربیه.

آغاز: بسمله و به‌نستعین *اما بعد حمدالله ذی الانعام جاعل النحو فی‌الکلام کالملح فی الطعام.*

پایان: *علی شرط التفسیر لان الدال علیه ایضا " لانه یعقبه و فی الاول ماسبق من الکلام.*

جای آن درین مجموعه از صفحه یک تا ۶۱ می باشد.

۲۲۴/ع
۲ (نحو)

شرح المصباح

کتاب مصباح مطرزی در نحو مثل سایر کتب نحوی از طرف افاضل شرح شده است. نام شارح از متن بدست نیامد ولی شرح او شرح و متن است یعنی ابتداء عبارت مطرزی می‌آید و سپس شرح. درین رساله علاوه برشرح حواشی بسیاری بین السطور و در اطراف سطور برای تبیین کتاب موجود است که پاره از آنها بزبان ترکی است.

آغاز: بسمله و به نستعین *قال الامام ناصرالدین ابوالمکارم المطرزی رحمه الله علیه...*

پایان نسخه: *ذلک مع مافسرناه به من‌حیث‌ان الجمله الثانیه کانها جزء من الکلام الذی قبلها.*

جای آن درین مجموعه از ۶۲ تا ۲۰۰ می‌باشد.

۲۲۴/ع
۳

(صرف)

مراح الارواح

از: احمدبن علی بن مسعود.

نویسنده می‌گوید علم صرف ام العلوم و نحو ابوالعلوم است لذا برآن شدم که مطالب صرف را دربن‌کتاب‌گرد آورم و آنرا در هفت باب بدین قرار مدون سازم: باب اول: فی الصحیح، باب دوم: فی‌المضاعف، باب سوم: فی المهموز، باب چهارم: فی‌المثال، باب پنجم: فی الاجوف، باب ششم: فی الناقص، باب هفتم: فی اللفیف.

دربن نسخه قسمتهای آخر این کتاب نیامده است.

آغاز: بسمله و به نستعین، *قال المفتقرالی الله الودود* احمد بن علی بن مسعود....

پایان: هوعدم *الابراز فی مثل ضرب والتاء فی ضربت*.

جای آن دربن مجموعه از ۲۰۱ تا ۲۱۳ می‌باشد.

۲۲۵/ع

(مطالب گوناگون)

مجموعه

دراین مجموعه کتب زیر آمده و هریک باشماره فرعی مشخص شده است.

نسخ، ۱۲۲۰ هـ.ق.، محمدبن‌ابراهیم بن عبدالباقی مشهور بتاج، سرفصلها بامرکب قرمز، روی بعضی جملات بامرکب قرمز خط‌کشی شده. ـ جلد: تیماج ماشی، ترنج و نیم ترنج، ضربی، مقوائی، ۱۴۰×۲۱۵. ـ کاغذ: فرنگی، ۸۰ × ۱۵۵، ۱۲۴ برگ، ۲۴ سطر کامل، ۴۰۵/س
۱۱۱۶۰

۶/۲۲۵ع (دینی)

۱ شرح فوائد

از : احمدبن زین الدین احسائی ، زمان تاءلیف : قرن سیزدهم هـ.ق.

رک. شرح فوائد درین فهرست.

آغاز : بسمله ، *الحمدلله رب العالمین وصلی‌الله علی محمدوآله الطاهرین و بعد فیقول الفقیر* . . .

پایان : *فالمکلف‌المرکب منهما متالم‌ابدا* " *ومن غلب علیه فطره حتی انحصر استمداده من جهتها متنعم ابدا* " .

جای آن درین مجموعه از ص یک تا ۲۳۲ می‌باشد.

۶/۲۲۵ع (دینی)

۲ کیفیه تکون الموجودات و تنزلاتها

از : احمدبن زین الدین الاحسائی ، زمان تالیف : قرن سیزدهم هـ.ق.

نویسنده‌که‌این‌رساله‌رافائده‌سیزدهم می‌نامد ودرآن از مساءله تکون موجودات واینکه‌موجودات بچه‌صورت تکون می‌یابند و در مراحل تنزلی بچه صورت درمی‌آیند بحث کرده. ظاهرا" این کتاب ذیل است برفوائد.

آغاز : بسمله ، *احمدبن زین‌الدین ثم بدا الی ان ازید الفوائد* .

پایان : *قدتم القلیل المکتوب من‌اللاحق بالکتاب الفوائد للشیخ* .

جای آن درین مجموعه از ۲۳۳ تا ۲۴۲ می‌باشد.

ع/۲۲۵
۳

(دینی)

شرح یک حدیث

از: احمدبن زین‌الدین احسائی ، زمان تالیف: قرن سیزدهم هـ.ق .
نویسنده می‌گوید یکی از عزیزانم " علی بن مقدس الصالح بن یوسف " ازمن خواست تا درباره حدیث " ان الله تعالی خلق الاسماء بالحروف غیرالمصوت " مطلبی بنویسم من هم محض اطاعت امر او دست بتحریر زدم و کتاب حاضر را فراهم آوردم .
آغاز: بسمله ، *الحمدلله رب العالمین وصلی‌الله علی محمد وآله الطاهرین فیقول العبد المسکین احمد بن زین الدین احسائی . . .*
پایان: *ذلک من کتب ودیه و الحمدلله رب العالمین اولا " و آخرا " و ظاهرا " و باطنا " و صلی‌الله علی محمد وآله الطاهرین .*
جای آن درین مجموعه از ۲۴۳ تا ۲۴۸ می‌باشد .

ع/۲۲۶

(مطالب گوناگون)

مجموعه

درین مجموعه کتب زیر آمده و هریک از آنها با شمارهٔ فرعی مشخص شده‌است .
نسخ و نستعلیق ، محتملا " قرن سیزدهم هـ.ق . ، سرفصلها با مرکب قرمز ، آخر افتاده . ـ جلد: تیماج ماشی ، یک لائی ، ۱۵۵×۲۱۵ . ـ کاغذ: فرنگی ۱۵۵×۷۰ ، ۱۱۵ برگ ، ۲۴ سطر کامل ، س/۵۸۷
۱۵۲

۲۲۶/ع (ادبیات)

۱

صلاح

از: سعدی

نویسنده می‌گوید چون از بهترین نوشته های آدمی مباحث ادبی است لذا من سعی کردم که درین رساله آنچه از " نکت لطیفه و نوادر ظریفه و اشعار رقیقه و معانی دقیقه وآثار صحیحه واخبار ملیحه و فوائد مدونه و فرائد مستحسنه " بدستم رسد بنویسم . درین کتاب مطالب چندی از تاریخ و خاصه تاریخ پیغمبر و حوادث ایام او آمده است .

آغاز: بسمله ،*الحمدلله جامع المحامد لکل عبدکریم مانح الفوائد لاهل التفویض والتسلیم* . . .

پایان: *من حدیث شدادبن عوض بن سام‌بن‌ارم بن نوح علی نبینا و علیه وعلی‌سایرالانبیاء والمرسلین و علی‌آله و صحبه اجمعین* .

جای آن درین مجموعه از صفحه ۱ تا ۷۴ می‌باشد .

۲۲۶/ع (دینی)

۲

منظومه هدایا

از، ملامحمد علی مازندرانی .

این‌کتاب‌که منظومه ایست در مسائل دینی بصورت هدایای زیر آمده است .

الهدیه الاولی: فی وجوب عصمه الامام . الهدیه الثانیه: فی القول فیمایتفرع علی امامه کل واحد بانفراده ، الهدایه‌الثالثه‌فی‌ان‌النبی‌استخلف ،الهدیه‌الرابعه . فی مطاعن الخلفا علی ما ابان من کتبهم و فیها یذکر کون عمرمابونا " ، الهدیه الخامسه: فی ان مالهم من القرابه والمدفن و من کونهم من الصحابه و کون اکثر البلاد معتقدیهم‌و الفضلاء مقربهم‌و اتفاق‌اصحاب‌النبی‌علی‌خلاف‌الحق لاینفعهم، الهدیه السادسه: فی ردعذرهم بکون علی علیه السلام صغیرالسن و کونهم اسن

منه ، الهدیه السابعه : فی‌القول فی لزوم فسق ابوبکر و عمر فی شهاده ، الهدیه الثامنه : فی‌القول فی‌ماستنبط ان بعض‌علماء الشرومعادون لعلی‌علیه‌السلام ، الهدیه التاسعه : فی ذکرالادله التی ذکره الفخر الرازی فی الاربعین . بعد از این هدیه مثل‌آنست که هدایای دیگری بوده که‌این‌نسخه‌فاقدآنست ، وآخراین‌کتاب بدین ترتیب در ینجا افتادگی دارد .

آغاز : بسمله ، *الحمدلله الذی من اجتهد عرفه ماواجب ان یعتقد*

پایان نسخه : و *قال فخر بعد بی‌بکر علم لافی حیوته و ذاهلا کلم*

جای آن دراین مجموعه از ۷۵ تا ۱۳۱ می‌باشد .

ع/۲۲۶ (مکاتیب)

۳

رسائل ابن العمید

از : ابوالفضل بن‌العمید ، زمان تالیف : قرن چهارم هـ.ق .

ابوالفضل‌بن‌العمید که‌ازوزیران‌آل‌بویه‌و از نویسندگان مشهور بزبان عربست در رسائل‌او از بهترین نمونه‌های نثر عربی دیده‌میشود درین‌نسخه‌تعدادی‌از نامه های اوبوزیران و پادشاهان و بزرگان و ادیبان زمان است . آخر این نسخه افتادگی دارد .

آغاز : بسمله و به نستعین ، *الحمدلله حق حمده و صلوه علی محمد رسوله و عبده و سلامه علی اولیائه المعصومین . . .*

پایان نسخه : *لم یحج‌کریم الاوانت الطریق الی احاجته و لم ینصب کیدالا وکنت ناصبه و لم یغمر بانسان الا وکنت .*

جای‌آن درین مجموعه از ۱۳۲ تا ۲۲۹ می باشد .

ع/۲۲۷ (ادبیات)

شرح سبعه معلقات

از: سید حسین بن احمد بن حسین زوزنی مکنی ابوعبدالله.

سبعه معلقه نام هفت قصیده معروف عرب جاهلی است که از بهترین و مشهور ترین شعرهای این قوم است. شاعران هفت قصیده بدین نامند: امرء القیس، طرفه، زهیربن ابی سلمی، لبیدبن ربیعه العامری، عمروبن کلثوم، عنتره بن شداد حارث بن حلزه. این اشعار بوسیله عربی دانان بزرگ شرح شده است وبنام شارحان آن مشهور شده که از جمله این شروح است شرح زوزنی او یکایک ابیات را آورده و سپس مشکلات لغوی و نثری آنرا توضیح داده است.

آغاز: بسمله، *قال الامام القاضی ابوعبدالله السید الحسین بن احمد بن الحسین الزوزنی...*

پایان: *یرید عمروبن هندوانه.... هذا الیوم.*

نسخ، ۱۱۷۷ هـ.ق.، سرلوحه مذهب زر و شنجرف و لاجورد و سبز، سرفصلها بامرکب قرمز، روی بعضی کلمات بامرکب قرمز خط کشی شده، جدول دور سطور زر و مشکی. ــ جلد: تیماج ترباکی، مقوائی، ۱۲۵×۲۱۵. ــ کاغذ: فرنگی، ۶۰×۱۴۰، ۱۱۲ برگ، ۲۳ سطر کامل، ۱۷۹۵/س

۲۸۹۵

ع/۲۲۸ (فقه)

تمهید القواعد

از: آقاشیخ زین الدین علی بن احمدالشامی العاملی، زمان تالیف: ۹۵۸ هـ.ق.

نویسنده پس از آنکه در باره فقه شرح مفصلی می‌آورد می‌گوید این علم را مقدمات چندیست که مبانی فقه برآن تکیه دارد و اعظم این مقدمات علم اصول فقه است و دیگر علم عربیه. زیرا علم اول علم قاعده و دلیل و علم دوم مسلک و سبیل آن می باشد البته فقه را مقدماتی چون علم کلام است ولی عمده مقدمات آن اصول و علم العربیه است لذا این کتاب را بردو قسم فوق مبتنی ساختم بدین

شرح:

۱ ـ فی تحقیق القواعد الاصولیه و تفریع مایلزمها من الاحکام الفرعیه.

۲ ـ فی تقریر مطالب العربیه و ترتیب ماینا سبها من الفروع الشریفه.

نویسنده باتوجه باین دوقسمت کتاب خود را می پردازد.

آغاز: بسمله، الحمدلله الذی وفقنا لتمهید قواعد الاحکام الشرعیه و تشیید ارکانها....

پایان: واجرائه فی صحائف الحسنات وان یغفرلنا ما اخطانا فیه سبیل الصواب انه غفور رحیم.

نستعلیق، شاید ۹۵۸ هـ.ق.، شاید مؤلف، سرفصلها با مرکب قرمز، روی پاره‌ای ازکلمات با مرکب قرمز خطکشی شده. ـ جلد: تیماج مشکی، یک لائی، ۱۴۰×۲۱۵ . ـ کاغذ: فرنگی (آبی)، ۹۰×۱۵۵، ۱۹۵ برگ، ۱۷ سطر کامل، ۱۳۶۶/س / ۲۶۲۲

۲۲۹/ع (مطالب گوناگون)

مجموعه

درین مجموعه کتب زیر آمده و هریک باشمارهٔ فرعی مشخص شده است.

نسخ، ۱۲۴۶ هـ.ق.، سرفصلها با مرکب قرمز، روی بعضی عبارات با مرکب قرمز خط کشی شده. ـ جلد: تیماج، قرمز، مقوائی، ۱۴۵×۲۱۵. ـ کاغذ: فرنگی، ۸۵×۱۴۵، ۲۷۸ برگ، ۱۸ سطر کامل، ۷۴۳/س / ۱۶۶۷

۲۲۹/ع / ۱ (دینی)

شرح فوائد

از: احمدبن زین الدین احسائی، زمان تالیف: قرن سیزدهم هـ.ق.

رک. شرح فوائد درین فهرست.

آغاز: بسمله، الحمدلله رب العالمین و صلی الله علی محمد وآله الطاهرین اما بعد فیقول العبد المسکین . . .

پایان: ولکن رایت هذه المقاصد بعید عن تناول الافهام فرددت لک و کررت علیک والله سبحانه ولی التوفیق .

جای آن درین مجموعه از صفحهٔ یک تا ۵۲۴ می باشد .

ع/۲۲۹ (دینی)

۲

ولاده روحانیه

این قسمت که اول و آخر آن افتادگی دارد ظاهرا" بقیه از یک نسختی است از شرح فوائد که براثر صحافی غلط بدین جا آمده است . مباحثی که درآن می‌آید ابتداء مساءله هیولی و صورت پذیری آنست و سپس مسئله ولاده روحانیه چون ولادت جسمانیه می باشد که چگونه از یک نطفه انسانی بعالم خلق می‌آید و همینطور ولاده روحانی موجب پدید آمدن موجودات روحانی میشود و بعد ولاده ائمه طرح می‌گردد و درآن پدید آمدن ائمه اطهار دقیقا" مورد بحث قرار می‌گیرد .

آغازنسخه: ان یکون متاخرا" عن مقبوله بالذات والرتبه . . .

پایان نسخه: حق انحصر استمداده من جهتها متنعم ابدا "

جای آن درین مجموعه از صفحه ۵۲۵ تا ۵۵۵ می‌باشد .

ع/۲۳۰ (منطق)

شرح مطالع الانوار باحاشیه ملامیرزا

حاشیه از: ملا میرزا محمدالحسن الشیروانی معروف به ملامیرزا .

درین نسخه شرح مطالع الانوار علامه قطب الدین محمد رازی تحتانی باحاشیه ملامیرزا محمد حسن شیروانی آمده است .

آغاز: بسمله، قال وحید زمانه تغمده الله بغفرانه الحمدلله فیاض . . .

پایان: اماالکلمات الوجودیه ... دلت علی النسبه.

نسخ، محتملاً "قرن یازدهم هـ.ق.، سرفصلها بامرکب قرمز، روی بعضی لغات وکلمات بامرکب قرمز خط‌کشی شده. ـ جلد: ابره کاغذی، مقوائی، عطف تیماج مشکی، ۱۲۵×۲۱۰. ـ کاغذ: اصفهانی، ۸۰×۱۵۵، ۲۶۰ برگ، ۲۱ سطر کامل، ۱۰۸۲/س / ۲۴۵۰

ع/۲۳۱ (مطالب گوناگون)

مجموعه

درین مجموعه کتب زیر آمده و هریک باشماره فرعی مشخص شده است.

نسخ، ۱۲۵۸/۱۲۵۹ هـ.ق.، مهدی بن ملازین العابدین نجف آبادی، سرفصلها بامرکب قرمز، روی بعضی جملات بامرکب قرمز خط‌کشی شده. ـ جلد: روغنی، بوم مشکی، ترنج و نیم ترنج، گل و بوته زر و شنجرف و لاجورد و سبز، عطف تیماج مشکی، مقوائی، ۱۵۰×۲۱۵. ـ کاغذ: فرنگی، ۹۰×۱۴۵، ۱۴۸ برگ، ۲۰ سطر کامل، ۳۷۸/س / ۱۰۴

ع/۲۳۱ / ۱ (اصول فقه)

رساله فی الجمع بین الاخبار

از: آقا محمد باقر بن محمد اصفهانی (= وحید بهبهانی)، زمان تالیف. قرن سیزدهم هـ.ق

درین رساله آقا محمد باقر که یکی از اجله اصولیهاست مساٴله خبر و جمع بین آنها و تعادل و تراجیح و ملاک اعم از مزاحم و معارض را شرح می دهد و معین می‌کند که اصولی چه باید بکند و در مقابل اخبار چه روش باید پیش گیرد تا بمفاد آن عمل نماید.

آغاز: بسمله ، *الحمدلله‌رب العالمین والصلوه علی اشرف خلقه الاولین و الاخرین . . .*
پایان: *اما غیرها من اقسام الجمع فلوکان متحققا " کان یعلم حاله معاذکر*
جای آن درین مجموعه از یک تا ۲۲ می باشد .

۶/۲۳۱ (اصول فقه)
۲

اجمـاع

از: آقا محمد باقربن محمد اصفهانی (= وحید بهبهانی) ، زمان تالیف: قرن سیزدهم هـ.ق .

درین رساله مساءله اجماع در علم اصول و اختلاف بین شیعه و سنی درین مساءله مورد بحث قرار می گیرد و درآن نشان داده میشود که غرض شیعیان از اینکه می گویند اجماع باید کشف از قول معصوم کند چیست، و انواع اجماع محصل و غیر محصل‌چه می باشد .

آغاز: بسمله ، *الحمدلله‌الذی‌کشف‌الغطاء عن خرائد ایاته بلطفه العمیم . . .*
پایان: و *کذلک‌حال الزائد من القولین . . . بحقایق‌الاحکام وصلی الله علی محمد وآله البرره الکرام .*
جای آن درین جا از ۲۳ تا ۵۲ می باشد .

۶/۲۳۱ (اصول فقه)
۳

استصحاب

از: آقا محمدباقر بن محمد اصفهانی (= وحید بهبهانی) ، زمان تالیف: قرن سیزدهم هـ.ق .

درین رسالهٔ مسأله استصحاب که یکی از اصول عملی است مورد بحث قرار می گیرد و درآن نشان داده میشود که مقصود از استصحاب چیست و دلیل عقلی و نقلی برآن چه می باشد و انواع آن چند گونه و تعارض استصحا بین دریک امر برچه مبنی و معنی است .

آغاز: بسمله ، *الحمدلله رب العالمین وصلی الله علی محمد وآله الطاهرین رب وفقني* . . .

پایان: . . . *بحقایق احکامه ورسوله و ائمه القائمون مقامه متواصله مترادفه* .

جای آن درین مجموعه از ۵۳ تا ۶۴ می باشد .

۶/۲۳۱ (فقه)

۴

رساله حرمه القرض بشرط المعاطه المحاباتیه

از: آقا محمد باقر بن محمد اصفهانی (= وحید بهبهانی) ، زمان تالیف: قرن سیزدهم هـ.ق .

درین رساله آقا محمد باقر بابتداء قرض و بعد معامله محاباتیه را شرح می دهد و بعد روشن می کند که قرض بشرط معامله محاباتیه حرام است و دلیل عقلی و نقلی آن چه می باشد و اراء فقیهان مقدم چگونه است .

آغاز: بسمله ، *الحمدلله رب العالمین وصلی الله علی محمد وآله الطاهرین اللهم امددني و ایدني* . . .

پایان: *بنت رجل بعنوان النکاح طمعافي البکاره او الوجاهه من دون شروالله عالم باحکامه و رسوله* .

جای آن درین مجموعه از ۶۵ تا ۹۷ می باشد .

ع/۲۳۱
۵

(فقه)

فوائد عتیق

زمان تالیف : محتملا" قرن سیزدهم هـ.ق .

درین رساله نویسنده ابتداء وضع فقه و رفع حاجت مردمانرا بمباحث فقهی در دوران صدر اسلام بیان می کند و سپس بدوره بعد آن می‌رسد و در اینجا نشان می دهدکه تکوین مباحث فقهی و اصولی بچه ترتیب محقق‌شده است و بعد بچه صورت باید این مسائل مورد توجه واقع شود .

آغاز : بسمله ، *الحمدلله رب العالمین و حمدا " لا یقوی علی احصائه الا هو ربنا و . . .*

پایان : *من اوجب الاشیاء کما یخفی والله الهادی الی طریقه ولا یحصل الهدایه الا باسماءه و توفیقه .*

جای آن درین مجموعه از ۹۹ تا ۲۱۶ می باشد .

ع/۲۳۱
۶

(مبانی فقه)

فوائد جدید

زمان تالیف : محتملا" قرن سیزدهم هـ.ق .

درین رساله نویسنده نشان می دهد که چه مطالبی برحسب دستور شارع جزء ماء موربه است و باید از آن تبعیت کرد و چه مطالبی خارج از ماء موربه و باید ازآن رو گرداند و بالاخره فروع متعدد فقهی چیست .

آغاز : بسمله و به نستعین ، *الحمدلله رب العالمین وصلی الله علی محمد وآل محمد الطاهرین رب وفق . . .*

پایان : *ولا یجوز له العمد بالاجتهاد لما عرفت فتامل جدا " . . .*

جای آن درین مجموعه از ۲۱۷ تا ۲۹۶ می باشد .

۲۳۲/ع (دینی)

مظهر آلایات

از: محمدبن مهدی حسینی ، زمان تالیف : قرن سیزدهم هـ.ق. ، اهداء به : فتحعلی شاه قاجار.

نویسنده می گوید " بخاطر فاتر رسید که در خصوص توضیح آیات قرآنی و تنقیح کلمات فرقانی که در کدام جزء و در کدام سوره وقوع یافته است بطریقه کتب لغت قاعدهٔ محکم و ضابطهٔ مستحکم نوشته شود که بنحو اسهل و اجمل مقصود حاصل و فوائد و عوائد آن نسبت بجمیع طالبان شامل گردد. . . " او سپس در یک مقدمه و سه جدول و یک خاتمه بدین شرح کتاب خودرا می پردازد: مقدمه: او می گوید: مقصداصلی از این تالیف شناختن آیات و کلمات قرآنی و مواضع معینهٔ آنها که در کدام سوره و در کدام جزء و در کدام حزب واقع شده است و در تتمیم این مطلب می گوید: کیفیت تحریرضا بطه اصلیه آنکه بعد از آیات اسم سوره بامرکب سرخ نوشته شده و هرسوره که طولانیست هم اسمش و هم جزءش و هم حزبش قلمی شده و از برای هرجزء چهار باب مقرر است . او با رقومی که در بالای اسامی سور نوشته آنها را مشخص میکند: رقم اول : علامت جزء رقم ثانی علامت حزب ، ودرین علامت حزب اول را یک و حزب دوم را دو و حزب سوم را سه و حزب چهارم را چهار و در بعضی مواقع عبارت اوائل و اواخر سورهٔ فلان می آید که البته آنها خود اول و آخر نیست بلکه قریب باول و آخر است ودربعضی مواضع تنها باسم سوره اکتفاء شده بدون اینکه مقید بیک جزء و یا حزب و یااول و یا آخر و یااوائل و یا اواخر بوده باشد".

آغاز: بسمله ، *حمدی بیحد چون کلمات ربانی منتظمی را سزاست که. . .*

پایان: *و بحمدالله والمنه کتابی در غایب ایجاز واختصار سمت اختتام یافت که همگی آن تخمینا " سه هزار بیت درآمد والحمدلله اولا " وآخرا و باطنا " و ظاهرا"* . . .

نسخ ، ۱۲۲۵ هـ.ق. ، مولف ، سرفصلها بامرکب قرمز ، باول واجد جداول ،

حاوی یکمقدمه فارسی ، روی بعضی از عبارات با مرکب قرمز خط کشی شده . ــ جلد : تیماج ، مشکی ، مقوائی ، ۱۴۰×۲۲۰ . ــ کاغذ : فرنگی ، ۸۵×۱۵۰ ، ۸۲ برگ ، ۱۳ سطر کامل ، ۱۹۳۳/س / ۷۸۷

ع/۲۳۳ (مطالب گوناگون)

مجموعه

درین مجموعه کتب زیر آمده و هریک با شمارهٔ فرعی مشخص شده است .
نسخ خوش ، ۱۲۴۲ هـ.ق . سرفصلها با مرکب قرمز ، روی بعضی کلمات با مرکب قرمز خط کشی شده . ــ جلد : روغنی ، بوم مشکی ، ترنج و نیم ترنج ، گل و بوته ، الوان ضربی ، مقوائی ، ۱۴۰×۲۲۰ . ــ کاغذ : فرنگی ، ۸۰×۱۴۰ ، ۲۳۰ برگ ، ۱۸ سطر کامل ، ۱۸۳۹/س / ۸۰۹

ع/۲۳۳ / ۱ (دینی)

اسرار الایات و انوار البینات

از : محمد مدعو به صدرالدین شیرازی (= ملا صدرا) ، زمان تألیف : قرن یازدهم هـ.ق .
رک . اسرار الایات و انوار البینات
آغاز : بسمله ، *نحمدک اللهم یا من بیده ملکوت الارض و السماء* . . .
پایان : *وتطهرهم تطهیرا "و نور قلوبهم بایات المحکمة و الایمان تنویرا "* .
جای ان درین مجموعه از ۱ تا ۲۰۶ می باشد .

ع/۲۳۳ (فلسفه)
۲

شواهد الربوبیه فی المناهج السلوکیه

از: محمد مدعو به صدرالدین شیرازی (= ملاصدرا) ، زمان تالیف: قرن یازدهم ه.ق.

رک. شواهد الربوبیه فی المناهج السکولیه.

آغاز: بسمله ، *الحمدلله الذی تجلی بقلوب العارفین باسرار المبدء و المعاد* و جل....

پایان: *و کل روح لا یعطی رساله لهو روح ولا یق ملک الا مجازا " فانه مشتق من الالوکه و هی الرساله.*

جای آن درین مجموعه از ۲۰۷ تا ۴۶۰ می باشد.

ع/۲۳۴ (دینی ــ شعر)

قصیده در مدح حضرت قائم

از: شمس المعالی ، زمان تالیف: اوائل قرن چهاردهم ه.ق. ، اهداء به: مظفر الدین شاه.

درین قصیده شاعر به تبعیت از قصیده معروف کعب بن زهیر بابتداء ازفراق معشوق و شکسته قلبی خود دم می زند و سپس بمدح حضرت قائم و بآخر مظفرالدین شاه می پردازد.

آغاز: بسمله ، *بان الحبیب وقلبی الیوم مکسور* مقید من جمیع *العیش* مهجور

پایان: *یارب رد بسطه فیما یریدله انت الجواد* و منک *الجود* مجدور

نسخ ، اوائل قرن چهاردهم ه.ق. شاید مؤلف ، تهران ، مظفرالدین شاه ، ساده . ــ جلد: محمل آبی ، گل و بوته ضربی ، مقوائی ، ۱۳۰×۲۲۰ . ــ کاغذ: فرنگی ، ۱۰۰×۱۶۰ ، ۳ برگ ، ۱۴ سطر کامل ، ۲/س
۱۱۷۰۰

۲۳۵/ع (نحو)

شرح انموذج

از: محمدبن عبدالغنی اردبیلی (جمال‌الدین)، اهداء به: احمدبن صدرالانام.
رک. شرح انموذج درین فهرست.
آغاز: بسمله، *الحمدلله الذی جعل العربیه مفتاح البیان و صیرها . . .*
پایان: *بلطفه‌کیدنحورهم‌والحمدللەرب‌العالمین‌واللەالموفق‌والیه المصیر.*
نسخ، محتملا" قرن سیزدهم ه.ق.، سرفصلها بامرکب قرمز، روی بعضی کلمات بامرکب قرمز خط‌کشی شده. ــ جلد: تیماج مشکی، یک لائی، ۱۵۰×۲۲۰. ــ کاغذ: فرنگی، ۷۵×۱۴۰، ۱۸۱ برگ، ۱۰ سطر کامل، ۱۰۸۶/س
۲۴۳۰

۲۳۶/ع (منطق)

حاشیه میر برتهذیب المنطق

از: میرسید شریف.
تهذیب المنطق از کتب بسیار معروف منطق است که برآن شروح و حواشی بسیاری نوشته شده است که معروفترین آنها حاشیه ملاعبدالله است. حاشیه میر براین‌کتاب یکی از حواشی دقیق است که بین اهل منطق اهمیت بسزا دارد. درین نسخه آن حاشیه‌تا مساٴله قضایای شرطیه منفصله آمده.
آغاز: بسمله، *نحمده‌بحمدکل‌منطق‌کل حکیم مامن موصل الی تصور ذاتک.*
پایان: *لاللزومیه و اعلم ان قوله ذلک یحتمل الا شاره الصدق.*
نستعلیق، محتملا" قرن دوازدهم ه.ق.، ساده، آخر افتاده. ــ جلد: تیماج سبز، ترنج و نیم ترنج، ضربی، معوائی، ۱۵۰×۲۱۰. ــ کاغذ: فرنگی، ۱۰۰×۱۴۵، ۱۱۹ برگ، ۲۳ سطر کامل، ۱۷۹۷/س
۲۸۱۴

۲۳۷/ع (دینی)

العذاب الواصف علی الجاحد الناصب
(مجلد ثانی)

از: محمدبن اسماعیل‌البخاری الجیلانی ، زمان تالیف: ۱۲۳۸ هـ.ق.

نویسنده بابتداء از مساٴله ایمان آغازسخن می کند و پس از بیان آراء معتزلیان **و امامیه‌واحتجاج‌طرفین ،قول امامیه‌رابرمی‌گزیندو بمساٴله امامت و برگزیدگی علی** و خاندان او می پردازدو بانقل احادیث و اخبار بی شمار امامت علی علیه السلام را ثابت می کند.

آغاز: *الحمدلله و السلام علی رسول الله ثم صلی علی اهل بیته سادات خلق الله . . .*

پایان: *ولا مسوٴولین علی کافه‌المشرکین‌واذاثبت‌ان‌المراد . . .و ظهرو . . .*

نسخ ، شعبان ۱۲۳۸ هـ.ق.۰ ، علی بن‌الشیخ‌ابوعلی (ابن‌موٴلف) ، سرفصلها بامرکب قرمز ، روی بعضی کلمات بامرکب قرمز خط‌کشی شده ، دارای فهرست باول کتاب. ــ جلد: تیماج مشکی ، ترنج و نیم ترنج ، گل و بوته دار ، ضربی ، مقوائی ، ۱۵۰x۲۱۰ . ــ کاغذ: فرنگی ، ۹۵x۱۵۰ ، ۲۷۹ برگ ، ۲۰ سطر کامل .

۲۳۸/ع (تجوید)

الکامل الفرید فی التجرید و التفرید

از: جعفربن مکی بن جعفر موصلی .

نویسنده می گوید چون حوادث ایام برمن روی آورد برآن شدم که قدم در راه سفرگذارم و بدیار عجم روم چون بدین دیار رسیدم نقائص بسی شگرف درقرأت و تجوید عجمان یافتم که‌کوتاه دستی درآن موجب عقاب خواهد شد لذا برآن‌شدم که نسخ این بدعت کنم . بدینمنظور قراءات جمهور را برقراءات مجهور برگزیدم و

از کتاب مرسوم " به حرز الامانی و وجه التهانی " که شیخ ابوالقاسم محمدبن خلف شاطبی تالیف کرده بود بتجرید و تفرید مطلب پرداختم تا اینکه سائلی از من خواست که نقل قرآن کنم ومن برحصرمذهب امام ابوالحسن نافع مدنی بروایت ابو موسی ملقب به قانون و ابوسعید ملقب به روش رفتم و این کتاب را پرداختم .

آغاز: *بسمله و الحمدلله الذی تکلم بالقرآن الکریم . . . و شرفه علی جمیع کتبه و فضله و اصطفی له . . .*

پایان: *علی التنوین فی غاسق حاسد اذا حسد والحمدلله رب العالمین تم الکتاب الاول من الکامل الفرید فی التجرید و التفرید .*

نسخ، ۱۰۵۱ هـ.ق. ، محمدبن مقصوده ، سرفصلها با مرکب قرمز ، ـ جلد : ـ تیماج قرمز ، مقوائی ، ۱۴۰×۲۱۵ . ـ کاغذ: اصفهانی ، ۹۰×۱۴۰ ، ۱۳۴ برگ ، ۱۲ سطر کامل ، ۱۳۰ / س
۸۰۱

ع/۲۳۹ (تذکره)

قلائد العقبان و محاسن الاعیان

از: ابونصر فتح بن عیسی بن محمد القیس بن عبدالله بن خاقان زمان تالیف: قرن ششم هـ . ق.

نویسنده که از ادیبان عرب و عالمان زمان و وزیران عصر خود بوده است این کتاب را در مسائل اجتماعی و خصوصیات فردی خصوصیاتی که هرفرد برگزیده باید داشته باشد در چهار قسم بدین شرح فراهم آورده:

قسم اول: *فی محاسن الروساء و ابنائهم و درج انموذج من مستغرق انبائهم* (از برگ یک تا ۳۷) .

قسم دوم: *فی غرر علیه الوزراء و فقر الکتاب والبلغاء* (از برگ ۳۷ تا برگ ۱۱۵) .

قسم سوم: *فی لمع اعیان القضاة والفقهاء و لمح اعلام العلماء* (از برگ ۱۱۵ تا ۱۳۵) .

قسم چهارم : فی بدایع نبهاء الادباء و روائع فحول الشعراء (از برگ ۱۳۶ تا ۱۷۷) .

آغاز : بسمله ، *قال الوزیر الکاتب ابونصر الفتح بن محمد القیس بن عبدالله بن خاقان رحمه الله . . .*

پایان : *قد کمل القسم الرابع من قلائد العقبان . . . والحمدلله وحده وصلی الله علی من لانبی بعده . . .*

نستعلیق ، ۱۲۲۹ هـ.ق ، سرفصلها بامرکب قرمز ، روی بعضی جملات بامرکب قرمز خطکشی شده . ــ جلد : تیماج مشکی ، مقوائی ، ۱۴۰×۲۱۵ . ــ کاغذ : فرنگی ، ۹۰×۱۵۵ ، ۱۷۸ برگ ، ۱۷ سطر کامل ، ۶۹۲/س / ۱۸۲۲

۲۴۰/ع (تاریخ)

تاریخ عتبی (= تاریخ یمینی)

از : ابونصر محمدبن عبدالله عتبی ، زمان تالیف : قرن پنجم هـ.ق .

رک . تاریخ عتبی درین فهرست .

آغاز : بسمله ، *الحمدلله الظاهر بآیاته الباطن بذاته ، القریب برحمه البعید . . .*

پایان : *و مساءه الانام و حیازه الملام و یرحم الله عبداقال . . .*

نستعلیق ، ۱۱۱۳ هـ.ق . ، سرلوحه مذهب زر و شنجرف و لاجورد و سبز ، سرفصلها بامرکب قرمز ، جدول دور سطور زر و مشکی . ــ جلد : تیماج تریاکی ، ترنج مذهب گل و بوته ضربی ، مقوائی ، ۱۲۰×۲۱۰ . ــ کاغذ : فرنگی ، ۵۰×۱۴۵ ، ۳۳۸ برگ ، ۱۵ سطر کامل ، ۴۶/س / ۹۷۳

۲۴۱/ع (رجال)

اختیارات کشی
(= رجال کشی)

از: محمد بن عمر کشی.

مساٴله رجال دربین شیعه یکی از مهمترین مسائل دینی است زیرا راویان اخبار شیعی وظیفه سنگینی برعهده دارند چه شناخت آنها وضع حدیث منقول از ناحیت آنهارا روشن می‌کند. کشی یکی از بزرگان علم رجال است و درآن شرح‌حال راویان حدیث را بازگفته و این نسخه از ابتداء تاعلی بن جعفربن العباسی مروزی را دارد.

آغاز: *بسمله، حمدویه ابن نصیرالکشی قال حدثنا محمدبن الحسین بن ابی الخطاب...*

پایان: *تم الجزء السابع من الاختیار و بتمامه تم الکتاب باسره و الحمدلله و السلم علی عباده الذین اصطفی.*

نستعلیق، محتملا" قرن سیزدهم ه.ق.، سرفصلها بامرکب قرمز، اسماء اعلام بامرکب قرمز. ــ جلد: تیماج مشکی، ترنج و نیم ترنج، ضربی، مقوائی، ۱۵۰×۲۲۰. ــ کاغذ: فرنگی، ۸۵×۱۵، ۱۷۰ برگ، ۱۷ سطر کامل، ۱۱۰۵/س / ۱۰۱۰۵

۲۴۲/ع (منطق)

لوامع الاسرار فی شرح مطالع الانوار

از: قطب الدین محمدبن‌محمدالرازی‌التحتانی، زمان تالیف: قرن‌هشتم‌ه.ق..

رک. لوامع الاسرار فی شرح مطالع الانوار دربین فهرست.

آغاز: *بسمله، الحمدللمفیاض ذوارف العوارف و ملهم حقائق المعارف...*

پایان: *اما فی الضرب الثانی فلجواز امکان...*

نستعلیق ، محتملا " قرن دوازدهم هـ.ق. ، سرفصلها بامرکب قرمز ، آخر افتاده .
جلد : تیماج عنابی ، مستعمل ، مقوائی ، ۱۳۰x۲۱۵ . کاغذ : خان بالغ ، ۶۰x۱۲۵
۱۵۹ برگ ، ۲۱ سطر کامل ، ۱۵۹۷/س
۲۹۲۵

ع/۲۴۳ (عرفان)

شرح فصوص الحکم

از : صدرالدین قونیوی ، زمان تالیف : ۸۹۶ هـ.ق .
رک . شرح فصوص الحکم .

آغاز : بسمله ، *الحمدلله الذی زین خواتم قلوب اولی‌الهم بفصوص‌الحکم . . .*

پایان : *وصلی‌الله علی محمد وآله و اصحابه المتادبین بادابه وسلم تسلیما " کثیرا " والحمدلله رب العالمین .*

نسخ خوش ، ۱۱۴۶ هـ.ق. ، محمدبن علی بن عبدالله البحرانی ، سرفصلها بامرکب قرمز ، روی بعضی عبارات بامرکب قرمزخط‌کشی شده . ــ جلد : تیماج تریاکی مقوائی ، ۲۲۰x۲۱۵ . ــ کاغذ : اصفهانی نخودی ، ۸۰x۱۶۵ ، ۱۸۵ برگ ، ۲۵ سطر کامل ، ۷۷۰/س
۱۷۳۲

ع/۲۴۴ (دینی)

مجموعه ورام (= نزهه الناظر و تنبیه الخاطر فی الترغیب و الترهیب و المواعظ و الزواجر)

از : شیخ سعید ورام بن ابی فراس .

این کتاب حاوی دو جزء است و چون کتاب های احیاء العلوم " و کیمیای سعادت " غزالی بحث در منجیات و مهلکات می کند و سپس از آراء دینی در باره این مسائل سخن می راند . درین کتاب " حقد " " حسد " ، غضب " " غیبت " و امثال آن بحث میشود و پس از بحث روانکاوی در علل هریک از لحاظ دینی نیز

این مهلکات طرح میشود و علاوه برین رذائل ،فضائل نیز مورد صحبت قرار می‌گیرد .
جزء اول از صفحه یک تا ۲۷۶ و جزء دوم از صفحه ۲۷۷ تا ۵۶۲ می باشد . در این کتاب اخبار و احادیث بسیار برای اثبات مدعی بکار رفته و بدین ترتیب کتاب یک کتاب حدیث گونه ای نیز می باشد .

آغاز : بسمه ،*الحمدلله الاول بلا ابتداء والاخر بلا انتهاء و الظاهر الغایب . . .*

پایان : *و للذنب قدیم ولیس بتقوی طول عبادمو لکنما التقوی مجانبها السیئه .*

نسخ خوش ، ۱۰۹۳ هـ.ق . ، محمدعلی بن عبدالله الطیبی الگیلکی ، سرلوحه مذهب زر و شنجرف و لاجورد و سبز ، سرفصلها بامرکب قرمز ، روی بعضی کلمات بامرکب قرمز خط کشی شده ، جدول خارجی قرمز ، . ــ جلد : تیماج مشکی ، حاوی جداول گل و بوته مذهب ، مقوائی ، ۲۱۵×۱۳۵ . ــ کاغذ : بخارائی ، ۱۳۰×۸۰ ، ۲۸۱ برگ ، ۱۹ سطر کامل .

۷۴۵/س
۱۷۹۰

۲۴۵/ع (صرف)

مراح الارواح

از : احمد بن علی بن مسعود

نویسنده پس از آنکه در مقدمه از اهمیت صرف و نحو سخن می‌گوید و صرف را ام العلوم معرفی می نماید . می گوید بر آن شدم درین کتاب مباحث عمده صرف را بیاورم و اشکالاتی که مبتدیان بآن برمی خورند روشن نمایم تا رفع مشکل از آن بنماید . پس او از ابتداء صرف و بیان کلمات صحیح آغاز می کند و با گذشتن از مهموزات و معلولات مباحث افعال و اوزان و مشتقات از فعل را شرح می دهد وبآخر نیز مطالبی استطرادی در قواعد زبان بکتاب خود اضافه می کند .

آغاز : . . . *ام العلوم و النحوابوها و یقول فی الدرایات . . .*

پایان : *و یتقارب مفتحه منتهاه و الحمدلله علی ما ایدنی فی اولاه واخـــراه والله اعلم بالصواب .*

نسخ ، ۱۰۰۸ هـ.ق . ، ساده ، ابتدای نسخه افتاده . ــ جلد : تیماج تریاکی ؛

یک لائی ، مستعمل ، ۲۱۵x۱۳۰ . ــ کاغذ : اصفهانی ، ۶۰x۱۳۰ ، ۱۹۰ برگ ، ۵ سطر کامل ، ۷۲۰/س
۱۱۲۲۶

ع/۲۴۶ (مطالب گوناگون)

مجموعه

درین مجموعه کتب زیر آمده و هریک باشمارهٔ فرعی مشخص شده است .
نسخ و نستعلیق ، ۱۲۴۲ هـ.ق . احمد بن عبدالله الکاتب ، سرفصلها بامرکب قرمز ، روی پاره ای از عبارات بامرکب قرمز خط کشی شده . ــ جلد : تیماج ماشی ، ترنج و نیم ترنج ، مقوائی ، ۱۵۵x۲۲۰ . ــ کاغذ : فرنگی ، ۹۵x۱۳۰ ، ۲۵۷ برگ ، ۱۸ سطر کامل ، ۴۱۴/س
۱۱۰۲۲

ع/۲۴۶
۱ (دینی)

جمیع المصائب فی النوائب الاطائب
(= مجمع المصائب . . .)

از : قریش بن محمد حسین .
نویسنده می گوید چون افضل سعادات و اقرب مثوبات بعد از فرائض بکاء و تباکی برمصائب حسین علیه السلام است لذا برآن شدم که کتابی حاوی اخبار حسینی فراهم آورم که شامل وقایع مصیبت بار آن حضرت باشد و چیزی از مکررات را نیز واجد نباشد سرانجام کارم این کتاب شد که حاوی پنج مقدمه و چهارده مجمع و یک خاتمه است و همگی در بیان وقایع کربلای حسینی است .
توضیح : در متن اسم کتاب " جمیع المصائب " آمده ولی ظاهرا " مجمع المصائب . . . . " است .
آغاز : بسمله ، الحمدلله الذی رفع درجات الشهداء الی اعلی منازل الدرجات . . .
پایان : فانا رایت انی واخی وسبعه عشر من اهل بیتی مصرعین مقتولین فکیف

ینقضی حزنی و یقل بکائی.

جای آن درین مجموعه از صفحه یک تا ۳۱۷ می باشد.

ع/۲۴۶ (دینی)

۲

منتخبی از کتاب شقاه

از: شریف شیروانی.

این کتاب دروصف کربلاومصیبت حسین بن علی علیه السلام است که شیروانی آنرادرکتاب "شقاه" فراهم آورده و حاوی عمده وقایع حسین بن علی علیه السلام است. فصول آن ده و درین فصول دهگانه از تولد حسین تا شهادت او در کربلا مفصل بحث میشود.

آغاز: بسمله و به نستعین، *الحمدلله الذی جعلنا بحقوق الولاه الهداه.*

پایان: وردت *الکلاب* فسئل . . . بانه منبره علیه *السلام*.

جای آن از صفحه ۳۱۸ تا ۵۱۳ می باشد.

ع/۲۴۷ (دینی)

المنح المکیه فی شرح الهمزیه

(افضل القری)

از: شهاب الدین احمدبن محمدبن علی بن حجرالمصری الهیثمی السندی الشافعی مکنی به ابوالعباس.

نویسنده می گوید شاعران بسیاری در وصف شمایل پیغمبر اسلام شعرگفته اند ولی نیکوتر از شعر شرف الدین ابوعبدالله محمدبن سعید بن حمادبن محسن بن عبدالله بن منهاج بن هلال الصنهاجی البوصیری شعری نیافتم لذا برآن شدم تا آنرا شرح کنم. پس آنرا " المنح المکیه" نامیدم ولی چون شاعر قصیده خود را " ام القری" نام گذارده بود من برآن رفتم که این شرح را افضل القری در شرح " ام القری "نیز نام گذارم.

آغاز: بسمله، الحمدلله الذی اختص نبینا محمدا " صلی‌الله علیه و السلام بکتاب آخرمن الفصحاء .

پایان: ... وکلما غفل عن ذکرک وذکره الغافلون امین یارب العالمین .

نسخ، ۱۱۰۰ هـ.ق.، الحاج حسن بن عبدالله، سرفصلها بامرکب قرمز، روی بعضی کلمات بامرکب قرمز خط کشی شده. ــ جلد: تیماج مشکی، مقوائی، ۱۴۵×۲۱۵ . ــ کاغذ: اصفهانی، ۸۵×۱۶۰، ۲۲۹ برگ، ۲۵ سطر کامل، ۵۳۳/س
۱۴۶

۲۴۸/ع (دینی)

مقتل

از: ابی مخنف .

این کتاب حاوی شرح جنگ کربلا و کشته شدن حسین بن علی علیه السلام و حوادث ناهنجاریست که برآن امام رفت بااخبار مفصل درین واقعه. درین کتاب ـ بین شهیدان کربلا و قتله آنها و نامه های بین امام حسین وکسان دیگر آمده‌است. نویسنده مرد شیعی‌است و درتنظیم مطالب سعی کرده است آنچه خاوی مظلوم بودن امام حسین است جلوه دهد .

آغاز: بسمله، رواه یحیی بن لوط‌الازری عن یحیی بن سعد قال حدثنا ،

پایان: فدخل الی المدینه ... و شققن الجیوب و لطمن الخدود ...

نسخ، محتملا" قرن دوازدهم هـ.ق. ساده، آخر افتاده، اشعار هربیت در یک سطر. ــ جلد: تیماج مشکی، یک لائی، ۱۵۵×۲۱۵. ــ کاغذ: ۱۰۰×۱۶۰، ۸۸ برگ، ۱۵ سطر کامل، ۴۳۲/ص
۱۰۱۱۸

۲۴۹/ع (مطالب گوناگون)

جنگ

درین جنگ مطالب زیر آمده است: ابتداء قول یکی از حکماء می‌آید که می

گوید هشت تن‌اند که چون اهانت شوند نباید جز خود دیگری را ملامت کنند. پس از آن حدیث و قولی از جاحظ و بعد داستانی از ابی دلامه و سپس تحت " قال " و " قیل وحکی واخبرنی " و " عزم " و " کان " داستانهای تاریخی و قصص حقیقی و شرح حال و حوادث مهمی بیان می شود که ضمن آنها غالبا " نکات تاریخی و پند و اندرزهای سودمند می‌آید .

آغاز : بسمله ، *قال بعض الحکماء ثمانیه اذاهینوا فلا یلوموا . . .*

پایان : *فاستقر رده فاستقر بقتله فقتله . . .*

نسخ ، محتملا " قرن یازدهم هـ.ق . ، سرفصلها با مرکب قرمز . ـ جلد : تیماج قرمز ، ترنج و نیم ترنج ، ضربی ، مقوائی ، ۱۵۰×۲۲۰ . ـ کاغذ : فرنگی ، ۹۰×۱۴۵ ، ۹۶ برگ ، ۱۵ سطر کامل ، ۸۸۰/س

۱۱۱۹۲

۲۵۰/ع (فقه)

مناهج

(جلد دوم)

از : میرزا ابوالقاسم بن محمدحسن جیلانی معروف بمیرزای قمی ، زمان تالیف : قرن سیزدهم هـ.ق .

این نسخه حاوی جلد دوم مناهج و مباحث فقهی زیر در آن مورد بحث قرار گرفته است .

مکاسب ، بیع ، دین ، رهن ، حجر ، ضمان ، حواله ، کفاله ، صلح ، شرکه ، مضاربه ، مزارعه ، مساقاه ، اجاره ، وکاله ، ودیعه ، عاریه ، سبق و رمایه ، جعاله ، وصیه ، نکاح ، طلاق ، خلع ، ظهار ، ایلاء ، لعان ، عتق ، تدبیر و مکاتبه و استیلاد ، شفعه ، اقرار ، غصب ، لقطه ، احیاء الموات ، صید ، ذباحه ، اطعمه و اشربه .

آغاز : بسمله ، *کتاب المکاسب و فیه مناهج المنهج الاول فی المقدمات . . .*

پایان : *یطرد الریاح . . . واصول یقطع البلغم .*

نسخ ، ۱۲۵۵ هـ.ق . ، محمدعلی حسینی ، سرلوحه مذهب زر و شنجرف و

لاجورد وسبز، سرفصلها بامرکب قرمز، جدول دور سطور قرمز و مشکی و زر و آبی، جدول‌خارجی زر و مشکی، . ـ جلد: تیماج‌قرمز، ترنج و نیم ترنج، ضربی، مقوائی، ۱۴۵×۲۱۵. ـ کاغذ: فرنگی، ۸۰×۱۴۰، ۲۴.۷ برگ، ۲۱ سطر کامل، ۱۸۶۱/س
۲۷۹۸

۲۵۱/ع (فقه)

لسان الحکام فی معرفه الاحکام

از: احمدبن محمدبن محمدلسان الدین ابوالولید ابن الشحنه.

نویسنده می‌گوید چون برمسند قضاتکیه زدم برآن شدم که مختصری دراحکام منتخب از کتب بزرگان قوم در بیست ونه فصل بدین شرح بپردازم: فصل اول: در اداب قضاء و مایتعلق به، فصل دوم: در انواع دعاوی و بینات، فصل سوم: در شهادات، فصل چهارم: در کفاله‌و حواله‌و وکاله، فصل پنجم: در صلح فصل ششم: در اقرار، فصل هفتم: در ودیعه، فصل هشتم: در عاریه، فصل نهم: در انواع ضمانات، فصل دهم: در وقف، فصل یازدهم: در غصب و شفعمو قسمت، فصل دوازدهم: در اکراه، فصل سیزدهم: در نکاح، فصل چهاردهم: درطلاق، فصل پانزدهم: در اعتاق، فصل شانزدهم: در ایمان، فصل هفدهم: در بیوع، فصل هیجدهم: در اجارات، فصل نوزدهم: در هبه، فصل بیستم: در رهن، فصل بیست و یکم: درکراهیه، فصل بیست ودوم: درصیدو ذبایح‌و اضحیه، فصل بیست و سوم: در جنایات و دیات و حدود، فصل بیست و چهارم: در شرب و مزارعه و مساقاه، فصل بیست و پنجم: درسیر، فصل بیست وششم: درآنچه اسلام است از کافر وآنچه‌اسلام نیست و بآ نچه کفر است ازمسلمان وآنچه کفر نیست، فصل بیست و هفتم: در وصایا، فصل بیست و هشتم: در فرائض، فصل بیست ونهم: در مسائل مختلفه.

آغاز: بسمله، *الحمدلله تعالی العادل فی حکمه القاضی بین عباده بعلمه احمده علی ماحکم...*

پایان: *ماذکرنا ان الکل حرام والله‌اعلم.*

نسخ، ۱۱۰۵ هـ.ق. سرفصلها بامرکب قرمز، روی بعضی از عبارات بامرکب قرمز خط‌کشی شده، صفحات اول و آخر نونویس. ــ جلد: تیماج، قرمز، مقوائی، ۱۵۰×۲۱۰. ــ کاغذ: اصفهانی، ۹۰×۱۴۰، ۱۶۶ برگ، ۱۸ سطر کامل، ۱۶۸۳/س / ۲۶۱۷

۲۵۲/ع (مطالب گوناگون)

مجموعه

درین مجموعه کتب زیر آمده و هریک باشمارهٔ فرعی مشخص شده است.

نسخ و نستعلیق، ۱۱۳۳/۱۱۲۹، نور محمد و عبدالمناف بن مولامومن، مدرسه ملاصدرالدین، سرفصلها بامرکب قرمز، بعضی از صفحات دارای جداول دور سطور قرمز و جدول بیرونی قرمز، آخر ناتمام، روی بعضی از عبارات بامرکب قرمز خط‌کشی شده، در صفحات ۲۵۱ و ۲۵۲ سرلوحه مذهب زر و شنجرف ولاجورد و سبز و زر. ــ جلد: ابره، کاغذی، مقوائی، ۱۵۰×۲۱۰. ــ کاغذ: ترمه، ۷۰×۱۳۵، ۱۸۰ برگ، ۱۳ سطر کامل، ۱۶۹۴/س / ۲۴۴۶

۲۵۲/ع (نحو)
۱

حل المعاقد فی القواعد اللالی

از: احمدبن محمد مکنی به ابوالشفاء

ابن‌هشام نحوی معروف صاحب کتاب مغنی اللبیب کتابی بنام "القواعد اللالی" در نحو دارد که حاوی یکدورهٔ نحو است این کتاب بوسیله ملااحمدبن محمد شرح و حاشیه شده و اسم "حل المعاقد" بخود گرفته است. در متن عبارات کتاب "القواعد" آمده و سپس شرح آن ذکر گردیده است. علاوه برمسائل نحوی افادات صرفی نیز در کتاب وجود دارد طرح مسائل نحوی درین کتاب شبیه کتابهای نحوی نیست بلکه طرح آن شبیه بطرح مسائل در کتاب مغنی است.

آغاز: بسمله و به نستعین رب عم بالخیر الحمدلله الذی رفع السماء العلماء . . .

پایان : *فی الخاتمه الکتابه بالتمام هذا آخر ماتیسرلنا ایراده بحمدالله منه .*
جای آن درین مجموعه از صفحه یک تا ۷۶ می باشد .

ع/۲۵۲ (منطق)
۲

تعلیقه فوائدفناریه

زمان تالیف : محتملا " ۱۱۲۹ هـ.ق .
فوائدفناریه تاءلیف " احمد " در منطق یکی از کتبی است که طالبان بسیار داشته و ضمنا " حاوی مغلقات و مشکلات عدیده بوده است نویسنده این رساله می گوید چون " اخوان الزمان " از من خواستند که بر آن تعلیقه ای نویسم تا رافع مشکلات آن باشد لذا دست بتحریر این تعلیقه زدم و در آن مطالب فوائد فناریه را یکایک شرح کردم .
آغاز : بسمله و به نستعین . *حمدالله اللهم علی ما منحت به علی من معارف الافاضل . . .*
پایان : *والصلوه والسلام علی محمد فی الباطن و الظاهر و علی اله واصحابه المویـد . . . بمعجزه الباهره .*
جای آن درین مجموعه از ۷۸ تا ۱۸۴ می باشد .

ع/۲۵۲ (منطق)
۳

شرح ایسا غوجی

از : حسام الدین حسن الکاتی ، زمان شرح : قرن هشتم هـ . ق .

اثیرالدین ابهری از بزرگان فلسفه و منطق در عالم اسلام کتابی در منطق داردچون "جوهر النضید" که حاوی یکدوره منطق است این کتاب معروف او درمنطق ، ایساغوجی است گرچه در ایساغوجی باید کلیات خمس را که جنس و فصل ونوع و عرض عام و عرض خاص است شرح دهد ولی ابهری بشرح آنها قناعت نکرده

بلکه یکدوره منطق را می‌آموزد این کتاب از آنجا که براهل تحقیق مشکلاتی پیش می‌آورده لذا شارحی که متاء سفانه نام او ازمتن بدست نیامد بشرح آن پرداخته و ضمن این شرح مباحث کتاب راآسان کرده و متن را بآسانی در دسترس خواننده قرار داده است.

آغاز: بسمله و به نستعین رب تمم بالخیر *الحمدلله الواجب وجوده الممتنع نظیره الممکن سواه* . . .

پایان: *و لیکن هذا آخر ماکتبناه من الاوراق لایضاح مافی کتاب الایساغوجی*.

جای آن درین مجموعه از ۱۸۶ تا ۲۳۱ می باشد.

ع/۲۵۲ (آئین سخنوری)

۴

رساله در بیان ایراد کلام

این رساله که بظاهر شرحی بررساله مختصریست که اصل آن در ذیل صفحه ۲۴۹ و ۲۵۰ آمده حکایت از آداب سخن گفتن و آوردن کلام و اسباب صحت آن می نماید درآن مباحثی است که مورد اهل مناظره وخلاف نیزمی باشد. شرح آن بصورت شرح مزج است و شارح تا توانسته در صحت مطالب متن کوشیده.

توضیح: نام نویسنده این رساله و شارح آن در متن بدست نیامد ولی در صفحه ۲۷۳ این مجموعه که صفحه آخر همین رساله است منتهی بخط دیگری نام مولف "اباغی "آمده است رجوع شود برساله پنج همین مجموعه (= رساله بعد).

آغاز: بسمله و به نستعین. *لک الحمد جعل الله مخاطبا* " تنبیها *علی العرب ولان اللایقه* . . .

پایان صفحه ۲۴۹: *فان وجدته فاتبعه و الا فصلحه (= فاصلحه) فان الله لایضیع اجرالمحسنین*.

جای آن درین مجموعه از ۲۳۲ تا ۲۵۰ می باشد.

ع/۲۵۲
۵

(آئین سخنوری)

رساله در بیان ایراد کلام

رک. رساله در بیان ایراد کلام (ع/۲۵۲ / ۴)

توضیح: در صفحه ۲۷۳ آمده است: " تمت الرساله الشریفه المنسوبه الی الفاضل المدقق و العالم المحقق مولانا نقی الله اباغی رحمه الله . . . " ازین عبارت معلوم میشود که موءلف اصل رساله (=رساله متن) یا مولف شرح باید نقی الله اباعی باید باشد .

آغاز: بسمله و به نستعین *لک الحمد جعل الله تعالی مخاطبا "*

پایان: *فاتبعه و الا فاصلحه فان الله لا یضیع اجرالمحسنین .*

جای آن درین مجموعه از ۲۵۱ تا ۲۷۳ می باشد .

ع/۲۵۲
۶

(منطق)

شرح رساله اثیریه
(شرح رساله ایساغوجی)

این کتاب در منطق است نویسنده (که نام او از متن بدست نیامد) میگوید آنرا برای جمعی از اخوان پرداختم تا از فوائد رساله اثیریه که در میزان است برخوردار شوند . او پس از آن وارد بحث میشود . این نسخه تا آخر باب دلالت در منطق را حاویست .

آغاز : *بسمله و به نستعین ، حمدا "لک اللهم ، ما لخصت لی منح عوارف الا فاضل*

پایان: *والا فعقلیه کدلاله العالم علی الصانع*

جای آن درین مجموعه از ۲۷۵ تا ۲۷۹ می باشد .

ع/۲۵۲
۷

(فقه)

صلوه و ایمان

از: نصربن محمدابراهیم سمرقندی مکنی به ابواللیث.

درین رساله ابتداء مساءله صلوه و مقدمات آن که عبارت از طهاره و نجاسه و وضواست می‌آید و سپس احکام آن ها از روی سنن و ادله شرعی معین میشود. و بآخر رساله نیز بچند صفحه ای در باره " ایمان " سخن می رود.

آغاز: بسمله‌وبه‌نستعین ، *الحمدللهرب‌العالمین‌والعافیه للمتقین ولا عدوان الا علی الظالمین*.

پایان: صنع *الله تعالی* و هو غیر مخلوق تمه بعون *الله تعالی والله اعلم بالصواب*.

جای آن درین رساله از صفحه ۲۸۰ تا ۳۰۲ می باشد.

ع/۲۵۲
۸

(فقه)

شرح رساله صلوه

رساله صلو ه شماره ع/۲۵۲ درینجا شرح میشود و شرح آن بقول شارح بدانجهت است که‌پاره‌ای‌ازعبارات مندرج در رساله برای علاقه‌مندان مشکل می‌نماید لذا مصنف این رساله برآن میشود که رفع مشکل از آنها کند. نویسنده می‌گوید عبارات متن راهمگی آوردم تاآنکه‌اگرناصوابی درآنها یافته شود بدینوسیله تصحیح گردد. درین نسخه شرح بپایان نمی رود و عبارات متن پس از ذکر شرح میشود. خوشبختانه در ضمن شرح نام موءلف آن دقیقا" می آید (ص ۳۰۴)

آغاز: بسمله و به نستعین *الحمدلله الذی شرح صدور ائمه الفقه*.

پایان: *ای الدنیاو آلاخره‌انه‌لا یلتفت‌الی غیرالله‌تعالی‌اصلا "و ان التفت*.

جای آن درین مجموعه از ۳۰۳ تا ۳۶۰ می باشد.

ع/۲۵۳ (شعر)

ریاض الازهار

از: جمال‌الدین ابی عبدالله‌بن مقرب‌امیرعلی بن‌حسن بن‌صابر بن‌محمدبن‌ابراهیم .

این کتاب دیوان شعر جمال‌الدین‌ابوعبدالله‌نسخه‌ایست که ظاهرا" پس از شاعر جمع آوری و درآن مطالب گوناگون‌حیات بشعر کشیده شده است‌و ضمنا" حاوی مدایحی نیز می باشد و بترتیب آنها مرتب نیست یعنی‌اشعار برحسب ترتیب‌حروف تهجی آخر قوافی درپس‌هم نیامده است .

آغاز: *بسمله ،الحمدلله‌المتفرد باستحقاق‌وجوب‌الوجود لذاته المتوحد بالائه و صفاته . . .*

پایان: *ان یرد علیه طرفا" من املاک التی . . .*

نسخ ، محتملا" قرن یازدهم هـ.ق . ، سرفصلها با مرکب قرمز ، و سبز . ــ جلد: ابره ، کاغذی ، مقوائی ، ۱۴۵×۲۰۰ . ــ کاغذ: اصفهانی ، ۱۰۵×۱۵۰ ، ۷۲ برگ ، ۱۵ سطر کامل ، ۵۸۸/س / ۱۴۰

ع/۲۵۴ (معانی و بیان)

حاشیه تلخیص المفتاح

از: ابوالقاسم بن ابی بکر سمرقندی .

نویسنده می‌گوید تلخیص‌المفتاح قاضی قزوینی یکی از بهترین وبزرگترین‌کتب ادبی است‌که‌فاقد تفضیلات مفتاح‌العلوم سکاکی است براین کتاب تفتازانی شرحی دارد بنام مطول‌که‌یکی ازآن‌شروح می باشدو حاوی‌مقاصدقزوینی است‌البته‌با ایراداتی از تفتازانی با میرسید شریف‌برقاضی قزوینی‌لذا من‌برآن‌شدم که شرح دیگری بر تلخیص‌المفتاح‌بپردازم‌و درآن‌ایرادات‌تفتازانی‌وجرجانی‌را تاحدی‌جواب‌گویم‌و در ضمن رفع مشکلات و غوامض تلخیص المفتاح را بنمایم نتیجه کارم این کتاب شد .

آغاز: بسمله، الحمدلله الذی انعمنا بتلخیص المعانی ببدیع البیان وخصصنـا بایضاح حقایق المعانی.

پایان: انه لوصرح بثبوت المجد لثوبیه ایضا "کان کنایه عن النسبه لا عن الصفه فلتامل.

نسخ، ۱۰۸۰ هـ.ق.، سرفصلها با مرکب قرمز. ـ جلد: تیماج تریاکی، ترنج و نیم ترنج، ضربی، مقوائی، ۱۳۰×۲۱۰. ـ کاغذ: فرنگی، ۹۵×۱۶۰، ۲۳۶ برگ، ۲۳ سطر کامل، ۱۸۹۶/س / ۲۸۴۶

۲۵۵/ع (اخلاق)

آداب العقل والدین

از: علی بن محمدبن حبیب المصری البغدادی الماوردی مکنی به ابوالحسن.

این کتاب که کتابی اخلاقی گونه است دربن نسخه از اموری سخن می گوید که موجب سعادت دنیا وآخره میشود. او مطالب خود را ضمن کلمه ادب بیان می کند و در پنج باب این ادب را می‌آورد: باب اول: فی فضل العقل و ذم الهوی، باب دوم: فی ادب العلم، باب سوم: فی ادب الدین، باب چهارم: فی ادب الدنیا، باب پنجم: فی ادب النفس.

توضیح۱: نام این کتاب" آداب العقل والدین" در ظـهر کتاب نوشته شده و در متن محلی که حکایت از این نام کند بدست نیامد. در دفتر بنام "آداب الدنیا و الدین" آمده است.

توضیح۲: در آخر نسخه پنج صفحه از " نوابغ الکلم " ابوالقاسم محمودبن عمر زمخشری آمده که حاوی کلماتی است چون مثالهای سائر ولی افتادگی دارد.

نسخ قدیم، محتملا "قرن هشتم هـ.ق.، سرفصلها با مرکب قرمز، آخر ناتمام. ـ جلد: تیماج مشکی، مقوائی، لولادار، ۱۵۰×۲۱۰. ـ کاغذ: اصفهانی، الوان، ۱۰۵×۱۳۵، ۲۳۵ برگ، ۱۵ سطر کامل، ۱۶۴۵/س / ۲۷۷۲

۲۵۶/ع (مطالب گوناگون)

مجموعه

درین مجموعه کتب زیر آمده و هریک باشماره فرعی مشخص شده است .
نسخ‌خوش، ۱۰۹۳ هـ.ق. ، محمدبن محمدعیسی الحسینی المرعشی . ــ جلد : تیماج سبز، مقوائی ، ۱۳۰×۲۱۵ . ــ کاغذ : بخارائی ، ۷۰×۱۴۰ ، ۱۶۶ برگ ، ۲۱ سطر کامل ، ۱۰۷/س
۱۰۱۰۹

۲۵۶/ع
۱ (دینی ــ ادعیه)

مهج‌الدعوات و منهج العنایات

از : علی‌بن موسی بن جعفربن محمدبن محمدالطاووس العلوی الفاطمی ، زمان تالیف : ۶۶۲ هـ.ق .

نویسنده می گوید برآن شدم که از خزاین بیاضی منقول احراز و قنوتات والحجب و دعوات ازنبی و ائمه هدی جمع آوری کنم و در دسترس خلق الله قرار دهم تا مردمان را درموارد لازم بکار آید سرانجام سعی و کوشش این کتاب شد که حاوی حرزها و دعوات بانقل نام راویان آنها می باشد .

آغاز : *بسمله وبه‌ثقتی یقول مولانا افضل العالم العلامه الفقیه الفاضل الحبر . . .*

پایان : *ماارجوان نغنی عن الزیارات و هذا آخر ما اردناه من کتاب مهج الدعوات و منهج العنایات والحمدلله اولا " و آخرا " و ظاهرا " و باطنا " .*

جای آن دراین مجموعه از صفحه یک تا ۲۹۱ می باشد .

۲۵۶/ع
۲
(مطالب گوناگون)

جنگ

درین جنگ بابتداء ، بنقل از خط ابوالقاسم علی بن موسی بن جعفر طاووس، آمده که چگونه کوری در خواب باخواندن " یاقریب یامجیب. . . " شفا یافت وسپس چند داستان نقل شده است و در هریک خاصیت دعائی ذکر گردیده پس از این قسمت دعای دفع ملخ و افسون گشودن شکار آمده است و از صفحه ۲۹۵ تا ۲۹۸ یک دعا آمده است بمطلع : بسمله ، اللهم انی اسئلک باسمک العظیم الاعظم الاغرالاجل الاکرم الذی اذا دعیت به علی مغالیق .

آغاز : *و جد بخط مصنف هذاالکتاب قدس الله روحه ما صورته .*

پایان : *جارسوء و قرین سوء و سلطان سوء انک علی ما تشاء قدیر و بکل شیء علیم امین رب العالمین وصلی‌الله علی محمدوآله وسلم .*

جای آن درین مجموعه از ۲۹۳ تا ۲۹۸ می‌باشد .

۲۵۶/ع
۳
(دینی)

المجتنی من دعاء المجتبی

از : ابوالقاسم علی‌بن موسی بن جعفر بن محمدبن طاووس العلوی الفاطمی .

نویسنده می گوید ادعیه لطیفه بسیار یافتم و برآن شدم که آنها را جمع‌کنم و در کتابی آرم نتیجه سعی و کوشش این کتاب شد اول این کتاب از جزء رابع از کتاب " دفع الهموم و الاحزان وقمع الغموم و الاشجان " تالیف داودبن احمدنعمانی است . و درآن ضمن فصولی ادعیه چندی نقل شده است .

آغاز : بسمله و فق *اللهم لاکماله بمحمد و . . . . یقول مولانا السعید المرحوم . . .*

پایان : *عن حرامک نفضلک عمن سواک یاحی یاقیوم و الحمدلله رب العالمین .*

جای آن درین مجموعه از ۲۹۹ تا ۳۳۱ می باشد .

ع/۲۵۷ (فقه)

المبسوط

از: شیخ محمدبن حسن طوسی، زمان تالیف قرن پنجم هـ.ق.

کتاب مبسوط شیخ الطایفه شیخ طوسی از بزرگترین کتب فقهی شیعیانست و این کتاب بعد از شیخ مورد توجه اغلب فقیهان قرار گرفته و از فتاوای آن استفادت کرده اند. درین نسخه قسمت معاملات که یکی از ابواب چهارگانه فقه و از امهات مباحث فقهی است آمده ودرآن شیخ راجع بمعاملات عموما " و بیع خصوصا " بادقت کامل بحث می‌کند.

آغاز: بسمله، *کتاب البیوع فصل فی حقیقه البیع و بیان اقسامه البیع هو*...

پایان: *حتی یصطلحا فیها و الاقوی الاول و ان استعمل القرعه فی ذلک کان قریبا*"..

نسخ، ۱۲۴۵هـ.ق.، محمدبن محمد شریف نیریزی لنجانی اصفهانی، حاجی محمد کاظم، سرفصلها بامرکب قرمز، روی بعضی کلمات و جملات بامرکب قرمز خط کشی شده. ـ جلد: تیماج، مشکی، ترنج و نیم ترنج، ضربی، مقوائی، ۱۴۵×۲۱۰ . ـ کاغذ: فرنگی، ۹۰×۱۴۰، ۳۷۰ برگ، ۲۲ سطر کامل، ۱۶۹۲/س / ۲۶۳۴

ع/۲۵۸ (مطالب گوناگون)

مجموعه

درین مجموعه کتب زیر آمده و هریک باشماره های فرعی، مشخص شده است.

نسخ . ۱۱۴۰ هـ.ق . ، احمدبن محمود دهشوری ، سرفصلها با مرکب قرمز ، روی بعضی کلمات بامرکب قرمز خط کشی شده . ـ جلد : تیماج ، مشکی . یک لائی ، ۱۵۵ x ۲۱۰ . ـ کاغذ : فرنگی ، ۹۰x۱۶۵ ، ۸۸ برگ ، ۲۵ سطر کامل ، ۱۴۷۱/س / ۲۷۴۱

ع/۲۵۸ (علوم خفیه)

۱

غایه الحکیم و الدرالیتیم

از : مسلمه بن احمد القرطبی المجریطی ، زمان تالیف : ۳۹۵ هـ.ق .

نویسنده می گوید علم بخشش الهی است و چون در زمان خود سرآمد همگنان در علم شدم طبق درخواست عده ای از دوستان دست بتالیف این کتاب که حاوی دو مقاله است بدین شرح زدم : المقاله الاولی فی الکواکب و اعمالها (از صفحهٔ یک تا ۶۰) ، المقاله الثانیه : عن کتاب مابعدالطبیعه (از صفحهٔ ۶۰ تا ۱۲۹) ، این دومقاله همگی در خواص نیر نجات و طبایع و احوال کواکب و کیفیت دعـوت و تسخیر و عزیمت و مناجات و ادعیه و تسخیرکواکب است .

توضیح : این کتاب ، بغلط به ابوعلی سینا نسبت داده شده است و درحقیقت اسم اصلی آن " غایه الحکم و احق النتیجتین بالتقدیم " است که مؤلـف آن ابوالقاسم مسلمه بن . . . می باشد . رجوع بفهرست نسخ وین فلوگل ج۲ ص ۵۵۹ شود .

آغاز : بسمله و به الاعانه ، *الحمدلله الذی لسبحات جلال وجهه التنزیه المطلق و لصفات . . .*

پایان : *والله یؤتی ملکه من یشاء و الله واسع علیم تم الکتاب . . . والسلام علی من لا نبی بعده .*

جای آن درین مجموعه از صفحه یک تا ۱۲۹ می باشد .

ع/۲۵۸ (نجوم)

۲ **وسیله الطلاب لمعرفه اللیل و النهار بطریق الحساب**

از: یحیی بن خطاب مالکی،

نویسنده می‌گوید این کتاب متضمن معلوماتی درعلم فلک بجهت استخراج اعمال لیل و نهار و معرفه اوقات صلوه بدون بکار بردن الات لازم برای شناسائی اعمال فلکی است و آن حاوی هفت باب و یک خاتمه بشرح زیر است:

الباب الاول: فی معرفه التاریخ العربی و السنه البسیطه و الکبیسه.

الباب‌الثانی: فی معرفه التاریخ القبطی.

الباب الثالث: فی معرفه البروج.

الباب‌الرابع: فی‌معرفه‌المنازل‌والمنزله‌الطالعه بالفجزو منزله‌الشمس‌والقمر.

الباب الخامس: فی معرفه المیل و الغایه وعرض البلد و نصف قوس النهار.

الباس‌السادس: فی معرفه الظل المبسوط و الظل المنکوس و ظل الزوال وظل العصروالدایر.

الباب السابع: فی معرفه المطالع الفلکیه و مطالع البلدیه و مطالع الوقت.

خاتمه: فیه فصلان: الفصل‌الاول: فی‌الشمس‌و سایرالکواکب فی البلدالشرقیه قبل الغربیه، الفصل الثانی: فی معرفه جهه القبله.

آغاز: بسمله، *الحمدلله الذی جعل‌اللیل لباسا " والنهار منشورا "*.

پایان: ویعنی به ... *العظیم و صلی‌الله علیٰ‌سیدنا محمدوآله وصحبه وسلم*.

جای آن دراین مجموعه از ۱۵۰ تا ۱۷۶ می باشد.

ع/۲۵۹ (حساب)

خلاصه الحساب

از: **محمد علی بن حسین جبعی عاملی** مشتهر به شیخ بهائی ، زمان تالیف: اوائل قرن یازدهم هـ.ق .

رک . خلاصه‌الحساب شیخ بهائی درین فهرست.

آغاز: بسمله *نحمدک یا من لا یحیط بجمیع نعمه عدد ولا ینتهی تضاعف قسمه الی امد . . .*

پایان: *عن اکثر اهل الزمان فاحفظ وصیتی الیک والله حفیظ علیک .*

نسخ ، ۱۲۳۶ هـ.ق . ، علی اکبربن مرحوم سمیع الدین اردبیلی ، سرفصلها بامرکب قرمز ، روی بعضی کلمات بامرکب قرمز خط کشی شده . ــ جلد: تیماج قرمز ، جدول و گل و بوته زر ، مقوائی ، ۱۴۰×۲۱۰ . ــ کاغذ: فرنگی ، ۸۵×۱۳۵ ، ۳۴برگ ، ۱۰ سطر کامل ، ۱۷۳۶/س
۲۴۰۳

۲۶۰/ع (معانی و بیـان)

حاشیه مطول

از: میرسید شریف جرجانی ، زمان تاءلیف: قرن هشتم هـ.ق .

رک . حاشیهٔ مطول درین فهرست .

آغاز: بسمله *، الحمدلله رب العالمین و الصلوه علی سیدالمرسلین محمد وآله وصحبه اجمعین وبعد فهذه حواشی . . . .*

پایان: *اواحان احدی عشر ارماء والاخری سواد و مثل الرقط الرقط سواد یشعر به . . .*

نستعلیق ، ۱۲۰۰ هـ.ق . ، سرفصلها بامرکب قرمز ، روی پاره ای از عبارات بامرکب قرمز خط کشی شده . ــ جلد: تیماج زرد ، مقوائی ، ۱۳۵×۲۱۰ . ــ کاغذ: فرنگی ، ۸۰×۱۵۵ ، ۱۶۶ برگ ، ۱۵ سطر کامل ، ۱۶۸۹/س
۲۸۳۳

۲۶۱/ع (اخلاق دینی)

مقامات النجاه

از: سید نعمه‌الله موسوی جزایری، زمان تالیف: ۱۱۰۳ هـ.ق.

سید نعمه‌الله جزایری این کتاب را که مشتمل برنود و نه مقام است دراحادیث و مواعظ و اخلاق و ادبیات تالیف کرده و دراین جا سی و یک مقام آن بدین شرح آمده: مقام اول: توحید (از یک تا ۱۰)، مقام دوم: رسالت (از ۱۰ تا ۲۵)، مقام سوم: امامت (از ۲۵ تا ۳۶)، مقام چهارم: در حقیقت مذهب امامیه (از ۳۶ تا ۴۳)، مقام پنجم: در بیان عالم ذر (از ۴۳ تا ۴۹)، مقام ششم: در طینت (از ۴۹ تا ۵۸)، مقام هفتم: در بیان عشق (از ۵۸ تا ۶۸)، مقام هشتم: در تحقیق معنی محبه‌الله (از ۶۸ تا ۸۵)، مقام نهم: در ریاء و سمعه (از ۸۵ تا ۹۸)، مقام دهم: در تحقیق معنی غیبت (از ۹۸ تا ۱۰۸)، مقام یازدهم: در نیات (از ۱۰۸ تا ۱۱۸)، مقام دوازدهم: در تحقیق توبه (از ۱۱۸ تا ۱۲۸)، مقام سیزدهم: درحقیقه دنیا (از ۱۲۸ تا ۱۴۲)، مقام چهاردهم: در حسد و طیره (از ۱۴۲ تا ۱۵۲)، مقام پانزدهم: در رضا بقضاء (از ۱۵۲ تا ۱۶۱)، مقام شانزدهم: دراینکه دنیا خالی از لذت است (از ۱۶۱ تا ۱۷۴)، مقام هفدهم: در تجسم اعمال (از ۱۷۴ تا ۱۸۷)، مقام هیجدهم: در اسم ام الکلیم (از ۱۸۷ تا ۱۹۶)، مقام نوزدهم: در بیان اختلاف بین مجتهدین و ارباب حدیث دراینکه امکان استدلال بقرآن فقط باید کرد یا منصوص (از ۱۹۶ تا ۲۰۵)، مقام بیستم: در ذم تکبر (از ۲۰۵ تا ۲۱۹)، مقام بیست ویکم: درکشف حقیقت خواب (از ۲۱۹ تا ۲۳۲)، مقام بیست و دوم: در امراض قلب (از ۲۳۳ تا ۲۴۵)، مقام بیست و سوم: درکشف ازشبهات وارده (از ۲۴۵ تا ۲۵۵)، مقام بیست وچهارم: در کشف حقیقت حلال و حرام (از ۲۵۵ تا ۲۶۵)، مقام بیست وپنجم: در عدم اعتبارادله عقلیه (از ۲۶۵ تا ۲۷۴)، مقام بیست وششم: در بیان اعتبارفتاوی

مجتهدان (از ۲۷۴ تا ۲۸۸) ، مقام بیست و هفتم : در طهارتین : وضـو و غسل (از ۲۸۸ تا ۳۰۳) ، مقام بیست و هشتم : در تاءویل قول پیغمبر : یامن یحول بین المرء و قلبه (از ۳۰۳ تا ۳۲۰) ، مقام بیست و نهم : در نفی قیاس باقسام آن (از صفحه ۳۲۰ تا ۳۳۱) ، مقام سی ام : در بحث از روح (از ۳۳۲ تا ۳۴۷) ، مقام سی ویکم : دربیان اجل (از ۳۴۷ تا ۳۶۰) ، این سی ویک مقام هریک بنامی از اسماء الهی موسوم است .

آغاز : بسمله ، *الحمدلله الذی نزه قلوب اولیائه عن الالتفات الی السواه . . . مصلیا* " .

پایان : *قال هذه الاحرف مولفه المذنب الجانی نعمت . . . وحشره مـــع ائمـــه ساداته حامدا* " *مصلیا* .

نسخ نسبة خوش ، ۱۲۵۱ هـ.ق . ، عباس بن حاجی محمد شیرازی ، همدان ، سرفصلها با مرکب قرمز . روی پاره ای از عبارات با مرکب قرمز خط کشی شده ــ دارای فهرست باول کتاب . ــ جلد : تیماج قهوه ای ، مقوائی ، ۱۴۵×۲۱۵ . ــ کاغــذ : فرنگی ، ۷۵×۱۵۰ ، ۳۶۰ برگ ، ۲۱ سطر کامل ، ۱۷۲۸/س / ۲۰۵۵

۲۶۲/ع (بدیع)

زهرالربیع فی شواهد البدیع

از : ناصرالدین محمدبن قرقماس الحنفی ، زمان تالیف : ۸۷۰ هـ.ق .

نویسنده می گوید چون بزرگان علم معانی و بیان را دیدم که اشاره بایضاح مبهمات بدیع می کنند برآن شدم که باختصار و اقتصار درین مشکلات وارد شوم و از مبهمات بدیع عقده گشایم . لذا پس از تعریف مختصرفصاحت و بلاغت درچهل و سه باب مسائل بدیعی را طرح می کنم و ابتداء آن مساءله " جناس " و انتهای آن مساءله " حسن ختام " است .

توضیح : از صفحه ۱۱۵ تا آخر صورت اجازه موءلف است .

آغاز: بسمله، *الحمدلله الذی زین سماء المعانی بمصابیح البدیع* . . .

پایان: *یوم العطش الاکبر امین قال موءلفه قال ذلک* .

نسخ، ۱۰۰۰ هـ.ق.، علی ابن محمدالملاح، سرفصلها و لغات بامرکب قرمز و سبز. ــ جلد: تیماج ماشی، یکلائی، ساده، ۲۱۵×۱۵۵. ــ کاغذ: اصفهانی، ۱۵۰×۹۵ ۵۹ برگ، ۲۱ سطر کامل، ۱۵۰۵/س / ۲۹۱۹

ع/۲۶۳ (اصول)

اصول فقه

این کتاب بدون ذکر نام موءلف از باب مره و تکرار در امر شروع می کند و بصورت شرح و متن مطالب کتابی راتوضیح می نمایدو پس از آن بمساءله فوروتراخـی و " مقدمه‌واجب" و "امربشیء مقتضی نهی از ضد" و " انواع واجبها" می‌پردازد و باخربانقل قولی از شیخ طوسی و بزرگان فقه و شرح چند آیه کتاب را بپایان می برد.

آغاز: بسمله، *الحمدلله رب العالمین والصلوه و السلام علی اشرف المرسلین و افضل المتقین* . . .

پایان: *استظهار منه فی الضر والثلث بحسب فهم دون غیرها من الموارد* .

نسخ، قرن سیزدهم هـ.ق.، سرفصلها بامرکب قرمز، روی خطبات و بعضی جملات بامرکب قرمز خط‌کشی شده. ــ جلد: تیماج یشمی، مقوائی، ۲۱۵×۱۵۰. کاغذ: ترمه ۱۵۰×۸۵، ۱۲۷ برگ، ۲۵ سطر کامل، ۵۴۷/س / ۱۰۵

ع/۲۶۴ (مطالب گوناگون)

مجموعه

درین مجموعه کتب زیر آمده و هر یک با شمارهٔ فرعی مشخص شده است.

نسخ و نستعلیق و شکسته، ۱۲۵۹ هـ.ق، محمدصادق‌بن محمد جعفر خراسانی

سرفصلها بامرکب قرمز ، روی پاره ای از عبارات با مرکب آبی و قرمز خط کشی شده ، جدول دورسطور قرمز و آبی ، جدول خارجی قرمز ، رساله ٔ آخرناتمام . ــ جلد : روغنی ، گل و بوته الوان ، اندرون متن تریاکی وگل نرگس رنگین ، عطف تیماج سیاه مقوائی ۱۵۰×۲۱۵ . ــ کاغذ : فرنگی ۷۵×۱۴۰ ، ۲۲۵ برگ ، ۸ سطر کامل ۱۸۴۶/س / ۷۷۳

ع/۲۶۴ / ۱ (تفسیر)

تفسیرسوره ٔ یس

از : محمد بن ابراهیم الشهیر بصدرالدین (ملاصدرای شیرازی) ، زما ن تالیف : قرن یازدهم هـ.ق (=۱۰۳۰ هـ.ق) .

درین کتاب ملاصدرای شیرازی فیلسوف معروف دوره ٔ صفوی : بااصول متخذه خود سوره ٔ یس ، را از بدو تا ختم تفسیر می‌کند و درین تفسیر ما باشارات حکیمانــه و عارفانه او بر می‌خوریم که ازمطالب قرانی اخذ و با آن اثبات نظر خودمی‌نماید .

آغاز : بسمله سبحانک سبحانک من مبدع افادبالهیه وجوه الجواهرالقادسات.

پایان : کتب ارقام هذه السطوربیده الغاشیه الجانبه فی هذه الایام والشهورمــن عام الف و ثلاثین محمد المشتهر بصدر الدین الشیرازی حامدا " لله مستغفرا " له و لوالدیه و لسایرالمومنین حیثما کانوا فی البلاد نجاهم اللهعن موبقات یوم المعاد و اللهولی الرشاد .

جای آن درین مجموعه از یک تا ۲۹۷ می‌باشد .

ع/۲۶۴ / ۲ (دینی)

تفسیر یک حدیث

از : محمد بن ابراهیم الشهیر به صدرالدین شیرازی (ملاصدرا) ، زمان

تالیف : قرن یازدهم هـ.ق

شیخ صدوق در توحید خود از نبی اکرم آورده است : ان لله عزوجل عمودا " من یاقوت حمراء راسه تحت العرش و اسفله علی ظهر الحوت فی الارض السابعه السفلی فاذا قال العبدلااله الاالله اهتزالعرش و تحرک العمود و تحرک الحوت فیقول الله تبارک و تعالی اسکن یاعرشی فیقول کیف اسکن و انت تغفر لقائلیها فیقول تبارک و تعالی اشهدوا ملائکتی انی قد غفرت لقائلها . درین حدیث منقول شیخ صدوق ملاصدرا وارد بحث میشود و میگوید مقصود از عمود و سایر اصطلاحات موجود درآن اشاره بچه‌چیز است و در آن چه اشارتی است .

آغاز : *روی صدوق الطایفه رضی الله عنه فی توحیده عن النبی*

پایان : *و فی ذلک اللفظ اشاره لطیفه الی انهم مظاهر اسم الله الا عظم فافهم*

جای آن در ین مجموعه از ۲۹۷ تا ۲۹۹ می‌باشد .

۶/۲۴۶ ع (فلسفه)
۳

وجود مراتب موجود و تفسیرسورهٔ جمعه

از : محمد بن ابراهیم مشهور به صدرالدین (ملاصدرای شیرازی) ، زمان تالیف : قرن یازدهم هـ.ق

درین نسخه ابتداء ملاصدرا موجودات را برینگونه تقسیم میکند یکی موجود بنفسه و قیوم بذاته و دیگر موجود بغیره و قائم بمدد غیره او پس از آنکه حال هر یک ازین موجودات را بر می‌شمارد به تفسیر سورهٔ جمعه می‌پردازدو در خلال تفسیر خود در موارد معین وضع این نوع موجودات را ذکر میکند . در تفسیر سورهٔ جمعه او چون سایر مفسران مطالبی از قرآن برای بیان مقصود خود می‌آورد .

آغاز : *بسمله الحمد لواهب النفس والعلم و العقل و الصلوه علی النبی و الولی والاهل و بعد ...*

پایان : *فاذا احسنت ان تقول بسم الله تحققت الاشیاء بقولک بسم الله کما*

یتحقق بقولک کن .

جای تفسیر درین مجموعه از ۳۰۰ تا ۴۱۰ می باشد .

ع/۲۶۴
۴
(تفسیر)

تفسیر سورهٔ طارق

از : محمد بن ابراهیم مشتهر بصدرالدین (ملاصدرای شیرازی) ، زمان تالیف : قرن یازدهم هـ .ق

ملاصدرای شیرازی در ابتداء این تفسیر می‌گوید آنچه در زیر می‌آید نکت و رموزیست که خدای بزرگ بر قلب این بنده آبق افاضه کرده و من نیز سر آن دارم که این رموز را بسلک نظم کشم و در دسترس عموم گذارم .

او سپس به تفسیر سورهٔ طارق می‌پردازدو هر آیه آنرا ذکر میکند و بر حسب مورد ازعقیده و نظر فلسفی خود برآن آیه تفسیر می‌گذارد .

آغاز : *بسمله ، اما بعد حمدالله ملهم الخیرو الصواب و ولی الجود فی المبدء و المآب .*

پایان : *و لاهم یحزنون بفضله وجوده و کرمه و نعمه و حرر هذه السطور مولفه المشهور بصدرالشیرازی جعل الله عین عقله مکحله بنورالهدی وکشف عنها غشاوه الامتراء فی اخر یوم الجمعه من شهرالله الاصب رجب المرجب لعام الف و الثلاثین حامدا " مستغفرا " مصلیا " علی نبیه و آله اجمعین .*

جای آن در این مجموعه از ۴۱۱ تا ۴۴۲ می باشد .

ع/۲۶۴
۵
(دینی)

شرح حدیث زینب عطاره

از : محمد ابراهیم مشهور بصدرالدین (ملاصدرای شیرازی) ، زمان تالیف :

قرن یازدهم هـ.ق.

در کتاب توحید کافی شیخ صدوق با سلسله و اسناد حدیثی نقل میکند مبنی براینکه زینب عطاره روزی بمنزل پیغمبر وارد شد و چون عطر فروش خاندان رسالت بود پیغمبر بمحض ورود بخانه از دیدن او گفت مرحبا بر تو که با فروش عطر خود منزل ما را عطرآگین کردی او گفت یا رسول الله من نه بهر عطر فروشی بدینجا آمد م بلکه برآن آمدم تا از تو راجع به عظمت خدا سوال کنم پس ازین سوال پیغمبر شروع بشرح مفصل در بارهٔ خدا نمود و عظمت اورا بیان کرد. این حدیث از طریق ملاصدرا ــ شرح میشود و نکات دقیق آن ذکر میگردد.

آغاز: *فی الکافی و توحید الصدوق باسنادهما عن ابی عبدالله قال جائت...*

پایان: *و امامه... الاجنحه ستمانه معالم یظهرلی الان وارجو من اللــه فهمه انه المرجو لکل آمل قدیم الافادة.*

جای آن درین از ۴۴۳ تا ۴۴۹ می باشد

۲۶۵/ع (منطق)

البصائر النصیریه

از: زین الدین عمر بن سهلان ساوی، زمان تالیف: قرن ششم هـ.ق. اهداء به: نصیرـ الدین محمود بن مظفر بن ابی توبه وزیر سنجر.

نویسنده می‌گوید دو اعی همت مرا به خراسان نزد نصیرالدین محمـود بن ابی توبه افکند او چون از صاحب کمالان روزگار و دانشوران عصر بود از من خواست تا رسالتی در منطق پردازم خالی از اطناب ممل و ایجاز مخل. منهم دست بــه تحریر این منطق زدم ابتداء برسم منطق نویسان مباحث الفاظ و بعد مقدمات موصل تصوری وسپس موصل تصوری و پس از موصل تصوری مقدمات موصل تصدیقی و بعد موصل تصدیقی را می‌آورد و با خراز صناعات خمس سخن می‌گوید.

آغاز: بسمله، رب انعمت فزد، اما بعد حمدالله المنعم بهدایته والصلوه علی محمد خیر خلقه

پایان: افرایتم الماء الذی تشربون افرایتم النارالذی توقدون آلایات.

نسخ خوش قدیم، محتملا "قرن نهم هـ.ق، ساده ـ جلد: تیماج زرد، ترنج، ضربی، مقوائی، ۱۵۵×۲۱۵ کاغذ: بخارائی، ۸۰×۱۶۰، ۱۱۴ برگ، ۲۳ سطر کامل، ۱۷۴۰/س
۲۸۱۵

۲۶۶/ع (عرفان)

جامع الاسرار و منبع الانوار

از: سید حیدر آملی.

نویسنده می‌گوید پس از اینکه رساله "منتخب التاویل" راکه‌مشتمل‌بربیان کتاب الله الافاقیه و الانفسیه است پرداختم و سپس رساله "ارکان" را که مشتمل بر بیان ارکان خمسه (صلوه، صوم، زکوه، حج و جهاد) است نوشتم، پاره ای‌از برادران دینی و طریقتی از من خواستند تا کتابی جامع مشتمل بر معظم اسرارالهی و اسرارانبیاء و اولیاء بخصوص مساله توحید و اقسام و توابع و لوازم آن بپردازم. و حقایق و دقائق آنرا شرح دهم. من هم دست به تحریر این کتاب زدم و حقایق توحید را بنابرآنچه بنظرم آمد درین کتاب آوردم.

آغاز: بسمه، الحمدلله الذی‌کشف عن جماله المطلق حجابا والحمدلله‌رب العالمین.

پایان: ارسلت دینی‌وایمانی‌هذاآخرالوجه‌وآخرالکتاب‌والحمدلله‌رب‌العالمین.

نسخ، محتملا "قرن دوازدهم هـ.ق، سر فصلها با مرکب قرمز، روی بعضی جملات با مرکب قرمز خط‌کشی. جلد: تیماج قرمز، مقوائی، لولادار۱۲۵×۲۲۰. کاغذ: بخارائی، ۶۰×۱۳۰، ۳۲۰ برگ، ۲۰ سطر کامل، ۷۵۰/س
۱۷۴۳

ع/۲۶۷ (شعر دینی)

قصیده برده

از: بوصیری

رک. قصیده برده و شرح آن درین فهرست

آغاز نسخه: *و ما لقلبک ان قلت استفق بهم ایحسب الصب*

پایان: *کم جدلت کلمات الله من جدل فیه و کم خصم البرهان من خصم خدمته .*

نسخ خوش، محتملا " ۱۰۶۱ هـ.ق (نام کاتب و تاریخ کتابت در پایان نسخه بوده است ولی بعدا " پاک شده و از آثار آن باحتمال تاریخ کتابت خوانده شد) پاره ای از جملات با مرکب قرمز وسفید و آبی تحریر یافته ، جدول دورسطور زرد ، میان خطوط جداول زرد . جلد : تیماج ماشی ، جدول گل و بوته ، مذهب ، ضربی، مقوائی، ۱۴۰×۲۲۰ـ کاغذ دولت آبادی زرفشان ، ۷۵×۱۴۰ ، ۱۶ برگ ، ۹ سطر ـ کامل ، ۴۷/س / ۱۲۴

ع/۲۶۸ (دینی)

الفین الفارق بین الصدق والیمین

از: حسن بن یوسف بن مطهر الحلی (علامه حلی) ، زمان تالیف: ۷۱۲ هـ.ق

اهداء به: اولیجاتیو.

چون اولیجایتو به تخت سلطنت نشست مسالهٔ دین و مذهب او مورد بحث قرار گرفت. او گرچه مادری نصرانی داشت ولی دین اسلام قبول کرد و درقبول مذهب شیعه و سنی در تردید افتاد و آخر بر آن رفت که عالمانی از این دومذهب را رویا روی نشاند و آندو را باستدلال له و علیه یکدیگر کشاند آنها که غالب آمدند مذهب اومذهب سلطان شود . علامهٔ حلی یکی از طرف های جدل و حامی مذهب شیعی بود. او بر اثر مساعی خود سلطان را بمذهب شیعی کشید و درین مقصود کتابها

نوشت که یکی از آنها این کتاب است که در آن هزار دلیل بر حقانیت شیعه و هزار دلیل بر رد عقاید معاندین در آن مندرج و در یک مقدمه و دو مقاله و یک خاتمه آمده است.

آغاز: *بسمله، الحمد لله مظهر الحق بنصب الادله الواضحه و موضح الایمان عند اولیائه...*

پایان: وکتب مصنف هذا الکتاب حسن بن یوسف بن علی بن مطهر الحلی ببلده جرجان فی صحبه السلطان الاعظم غیاث الدین محمد خلدالله ملکه و سلطانه و الحمد لله رب العالمین و صلی الله علی محمد و آله الطاهرین الف الف تحیه.

نسخ، ۱۰۹۳ هـ.ق، محمد شریف بن ملاشمس الدین محمد رانکوئی، رشت سرفصلها با مرکب قرمز. ــ جلد: تیماج تریاکی، مقوائی، ۱۳۵×۲۲۰. ــ کاغذ: فرنگی، ۷۰×۱۵۰، ۲۲۷ برگ، ۱۸ سطر کامل، ۱۸۸۶/س / ۱۶۵۳

۲۶۹/ع۰ (فقه)

مفاتیح الشرایع

از: محمد بن مرتضی مد عو به محسن کاشانی (= ملا محسن فیض کاشانی)، زمان تالیف: قرن یازدهم هـ. ق.

این کتاب قسمتی از باب معاملات فقه است حاوی مفاتیح زیر: ۱ ــ مفاتیح المطاعم و المشارب، ۲ ــ مفاتیح المناکح و المواليد، ۳ ــ مفاتیح المعایش و المکاسب ۴ ــ مفاتیح القضاء و الشهادات، ۵ ــ مفاتیح الفرائض و المواریث.

خاتمه: در الحیل الشرعیه: در مفاتیح اول: احکام صید و ذبح، در مفاتیح دوم: طلاق و خلع و مبارات و لعان و ظهار و ایلاء، در مفاتیح سوم: ــ احیاء موات و اصطیاد و استرقاق و ببع و ربا و شفعه و شرکه و قسمت و مزارعه و مساقاه و اجاره و جعاله و سبق و صلح و اقاله و احکام مداینات (از قرض و رهان) و ضمان و حواله و کفاله و تفلیس المدیون و اقرار و ابراء و سایرالامانات و الضمانات از ودیعه و عاریه و غصب و اتلاف و لقطه و احکام تصرف بالنیابه (از ولایه و وکاله و وصایه)

در مفاتیح چهارم : هبات و هدایا و وقوف و سکنی و حبس و وصیه بالمال و عتق و تدبیر و کتابه می‌آید .

آغاز : *بسمله ، فن العادات و المعاملات من کتاب مفاتیح الشرایع و فیه کتب . .*

پایان : *فی القوی کل شیء مطلق حتی و رد فیه نهی والله اعلم بحقایق الامور .*

نسخ ، محتملا " قرن دوازدهم هـ .ق . ، سرفصلها با مرکب قرمز ، روی پاره ای از کلمات با مرکب قرمز خط کشی شده . ــ جلد : تیماج زرد ، مقوائی ، ۱۳۵×۲۰۵ .ــ کاغذ : اصفهانی ، ۸۰×۱۴۵ ، ۲۱۶ برگ ، ۱۹ سطر کامل ، ۱۶۲۶/س / ۲۶۰۲

ع/۲۷۰ (منطق)

شرح العباره (الکتاب الاول)

(= تعلیق الحواشی علی کتاب العباره)

ارسطو کتاب " العباره " را در منطق و فلسفه نگاشت این کتاب پس از ترجمه بزبان عربی از طریق ابونصر فارابی فیلسوف معروف اسلامی شرح شد . این نسخه کتاب اول شرح العباره ابونصر فارابی است و حاوی مباحث منطقی از ابتدای منطق تا آخر آن است .

توضیح ۱ : بسال ۱۹۶۱ میلادی این کتاب در بیروت از طریق اب کوتج چاپ شده است .

توضیح ۲ : در پشت جلد و در ظهر صفحهٔ اول این نسخه آمده کتاب "شرح مطالع " و آن غلط است .

آغاز : *المعقولات تصدق و تکذب . . . . فقال ان المعقولات الی تصدق وتکذب.*

پایان : *فلانه ملحق الذی ولدت صفره و هذه صفره.*

نسخ ، محتملا " قرن دوازدهم هـ.ق ، ساده ، آخر ناتمام ، صفحهٔ اول افتاده . ــ جلد : تیماج مشکی ، ترنج و نیم ترنج ، ضربی ، مقوائی ، ۱۴۵×۲۰۵ .ــ کاغذ : فرنگی ، ۹۰×۱۵۰ ، ۱۷۱ برگ ، ۱۸ سطر کامل ، ۱۵۰۷/س / ۲۸۰۵

ع/۲۷۱ (دینی)

کتاب الصلوه
(جلد اول بحارالانوار)

از: محمد باقر بن محمد تقی مجلسی ، زمان تالیف: قرن دوازدهم هـ.ق .

این کتاب حاوی مباحث راجع بصلوه از مقدمات وادعیه و ارکان و انواع و معقباتست .

آغاز: *بسمله ، کتاب الصلوه باب فضل الصلوه و عقاب تارکها الایات و البقره*

پایان: *قال قال امیرالمومنین لا یجتمع المسلم یدیه فی صلوه و هو قائم . . .*

نسخ ، ۱۲۳۶ هـ.ق . ، محمد بن باقر القاینی الخراسانی ، سرفصلها با مرکب قرمز ، روی بعضی از عبارات با مرکب قرمز خط کشی شده . ـ جلد: تیماج ، مشکی مقوائی ، ۱۴۰×۲۵۰ . ـ کاغذ: فرنگی ، ۹۰×۱۴۵ ، ۲۱۵ برگ ، ۲۱ سطر کامل ،

۱۰۶۸/س
۱۹۱۱

ع/۲۷۲ (تفسیر)

انوار التنزیل و اسرارالتاویل
(تفسیر بیضاوی)

از: ناصرالدین عبدالله بن عمر بن محمد بن علی قاضی بیضاوی .

این نسخه حاوی تفاسیر سور قرآنی از سورهٔ کهف تا سورهٔ ناس است .

آغاز: *بسمله ، الحمدلله انزل علی عبده الکتاب یعنی القران رتب استحقاق الحمد . . .*

پایان نسخه: *اقضی قضاه المسلمین ، ابوالقاسم . . . معین الاسلام والمسلمین و جعل الله الجنه منقلبه وماواه .*

نسخ ، محتملاً " قرن یازدهم هـ.ق ، سرفصلها و بعضی از جمل با مرکب قرمز . ـ جلد: تیماج ، تریاکی ، ترنج و نیم ترنج ، ضربی ، مقوائی ، ۱۲۰×۲۰۵ ، کاغذ: اصفهانی ، ۶۰×۱۳۰ ، ۳۳۱ برگ ، ۲۷ سطر کامل ، ۱۷۶۳/س
۷۱۵

ع/۲۷۳ (نحو)

عوامل جرجانی

از: شیخ عبدالقاهر بن عبدالرحمن جرجانی
رک. عوامل جرجانی درین فهرست.
آغاز: *بسمله والحمد لله رب العالمین والصلوه والسلام علی خیر خلقه محمد وآله اجمعین اما بعدفان العوامل فی النحو علی ماالفه الشیخ الامام . . .*
پایان: *و هذا آخر کلا منا ولنختم کتابنا بحمدالله والصلوه علی محمد وآله.*
نسخ، ۱۲۴۰ هـ.ق، سرفصلها با مرکب‌قرمز، روی بعضی از عبارات با مرکب قرمز خط‌کشی شده. ــجلد: تیماج‌زرد، یک لائی، ۱۳۵×۲۰۵. ــکاغذ: فرنگی، ۶۵×۱۳۰، ۶۶ برگ، ۷ سطر کامل، ۱۷۲۳/س
۲۴۵۵

ع/۲۷۴ (تفسیر)

تفسیر آصفی

از: محمد بن مرتضی مدعو به محسن (ملا محسن فیض کاشانی)، زمان تالیف: قرن یازدهم هـ.ق.

نویسنده می‌گوید چون تفسیری‌بنام تفسیر صافی داشتم و درآن تفصیلات بسیار بود بر آن شدم که مختصری از آن تفسیر فراهم آورم. نتیجه آن اختصار این تفسیر شد که بنام تفسیر آصفی موسوم کردم. درین تفسیر رعایت غایه ایجاز با تنقیح مطالب و نهایت تلخیص‌باتوضیح شده البته با مختصری در بیان آنچه ازآیـات احتیاج به تفسیر دارد. درین نسخه از سورهٔ فاتحه تا آخر سورهٔ ناس می‌آید.
آغاز: *بسمله، الحمدلله‌الذی‌هدانا للتمسک‌بالثقلین و جعل لنا القرآن . . .*
پایان: *کما حمل‌الشیطان من الجن و قد سبق تفسیر شیاطین الانس فی سوره الانعام.*

نسخ، ۱۱۳۴ هـ.ق.، محمد طاهربن محمدباقر، سرفصلها با مرکب قرمز،

روی بعضی جملات با مرکب قرمز خط کشی شده . ــ جلد: تیماج تریاکی، ترنج و نیم ترنج ، منگنه ، ضربی، مقوائی، ۱۴۵×۲۱۰ . ــ کاغذ: فرنگی، ۹۰×۱۶۰، ۳۲۷ برگ، ۲۶ سطر کامل، ۹۰/س
۶۸۲

۲۷۵/ع (تاریخ)

تاریخ عتبی (= تاریخ یمنی)

از: محمد بن عبدالجبار یمینی، زمان تالیف: قرن چهارم هـ.ق

رک: تاریخ یمینی درین فهرست.

آغاز: بسمله، *الحمدلله الظاهر بآیاته الباطن بذاته القریب برحمته البعید بقربته . . .*

پایان: *علی زیاره الامام و مساءه الأنام و حیازه الاعلام و یرحم الله عبداً قال امنیا .*

نسخ و نستعلیق ، محتملاً " قرن دوازدهم هـ.ق. ، سر فصلها با مرکب قرمز، روی بعضی کلمات با مرکب قرمز خط کشی شده . ــ جلد: تیماج قرمز، ترنج و نیم ترنج ضربی ، مقوائی، ۱۶۰×۲۲۰ . ــ کاغذ: فرنگی، ۸۰×۱۶۰، ۸۳برگ، ۲۳ سطر کامل، ۴۵۵/س
۹۷۲

۲۷۶/ع (ادبیات)

شرح ابیات اسدی

از: ابونصرالحسن بن اسد بن الحسن الفارقی .

ابونصر حسن بن اسد فارقی از شاعران معروف عرب است است در این نسخه ابیاتی که از شاعر بدست آمده شرح شده ، برین طریق آمده است :

ابیات همگی مرتب برحسب ترتیب الفبائی حروف آخر قوافی از الف تا یاء و

در شرح آنها مسائل صرفی و نحوی مطرح‌واستشهاد از قول شاعران دیگرشده‌است.

آغاز: *الحمد لله رب العالمین و العاقبه للمتقین و الصلوه علی خیر خلقه محمد و آله الطیبین .*

پایان: *هذا آخر الابیات التی انشد ... فی الایضاح و ذکر اعرابها .*

نستعلیق، ۸۴۷ هـ.ق ، سرفصلها با مرکب قرمز، روی پاره ای از کلمات با مرکب قرمز خط‌کشی شده . ـ جلد: تیماج، زرد، ترنج و نیم ترنج، ضربی سجاف و اندرون تیماج ماشی ، دولائی ، ۱۳۰×۲۲۰ . ـ کاغذ: دولت آبادی، ۶۰×۱۴۰ ۷۰ برگ ، ۱۵ سطر کامل، ۲/۵۵۲س / ۱۶۹

ع/۲۷۷ **(دینی)**

نهج الحق و الکشف

از: حسن بن یوسف بن مطهر حلی مشهور به علامه حلی، زمان تالیف: قرن هفتم هـ.ق ، اهداء به: سلطان محمد الیجایتو.

علامه‌حلی که‌از بزرگان دین شیعه و از مقربان دربار الیجایتو سلطان مغولی است. می‌گوید چون کتمان آیات بنیات الهی صحیح نیست لذا برآن شدم این کتاب را در مسائل زیر بپردازم، که همگی آیات و بنیات خدائی است و درین ـ روزگار از اهم مسائل می‌باشد:

مسالهٔ اول: درادراکات، مسالهٔ دوم: درنظر، مسالهٔ سوم: در صفات‌حق تعالی، مسالهٔ چهارم: در نبوت، مسالهٔ پنجم: در امامت، مسالهٔ ششم: در معاد (ص ۳۴۵)، مسالهٔ هفتم: در مطالبی که باصول‌فقه متعلق است، مسالهٔ هشتم: در مسائلی که به فقه بستگی دارد. دراین کتاب علامه مسائل مختلف فقه بین شیعه‌و سنی را می‌آوردو دلائل طرفین را ذکر میکندو سپس به موارد ترجیح یکی بر دیگری می‌پردازد.

آغاز: *بسمله ،الحمدلله الذی غرقت فی بحاره‌معرفته‌افکار العلماء* و *تحیرت فی‌ادراک کنه ذاته .*

پایان: عن کثیرالتنبیه بالقلیل والله الموفق للصواب و الیه المرجع و المآب و صلوته علی سیدنا محمد و آله الطاهرین و المعصومین من الزلل و الخطا.

نسخ، ۱۰۷۳ هـ.ق ، عبدالباقی بن علیرضا اصفهانی ، سرفصلها با مرکب قرمز . ــ جلد: تیماج ماشی ، ترنج و نیم ترنج ، ضربی ، مقوائی ، ۱۲۰×۲۲۰ ــ . ــ کاغذ: فرنگی، ۶۵×۱۴۵ ، ۲۷۴ برگ ، ۱۵ سطر کامل ، ۵۷۸/س / ۱۰۷

۲۷۸/ع (دینی)

حرز الثمین للحصن الحصین

از: علی بن سلطان محمد هروی ، زمان تالیف: ۱۰۰۸ هـ.ق.

نویسنده می‌گوید این کتاب شرحی است بر کتاب " الحصن الحصین " شیخ محمدبن محمد بن الجزری شافعی و در آن مشکلات کتاب حصن حصین بازگو شده و مطالب سخت و مغلق آن توضیح گردیده است . اصل کتاب در " دعا " و موارد کار بردآنست یعنی موقع استجابت ادعیه و نیز اینکه ادعیه ماثوره کدامند و یا اذکار چه می‌باشند . عبارت متن با خط سبز و عبارات شرح با مرکب مشکی است .

آغاز: بسمله و صلی الله علی سیدنا محمد و آله و صحبه و سلم الحمدلله الذی جعل ذکره حصنا " حصینا " . . . .

پایان: علی سیدالخلق و فی نسخه و اشرفهم محمد و علی اله و صحبه و سلا مه ای و سلام الله تعالی کذلک علیه و علیهم .

نسخ، ۱۱۳۱ هـ.ق ، عمر بن محمد بن شعبان ، سرفصلها با مرکب سبز ، روی بعضی از جملات با مرکب قرمز خط کشی شده ، جدول دور سطور سبز ، فهرست باول نسخه . ــ جلد: تیماج سبز ، گل و بوته ، مقوائی ، ۱۵۰×۲۲۰ . ــ کاغذ: فرنگی ، ۸۵×۱۶۰ ، ۳۲۱ برگ ، ۲۳ سطر کامل ، ۱۵۹۹/س / ۲۲۷۸

۲۷۹/ع (ادبیات)

ضرام السقط فی شرح سقط الزند

شارح: قاسم بن حسین بن محمد خوارزمی مکنی به ابوالفضل ، زمان تالیف: ۵۸۷ هـ.ق .

احمد بن عبدالله بن سلیمان بن داود بن مطهر بن زیاد ملقب به ابوالعلاء یکی از حکیمان زمان و شاعران بنام عربانست او مردی بدبین بود و براثر نابینائی با چشم دیگری به جهان مینگریست و در اشعار خود با نیش ها و طنزها جهان و جهانیانرا توضیح میکرد . دیوان "سقط الزند" او مشهور است و خواننده بی شمار دارد این دیوان بعداز او بوسیلهٔ قاسم بن حسین شرح شدو شارح در مقدمه می گوید اشعار این دیوان را از برهان الدین ابوالمظفر ناصر بن ابی المکارم معروف به بن مطرزی شنیدم و او از شهاب الدین ابوالمکارم عبدالسیدبن علی مطرزی و او از شیخ الرئیس ابوالمکارم ابهری و او از ابوالعلاء شنیده است . مقدمه این دیوان در شرح حال ابوالعلاء می باشد .

آغاز: *علیکم بحمدالله فانه یسوقکم ای التوفیق ویعلق اما لکم بذیول التحقیق*

پایان: *فی المنقول عنه هذا آخر شرح السقط و الحمدلله رب العالمین و الصلوة والسلام علی سیدنا محمد و آله اجمعین .*

نستعلیق ، محتملا" قرن دوازدهم هـ.ق. ، سر لوحه مذهب زر و شنجرف و لاجورد و سبز ، سرفصلها با مرکب قرمز ، روی بعضی کلمات با مرکب قرمز خط کشی شده ، جدول دور سطور زر و مشکی ، بعضی عبارات با مرکب قرمز . ـ جلد: تیماج قرمز ، منگنه مطلا ، ضربی ، مقوائی ، ۲۱۵x۱۴۰ . ـ کاغذ: فرنگی ، ۱۶۵x۷۰ ، ۳۲۱ برگ ، ۲۱ سطر کامل ، ۷۵۲/س
۱۸۲۰

۲۸۰/ع (اخلاق)

لب اللباب و نزهت الاحباب

از: احمد بن محمد بن ابراهیم اشعری.

نویسنده می‌گوید از ابتدای جوانی و علم اندوزی سر آن داشتم که درکتاب استقراء کنم و از مطالب مهم آن تحفه احباب وخود نکاتی فراهم آورم. سرانجام کارم این کتاب شد در ده باب بدین قرار:

باب اول: فی الکرم و حسن الاخلاق و الشیم، باب دوم: فی الادب و العلم و العفو و الحلم، باب سوم: فی الشجاعه و الجلد و البراعه، باب چهارم: فی الفصاحه والخطاب والرد و الجواب، باب پنجم: فی اللطف فی السوال والتلصص والا حتیال، باب ششم: فی حکایات الشعراء مع الملوک والکبراء، باب هفتم: فی حکایات العشاق و کل صب و مشتاق، باب هشتم: فی اخبار النساء مع فنون شتی، باب نهم: فی اخبار منثوره و حکایات ماء ثوره، باب دهم: فی اخبار الصالحین و الزهاد و السالکین.

آغاز: *بسمله، الحمدلله الذی عمنا بالانعام و خصنا بالاکرام و فضلنا علی الانعام با لعقول و الافهام.*

پایان: *فداه بحق الحق و النبی المطلق و الوصی الولی المصدق و الهما الاخیار الاطهار الابرار.*

نسخ، ۱۲۶۵ هـ.ق.، محمد طاهر دیلمقانی، سرفصلها با مرکب قرمز، روی بعضی عبارات با مرکب قرمز خط کشی شده، جدول دور سطور قرمز و آبی، جدول خارجی قرمز. ــ جلد: تیماج سبز، مقوائی، ۱۴۰×۲۲۰. ــ کاغذ: ترمه، ۷۵×۱۴۰، ۱۸۴ برگ. ۱۶ سطر کامل، ۷۹۸/س

۱۷۶۷

ع/۲۸۱ (فلسفه)

الاسفار الاربعه

از: محمد بن ابراهیم معروف به صدرای شیرازی (ملاصدرا) ، زمان تالیف: قرن یازدهم هـ.ق.

این نسخه از ابتدای کتاب اسفار تا فصل فی بیان مقصود الشرایع کلها، تعریف عما من منازل الطریق الی الله تعالی را دارد.

آغاز: بسمله، *سبحانک اللهم یا مبدع المبادی و العلل و غایه التوالی و الاول اهدنا سبیلا "...*

پایان: *والاحکام الدینیه و الدنیویه من الحلال و الحرام و الحمد لله رب العالمین.*

نسخ خوش، محتملا "قرن سیزدهم هـ.ق. سر فصلها با مرکب قرمز و آبی، روی بعضی کلمات با مرکب قرمز خط کشی شده، جدول دور سطور زر و مشکی و آبی و قرمز، جدول خارجی زر و مشکی. ـ جلد: ساغری مشکی، ترنج و نیم ترنج، ضربی، جدول مذهب، اندرون تیماج قرمز، مقوائی، ۱۴۰×۲۲۰. ـ کاغذ: خان بالغ، ۸۰×۱۳۵، ۲۳۷ برگ، ۱۸ سطر کامل، ۸۶۴/س

۱۵۵۷

ع/۲۸۲ (دینی)

تظلم الزهراء من اهراق دماء آل العبا

از: رضی بن نبی القزوینی، زمان تالیف: ۱۱۱۸ هـ.ق.

نویسنده پس از آنکه شمه ای از مصیبت آل زهراء می‌آورد، می‌گوید سرآن دارم که درین کتاب مصائب آل عبا را بشرح زیر برشمارم: مقدمه اول: درمعجزات امام حسین، مقدمه دوم: گفتاری در فضل گریستن برخاندان رسالت، مقدمه سوم: گفتاری دراحادیث راجع به آداب ماتم، مسلک اول: در امور مقدم بر جنگ کربلاء

، مسلک دوم . در وصف جنگ کربلاء ، مسلک سوم : درآنچه برخاندان حسین تا ورود بکوفه‌و شامات گذشت . ــ خاتمه‌در پنج مجلس : مجلس اول : در رجعت حسین ، مجلس دوم : در شرح حال و نکبات زندگی قتله حسین ، مجلس سوم : گفتاری در احوال مختار ، مجلس چهارم : گفتاری در جور خلفاء ، مجلس پنجم : در نوا در کتاب .

آغاز : *هذاکتاب تظلم الزهراء ، بسمله : یا من لا یحصی علیه انباء المتظلمین و یا من لا یحتاج فی قصصهم . . .*

پایان : *فوافق تاریخ التمام سنه ثمانیه عشره ومائه بعدالالف من هجره من هاجر الی الکهف علی هاجرها المقدس الصلوه و السلام و علی اله الغـر الکـــــرام التحیه والاکرام صلواه متتابعه علی مرالکرور والاعوام ماناح القمری و صاح الحمام .*

نسخ ، محتملا " قرن سیزدهم هـ.ق ، سرفصلها با مرکب قرمز ، روی بعضی از کلمات بامرکب قرمز خط‌کشی شده ، جدول دور سطور زر و مشکی و آبی ، جدول خارجی مشکی . ــ جلد : تیماج قرمز مذهب و مقوائی ، ۱۳۵×۲۲۰ . ــ کاغذ : فرنگی ۱۴۵×۷۰ ، ۲۳۸ برگ ، ۱۹ سطر کامل ، ۱۶۳۴/س / ۲۰۶۷

ع/۲۸۳ (پند و اندرز)

اطباق الذهب

از : عبدالمومن بن هبه الله المقری ، اهداء به : احمد بن محمود بن علی خوی .

نویسنده پس از حمد خدا و نعت رسول می‌گوید یکی از دوستان صمیمی بنام احمدبن محمودبن علی خوی‌از من خواست که صد مقاله در پند و اندرز چون‌اطواق الذهب علامه محمود جاراللهزمخشری نویسم منهم با وجود آنکه خود را درآن‌حد نمی‌دیدم که با علامه‌زمخشری همسری کنم چون اتیان امر دوست را بر خود حتـم فرض می‌کردم این کتاب‌را در صد مقاله که هر مقاله نصیحتی است نگاشتم : مقالهٔ اول : در رفق با مردمان، مقالهٔ صدم : در انبعاث بآخره می‌باشد .

آغاز : *کتاب اطباق الذهب ، بسمله ، اللهم انا نحمدک علی مـا اسبلـت من*

جلابیب . . .

پایان : *وازواجه و ذریاته و سلم تسلیما "کثیرا "کثیرا " .*

نسخ، محتملا " قرن سیزدهم هـ.ق . ، سرفصلها با مرکب قرمز، جدول دور سطور قرمز و آبی، جدول خارجی قرمز، روی بعضی عبارات با مرکب قرمز خـط کشی شد، ۹ صفحه آخر با کاغذ فرنگی و نو نویس، از صفحه ۳۰۵ تا ۳۱۳ چهـار مقاله ۹۷ و ۹۸ و ۹۹ و ۱۰۰ می‌باشد که ظاهرا " این چهار مقاله مقالات تکراریست و در بعضی از نسخ آمده . ـ جلد : تیماج، مقوائی، ساقه چناری، ۴۰×۲۲۰ . ـ کاغذ : ترمه و فرنگی، ۷۵×۱۴۰، ۱۵۷ برگ، ۷ سطر کامل، ۷۴۲/س / ۱۰۱۷۵

ع/۲۸۴ (مطالب گوناگون)

مجموعه

دریں مجموعه کتب زیر آمده و هر یک با شمارهٔ فرعی مشخص شده‌است .

نسخ ، محتملا " قرن یازدهم هـ .ق . ، سرفصلها با مرکب قرمز، نقطه‌گذاری با مرکب قرمز، جدول دور سطور قرمز و آبی، جدول خارجی قرمز . ـ جلد : تیماج مقوائی، ساقه چناری، ۱۴۰×۲۲۰ . ـ کاغذ : فرنگی، ۷۵×۱۴۰، ۲۰۹ برگ، ۷ سطر کامل، ۷۴۱/س / ۱۰۱۳۰

ع/۲۸۴ / ۱ (پند و اندرز)

نوابع الکلم

از : محمود بن عمر معروف به علامهٔ زمخشری، زمان تالیف : قرن ششم هـ .ق .

درین کتاب زمخشری عبارات فصیحا نه و عالمانه و نصایح چندی را فراهـم آورده که جای مباحث بسیار دقیق لفظی از معانی و بیان و بدیع می‌باشد :

آغاز : *بسمله، اللهم ان‌ما منحتنی من النعم السوابغ الهام . . .*

پایان : *یدرون سحائب الامطار الدنیا مملوءعبرا " مشحونةغیرا " .*

جای آن درین مجموعه از صفحهٔ ۱ تا ۴۵ می‌باشد .

ع/۲۸۴
۲

اطواق الذهب

(پند و اندرز)

از: محمود بن عمر مشتهر به جارالله زمخشری ، زمان تالیف: قرن‌ششم هـ.ق .
رک. اطواق الذهب درین فهرست
آغاز: بسمله ، *اللهم انی احمدک‌علی از للت الی من نعمتک و علی . . .*
پایان: *لایرضی لدینه بذا و الله اعلم بالصواب تم کتاب الاطواق بعون الملک الخلاق .*
جای آن درین مجموعه از صفحهٔ ۴۷ تا ۱۳۹ می‌باشد .

ع/۲۸۴
۳

(مواعظ و پند)

نصایح الکبار

از: محمود بن عمر زمخشری ، زمان تالیف: ۵۱۲ هـ . ق .
زمخشری که به هنگام تحریر این‌کتاب چهل و یکسال از عمرش می‌گذشته‌و درین روزگار بکلی از خلق بریده و روی به خدا آورده ، در ضمن پنجاه مقاله‌که هر یک از آنها خود را مورد خطاب قرار می‌دهد نصایح و اندرزهای سودمندی می دهد . هر مقاله با خطاب " یا اباالقاسم " شروع میشود .
آغاز: بسمله ، *بالواحد العدل اثق واحمده علی ما ادرج لی . . . .*
پایان: نفخه نثرت *امعاءه‌و ان فلق هومن راسه سواءه .*
جای آن درین مجموعه از صفحهٔ ۱۴۰ تا ۴۱۷ می‌باشد .

ع/۲۸۵

(ادبی)

مقامات حریری

از: ابو محمد القاسم بن علی بن محمد بن عثمان حریری . زمان تالیف: قرن ششم

هـ . ق .

رک . مقامات حریری درین فهرست .

آغاز: *بسمله ، اللهم انا نحمدک علی ما علمت من البیان . . .*

پایان: *و عبراتی یتحدرن من الماقی و زفراتی یتصعدن الی التراقی و کانت هذه خاتمه التلافی .*

نسخ ، ۱۲۶۸ هـ . ق . ، ابوالقاسم بن میرزا احمد بن میرزا محمد حسین الاصفهانی ، سر فصلها با مرکب قرمز ، میان سطور توضیحاتی با مرکب قرمز آمده .

ـ جلد: تیماج قرمز ، ترنج و نیم ترنج ، منگنه ، مقوائی ، ضربی ، ۱۱۵×۲۲۵ .

ـ کاغذ: فرنگی ، ۶۵×۱۵۰ ، ۲۳۷ برگ ، ۱۲ سطر کامل ، ۵۸/۷ س / ۱۸۳۶

۲۸۶/ع (ادبیات)

شرح قصیده دریدیه

از: حسین بن احمد بن خالویه نحوی .

قصیده بائیه ابوبکر محمد بن حسن بن درید یکی از قصاید معروف عربست این قصیده همواره مورد نظر طالبان علم و ادب بوده و برآن شرح و حاشیه ها نوشته اند . شرح حاضر یکی از آن شروح است که حسین بن احمد نحوی نگاشته . درین شرح یکایک ابیات قصیده می‌آید و کلمات آن کلمه بکلمه از جنبه صرفی و نحوی بحث و سپس خود بیت تفسیر می‌گردد .

آغاز: *بسمله ، قال ابوعبدالله الحسین بن احمد بن خالویه النحوی الحمد لله جل ثناؤه .*

پایان: *و قطع دابر القوم اللذین ظلموا . تم تفسیرها و اخبارها و عدد ابیاتها ما ، تا بیت واحد و ثلثون بیتا " .*

نسخ ، ۶۵۴ هـ.ق. ، ابوالیمن بن ابی غانم بن ابی الیمن العجلی ، سرفصلها درشت‌تر در وسط . ـ جلد: تیماج ، مشکی ، ترنج و نیم ترنج ، صربی ، مقوائی ، ۱۴۷×۲۲۰ . ـ کاغذ: اصفهانی ، ۱۱۰×۱۷۰ ، ۱۵۳ برگ ، ۱۷ سطر کامل ، ۳۷۰/س / ۱۳۵

۲۸۷/ع (دینی)

عمده الطالب فی نسب آل ابی طالب

از: شهاب الدین احمد بن علی بن حسین بن علی بن مهنا ... زمان تالیف: ۹۹۹ هـ.ق.

مولف پس از آنکه از خواص علم نسب مبحثی مفصل می‌آورد ابتداء به شرح نسب علی بن ابی طالب می‌کند و پس از آن اززندگی او مطالب فراوان می‌آورد و بعد از اولاد و احفاد او سخن می‌گوید و نشان میدهد که فرزندان و منتسبین به خاندان آل ابی طالب چه خاندانهایی اند و بزرگان این خاندانها چه کسانی باشند و محل رشد و آوازهٔ آنان کجا بوده و چگونه اینان به مقامات عالیه رسیده و تخصص آنها در چه بوده است. باری این کتاب مبین شرح حال خاندان های، منتسب به آل ابی طالب می‌باشد.

آغاز: *بسمله، الحمدلله الذی خلق من الماء بشرا "فجعله نسبا" و صهرا" و رفع بعض.*

پایان: *علی التابعین لهم باحسان الی یوم الدین و آخر دعویهم ان الحمدلله رب العالمین. آخر کتاب عمده الطالب فی نسب آل ابی طالب علیهم السلام- تالیف السید الشریف شهاب الدین رحمه الله.*

نستعلیق، ۱۳۰۶ هـ.ق، ابوتراب طباطبائی پیشخدمت باشی، تبریز، اعتضاد السلطنه (محمدعلیشاه ولیعهد)، سرفصلها با مرکب قرمز. ـ جلد: تیماج قرمز، مجدول، مقوائی، ۲۲۵×۱۴۵. ـ کاغذ: فرنگی، ۱۶۵×۸۰، ۲۶۷ برگ، ۱۷سطر کامل، ۶۴/س
۱۰۱۱۹

۲۸۸/ع (تفسیر)

حاشیهٔ کشاف

از: میرسید شریف جرجانی، زمان تالیف: قرن هشتم هـ.ق

رک: حاشیهٔ کشاف میر درین فهرست.

آغاز: بسمله، قال جارالله العلامه احسن اللهاکرامه فی دارالمقامه.. بلا فی الجنس.

پایان نسخه: هذا آخر ما تیسر للشیخ المحقق و التحریر المدقق زبده المتقدمین و المتاخرین استاد الکل... سید شریف الجرجانی قدس سره و نور مضجعه فی تحقیق المواضع المشکله من الکشاف و تنقیح المواضع المغلقه منه بتوفیق الملک الفتاح.

نستعلیق، ۸۲۸ هـ.ق. حاجی علی بن محمد بن حاج علی هروی، سر فصلها با مرکب قرمز، روی پاره‌ای از کلمات با مرکب قرمز خط کشی شده. ــ جلد: تیماج قهوه ای، ترنج، ضربی، مقوائی، ۱۴۰×۲۲۵. ــ کاغذ: بخارائی، ۷۵×۱۴۵، ۱۶۵ برگ، ۲۳ سطر کامل، ۱۸۱۳/س / ۷۳۴

۲۸۹/ع (دینی ــ دعا)

عده الداعی و نجاح الساعی

از: احمد بن فهد حلی.

نویسنده بابتداء میگوید خدای بزرگ از نهایت کرم و لطف خود بربندگان الهام دعا کرد و بایشان یاد داد که از او بدعا سوال کنند و برای اجابه‌دعا نیز اسبابی برانگیخت که این اسباب حاوی خصوصیات دعوات واصناف دعا و حالات و امکنه و اوقاتست. این رساله بروی این مطالب در یک مقدمه و شش باب بدین شرح گذارده شده است: مقدمه: در تعریف دعا و ترغیب درآن، باب اول: در حث بر دعا (از صفحه ۳ تا ۳۳)، باب دوم: در اسباب اجابه (از ۳۳ تا ۱۲۹) باب سوم: در داعی (از ۱۲۹ تا ۱۴۰)، باب چهارم: در کیفیه دعا (از ۱۴۰ تا ۲۵۳)، باب پنجم: در ملحقات بدعا و آن ذکر است (از ۲۵۳ تا ۲۹۷)، باب ششم: در تلاوه قرآن (از ۲۹۷ تا ۳۴۰)، از صفحه ۳۴۰ تا ۳۶۴ اسامی خداوند که نود و نه اسم است می‌آید و از ۳۶۴ تا ۳۶۹ مباحثی چند در بارهٔ این اسامی گفته میشود.

آغاز: بسمله، الحمدلله سامع الدعاء و رافع البلاء و مفیض الضیاء و کاشف

الظلماء ...

پایان: *واعتقب الظلام والضیاء والحمدلله رب العالمین ... برحمتک یا ارحم الراحمین .*

نسخ ، ۱۲۷۱ هـ . ق . ، سر فصلها با مرکب قرمز ، روی بعضی کلمات با مرکب قرمز خطکشی شده ، جدول دور سطور زرو مشکی و آبی ، جدول خارجی زرد و مشکی جلد: تیماج مشکی ، ترنج و نیم ترنج و منگنه ،ضربی و گل وبوته ،مقوائی ، ۱۴۵× ۲۳۰ . ـ کاغذ: فرنگی ، ۶۵×۱۳۵ ، ۱۸۵ برگ ، ۱۵ سطر کامل ، ۴۱۳/س / ۱۰۱۰۷

۲۹۰/ع (ادبیات)

شرح دیوان ابوفراس

از: عبداللطیف بن بهاء الدین الشامی ، زمان تالیف: ۱۰۷۵ هـ . ق .

نویسنده میگوید جمعی از برادران و علاقه مندان بعلم ادب عرب و زبان و شعر عربی ازمن خواستند که دست بشرح دیوان و اشعار ابوفراس الحارثی بن ابی العلاء سعید بن حمدان ابن عم ناصرالدوله وسیف الدوله ابن حمدان برم . منهم بهر برآوردن ملتمس ایشان دست بشرح این دیوان زدم و تا آنجا که توانستم عقده ها و فرو بسته های آنرا درین شرح بازگشودم .او پس از مقدمه ای در شرح حال ابوفراس اشعار این شاعر را بازگو میکند و در زیر آن بشرح آنها میپردازد .

آغاز: *بسمله ، الحمدلله الذی خلق الانسان و علمه البیان وانزل القرآن هدی للناس. ...*

پایان: *اتممت شرحه بعون الله توفیقه و هدایته الی تحریره و تنمیقه فی عشرین یوما " من اقصرالایام و الحمدلله اولا " وآخرا " و ظاهرا " و باطنا " ولاحول و لاقوه الا بالله العلی العظیم و کان الفراغ من اتمامه فی مدینه طرابلس الشام لیله السبت ثلاث خلون من جمادی الاخره لسنه خمس وسبعین و الف من الهجره النبویه علی مهاجرها افضل الصلوه واتم السلام .*

نستعلیق ، ۱۰۷۵ هـ.ق . ،عبداللطیف بن بهاءالدین الشامی ، سرفصلها با مرکب قرمز ، روی پاره ای از کلمات با مرکب قرمز خطکشی شده ، نقطه گذاری با

مرکب قرمز. ـ جلد: تیماج قرمز، ترنج، ضربی ، مقوائی، ۱۴۵x۲۲۵ . ـ کاغذ: فرنگی و ترمه، ۹۰x۱۶۰ ، ۱۳۴ برگ، ۲۱ سطر کامل، ۱۰۴۴/س / ۱۳۹

۲۹۱/ع (کلام)

الحاشیه القدیم علی الشرح الجدید للتجرید

از: ملا جلال دوانی، زمان تالیف: قرن دهم هـ. ق.

شرح تجرید در کلام از کتب بسیار معروف است و بر آن حواشی بسیار دقیق خورده که از آن جمله است حاشیه ملاجلال دوانی بر امور عامه آن. ملاجلال درین گفتار خود ابتداء امور عامه را تعریف میکندو سپس نشان میدهد که موارد خبط و اشتباه گذشتگان چه بوده و تعاریف دقیق بر چه پایه است. این کتاب بنام "حاشیه قدیم" مشهور است.

آغاز: بسمله، *فی الحاشیه قیل لم یرد به معنیا "اقول مراده بالزیاده فی الجمله....*

پایان: *ویرد علی الوجهین انا لا نسلم آه اقول الکیفیه لمحسوسه التی نسمیها بالحراره.*

نستعلیق خوش، محتملا" قرن سیزدهم هـ.ق ، سرلوحه مذهب و زر و شنجرف و لاجورد و سبز، جدول دور سطور زر و مشکی، جدول خارجی زر و مشکی ـ جلد: تیماج مشکی، مقوائی، ۱۲۰x۲۱۰ . ـ کاغذ: دولت آبادی ۲۵۰x۱۱۰، ۲۴۶ برگ، ۱۵ سطر کامل، ۵۵۳/س / ۱۶۳۴

۲۹۲/ع (مطالب گوناگون)

مجموعه

درین مجموعه کتب زیر آمده و هر یک با شماره فرعی مشخص شده است.

نسخ، ۱۱۹۷/۱۱۹۸ هـ.ق ، ، محمد امین ابن اسماعیل بن عبدالغفور اللبیب

سر فصلها با مرکب قرمز، روی بعضی کلمات با مرکب قرمز خط کشی شده . ــ جلد .
ابره ، کاغذی، مقوائی ، لولادار، ۲۰۵x۱۵۰ . ــ کاغذ: فرنگی ، ۱۴۵x۶۵، ۱۳۱
برگ، ۱۹ سطر کامل، ۱۶۹۰/س
۲۸۱۹

۲۹۲/ع
۱

(منطق و کلام)

تهذیب الکلام فی تحقیق المنطق و الکلام

از: سعدالدین تفتازانی ، زمان تالیف: قرن هشتم هـ.ق .

تفتازانی مولف مطول که از بزرگان اندیشه عالم اسلام است کتابی در منطق و کلام دارد بنام تهذیب که قسمت منطق آن بعدها از طریق ملا عبدالله یزدی حاشیه خورده است و بنام حاشیه ملاعبدالله بین طلاب معروفست . درین کتاب منطق تهذیب (از صفحه یک تا ده می‌آید) و بنام قسم اول معروف است . و قسم ثانی در کلام است که از صفحه ده تا بعد می‌باشد و در آن از تعریف کلام و امور عامه وجواهر واعراض و الهیات بمعنای اخص بحث میکند .

آغاز: *بسمله ، الحمدلله الذی هدانا سواء الطریق و جعل التوفیق خیر رفیق والصلوه والسلام . . .*

پایان: *رزقنا الله تعالی خیر الاخرو الاولی و فقنا للعمل بما یحب و یرضی انه خیر موفق و معین .*

جای آن درین مجموعه از صفحه یک تا ۹۲ می‌باشد.

۲۹۲/ع
۲

(اصول)

مجامع الحقایق

نویسنده می‌گوید این کتاب را در قواعد و فوائد اصول پرداختم و غرض من درین نگارش برآوردن خواهش پاره ای از اخوان دینی است در یک مقدمه و دوباب بدین شرح :

مقدمه: فی ماهیه علم الاصول و موضوعه و غایته، الباب الاول: فی الادله و فیه اربعه ارکان، الباب الثانی: فی الاحکام فیبحث فیها من الحکم و الحاکم و المحکوم به والمحکوم علیه (ازص ۱۵۲ تا ۱۷۱) از آنجا که در متن بحث از قیاس پیش می‌آید کتاب حاوی مباحث مهم اصول است.

آغاز: بسمله، *الحمدلله رب العالمین والصلوه والسلام علی رسوله وآله وصحبه اجمعین و بعد فهذه مجامع الحقایق.*

پایان: *یلزم مراعات الشرط بقدر الامکان الیمین ابدا یکون علی النفی.*

جای آن درین مجموعه‌از صفحهٔ ۹۳ تا ۱۷۱ میباشد.

۶/۲۹۲
۳ (اصول)

ملحض تنقیح الاصول

از: محمود افندی الانطاکی.

کتاب تنقیح الاصول از کتبی است که در علم اصول فقه نوشته شده وچون بسیار مفصل بوده است بعدها خلاصه گردیده و در خلاصه امهات آن مطالب آمده است: بنای‌کار در تحریر این‌کتاب‌چون کتب‌اصول متداول نیست یعنی کتاب‌منقحا "از علم‌اصول در دومبحث‌الفاظ وادله عملیه‌بحث نمیکند بلکه‌بصورت‌مساله‌پاره‌ای‌از مطالب حرفی و نحوی الفاظ را می‌آورد و بعد به مسائل حکمی می‌پردازدو تعدادی از مطالب حکمی را ذکر میکند وچون بباب قیاس می‌رسد مبحث تمثیل منطق را مفصل بیان می‌دارد. کتاب تنقیح الاصول از عبیداله بن مسعود بخاری حنفی‌است که در قرن هشتم هـ.ق. نوشته و بر آن تعلیقات و شروح و حواشی فراوان‌نوشته‌اند.

آغاز: بسمله، *الحمدلله ربنا الرحمن الرحیم علی ما هدانا بفضله الصراط المستقیم.*

پایان: *فرخص ایضا" بالملجیء وان صبر صار شهیدا" ان شاء الله*

جای آن درین مجموعه از ۱۷۳ تا ۲۶۱ می‌باشد.

۲۹۳/ع (ادبیات)

المنح لمکیه (= افضل القری)

از: ابن حجر مکی (= ابوالعباس شهاب‌الدین احمد بن محمد بن علی بن حجر هیثمی شافعی) . زمان تالیف : قرن نهم هـ .ق .

شیخ شرف الدین ابوعبدالله محمد بن سعید بن حمادبن محسن بن عبدالله بن صنهاج بن هلال الصنهاجی الدولاصی البوصیری ناظم قصیدهٔ برده قصیده همزیه‌ای ساخته‌است . این قصیده بوسیلهٔ ابن حجر مکی شرح شده و در مقدمه شرح شارح می‌گوید من بابتداء این کار خود را " المنح المکیه فی شرح الهمزیه " گذاشته بودم ولی بعدها شنیدم سراینده قصیده اسم آنرا " ام القری " گذاشته است بجهت شباهت آن به مکه لذا من هم اسم آنرا به " افضل القری لقراء ام القری نهاد م و زن اصلی آن " فاعلا تن مستفعلن فاعلاتن " است البته بدون زحاً فاتی که در بعضی از اشعار آن وجود دارد .

نسخ ، ۱۰۳۹هـ.ق . ، ابراهیم بن صالح حجازی ، حلب ، سر فصلها با مرکب قرمز . ـ جلد: تیماج مشکی ، ترنج و نیم ترنج ، ضربی ، مقوائی ، ۱۴۵×۲۱۰ . کاغذ: فستقی ، ۹۵×۱۵۵ ، ۳۲۴ برگ ، ۱۹ سطر کامل ، ۵۷۷/س / ۱۴۵

۲۹۴/ع (فقه)

المسلک الثانی

از: ابوالقاسم بن محمد گلپایگانی ، زمان تالیف : محتملا " قرن سیزدهم هـ.ق .

نویسنده می‌گوید پس‌از آنکه از بیان مسلک اول فارغ آمدم و آن در بیان علم اصول فقه بود اکنون باین مسلک می‌پردازم ، این مسلک و مسلکهای بعدی همگی در مسائل فقهی و شرعی فرعی است . راهبر من در این مورد کتاب و سنت و اجماع و عقل است . کتاب‌نویسنده که بظاهر " المسالک الاربعه " نام داشته این قسمت درآن المسلک الثانی است‌ودر عبادات می باشد و مشتمل بر هشت کتاب زیراست :

کتاب اول. طهاره، کتاب دوم: صلوه، کتاب سوم: زکوه، کتاب چهارم: خمس، کتاب پنجم: روزه، کتاب ششم: الحجات، کتاب هفتم: اعتمارات کتاب هشتم: جهادات.

آغاز: بسمله، *الحمدلله رب العالمین و صلوه علی سید الاولین و الاخرین محمد خاتم النبین وعلی اله ... اما بعد.*

پایان: *حتی ذهب الاصحاب الی ان المتخلف من الماء ... غطریف هذه* الامه ... تم وکمل

نستعلیق، قرن سیزدهم هـ.ق.، سرفصلها با مرکب قرمز، روی بعضی کلمات با مرکب قرمز خط‌کشی شده. ــ جلد: تیماج زرد، ترنج و نیم ترنج، ضرابی، مقوائی، ۲۱۵×۱۴۵. ــ کاغذ: فرنگی، ۱۱۰×۱۶۰، ۳۸۸ برگ، ۱۷ سطر کامل.

۱۶۸۵/س
۲۶۰۹

۲۹۵/ع (شعر)

دیوان سید رضی

از: ابوالحسن محمد بن طاهر مشهور به سیدرضی، زمان تالیف: قرن چهارم هـ.ق.

درین دیوان سید رضی از مدائح و خوش آمدگوئی‌ها و شکوای از زمانه و مراثی و زهد و نسیب و مطالب گوناگون دیگر صحبت کرده است و چون این دیوان بعد از مرگ او جمع شده البته مضافاتی نیز دارد.

آغاز: بسمله، *هذه الفه و صنفه الرضی الله عنه من الشعر...*

پایان: *قبل ان ینجم هوءلاء المذکورین و ما یدریک وکانت ولاده الرضی سنه تسع و خمس و ثلثمائه ببغداد.*

نسخ، ۱۲۵۴ هـ.ق، محمد حسین بن محمد جعفر کاظمینی، ساده، سر فصلها با مرکب قرمز. ــ جلد: تیماج قرمز، یک لائی، ۲۱۵×۱۵۰. ــ کاغذ: فرنگی، ۱۵۰×۷۵، ۳۴۶ برگ، ۲۵ سطر کامل.

۵۱۳/س
۱۷۵

۲۹۶/ع (مطالب گوناگون)

مجموعه

درین مجموعه کتب زیر آمده و هر یک با شماره فرعی مشخص شده است .
نسخ ، مه تملا " قرن دوازدهم هـ .ق . ،ابن عمرو دیگری ، سر فصلها با مرکب قرمز ، روی بعضی کلمات با مرکب قرمز و مشکی خط کشی شده ، از صفحهٔ ۹۶ تا آخر حاشیه دارد ، آخر افتاده . ــ جلد: تیماجهابره کاغذی ، مقوائی ، سجاف، تیماج قهوه ای ، ۲۱۵×۱۴۵ . ــ کاغذ: اصفهانی ، ۱۱۰×۱۷۰ ، ۶۲ برگ ، ۲۳ سطر کامل ، ۱۵۱۰/س
۲۸۹۲

۲۹۶/ع
۱ (نحو)

الفوائد الشافیه علی اعراب الکافیه

(قسمت اول)

از: حسین بن احمد .
کتاب کافیه ابن حاجب از کتب معروف نحو است که شرح بسیار دارد و از آنجمله است این شرح . نحوه کار درینجا آنست مطالب کافیه در آن بصور شرح مزج بشرح آمده و طریق استدلال و استنتاج آن بر طبق استدلال شرح جامی است . ابتدای آن " کلمه " و انتهای آن " ترکیب و "وزن العفل" از موارد منع صرف است .
آغاز: بسمله ، *و به نستعین ، الحمد لله رب العالمین والصلوه والسلام علی خیر خلقه محمد وآله اجمعین . . .*
پایان: *مضافه الی ضمیر عاید الی الفعل والجارمع مجروره وقع صفه لقوله قدتم القدر المتروک بعون الله تعالی .*
جای آن درین مجموعه از صفحهٔ یک تا ۱۲ می باشد .

ع/۲۹۶
۲

(نحو)

الفوائد الشافیه علی اعراب الکافیه
(قسمت دوم)

این قسمت که تتمهٔ قسمت اول است از بقیهٔ کلام ابن حاجب شروع می‌کند و تا آخر نحو وباب حروف را می‌آورد دربن‌قسمت باب‌مرفوعات‌ومنصوبات‌و مجرورات و توابع و مبنیات‌و افعال و شبه فعلها و حروف بوجه کامل می‌آید . نویسنده علاوه بر بحث در یکایک مطالب عبارات ابن حاجب را نیز تجربه و تحلیل می‌کند .

آغاز نسخه : *لقوله زیاده او اسم بمعنی المثل صفه له و ایضا غیر مضاف ...*

پایان : *ثبت قبل النون المفتوحه تقلب تلک الحروف الفا " عندالوقف .*

جای آن درین مجموعه از ۱۲ تا ۹۴ می‌باشد .

ع/۲۹۶
۳

(نحو)

شرح عوامل

شیخ عبدالقاهر جرجانی که از بزرگان ادب عرب است عوامل را صد دانسته وآنها را بیان کرده است . این نسخه حاوی شرح عوامل جرجانی است و شارح یکایک مطالب را بیان و خواص آنرا آورده است .

آغاز : *بسمله ، الحمدلله الحمد مرفوع بانه مبتدء اصله حمد حمدا " لله ...*

پایان : *فی الخارج ء .. عم مایکون الخارج ظرفا " و الخارج .*

جای آن درین مجموعه از صفحهٔ ۹۶ تا ۱۲۴ می‌باشد .

ع/۲۹۷ (دینی)

سوءالات عمران صابی

از: عمران صابی ، زمان تالیف: قرن سوم هـ . ق .

بهنگامیکه حضرت رضا علیه لسلام امام هشتم شیعیان به مرو بود عمران صابی در مجالس متعدد از حضرت رضا بحضور مامون سوءالاتی میکرد و جوابهائی می‌شنید . این کتاب حاصل آن سوءال و جواب هاست درین اسئله مطالب طبی و خداشناسی و فقه وتاریخی می‌آید و از گفتار ائمهٔ ماسبق نیز مطالبی درآن وجود دارد . این سوءال و جوابها پاره ای بصورت قصیده و شعر است .

آغاز: *تبیان مقصدنا من الانشاء و بیان مطلبنا من الاملاء*

پایان: *و ظهورها و وجود مظهرهالنا ما احتاج فی الاثبات مالاراء*

نسخ ، قرن سیزدهم هـ . ق . ، سر فصلها با مرکب قرمز ، این نسخه مقابله شده است و در آخرین صفحه آمده " بلغ مقابله " . ــ جلد: تیماج آبی ، بــی لائی ، ۱۳۰×۱۲۵ . ــ کاغذ: فرنگی ، ۷۵×۱۴۰ ، ۶۴ برگ ، ۱۵ سطرکامل ، ۱۶۳۵/۰-ن / ۲۷۰۰

ع/۲۹۸ (فقه)

کفایه

از: آقای شیخ‌محمد باقر سبزواری ،زمان تالیف: قرن یازدهم هـ . ق .

این کتاب در فقه است و بخشی از عبادات و عقود را بشرح زیر می‌آورد:
طهارت ، صلوه ، زکوه ، خمس ، صوم ، حج ، جهاد ، امر به معروف و نهی از منکر، تجارت ، دین ، شفعه ، رهن ، افلاس ، حجر ، ضمان ،حواله ، کفاله ، صلح ، شرکه مضاربه ، مزارعه و مساقات ، اجاره ، وکاله ، ودیعه ، عاریه ، سبق و رمایه ، وقوف‌و صدقات ، سکنی و توابعها (عمری و رقبی) ، هبه و وصیه .

آغاز: *بسمله ،کتاب الطهاره و فیه فصول الاول فی الوضوء و فیه ابحاث الاول*

یجب الوضوء

پایان: .... اذالم یکن عالما " بگونه‌مریضا " .... و لا یجب علی کل منهما بذلک ماله للاخربالعوض .

نسخ، ۱۱۸۴ هـ .ق ..، محمد بن محمد حسین دهقی . سرفصلها با مرکب قرمز، روی‌بعضی عبارات با مرکب قرمز خط‌کشی شده . ــ جلد: چرم مشکی ،ترنج و نیم ترنج، ضربی ، مقوائی ، ۱۵۵×۳۱۵ . ــ کاغذ: ترمه، ۷۵×۱۵۰ ، ۲۶۲ برگ، ۱۹ سطر کامل، ۱۵۲۶/س / ۲۶۲۳

ع/۲۹۹ (فقه)

رساله صومیه

زمان تالیف: قرن سیزدهم هـ .ق . ،اهداء به: محمد شاه قاجار.

نویسنده می‌گوید پس از آنکه موفق شدم دو رساله یکی بنام "آیه محکمه" و دیگری‌بنام " فریضه عادله" بپردازم برآن شدم که رساله صومیه را نویسم و تقدیم آستان محمد شاه کنم و پس از ان سایر ابواب فقه را در تلو آن به‌خدمت آن آستان آورم چه رسول خدا؟ند در ضمن حدیث مشهور فرموده است:

انماالعلم ثلاثه: آیهٔ محکمه و فریضه عادله و سنه قائمه و الباقی فضل" درین حدیث مقصود از سنه قائمه فقه است که علم شریعت می‌باشد . وفریضه عادله علم طریقه‌و آیه محکمه علم حقیقه‌است. او پس از بیان این مطالب‌واجبات و مستحبات و محرمات و مکروهات صوم را مفصل شرح می‌دهد و روزه شرعی را کاملا" بیان می‌کند.

آغاز: بسمله، الحمدلله ر.. العالمین و الصلوه و السلام علی سید الانام و خاتم الانبیاء و المرسلین و علی ولی الله .

پایان نسخه: ... ما رواه‌الشیخ عنهم رسله ان اصحاب الکبائر تقیلون فی الرابعه....

شکسته نستعلیق، قرن سیزدهم هـ. ق ، شاید نویسنده ،شاید طهران ، محمد شاه، ساده ،آخر ناتمام . ــ جلد: تیماج مشکی ،ترنج و نیم ترنج، ضربی ،مقوائی، ۱۵۵×۲۲۰ . ــ کاغذ: فرنگی . ۹۰×۱۵۵ ، ۶۴ برگ، ۲۲ سطر کامل، ۱۶۱۱/س / ۲۶۳۵

ع/۳۰۰ (تفسیر)

حاشیه بر تفسیر بیضاوی

از: اسد بن معین الدین، زمان تالیف: ۹۹۳ هـ.ق .

قاضی عبدالله بن امام الـدین عمرفارسی بیضاوی تفسیر " انوار التنزیل و اسرار التاویل " مشهور به تفسیر بیضاوی را نوشته این تفسیر حاوی نکات بسیار دقیق ادبی و مذهبی است و در الفاظ کم معانی بسیار جمع شده است . این تفسیر بعدها حواشی چندی خورده که از آن جمله می باشد حاشیهٔ فوق. درین حاشیـه حاشیه نویس مشکلات متن را تا آنجا که امکان داشته برطرف کرده و در پاره ای از مواضع بر قاضی بیضاوی نیز اشکالاتی گرفته است .

آغاز: بسمله ، *الحمدلله الذی خلق القسم و رزق القسم و بین الحجه و عین المحجه . . .*

پایان: *کما فی قوله تعالی . . . والله سبحانه و تعالی اعلم بالصواب و الیه المرجع و المآب .*

نستعلیق ، شاید ۹۹۳ هـ.ق . شاید اسدبن معین الدین ، سرفصلها با مرکب قرمز ، بعضی عبارات با مرکب قرمز . ــ جلد: ابره ، کاغذ زرد رنگ ، مقوائی ، عطف تیماج مشکی ، ۱۵۵×۲۱۵ . ــ کاغذ اصفهانی ، ۹۵×۱۳۵ ، ۲۹۰ برگ ، ۲۱ سطر کامل ، ۲۰۴۳/س / ۷۱۹

ع/۳۰۱ (تفسیر)

انوارالتزیل و اسرارالتاویل
(تفسیری بیضاوی)

از: قاضی عبدالله بن امام الدین عمر فارسی بیضاوی .

رک . انوار التزیل واسرار التاویل (= تفسیر بیضاوی) دراین فهرست .

آغاز: بسمله : *الحمدلله الذی نزل الفرقان علی عبده لیکون للعالمین نذیرا "...*

پایان : فان نسیان حق الیه یعم الثقلین. عن النبی صلی الله علیه و سلم من قراء المفردین فکانها قراء الکتب التی انزلها الیه تعالی .

نستعلیق، ۱۱۷۰/۱۱۷۲ هـ.ق ، ، سیداسماعیل بن احمد بن حاجی محمد، قسطنطنیه ، سر لوحه مذهب زر و شنجرف و لاجورد و سبز . سر فصلها با مرکب قرمز ، روی بعضی عبارات با مرکب قرمز خط کشی شده ، جدول دور سطور زر و مشکی دارای فهرست در اول کتاب . ــ جلد : تیماج ، بادمجانی ، ترنج ، کوبیده مقوائی ۱۵۰×۲۱۵ . ــ کاغذ : فرنگی ، ۷۵×۱۴۰ ، ۵۰۲ برگ ، ۲۹ سطر کامل ، ۱۹۹۸/س

۷۱۲

ع/۳۰۲ (ادبیات شعر)

دیوان عمر بن ابی ربیعه

از : عمر بن عبدالله بن ابی ربیعه مخزومی .

درین نسخه اشعار عمربن ابی ربیعه مخزومی از قصائد و قطعات بدون رعایت ترتیب حروف تهجی آخر قوافی آمده است .

آغاز : زعم الهیثم بن عدی قال اخبرنا ابن العسیل عن عسکر . . .

پایان : هنالک لوانی مرضت فعادنی جواب من الایات مه مرسل .

نستعلیق ، محتملا " قرن سیزدهم هـ.ق ، سرفصلها با مرکب قرمز ، مهر ناصر الدین شاه در صفحهٔ اول . ــ جلد : ابره ، کاغذی ابری ، لولادار ، مقوائی ، ۱۶۰×۲۲۰ . ــ کاغذ : فرنگی . قستقی ، ۸۰×۱۶۰ ، ۱۰۸ برگ ، ۱۹ سطر کامل ، ــ ۱۸۵۱/س

۲۶۸۷

ع/۳۰۳ (مطالب گوناگون)

مجموعه

درین مجموعه کتب زیر آمده و هریک با شمارهٔ فرعی مشخص شده است .

نسخ ، ۱۱۷۳ هـ.ق ، سر فصلها با مرکب قرمز ، روی پاره‌ای از عبارات با مرکب

قرمز خط‌کشی شده و پاره ای دیگر با مرکب مشکی ، بعضی عبارات با مرکب قرمز نوشته شده است . ـ جلد : ابره کاغذی ، ابری ، لولادار ، مقوائی ، ۱۵۵×۲۱۵ ـ کاغذ : فرنگی ، ۱۰۰×۱۵۵ ، ۱۵۵ برگ ، ۱۹ سطر کامل ، ۱۸۲۳/س / ۲۹۱۷

ع/۳۰۳ / ۱ (عروض)

قصیده رامزه

از : خزرجی ، عبدالله .

این قصیده دربیان مطالب عروض و تبیین مباحث آن است . شاعر عروض را میزان الشعر معرفی میکند و سپس انواع شعر را پانزده نوع می‌آورد .

آغاز : بسمله ، *للشعرمیزان یسمی عروضه بهاالنقص‌والرحجان یدریهاالفتی*

پایان : *ویسأل عبدالله فالخزرجی من مطالعها اتحافه منه بالدعا*

جای آن درین مجموعه از صفحهٔ یک تا ۱۰ میباشد .

ع/۳۰۳ / ۲ (عروض)

تقطیع الابیات

از : عبدالله خرزجی .

درین رساله القاب ابیات مفصل آمده است . ظاهرا " مطالب این قسمت تتمه قسمت اول یعنی بقیه قصیده رامزه می‌باشد ولی چون مطلب عوض میشود کتاب نا م علیحده میگیرد . درین رساله امور زیر مورد بحث است . زحاف منفرد ، زحاف مزدوج ، معاقبه ، مراقبه ، مکانفه ، علل الاجزاء ، ماجری من العلل مجری الزحاف الطویل ، المدید ، الوافر ، الکامل ، الهزج ، الرجز ، الرمل ، السریع ، المنسرح ، الخفیف .

آغاز : *وقبل اجزا الصدر العروض وقبله من العجز الضراب اعلم الفرق باعتنا*

پایان : *کیفت جهارا بالسحال الردی فان قدرنا تجدفی امرنا خطب ذی حمی*

جای آن درین مجموعه از صفحهٔ ۱۲ تا ۲۵ می‌باشد .

ع/۳۰۳
۳

(عروض)

علل الاعاریض

از : ابوعبدالله معروف به ابی حبیش الانصاری اندلسی .

نویسنده می‌گوید درین رساله از علل الاعاریض و ضروب سخن می‌رود و متعرض زحاف نمیشوم این کتاب در خواص عروض و اسماء مندرج در عروض به نظم و نشر پرداخته‌شده است .

آغاز : بسمله و به نستعین ، *قال الفقیر الی الله الغنی ابوعبدالله محمد المعروف بابی الجبیش . . .*

پایان : *وعده فارج للکرب وعده جانب من عبادی*

جای آن درین مجموعه از صفحهٔ ۲۷ تا ۳۸ می‌باشد .

ع/۳۰۳
۴

(نحو)

شرح عوامل

رک . شرح عوامل درین فهرست .

آغاز : بسمله ، *ای باستعانه اسم الله نبتدء الکتاب فالجار و المجرور .*

پایان : *و یوفقنا علی تحصیل العلم فی طریق الله تمت الکتاب بعون الله الملک الوهاب و الی الله المرجع و الماب .*

جای آن درین مجموعه از صفحهٔ ۴۰ تا ۱۲۲ می‌باشد .

ع/۳۰۳
۵

(نحو)

عوامل جرجانی

از : عبدالقاهر بن عبدالرحمن جرجانی .

رک . عوامل جرجانی درین فهرست .

آغاز: بسمله و به نستعین ، الحمدلله رب العالمین و الصلوه و السلام علی محمد و علی اله و اصحابه اجمعین و بعد فان . . .

پایان: فهذه مائه عامل فلا یستغنی الصغیر و الکبیر و الوضیع و الرفیع عن معرفتها و استعمالها .

جای آن درین مجموعه از صفحهٔ ۱۲۳ تا ۱۳۷ می‌باشد .

ع/۳۰۳
۶ (علم الالفاظ)

شرح رساله عضدیه

شارح: زروق ؟ عصام الدین اسفراینی؟

رسالهٔ عضدیه در وضع است و نویسنده این شرح ابتداء کلمه وضع را شرح می‌دهد و سپس اقسام وضع و بعد تقسیم وضع با عتبار واضع و موضوع له رامی‌آورد .
کتاب پایان نرفته نسخه ختم می‌شود .

آغاز: بسمله ، الحمدلله الذی خص الانسان بمعرفه اوضاع الکلام .

جای آن درین مجموعه از ۱۳۸ تا ۱۵۶ می‌باشد .

ع/۳۰۳
۷ (منطق)

شرح رساله موسوبه

از: ابراهیم حسینی (شارح)

رساله موسوبه رساله ایست در قیاسات منطقی و اقسام آن و در آن اشکال قیاس و ضروب منتج و غیر منتج می‌آید . این رساله پس از مدتها که مورد عنایت طلاب بوده از شارح فوق عده ای می‌خواهند که شرح کند او بخواست طلاب علاقه‌مند بشرح آن می‌کوشد .

آغاز: بسمله ، الحمدلله رب العالمین و الصلوه علی حبیبه الذی ارسل رحمه للعالمین و علی خادمی . . .

پایان: شرحه ان لا یحوم حولها القصه بسوء القصد و الظن و من الله فی دفعه التوفیق و العون .

جای آن درین مجموعه از صفحهٔ ۱۵۷ تا ۱۷۳ می‌باشد .

ع/۳۰۳ (منطق)

۸

رسالهٔ قیاس

از: افندی پهلوانی توقانی

نویسنده ابتداء بحث از مقدمتین قیاسی می‌کند و سپس می‌گوید با حذف یکی از مقدمتین چه وضعی پیش می‌آید و قیاس چه صورت بخود می‌گیرد .

آغاز: بسمله ، اعلم ان القیاس اما ان یذکر کلتا مقدمتیه او یطوی احدی مقدمتیه ..

پایان: فی غیر المتعارف تامل فی هذا المقام فانه مزالق الاقدام .

جای آن درین مجموعه از ۱۷۴ تا ۱۷۵ می‌باشد .

ع/۳۰۳ (هندسه)

۹

رساله در هندسه

این رساله که ابتدای آن افتاده و از فحوای آن چه در آن باقیمانده برمی‌آید رساله ایست در هندسه . ظاهرا " آن شرح و متنی است که این نسخه فقط بحث تساوی زوایا و امثال آن را دارد .

آغاز نسخه: قوله کتساوی الزوایا الثلث للقائمه للمثلث اللام فی القائمه . . .

پایان: لب کان مع مساوی ج ایضا " مساویا لب و هذا ما اردنا بیانه تمت

جای آن درین مجموعه از صفحهٔ ۱۷۶ تا ۱۷۸ می‌باشد .

۳۰۳/ع (منطق)
۱۰

رسالهٔ منطق

از: مرعشی دلیجانی ، زمان تالیف: ۱۱۷۳ هـ.ق .

درین رساله ابتداء پاره ای از مباحث قیاس و پس از آن عکس و انواع آن مورد بحث قرار میگیرد .

آغاز: *بسمله ، الحمدلله الذی یدل علیه الایات الکبری و الصلوه والسلام . . .*

پایان: *الجواب هو المنع ایضا" عصمنا الله . . . واصحابه اجمعین وسلم تسلیما آمین .*

پایان نسخه: *اللهم اغفر لکاتبه و قارئه بحرمه رسولک الامین تمت الرساله ۱۱۷۳ فی قصبه کلیسر فی مسجد حاجی درویش .*

جای آن درین مجموعه از ۱۷۹ تا ۱۸۴ می‌باشد .

۳۰۳/ع (نحو)
۱۱

موصل الطلاب الی قواعد الاعراب

از: خالدبن عبدالله ازهری .

این رساله در قواعد زبان عربیست و مطالب آن در چهار باب زیر می‌آید: باب اول: در شرح جمله و احکام آن ، باب دوم: در جارو مجرور و احکام آن ، باب سوم: در تفسیر کلماتیکه بسیار است و اعراب دان بدانستن آن محتاج ، باب چهارم : در اشارات بعبارات منقحه آخر رساله افتاده و این رساله خود شرح رساله دیگریست .

آغاز: *بسمله و به ثقتی ، الحمدلله العظیم و الملهم لحمده و الصلوه والسلام علی سیدنا محمد رسوله و عبده و علی آله و صحبه و جنده . . . .*

پایان: *قال شیخنا العالم العلامه سیبویه زمانه وحید عصره و اوانه .*

جای آن درین مجموعه از صفحهٔ ۱۸۵ تا ۲۷۱ می‌باشد .

ع/۳۰۳
۱۲
(فقه)

احکام دماء ثلاثه

مسأله حیض و استحاضه و نفاس از مسائل مهم فقهی است . نویسنده می‌گوید چون درین اوقات باشخاصی بر می‌خورم که واقف بدین احکام نیستند لذا این کتاب را در بارهٔ آنها در یک مقدمه و چند فصل نگاشتم .

آغاز : بسمله و به ثقتی ، *الحمدلله الذی جعل الرجال علی النساء قوامین وامرهم بوعظهن . . .*

پایان : *کان بحال لوغسله ینتجس ثانیا "قبل الفراغ من الصلوه جاز ان لا یغسله*

جای آن درین مجموعه از صفحهٔ ۲۷۳ تا ۲۹۳ می‌باشد .

ع/۳۰۳
۱۳
(منطق)

رساله ولدیه (= ترجمه کبری)

نویسنده می‌گوید چون کبرای میرسید شریف را از بهترین کتب منطق یافتم و از آنجا که میر سید شریف آنرا برای فرزند خود تدوین کرده است من هم آنرا به عربی برگرداندم تا فرزندم را بکار آید چه زبان عرب در ضبط این مطالب از زبان فارسی رساتر است .

آغاز : بسمله و به نستعین ، *الحمدلله الذی لا یتم منطق الفصیح دون شکره .*

پایان : *لیس لا حجرا " فلا شجرا " فلیکن هذا آخر الکلام فی هذه الرساله الشریفه تمت الرساله الولدیه فی المنطق .*

جای آن درین مجموعه از ۲۹۴ تا ۳۱۰ می‌باشد .

ع/۳۰۴
(ادبیات)

یتیمه الدهر فی محاسن اهل العصر
(قسم سوم و قسم چهارم)

از : ابومنصور عبدالملک بن محمد بن اسماعیل ثعالبی نیشابوری .

کتاب یتیمه الدهر از معروفترین‌کتب ادب عرب بعد از اسلام است . اما آنچه این نسخه از کتاب یتیمه الدهر را حاویست قسم ثالث و قسم رابع آنست که اولی حاوی ده باب است بدین شرح :

باب اول : (که مطابق باب بیست ویکم اصل کتاب می‌باشد) در ذکر ابن عمید ، باب دوم (= باب بیست و دوم اصل) در ذکر پسر ابن عمید ، باب سوم (= باب بیست و سوم) ذکر ابوالقاسم اسماعیل بن عباد ، باب چهارم (= باب بیست و چهارم) ابوالعباس‌احمد بن ابراهیم ، باب پنجم (= باب بیست و پنجم) در محاسن اشعار اهل عصر از اصفهان ، باب ششم (= باب بیست و ششم) : در ذکر شعراء و اردین حضرت صاحب ، باب هفتم (= باب بیست و هفتم) در ذکر شعرجبل و واردین‌برآن ، باب هشتم (= باب بیست و هشتم) در ذکر کسانی‌که از اهل فارس و اهواز بوده‌اند ، باب نهم (= باب بیست‌ونهم) درذکر کسانی‌از اهل فضل که از اهل‌جرجان و طبرستان بوده ، باب دهم (= باب سی‌ام) در ذکر شمس المعالی . ــ قسم چهارم : این قسم حاوی نه باب است بدین شرح : باب اول : (= باب سی و یکم) در ذکر ابناء دولت سامانی ، باب دوم (= باب سی و دوم) در ذکر معاصران مقیمان بخارا و وارد ان بران ، باب سوم (= باب سی و سوم) در ذکر مامونی و واثقی ، باب چهارم (= باب سی وچهارم) در غرر فضلای خوارزم باب پنجم (= باب سی وپنجم) در ذکر ابوالفضل بدیع الزمان همدانی ، باب ششم (= باب سی و ششم) در ذکر ابوالفتح بستی و سایر اهالی بست و سجستان ، باب هفتم (= باب سی و هفتم) در پاره ای از خوش ذوقان اهل خراسان البتــه منهای نیشابوریان ، باب هشتم (=باب سی و هشتم) در ذکر امیرابوالفضل عبید ـ اللهبن احمد میکالی ، باب نهم (= باب سی و نهم) در ذکر واردین بر نیشابور از شهرهای مختلف .

آغاز : *بسمله ، القسم الثالث کتاب یتیمة الدهر فی محاسن اهل العصر یشتمل علی ملح .*

پایان : یقول اذا دانیتم بدین *الی اجل مسمی فاکتبوه*

نستعلیق ، محتملا " قرن دوازدهم هـ . ق . سر فصلها با مرکب قرمز ،

روی پاره ای از کلمات با مرکب قرمز خط کشی شده ، دارای فهرست ابواب و فصول نام شعرا در اول کتاب . ــ جلد : تیماج یشمی ، یک لائی ، ۱۵۵x۲۱۵ . ــ کاغذ . دولت‌آبادی ، ۹۵x۱۶۰ ، ۱۷۸ برگ ، ۱۷ سطر کامل ، ۲۰۸۲/س / ۱۸۵۵

۳۰۵/ع (شعر)

دیوان منتسب بحضرت امیرالمومنین علی علیه‌السلام

از : علی بن ابی طالب علیه السلام .

این دیوان علاوه برآنچه در دیوان چاپی آمده است دو بیتی های آنحضرت را دارد .

آغاز : *قال امیرالمومنین و امام المتقین و وارث علم النبیین علی بن ابی طالب علیه و علی اولاده .*

پایان : *فیه المعالی و فیه الفضل مجتمعا لفضل صاحبه فی العالمین علی*

نسخ ، خوش ، محتملا " قرن سیزدهم هـ .ق . ، سر فصلها با مرکب قرمز ، ــ جلد : تیماج قرمز ، یک لائی ، ۱۵۵x۲۲۰ . ــ کاغذ : ترمه ، ۹۵x۱۵۰ ، ۷۸ برگ ، ۹ سطر کامل ، ۳۸۱/س / ۱۰۸

۳۰۶/ع (منطق)

حاشیه ملا عبدالله
(= حاشیه بر تهذیب المنطق)

رک . حاشیهٔ ملا عبدالله درین فهرست

آغاز : *بسمله ، قوله الحمدلله افتتح الکلام بحمدالله بعدالبسمله ابتداء بخیر الکلام .*

پایان : *انه خیر موفق و المعین یارب العالمین رب و فقنی لقرائته کما و فقنی لکتابته بمحمدو علی*

نسخ، ۱۲۰۵ هـ .ق، محمد، سر فصلها با مرکب قرمز، روی بعضی از عبارات با مرکب قرمز خط کشی شده. ــ جلد: تیماج مشکی، یک لائی، ۱۶۰×۲۲۰. ــ کاغذ: فرنگی، ۸۰×۱۴۰، ۱۰۸ برگ، ۱۴ سطر کامل، ۴۸۳/س / ۱۱۲۲۴

ع/۳۰۷ (مطالب گوناگون)

مجموعه

درین مجموعه کتب زیر آمده و هر یک با شمارهٔ فرعی مشخص شده است.

نسخ، قرن سیزدهم هـ .ق (۱۲۵۱ هـ .ق) محمد صادق بن ملا عظیم قراداغی، سرفصلها با مرکب قرمز، روی بعضی کلمات با مرکب قرمز خط کشی شده. ــ جلد: تیماج مشکی، یک لائی، ۱۶۰×۲۳۰. ــ کاغذ: فرنگی، ۱۰۰×۱۵۰، ۱۳۳ برگ، ۱۶/۲۶ سطر کامل، ۲۰۴۷/س / ۱۶۰۶

ع/۳۰۷ / ۱ (فلسفه)

مشاعر

از: صدرالدین شیرازی (معروف به ملاصدرا)، زمان تالیف: قرن یازدهم هـ.ق.

رک. مشاعر درین فهرست.

آغاز: بسمله، *بحمدالله و نستعین بقوته التی اقام ملکوت سماءالارض* ...

پایان: *وقف ترتیب الخیر والجود اتصل باوله آخر دایره الوجود انه مفیض الخیر والجود*.

جای آن درین مجموعه از صفحه یک تا ۲۷ می باشد.

ع/۳۰۷ / ۲ (الهیات)

اعتقادات

از: صدرالدین شیرازی معروف به ملاصدرا، زمان تالیف: قرن یازدهم هـ.ق.

درین رساله که منسوب بصدرالدین شیرازیست مباحث چند راجع بمرگ وحیاه دیگر بشرح زیر آمده است:

فصل: فی ان عذاب القبرحق، فصل: فی الاشاره الی حقیقه الحشر، فصل: فی القیامه، فصل: فی الاشاره الی المیزان، فصل: فی الاشاره الی صحائف الاعمال والکرام الکاتبین فی نزول الملائکه علی الاخیار و نزول الشیاطین علی الاشرار، فصل: فی ذکر اصناف الخلایق یوم الاخره و ذکر الجنه و النار بوجه سری، فصل: فی الاشاره الی طبقات اهل الحساب، فصل: فی الاشاره الی خازن الجنه و خازن الجحیم و کیفیه الخلق الی الفطره الاصلیه التی لهم فی النشاه الاولی لحصول التطابق التعاکسی بین النشاتین، فصل: فی الاشاره الی حالات یحدث یوم القیامه والی فوق الخلق من العرصات.

آغاز: بسمله، *فصل فی ان عذاب القبر حق بقول مجمل کل من شاهد* . . .

پایان: *من هول مشاهد تها علی عدلهم وفعالهم فنشره . . . لا حرقت السموات والارض.*

جای آن درین مجموعه از صفحه ۲۸ تا ۳۴ میباشد.

۳۰۷/ع
۳
(فلسفه)

مبدء و معاد

از: محمد بن ابراهیم معروف به ملاصدرای شیرازی، زمان تالیف: قرن یازدهم هـ. ق.

رک. مبدء و معاد درین فهرست.

آغاز: بسمله وعلیه توکلت *سبحانک اللهم یا مبدع المبادی و العلل.*

پایان: *نادیا " عن رسول رب القائمه بحفظ حدود الله و امور دینیه.*

جای آن درین مجموعه از ۳۵ تا ۲۶۵ میباشد.

۳۰۸/ع (دینی)

مفتاح البکاء فی مصیبه خامس آل العباء

از: محمد صالح بن محمد.

نویسنده می‌گوید پس از آنکه از کتاب " مفتاح الجنان فی حل رموز القرآن " در شهر کربلا فراغت یافتم، دست بتحریر این کتاب که در شرح مصیبت امام حسین علیه السلام است زدم و آنرا در یک مقدمه و چهارده فصل و یک خاتمه که آن نیز در چهارده فصل است پرداختم و خود مقدمه نیز حاوی سه فصل می‌باشد.

آغاز: *بسمله، الحمدلله الذی جعلنا من امته المخرج من الشجره الطیب العود المعتدله ...*

پایان: *وهذا ما وجدناه فی النسخه من الحدیث علی اتمام واکمال واستغفر الله العظیم من الزیاده و النقصان*

نستعلیق خوش و نسخ، ۱۳۱۳ هـ. ق.، محمد حسین بن ملا محمد باقر آقاباشی، سر فصلها با مرکب قرمز، روی پاره‌ای از جملات با مرکب قرمز خط کشی شده، در پشت صفحه اول بخط محمد علیشاه آمده است: " بتاریخ دوشنبه ۲۲ رجب ۱۳۱۴ این کتاب ملاحظه شد ولیعهد محمدعلی ییچی ئیل. ـ جلد: تیماج قرمز، مقوائی ۱۶۰×۲۲۰. ـ کاغذ: فرنگی، ۱۰۰×۱۶۰، ۴۰۶ برگ، ۲۱ سطر کامل، ۱۱۰۲/س
۱۲۱۶۷

۳۰۹/ع (دینی)

زبده البیان فی براهین احکام القرآن

از: محمد بن محمد اردبیلی معروف به مقدس اردبیلی.

این کتاب بابتداء در تفسیر قرآن و اینکه آیا جایز است قرآن را تفسیر کرد مطالبی را می‌آورد و بعد باستخراج آیات قرآنی که حاوی احکام شرعی است می پردازد طرز کار او درین جا همانست که فقیهان به آن توجه دارند یعنی بابتداء از طهاره شروع

میکندو بعد از آن در معاملات غور می‌نماید . در تحت این عناوین آیات مربوط را ازقرآن‌استخراج می‌کند و در تحت نظر قرار می‌دهد .

آغاز : بسمله ، اعلم ان ههنا فایده‌لابد قبل‌الشروع فی‌المقصود فی‌الاشاره الیها ...

پایان : ثم علی تقدیر التسلیم ایضا " لا یبعدالتعمیم‌نعم‌العله‌فیستخرج‌الباقی فتامل .

نسخ ریز خوش ،محتملا اواخر قرن دوازدهم هـ . ق . ، سرفصل‌ها با مرکب‌قرمز ، روی‌بعضی جملات با مرکب‌قرمزخط‌کشی شده . ــ جلد : تیماج ، ماشی ، مقوائی ، ۱۲۰×۲۲۰ ، ــ کاغذ : ترمه ، ۶۵×۱۵۰ ، ۲۵۹برگ ، ۲۵ سطر کامل ، ۱۹۷۹/س / ۲۶۴۸

۳۱۰/ع (فلسفه)

شرح هدایه لاری (= حاشیه مصلحیه)

از : محمد مدعو به مصلح‌الدین لاری انصاری .

نویسنده (=شارح) درمقدمه می‌گوید در گذشته تعلیقه‌ای برهدایه‌نوشتم‌ودر آن کشف حجاب ازپوشیدگیهای آن کردم ولی بعدحوادث زمان مرا از مکانی بمکانی و ازجائی به جائی انداخت تا آنکه‌وقتی دست داد و توانستم در مباحث آن‌تعلیقه تجدید نظرکنم و بر آن مطالبی بیفزایم و سرانجام این کتاب شد . این نسخه از تعریف حکمه تا آخر مباحث هدایه‌را حاویست و روش شرح او این‌است که‌لاری‌ابتدا قول‌هدایه‌را تحت عنوان " قوله " می‌آورد و سپس آنرا شرح می‌کند .

آغاز : الحمدلله الذی تخلص بهدایته .... غواشی‌الذنوب .

پایان : هذاالاعتبار مبنی علی الامور العرفیه لاتحقیق فیه لان کثره الارض لیست لهامن ...

نسخ ، ۱۱۱۴هـ . ق ، سرفصلها با مرکب‌قرمز ــ جلد : ابره ، کاغذی ، نخودی ، مقوائی ، ترنج کوبیده ، ۱۵۵×۲۲۰ . ــ کاغذ : اصفهانی ، ۵۵×۱۲۵ ، ۱۴۷برگ ، ۱۳ سطر کامل ، ۱۰۷۱ / س / ۱۶۱۵

۳۱۱ /ع (شعر)

قصیدهٔ عربی مدحیه مظفرالدین شاه

از ارسطو برهان لشکر ، زمان تالیف : ۱۳۲۰ هـ . ق .

این قصیده عربی پس از حمد خدا ونعت پیغمبر و آل او بمدح سلطان وقت مظفرالدین شاه می پردازد و پس از بحث مفصل بآخر آن مدحی از میرزا علی اصغرخان امین السلطان ملقب به اتابک اعظم میکند و قصیده را با ۷۸ بیت بپایان می برد . کاتب قصیده ارسطوبرهان لشکر سرتیپ و معلم افواج قراول خاصه آمده است که این کاتب همان سراینده اشعار نیز میباشد .

آغاز : بسمله ، قداصبح الناس من شیب و شبان بنعمة الله فی روح و ریحان

پایان : ختمت ذا بدعاء من حتمت علی طبعی لمدح سواه حین وافانی

نسخ خوش ، ۱۳۲۰ هـ . ق . ، ارسطوبرهان لشکر ، مظفرالدین شاه ، جدول دور سطور زر ، میان مصاریع دو جدول زر . ـ جلد : مخمل قرمز ، ترنج و نیم ترنج ، حاشیه ضربی ، مقوائی ، ۱۳۵×۲۲۵ . ـ کاغذ : فرنگی ، ۸۵×۱۵۵ ، ۴ برگ ، ۱۱ سطر کامل ۳۳۹/س

۱۱۶۹۵

۳۱۲/ع (کلام)

حاشیه بر شوارق

از : حاجی ملارضای همدانی (حاشیه نگار)

شوارق یکی از بزرگترین کتب کلامی است که همواره مورد توجه اهل فن بوده و حواشی خورده است دربن حاشیه حاجی ملارضا ضمن قوله ابتداء قول صاحب شوارق را می‌آورد و سپس ضمن " اقول " این قول را شـرح میدهد . در اینجا از " وجود " بحث آغاز میگردد و تا مباحث " جعل " می‌آید .

آغاز : بسمله ، قوله و طریق الاکتساب ، اقول بعد ادعاء ان الوجود معلوم بحقیقه

پایان : والحمدلله علی التوفیق و الحمدلله اولا " و آخرا " و ظاهرا " و باطنا "

اللهم صل علی محمد و اهل بیته الطاهرین صلوات اللة علیهم اجمعین .

نستعلیق خوش ، ۱۲۳۸ هـ . ق . ، شاید نویسنده ، سرفصلها با مرکب قرمز ، جدول دور سطورزر ومشکی و آبی . ـ جلد : تیماج مشکی ، مقوائی ، ۱۳۵۰×۲۳۰ ـ کاغذ : فرنگی آش و مهره خورده ، ۸۰×۱۴۵ ، ۱۰۲ برگ ، ۱۷ سطر کامل ، ۱۸۱۱/س / ۱۶۶۹

۳۱۳/ع (کلام)

جواهر و اعراض شرح تجرید

از : ملاعلی قوشجی

تجرید خواجه نصیرالدین طوسی درکلام شیعه از معروفترین کتب کلامی است که بر آن شروحی چند خورده و ازآنجمله است شرح قوشجی ، این شرح که بسیار مورد استفاده طلابست درینجا قسمت جواهر و اعراض آن بصورت شرح و متن آمده یعنی ابتداء عبارات خواجه نصیر و سپس قول قوشجی بیان شده است . .

آغاز : بسمله ، *المقصد الثانی فی الجواهر و الاعراض و فیه فصول الاول فی الجواهرقدم . . .*

پایان : *لفظ ان یفعل و ان ینفعل مخصوص بذلک .*

نسخ ، ۱۱۱۲ هـ . ق ، محمد یوسف ، سرفصلها با مرکب قرمز ، روی بعضی عبارات با مرکب قرمز خط کشی شده ـ جلد : میشن باد مجانی ، جدول سرمی مذهب ، مقوائی ۱۳۵×۲۳ ـ کاغذ : دولت آبادی ۷۵×۱۵۰ ، ۱۹۹ برگ ، ۱۷ سطر کامل ، ۸۴۸/س / ۱۶۳۵ .

۳۱۴/ع (ادبیات)
تذکره الشعراء

دمیه القصر و عصره اهل العصر

از : ابوالحسن علی بن حسن باخرزی ، اهداء به : القائم بامرالله خلیفه عباسی

این کتاب که ذیل یتیمه الدهر است به‌ذکر احوال فاضلان قلمرو اسلامی می‌پردازد و در هفت قسم بشرح زیرآمده :

قسم اول : در محاسن شعراء البدو و الحجاز ، قسم دوم : شعراء شام و دیار بکر و آذربایجان وجزیره و سایر بلاد عرب ، قسم سوم : در فضلاء عراق ، قسم چهارم : در شعرای ری و جبال و اصفهان و فارس و کرمان ، قسم خامس : درفضلای جرجان‌واسترآباد و دهستان و قومس خوارزم و ماوراء النهر ، قسم ششم : در شاعران خراسان و قهستان و سجستان و غزنه ، قسم هفتم : در طبقه‌ای از ائمه ادب که در شعر رسمی نداشته‌اند .

آغاز : بسمله ، *الحمدلله علی ماسبغ من اذیال افضاله واشکره علی افرغ من سجال نواله* .

پایان : *وهذا القسم السابع هوالذی بقی من تمام الکتاب وبه ان شاءالله‌المتعالی* .

نسخ خوش ، ۱۲۳۵ هـ.ق. ، محمد محسن بن محمد علی قاینی ، سرفصلها با مرکب قرمز ، روی پاره ای از جملات با مرکب قرمز خط‌کشی شده .ـ جلد : ساغری ، مشکی ، مقوائی ، ۱۳۰ × ۲۳۰ .ـ کاغذ : فرنگی‌آش و مهره خورده ، ۷۵×۱۵۰ ، ۱۰۲ برگ ، ۱۶ سطر کامل ، $\frac{\text{۲۰۴۴/س}}{\text{۲۶۸۵}}$

۳۱۵/ع **(دینی)**

الامان من اخطار الاسفار والازمان

از : علی بن موسی بن جعفر بن محمد بن محمد طاوس علوی مکنی به ابوالقاسم.

نویسنده این کتاب از قول ابن طاوس نقل می‌کند که او می‌گفت چون عمل آدمی باشاره و اراده الهی است و کاری از وی سر نمی‌زند جز آنکه خدا بخواهد و بنده چاره ای جز دعا ندارد . لذا این کتاب حاوی ادعیه و حرزات وآنچه لازم برای حفظ آدمی در سفر است ، بابواب زیر آورده میشود :

باب اول : فیماندکره من کیفیه العزم و النیه للاسفار ومایحتاج

الیه قبل الخروج من المسکن وفیه فصول ، باب دوم : فیما یصحبه الانسان معه فی اسفاره للسلامه من اخطاره و اکداره وفیه فصول ، باب سوم : فیما نذکره ما یصحبه الانسان فی السفر من الرفقاء والسهام وفیه فصول ، باب چهارم : فیما نذکره من الاداب فی لبس المداس و النعل والسیف والعده عندالاسفار و فیه فصول ، باب پنجم : فیما نذکره من استعداد العوذ للفارس والراکب عندالاسفار وللدواب للحمایه من الاخطار و فیه فصول ، باب سادس : فیما نذکره مما یحملو یصحبه صحته من الکتب التی یعین علی العباده وزیاده السعاده و فیه فصول ، باب هفتم : فیما نذکره اذا شرع الانسان فی خروجه من الدار للاسفار و ما یعمله عندالباب وعند الرکوب الدواب و فیه فصول ، باب هشتم : فیما نذکره عندالمسیر و الطریق ومهمات حسن التو فیق والامان من الخطر و التعویق وفیه فصول ، باب نهم : فیما نذکره اذا کان سفره فی سفنیه او عبوره فیها وما یفتح علینا من مهماتنا وفیه فصول ، باب دهم : فیما نذکره ممانقول عندالنزول من المروی المنقول وما یفتح علینا من زیاده فی القبول و ما یتحصن به من المخلوقات من الدعوات و فیه فصول ، باب یازدهم : فیما نذکره من دواء لبعض جوارح الانسان فیما یعرض فی السفر من سقم للابدان و فیه کتاب برءالساعه لابن زکریا واضح البیان ، باب دوازدهم : فیما جربناه و اقترن بالقبول و فیه عده فصول ، باب سیزدهم : فیما نذکره من کتاب صنفه قسطا بن لوقالا بی محمد الحسن بن مخله فی تدبیر الانسان فی السفر من المرض و الخطر ننقله بلفظ مصنفه و اضافته الیه اداء للامانه و توفر الشکر علیه .

آغاز : *بسمله ، الحمدلله رب العالمین وصلوه علی سیدالمرسلین محمد و آله الطاهرین یقول مولانا . . .*

پایان : *الی اجابته و غایته و عافیته وصلی الله علی سیدالمرسلین محمد النبی و آله الطاهرین . . .*

نسخ ، ۱۲۸۶ هـ.ق . ، علی اکبر موسوی ، سرفصلها با مرکب قرمز ، جدول دور سطور زر و مشکی و قرمز ، جدول خارجی قرمز . ـ جلد : میشن بغدادی ، قرمز مقوائی ، ۱۲۰ x ۲۳۵ . ـ کاغذ : فرنگی ، ۶۰x۱۴۰ ، ۱۲۶ برگ ، ۱۹ سطر کامل ، ۷۳۶/س
۴۸۵۴

۳۱۶/ع (مطالب گوناگون)

مجموعه

درین مجموعه کتب زیر آمده و هر یک با شمارهٔ فرعی مشخص شده است .
نسخ و نستعلیق ، ۱۲۶۱/۱۲۵۹ هـ.ق . ، محمد علی تفرشی و دیگران ، طهران ، سرفصلها با مرکب قـرمز ، روی بعضی کلمات با مرکب قرمز خط کشی شده ، بعضی رسائل ناتمام ، بعضی از سرفصلها کمی از متن درشت‌تر . ـ جلد : ابره کاغذی نخودی ، سجاف تیماج قرمز ، مقوائی ، ۱۵۰ × ۲۱۵ . ـ کاغذ : فرنگی ۷۰×۱۵۰ ، ۱۵۳ برگ ، ۲۳ سطر کامل ، ۸۳/س
۱۱۲۰۳

۳۱۶/ع
۱ (دینی)

لهوف علی قتلی الطفوف

از : ابن طاووس .

درین کتاب شرح حال حسین بن علی علیه السلام امام سوم شیعه و شرح رشادتهای او در واقعه کربلا و شرح آتش زدن خیمه‌ها و اسارت آل حسین علیه السلام و حوادث بعد از آن مفصل آمده است . ظاهراً " خط مقدمه با خط متن متفاوت و این حکایت از آن دارد که دو کس آنرا نوشته‌اند .

آغاز : *بسمله الحمدالله الذی جعل محبته فی قلوب اولیائه حتی خلعوا ثـوب البقاء ....*

پایان : *فی یوم کان مقداره خمسین الف سنه و کان علی الکافرین عسیرا " والحمدلله اولا " و آخرا " وظاهرا " وباطنا " وصلی الله علی سیدنا و شفیع ذنوبنـا محمد صلی الله علیه وآله و علی اهل بیته کحلیته سفینه النجاه الی یوم المعاد* .

جای آن درین مجموعه از صفحه ۱ تا ۷۸ می‌باشد .

۴/۳۱۶
۲

(ادبی)

شواهد مغنی اللبیب

کتاب مغنی اللبیب از کتب معروف اعرابست درین کتاب شواهد نظمی وقرآنی بسیار یافت میشود و شواهد نظمی آن درین نسخه فراگرد هم آمده (البته شواهد باب اول و باب ثانی آن) و بآخر نسخه نیز نام شاعرانی که اشعار آن‌ها جمع شده آمده است . در حاشیه نیز یادداشتهائی در پاره‌ای از مطالب مختلف وجود دارد .

آغاز : بسمله ، من ذا الذی ترضی سجایاه کلها کفی المرء نبلا " ان تعد معایبه

پایان : حرف الیاء ، یزید بن الطریه یزید بن زیاد بن ربیعه یزید بن محرم الحارثی .

جای آن درین مجموعه از صفحه ۸۳ تا ۱۵۳ می‌باشد .

۴/۳۱۶
۳

(حساب)

مقالید الحساب

از : حاجی ملا شریف شروانی ، زمان تالیف : قرن سیزدهم هـ . ق . ، اهداء به : آقای رضا ولد نویسنده .

این کتاب که حاوی چهار عمل اصلی است و نیز پاره‌ای از اعمال جبری را دارد ، نویسنده آن برای فرزند خود در یک مقدمه و ده باب باین شرح نوشته است : مقدمه : دررسم و موضوع و غایت حساب ، باب اول : در بیان حساب صحاح (از جمع و تفریق و ضرب و تقسیم و جذر در هشت فصل) ، باب دوم : در حساب کسر و در آن سه مقدمه است ، باب سوم : در استخراج مجهولات با نسبت چهارگانه ، باب چهارم : دراستخراج مجهولات ، حساب خطائین ، باب پنجم : در استخراج مجهولات با عمل عکس ، باب ششم : در استخراج مجهولات بطریق جبر و مقابله ، باب‌های باقیمانده متأسفانه ازنسخه افتاده است .

آغاز : بسمله ، *الحمدلله کماهواهله والصلوه علی محمد وآله کماهی‌حقه وبعدفهذه تحفه بهیه . . .*

پایان : *لمعرفةالاجناس الحاصله والخارجه و هذا صورته* (وزیرآن صورت بصورت جدولی آمده است) .

جای‌آن در این مجموعه از صفحه ۱۵۴ تا ۲۱۲ می‌باشد .

ع/۳۱۶ / ۴ (کلمات قصار)

سوابغ النوابغ

از : محمدبن بدرالدین منشی ، زمان تالیف : ۱۷۲ هـ .ق .

نویسنده می‌گوید دربن‌کتاب این کلمات را بدان جهت انشاء کرده‌ام که‌برطریق علامه زمخشری رفته باشم این‌کلمات‌که‌پاره‌ای‌از آنهااز اقوال پیغمبر علیه‌السلام‌است و پاره‌ای دیگر ازاقوال‌بزرگان‌ضمن‌نقل آنها ، شرح و توضیح نیز شده‌اند .

آغاز :*حامدا لمن انعم بسوابغ النعم ومصلیا " علی من‌اتی بنوابغ الحکم . .* .

پایان : *وهی‌ازازورداء ولاتسمی حله مالم تکن ثوبین‌*انشات ببلده نیکسارفی ختام سنه ۹۷۲ .

جای آن دربن مجموعه از صفحه ۲۱۳ تا ۲۲۵ می‌باشد .

ع/۳۱۶ / ۵ (لغت)

رسالت تعریب

از : محمد بن‌بدرالدین منشی ، زمان تالیف : قرن دهم هـ . ق .

نویسنده می‌گوید چون درکتب لغت تصفح‌کردم دیدم بین‌لغات عربی‌اصیل‌ازلغات اعجمی فرقی‌گذارده نشده‌است لذا برای‌رفع التباس‌و فوائد اقتباس برآن شدم که بر ترتیب صحیح بین آنها فرق گذارم‌تا اهل تحقیق‌را نافع‌آید او سپس یک یک لغات را

برمی‌شمارد و اصل آنها را نشان میدهد . متأسفانه رساله بیش از آنکه چند صفحه‌از آن نوشته شده باشد بپایان می‌رود .

آغاز : بسمله ، زدنعما " جدت بهایا کریم حامدا " لمن علم ادم الاسماء و عدا ختلاف .

پایان : الاسفست هی الرطبه معرب سپست .... قال الجوالقی

جای آن از صفحه ۲۲۵ تا ۲۲۷ می‌باشد .

ع/۳۱۶
۶ (مطالب گوناگون)

جنگ

این جنگ بابتداء واجد داستانی است از اصمعی درباره گردش در شکاری که او همگام فضل بن خالد برمکی بود و بهنگام بازگشت بعربی برخورد و اوسراغ فضل را گرفت و پس اشعاری خواند و صله‌ای گرفت (از ۲۲۸ تا ۲۳۰) در صفحه ۲۳۱ نصایحی است ازعلی علیه‌السلام ، (از ۲۳۲ تا ۲۳۴) لغزی است از شیخ بهائی در یک مسأله صرفی ونحوی عرب ، از ۲۳۵ تا ۲۴۹ دو قصیده از قصائد سبعه‌معلقه : یکی " قفانبک " امرؤالقیس و دیگری لخوله اطلال ببرقه تهمد از طرفه و ادعیه و مساله استخراج خاتم‌وبحث درین قیاس : الطلاق موقوف علی‌النکاح و النکاح موقوف علی‌رضاالطرفین "فالطلاق موقوف علی‌رضاالطرفین (از صفحه ۲۵۰ تا ۳۰۶) شرح قصیده ذهبیه از سیداسماعیل‌حمیری بوسیله سیدمرتضی معروف به علم‌الهدی بنا بدرخواست ابوالحسن علی بن شهفیروز .

جای آن درین مجموعه از ۲۲۸ تا ۳۰۶ می‌باشد .

ع/۳۱۷ (ادبیات)

عقودالدررفی حل ابیات‌المطول‌والمختصر

از : حسین‌بن شهاب الدین العاملی الشامی

نویسنده پس‌از مدح بسیار از مطول تفتازانی می‌گوید عالمان زمان تا آنجا که توانسته‌اند در مشکلات مطول بحثها کرده‌اند وچیزی‌ازمبهمات‌آن‌ناگشوده‌نگذاشته‌اند ولی‌تاکنون کتابی که بشرح ابیات مشکله مطول و مختصر وحاشیه شریفیه پردازد بدست نیاوردم . لذا این کتاب را در شرح اشعار مطول و مختصر وحاشیه شریفیه می‌پردازم‌وکار او بدین سانست که یکایک ابیات را می‌آورد و قبل از آوردن بیت ابتداء نام‌شاعر آنرا می‌برد و بعد لغات مشکله را معنی و ریشه آنرا بدست می‌دهد و سرانجام خود بیت رامعنی می‌کند .

آغاز : بسمله ، *یامن اطلع فی سماء البدیع البراعه اهله المعانی . . .*

پایان : *یبلغ بعد اسقاط المکررات ستمائه واحد عشر منها فی المطول و خمسائه‌وثمانیه‌وتسعون و الباقی مع‌بعض مافیه فی غیره والله اعلم .*

نسخ ، ۱۲۳۴ هـ . ق ، . سرفصلها با مرکب قرمز ، روی‌اسماء اعلام‌وبعضی عبارات بامرکب قرمز خط‌کشی شده . ــ جلد : تیماج مشکی ، ترنج ونیم ترنج ، ضربی ، مقوائی ، ۱۵۰×۲۳۰ . ــ کاغذ : فرنگی ، ۸۰×۱۶۰ ، ۱۳۰ برگ ، ۱۹ سطر کامل ، $\frac{۱۶۵۹/س}{۲۸۳۶}$

ع/۳۱۸ (امثال و حکم)

مجمع الامثال

از : ابوالفضل احمدبن محمد میدانی ، زمان تالیف : قرن پنجم هـ . ق .

ر ک . مجمع الامثال میدانی درین فهرست .

آغاز نسخه : . . . . تجدریحا *طیبا . . . واما ان تجدمندریحا . . . .*

پایان : *لووضع الصدق‌علی‌جرح بری و الصبر مفتاح الفرج تم بعون الله .*

نسخ ، محتملا قرن دهم هـ . ق ، سرفصلها کمی درشت‌تر از متن ، امثال بامرکب قرمز ، اول افتاده ، بعضی‌صفحات‌وسط‌وچندصفحه‌آخرنونویس ، خط متن نسخ قدیم ، روی‌پاره‌ای جملات با مرکب قرمز خط‌کشی شده . ــ جلد : تیماج‌مشکی ، ترنج و نیم‌ترنج ، ضربی ، مقوائی ، ۱۲۰×۲۲۵ . ــ کاغذ : اصفهانی ، ۹۰ × ۱۶۵ ، ۲۶۹ برگ ۲۷ سطرکامل ، $\frac{۵۶۰/س}{۱۸۴۷}$

ع/۳۱۹ (دینـی)

نهج‌البلاغـــه

از: ابوالحسن محمدبن حسین‌بن موسی ملقب به شریف رضی .

جامع می‌گوید مرا از جوانی محبت ائمه در سر بود و در این قسمت سرگذاردم و کتابی در احوال خاندان رسالت پرداختم و در قسمت امیرالمومنین چون بحث در آن مرا ببحث در کلام امیرالمومنین کشید و مختارات اقوال او را عرضه کردم . با وجود آنکه اصل کتاب را عوائق زمان بتعویق انداخت بعضی از دوستان از من خواستند کـه کتابی در جمع آوری اقوال حضرت علی علیه‌السلام بپردازم من دست بکار شدم و این کتاب را آماده کردم . اقوال و سخنان حضرت امیرالمومنین علی علیه‌السلام بر سه قطب می‌چرخد :

۱ ـ خطب و اوامر ، ۲ ـ نامه‌ها و رساله‌ها ، ۳ ـ حکم و مواعظه من درین کتاب این سه قسمت را مفصل آوردم .

آغاز : *بسمله اما بعد حمدالله الذی جعل الحمد تمنا " لنعمائه و معاذا " مـــن بلائه . . .*

پایان : *و هو حسن نعم الوکیل سنه اربعمائه والحمد لله حق محمد و صلوه علی خیر خلقه سیدالمرسلین محمد النبی و آله الطاهرین و سلامه .*

نسخ ، ۱۰۰۴ هـ . ق. ، محمد طاهربن کمال‌الدین الشوشی ، سرفصلها با مرکب قرمز ، مهر ناصرالدین شاه بصفحه اول . جلد : تیماج مشکی ، مقوائی ، ۱۵۰×۲۳۰ ، کاغذ : اصفهانی ، ۶۰×۱۴۰ ، ۲۴۵ برگ ، ۱۴ سطر کامل ، $\frac{\text{۱۶۸۶/س}}{\text{۲۰۶۵}}$

ع/۳۲۰ (مطالب گوناگون)

مجموعـــــــه

درین مجموعه کتب زیر آمده و هر یک با شماره فرعی مشخص شده است .

نسخ ، قرن سیزدهم هـ . ق ، سرفصلها با مرکب قرمز ، روی پاره‌ای کلمات بامرکب‌قرمز خط‌کشی شده . ـ جلد : میش قرمز ، مقوائی ، ۱۲۵×۲۳۰ . ـ کاغذ . ترمه ، ۱۴۵×۷۰ ، ۲۰۴ ، ۱۶۰ برگ ، ۱۶ سطر کامل ، ۱۹۳۴/س / ۸۰۲

ع/۳۲۵ / ۱ (قراءه)

کتاب المفرده فی القراءه

از : ابوعمر وبن علاء .

نویسنده‌می‌گوید من همیشه درفکر آن بودم که قراآات قرآنی را جمع آوری کنم ، برای اینکار در پی فرصت می‌گشتم تا آنکه وقتی دست داد و از کتاب " حرز الامانی‌و وجه التهانی " شیخ‌ابوالقاسم محمدبن خلف بن احمدبن‌فیره الوعینـــی الشاطبی در قرأت سبعه مطالب عمروبن علاء راجمع‌آوردم و حاصل این کتاب‌شد.

آغاز : *بسمله ، الحمدلله رب العالمین‌و الصلوه والسلام علی سیدالمرسلین محمدو آله الاکرمین و صحبه المنتجبین* .

پایان : *بخلاف عنهای بالفتح و الاماله تمت الکتاب بعون الملک و هـاب (کذافی‌النسخه)* .

جای آن درین مجموعه از یک تا ۲۳۵ می‌باشد .

ع/۳۲۵ / ۲ (قرأه)

قراء السبعه

درین‌کتاب اختلاف قراء السبعه‌در قراءات موارد متعدد قرآن جمع‌آوری و نشان داده شده است که قراء هفتگانه درین‌مواردچه‌نوع قراءتی داشته‌اند ، این کتـاب از مهمترین مسائل قرآنی بحث می‌کند و نشان می‌دهد که اختلاف بین قارءان چـه

اثری دز نحو و بخصوص در صرف و قواعد داشته است .

آغاز : بسمله الحمدلله رب العالمین و الصلوه و السلام علی محمد و آلــه اجمعین الطیبین اما بعد فهده .

پایان : و الرابع ابدال الهمزه یاء و ادغام الیاء فی الیاء مع السکون و الروم ایضا " .

جای آن درین مجموعه از ۲۳۶ تا ۴۰۸ می‌باشد .

۳۲۱/ع (مطالب گوناگون)

نفایس کشکول

(= منتخب کشکول)

از : شیخ بهاءالدین عاملی ، زمان تالیف قرن یازدهم هـ . ق .

شیخ بهاءالدین عاملی معروف بشیخ بهائی می‌گوید در جوانی کتابی بنام مخلاه پرداختم حاوی مطالب گوناگون بعد تصمیم برآن گرفتم که کتاب دیگر بپــردازم درهمان زمینه منتهی کاملتر پس این کتاب را پرداختم که در آن از فقه و اصول و حدیث وعلوم ریاضی و فلسفه و تاریخ و منطق و ادبیات و اشعار نیکوعربی وفارسی مطالبی بسیار گرانبها وجود دارد .

آغاز : بسلمه ، الحمدلله الواحد المعین و صلی الله علی سیدنا محمد و صحبه اجمعین و بعد فانی لما عرفت . . .

پایان : تم الجلد الخامس الکشکول اللهم اختمنا بحسن الخاتمه بحرمه خاتم النبیین واغفرو ارحم یا ارحم الراحمین و صلی الله علی نبینا محمد و آله اجمعین .

نستعلیق ، محتملا قرن دوازدهم هـ . ق ، دو سر لوحه مذهب زر در صفحه اول و ۴۸۷ ، سرفصلها با مرکب قرمز ، جدول دور سطور قرمز ــ جلد : تیماج ، مشکی ،ترنج‌دار ، مذهب ضربی ، مقوائی ، ۱۲۵×۲۳۰ . ــ کاغذ :فرنگی ، ۷۰×۱۷۰ ، ۳۰۲ برگ ۳۳ سطر کامل ، $\frac{۱۲۴۶/س}{۱۸۲۸}$

ع/۳۲۲ (نحو)

شرح خلاصه

از : محمدبن محمدبن عبداللهبن مالک طائی مکنیبه ابوعبدالله .

نویسنده که فرزند سراینده الفیه در نحواست میگوید من الفیه را شرح کردم وغرضم ازین شرح برداشتن پردههای ابهام از مشکلات آنست . ازجوزهابنمالک مسماهبه خلاصهاست، این شرح که در بین طلاب بشرح ابن ناظم مشهور است رافع مشکلات خلاصه (الفیه) میباشد و درآن ابیات متن شرح گردیده است .

آغاز : *بسمله ،قال الشیخ الامام العالم العامل الصدر الکامل بدر الدین ابوعبدالله محمد بن عبدالله .*

پایان : *ثم ختم الکلام بحمدالله تعالی وبالصلوه علی نبیه محمد صلی الله علیه واله واصحابه الطاهرین صلوه دائمه الی یوم الدین آمین رب العالمین .*

نسخ ، ۱۰۸۵ ق . ، محمد امین بن شیخ مرتضی،سرفصلها با مرکب قرمز ، روی پارهای عبارات با مرکب قرمزخطکشی شده . ـ جلد : تیماج زرد مقوائی ، ۱۲۵×۲۳۰ . ـ کاغذ : بخارائی ، ۶۰×۱۴۰ ، ۲۲۳ برگ ، ۲۱ سطر کامل ، ۱۶۱۷/س / ۲۷۸۹

ع/۳۲۳ (تفسیر)

تفسیر غریب القران

از : ابوبکر محمدبن عزیز سجستانی

درین نسخه کلمات غریبهوافعال واسماء قرآن آمده وتفسیر شده است مثلا "کلمهٔ "الم "وسایرحروف در اوائل سور قرآن وهمچنین افعال متعدد قرآنی که حاوی معانی مشکل میباشند معانی آنها مشخص شده ویا اسماء مختلف تشریح و بیان گردیده است .

علاوه برآنکه این کلمات آمدهاند محل آنها نیز با سورههای مربوطه نشان دادهشدهاند .

آغاز : **بسمله ،الحمدلله رب العالمین والصلوه والسلام علی محمد واله الطاهرین هذا تفسیر غریب القران .**

پایان : اللهم اغفر لکاتبه و قاریه و مستمعه و الناظرفیه و لوالدیهم و لجمیع المومنین برحمتک یا ارحم الراحمین .

نسخ ، ۱۱۰۶ هـ . ق . ، سلیمان بن صالح بن احمد صالح الحمیری البحرانی ، سرفصلها با مرکب قرمز ، روی بعضی کلمات با مرکب قرمز خط کشی شده . ـ جلد : تیماج قرمز ، یک لائی ، ۱۴۰×۲۳۰ . ـ کاغذ : اصفهانی، ۱۵۵×۷۵ ، ۷۲ برگ ، ۱۹ سطر کامل ، ۲۰۹۸/س / ۷۹۸

۳۲۴/ع (فلسفه و منطق)

شرح الاشارات و التنبیهات

از : خواجه نصیرالدین طوسی ، زمان تالیف : ۶۴۴ هـ . ق .

کتاب اشارات و تنبیهات یکی از جمله کتب فلسفی است که شیخ الرئیس بوعلی سینا درفلسفه پرداخته است این کتاب که بین طلاب بسیار معروفست ابتداء از طریق امام فخررازی شرح وحاشیه شده و امام شکوک بیحدبمطالب آن و باصول مورد قبول فیلسوفان واردکرده و بر ابوعلی سینا ایراد گرفته است . خواجه در مقدمه باین مطالب اشاره می کندو ظاهرا " قصد او از نگاشتن این شرح جواب بایرادات امام فخر است . باری دربین نسخه شرح منطق از صفحه یک تا ۲۳۰ و شرح فلسفه از ۲۳۳ تا ۶۶۷ می باشد .

آغاز : بسمله *، الحمدلله الذی وفقنا لا فتتاح المقال بتحمیده وهدانا لتصدیر الکلام .*

پایان : *فرغ المصنف قدس الله روحه العزیز من تحریره اواسط صفر سنه اربع واربعین و ستمائه .*

نستعلیق ، ۱۰۱۲ هـ . ق . ، قطب الدین بن فضل الله الاملی ، دو سرلوحه مذهب زر و شنجرف ولاجورد و سبز و سیاه در صفحات اول و ۲۳۳ ، سرفصلها با مرکب قرمز ، روی عبارات متن با مرکب قرمز خطکشی شده . ـ جلد : تیماج یشمی ، ترنج وجدول زر ، ضربی ، مقوائی ، ۱۳۵×۲۳۵ . ـ کاغذ : ترمه ، ۶۵×۱۴۵ ، ۳۳۴ برگ ، ۲۱ سطر کامل ، ۳۸۷/س / ۱۲۱۶۴

۳۲۵/ع (شعر)

دیوان ابن معتز

از: ابن معتز (= ابوالعباس عبدالله بن محمدالمعتز) .

این دیوان حاوی قصائد وابیات متفرقه و مراثی و مدائح ابن معتز است . هریک بیت در یک سطر وابتدای قصائد نیز با مرکب قرمز ترقیم شده است . درین نسخه زیر عنوان شرح قصیده ذکر شده است .

آغاز: بسمله ، *الحمدلولی الحمد و مستحقه . . . قال ابوالعباس عبدالله بن محمد* .

پایان : *دعی عنک المطامع والامانی فکم امنیه جلبت منیه* .

نسخ : ۱۱۱۷هـ .ق. ، سرفصلها با مرکب قرمز ، در آخر نسخه سه ورق مطالب دیگری غیر دیوان. . . ـ جلد : تیماج مشکی ، سجاف واندرون تیماج قرمز دولائی ، ۱۳۵x۲۳۵ .ـ کاغذ: فرنگی ، ۸۰x۱۶۰ ، ۱۹۹برگ ، ۲۵ سطر کامل ، ۱۶۴۸/س / ۲۶۸۴

۳۲۶/ع (فلسفه)

تحصیـــل

از: بهمن یار بن مرزبان ، زمان تالیف: قرن پنجم هـ .ق. ، اهداء به: ابومنصور بهرام خورشید بن یزدان یار .

نویسنده می گوید این کتاب به رخال خود بهرام بن خورشید بن یزدان یار پرداختم در آن از مباحثی سخن گفتم که شیخ الرئیس در حکمه علائیه (= دانشنامهٔ علائی) سخن گفته است . این کتاب حاوی سه قسمت است :

کتاب اول : در منطق در سه مقاله ، کتاب دوم : در مقدماتی که محتاج الیه جمیع علوم است و آن علم مابعد الطبیعه می باشد ، کتاب سوم : در اشاره باعیان موجودات مشتمل بر دو مقاله .

آغاز: بسمله ، *الحمدلله رب العالمین و هوحسبنا وحده ونعم المعین قال* . . . .

پایان : والبسط و التحقیق والله تعالی المستعان به علی کل خیر والله اعلم بالصـواب .

نسخ ، ۹۶۰ ۱هـ . ق . ، سرلوحه مذهب ، سرفصلها با مرکب قرمز ، جدول دور سطور زر و مشکی ، جدول خارجی زر و مشکی ، روی بعضی کلمات با مرکب قرمز خط کشی شده . ــجلد : تیماج مشکی ، ترنج و نیم ترنج ، ضربی ، یک لائی، ۱۲۰×۲۳۰ . ــکاغذ : ترمه ، ۷۰×۱۶۰ ، ۱۸۸ برگ ، ۲۵ سطر کامل ، ۱۴۱۶/س / ۲۸۲۵

۳۲۷/ع (طبیعیات)

مناظر ابن هیثم

از : ابن هیثم (ابوعلی محمدبن حسین بن هیثم) .

ابن هیثم که از بزرگان علوم طبیعی عالم اسلام است درین کتاب باب مناظر و مرایا را مورد بحث قرار داده است و کار او درینجا ادامه کاریست که دانشوران یونانی و اسکندرانی کرده‌اند . او ابتداء از خواص نور صحبت می‌کند و انعکاس و انکسار را می‌آورد و سپس وارد مباحث شعاع بصری میشود و بعد دیدگانی را شرح می‌دهد و به خاصیت کره و خواص آن می‌پردازد و قسمت اول این کتاب درین نسخه افتاده است .

آغاز : ثم . . . . . خلقا "اخرنشاه ذات اطوار و مستودعا" الغرایب . . .

پایان : فلنختم الکتاب حامدین الله تعالی اولا "واخرا "وباطنا "وظاهرا" . . . . و شیعته الا برار و مسلمین تسلیما "کثیرا" .

نستعلیق ، ۱۰۶۴ هـ . ق ، سرفصلها با مرکب قرمز ، اول نسخه افتاده . ــ جلد : تیماج مشکی ، ترنج و نیم ترنج ضربی ، مقوائی ، ۱۴۵×۲۳۵ . ــکاغــذ : اصفهانی ، ۸۰ × ۱۶۰ ، ۲۵۵ برگ ، ۱۷ سطر کامل ، ۴۲/س / ۱۵۹۶

ع/۳۲۸ (ادبیات)

شرح دیوان امرؤالقیس

شارح : ابوبکر عاصم بن ایوب، اهداء به : ابوبکر محمدبن متوکل .

نویسنده می گوید شعررا اغراضی است که اهل شعر بان راه می برندو تنها علم درفهم شعر کافی نیست ، وچنانکه اصمعی می گوید سواران میدان شعر از سواران میدان جنگ کمترند و نیز عمروبن العلاء می گوید عالم بشعر از کبریت احمر سخت تر یافته میشود و از آنجا که اشعرشعرای عرب امرؤ القیس است لذا بر آن شدم که دیوان او را در این اوراق شرح کنم ودر این شرح از کتب لغت و اهل فضل کمک گرفتم و مشکلات را برحسب آنها حل و فصل کردم .

آغاز : بسمله ، *قال الوزیر صاحب المظالم ابوبکر عاصم ابن ایوب القاه الله.*

پایان : *ماتح يترع دلوا" من بئرقد تجرد لذلك والله اعلم .*

نسخ ، محتملا" قرن یازدهم هـ.ق ، سرفصلها با مرکب قرمز ، اشعار با مرکب قرمز ، جلد : تیماج بشمی ، سجاف و اندرون تیماج عنابی (دولائی) ، ۱۶۵×۲۳۰ ـ کاغذ: فرنگی ، ۱۰۵×۱۷۰ ، ۲۱۳ برگ ، ۱۷ سطر کامل ، $\frac{\text{س/۵۷۰}}{\text{۱۶۴}}$

ع/۳۲۹ (صرف)

مفاتح العلوم و جواهرالمنظوم

از : سیدعلی اکبر موسوی شیرازی ، زمان تالیف : قرن سیزدهم هـ.ق.، اهداء به: ناصرالدین شاه قاجار

سراینده این اشعارچون الفیه ابن مالک اشعاری در قواعدصرف و اشتقاق و خط پرداخته است و در آن امهات اصول این علوم را شرح کرده و به ناصرالدین شاه تقدیم نموده است .

آغاز : *هذاکتاب مفتاح العلوم وجواهرالمنظوم فی علم الصرف و الاشتقاق و الخط .*

پایان نسخه : و نحوه فمرجع الیائی الیه والواوی الی کوی

نسخ خوش ، قرن‌سیزدهم هـ.ق. ،شاید نویسنده ، شایدطهران ، ناصرالدین شاه ، سرفصلها با مرکب‌قرمز ، جدول دور سطور قرمز و مشکی و آبی و زر و سبز ، جدول بیرونی قرمزو مشکی و زر ، میان مصاریع دو جدول زر و مشکی ، میـــان سطور خطوط و جدول زر و مشکی ، از وسط نسخه بعضی صفحه‌ها نانویس ، نسخه‌نا تمام . ــ جلد : تیماج قرمز ، یک‌لائی ، ۱۵۰×۲۳۰ . ــ کاغذ : ترمه ، ۷۵×۱۴۰ ، ۳۱ برگ ، ۱۰ سطر کامل ، ۱۷۶۱/س / ۳۰۲۹

۳۳۰/ع (پزشکی)

طب

این کتاب که بر اثر افتادگی صفحات اول و آخر نه نام مولف آن بدست آمـد و نه نام خود کتاب ، ظاهرا " در همهٔ قسمتهای پزشکی بحث می‌کند و از خطوط قرمز که روی پاره‌ای از جملات آن کشیده شده و مطالعه مندرجات (تحت آن خطوط) با سایرمطالب کتاب بایستی این کتاب شرح مزجی باشد که قسمتهای تحت خط قرمـز جملات متن است . بخش اول این نسخه شرح امراض متعدد و داروهای لازم است و بخشهای بعدی امراض روحی و پاره‌ای از امور خارجی موثر در طب می‌باشد .

آغاز : نسخه : و هی حاده لتسکین الوجع و نضج الماده و تدقیقها و یوضع علیها قطنه . . .

پایان نسخه : سبب ذلک ضعف القوه المعاونه التی فی الله من ان عقل .

نسخ ، محتملا " قرن یازدهم هـ . ق . ،سرفصلها با مرکب قرمز ، روی بیشتر جملات با مرکب قرمزخط‌کشی شده ، نیمه دوم نو نویس ، اول و آخر افتاده . ــ جلد :تیماج پشمی ، ترنج و نیم ترنج سبز ، ضربی ، مقوائی ، ۱۳۵×۲۳۰ . ــ جلد : اصفهانی ، ۸۵×۱۷۰ ، ۴۵ برگ ، ۲۹ سطر کامل ، ۱۲۹/س / ۲۴۸۴

ع/۳۳۱ (ادعیه)

ذریعة الضراعه

از : محمدبن مرتضی مدعو به محسن (ملامحسن‌فیض) ،زمان‌تالیف : ۱۰۶۰ هـ.ق .

نویسنده‌می‌گویدخوشترین‌لذت روحی‌بعداز علم‌ودل‌انگیزترین سر ور عقلی پس از معرفت مناجاه است با خدای‌سبحان‌با قلب خاشع‌وبدن‌خاضع‌لذامن بر آن شدم که درین کتاب از مناجاه حضرت سید سجاد آنچه در صحیفه سجادیه بود و علاوه بر آن‌پانزده صحیفه دیگر که بعضی از اصحاب‌آنها را فراهم آورده بودند و بالاخره پاره‌ای دیگر از مناجاه مندرج در کتب دیگر را جمع کنم و از آن جمع آوری این کتاب‌رابپردازم .

آغاز : بسمله ، *الحمدلله‌الذی یسمع‌الدعاء و یجیب النداء* ویری‌من‌یقف‌بین یدیه . . .

پایان : *التی‌کانت مظانا فلاجابه‌و مجالا للا بانه‌وکان‌الفراغ‌فیمابین‌الخمسین والستین بعدالف هجری* .

نسخ ، ۱۰۹۱ هـ.ق ، محمد مدعویه به سنجر ، سرلوحه مذهب زر و شجرف و لاجورد وسبز ، سرفصلها با مرکب‌قرمز ، جدول دور سطورزر و مشکی ، روی بعضی از کلمات با مرکب‌قرمز خط‌کشی شده . ــ جلد : ساغری مشکی ، ترنج و نیم‌ترنج و گل و بوته سرخ‌و مذهب‌ضربی ، مقوائی ، ۱۵۰×۲۳۰ ــ کاغذ : بخارائی ، ۸۵×۱۶۰ ، ۱۹۰ برگ ، ۱۵ سطر کامل ، ۱۷۰۲/س / ۲۲۷۶

ع/۳۳۲ (فقه)

حبل المتین

از : شیخ محمد عاملی معروف به شیخ‌بهائی ، زمان تالیف : اوائل‌قرن‌یازدهم‌هـ.ق .

نویسنده‌که یکی ازفرزانگان دورهٔ صفویست‌ودر همهٔ معارف‌زمان‌خود دستی داشته است درین کتاب مطالبی در مباحث فقهی برچهار منهج بدین شرح‌می‌نگارد.

منهج اول : فی العبادات ، منهج ثانی : در عقود ، منهج ثالث : در ایقاعات ، منهج رابع : در احکام . این مناهج خود نیز بابواب و کتب چندی نیز تقسیم میشوند .

آغاز : *بسمله الحمدلله الذی د لنا علی الطریق القویم و من علینا بالهدایه الی صراط المستقیم .*

پایان : *و بحمده المتناولون وبید ...... واسال الله المومنین لا تمامه و الفوز بسعاده اختتامه انه سمیع مجیب .*

آغاز : نسخ ، محتملا " قرن دوازدهم هـ.ق . ، سرفصلها با مرکب قرمز ، روی بعضی جملات با مرکب قرمز خط کشی شده ، یازده صفحه اول نونویس است . — جلد : میشن عنابی ، ترنج و نیم ترنج ، ضربی ، مقوائی و لولادار ، ۱۴۵×۲۳۵ . — کاغذ : بخارائی ، ۷۰×۱۵۰ ، ۲۸۱ برگ ، ۲۱ سطر کامل ، ۱۶۸۰/س / ۲۶۱۴

ع/۳۳۳ (دین)

ارشاد فی معرفه حجج الله علی العباد

از : محمدبن محمدبن نعمان ملقب به شیخ مفید ، زمان تالیف : قرن چهارم هـ.ق .

درین کتاب شیخ مفید شرح حال یکایک امامان شیعه و محل تولد و محل رشد و زندگی و حوادث ایام آنان و تعدد ازواج و فرزندانشان را بتفصیل می‌آورد و از چگونگی مرگ آنها نیز ذکری می کند . کتاب حاوی اطلاعات ذیقیمتی در مذهب شیعه اثنی عشری می باشد .

آغاز : *بسمله ، اخبرنا السید الاجل عمیدالروساء ابوالفتح یحیی بن محمد بن نصربن علی بن .....*

پایان : *وحسبنا الله و نعم الوکیل و الحمدلله رب العالمین و صلی الله علی سیدنا محمد و آله الطاهرین .*

نسخ ، ۱۰۹۹ هـ.ق محمد ابوعبدالله قوام الدین حسین الحسنی الحسینی

بن تقی الدین الایجو، سر فصلها با مرکب قرمز، روی اسماء اعلام با مرکب قرمز خط‌کشی شده، جدول دور سطور زر و مشکی. ــ جلد: تیماج، مشکی، مقوائی، ۱۵۵x۲۴۰. ــ کاغذ: اصفهانی ۸۰x۱۶۰، ۱۶ برگ، ۱۹ سطر کامل، ۱۵۲۱/س / ۲۰۵۲

ع/۲۲۴ (بدیع ــ شعر)

قصیده در علم بدیع

از: شیخ صفی الدین.

شیخ صفی الدین پس‌ازآنکه شرحی از خواص معانی و بیان و از امور مستحسنات کلام یعنی مطالب بدیع می‌آورد می‌گوید صنایع بدیعی درکتاب سکاکی در ۲۹ صنعت آمده‌است درصورتیکه مولفان دیگر تعداد بیشتر یا کمتری آورده اند او پس از اینکه نام یکایک آن مولفان را برمی‌شمارد می‌گوید من سر آن داشتم که کتابی دربدیع فراهم آورم حاوی مطالب گذشتگان و استخراجات خودم منتهی برمن کسالتی عارض شد و براثر آن خوابی دیدم و بواسطهٔ آن خواب برآن شدم تا قصیده ای در۱۴۵ بیت در بحر بسیط بسرایم شامل ۱۵۱ نوع از محاسن کلام چون چنین اشعار را پرداختم در شرح آن از کلام گذشتگان نیز شاهد مثال آوردم و نتیجه این کتاب شد. درین کتاب انواع و اقسام صنایع بدیعی و محاسن کلامی را نویسنده جمع کرده و جز این نسخه شیخ صفی الدین تعداد کتبی که تا زمان او درین رشته پرداخته شده و بنظر او رسیده بر شمرده است و آخرین آنها تلخیص المفتاح قاضی قزوینی است‌از قرارزمان‌حیاه‌قاضی‌قزوینی‌مصادف‌با زمان حیات صفی‌الدین بوده است (این‌قاضی قزوینی همان‌کسی است که‌تلخیص المفتاح او متن مطول است)

آغاز: بسمله، *الحمدلله الذی جبل للانسان البیان و جعل تلعبه بالعقول مشاهدا" بالعیان.*

پایان: *و دعا لکاتبها بالمغفره و حسن العاقبه فی‌الدنیا والاخره و لجمیع المسلمین امین امین یارب العالمین.*

نسخ قدیم ، محتملا " قرن هشتم هـ.ق . ، سرفصلها با مرکب قرمز ، در حاشیه صفحهٔ ۴۵ نسخه آمده : بلغت مقابله مع اصل کتبت منه و بلغت ایضا " مقابله مع نسخه اخری .ـ جلد : تیماج مشکی ، یک لائی ، ۱۶۵×۲۳۵ .ـ کاغذ : اصفهانی ، ۱۲۰×۱۸۰ ، ۴۵ برگ ، ۲۰ سطر کامل ، ۳۷۶/س / ۱۷۰

ع/۳۳۵ (شعر)

بهجه المجالس و نزهه المجالس

از : احمد بن محمد بن حسن ارجانی مکنی بابوبکر ، زمان تالیف : قرن ششم هـ.ق .

این دیوان که حاوی قصائد و اشعار ارجانی است برحسب ترتیب تهجی حروف آخر قواقی ترتیب یافته و قصائد از الف تا یاء بترتیب الفبائی آمده است اغلب اشعار در مدح بزرگی یا امیری یا شعری در مدح ظریفی است .

آغاز : بسمله ، *قال القاضی ناصح الدین زین الاسلام ابوبکر احمد بن محمد بن الحسن الاجارانی رحمه الله .*

پایان : *دائمه اخرها لا یبلغ کانها عمرک طوق مفرغ*

نسخ ، ۶۳۷ هـ.ق ، ساده ، مهر ناصرالدین شاه در صفحهٔ اول .ـ جلد : تیماج قرمز ، ترنج و نیم ترنج ، سبز ، ضربی ، مقوائی ، ۱۶۰×۲۳۵ .ـ کاغذ : اصفهانی ، ۱۰۰×۱۷۰ ، ۲۸۳ برگ ، ۱۵ سطر کامل ، ۵۱۷/س / ۱۴۷

ع/۳۳۶ (فقه)

حاشیه در فقه

این کتاب حاشیه گونه ایست در باب معاملات فقه و از متاجر تا لقطه می‌آید ظاهرا " شرح یکی از کتب فقهی است که شارح بصورت " قوله " ابتداء قول صاحب متن را آورده و سپس بشرح آن پرداخته است . درینمورد مطالب دقیقی ذکر نموده که مطالعهٔ مطالب آن حکایت از دقت فقهی شارح می‌کند .

آغاز: بسمله، *کتاب المتاجر و فیه مقاصد الاول فی المقدمات و فیه‌مطلبان:*
پایان نسخه: *لنفسه فی مقام التصدق و ذلک غیر بعید.*
نستعلیق، محتملا " قرن دوازدهم هـ.ق، سز فصلها با مرکب قرمز، روی پاره ای از عبارات با مرکب قرمز خط‌کشی شده، آخر ناتمام. ــ جلد: تیماج، قرمز، مقوائی، ۱۶۰×۳۴۰. ــ کاغذ: فرنگی، ۱۰۰×۱۷۰، ۲۹۹ برگ، ۳۰ سطر کامل. ۱۳۳۵/س / ۲۶۳۸

ع/۳۳۷ (دین)

علل الشرایع

از: محمد بن ابی الحسن علی بن الحسین بن موسی بن بابویه‌الفقیه مکنی به ابو جعفر، زمان تالیف: قرن چهارم هـ.ق.

نویسنده که از بزرگان فقه اسلامی است درین کتاب علت تشریع احکام و علت تسمیه پاره ای از امور و یا علت آنکه پاره ای از امور بفلان وصف می‌آیند و بوصف دیگر نمی‌آیند بیان کرده است.

آغاز: بسمله، *الحمدلله رب العالمین و صلی الله علی سیدنا محمد وآله الطاهرین و سلم تسلیما " قال الشیخ الفقیه.*

پایان: *وانصرف ولاتطلع علی سرنا احدا "الا مومنا "مستبصرا " فانک و... اهلک و ولدک.*

نسخ، ۱۲۹۹ هـ.ق، سر فصلها با مرکب قرمز، روی بعضی کلمات و جملات و اسماء اعلام با مرکب قرمزخط‌کشی شده، صفحهٔ اول و ده صفحهٔ آخر نونویس، تاریخ کتابت جدید ۱۲۹۹ هـ.ق. ــ جلد: تیماج، سبز، مقوائی، ۱۵۵×۳۴۰. ــ کاغذ: اصفهانی و فرنگی، ۱۸۰×۱۹۵، ۲۹۲ برگ، ۱۹ سطر کامل. ۴۱۲/س / ۱۰۱۶

ع/۳۳۸ (فقه)

وافی

از: محمد بن مرتضی مدعو به محسن (= ملا محسن فیض کاشانی) ، زمان تالیف: قرن یازدهم هـ.ق.

درین نسخه کتابهای زیر از کتابهای وافی آمده است: کتاب الجهاد (حاوی بیست و یک باب) ، کتاب امر بمعروف و نهی از منکر (حاوی هفت باب) ، کتاب الحدود و التعزیرات (حاوی ۵۱ باب) ، کتاب القصاص والدیات (حاوی ۳۷ باب) کتاب القضاء و الشهادات (حاوی ۳۱ باب) .

آغاز: *بسمله ، الحمدلله رب العالمین و الصلوه علی محمد و عترته الطاهرین اما بعد فهذا فهرست مافی .*

پایان: *و یتلوه فی الجزء العاشر کتاب المعایش و المکاسب و المعاملات انشاء الله و الحمدلله اولا "آخرا" .*

نسخ ، محتملا" قرن دوازدهم هـ.ق. ، سر فصلها با مرکب قرمز . در صفحهٔ اول کتاب بخط شیخ احمد احسائی در تاریخ ۲۰ ربیع الاول ۱۲۲۰ هـ.ق. مطلبی آمده و مهر او در ذیل آنست ، روی بعضی کلمات با مرکب قرمز خط کشی شده .

جلد: تیماج ، عنابی ، لولا دار ، ۱۲۰×۲۱۰ . ـ کاغذ: فرنگی ، ۶۵×۱۴۰ ، ۲۶۴ برگ ، ۲۰ سطر کامل ، ۱۶۰۱/س / ۲۰۰۳

ع/۳۳۹ (فقه)

وافی

از: محمد بن مرتضی مدعو به محسن (=ملا محسن فیض کاشانی) ، زمان تالیف: قرن یازدهم هـ.ق.

درین نسخه جزء چهارم کتاب وافی آمده است و این جزء حاوی کتاب الطهاره و کتاب التزیین است . در کتاب طهارت از مطهرات و آبهای نجس و پاک و خاک

گفتگو میشود و در کتاب دوم مسالهٔ تزیین و اموریکه در تزیین مرد و زن اگر بکار رود خالی از اشکالست .

آغاز: بسمله ، *الحمدلله والصلوه والسلام علی رسول الله و علی اهل ـ بیت رسول الله ثم علی رواه احکام الله.*

پایان: *قدتم کتاب الطهاره و التزیین . . .ویتلوه‌فی‌الجزء الخامس. . . . و الحمدلله اولا " و آخرا " و ظاهرا " و باطنا " .*

نسخ ، ۱۰۹۹ هـ.ق. ، سر فصلها با مرکب قرمز ، روی بعضی کلمات با مرکب قرمزخط‌کشی .ــ جلد: تیماج یشمی ، ترنج و نیم ترنج ، ضربی ، سجاف و اندرون تیماج قرمز (دو لائی) ، ۱۳۰×۲۲۰ .ــ کاغذ: اصفهانی ،۸۰×۱۵۰ ، ۱۳۱ برگ ، ۱۹ سطر کامل ، ۱۳۳۰/س / ۲۰۰۴

۳۴۰/ع (فقه)

تفصیل وسائل الشیعه الی تحصیل مسائل الشریعه

از: محمدبن‌الحسن. . .الحرالعاملی،زمان‌تالیف: قرن‌یازدهم‌هـ.ق ، (۱۰۸۵هـ.ق.)

این‌کتاب‌جزء سوم‌ازتفصیل‌وسائل‌الشیعه شیخ حر عاملی است و در آداب حج آمده بدین شرح: ابواب: وجوبه‌و شرائطه ،ابواب: النیابه ، ابواب: اقسام الحج، ابواب: المواقیت ، ابواب: آداب‌السفر ، ابواب: احکام الدواب ، ابواب: العشره ، ابواب: الاحرام ، ابواب: تروک‌الاحرام ،ابواب: کفارات‌الصید: کفارات الاستمتاع ، ابواب: بقیه‌کفارات‌الاحرام ، ابواب: الاحصارو الصید ، ابواب: مقدمات‌الطواف، ابواب: الطواف ، ابواب: السعی ، ابواب: التقصیر ، ابواب: احرام الحج ووقوف عرفه ، ابواب: الوقوف بالمشعر ، ابواب: رمی جمره العقبه ، ابواب: الذبح ، ابواب: الحلق و التقصیر ، ابواب: الزیاره الکعبه ، ابواب: العودالی‌منی‌والرمی و النفر ، ابواب: العمره ، ابواب: المزار و ماینا سبه .

آغاز: بسمله ، *کتاب الحج فهرست انواع الابواب اجمالا " ، ابواب وجوبه و شرائطه.*

پایان: *یتلوه فی‌الجزء الرابع انشاءالله تعالی کتاب الجهاد.*

نستعلیق، ۱۱۳۹ هـ.ق.، سرفصلها با مرکب قرمز، روی بعضی عبارات و کلمات و اسماء اعلام با مرکب قرمز خط کشی شده. ـ جلد: تیماج، مشکی، مقوائی، ۱۲۵×۲۱۵. ـ کاغذ: فرنگی، ۸۰×۱۶۰، ۲۷۱ برگ، ۲۹ سطر کامل، ۱۶۹۳/س / ۲۰۲۶

۳۴۱/ع (اخلاق)

العقد الفرید لملک السعید

از: محمد بن طلحه مشهور به ابوسالم، اهداء به: الملک النجمی، زمان تالیف: قرن هفتم هـ.ق.

این کتاب از مسائل اخلاقی و آداب حکومت صحبت می‌کندودر چهار قاعده بشرح زیرآمده‌است: قاعدهٔ اولی: درمهمات اخلاق‌وصفات، قاعده‌ثانی: در سلطنت وولایت، قاعده سوم: در شریعت و دیانت، قاعده چهارم: در تکمله مطلوب با انواع زیادات. هر قاعده خود حاوی ابواب و فصول متعدد است.

آغاز: *بسمله، یقول العبد الفقیرالی مولاه الراجی عفو ربه و رضاه محمد بن طلحه عفا الله تعالی.*

پایان: *الحمد لله رب العالمین و صلی الله علی سیدنا محمد و آله الطیبین الطاهرین و سلم تسلیما "کثیرا" الی یوم الذین آمین آمین.*

نسخ، ۱۰۵۲ هـ.ق.، درویش بن ابراهیم، سرفصلها با مرکب قرمز، روی پاره‌ای لغات با مرکب قرمز خطکشی شده. ـ جلد: تیماج قهوه ای، ترنج، ضربی، مقوائی، ۱۲۵×۲۳۵. ـ کاغذ: اصفهانی، ۷۰×۱۷۰، ۱۸۶ برگ، ۲۱ سطر کامل، ۷۶۲/س / ۱۸۱۸

۳۴۲/ع (امثال)

مجمع الامثال

از: ابوالفضل احمد بن محمد معروف به میدانی، زمان تالیف: قرن پنجم هـ.ق.

رک . مجمع الامثال میدانی درین فهرست
آغاز: بسمله ، ان احسن ما یوشح به صدر الکلام و اجمل ما یفضل به عقد النظام.
پایان: و معرفه مالم یکن بما قد کان .
نسخ خوش، ۱۰۹۶ هـ.ق. ، سر فصلها با مرکب قرمز ، بعضی کلمات با مرکب قرمز . ــ جلد: تیماج زرد ، مقوائی ، ۱۴۰×۲۱۰ . ــ کاغذ: فرنگی ، ۷۰×۱۳۵ ، ۳۶۴ برگ ، ۱۹ سطر کامل ، ۶۲۴/س / ۱۸۴۵

۳۴۳/ع (روش علم)

مدینه العلم

از: احمد بن مصطفی بن خلیل ، زمان تالیف: ۹۶۸ هـ.ق .
درین کتاب نویسنده بصورت املاء بدیگری یک دورهٔ علوم زمان خود را مورد بحث قرار داده است . بشرح زیر: فی العلوم (الخطیه) فی العلوم الباحثه عما فی الاذهان من المعقولات الثـانیه ، فی العلوم المتعلقه بالاعیان مطالب این کتاب در یک مقدمه و دو طرف و یک خاتمه می آید .
آغاز: بسمله ، بدیع بیان لا یحتدی مثاله و منیع تبیان لا یخطی . . . .
پایان: والیقین انک اکرم الاکرمین و ارحم الراحمین .
نسخ ، ۹۶۸ هـ .ق ، مولف ، قسطنطنیه ، ساده . ــ جلد: تیماج مشکی ، ترنج و نیم ترنج ، ضربی ، مقوائی ، ۱۴۵×۲۱۰ . ــ کاغذ: اصفهانی ، ۸۵×۱۵۰ ۱۷۲ برگ ، ۲۱ سطر کامل ، ۱۲۹۱/س / ۲۷۷۴

۳۴۴/ع (فقه)

رساله فقه

از: آقا سید سلیمان یزدی ، زمان تالیف: اوائل قرن سیزدهم هـ.ق .
این رساله در مسائل طهاره و متعلقات آن بحث می‌کند و در آن طهور ها از

آب و خاک و طهارتها از وضو و غسل و تیمم بتفصیل سخن رفته است .

رساله دست نویس‌نویسنده و حاوی قلمزدگی و خطخوردگیهای بسیار است .

آغاز: بسمله ، قال کتاب الطهاره ، اقول الکتاب فی الاصل فعال من الکتب .

پایان: ولا یتوقف مع وجود الخبر الصحیح علی وجود القایل به فالا فتاء خلاف المعهود من طریقته .

نستعلیق ، مصنف ، قرمز سیزدهم هـ.ق ، سرفصلها با مرکب قرمز ، روی بعضی کلمات با مرکب قرمز خط‌کشی شده . ــ جلد: تیماج ، مشکی ، مقوائی ، ۱۷۰×۲۲۰ . ــ کاغذ: فرنگی ۹۰×۱۵۵ ، ۳۳۴ برگ ، ۲۰ سطر کامل ، ۱۹۴۴/س / ۲۶۱۶

۳۴۵/ع (فقه)

رساله فقه

این رساله حاوی یک دوره فقه و مباحث آن از طهاره شروع میشود و تا آخر دیات یعنی احکام بمعنای اخص می‌آید . ظاهرا " این رساله بوسیلهٔ مولف آن نوشته شده و خط خوردگی و قلمزدگیهای فراوان دارد .

آغاز: البول و الغایط ، لا یوکل لحمه هذا شروع فی بیان النجاسات .

پایان: و هو مفصل الساق فضلا " ان تطبق العبارات السابقه و سیاتی الکلام فی الاخبار فی موضعه انشاء الله .

نستعلیق ، قرن سیزدهم هـ.ق ، مصنف ، ساده ، دنباله کتاب ۳۴۴/ع است . ــ جلد: تیماج ، عنابی ، ترنج و نیم ترنج ، حاشیه ضربی ، مقوائی ، ۱۵۰×۲۲۵ . ــ کاغذ: فرنگی ، ۹۰×۱۶۰ ، ۳۵۸ برگ ، ۲۲ سطر کامل ، ۱۶۸۷/س / ۲۶۳۲

۳۴۶/ع (دینی)

وافی

از: محمد بن مرتضی مدعو به محسن (= ملا محسن فیض کاشانی) ، زمان تالیف: قرن یازدهم هـ.ق .

این نسخه کتاب ایمان و کفر وافی است.

رک. وافی درین فهرست.

آغاز: بسمله، *الحمدلله و الصلوه علی رسول الله ثم علی اهل بیت رسول الله ثم علی رواه.*

پایان: *قدتم الجزء الثالث من کتاب الوافی و هو کتاب الایمان و الکفر و یتلوه فی الجزء الرابع کتاب الطهاره والتزیین ان شاءالله العزیز و الحمدلله اولا " و آخرا " و ظاهرا " و باطنا "*

نسخ، محتملا " قرن دوازدهم ه.ق. سر فصلها با مرکب قرمز، روی پاره ای از کلمات با مرکب قرمز خط کشی شده. ــ جلد: تیماج قرمز، مجدول مذهب، مقوائی، ۲۲۵×۱۱۵. ــ کاغذ: دولت آبادی، ۱۶۰×۱۵۰، ۳۰۸ برگ، ۲۱ سطر کامل،

۷۸۰/س
۱۹۹۷

ع/۳۴۷ (فقه)

شرایع الاسلام فی احکام الحلال والحرام
(جلد اول)

از: نجم الدین ابوالقاسم جعفربن حسن حلی معروف به محقق حلی، زمان تالیف: قرن هفتم ه.ق.

این نسخه از طهارت شروع میشود و تا وصیت می‌آید.

آغاز: بسمله، *اللهم انی احمدک حمدا " یقل فی انتشاره حمد کل حامد....*

پایان: *فهو مخوف .... الدق والسل*

نسخ، قرن یازدهم ه.ق، سر فصلها با مرکب قرمز، صفحهٔ اول نونویس. ــ جلد: تیماج سبز، عنابی، مقوائی، ۱۸۰×۲۳۰. ــ کاغذ: اصفهانی، ۱۰۰×۱۵۵، ۱۵۶ برگ، ۱۸ سطر کامل، ۱۵۴۶/س
۲۵۸۷

۳۴۸/ع (کلام)

حاشیه الحاشیه القدیمه

از: حسین بن جمال الدین محمد خوانساری ، زمان تالیف: ۱۰۶۴ هـ.ق.

این نسخه حاشیه مرحوم آقای حسین خوانساریست بر حاشیه تجرید یعنی ، این حاشیه‌متن ان‌حاشیه تجریداست که آن حاشیه خودحاشیتی‌است برشرح‌تجرید.

آغاز: بسمله ، *الحمدلله رب العالمین و الصلوه علی خیر خلقه محمد و آله اجمعین.*

پایان: *من الائمه الطاهرین و اسکنه‌بحبوحه جنانه.*

نسخ ، محتملا" قرن دوازدهم هـ.ق.، سرفصلها با مرکب قرمز ، روی بعضی عبارات با مرکب قرمز خط‌کشی شده.ــ جلد: تیماج زرد ، مقوائی ، ۱۷۰×۲۴۰.ــ کاغذ: ترمه ، ۸۵×۱۵۰ ، ۳۷۹ ، برگ ، ۱۷ سطر کامل ، ۱۷۷۶/س / ۱۶۱۳

۳۴۹/ع (فرهنگ‌لغت)

تهذیب اللغه

از: ابومنصور محمد بن احمد بن ازهر ازهری هراتی‌زمان‌تالیف: قرن‌چهارم هـ.ق.

این نسخه مجلد اول کتاب تهذیب اللغه ازهریست و از " عک " شروع میشود و تا " عمن " می‌آید.

آغاز: بسمله ، *الحمدلله ذی الجلال و الجمال علی ما اسبغ علینا من نعمه الظاهره. . . . . .*

پایان: *هوالعباماء الاحمق والعبام وانشد قول اوس وشبه الهیدب العبام . . . . من حرف العین.*

نسخ ، ۱۱۰۸ هـ.ق ، سر فصلها با مرکب قرمز ، روی پاره ای از کلمات با مرکب قرمز خط کشی شده ، جدول دور سطور زر و مشکی ، جدول خارجی سبز.ــ جلد: تیماج ، عنابی ، لولادار ، ۱۸۰×۲۴۰.ــ کاغذ: ترمه ، ۱۲۰×۱۸۰ ، ۲۳۸ برگ ، ۲۵ سطر کامل ، ۱۱۳۱/س / ۱۲۲۸

۳۵۰/ع (فرهنگ لغت)

تهذیب اللغه

از: ازهری.

درین نسخه لغات از " عین " شروع میشوند و تا کلمهٔ فحم " پایان می یابند.

آغاز: *بسمله، باب العین فلماء عه و ای عاه عوه.*

پایان: *من حرف الماء و القاف حفی حاق قاح و قح و صلی الله علی نبینا محمد و آله الطاهرین الطیبین اجمعین آمین یارب العالمین.*

نسخ ۱۰۶۴ هـ.ق.، سر فصلها با مرکب قرمز، جدول دور سطور زر و مشکی، جدول خارجی زر و مشکی. ـ جلد: تیماج عنابی، مقوائی، لولادار، ۷۵×۲۴۰ ـ کاغذ: ترمه، ۱۱۰×۱۷۵، ۲۶۱ برگ، ۲۰ سطر کامل، ۲۰۵۷/س / ۱۲۳۱

۳۵۱/ع (معانی و بیان)

شرح مفتاح العلوم

از: میرسید شریف جرجانی، زمان تالیف: قرن هشتم هـ.ق.

نویسنده می گوید همیشه سر آن داشتم که بشرح مفتاح العلوم سکاکی بپردازم ولی فرصت بدست نمی آمد تا اینکه بماوراء النهر افتادم و همگانرا دیدم که از کتاب سکاکی شروحی بدست دارند که جروحی بیش نیست پس بر آن شدم که این کتاب را در قسم سوم کتاب مفتاح العلوم به کتابت آورم که حاوی بحث در دو علم معانی و بیان شود. درین شرح پس از مقدمه ای دو علم معانی و بیان رامفصل شرح می کند.

آغاز: *بسمله، نحمدک اللهم علی ما هدیتنا الیه من دقائق المعانی ببدایع البیان.*

پایان: *و قد نجز الفراغ من تالیفه اواسط شوال من سنه ثلث وثمانمائه و حسبنا الله و نعم الوکیل و نعم المولی و نعم النصیر.*

نسخ، ۹۵۰ هـ.ق، یوسف ، اسکوب، سر فصلها با مرکب قرمز، روی بعضی کلمات با مرکب قرمز خط کشی شده، درصفحات اول و دوم جدول دور سطور زر و مشکی .ــجلد: تیماج مشکی، ترنج و نیم ترنج، ضربی، مقوائی، ۱۷۵×۲۴۰.ــ کاغذ: اصفهانی، ۹۵×۱۵۰، ۳۱۹ برگ، ۱۹ سطر کامل، ۱۶۵۳/س
۲۸۴۴

ع/۳۵۲ (ادبیات عرب)

نفحه الریحانه و رشحه طلاالحانه

از: سید شریف محمد امین محبی حموی دمشقی، زمان تالیف: قرن یازدهم هـ.ق.

این کتاب حاوی شرح حال شاعران عرب و نثرنویسان عرب نویس است در هشت باب بشرح زیر: باب اول: در محاسن شعراء دمشق و نواحی آن، باب دوم: در نوادر ادبای حلب، باب سوم: در نوابغ بلغاء روم، باب چهارم: در ظرائف ظرفاء عراق و بحرین، باب پنجم: در لطائف لطفاء یمن، باب ششم: در عجائب نبغاء حجاز، باب هفتم: در غرائب نبهاء مصر، باب هشتم: در تحایف اذکیاء عرب.

توضیح: از سطریکه در پشت صفحهٔ اول آمده ظاهرا" نویسنده تا سال استکتاب این نسخه زنده بوده است. زیرا از عبارت " اطال الله عمره " این معنی مستفاد میشود.

آغاز: انزه‌الله و اسبحه و استنیله التوفیق و استمنحه حامدا" لله‌تعالی باسمائه

پایان: و قولی ما خص ذوا لجهل الدنی برتبه.

الا کما خص الختام بخنصر.

نستعلیق، ۱۰۱۸ هـ.ق، محمد صادق بن محمد بن حسین مشهور به ابن خراط حنفی، سرلوحه زر، سرفصلها و اسماء اعلام با مرکب قرمز، درصفحات اول و دوم جدول دور سطور زر و مشکی، ناتمام، دارای فهرست باول کتاب.ــ جلد: تیماج سبز، سجاف تیماج قرمز، مجدول، مذهب، مقوائی، ۱۵۵×۲۴۰.ــ کاغذ: فرنگی، ۸۵×۱۸۵، ۵۸۳ برگ، ۲۹ سطر کامل، ۱۳۰۶/س
۱۳۲

ع/۳۵۳ (معانی و بیان)

مطـول

از: سعدالدین تفتازانی ، زمان تالیف: قرن هشتم هـ.ق .

رک. مطول تفتازانی درین فهرست

آغاز: بسمله ، *الحمـدلله الذی الهمنا حقایق المعانی و دقائق البیان و خصصنا ببدایع الایادی.*

پایان: *الی سواء الطریق والصلوه علی نبیه خیرا لبریه و آله الطیبین وعترته الطاهرین و اصحابه المنتحبین.*

نسخ خوش، محمد علی بن محمد صالح، سر فصلها با مرکب قرمز ، بعضی عبارات با مرکب قرمز .ــ جلد: تیماج قرمز ، مقوائی ، ۱۴۰×۲۴۰ .ــ کاغذ: ترمه ، ۱۴۵×۶۵ ، ۲۷۶ برگ ، ۱۷ سطر کامل ، ۱۳۲۳/س / ۲۸۲۷

ع/۳۵۴ (کلام)

امور عامه شرح تجرید

این نسخه که اول و اخر آن افتاده است حاشیه ایست بر امور عامه شرح تجرید نویسنده در قسمت " قوله " ابتداء کلام شارح تجرید را می‌آورد و سپس بشرح آن می‌پردازد .

آغاز نسخه: *وقالوا ان العالم تحتاج الی الصانع فی ان یخرجه من العدم .*

پایان نسخه: *فان العله بالقیـاس الی ذلک الشیء المقترن المعلول یسمی عله عرضیه .*

نستعلیق ، محتملا" قرن دوازدهم هـ.ق ، سر فصلها با مرکب قرمز ، روی بعضی کلمات و بعضی عبارات با مرکب قرمز خط کشی شده ، اول افتاده .ــ جلد: تیماج قرمز ، مقوائی ، ۱۴۰×۳۴۰ .ــ کاغذ: اصفهانی ، ۸۰×۱۵۰ ، ۹۵ برگ ، ۲۱ سطر کامل ، ۸۵۲/س / ۱۶۳۱

ع/۳۵۵ (ادبیات ـ مقامه‌نویسی)

مقامات حریری

از: حریری، زمان تالیف: قرن ششم هـ.ق.

رک. مقامات حریری درین فهرست

آغاز: بسمله، *اللهم انا نحمدک علی ما علمت من البیان والهمت من التبیان کما نحمدک.*

پایان: والحمدلله تعالی حمدا" یضاهی فضله و یشا کل نعمته و الصلوه علی نبیه المصطفی محمد و آله اجمعین.

نسخ، محتملا" قرن دوازدهم هـ.ق.، سر فصلها با مرکب قرمز، نقطه گذاری با مرکب قرمز، مجدول: جدول دور سطور زر و مشکی، جدول خارجی زر و مشکی.ـ جلد: تیماج مشکی، مجدول، مذهب مقوائی، ۱۴۵×۲۴۰.ـ کاغذ: ترمه، ۱۶۵×۷۵، ۲۱۳ برگ، ۱۵ سطر کامل، ۱۱۵۲/س / ۱۸۳۳

ع/۳۵۶ (دینی)

شرح خطبه شقشقیه

کتاب نهج البلاغه حاوی خطب متعددیست که از انجمله است خطبه‌شقشقیه این نسخه حاوی شرح آن خطبه می‌باشد ابتداء قسمتی از خطبه آمده و سپس آن خطبه شرح گردیده است یعنی یکایک لغات آن ابتداء شرح میشود و پس از آن فحوای عبارات شرح می‌گردد.

آغاز: بسمله، *اما والله لقد ..... فلان وانه لیعلم ان.*

پایان: *و هو عقاب الله تعالی یعنی لیس المرجو .... اللذات فی الدنیا.*

نسخ، قرن سیزدهم هـ.ق.، سر فصلها با مرکب قرمز، مجدول: جدول دور سطور زر و مشکی و آبی، جدول خارجی زر و مشکی، چند صفحه نو نویس.ـ جلد: تیماج مشکی، ترنج و نیم ترنج، ضربی، متن نارنجی، گل و بوته زر، مقوائی، ۱۴۵×۲۴۵.ـ کاغذ: ترمه، ۹۰×۱۶۵، ۱۷۲ برگ، ۲۱ سطر کامل، ۱۶۷۲/س / ۲۰۶۶

ع/۳۵۷ (دینی)

تفصیل وسائل الشیعه الی تحصیل مسائل الشریعه

از: محمد بن حسن بن‌علی بن محمد حر عاملی ، زمان تالیف: ۱۰۸۵ هـ.ق .

این نسخه پنجمین کتاب‌از مجلد سوم از مجلات ششگانه کتاب تفصیل وسائل الشیعه الی تحصیل مسائل الشریعه می‌باشد که حاوی مباحث حج است .

رک . تفصیل‌وسائل‌الشیعه الی تحصیل مسائل‌الشریعه جزء سوم حج‌درین‌فهرست.

آغاز: بسمله ، *کتاب الحج فهرست انواع الابواب اجمالا " . ابواب وجوبه و شرایطه .*

پایان نسخه: *قال اقذر الذنوب ثلاثه قتل البهیمه و حبس مهر المراه و منع الاجیر اجره .*

نسخ ، شاید قرن دوازدهم هـ.ق . ، سر فصلها با مرکب قرمز ، روی بعضی از کلمات و عبارات با مرکب‌قرمز خط کشی شده ، در تاریخ ۱۱ شوال ۱۱۱۷ هـ.ق . محمد باقر بن محمد جعفر اصفهانی آنرا مقابله و تصحیح کرده و در حاشیه صفحه آخرنگاشته‌است .ـجلد: تیماج زرد ، یک لائی ، ۱۸۵x۲۴۵ .ـ کاغذ: اصفهانی ، ۱۱۵x۱۶۰ ، ۱۰۰برگ ، ۲۱ سطر کامل ، ۱۰۱۱/س / ۲۶۵۲

ع/۳۵۸ (دین)

بحارالانوار (چهاردهم)
السماء و العالم

از: محمد باقر بن محمد تقی مجلسی ، زمان تالیف: قرن دوازدهم هـ.ق .

درین‌جلداحادیثی‌که‌مربوط به‌چگونگی‌سماء‌وعالم‌است جمع آوری شده .

آغاز نسخه . *من وراء جسم مشف احمر مثلا " الی جسم اخضرفانه یظهرلنا .*

پایان نسخه: و هو غیر معروف و فسره بعضهم . . . .ولم اجده فی . . . .
نسخ، محتملاً" قرن دوازدهم هـ.ق، سر فصلها با مرکب قرمز، روی پاره ای از عبارات با مرکب قرمز خط کشی شده، اول و آخر نسخه افتاده . ــ جلد: تیماج تریاکی، لولادار، مقوائی، ۱۹۰x۲۴۰ . ــ کاغذ: اصفهانی، ۱۲۰x۱۷۵، ۳۰۹ ـ برگ، ۲۳ سطر کامل، ۷۷۸/س
۱۹۲۰

ع/۳۵۹ (دین)

شرح نهج البلاغه

از: ابن میثم (کمال الدین میثم بن علی بن میثم المعلی البحرانی الشیعی) ، زمان تالیف: قرن هفتم هـ.ق.
این شرح حاوی شرح خطب و کلمات قصار مندرج در نهج البلاغه است . این شرح حاوی مطالبی است که در شرح ابن ابی الحدید نیامده . این نسخه واجد افتادگی قسمت اول شرح است . و از بحث ثانی در تضمین مزدوج شروع می‌کند یعنی باب اول کاملاً" افتاده است و در واقع کتاب از باب ثانی فیما یتعلق بالد لاله الوضعیه و المعنویه آغاز بحث مینماید .
آغاز نسخه: و یعریف المتکلم من السجع ، بامرین احدهما ان یکون الحرف الاخیر
پایان: ان یجعل ما کتبته حجه لی لا علی انه المنان ذوالفضل والاحسان و الفیض و الغفران و الحمدلله اولا "اخرا" .
نسخ نسبه خوش، ۸۸، هـ.ق. ، محمد بن حسین بن محمد . . . بن الفارسی ، شیراز، سر فصلها با مرکب قرمز، اول افتاده . ــ جلد: تیماج، مشکی، مقوائی، ۱۶۵x۲۳۵ . ــ کاغذ: اصفهانی، ۱۰۵x۱۷۰، ۵۵۵ برگ، ۲۸ سطر کامل، ۲۰۰۲/س
۲۰۶۹

۳۶۰/ع (فقه)

مسالک الافهام الی تنقیح شرایع الاسلام

از: شیخ زین الدین علی بن احمد معروف به شهید ثانی، زمان تالیف: قرن دهم هـ.ق.

این نسخه حاوی شرح کتب زیر از کتاب شرایع محقق اول است: کتاب: وقوف و صدقات، سکنی و حبس، هبات، سبق و رمایه، وصایا، الطلاق، خلع ومبارأه‌و ظهار و کفارات و ایلاء و لعان.

آغاز: بسمله، الحمد لله حق حمده و الصلوه علی اشرف خلقه محمد و آله و صحبه...

پایان: لان تنصیفه قبل الدخول مشروط بالطلاق او بدلیل خاص.

نسخ، ۱۱۰۸ هـ.ق، سر فصلها با مرکب قرمز، روی بعضی عبارات با مرکب قرمز خط کشی شده، قسمتی از میان نسخه نونویس. ـ جلد: تیماج، مشکی، مقوائی، ۱۸۰×۲۴۵. ـ کاغذ: اصفهانی، ۱۲۵×۱۹۰، ۳۳۶برگ، ۳۰سطر کامل، ۱۲۲۸/س / ۲۶۰۵

۳۶۱/ع (فلسفه)

اسفار

از: محمد مشتهر بصدرالدین شیرازی (= ملاصدرا)، زمان تالیف: قرن یازدهم هـ.ق.

این نسخه حاوی جلد اول اسفار است و از اول اسفار یعنی در اسفار "سعادت" آغاز مطلب می‌کند و تا آخر" فراسه" می‌آید.

آغاز: بسمله، الحمدلله فاعل کل محسوس ومعقول وغایه کل مطلوب و مسؤل والصلوه علی صفوه....

پایان: تم المجلد الاول من الحکمه المتعالیه فی الاسفار العقلیه.

شکسته نستعلیق، ۱۰۲۶ هـ.ق.، سر فصلها با مرکب قرمز، روی پاره ای از عبارات و کلمات با مرکب قرمز خط کشی شده. ـ جلد: تیماج، مشکی، مقوائی، ۱۵۰×۲۵۰. ـ کاغذ: اصفهانی، ۱۰۰×۱۶۵، ۲۵۹برگ، ۲۹سطر کامل، ۲۰۴۳/س / ۱۵۵۴

ع/۳۶۲ (فقه)

مسالک الافهام الی تنفیح شرائع الاسلام

از: شیخ زین الدین بن علی احمد معروف به شهید ثانی ، زمان تالیف: ۹۶۳ هـ.ق .

این کتاب حاوی جلد چهارم مسالک است و در آن کتب زیر می‌آید: کتاب الطلاق ، کتاب الخلع و المباراه ، کتاب الظهار و الکفارات ، کتاب الایلاء ، کتاب اللعان ، کتاب العتق ، کتاب التدبیر و المکاتبه و الاستیلاد ، کتاب الاقرار ، کتاب الجعاله ، کتاب الایمان ، کتاب النذر .

آغاز: **بسمله ، قوله کتاب الطلاق حل قید و یطلق علی الارسال و الترک .**

پایان: **وکرمه زین الدین بن علی بن احمد ضحی یوم الجمعه غره شهر رمضان المعظم عام ثلاث و ستین و تسعمائه و فق الله لاکماله بمحمد وآله و جعله خالصا " بوجهه موجبا " الکریم .**

شکسته نستعلیق ، ۱۰۵۰ هـ.ق . ، محمد باقر یزدی ، سبزوار ، سر فصلها با مرکب قرمز . ــ جلد: میشن قرمز ، مقوائی ، ۱۸۵×۲۴۰ . ــ کاغذ: اصفهانی ، ۱۳۵×۱۸۰ ، ۲۳۷ برگ ، ۲۴ سطر کامل ، ۱۳۱۰/س / ۲۶۰۶

ع/۳۶۳ (فرهنگ لغت)

صحاح اللغه (= تاج اللغه و صحاح العربیه)

از: ابونصر اسماعیل بن حماد جوهری فارابی .

جوهری می‌گوید من بتحریر کتابی دست زدم که حاوی لغات زبان عربی و دربیست و هشت باب و هر باب شامل بیست و هشت فصل است که برحسب عدد حروف الفباء می‌باشد . نظم لغات برحسب ترتیب الفبائی حروف آخر لغات است . درین نسخه کلمات از همزه تا دال می‌آید .

آغاز: **بسمله ، اللهم صلی علی سیدنا محمد و آله و صحبه وسلم قال ابونصر اسماعیل بن حماد الجوهری .**

پایان: **اذا تعمم فوق التاج او وضعا .**

نسخ ، محتملا " قرن نهم هـ.ق ، ساده ، در پشت صفحه اول چهار سطر بخط قمرالدین جاربردی است . ــ جلد: تیماج ، مشکی ، ترنج و نیم ترنج ، حاشیه ضربی ، مقوائی ، ۱۶۰×۲۴۰ . ــ کاغذ: اصفهانی ، ۱۱۰×۱۸۰ ، ۳۵۰ برگ ، ۱۷ سطر کامل ، ۲۰۹۷/س / ۱۲۵۷

۳۶۴/ع (دینی)

نهج البلاغه

جامع : سیدرضی الدین موسوی .

رک . نهج البلاغه دریں فهرست

آغاز : *بسمله ، اما بعد حمدالله الذی جعل الحمد تمنا " لنعمائه و معاذا " من بلائه . . . . .*

پایان : *و ذلک فی رجب من سنه اربعمائه هجریه و الحمدلله رب العالمین و صلی الله علی سیدنا محمد و عشائره الازهرین و سلم تسلیما " کثیرا " .*

نسخ ، ۱۰۶۶ هـ.ق ، رجبعلی بن خواجه علی مازندرانی ، سر لوحه مذهب زرو شنجرف ، صفحهٔ اول میان سطور زر ، سر فصلها با مرکب قرمز ، بعضی عبارات با مرکب قرمز ، جدول دور سطور زر و مشکی ، روی بعضی عبارات با مرکب قرمز خط کشی شده .ـ جلد : ساغری مشکین ، ترنج و نیم ترنج ، مذهب گل و بوته دار ، ضربی ، مقوائی ، ۱۳۵×۲۴۰ .ـ کاغذ : دولت آبادی ، ۷۰×۱۵۰ ، ۲۵۶ برگ ، ۱۵ سطر کامل ، ۱۶۹۱/س
۲۰۶۴

۳۶۵/ع (فرهنگ لغت)

تهذیب اللغه

از : ازهری (محمد بن احمد بن طلحه ازهری مکنی به ابو منصور) ، زمان تالیف : چهارم هـ.ق .

این نسخه شامل جزء پنجم تهذیب اللغه است و حاوی حرف " کاف " وترکیبات حاصله از آن می باشد .

رک . تهذیب اللغه دریں فهرست

آغاز : *بسمله ، هذا کتاب حرف الکاف ابواب المضاعف منه .*

پایان : *من کتاب تهذیب اللغه للازهری و یتلوه ان شاء الله من الجزء السادس*

کتاب الضاد .

نسخ ، محتملا " قرن دوازدهم هـ.ق ، سرفصلها با مرکب قرمز ، لغات با مرکب قرمز ، مجدول : جدول دور سطور مشکی و سبز ، جدول خارجی مشکی .ــ جلد : تیماج مشکی ، ترنج و نیم ترنج ، ضربی ، مقوائی ، ۱۸۰×۲۳۵ .ــ کاغذ : ترمه ۱۱۰×۱۸۰ ، ۲۶۶ برگ ، ۲۰ سطر کامل ، ۱۰۶۰/س
۱۲۲۹

۳۶۶/ع (فرهنگ لغت)

تهذیب اللغه

از : ازهری .

این نسخه جزء چهارم از کتاب تهذیب اللغه می‌باشد و در آن لغات تا آخر حرف "راء "آمده‌است . اما ترتیب ملحوظ درین کتاب نه بدان سانست که درکتاب لغات دیگر مراعات میشود بلکه‌هرکلمه‌ولغتی‌که‌می‌آید عکس کتابتی آن نیزتحریر میشود "ضر" و "رض" و سپس موارد استعمال آنها و معانی آنها همگی مورد بحث قرار میگیرد . نخستین کلمه درین نسخه " ضر " و آخرین " یرر" می‌باشد .

آغاز نسخه : *الرصدو الارصاد قال والرصد یکون للجماعه و قال ابوالعباس .*

پایان : *ان شاء الله حرف اللام و الحمدلله ذی العز و الکبریاء و صلوته علی سیدنا محمد خاتم الانبیاء .*

نسخ ، محتملا " قرن دوازدهم هـ.ق ، سر فصلها با مرکب قرمز ، جدول دور سطورسبز و مشکی ، جدول خارجی سبز ، اول صفحه افتاده .ــ جلد : تیماج مشکی ، ترنج و نیم ترنج ، ضربی ، مقوائی ، ۱۸۰×۲۳۵ .ــ کاغذ : ترمه ، ۱۱۰×۱۸۵ ، ۳۴۴ برگ ، ۲۱ سطر کامل ، ۱۷۶۷/س
۱۲۳۰

۳۶۷/ع (اصول)

غایه الماول فی شرح زبده الاصول

از: محمد جواد کاظمی، زمان تالیف : قرن یازدهم هـ.ق.

کتاب زبده الاصول یکی از کتبی است که درعلم‌اصول بوسیلهٔ شیخ بهائی معروف تحریر شده‌است. این کتاب حاوی مباحث اصول فقه است یعنی اصول‌لفظیه و عملیه. کتاب زبده بعدها از طریق محمد جواد کاظمی شاگرد شیخ بهائی شرح شده و درین شرح ابتداء قول شیخ می‌آید و سپس شرح آن ذکر می‌گردد.

آغاز: بسمله، *نحمدک یا من و فقنا لسلوک طریق العمل بکتابه المبین.*

پایان: *و نرجو من فضله و کرمه ان یجعله خالصا" لوجهه الکریم و موجبا" لثوابه الجسیم فی هذا الکتاب حجه لنا آمین.*

نسخ، ظاهرا" قرن دوازدهم هـ.ق.، سر فصلها با مرکب قرمز، ساده.ــ جلد: تیماج زرد، یک لائی، ۱۸۵×۲۳۰.ــ کاغذ: اصفهانی، کبود، ۱۰۵×۱۶۵، ۲۰۵ برگ، ۲۴ سطر کامل، ۱۲۵۷/س
۱۰۲

۳۶۸/ع (کلام)

جواهر و اعراض شرح تجرید الکلام

از: ملا علی قوشچی

رک. جواهر و اعراض شرح تجرید الکلام قوشچی

آغاز: *المقصد الثانی فی‌الجواهر و الاعراض و فیه فصول. الفصل‌الاول فی الجواهر.*

پایان: *هذا آخر ماتیسر لنا من تجرید الکلام و الحمدلله علی التوفیق للاتمام و جعله ذخرا" لنا یوم الدین انه خیر موفق و معین و الصلوه علی محمد و آله اجمعین.*

نسخ، ۱۰۹۳هـ.ق، محمد ابراهیم بن حاجی قربانعلی المهتدی، سرفصلها

با مرکب قرمز، روی پاره ای از عبارات و کلمات با مرکب قرمز خط کشی شده.— جلد: تیماج سبز، مقوائی، ۱۵۵×۲۴۵.— کاغذ: ترمه، ۸۰×۱۶۰، ۲۰۳ برگ، ۲۲ سطر کامل، ۷۵۹/س
۱۶۲۸

۳۶۹/ع (کلام)

حاشیه خفری بر الهیات

تجرید الکلام

از: محمد بن احمد خفری

رک. حاشیه خفری درین فهرست

آغاز: *بسمله، الحمدلله رب العالمین والصلوه علی سید المرسلین وآله الطیبین الطاهرین.*

پایان: *کان واجب الوجود بذاته واجب الوجود بغیره.*

نستعلیق خوش، ۱۱۲۵ هـ.ق، محمد سعید بن محمد رضا القزوینی وزیر سابق بست، مشهد، سر فصلها با مرکب قرمز، روی بعضی عبارات با مرکب قرمز خط کشی شده، صفحهٔ اول نونویس.— جلد: تیماج، مشکی، یک لائی، ۱۴۰×۲۴۰.— کاغذ: ترمه، ۶۵×۱۶۰، ۴۷ برگ، ۱۸ سطر کامل، ۱۷۷۰/س
۱۶۲۶

۳۷۰/ع (فقه)

منتهی المطلب فی تحقیق المذهب

از: علامه حلی، زمان تالیف: قرن هفتم هـ.ق.

علامه درین کتاب مباحث راجع بطهارت را مفصل می‌آورد و اشیاء مطهر و نجس را شرح می‌دهد و علاوه برین احکام هر یک را ذکر می‌کند و بالاخره طهاره ثلاثرا از وضو و غسل و تیمم را توضیح می دهد.

آغاز: *بسمله، الحمدلله المتفضل فلا یبلغ مدحته الحامدون المنعم.*

پایان: فی کل ما یمکن الانتفاع به من الاجاده ..... و غیرهما.

نسخ، محتملا" قرن یازدهم هـ.ق.، سر فصلها با مرکب قرمز، آب افتاده. ـ جلد: تیماج مشکی، مقوائی، ۱۷۵×۲۴۰. ـ کاغذ: اصفهانی، ۱۱۰ × ۱۸۰، ۲۵۱ برگ، ۲۷ سطر کامل، ۱۳۳۸/س / ۲۶۱۰

۳۷۱/ع (دارو سازی)

منهاج البیان فیما یستعمله الانسان

از: یحیی بن علی بن خوله بغدادی، زمان تالیف: قرن چهارم هـ.ق، اهداء به: المقتدی بالله عباسی.

نویسنده که از پزشکان دوره عباسی و صاحب تصنیف دیگر در پزشکی بنام تقویم الابدانست درین کتاب یک دوره مفردات ادویه و اغذیه را می‌آوردو غرض از آن نشان دادن داروهایی است که مفید برای آدمی و جسم او می‌باشد. آنچه از مطالعه این کتاب بچشم می‌خورد دسترسی مولف بکتب طبی و داروئی ترجمه شده در صدر اول دوره ترجمه اسلامی است.

آغاز: بسمله، الحمدلله الذی ظهرت بدایع مصنوعاته و بهرت غرائب مبدعاته.

پایان: قد استوفی ذکره و شرحه .... و لله الحمد والمنه.

نسخ، ۹۹۳هـ.ق، عبدالعلی بن محمد طهرانی، سرفصلها با مرکب قرمز، روی پاره ای از کلمات با مرکب قرمز خط کشی شده. ـ جلد. تیماج قهوه ای، ترنج و نیم ترنج، ضربی، مقوائی، لولادار، ۱۷۰ × ۲۴۰. ـ کاغذ: دولت آبادی، ۱۰۰×۱۶۰، ۲۸۵ برگ، ۱۶ سطر کامل، ۱۶۱۸/س / ۲۵۰۵

۳۷۲/ع (رجال)

رجال نجاشی

از: احمد بن عمر ابوعمر و النجاشی

کتاب رجال نجاشی یکی از بزرگترین کتب رجالی است که در عالم شیعه نوشته شده است. روش نویسنده درین کتاب آنست که اسماء رجال بصورت ابوابی مبوب برحسب ترتیب حروف الفبائی تنظیم یافته تا تدارک هراسم درآن آسان باشد. نویسنده می‌گوید درین کتاب برای هر رجل طریق واحدی ذکر کردم تا تکثر طرق موجب خروج ازغرض نشود.

آغاز: *بسمله، الحمدلله رب العالمین و صلواته علی سیدنا محمد النبی و علی اهل بیته.*

پایان: *وابومحمدالقرارکتبهما ... والحمدلله حق حمد والصلوه علی نبیه محمد وآله.*

نسخ، ۱۰۲۴ هـ.ق، عبدالله بن فضل، مشهد حجره از عماره شاه عباس، سر فصلها با مرکب قرمز، روی بعضی کلمات با مرکب قرمزخطکشی شده. ـ جلد: تیماج عنابی، ترنج ونیم ترنج، ضربی، مقوائی، لولادار، ۱۸۰×۲۴۵. ـ کاغذ: اصفهانی، ۱۱۰×۱۶۵، ۱۴۰ برگ، ۲۱ سطر کامل، ۱۴۳۰/س
۲۳۸۷

۳۷۳/ع (فقه)

قواعد الاحکام فی معرفه الحلال و الحرام

از: علامه حلی، زمان تالیف: قرن هفتم هـ.ق.

رک. قواعد الاحکام فی معرفه الحلال و الحرام درین فهرست

آغاز: *بسمله، الحمد لله علی سوابغ النعماء و ترادف الآلاء المتفضل بارسال الانبیاء.*

پایان: *افضل المتقدمین واکمل المتاخرین الواصل الی بحار رحمه الله مولانا عبدالله و سعیت فی اتمامه مستعانا" بالله و حسن توفیقه.*

نستعلیق شکسته و نسخ، ۱۰۵۲ هـ.ق، سر فصلها با مرکب قرمز، روی بعضی کلمات با مرکب قرمزخط کشی شده. ـ جلد: تیماج عنابی، ترنج ونیم ترنج، ضربی، مقوائی، لولادار، ۱۸۰ × ۲۴۵. ـ کاغذ: اصفهانی، ۱۱۵×۱۶۰، ۳۵۸ برگ، ۲۲ سطر کامل، ۱۰۶۱/س
۲۵۳۷

ع/۳۷۴ (دینی)

کتاب وافی
(جلد ششم)

از : محمد بن مرتضی مدعو به محسن (= ملا محسن فیض کاشانی) ، زمان تالیف : قرن یازدهم هـ.ق .

این کتاب جلد ششم کتاب وافی است و در بارهٔ زکوه و خمس و میراث و فرض و عتق و مکاتبه و وقوف و هبات بحث میکند .

آغاز : بسمله ، *الحمدلله والصلوه والسلام علی رسول الله ثم علی اهل بیت رسول الله ثم علی رواته .*

پایان : *ولکن اقول الناس عبید لنا فی الطاعه موال لنا فی الدین فلیبلغ الشاهد الغائب .*

نسخ ، ۱۰۷۴ هـ.ق ، اسماعیل بن ملا میرزا محمد ، سرفصلها با مرکب قرمز ، دارای فهرست باول کتاب ، روی بعضی کلمات با مرکب قرمز خط کشی .ــ جلد : ابره کاغذی ، گل وبوته دار ، عطف چرم مشکی . مقوائی ، لولادار ، ۱۳۰×۲۴۵ .ــ کاغذ : ترمه ، ۱۶۰×۱۶۰ ، ۱۶۱ برگ ، ۲۴ سطر کامل ، ۵۱۵/س
۱۹۸۹

ع/۳۷۵ (تفسیر)

تفسیر صافی
(ربع اول)

از : ملامحسن فیض کاشانی ، زمان تالیف : قرن یازدهم هـ.ق .

این ربع از سورهٔ فاتحه شروع و تا ابتداء سورهٔ انعام میآید .

آغاز : بسمله ، *نحمدک یا من تجلی لعباده فی کتابه بل فی کل شیء*

پایان : *فی کل یوم خمیس لم یلبس ایمانه بظلم و لم یشرک به .....*

نسخ خوش ، ۱۰۸۷ هـ.ق . محمد مدعو به علم الهدی ، قمصر کاشان . سر فصلها با مرکب قرمز ، روی بعضی از جملات با مرکب قرمز خط کشی شده .ــ جلد : تیماج قرمز ، مقوائی ، لولادار ، ۱۶۰×۲۴۵ .ــ کاغذ : ترمه ، ۱۰۰×۱۷۰ ، ۲۳۳ برگ ، ۱۳ سطر کامل ، ۸۲/س
۷۰۳

ع/۳۷۶ (تفسیر)

تفسیر صافی
(جزء ثانی)

از: ملا محسن فیض کاشانی ، زمان تالیف: قرن یازدهم هـ.ق .

این جزء از سورهٔ انعام شروع میشود و تا آخر سورهٔ بنی اسرائیل می‌آید .

آغاز: بسمله ، *الحمدلله الذی خلق السموات و الارض وصف نفسة بمانبه به علی انه .*

پایان: *و یکون مع اصحابه تم الربع الثانی من کتاب الصافی بحمدالله و حسن توفیقه و یتلوه فی الربع الثالث تفسیر سورهٔ کهف ان شاء الله و الحمدلله اولا " و آخرا " .*

نسخ خوش: محتملا " قرن یازدهم هـ.ق ، محمد مدعو به علم الهدی ، سرفصلها با مرکب قرمز ، روی بعضی از جملات با مرکب قرمز خط کشی شده ، مهر ناصرالدین شاه در صفحهٔ اول .ـ جلد: تیماج سبز ، مجدول مذهب ، ضربی ، مقوائی ، ۲۴۵x۱۶۰ .ـ کاغذ: ترمه ، ۱۰۰x۱۷۰ ، ۲۱۵ برگ ، ۲۳ سطر کامل ، ۲۰۸۶/س / ۶۸۴

ع/۳۷۷ (تفسیر)

تفسیر صافی
(جزء ثالث)

از: ملا محسن فیض کاشانی ، زمان تالیف ، قرن یازدهم هـ.ق .

این نسخه حاوی تفسیر قرآن از سورهٔ کهف تا آخر سورهٔ احزاب می‌باشد

آغاز: بسمله ، *الحمدلله الذی انزل علی عبده الکتاب یعنی القرآن .*

پایان: *ولکن نقصوها و حرقوها تم الربع الثالث من کتاب الصافی بحمدالله و حسن توفیقه و یتلوه تفسیر سوره سبا .*

نسخ خوش ، محتملا " قرن یازدهم هـ.ق . ، سر فصلها با مرکب قرمز ، روی پاره‌ای از عبارات و کلمات با مرکب قرمز خط کشی شده .ـ جلد: تیماج زرد ، جدول دار ، مقوائی ، ۲۴۵x۱۶۰ .ـ کاغذ: ترمه ، ۱۰۵x۱۷۰ ، ۱۴۹ برگ ، ۲۳ سطر کامل ، ۲۰۸۸/س / ۷۰۲

ع/۳۷۸ (تفسیر)

تفسیر صافی
(جزء رابع)

از: ملا محسن فیض کاشانی ، زمان تالیف: قرن یازدهم .هـ.ق .
این نسخه از تفسیر سورهٔ سبا تا آخر قرآن را حاویست .
رک . تفسیر صافی درین فهرست .
آغاز: *بسمله ، سورهٔ سبا ، بسمله ،الحمدلله الذی له ما فی السموات و مافی الارض کله نعمه من الله .*
پایان: *من الاجر و الثواب انه بالاجابه جدیرو هو علی کل شیٔ قدیر .*
نسخ خوش، ۱۰۹۲ هـ.ق ، عقیل الحسینی ، سر فصلها با مرکب قرمز ، روی پاره ای از عبارات و کلمات با مرکب قرمز خط کشی شده .ـ جلد: تیماج قرمز ، مجدول ، مقوائی ، لولادار ، ۱۶۰×۲۴۵ .ـ کاغذ: ترمه ، ۱۰۰×۱۷۰ ، ۱۶۱ برگ ، ۱۳ سطر کامل ، ۸۸/س / ۷۰۰

ع/۳۷۹ (دینی)

کتاب الاحتجاج علی اهل اللجاج

از: احمد بن علی بن ابیطالب الطبرسی مکنی به ابو منصور .
نویسنده می‌گوید عدول جماعتی از اصحاب از طریق صحیح احتجاج،مرا بر آن داشت‌که‌دست بتحریر این کتاب زنم و نشان دهم که چگونه باید احتجاج کرد و در امر دین با احتجاج صحیح بچه و سیله باید دوری از لجاج و عناد نمود و طریق متقدمان درین زمینه چه بوده است و راه آنها بر چه مسیر . او با این نیت این‌کتاب را می‌پردازد که حاوی مسائل عدیده و احتجاجات بزرگ بزرگان اسلامی در امر دین می‌باشد .

آغاز: بسمله، الحمدلله المتعالی عن صفات المخلوقین المنزه عن نعت الناعتین.

پایان: کان اشد الناس عذابا " یوم القیامه هم عذابا " فوق عذاب.

نسخ، محتملا" قرن دوازدهم هـ.ق.، احمد بن جعفر طالقانی، سر فصلها با مرکب قرمز، روی پاره ای از جملات و کلمات با مرکب قرمز خط کشی شده، مهر ناصرالدین شاه در اول. ـ جلد: میشن قرمز، مقوائی، لولادار، ۱۷۵×۲۴۰. ـ کاغذ: ترمه، ۱۱۰×۱۷۰، ۱۹۶ برگ، ۲۲ سطر کامل، ۱۴۹۳/س / ۲۰۳۴

۳۸۰/ع (شعر)

دیوان منجک پاشا

از: منجک پاشا، زمان تالیف: قرن یازدهم هـ.ق.

این دیوان از آن منجک پاشا بن محمد پاشا و شامل قصائد و قطعات و ابیات اوست بدون مراعات ترتیب الفبائی حروف آخر قوافی. درین دیوان تعدادی از بزرگان و صاحب مقامان قرن یازدهم هـ.ق. دولت عثمانی مدح شده اند.

آغاز: بسمله، حمدا " لمن خلق الانسان .... علیه ببدیع .... وخص الخواص ببلاغه البیان .....

پایان: و جنبه الخطا و الخطل بمحمد و آله و اصحابه روی الفضل الجلل و الحمدلله وحده و صلی الله علی من لا نبی بعده محمد و آله وصحبه اجمعین.

نسخ، محتملا" ۱۰۶۷هـ.ق.، سرلوحه مذهب، سرفصلها زر و قرمز، جدول دور سطور زر و مشکی، میان مصارع دو جدول زر و مشکی، کاتب این نسخه را برای ناظم دیوان قرائت کرده است. ـ جلد: تیماج تریاکی، ترنج، ضربی، جدول مذهب، یک لائی، ۱۴۰×۲۴۵. ـ کاغذ: فرنگی، فستقی، ۸۵×۱۸۵، ۸۱ برگ، ۱۹ سطر کامل، ۵۱۱/س / ۱۳۴

ع/۳۸۱ (دینی ــ مسائل قرآنی)

کشف الایات

از: محمد رضا بن عبدالحسین منشی‌الممالک .

نویسنده می‌گوید چون مراجعه بایات قرآنی مشکل بود لذا این کشف الایات را بشرح زیر پرداختم: هر کلمه موجود در آیه را بریشه‌اصلی برگرداندم و سپس ریشه اصلی را برحسب ترتیب حروف تهجی در پشت سر هم آوردم و شمارهٔ آیه‌ایکه این کلمه موجود در آنست در مقابل آن ذکر کردم . نویسنده در حاشیه صفحه‌دوم بطور کامل مشخصات و طرز استفاده ازین کشف الایات را ذکر می‌نماید .

آغاز: *بسمله ، کشفت قناع عذار عذراء المقال باسم الله الکبیر المتعال .*

پایان: *یدی من السوره آل عمران .*

نسخ ، محتملا " قرن سیزدهم هـ.ق ، محتملا " نویسنده ، سرفصلها و آیات با مرکب قــرمز .ــ جلد: تیماج مشکی ، مقوائی ، ۱۶۰ × ۲۵۰ . ــ کاغذ: ترمه ، ۱۷۰×۹۰ ، ۲۹۴ برگ ، ۱۹ سطر کامل ، ۲۳/س / ۷۹۳

ع/۳۸۲ (دینی)

استبصار
(جلد سوم)

از: ابوجعفر محمد بن حسن بن علی طوسی (= شیخ طوسی = شیخ الطائفه) ،
زمان تالیف: قرن پنجم هـ.ق .

کتاب استبصار یکی از کتب مهم شیعه است که در احادیث و اخبار می‌باشد . درین نسخه جلد سوم استبصار آمده و آن از جهاد بحث خود را آغاز می‌کند و سپس " دیون " ، " شهادات " ، " قضا " ، " بیوع " ، " نکاح " ، " طلاق " ، عتق ، ایمان ، نذور ، کفارات ، صید ، اطعمه و اشربه ، وقوف ، صدقات ، وصایا ، فرائض ، حدود و دیات را باذکر اسانید و مشایخ می‌آورد .

آغاز: بسمله ،کتاب الجهاد باب من یستحق ان یقسم الغنائم فیهم اخبرنی .

پایان: والله الموفق للصواب والحمدلله رب العالمین والصلوه علی محمد النبی و آله الطاهرین .

نسخ ، ۱۰۹۲ هـ.ق. ، محمد قاسم بن میرزا علی البراری ، سرفصلها با مرکب قرمز ، روی بعضی کلمات با مرکب قرمز خط کشی شده . ــ جلد: تیماج مشکی ، مقوائی ، ۱۵۵×۲۴۵ . ــ کاغذ: دولت آبادی ، ۹۰ × ۱۶۵ ، ۲۳۳ برگ ، ۲۱ سطر کامل ، ۷۵۷/س / ۱۱۷۲

ع/۳۸۳ (ادبیات ــ شعر)

دیوان زهیر

از: زهیر بن ابی سلمی (از شعرای سبعه) .

زهیر یکی از شاعران سبعه معلقه است و درین نسخه اشعار او بدون رعایت ترتیب تهجی حروف آخر قوافی آمده است .

آغاز: و یحک یا قلب اما قلت لک ایاک ان تهلک فیمن هلک

پایان: و اری الشکوی بغیرالله شیئا " لا یفید

نسخ ، ۱۲۳۱ هـ.ق. ، علی الرضا الخوئی ، سرفصلها با مرکب قرمز ، روی بعضی کلمات با مرکب قرمز خط کشی شده . ــ جلد: تیماج مشکی ، سجاف و اندرون تیماج قرمز ، دولائی ، ۱۴۵ × ۲۴۵ . ــ کاغذ: فرنگی ، ۹۰×۱۷۵ ، ۸۵ برگ ، ۱۵ سطر کامل ، ۵۸۱/س / ۱۵۹

ع/۳۸۴ (تفسیر)

مجمع البیان
(مجلد اول)

از: طبرسی ،زمان تالیف: قرن ششم هـ.ق .

در مجلد اول طبرسی غیر از تفسیر سوری از قرآن فنون زیر را مورد بحث

قرار داده است : الفن الاول : فی اعداد الای و الفایده فی معرفتها ، الفن الثانی : فی ذکر اسامی القراء المشهورین فی الامصار و رواتهم ، الفن الثالث : فی ذکر التفسیر و التاویل و المعنی و تحریر جمله موجزه الیها ینساق اکثر الکلام فیما یاتی من الکتب ، الفن الرابع : فی ذکر معانی القرآن و اسامیها ، الفن الخامس : فی اشیاء من علوم القرآن یحال فی شرحها و بسط الکلام فیها علی المواضع لها والکتب المولفه فیها ، الفن السادس : فی ذکر بعض ماجاء من الاخبار المشهوره فی فضل القرآن واهله ، الفن السابع : فی ذکر ما یستحب للقاری من تحسین اللفظ و تزیین الصوت بقراءه القرآن . این مجلد پس ازین فنون از سورهٔ فاتحه شروع به تفسیر میکند تا سورهٔ آل عمران .

آغاز : بسمله ، *الحمد لله الذی ارتفعت عن مطارحه الکفر جلالته* .

پایان : *ولی التسهیل و التیسیر بمنه و لطفه و حسبنا الله و نعم الوکیل* .

نسخ ، ۱۱۰۰ هـ.ق ، محمد علی بن محمد امین بن محمد علی ، یزد ، سرفصلها با مرکب قرمز ، روی بعضی جملات و کلمات با مرکب قرمز خط کشی شده ، صفحهٔ اول نونویس . جلد : تیماج مشکی ، ترنج و نیم ترنج ، ضربی ، مقوائی ، ۱۸۰×۲۴۵ - کاغذ : ترمه ، ۱۱۰×۱۷۰ ، ۴۳۲ برگ ، ۲۱ سطر کامل ، ۱۹۸۳/س / ۷۶۳

۳۸۵/ع (تفسیر)

کشاف

(جلد اول)

از : علامه جارالله زمخشری ، زمان تالیف : قرن ششم هـ.ق .

رک . کشاف جلد اول درین فهرست

آغاز : بسمله ، *الحمد لله الذی انزل القرآن کاملا " مولفا " منظما " و نزله بحسب المصالح* .

پایان : *الی البیت المعمور حشوذ لک النور و ملائکته یصلون علیه حتی یستیقظ* .

نسخ خوش، محتملا" قرن دوازدهم هـ.ق.، سرفصلها با مرکب قرمز، روی بعضی جملات و کلمات با مرکب قرمز خط‌کشی شده، جدول دور سطور زر و مشکی، جدول خارجی زر و مشکی.—جلد: تیماج مشکی، ترنج و نیم ترنج، مذهب، ضربی، مقوائی، ۱۴۰ × ۲۴۵.—کاغذ: دولت آبادی، ۷۵×۱۶۰، ۴۵۹ برگ، ۲۷ سطر کامل، ۱۱۹/س
۷۳۰

ع/۳۸۶ (فلسفه)

امور عامه

از: حامد بن برهان بن ابی ذرالغفاری الجیلانی.

این کتاب که صفحات اول آن افتاده است ظاهرا" شرحی است بر متنی از شمس الائمه قسمت اول آن در بارهٔ ماهیت وعوارض ماهیت چون وحده و تقابل و ترتب و قسمت دوم آن در علت و معلول است، نویسنده در قسمت اول شرح مفصلی آورده و در قسمت دوم از انواع علل و معلولات و مقدمات داخلی و خارجی بحث کرده است.

آغاز نسخه: *بانه غنی عن السبب و لم یریدوا بذلک ان . . . . لا یستغنی عن السبب.*

پایان: *بان الفاعل . . . . مع وصف لا مدخل فی عله عرضیه.*

نستعلیق، ۹۴۵ هـ.ق.، سرفصلها با مرکب قرمز، اول افتاده، نسخه از روی نسخه بخط مصنف نوشته شده.—جلد: تیماج مشکی، ترنج و نیم ترنج، حاشیه ضربی، مقوائی، ۱۳۰×۲۴۵.— کاغذ: اصفهانی، ۸۰×۱۹۵، ۱۳۸ برگ، ۲۶ سطر کامل، ۱۰۵/س
۲۸۱۷

ع/۳۸۷ (ادبیات ــ شعر)

دیوان ابله

از: محمد بن بختیار معروف به ابله بغدادی.

این دیوان حاوی اشعار ابله بغدادیست و در آن مفاوضات و نامه های شعری بین ابله و سایر بزرگان ادب عرب آمده است . در طرز ترتیب رعایت ترتیب الفبائی حروف اخر قوافی شده است .

آغاز: بسمله ، قال محمد بن بختیار المعروف بابله الشاعر ....محمد بن الامام المستظهر بامرالله .

پایان: کم دعوه یقلع فی یومه یارب ماتقلعه دعوه .

نسخ قدیم ، ۵۹۹ هـ.ق ، علی بن محمود بن احمد المقری ، ساده .ـ جلد: تیماج مشکی ، ترنج و نیم ترنج ، ضربی ، مقوائی ، ۱۶۰×۲۵۰ .ـ کاغذ: اصفهانی قدیم ، ۱۱۰×۱۸۰ ، ۱۸۸ برگ ، ۱۷ سطر کامل ، ۵۷۹/س / ۱۶۱

ع/۳۸۸ (تفسیر)

التفسیر الکبیر (= مفاتیح الغیب)

از: محمد بن عمر بن حسین خطیب رازی معروف به امام فخر رازی ، زمان تالیف: قرن ششم هـ.ق .

این جلد حاوی تفسیر سورهٔ فاتحه الکتاب قرآن مجید است .

رک . تفسیر الکبیر درین فهرست .

آغاز: بسمله ، الحمد لله الذی وفقنا لاداء افضل الطاعات واوفقنا علی کیفیه .

پایان: وانظر وافیماد عاکم الله ... فان ذلک انفع لکم و اعود علیکم و لاتسالون الا عن عملکم .

نسخ ، محتملا" قرن دهم هـ.ق . ، سر فصلها با مرکب قرمز ، نسخه متعلق به محمد علم الهدی بن ملا محسن فیض بوده و در پشت صفحهٔ اول خط و مهر او در تاریخ ۱۰۸۴ هـ.ق . آمده است ، روی بعضی جملات با مرکب قرمز خط کشی شده . ـ جلد: تیماج قرمز ، مقوائی ، ۱۸۰×۲۵۰ .ـ کاغذ: ترمه ، ۱۱۵×۱۷۰ ، ۲۹۴ برگ ، ۲۵ سطر کامل ، ۴۵۸/س / ۸۱۰

ع/۳۸۹ (دینی)

بحارالانوار
(جلد یازدهم)

از: محمد باقر بن محمد تقی مجلسی ، زمان تالیف: قرن یازدهم ه.ق.

رک . بحارالانوار مجلسی درین فهرست

آغاز: بسمله ، *الحمدلله الذی اکرمنا بسید انبیائه و اشرف اصفیائه محمد و النجباء . . . .*

پایان: *علی ید مولفه فی شهر شوال من شهور سنه سبع و سبعین بعدالالف من الهجره النبویه و الحمدلله اولا " واخرا " و صلی الله علی محمد و اهل بیته الطاهرین .*

نسخ ، ۱۱۳۲ ه.ق. ، محمد هادی بن محمد حسن اصفهانی ، سرفصلها با مرکب قرمز ، روی بعضی عبارات و اسماء اعلام با مرکب قرمز خط کشی شده .ــ جلد: میشن سرخ ، ترنج و نیم ترنج ، ضربی ، مقوائی ، ۱۸۵×۲۵۰ .ــ کاغذ: اصفهانی ، ۱۱۵×۱۷۰ ، ۲۳۴ برگ ، ۲۲ سطر کامل ، ۱۱۴۷/س / ۱۹۳۰

ع/۳۹۰ (ادب)

محاضره الابرار و مسامره الاخیار

از: شیخ محیی الدین الاعرابی الاندلسی ، زمان تالیف: قرن ششم ه.ق.

این کتاب حاوی مسائل عمده ای در ادبیات و امثال و حکایات و اخبار و سیر مردم عربست و در آن بامثال سائره و تواریخ ملوک عرب و مکارم اخلاق آنها و عجائب افلاک و افاق بر می‌خوریم .

آغاز: بسمله ، *الحمدلله الذی . . . . الفوائد فی محاضره الابرار و جعل نظام القلائد فی مسامره الاخیار .*

پایان: *و هذه اختی رضوی انبتنا تبع متنا "لا تشرک بالله شیئا " انتهی السمر والحمدلله وحده*

نسخ، ۹۹۳هـ.ق.، ابوبکر بن یحیی، قسطنطنیه، سر فصلها با مرکب قرمز .ـ جلد: میشن عنابی، ترنج و نیم ترنج، لچکی، ضربی، مقوائی، ۱۶۵۰ × ۲۴۵ .ـ کاغذ: بخارائی، ۱۰۰×۱۸۰، ۳۴۰ برگ، ۲۱ سطر کامل، ۱۲۲۷/س / ۲۸۸۷

۳۹۱/ع (اخلاق)

جاویدان خرد
(الحکمه الخالده)

از: ابوعلی احمدبن یعقوب مسکویه (ابن مسکویه)، زمان تالیف: قرن چهارم هـ.ق.

ابن مسکویه می‌گوید بجوانی از ابوعثمان جاحظ کتابی خواندم که در آن کتاب سخن از "جاویدان خرد" رفته بود. آنچه جاحظ نقل کرده بود کلمات چندی از جاویدان خرد بود ونیز بسیار بمطالب آن احترام گذارده بود. من در پی یافتن جاویدان خرد برآمدم تاآنرا در نزد موبدان موبد جستم و آن را پر از اشکال ونظائر کثیر ازحکم فارس و هند و عرب و روم یافتم. چون کتاب بدینسان نیکو بمن نمود خاصه وصیت هوشنگ بفرزندش برآن شدم آن وصیت را انتساخ کنم و با تعداد دیگری از وصایا اقوام فوق همراه آورم، نتیجه این کتاب در پند و اندرز واخلاقیات شد.

آغاز: بسمله، قال احمد بن یعقوب مسکویه بعد حمدالله والثناعلیه و هو اهله والصلوه..

پایان: فذلک یجب ان تقتصر علی مبلغ ما احصته و لایطلب الغایه فیما لاغایه له.

نسخ، ۱۰۱۸هـ.ق.، عزیز الله الحسنی السبزواری ابن امیر طاهر معروف به زیرای، سرفصلها با مرکب قرمز، روی اسماء اعلام با مرکب قرمز خط کشی شده.ـ جلد: میشن عنابی، ترنج دار، ضربی مقوائی، لولادار، ۱۸۵×۲۵۰.ـ کاغذ: ترمه، ۹۵×۱۶۵، ۲۷۶ برگ، ۱۲ سطر کامل، ۶۷۲/س / ۱۵۶۸

ع/۳۹۲ (نجوم)

ثمره بطلمیوس

از: بطلمیوس، اهداء به: سورس.

رک. ثمره بطلمیوس درین فهرست.

آغاز: بسمله، *الحمدلله الشاکرین والصلوه والسلام علی محمد و آله الطاهرین و بعد* . . .

پایان: *و کفایتک و هو حسبی ونعم الوکیل تم کتاب بطلمیوس المسمی بالثمره* .

نسخ، ۱۳۱۱ هـ.ق.، سرفصلها با مرکب قرمز، نسخه از روی نسخه ای انتساخ شده که بخط حسین بن عبدالرحمن بن عمرالصوفی در تاریخ نصف شعبان ۳۹۱ هـ.ق. نوشته شده. ــ جلد: ابره کاغذی، مقوائی، ۲۱۵x۱۳۰. ــ کاغذ: فرنگی. (فلفل نمکی) ۱۵۵x۸۵، ۵۱ برگ، ۱۶ سطر کامل، ۸۹۰/س / ۱۱۲۰۰

ع/۳۹۳ (دین)

دره التنزیل و غره التاویل

از: محمد بن مهدی حسینی، زمان تالیف: ۱۲۵۲ هـ.ق، اهداء به: محمد شاه قاجار.

رک. دره التنزیل و غره التاویل درین فهرست

آغاز: بسمله، *هذا کتاب دره التنزیل و غره التاویل. احمد من انزل الفرقان علی احمد* .

پایان: *وتمت کلمه ربک صدقا و عدلا لا مبدل لکلماته و هوالسمیع العلیم* .

نسخ، ۱۲۵۲ هـ.ق.، محمد بن زین العابدین.، سرفصلها با مرکب قرمز، روی بعضی کلمات و عبارات با مرکب قرمز خط کشی شده، جدول دور سطور زر و مشکی و قرمز. ــ جلد: تیماج، مشکی، مقوائی، ۲۵۰x۱۴۰. ــ کاغذ: فرنگی اهار مهره خورده، ۱۸۵x۸۰، ۴۴ برگ، ۲۱ سطر کامل، ۱۸۴۲/س / ۶۹۳

۳۹۴/ع (اصول)

عده الاصول

از: محمد بن حسن بن علی معروف به شیخ طوسی (= شیخ الطائفه) ، زمان تالیف: قرن پنجم هـ.ق.

شیخ طوسی که از بنیانگذاران فقه شیعی است می‌گوید چون اطلاع بر مسائل دینی و فقهی با بی اطلاعی از اصول احکام فقه غیر ممکن است لذا این کتاب را در اصول فقه پرداختم و بر من جز شیخ ابوعبدالله که او را مختصری در علم فقه است و سید مرتضی که مطالبی در امالی است کس دیگر درین زمینه سبقت نگرفته است پس از این مقدمه او وارد مباحث کتاب خود می‌شود و از ماهیه اصول آغاز بحث می‌کند و یکدوره مباحث الفاظ را می‌آورد یعنی پس از تعریف و تقسیم علم اصول بمباحث امر و نهی و عموم و خصوص می پردازد و سپس مجملی در مجمل و مبین می‌آورد و بعد با آوردن مباحثی در اصول عملیه کتاب را بپایان می برد.

آغاز: بسمله ، *الحمدلله وحده والصلوه علی خیر خلقه محمد و آله الطیبین قد سالتم رحمکم.*

پایان: *من ذلک لیبین بذلک ان نسخ الشریعه منها و هذه....*

نسخ ، محتملاً " قرن دهم هـ.ق ، ساده ، اخر ناتمام .ـ جلد: تیماج مشکی ، مقوائی ، ۱۲۰×۲۵۰ .ـ کاغذ: بخارائی ، ۷۵×۱۶۵ ، ۱۷۹ برگ ، ۱۷ سطر کامل ، ۱۴۱۳/س

۲۹۲۹

۳۹۷/ع (مطالب گوناگون)

مجموعه

درین مجموعه کتب زیر آمده وهر یک باشماره فرعی مشخص شده است.

نسخ ، ۱۱۱۷ هـ.ق. ، عبدالله بن لطف الله قائنی. ، سر فصلها با مرکب قرمز ، روی پاره ای از عبارات با مرکب قرمز خط کشی شده ، رساله دوم ناتمام .ـ جلد: تیماج قرمز ، ترنج ونیم ترنج ، ضربی ، مقوائی ، ۱۸۰×۲۴۵ .ـ کاغذ: اصفهانی ، ۱۲۰×۱۸۰ ، ۳۳۲ برگ ، ۲۲ سطر کامل ، ۶۶۶/س

۱۹۴۳

٤/۳۹۷
۱

(دینی)

بحارالانوار

(جلد دوم)

از: محمد باقر بن محمد تقی مجلسی ، زمان تالیف: ۱۰۷۷ هـ.ق .

این جلد از بحارالانوار حاوی کتاب توحید استو در آن از ثواب موحدین و عارفان بحق صحبت می‌کند و نیز از صفات ثبوتی و سلبی ذات باریتعالی مباحثی چند می‌آورد و در آن احادیث راجع باثبات حق و وجود او مفصل آمده است .

آغاز: بسمله ، و به نستعین : *الحمد لله رب العالمین والصلوه علی سید الموحدین و فخر العارفین. . . . .*

پایان: *قدتم المجلد الثانی من کتاب بحارالانوار علی ید مولفه ختم الله له بالحسنی فی غره شهرربیع الثانی من شهورسنه سبع و سبعین بعدالالف الهجره المقدسه علی هاجرها و آله الطاهرین الف الف صلوه و تحیة .*

جای آن درین مجموعه از یک تا ۴۱۶ می‌باشد .

٤/۳۹۷
۲

(دینی)

دعائم الدین وکشف الریبه فی اثبات الکره والرجعه

از: محمد محسن بن عنایت الله .

مساله رجعت و کره یکی از مسائل طرح شده در دین اسلام است نویسنده می‌گوید در باره این مساله مطالبی چند در کتاب کافی کلینی و اعتقادات محمد بن علی بن حسین بن موسی بن بابویه قمی و تنی چند از بزرگان دیگر آمده است چون عبارات همگان را مغشوش یافتم برآن شدم که برای رفع تشویش از عبارات آنها این کتاب را بتفصیل درین باره تحریر نمایم . او درین کتاب از رجعت و دلائل آن بحث وافی می‌کند و مطالب مورد اختلاف را منقح می‌سازد . ظاهرا" قسمت آخر کتاب باید افتاده باشد .

آغاز: بسمله ، *الحمدلله الذی حبب الینا الایمان و زینه فی قلوبنا وکره الینا*

الکفر و الفسوق .

پایان : *قوله جل شانه فی سوره الحج ایضا "الذین ان مکناهم فی الارض اقاموا الصلوه و اتوا الزکوه و امروا بالمعروف .*

جای آن درین مجموعه از ۴۱۷ تا ۶۶۳ می باشد .

۳۹۸/ع (ریاضیات)

مفتاح الحساب

از : غیاث الدین جمشید کاشانی ، زمان تالیف : قرن نهم هـ.ق. ، اهداء به : الغ بیک گورکانی .

غیاث الدین جمشید که از اجله ریاضی دانان عالم اسلام است این کتاب خود را چنین تدوین نموده : مقدمه : در تعریف حساب و عدد و اقسام آن ، مقاله اول : در حساب صحاح شامل شش باب ، مقاله دوم : در حساب کسور شامل دوازده باب ، مقاله سوم در طریقه حساب منجمیس در شش باب .

آغاز : *بسمله ، الحمدلله توحد بابداع الاحاد وتفرد بتالیف صنوف الاعداد .*

پایان : *و هذا اخر ما اردنا ایراده فی هذا الکتاب والحمدلله تعالی علی نعمائـه والصلوه علی خیر خلقه محمد و آله الطیبین الطاهرین واصحابه الهادی المهتدی .*

نستعلیق ، محتملا" قرن یازدهم هـ.ق. ، سرفصلها با مرکب قرمز ، دارای جداول ، روی بعضی کلمات با مرکب قرمز خط کشی شده .ـ جلد : تیماج ، قرمز ، مقوائی . ۱۲۵×۲۵۰ .ـ کاغذ : اصفهانی ، ۶۰×۱۶۰ ، ۱۳۳ برگ ، ۲۳ سطر کامل ، ۱۴۸۰/س

۲۳۹۲

۳۹۹/ع (دینی)

وافی
(جزء اول)

از: محمد بن مرتضی مدعو به محسن (= ملا محسن فیض کاشانی)، زمان تالیف: قرن یازدهم هـ.ق.

درین جزء کتاب "عقل" و "علم" و "توحید" وافی آمده است.

آغاز: بسمله، نحمدک اللهم یا من هدانا بانوار القران والحدیث لمعرفه الفرائض والسنن ....

پایان: ولهذا قال لم یکن شیئا "مذکورا" والمذکور ما حصل فی الذکری فی الخاطر. اخر ابواب معرفه مخلوقاته وافعاله سبحانه و بتمامه قدتم الجزء الاول من کتاب الوافی و هو کتاب العقل والعلم والتوحید و یتلوه فی الجزء الثانی کتاب الحجه انشاءالله والحمد لله اولا "و آخرا" و ظاهرا "و باطنا".

نسخ، محتملا" قرن دوازدهم هـ.ق.، محمد تقی بن محمد زمان رازی..، سرفصلها با مرکب قرمز، روی بعضی کلمات وعبارات با مرکب قرمز خط کشی شده، دارای فهرست باخر کتاب، در صفحات ۱۹۹ و ۲۰۰ نقل قولی است با جوابی در چند مساله فقهی از اقوال شیخیه.ـ جلد: تیماج مشکی، جدول گل و بوته زر، مقوائی، ۲۵۰×۸۰.ـ کاغذ: ترمه ۱۸۵×۱۱۰، ۹۹ برگ، ۲۱ سطر کامل، ۱۷۵۱/س
۲۰۰۷

۴۰۰/ع (دینی)

تعلیقه سجادیه

از: آقا مراد بن علیخان تفرشی، زمان تالیف: ۱۰۴۴ هـ.ق.

این کتاب تعلیقه ایست برجزء سوم کتاب من لایحضره الفقیه و حاوی مطالب مهم راجع بمشکلات موجود در من لایحضره الفقیه مباحث آن از باب قضاء شروع میشود تا آخر "وصیت" می‌آید.

آغاز: بسمله، الجزء الثالث من الحاشیه الموسومه بالتعلیقه السجادیه التی علقها .....

پایان: قال النجاشی انه یعرف و ینکر روی عن الاصبغ و روی عن الباقر و الصادق علیهما السلام.

نسخ، ۱۰۴۴ هـ.ق.، آقا مراد تفرشی(مولف)، ساده، باخر کتابت حدود چهار پنج صفحه یکی در باره یافتن مشیخه من لایحضره الفقیه و دیگر خطبه نحله آمده است. ـ جلد: تیماج زرد، ترنج و نیم ترنج، ضربی، مقوائی، ۱۲۵ × ۲۵۰. ـ کاغذ: اصفهانی، ۱۶۵×۷۵، ۱۵۲ برگ، ۲۳ سطر کامل، ۳۷۳/س / ۳۷۱

۴۰۱/ع (پزشکی)

بحرالجواهر

از: محمد یوسف هروی، اهداء به: محمد وزیر مشهور به امیر بیک.

نویسنده می‌گوید از کتب: "قانون" و "شرح‌الشفاء" و نزهه الارواح" "و قاموس" و "دستور" و "حاوی کبیر" و "الموجز" و شروح آن و "جامع" و "تقویم" و "مجمع اللغه" و کتب دیگر مباحثی که درباره ادویه و اغذیه مفرده و مرکبه و فوائد مجربه آن بحث می‌کند این کتاب را فراهم آوردم و در آن برحسب ترتیب حروف تهجی اول کلمات اسماء ادویه را ترتیب دادم. این کتاب قرابادین و بعباره دیگر کتاب لغت گونه ایست در دانش پزشکی قدیم. علاوه براین در خصوصیات پاره ای از حیوانات و شرح حال اطبای بزرگ مطالب چندی دارد پاره ای از مطالب بزبان فارسی است.

آغاز: بسمله، حمدالعلام احدی ذوالافهام بتحقیق دقائق اللغات العربیه.

پایان: و در هیچ زمین مثل ایشان پیدا نشده است.

نستعلیق خوش، ۱۰۴۰ هـ.ق.، محمدیوسف الحسینی. (مولف) سرفصلها و لغات با مرکب قرمز. ـ جلد: تیماج عنابی، مقوائی، ۱۲۵×۲۵۰. ـ کاغذ: بخارائی، نخودی، ۱۶۰×۶۰، ۳۳۹ برگ، ۱۵ سطر کامل، ۱۴۵۹/س / ۳۱۹

۴۰۲/ع (فقه)

ارشاد الاذهان الی احکام الایمان

از: الحسن بن یوسف بن مطهر معروف به علامه حلی ملقب به جمال الدین مکنی به ابومحمد زمان تالیف: قرن هفتم هـ.ق.

این کتاب در فقه و حاوی بیست بابست بشرح زیر: "طهاره"، "صلوه" "زکوه"، "صوم و اعتکاف"، "حج و مزار"، "جهاد"، "متاجر و شفعه" "دیون ورهن و حجر و ضمان و حوالات و کفالات و صلح و اقرار وکاله"، "اجاره و مزارعه و مساقاه و جعاله و سبق ورمایه و شرکه و مضاربه و ودیعه ولقطه وغصب" "عطایا و وقوف ووصایا و صدقات"، "نکاح" و طلاق"، "خلع و مباراه و ظهار و ایلاء و لعان"، "عتق و تدبیر و مکاتبه و نذور و کفارات"، "صید و ذباحه" و "اطعمه و اشربه"، "مواریث"، "قضا و شهادات"، "حدود"، "جنایات" "دیات"

آغاز: بسمله، *الحمدلله المتفرد بالقیوم والدوام المتنزه عن مشابهه الاعراض والاجسام.*

پایان: *والسلام علی خیر خلقه و اشرفهم محمد النبی وآله الطیبین الطاهرین و سلم تسلیما "کثیرا" دائما" جسیما".*

نسخ، محتملا" قرن یازدهم هـ.ق.، میرزا محمد بن شاهوردی دامغانی، سرفصلها با مرکب قرمز، روی بعضی کلمات با مرکب قرمز خط کشی شده، نیمهٔ دوم نونویس.ـ جلد: تیماج سبز، حاشیه گل و بوته زر، ضربی، مقوائی، ۱۴۵×۲۵۵ .ـ کاغذ: ترمه و فرنگی، ۸۰×۱۶۰، ۱۶۸ برگ، ۲۱ سطر کامل، ۱۸۷۷/س
۲۹۲۸

۴۰۳/ع (فقه)

مسائل وادعیه فقهی

درین نسخه که قسمت اول آن افتاده است مسائل فقهی از طهاره و صلوه با ادعیه مربوط بآنها آمده است البته در قسمت مسائل فقهی، مطالب مختصر و در قسمت

ادعیه حاوی ادعیه مشهور است.

توضیح: در پشت جلد نام کتاب ارشادالاذهان علامه حلی آمده و حال آنکه " فیه ترد د".

آغاز نسخه: . . . . من عمل مجموع مجری هذا المجری و هو ممن اوجب حقه و اوثر مرضاته. .

پایان: یا ذاالجلال و الاکرام و صلی الله علی سیدنا محمد النبی و آله الطاهرین و سلم کثیرا " برحمتک یا ارحم الراحمین.

نسخ، ۱۰۶۰ هـ.ق.، عبدالرحیم بن حسن الاسترابادی.، روی سرفصلها و بعضی کلمات با مرکب قرمز خطکشی شده، اول افتاده. ــ جلد: تیماج سبز، حاشیه گل و بوته زر، ضربی، مقوائی، ۱۵۰×۲۶۰. ــ کاغذ: اصفهانی ۹۵×۱۹۰، ۱۴۶ برگ، ۱۷ سطر کامل، ۸۱۸/س / ۲۵۵۹

۴۰۴/ع (دینی)

وافی

از: محمد بن مرتضی مدعو به محسن (= ملا محسن فیض کاشانی)، زمان تالیف: قرن یازدهم هـ.ق.

درین جلد کتاب حج و عمره و زیارات آمده.

رک. وافی (حج و عمره و زیارات) درین فهرست.

آغاز: بسمله، الحمدلله والصلوه والسلام علی رسول الله ثم علی اهل بیت رسول الله ثم علی رواه . . .

پایان: تم الجزء الثامن من کتاب الحج من اجزاء کتاب الوافی و یتلوه فی الجزء التاسع کتاب الحسبه والاحکام و الشهادات انشاء الله تعالی و الحمدلله اولا " آخرا ".

نسخ و نستعلیق، ۱۱۲۴ هـ.ق.، محمد صادق بن حیدر جهرمی، سرفصلها با مرکب قرمز، روی بعضی کلمات و اسماء اعلام با مرکب قرمز خطکشی شده، دارای فهرست در اول کتاب. ــ جلد: تیماج مشکی، مقوائی، ۱۷۵×۲۳۵. ــ کاغذ: اصفهانی، ۱۰۰×۱۷۵، ۲۲۴ برگ، ۲۳ سطر کامل، ۷۶۵/س / ۲۹۹۳

۴۰۵/ع (دینی)

وافی
(جلد دهم)

از: محمد بن مرتضی مدعو به محسن (= ملا محسن فیض کاشانی) ، زمان تالیف: قرن یازدهم هـ.ق.

درین جزء مباحث راجع به " معایش " و " مکاسب " و " معاملات " آمده است یعنی عقود و ایقاعات جایز در فقه شیعه.

آغاز: بسمله ، *الحمد لله والصلوه والسلام علی رسول الله ثم علی اهل بیت رسول الله ثم علی رواه احکام الله . . .*

پایان: *تم کتاب المعایش والمکاسب والمعاملات من اجزاء کتاب الوافی ویتلوه فی الجزء الحاذی عشر کتاب المطاعم و امثال والتجملات انشاء الله تعالی و الحمد لله اولا " و آخرا " و صلی الله علی محمد و آله .*

نسخ ، محتملا " قرن دوازدهم هـ.ق. ، سرفصلها با مرکب قرمز ، روی بعضی کلمات با مرکب قرمز خطکشی شده . ـ جلد: میشن عنابی ، ترنج و نیم ترنج ، مذهب زر ضربی ، مقوائی ، لولادار ، ۱۲۰×۲۴۰ . ـ کاغذ: ترمه ، ۷۰×۱۸۵ ، ۲۲۵ برگ ، ۲۳ سطر کامل ، ۱۶۸۱/س
۲۰۰۵

۴۰۶/ع (دینی)

وافی
(جلد پنجم)

از: محمد بن مرتضی مدعو به محسن (= ملا محسن فیض کاشانی) ، زمان تالیف: قرن یازدهم هـ.ق.

این جزء حاوی مباحث زیر است: مبحث فضل صلوه و فرضها و بدوها و عللها و نوافلها (حاوی بیست و یک باب) ، مبحث مواقیت الصلوه (حاوی ۲۵ باب) ، مبحث لباس مصلی و مکان او و قبله و نداء (از باب پنجاه تا باب ۸۲) ، مبحث صلوه

و اذکار و آداب و علل آن (از ۸۳ تا باب ۱۵۰) ، مبحث صلوه جمعه و جماعه و شرایط و آداب این دو (۱۵۱ تا باب ۱۸۰) ، مبحث بقیه الصلوه و المسنونات و المفروضات (۱۸۱ تاباب ۲۰۱) ، مبحث ابواب ذکر و دعا و فضائل آن (۲۰۲ تا باب ۲۵۱) ، مبحث ابواب قران و فضائل آن (۱۵۱ تا باب ۲۷۰) .

آغاز : بسمله ، *الحمد لله والصلوه والسلام علی رسول الله ثم علی اهل بیت رسول الله ثم علی رواه .*

پایان : *و یکون فیما جمعه امیرالمومنین علیه السلام اوجاء الاختلاف من قبل تحدید للایات و حسابها*

نسخ ، محتملا " قرن دوازدهم ه.ق . ، سرفصلها با مرکب قرمز ، روی بعضی جملات با مرکب قرمز خط کشی شده ، جدول دور سطور قرمز ، در پشت صفحه اول آمده " : بسم الله هـذا الکتاب المستطاب ملک ولدی و قره عینی و سمی والدی العلامه قدس سره القدوسی نور الله تعالی بصیرته بنور العرفان و جعله عن خلص اهل الایقان کتب بیمناه الخائنه ابن محمد سعید محمد الشهیر بصدرالدین (اگر محمد مشتهر بصدرالدین ملاصدرا باشد نسخه بسیار قابل اهمیت است وفیه تردد زیرا مـلا صدرا محمدبن ابراهیم است) . جلد : تیماج عنابی سجاف تیماج ماشی ، مقوائی ، ۱۳۵×۲۴۰ . کاغذ : دولت آبادی ۸۵×۱۸۰ ، ۲۹۸ برگ ، ۲۳ سطر کامل ، س/۶۶۷ / ۱۹۹۶

ع/۴۰۷ (دینی)

وافی
(جز نهم)

از : محمد بن مرتضی مدعو به محسن (= ملا محسن فیض کاشانی) ، زمان تالیف : قرن یازدهم ه.ق .

درین جزء مباحث زیر می آید : جهاد : (حاوی بیست و یک باب) ، امر بمعروف و نهی از منکر و دفاع و اعانه : (حاوی هفت باب) ، حدود وتعزیرات : (حاوی پنجاه باب) ، مبحث قصاص و دیات : (حاوی سی وشش باب) ، مبحث قضا و شهادات : (حاوی سی باب) .

آغاز: بسمله الحمد لله والصلوه والسلام علی رسول الله ثم علی اهل بیته رسول الله ثم علی رواه احکام الله . . .

پایان: والحمدلله الذی هدانا بهم وباحکامهم الی الطریق القویم و الصراط المستقیم اخر ابواب القضاء و الشهادات و بتمامهاتم کتاب الحسبه و الاحکام و الشهادات من اجزاء کتاب الوافی ویتلوه فی الجزء العاشر کتاب المعایش و المکاسب و المعاملات انشاء الله تعالی و الحمدلله اولا " و آخرا "

نسخ ، محتملا " قرن دوازدهم ه.ق. ، سرفصلها با مرکب قرمز ، روی بعضی جملات با مرکب قرمز خط کشی شده ، دارای فهرست در اول کتاب .ــ جلد: تیماج مشکی ، مقوائی ، ۱۸۰×۲۴۵ .ــ کاغذ: اصفهانی ، ۱۰۵×۱۷۵ ، ۱۷۶ برگ ، ۲۳ سطر کامل ، ۶۶۸/س
۱۹۸۸

۴۰۸/ع (مطالب گوناگون)

مجموعه

درین مجموعه کتب زیر آمده و هر یک با شماره فرعی مشخص شده است .

نسخ ، قرن یازدهم ه.ق. ، محمدتقی بن ابی الحسن ، سرفصلها با مرکب قرمز ، روی بعضی جملات با مرکب قرمز خط کشی شده ، دارای فهرست در اول کتاب ، حواشی شاید بخط مجلسی باشد .ــ جلد: تیماج مشکی ، مقوائی ، ۱۸۰×۲۵۵ .ــ کاغذ: اصفهانی ، ۱۱۰×۱۷۵ ، ۱۹۹ برگ ، ۲۱ سطر کامل ، ۱۳۰۵/س
۲۰۰۰

۴۰۸/ع
۱ (دینی)

وافی
(جزء ششم)

از: محمد بن مرتضی مدعو به محسن (= ملا محسن فیض کاشانی) ، زمان تالیف: قرن یازدهم ه.ق.

این جزء حاوی مباحث زیر است: " زکوه مال و فطره (از باب یک تا ۲۸) خمس (از باب ۲۹ تا باب چهل) ، الانفاق و المعروف و حقوقهما (از باب چهل و یکم تا ۶۷) ، عتق و انعتاق: (از ۶۸ تا ۸۳) .

آغاز: *الحمدلله والصلوه والسلام علی رسول الله ثم علی اهل بیت رسول الله ثم علی رواه احکام الله.*

پایان: *و یتلوه فی الجزء السابع کتاب الصیام و الاعتکاف والمعاهدات انشاء الله تعالی و الحمدلله اولا " و آخرا " و باطنا ".*

جای آن درین مجموعه از صفحه یک تا ۲۲۳ می‌باشد.

۴۰۸/ع (دینی)
۲

وافی
(جزء هفتم)

از: محمد بن مرتضی مدعو به محسن (= ملا محسن فیض کاشانی) ، زمان تالیف: قرن یازدهم هـ.ق.

این جزء درین نسخه چنین آمده است: مبحث ابواب فرض الصیام و فضل و علت واقسام و علامه دخول الشهر (از باب یک تا باب بیستم) ، مبحث نواقض الصیام و شرائط و آداب و مایجیز فواته (از باب ۲۱ تا باب ۵۷) ، مبحث ابواب فضل شهر رمضان و لیله القدر و العمل فیها (از باب ۵۸ تا باب ۶۶) ، مبحث ابواب النذور (از باب ۶۷ تا باب ۵۷) .

آغاز: بسمله و به ثقتی: *الحمدلله والصلوه والسلام علی رسول الله ثم علی اهل بیت رسول الله.*

پایان: *و یتلوه فی الجزء الثامن من کتاب الحج و العمره و الزیارات انشاء الله و الحمدلله اولا " و آخرا ".*

جای آن درین مجموعه از ۲۲۴ تا ۳۹۷ می‌باشد.

ع/۴۰۹ (دینی)

مجموعه

درین مجموعه کتب زیر آمده و هر یک با شماره فرعی مشخص شده است.
نسخ، ۱۰۹۰ هـ.ق.، محمد ابراهیم بن محمد رضا، سرفصلها با مرکب قرمز، روی بعضی کلمات و عبارات با مرکب قرمز خط کشی شده.ـ جلد: میشن سرخ، مقوائی، لولادار، ۲۴۵x۱۷۵.ـ کاغذ: اصفهانی، ۱۱۰x۱۷۰، ۳۱۷ برگ، ۲۵ سطر کامل، ۸۳۲/س
۱۹۹۱

ع/۴۰۹
۱
(دینی)

وافی
(جزء هفتم)

از: محمد بن مرتضی مدعو به محسن (= ملامحسن فیض کاشانی)، زمان تالیف: قرن یازدهم هـ.ق.

درین نسخه یک دوره احکام راجع به صیام یعنی روزه گرفتن و شرایط روزه گیر وواجبات و منهیات روزه و مطالب استطرادی دیگر آمده است. علاوه بر آن مسائل راجع باعتکاف نیز ذکر گردیده است و بآخر آن نیز مطالبی در باره نذر و ایمان دارد.

آغاز: *بسمله وبه ثقتی، الحمدلله والصلوه والسلام علی رسول الله ثم علی اهل بیت رسول الله ثم علی رواه احکام الله . . .*

پایان: *تم الجزء السابع کتاب الصیام و الاعتکاف و المعاهدات من اجزاء کتاب الوافی و یتلوه فی الجزء الثامن کتاب الحج و العمره و الزیارات انشاء الله و الحمدلله اولا " و آخرا ".*

جای آن درین مجموعه از صفحه یک تا ۱۲۱ می‌باشد.

۶/۴۰۹
۲

(دینی)

وافی
(جزء هشتم)

از: محمد بن مرتضی مدعو به محسن (= ملامحسن فیض کاشانی) ، زمان تالیف: قرن یازدهم هـ.ق.

رک. کتاب الحج و الزیارات درین فهرست

آغاز: بسمله و به ثقتی ، *الحمدلله رب العالمین والصلوه علی محمد و عترته الطاهرین و بعد فهذا فهرس...*

پایان: *آخر ابواب الزیارات وشهود المشاهد والمساجد و بتمامها ... و یتلوه فی الجزء التاسع کتاب الحسبه و الاحکام و الشهادات ان شاء الله تعالی و الحمد لله اولا " و آخرا "* .

جای آن درین مجموعه از ۱۲۱ تا ۴۱۷ می‌باشد.

۶/۴۰۹
۳

(دینی)

وافی
(جزء نهم)

از: محمد بن مرتضی مدعو به محسن (= ملامحسن فیض کاشانی) ، زمان تالیف: قرن یازدهم هـ.ق.

درین جزء ابواب الحسبه و احکام الشهادات و جهاد و امربمعروف و نهی از منکر و باب حدود و میراث و قصاص و دیات می‌آید ودرآنها علل احکام نیزذکر میشود و حکم مستخرجه بیان می‌گردد.

آغاز: بسمله و ثقتی ، *الحمدلله والصلوه والسلام علی رسول الله ثم علی اهل بیت رسول الله ثم علی ...*

پایان: *آخر ابواب القضاء و الشهادات و بتمامها تم کتاب الحسبه والاحکام و الشهادات من آخر کتاب الوافی ویتلوه فی الجزء العاشر کتاب المعایش و المکاسب و المعاملات ان شاء الله تعالی و الحمدلله اولا " و آخرا "* .

جای آن درین مجموعه از ۴۱۹ تا ۶۳۳ می‌باشد.

(مطالب گوناگون)

ع/۴۱۰

مجموعه

درین مجموعه کتب زیر آمده و هر یک با شمارهٔ فرعی مشخص شده است.
نسخ، ۱۰۹۰ هـ.ق.، صالح بن محمد شفیع، سرفصلها با مرکب قرمز، روی بعضی کلمات وجملات بامرکب قرمز خط کشی شده، دارای فهرست در اول کتاب و هم چنین فصل ۱۴ در صفحهٔ ۲۱۰، چند صفحه میان دو قسمت نانویس.- جلد: میشن تریاکی، مقوائی، لولادار ۱۷۰×۲۵۰.- کاغذ: اصفهانی، ۱۰۰×۱۶۰، ۳۶۸ برگ، ۲۰ سطر کامل، س/۱۵۹۲ / ۲۰۰۶

(دینی)

ع/۴۱۰
۱

وافی
(جزء سوم)

از: محمد بن مرتضی المدعو به محسن (= ملا محسن فیض کاشانی)، زمان تالیف: قرن یازدهم هـ.ق.

درین جزء یعنی جزء ثالث کفر و ایمان وافی آمده است.

رک. وافی درین فهرست.

آغاز: بسمله، و به نستعین، الحمدلله والصلوه والسلام علی رسول الله ثم علی اهل بیت رسول الله ثم علی رواه

پایان: اما التائبون فان الله تعالی یقول علی المحسنین من سبیل آخر ابواب الذنوب و تدارکها وبتمامها قدتم الجزء الثالث من کتاب الوافی و هو کتاب الایمان والکفر و یتلوه فی الجزء الرابع کتاب الطهاره و التزیین انشاء الله العزیز والحمد لله اولا" و آخرا" و باطنا" و ظاهرا".

جای آن درین مجموعه از صفحهٔ یک تا ۴۰۶ می‌آید.

۴۱۰/ع (دینی)
۲

وافی
کتاب الروضه

از: محمد بن مرتضی مدعو به محسن (= ملامحسن فیض کاشانی) ، زمان تالیف: قرن یازدهم ه.ق.

رک. کتاب‌الروضه وافی . درین فهرست .

آغاز: بسمله و بهثقتی ، *الحمدلله‌والصلوه‌والسلام علی رسول الله ثم علی اهل بیت رسول الله ثم علی رواه احکام الله ثم علی من انتفع .*

پایان: *وهکذا حالنا فی تالیف هذا الکتاب و اتمامه و الاغراق فی نزع قوس التوفیق لاصابه سهامه و الحمدلله علی ذلک و علی سائر نعمه و انعامه وبتمامها ثم کتاب الروضه من اجزاء الوافی و یتلوه فی الجزء الخامس عشر خاتمه الکتاب انشاء الله و الحمدلله اولا " و آخرا " .*

جای آن درین مجموعه از ۴۰۹ تا ۷۳۷ می‌باشد .

۴۱۱/ع (دینی)

وافی (کتاب الروضه)

از: محمد بن مرتضی مدعو به محسن (= ملامحسن فیض کاشانی) ، زمان‌تالیف: قرن یازدهم ه.ق.

این نسخه جزء چهاردهم از کتاب وافی است . نویسنده می‌گوید طبق آیات قرآنی: "کسانی‌که ایمان بیاورند و عمل صالح کنند در روضات جنات می‌باشند" روضات جنات در دنیا علم و معرفه است .

رک. کتاب الروضه وافی درین فهرست .

آغاز: بسمله ، *الحمدلله والصلوه والسلام علی رسول‌الله و علی اهل بیت رسول الله ثم علی رواه احکام الله .*

پایان: *نختم‌وفی‌الله‌امداده ،جمعت الاحادیث تاریخه اذاانت‌احسنت تعداده .*

نسخ، ۱۰۷۲ هـ.ق.، محمد شریف، سر فصلها با مرکب قرمز، روی بعضی کلمات و عبارات با مرکب قرمز خط کشی شده. ــ جلد: تیماج مشکی، مقوائی، ۲۵۵×۱۸۵. ــ کاغذ: اصفهانی، ۱۰۵×۱۸۰، ۱۳۷ برگ، ۱۳ سطر کامل، ۱۶۹۸/س
۲۰۰۲

۴۱۲/ع (دینی)

وافی
(جلد اول)

از: محمد بن مرتضی مدعو به محسن (= ملا محسن فیض)، زمان تالیف: قرن یازدهم هـ.ق.

این کتاب جلد اول کتاب وافی است و حاوی توحید و علم و عقل می‌باشد بشرح زیر: مبحث اول العقل والعلم والتوحید (از باب یک تا باب بیست وششم)، مبحث دوم: معرفه الله تعالی (از باب بیست وهفتم تا باب چهل و دوم)، مبحث سوم: معرفه صفاته سبحانه و اسمائه (از باب چهل و سوم تا باب چهل و هشتم) مبحث چهارم: معرفه مخلوقاته و افعاله و سبحانه (از باب چهل و نهم تا باب پنجاه و هشتم).

آغاز: بسمله، *نحمدک اللهم یا من هدانا بانوار القرآن و الحدیث لمعرفه الفرائض و السنن...*

پایان: *قدتم الجزء الاول من کتاب الوافي و هو کتاب العقل و العلم والتوحید و یتلوه فی الجزء الثانی کتاب الحجه انشاء الله و الحمدلله اولا" و آخرا" و ظاهرا" و باطنا".*

نسخ، قرن یازدهم هـ.ق.، محمد عسکر رجاء، سرفصلها با مرکب قرمز، روی بعضی کلمات و عبارات با مرکب قرمز خط کشی شده. این کتاب در کتابخانه شیخ احمد احسائی و پسر او بوده و خط ومهر هردو در پشت فهرست وجود دارد، نسخه جهت برادر زاده ملامحسن فیض محمد بن مومن مدعو به مرتضی (علم الهدی) قرائت شده. ــ جلد: میشن عنابی، مقوائی، ۱۶۰×۲۷۰. ــ کاغذ: اصفهانی، ۹۰×۱۹۰، ۱۳۴ برگ، ۲۳ سطر کامل، ۵۶۳/س
۱۹۹۹

۴۱۳/ع (دینی)

بحارالانوار
(جلد اول و دوم)

از: میر محمد باقر مجلسی ، زمان تالیف: قرن یازدهم هـ.ق .
درین نسخه ابتداء جلد اول بحارالانوار که در " عقل و علم " است و از صفحه یک تا ۲۵۸ آن می باشد آمده وبعد جلد دوم بحارالانوار که در "توحید" است از ۲۶۰ تا ۵۳۰ می‌آید . آخر نسخه افتادگی دارد .
رک. بحارالانوار جلد اول و دوم درین فهرست
آغاز: *بسمله ، الحمدلله‌الذی سمک سماءالعلم و زینها ببر و جهاللنا ظرین و علق علیها .*
پایان نسخه: *وانا ظنننا ان لن نعجز الله فی الارض ولن نعجزه هر با . . . . . این مسرور .*
نسخ ، محتملا" قرن دوازدهم هـ.ق . ، سرفصلها با مرکب قرمز ، روی بعضی عبارات با مرکب قرمز خط کشی شده .ـ جلد: تیماج ساده ، مقوائی ، ۷۵×۲۴۰ .۰ـ کاغذ: اصفهانی ، ۱۰۵×۱۷۰ ، ۲۶۵ برگ ، ۲۳ سطر کامل ، ۸۵۵/س
۱۹۲۱

۴۱۴/ع (دینی)

بحارالانوار
(جلد سوم)

از: محمد باقربن محمد تقی مجلسی ، زمان تالیف: قرن یازدهم هـ.ق . (=۱۰۸۰ هـ.ق) .
این نسخه جلد سوم از کتاب بحارالانوار مجلسی است وحاوی مباحث عدل و معاد است و در آن این دو مبحث مفصل مورد نقد قرار می‌گیرد . قسمت اول این جلد درین نسخه افتاده است .
آغاز نسخه: *بالعلم فلا یکون تقدیرا " ولا یکون ایضا " بالفکر و الله متعال من خلق الفواحش . . .*

پایان: هذا آخر ما اردنا ایراده فی هذا المجلد من کتاب بحارالانوار و لعنه الله علی ظالمیهم وقاتلیهم و غاصبی حقوقهم و مبغضیهم و فی مخالفیهم ابد الآبدین.

نسخ، محتملا" قرن دوازدهم هـ.ق.، سرفصلها با مرکب قرمز، روی بعضی کلمات با مرکب قرمز خط کشی شده، اول افتاده، در اثر صحافی به صفحات اول ناقص است. ـ جلد: تیماج قرمز، مقوائی، ۱۸۰×۲۵۰. ـ کاغذ: اصفهانی، ۱۰۵×۱۶۵، ۳۸۱ برگ، ۲۳ سطر کامل، ۸۵۸/س
۱۹۱۸

۴۱۵/ع (دینی)

بحارالانوار
(جلد پنجم)

از: میر محمد باقر بن محمد تقی مجلسی، زمان تالیف: قرن یازدهم هـ.ق.

درین جلد مجلسی در بارهٔ پیغمبران و صاحبان دین و مصائبی که برسر آنها رفته و تحمل آنها درقبال این شدائد بحث می‌کند. ابتدای این نسخه افتاده است. این جلد در حقیقت قصص الانبیاء می‌باشد.

آغاز نسخه: " ماقتتلوا و لکن الله یفعل ما یرید ال عمران ان الله اصطفی

پایان: والحمدلله اولا" وآخرا" و صلی الله علی محمد سید المرسلین و اهل بیته الطاهرین المکرمین و لعنه الله علی اعدائهم اجمعین.

نسخ، محتملا" قرن دوازدهم هـ.ق.، ساده، اول افتاده. ـ جلد: تیماج، عنابی، مقوائی، ۱۸۰×۲۵۰. ـ کاغذ: فرنگی، ۱۱۰×۱۶۵، ۴۳۵ برگ، ۲۵ سطر کامل، ۷۷۷/س
۱۹۲۲

۴۱۶/ع (دینی)

بحارالانوار
(جلد نهم)

از: میر محمد باقر بن محمد تقی مجلسی، زمان تالیف: قرن یازدهم هـ.ق.

درین جلد مجلسی از فضائل امیرالمومنین علی علیه السلام امام اول شیعیان بحث می‌کند و نیز در این جلد از روز ولادت تا وقت مرگ همه حوادث ایام حضرت علی را می‌آورد.

آغاز: بسمله الحمدلله الذی شید اساس الدین و نورمناهج الیقین بمحمد سیدالمرسلین . . .

پایان: من خبر اللوح و الخواتیم و ما نص به علیهم فی الکتب السالفه و غیرها.

نسخ، محتملاً " قرن دوازدهم هـ.ق. ، سرفصلها با مرکب قرمز، روی بعضی عبارات وکلمات و اسماء اعلام با مرکب قرمز خط کشی شده. ـ جلد: تیماج عنابی، ترنج و نیم ترنج، ضربی، مقوائی، ۱۸۰×۲۵۰. ـ کاغذ: فرنگی، ۱۱۵×۱۸۵، ۵۷۰ برگ، ۱۷ سطر کامل، ۶۶۳/س / ۱۹۲۸

۴۱۷/غ (دینی)

بحارالانوار

(جلد پانزدهم)

از: میر محمد باقر بن محمد تقی مجلسی، زمان تالیف: قرن یازدهم هـ.ق.

درین جلد مجلسی از کفر و ایمان سخن می‌گوید و نشان می‌دهد که کفر چیست و ایمان چیست و چگونه تحقق می‌یابد. ابتدای نسخه افتادگی دارد.

آغاز نسخه: . . . . .اولیاء هم الطاغوت یخرجونهم من النور . . . . .

پایان: رعته ای العداوه مع . . . . یحصد منه مثله و هو عداوه.

نسخ، ۱۱۲۴هـ.ق. ، محمدنصیر، سرفصلها با مرکب قرمز، اول افتاده، روی بعضی کلمات و عبارات با مرکب قرمز خط کشی شده. ـ جلد: تیماج عنابی، مقوائی، لولادار، ۱۸۰×۲۵۰. ـ کاغذ: فرنگی، ۱۰۵×۱۸۵، ۲۳۲ برگ، ۲۱ سطر کامل، ۸۲۸/س / ۱۹۱۶

۴۱۸/ع (کلام)

حاشیه‌ملازاده‌بر تجرید العقاید

از: ملازاده، زمان تحریر حاشیه، قرن دهم ه.ق.، اهداء به رستم پاشا (داماد سلیمان خان).

تجرید خواجه‌طوسی در کلام بوسیله میرسید شریف جرجانی حاشیه دقیقی خورده و درین حاشیه مسائل عدیده ای از طرف میرسید شریف طرح و ایراد گرفته شده است. فاضلان بسیار باین ایرادات توجه کرده و هر یک پاسخی گفته‌اندکه ازآنجمله است حاشیه ملازاده دانشمند معروف عثمانی. او بصورت "قال" قول میرسید شریف را آورده و باعبارت " اقول" جواب خود را داده است.

آغاز: بسمله، *الحمدلله لمن وجب وجوده بذاته و تنزه عن الحدوث....*

پایان: *اقول اختیار للشق الاخیر و منع الف و ح*

نستعلیق، محتملا" قرن دوازدهم ه.ق.، سر لوحه مذهب زر و شنجرف و لاجورد و سبز، سرفصلها با مرکب قرمز و زر، جدول دور سطور زر و مشکی.ـ جلد: تیماج قهوه‌ای، ترنج و نیم ترنج، حاشیه مطلای گل و بوته زر، ضربی، مقوائی، اندرون ترنج، متن آبی، گل و بوته سیاه، ۱۵۵ × ۲۴۰.ـ کاغذ: اصفهانی، ۸۰×۱۶۰، ۳۱۴ برگ، ۲۳ سطر کامل، ۱۱۸۷/س
۱۵۷۸

۴۱۹/ع (دینی)

وافی
(جزء چهارم)

از: محمدبن مرتضی مدعو به محسن (ملامحسن فیض کاشانی)، زمان تالیف: قرن یازدهم ه.ق.

این کتاب جزء چهارم وافی ملا محسن فیض است وحاوی مباحث طهاره و تزیین می‌باشد.

رک. وافی جزء چهارم درین فهرست

آغاز: بسمله، الحمدلله والصلوه علی رسول الله ثم علی اهل بیت رسول الله ثم علی رواه احکام الله . . . .

پایان: و یتلوه من الجزء الخامس کتاب الصلوه و الدعا و القرآن انشاء الله والحمد لله اولا" و آخرا" و صلی الله علی محمد و اهل بیته .

نسخ، ۱۰۷۱ هـ.ق.، عبدالرشید بن نورالدین ، سر فصلها با مرکب قرمز، روی بعضی کلمات و عبارات با مرکب قرمز خط کشی شده، نسخه جهت مولف خوانده شده و مولف بخطخود در آخر آن تصدیق کرده است .ــ جلد: تیماج عنابی ، جدول مذهب، ضربی ، مقوائی، ۱۲۵×۲۴۵ .ــکاغذ: اصفهانی، ۷۵×۱۵۰، ۲۱۶ برگ، ۱۷ سطر کامل، ۱۵۲۲/س / ۱۹۹۵

۴۲۰/ع (دینی ــ فقه)

شرح قواعد الاحکام
(= جامع المقاصد)

از: محقق ثانی (= آقا شیخ علی کرکی) ، زمان تالیف: قرن دهم هـ.ق.

قواعد الاحکام علامه حلی از مهمترین کتب فقه شیعه است . این کتاب بوسیله محقق ثانی فقیه معروف دوره صفوی شرح شده و در ضمن شرح فتاوای محقق نیز آمده است. نسخه از ابتدای کتاب حج تا آخر باب متاجر را دارد.

آغاز: بسمله، الحج لغه القصد الشائع انه القصد المتکرروان کان اطلاق علی القصد . . . .

پایان: اویقول احدهما اقلنک فبعید الاخر و لو تقابلا

نسخ، محتملا" قرن دوازدهم هـ.ق.، سرفصلها با مرکب قرمز، قسمت دوم ناتمام .ــ جلد: میشن سرخ، جدول مذهب، مقوائی، لولادار، ۱۴۰×۲۴۵ .ــ کاغذ: فرنگی، ۸۰×۱۶۵، ۲۳۰ برگ، ۲۱ سطر کامل، ۱۹۲۲/س / ۲۵۴۳

۴۲۱/ع (منطق)

شرح شمسیه

رک. شرح شمسیه درین فهرست

آغاز نسخه: ...... ذلک الشیء فیکون حاصلا " قبل حصوله ....

پایان: ان یکون جزء الشیء مطلق بالبرهان لان الاجزاء بنیه الثبوت للشی ولیکن هذا اخر ما اردنا ایراده فی هذا الاوراق.

نستعلیق، ۱۰۹۵ هـ.ق. ، اسماعیل بن اصیل گیلانی کوچصپهانی ، سرفصلها با مرکب قرمز، جدول دور سطور زر و مشکی و قرمز، اول افتاده. ــ جلد. تیماج مشکی، مقوائی، ۱۴۵×۲۵۰. ــ کاغذ: ترمه، ۸۳ برگ، ۱۶ سطر کامل، ۱۶۷۳/س / ۲۸۲۴

۴۲۲/ع (دینی)

خصال

از: محمد بن بابویه قمی (شیخ صدوق).

نویسنده می‌گوید چون بکار مشایخ واسلاف خود نگریستم متوجه شدم که‌آنها کتابی در اعداد خصال محموده و مذمومه ننوشته اند لذا برآن شدم که کتابی درین زمینه بنگارم پس این کتاب را در صد باب که همگی حکایت از مسائل طهاره و وضو و صلوه و اعمال عباد می‌کند پرداختم.

آغاز: بسمله، الحمدلله رب العالمین والصلوه علی خیر خلقه محمد وآله الطیبین و بعد فهذه فهرست.....

پایان: الفالف عالم و الفالف آدم انت فی اخر ملک العوالم.

نسخ، ۱۰۷۶ هـ.ق. ؛ محمد فاضل بن سلان محمد تونی ، سرفصلها با مرکب قرمز، روی بعضی جملات وکلمات با مرکب قرمز خط کشی شده. ــ جلد: میشن عنابی، ترنج و نیم ترنج، ضربی، مقوائی، ۱۲۵×۲۵۰. ــ کاغذ: اصفهانی، ۶۰×۱۵۰، ۴۹۳ برگ، ۱۷ سطر کامل، ۱۳۳۴/س / ۲۰۵۹

۴۲۳/ع (کلام)

شرح تجرید العقائد

از: ملا علی قوشچی.

این شرح را قوشچی براثر خواهش علاقه مندان درشش مقصد زیر پرداخته است:

مقصد اول: امور عامه، مقصد ثانی: جواهر و اعراض، مقصد ثالث: اثبات صانع و صفات او، مقصدرابع: نبوه، مقصدخامس: امامت. مقصد سادس، معاد.

آغاز: بسمله، *اما بعد حمد واجب الوجود علی نعمائه والصلوه علی سیدانبیائه و علی اکرم احبائه.*

پایان نسخه: *نفع الله به الطالبین و جعله ذخر الیوم الدین انه خیر موفق و معین.*

نسخ نسبه خوش، محتملا" قرن یازدهم هـ.ق.، سرفصلها با مرکب قرمز، روی بعضی عبارات و کلمات با مرکب قرمز خط‌کشی شده، آخر افتاده. ــ جلد: تیماج مشکی، ترنج‌ونیم ترنج، ضربی، یک لائی، ۲۴۵×۱۴۰. ــ کاغذ: فرنگی، فستقی، ۸۰×۱۷۰، ۳۰۶ برگ، ۲۳ سطر کامل، ۱۷۶۸/س / ۱۶۲۹

۴۲۴/ع (تاریخ دینی)

کتاب الطبقات الکبیر

(جزء اول تا رابع)

از: محمد بن سعد کاتب الواقدی مکنی به ابی عبدالله، زمان تالیف: قرن سوم هـ.ق.

این کتاب در شرح حال پیغمبر اسلام است ابتداء شرحی از اقوام عرب و از انبیاء بنی اسرائیل دارد تا باین حضرت می‌پیوندد و بعد از خاندان واجداد پیغمبر بحث می‌کند و سپس بزندگانی پیغمبر می‌رسد و از بدء زندگی و دورهٔ جوانی و حوادث ایام و غزوات او تا گاه مرگ صحبت می‌کند. نویسنده سعی برآن دارد که مطالب را با اخبار صحیحه بیاورد.

توضیح: این کتاب چاپ شده است.

آغاز: بسمله، *اخبرنا الشیخ ابومحمد عبدالله بن دهبل بن علی بن منصور.*

پایان: *فقال جبریل نهنیک یا رسول الله وهناه المسلمون.*

نسخ قدیم، ۶۷۹هـ.ق.، محمد اسماعیل بن حسن بن علی بن حسین

هرقلی ، سرفصلها در وسط سطر کمی درشت تر. ـ جلد : تیماج‌زرد ، ترنج و نیم ترنج ، مذهب‌ضربی ، مقوائی ، ۲۴۵x۱۶۵ . ـ کاغذ : اصفهانی ، ۱۷۵x۱۲۰ ، ۳۰۳ برگ ، ۱۷ سطر کامل ، ۱۲۷۸/س
۱۰۴۰

۴۲۵/ع (ادبیات)

نزهه الادباء فی تحفه الظرفاء

اهداء به : محمد شریف .

این‌کتاب حاوی برگزیده اشعار و نثرهای زبان عربی است و در هیجده نزهه که هر یک خود حاوی تحف متعددیست بدین شرح می‌آید : النزهه الاولی : در مناجاه و نعت رسول و مدح اهل بیت در سه تحفه ، النزهه الثانیه : در بیان شرف علم و احوال شعروکتب و دفاتر و خط در چهار تحفه ، النزهه الثالثه : در مواعظ و نصایح و اشعار در دو تحفه ، النزهه الرابعه : در سلطنت و وزاره و رای و حزم و شجاعه و دها در سه تحفه ، النزهه الخامسه : در عزله و مصاحبه در دو تحفه ، النزهه السادسه : در مکارم اخلاق و سیره حسنه و علم ورفق در دو تحفه ، النزهه السابعه : در تواضع ونهی از تکبرودر اعتبار بسیره مردنه بصورت او در دو تحفه ، النزهه الثامنه : در غنی و فقر و رزق و حرمان وقناعه وصبروترک شکوی درچهار تحفه ، النزهه التاسعه : در سماح وجود و استعطاء و بخل و ذم بلوم و تهاون در چهار تحفه ، النزهه العاشره : در شکایت از روزگار و حظ و بخت در دو تحفه ، النزهه الحادیه عشر : در استعطاف و معاتبه و دوستی و شکایت از مردم و حسد در چهار تحفه ، النزهه الثانیه عشر : در ملازمه وطن و تشوق بدیار احبه و مکاتبه و مراسله و زیاره و اعتذار از ترک آن در سه تحفه ، النزهه الثالثه عشر : در عشق و هوی و نحول و سقام و وصال وهجر و شکایت از رقیب و عاذل و لائم و طول شب وکوتاهی آن و خیال دوست در هفت تحفه ، النزهه الرابعه عشر : در دهان و طیب حدیث ، در صورت ولطائف آن در چشم و قد و در محاسن و در قبله وملابس در هفت تحفه ، النزهه الخامسه عشر : در وصف خمر و در تغنی و در باغها و حدائق در سه تحفه ، النزهه السادسه عشر : در جوانی و پیری و در تناکح و تناسل در دو

تحفه، النزهه السابعه عشر: در مدائح عام ودر ذم و هجاء و در تنهیه و ادعیه ودرعباده‌وترک‌آن درچهارتحفه، النزهه الثامنه عشر: در کلام و سکوت و جهل و ظلم و مداعبه و ذم و کواکب و وقاحه و لطائف در تحف مختلف.

آغاز: بسمله، ان احمدالکلام حمدمن خلق‌الانسان وعلمه‌البیان.

پایان: وهب اخبار. اخبار لولا

نستعلیق، محتملا "قرن یازدهم هـ.ق.، سرفصلها بامرکب قرمز، اسماء‌اعلام با مرکب قرمز، روی بعضی‌کلمات و عبارات با مرکب قرمز خط‌کشی شده.—جلد: تیماج عنابی، دو لائی، ۱۵۰×۲۴۵.—کاغذ: فرنگی، ۷۰×۱۷۰، ۲۳۰ برگ، ۱۹ سطر کامل، ۵۶۵/س / ۱۳۳

۴۲۶/ع (تاریخ)

تاریخ چراکسه (= بدایع الامور فی‌وقائع الدهور)

از: محمد بن احمد بن الیاس حنفی، زمان تالیف: ۹۰۴ هـ.ق.

دولت مصر سالیان دراز درزیر سلطه ممالیک بوده و آنها یکی بعد از دیگری برآن کشور حکم می‌راندند.

این کتاب بتفصیل شرح حال و اسامی یکایک از آنها را آورده و نشان داده است که ممالیک حاکم بر مصر چه کس بوده اند و مدت حکومت آنها چقدر بوده است.

آغاز: بسمله، ذکر ابتداء دوله الجراکسه بمصر وکان اولهم الملک الظاهر برقسوق بن.....

پایان: یتلوه الجزء الثامن فی اخبار دولت الملک الاشرف اینال العلای.

نسخ، ۹۰۴هـ.ق.، محمد بن احمد بن الیاس حنفی (مولف)، سرفصلها با مرکب قرمز، سرلوحه مذهب گل و بوته زر، روی بعضی عبارات با مرکب قرمز خط کشی شده، جدول دور سطور زر و مشکی.—جلد: ابره پارچه عنابی، مقوائی، لولادار، ۱۴۵×۲۴۵.— کاغذ: فرنگی، فستقی، ۷۵×۱۸۰، ۲۵۴ برگ، ۲۵ سطر کامل، ۱۸۳۳/س / ۱۰۵۸

ع/۴۲۷ (دینی)

الاحتجاج علی اهل اللجاج

از: شیخ ابومنصور احمد بن علی بن ابیطالب طبرسی

این کتاب احتجاجاتی است که بر منکران و نواصب و مخالفان در دین اسلام بعمل آمده است.

در مولف این کتاب بین اهل فضل اختلافست مولانا محمد امین استرآبادی نویسنده آنرا فضل بن الحسن بن الفضل الطبرسی صاحب مجمع البیان ذکر کرده ولی شیخ زین الدین شهید ثانی و شیخ نجیب الدین علی بن محمد بن مکی گفته اند مولف آن شیخ ابومنصور احمد بن علی بن ابی طالب است.

آغاز: بسمله، *الحمدلله المتعالی عن صفات المخلوقین المنزه عن نعوت الناعتین . . .*

پایان: *قطعنا هذا الکتاب علی کلام السید علی الهدی قدس الله روحه و الصلوه علی خیر خلقه محمد و آله اجمعین .*

نسخ، ۱۰۹۶، هـ.ق.، زین العابدین محمد صادق تونی، مشهد سرفصلها با مرکب قرمز، روی بعضی جملات با مرکب قرمز خط کشی شده. ـ جلد: تیماج عنابی، ترنج و نیم ترنج، ضربی، مقوائی، ۱۸۵×۲۵۰. ـ کاغذ: ترمه، ۱۲۵×۱۷۵، ۲۷۵ برگ، ۱۶ سطر کامل، ۱۴۹۶/س / ۲۹۰۶

ع/۴۲۸ (ادبیات)

" رسائل خمسه "

این رسائل پنجگانه در دو جلد آمده است: جلد اول: حاوی دو رساله: ۱ـ رساله در شرح پاره ای از اشعار عرب و حل مشکلات آن و توضیح لغات غریبه و بیان خصوصیات ادبی از ورق یک تا ۷۸، ۲ـ رساله ای در بیان کلمات مثلثه متفقه المبانی و مختلفه المعانی یعنی الفاظی که با اعراب و حرکات ثلثه تلفظ میشوند از ۷۸ تا آخر کتاب.

جلد دوم: این جلد حاوی سه رساله دیگر است بدین شرح : ۱ ـ رساله ای دربیان الفاظ و کلماتی که عامه بآن تلفظ می‌کنند بدون آنکه فرقی بین "طاء" و تاء "و "ضاد" و "ظاء" و "زاء" و سین و صاد " و غیرآنها از حروف قریبه المخرج گذارند ، ۲ ـ رساله ای در بیان الفاظ قیاسیه و الفاظ سماعیه وتحقیق فرق فیما بین این دوقسم از الفاظ ، ۳ ـ رساله ای در بیان کلمات و الفاظی که در وزن و سبک و معنی که در لغت عرب نظیری ندارند و ذکر شواهد آنها از کلام و اشعار مشاهیر سوای عرب است .

آغاز: *بسمله ، صلی الله علی سیدنا محمد وآله وصحبه و سلم تسلیما " ،الحمد لله الذی علمنا مالم نمکن نعلمه . . .*

پایان: *قال الراجز لیس بغر شاح ولااصر .*

نسخ قدیم ، ۷۲۵ هـ.ق. ، (صفحه‌ٔ ۷۷) ، ابوالحسن علی بن احمد علی بن ابی‌بکربن خامول کرکی ، کرک ، سرفصلها کمی درشت تر در وسط صفحه .ـ جلد: تیماج مشکی ، ترنج و نیم ترنج ، ضربی ، مقوائی ، ۱۷۵×۲۵۰ .ـ کاغذ: اصفهانی ، ۱۲۵×۱۹۰ ، ۱۸۰ برگ ، ۲۱ سطر کامل ، ۶۲۵/س / ۱۵۰

۴۲۹/ع (دینی)

کافی (فروع)

از: ابوجعفر محمدبن یعقوب بن اسحق کلینی رازی ،زمان تالیف :قرن چهار م هـ.ق .

کتاب کافی مرکب از سه قسم است: اصول کافی ،فروع کافی و روضهٔ کافی این نسخه شامل شش کتاب از بیست و هشت کتاب فروع کافی است بدین شرح :
طهاره ، حیض ، جنازه ، صلوه ، زکوه و الصدقات و صوم . از کتاب طهاره نصف اول آن از این نسخه افتاده و نیز شامل دو کتاب از اصول کافی است یعنی شامل : کتاب دعا و فضل القرآن می باشد . این نسخه بعکس سایر نسخ کافی در ازای آنکه ابتدااصول کافی آید " فروع " آمده و این ظاهرا" براثر صحافی بد بوده است .

آغاز نسخه: عن محمد بن مسلم قال کنت مع ابی جعفر علیه السلام اذم علی عذره یابسه . . .

پایان نسخه: عن ادریس الحارثی عن محمد بن سنان عن المفضل بن . . .

نسخ، محتملا " قرن دهم هـ.ق.، سرفصلها با مرکب قرمز، روی بعضی کلمات و جملات با مرکب قرمز خط‌کشی شده، اول و آخر افتاده. ـ جلد: تیماج مشکی و مقوائی، ۱۶۵×۲۵۰. ـ کاغذ: اصفهانی، ۹۵×۱۷۵، ۳۶۲ برگ، ۱۹ سطر کامل، ۱۲۶۰/س

۱۹۸۱

ع/۴۳۰ (تفسیر)

جامع الجوامع (= تفسیر طبرسی)

از: فضل بن حسن بن فضل طبرسی مکنی به ابوعلی ملقب به امین الدین، زمان تالیف: قرن ششم هـ.ق.

این نسخه حاوی همه سور قرآنی از فاتحه تا سوره ناس است.

آغاز: بسمله، الحمدلله الذی اکرمنا بکتابه الکریم و من علینا بالسبع المثانی و القرآن العظیم . . .

پایان: والحمد لله والصلوه علی سیدالمرسلین محمد وآله الطیبین الطاهرین و حسبنا الله و نعم الوکیل .

نسخ، ۹۶۱هـ.ق.، عبدالکریم الشریف بن ابراهیم بن علی بن عبدالعالی عاملی، سرفصلها با مرکب قرمز، بعضی جملات با مرکب قرمز. ـ جلد: تیماج سبز، جدول مذهب، مقوائی، ۱۷۰×۲۵۰. ـ کاغذ: اصفهانی، ۱۱۰×۱۸۵، ۵۵۶ برگ، ۲۱ سطر کامل، ۲۰۸۴/س

۷۹۱

ع/۴۳۱ (اخلاق)

احیاء العلوم (= احیاء علوم الدین)

از: امام محمد غزالی، زمان تالیف: قرن پنجم هـ.ق.

احیاء علوم الدین غزالی ازکتب اخلاقی بسیار معروفست و،غزالی پس ازصوفی شدن و برگشت از سفرها آنرا ره آورد سفر نفسانی خود برای طالبان کرده است . احیاء العلوم پس از یک مقدمه درچهار رکن : عبادات ، معاملات ومنجیات و مهلکات مطالب اخلاقی را بیان می کند . این نسخه حاوی رکن رابع یعنی مهلکات است و در ده کتاب می آید : کتاب اول آن در شرح عجائب قلب است و کتاب دهم در ذم غرور .

آغاز : بسمله ،*کتاب شرح عجائب القلب ،الحمدلله الذی . . . دون ادراک جلاله القلوب . . .*

پایان : *تم کتاب الغرور بحمد الملک الغفور و تم ربع المهلکات من کتب احیاء علوم الدین . والحمدلله رب العالمین . یتلوه کتاب التوبه من ربع المنجیات انشاء — الله تعالی وصلی الله علی سیدنا محمد وآله و صحبه وسلم .*

نسخ ، محتملا " قرن یازدهم هـ.ق . ، سرفصلها با مرکب قرمز ، مجدول : جدول دور سطور قرمز و آبی ، جدول خارجی قرمز . ــ جلد : روغنی ، بوم مشکی ، ترنج و نیم و نیم ترنج ، حاشیه زر و مقوائی ، ۱۳۵×۲۵۰ . ــ کاغذ : دولت آبادی ۷۵×۱۵۵ ، ۳۴۵ برگ ، ۲۳ سطر کامل ، ۱۷۶۶/س

۱۶۸۵

ع/۴۳۲ (تاریخ)

سکردان السلطان

از : احمدبن یحیی بن ابی بکر بن عبدالواحد مشهور به ابن حجله و مکنی بابوالعباس و ملقب بشهاب الدین ، زمان تالیف : ۷۵۷هـ.ق .

نویسنده می گوید عدد هفت اشرف اعداد و مصادیق آن در مصر اکثر ازسایر بلاد است من از مصادیق این عدد در مصر کتاب حاضر را پرداختم که شامل عمر وسیر فراوانست دریک مقدمه و هفت باب و یک نتیجه بدین شرح : مقدمه :فی ذکر نبذه مما وقع فی اقلیم مصر من هذا العدد علی سبیل الاجمال ، الباب الاول : فی ذکر خاصیه هذا العدد و شرفه و مزیته علی غیره من الاعداد ، الباب الثانی : فی بیان مالمولانا السلطان اعزالله تعالی انصاره بهذاالعدد من العلاقه ، و مابینهما من

المناسبه و السرالمقتضی لنصره و دوام ملکه ، الباب الثالث : فی ذکر حداقلیم مصر الذی وقع فیه هذا العدد و ذکر نبذه من اخباره و اخبار القاهره و النیل وما یجری مجراه ، الباب الرابع : فی بیان کون مولانا السلطان اعزالله تعالی انصاره سابغ من جلس علی سریر الملک من اخوته و ذکر من ولی الملک من الترک من اول دولتهم الی یومنا هذا علی سبیل الاختصار . الباب الخامس : فی ذکر طرف یسیر من سیره مولاناالسلطان اعزالله تعالی انصاره و سیره اخوته وابیه و عمه الاشرف و الصالح و جده الملک المنصور ، الباب السادس : فی ذکر اتفاقات غریبه عجیبه اتفقت لمولاناالسلطان اعزالله تعالی انصاره و بعض اخوته و عمه الاشرف و جده المنصوررحمه الله تعالی لم یسمع باغرب منها ولم یسبقنی احدا الی التنبیه عنها علی هذاالوجه ، الباب السابع : فی تفسیر بعض ما اودعته خطبه هذا الکتاب والباب الخامس منه من الاثار النبویه و النکت الادبیه علی سبیل الاختصار ، نتیجه : تفصیل مجملات مقدمه و ایضاح مشکلات آن .

آغاز : *بسمله ، الحمدلله الذی انطق الطیر بحکمته و اجری البحار السبعه بقدرته . . .*

پایان : *ما احمرشقق الاصیل و دب سواد عارضه الاسمی .*

نسخ قدیم ، محتملا " قرن نهم هـ.ق . ، سرفصلها بامرکب قرمز ، آخر افتاده ، این نسخه وقتی در دست احمدبن محمد فیومی مؤلف مصباح المنیر بوده که نام او (شاید بخط خودش) در پشت صفحه اول آمده است ، نسخه قبل از قرن دهم هـ.ق . نوشته شده . ـجلد : تیماج مشکی ، مقوائی ، ۱۷۵×۲۵۵ . ـکاغذ : اصفهانی ۱۲۰×۱۹۰ ، ۱۰۴ برگ ، ۱۹ سطر کامل ، ۱۹۹۵/س
۲۴۶۰

ع/۴۳۳ (دینی)

عده الداعی و نجاح الساعی

از : احمد حلی (= ابن فهد حلی) ، زمان تالیف : قرن نهم هـ.ق .

این کتاب در دعا و حاوی یک مقدمه و شش باب بدین شرح است : مقدمه :

در تعریف و ترغیب در دعا، باب اول : در حث بردعا، باب دوم : درباب اجابه دعا، باب سوم : در داعی، باب چهارم : در کیفیت دعا، باب پنجم : در ملحقات بدعا، باب ششم : در تلاوت قرآن.

آغاز : هوعده الداعی، بسمله، رب یسر. . . . . . الدعاء رافع البلاء و مفیض الضیاء . . .

پایان : شفاعتهم انک ارحم الراحمین و صلی الله علی محمد وآله الطاهرین.

نسخ، محتملا" قرن یازدهم هـ.ق.، سرفصلها با مرکب قرمز، روی بعضی کلمات و عبارات با مرکب قرمز خطکشی شده، جدول دور سطور قرمز و آبی، در صفحه اول میان سطور خطوط موازی آبی. ــ جلد : تیماج قرمز، مقوائی، ۱۶۰×۲۵۵. ــ کاغذ : اصفهانی، ۷۵×۱۶۰، ۱۱۲ برگ، ۲۰ سطر کامل، ۱۶۷/س / ۲۷۸۲

۴۳۴/ع (دینی)

شرح خطبه طنتجیه

از : محمد کاظم بن محمد قاسم رشتی، زمان تالیف : قرن سیزدهم هـ.ق.

خطبه طنتجیه از خطب معروف حضرت امیر علی بن ابی طالب علیه السلام است این خطبه درین نسخه بوسیله میرزا کاظم رشتی که از رئیسان فرقه شیخیه است شرح شده و درین شرح بتفصیل مطالب اصلی و استطرادی راجع بآن آمده است و از روءوس عقاید شیخیان مطالبی دارد.

آغاز : بسمله، الحمد لله رب العالمین و صلی الله علی خیر خلقه محمد وآله الطیبین الطاهرین و لعنه الله علی مخالفیهم . . .

پایان : ولا حول ولا قوه الا بالله العلی العظیم فاذا فهمت هذا الدقیقه فهمت ان اللحوق مساوق الا دراک . .

نسخ، ۱۲۵۳ هـ.ق.، سرفصلها با مرکب قرمز، روی بعضی کلمات و عبارات با مرکب قرمز خط کشی شده، نسخه از روی نسخه بخط موءلف انتساخ شده. ــ جلد : تیماج سرخ، ترنج و نیم ترنج، ضربی و مقوائی، ۱۵۰×۲۵۵. ــ کاغذ : فرنگی، ۹۰×۱۶۵، ۲۲۳ برگ، ۳۱ سطر کامل، ۱۷۱۴/س / ۲۰۷۹

ع/۴۳۵ (امثال و حکم)

مجمع الامثال

از: میدانی ، زمان تالیف: قرن پنجم هـ.ق .
رک. مجمع الامثال میدانی درین فهرست .
آغاز: بسمله ، *ان احسن ما یوشح به صدر الکلام و اجمل ما یفضل به عقد النظام . . .*
پایان: *جهد المقل خیر من عذر المخل . الانقیاد لا وامر المهمم . المنیفه من نتایج اخلاق الشریعه .*
نسخ ، محتملا" قرن دوازدهم هـ.ق. ، سرفصلها بامرکب قرمز ، روی بعضی کلمات و عبارات بامرکب قرمز خط کشی شده ، آخر افتاده . ـ جلد: تیماج قرمز ، مقوائی ، ۱۴۵×۲۵۵ . ـ کاغذ: دولت آبادی ، ۸۵×۱۸۰ ، ۳۲۷ برگ ، ۲۳ سطر کامل ، ۶۷۳/س
۱۸۴۶

ع/۴۳۶ (مطالب گوناگون)

مجموعه

درین مجموعه کتب زیر آمده و هریک با شمارهٔ فرعی مشخص شده است .
نسخ ، ۱۰۹۱ هـ.ق. ، زین العابدین الحسینی القمی ، کاشان ، بعضی سرفصلها بامرکب قرمز ، روی بعضی عبارات بامرکب قرمز خط کشی شده . ـ جلد: تیماج ، قرمز ، مقوائی ، ۱۵۰×۲۵۰ . ـ کاغذ: اصفهانی ، ۱۴۰×۱۹۵ ، ۵۰۷ برگ ، ۲۷ سطر کامل ، ۱۷۴۸/س
۲۵۹۱

ع/۴۳۶
۱ (فقه)

مدارک الاحکام فی شرح شرایع الاسلام

از: محمد بن علی بن حسین بن ابی حسن حسینی موسوی ، زمان تالیف: قرن دهم هـ.ق. ،

کتاب شرایع السلام فی مسائل الحرام و الحلال که از آن محقق اول می باشد بوسیله شیخ زین الدین بن علی بن احمد شامی عاملی (شهید ثانی) ابتداء شرح شده بنام مسالک و بعد از او نوهٔ دختری شهید ثانی برآن کتاب شرحی نوشته حاوی سه مجلد که آن مدارک الاحکام فی شرح شرایع الاسلام است بدین شرح: مجلد اول: از اول کتاب طهاره تا اول کتاب صلوه کسوف ، مجلد دوم: از ابتدای صلوه کسوف تا آخر کتاب اعتکاف ، مجلد سوم: مشتمل برکتاب حج . این نسخه حاوی سه مجلد مزبور می باشد .

آغاز: *بسمله ،وفقنی لاکماله بمحمد وآله ، الحمدلله المحمود لالائه المشکور لنعمائه المعبود لکماله . . .*

پایان: *تم المجلد الثالث من کتاب مدارک الاحکام فی شرح شرایع الاسلام علی ید مؤلفه العبد المفتقر الی عفوالله و رحمته و شفاعه نبیه و ائمته محمد بن علی بن الحسین بن الحسن الحسینی الموسوی العاملی عامله الله بلطفه وکان الفراغ منه یوم الخمیس الخامس والعشرین من شهرذی الحجه الحرام من شهور سنه ثمان و تسعین و تسعمائه من الهجره الشریفه النبویه علی مشرفها افضل الصلوه و التحیه و نسال الله تعالی بعد المغفره اتمام هذاالکتاب بمنه و کرمه .*

جای آن درین مجموعه از صفحه یک تا ۱۰۰۵ می باشد .

ع/۴۳۶ (فقه)

۲

فقه الصلوه

از: حسن بن زین الدین عاملی ، زمان تالیف: قرن دهم هـ.ق .

این کتاب که بوسیله پسر شهید ثانی و مولف کتاب " معالم اصول الدین نگاشته شده است حاوی مطالب عمده در مسأله نماز است . و آن از طهاره شروع میشود و تا آخر صلوه می آید .

آغاز: *بسمله وبه نستعین ، الحمدلله ولی الحمد واهله و صلوه علی خیرخلقه و خاتم رسله محمد المؤید .*

پایان: *وکان الفراغ من تسویدها یوم الاربعاء لاربع بقین من شهر جمادی*

الاولی سنه تسع وثمانین وتسعمائه مولفها الفقیرالی رحمه الله حسن بن زین الدین العاملی عامله الله برافته واوزعه شکر نعمه حامدا "مصلیا" "مسلما" "مستغفرا" تم.
جای آن درین مجموعه از ۱۰۰۶ تا ۱۰۱۳ می باشد.

ع/۴۳۷ (فقه)

الدروس الشرعیه فی فقه الامامیه

از: محمدبن مکی (= شهید اول) ، زمان تالیف: اواخر قرن هشتم هـ.ق.

کتاب دروس یکی از کتب بسیار مهم فقه اسلامی است و حاوی دو قسمت است. قسمت اول آن شامل: طهاره، صلوه، زکوه، صدقه، خمس، صوم و اعتکاف، حج، مزار، جهــاد ، حسبه، مرتد، محارب، قضاء ، دعوی، قسمه، شهادات، نذر و عهد، یمین، کفارات، عتق، ام ولد. مدبر، مکاتب، وقف، هبه، وصیه، وصایه، میراث، صید، تذکیه، اطعمه و اشربه، احیاء موات، مشترکات، لقطه، جعاله، غصب و اقرار می باشد و قسمت دوم آن شامل: مکاسب، بیع، سلم و سلف، خیار، ربا، دین، صلح، تزاحم حقوق، شفعه و رهن است.

آغاز: *بسمله، الحمدلله الذی انطق السنتنا بحمـده والهـم قلوبنا شکر رفده واطلق جوارحنا للقیام بمورده ....*

پایان: *هذا آخر کلامه قدس الله تعالی روحه ورفع فی غرفات الجنات قدره.*

نسخ، ۱۰۸۰ هـ.ق.، محسن بن محمد حسین، سرفصلها با مرکب قرمز، دارای فهرست باول کتاب. ـ جلد: تیماج قرمز، ترنج و نیم ترنج، حاشیه ضربی و مقوائی. ۱۹۰×۲۵۰. ـ کاغذ: اصفهانی، ۱۲۰×۱۸۵، ۱۸۹ برگ، ۲۳ سطر کامل، ۲۰۰۳/س

۲۵۶۲

ع/۴۳۸ (دینی)

شافی

از: سید مرتضی علم الهدی (علی بن حسین بن موسی بن جعفر) ، زمان تالیف: قرن چهارم هـ.ق.

این کتاب بحث در باره امامت و مسائل فرعی آن می کند و حاوی نکت خاصی درین موضوع است که در کتب دیگر نیست نویسنده در بارهٔ صفات امام و خواص او و اینکه در جهان باید امامی باشد یا نه مطالب مفصل می آورد. درین کتاب انواع مذاهب راجع به امام آمده است و گروههای متعدد امامیه در اسلام شرح شده است.

آغاز: *بسمله، الحمدلله وسلامه علی عباده الدین اصطفی محمد وآله الطاهرین الابرار....*

پایان: *انه سمیع الدعاء قریب مجیب و صلوه علی خیرته من خلقه محمد نبیه و الطیبین من عترته و ذریته سلامه و رحمته و برکاته.*

نسخ، ۱۰۵۸ هـ.ق.، محمد کافی تونی، سرفصلها با مرکب قرمز، روی بعضی جملات با مرکب قرمز خطکشی شده. ـجلد: تیماج مشکی، ترنج و نیم ترنج، مذهب، ضربی و مقوائی، ۱۳۰×۲۵۰. ـکاغذ: بخارائی، ۶۵×۱۷۰، ۲۵۹ برگ، ۳۵سطر کامل، ۷۵۶/س / ۱۶۴۷

۴۳۹/ع (مطالب گوناگون)

مجموعه

درین مجموعه کتب زیر آمده و هریک با شمارهٔ فرعی مشخص شده است.

نستعلیق و نسخ، ۱۰۴۵ هـ.ق.، شیخ حمزه، فتح پور هندوستان، بعضی سرفصلها با مرکب قرمز، بعضی سرفصلها کمی درشت‌تر از متن تحریر شده. ـجلد: تیماج مشکی، مقوائی، ۱۵۰×۲۵۵. ـکاغذ: اصفهانی، ۸۵×۱۶۵، ۱۸۱ برگ، ۱۷ سطر کامل، ۱۳۲۲/س / ۲۱۱۸

۴۳۹/ع / ۱ (دینی)

کشف الریبه عن احکام الغیبه

از: زین الدین بن احمدبن تقی الدین صالح بن مشرف العاملی، زمان تالیف: ۹۴۹ هـ.ق.

نویسنده می گوید چون اهل عصر خود را بروجهی دیدم که محافظت برصلوه و ممارست برظواهر دین می کنند بدون آنکه از منکرات واقعی برحذر باشند یا آنکه از معاصی بگریزند لذا برآن شدم که این کتاب را در رد و توضیح منکرات و معاصی بنگارم و بخصوص در مساٴله غیبت و پشت سرکسی صحبت کردن و آنچه نهی درین باره شده و تا انجاکه ممکن باشد این مطالب را روشن گردانم و در خاتمه نیز مطالبی از نمیمت و بعضی احکام حسد و باخر نیز رساله خود را درمراحمت و تخایب و تواصل بپایان برم .

آغاز : بسمله و به نستعین «الحمد لله الذی طهر السنه اولیائه عن اللغو والغیبه والنمیمه . . .

پایان : قال کان ابوجعفر صلوات الله علیهما یقول اعظموا اصحابکم و وقروهم ولا یتجهم بعضکم بعضا " و لا تضاروا ولا تحاسدوا و ایاکم و البخل کونوا عباد الله المخلصین .

جای آن درین مجموعه از صفحه یک تا ۷۷ می باشد .

ع/۴۳۹
۲

(دینی)

شرح معانی اسماء الله الحسنی

نویسنده می گوید یکی از برادران دینی از من خواست که در شرح اسماء حسنی مطالبی آورم باوجود اینکه درین زمینه قدرت خود را نمی دیدم که وارد شوم چه بشر خاکی را با علم پاک نسبتی نیست و بحث در نام الهی کردن از قدرت او خارج است ولی باز باهمه نقصان مایه دست بکار شدم و این کتاب را در سه فن زیر پرداختم . فن اول : در سوابق و مقدمات ، فن دوم : در مقاصد و غایات ، فن سوم : در لواحق و تکملات . فصول فن اول بحث در بیان حقیقت اسم و مسمی و تسمیه و کشف اغلاط واقع درین زمینه می کند ، فصول فن دوم : مشتمل بربیان معانی اسماء ، فصول فن ثالث : اسماء الهی ۹۹ نام می باشد که همگی آنها توقیفی است .

آغاز : بسمله «الحمد لله المتفرد بکبریائه وعظمته المتوحد بتعالیه و صمدیته . . .

پایان : التوریه و الانجیل و الزبور و الفرقان وسائر الکتب ترجع الی هذه . . .

جای آن درین مجموعه از ۷۹ تا ۳۶۲ می باشد .

ع/۴۴۰ (ادبیات)

جمهره اشعار العرب فی الجاهلیه و الاسلام

از: ابوزید محمدبن خطاب قرشی، زمان تالیف: چهارم هـ.ق.

نویسنده می‌گوید چون از شعرای عرب احدیرا ندیدم که بی نیاز از محاسن الفاظ عرب و شعرای ماقبل اسلام باشد لذا برآن شدم که اشعار شاعران معروف عرب راکه اصحاب سبعه معلقه ازآنانند شرح کنم و نیز اشعار هاشمیات و سایر شاعران بزرگ عرب را بیاورم. این کتاب حاوی شرح قصائد معروف عرب جاهلی و شاعران صدر اسلام است و درآن شرح و بسط اغلب اشعار مهم نیز آمده است.

توضیح: این کتاب چاپ شده است.

آغاز: بسمله، رب سهل للاتمام. *هذا کتاب جمهره العرب فی الجاهلیه والاسلام الذی نزل القرآن .....*

پایان: *من یبک هذا الیوم یبک نفسه   یسلم النـوح علیه عرسـه*

نسخ، ۱۰۹۱ هـ.ق.، محمدبن علی الحسینی، سرفصلها با مرکب قرمز، جدول دور سطور قرمز، میان مصاریع دو جدول قرمز، بعضی اشعار با مرکب قرمز، درصحافی صفحه دوم و سوم ناقص. ـ جلد: میشن تریاکی، ترنج و نیم ترنج، لچکی و حاشیه ضربی، مقوائی، ۱۳۵×۲۶۰. ـ کاغذ: دولت آبادی، ۹۰×۱۹۰، ۲۵۷ برگ، ۲۷ سطر کامل، ۱۳۲۱/س
۲۶۸۸

ع/۴۴۱ (دستور زبان عرب)

کتاب المفصل فی صنعه الاعراب

از: علامه جارالله زمخشری، زمان تالیف: قرن ششم هـ.ق.

زمخشری این کتاب را در صنعت اعراب پرداخته است و حاوی چهار قسم بشرح زیر می باشد:

قسم اول: در تصنیف اسماء، قسم دوم: در تصنیف افعال، قسم سوم: در تصنیف حروف، قسم چهارم: در تصنیف مشترک.

آغاز: هذا کتاب مفصل علامه جارالله زمخشری، بسمله، قال الشیخ الفاضل العلامه فخر...

پایان: مع امکان الادغام فی یتسع و یتقی فهم مع عدم امکانه احذف.

نسخ، ۱۱۰۰ هـ.ق.، شجاع الدین بن بدرالدین، سرفصلها با مرکب قرمز، روی بعضی جملات با مرکب قرمز خطکشی شده. ـ جلد: تیماج زرد، یک لائی، ۱۵۰×۲۶۰. ـ کاغذ: فرنگی، ۷۵×۱۷۰، ۱۳۲ برگ، ۱۶ سطر کامل، ۱۴۵۲/س / ۲۴۴۳

۴۴۲/ع (فقه)

مختلف الشیعه فی احکام الشریعه

(جزء ثالث)

از: علامه حلی، زمان تالیف: قرن هفتم هـ.ق.

این نسخه مختلف الشیعه از زکوه تا اقرار را حاویست یعنی جزء ثالث مختلف الشیعه را. مطالب مساله له بمسأله آمده است و درین مسائل فتاوای فقهی متعددی نقل گردیده و علاوه بر آن از اسناد احکام نیز مفصل سخن رفته است.

آغاز: بسمله، کتاب الزکوه و فیه مقاصد الاول من یجب علیه....

پایان: تم الجزء الثالث من کتاب مختلف الشیعه فی احکام الشریعه ویتلوه الجزء الرابع انشاءالله تعالی.

نستعلیق، ۱۰۸۰ هـ.ق.، محمد مومن بن عبدالکریم، سرفصلها با مرکب قرمز، روی بعضی کلمات و جملات با مرکب قرمز خط کشی شده. ـ جلد: تیماج قرمز، ترنج و نیم ترنج، ضربی، مقوائی و لولا دار، ۱۶۰×۲۵۵. ـ کاغذ: اصفهانی، ۱۲۰×۱۷۰، ۲۶۲ برگ، ۲۲ سطر کامل، ۱۳۶۰/س / ۲۵۹۴

۴۴۳/ع (دینی)

الاتقان فی علم القرآن

از: جلال الدین عبدالرحمن بن ابی بکر سیوطی، زمان تالیف: قرن نهم هـ.ق.

این کتاب "احکام التنزیل" است و نویسنده در مقدمهٔ آن می گوید درعلوم دین خاصه حدیث زحمت فراوان کشیده شده ولی در باره قرآن چنین رنجی برده نشده است گرچه ابوعبدالله محیی الدین کافنجی و علم الدین بلقینی را درین زمینه کارهائیست ولی هیچیک از آنها وافی بمقصود نیستند لذا برآن شدم که کتابی درین زمینه بپردازم و در امور ششگانه زیر بحث کنم.

۱ ــ مواطن النــزول و اوقــات و وقایع آن، ۲ ــ سند و آن شش نوع است: ۳ ــ اداء، ۴ ــ الفاظ، ۵ ــ معانی متعلقه باحکام، ۶ ــ معانی متعلقه بالفاظ. او پس از این توضیح یکایک امور ششگانه را برمی شمارد.

آغاز: بسمله، قال سیدنا و مولانا و شیخنا الشیخ الامام العالم العلامه...

پایان: و حسن توفیقه و صلواته و سلامه علی اشرف خلقه و تاج رسله محمد و علی اله و صحبه و الحمدلله وحده.

نستعلیق، ۱۰۴۰ هـ.ق.، عبدالحسین بن عنایت الله نجفی، سرفصلها با مرکب قرمز، روی بعضی کلمات و جملات با مرکب قرمز خط کشی شده. ــ جلد: تیماج، قرمز، مقوائی، لولادار، ۱۸۵×۲۵۵. ــ کاغذ: ترمه، ۱۰۵×۱۹۰، ۲۶۱ برگ، ۲۳ سطر کامل، ۲۶۱/س / ۷۸۵

ع/۴۴۴ (دینی)

فتوح الغیب فی الکشف عن قناع الریب

(= شرح برکشاف) (جلد اول)

از: عبدالله الطیبی (حسن بن محمد طیبی ملقب به شرف الدین)، زمان تالیف: قرن هشتم هـ.ق.

شرح طیبی برکشاف از شروح توضیحی است و عبارات کشاف را با "قوله" می آورد و سپس در زیر آن این عبارات را تفسیر می کند. مطالعه این شرح که از "کشف کشاف" ها می باشد قدرت طیبی را درعلوم اسلامی بخوبی میرساند.

آغاز: بسمله، الحمدلله الذی انزل علی عبده الکتاب و لم یجعل له عوجا...

پایان: *والحمدلله رب‌العالمین و الصلوه و السلام علی محمد و آله الطیبین الطاهرین الا جمعین و سلم تسلیما کثیرا " کثیرا "*.

نستعلیق، محتملا " قرن یازدهم هـ.ق.، سرفصلها با مرکب قرمز، روی بعضی کلمات با مرکب قرمز خط‌کشی شده. ــ جلد: تیماج مشکی، ترنج، حاشیه ضربی، مقوائی، لولا دار، ۱۶۰x۲۵۵. ــ کاغذ: کشمیری، ۱۱۰x۲۰۵، ۲۶۲ برگ، ۳۵ سطر کامل، ۱۸۷۸/س

۷۳۵

۴۴۵/ع (دینی)

کافی
(اصول کافی)

این نسخه همه اصول کافی یعنی یک جزء از سه جزء کافی را حاوی است.

رک. اصول کافی درین فهرست.

آغاز: *بسمله، الحمدلله المحمود لنعمته المعبود لقدرته، المطاع لسلطانه، المرهوب لجلاله*.

پایان: *فی الطهور التی فیها ذکرالله عزوجل قال اغسلها. تم کتاب العشره، الحمدلله وحده لا شریک له وصلی الله علی محمد وآله الطیبین الطاهرین المعصومین*.

نسخ، ۱۰۹۹ هـ.ق.، محمد ابراهیم بن محمد هاشم الحسینی، سرفصلها با مرکب قرمز، روی بعضی کلمات با مرکب قرمز خط‌کشی شده. ــ جلد: تیماج، مشکی، مقوائی، ۱۷۰x۲۵۵. ــ کاغذ: بخارائی، ۹۵x۱۶۰، ۳۶۲ برگ، ۱۹ سطر کامل، ۱۹۱۲/س

۱۸۸۹

۴۴۶/ع (نحو)

شرح تسهیل الفوائد و تکمیل المقاصد
(جزء اول)

از: بدرالدین حسن بن شیخ زاهد ابوعلی قاسم بن عبدالله. زمان تالیف: قرن

هشتم هـ.ق.

تسهیل ابن مالک یکی ازکتب بسیار معروف نحواست و درآن یکدوره نحو مورد بحث قرار می گیرد. این کتاب یکی از شروح تسهیل است دردوجزء: جزء اول آن ازکلمه شروع میشودو. تا آخر نائب فاعل می‌آید. جزء دوم از باب صفه مشبهه شروع میشود و تاآخر شرح تسهیل می‌آید. این نسخه حاوی جزء اول است.

آغاز نسخ: *بسمله قال الشیخ الامام الفاضل الکامل وحید دهره فرید عصره بدرالدین حسن.*

پایان: *ومثال نیابة فعیل عن مفعل .... فهو علیل بمعنی معل والله اعلم.*

نسخ، محتملا" قرن نهم هـ.ق.، ساده، سرفصلها بامرکب قرمز. ـ جلد: تیماج مشکی، ترنج و نیم ترنج، ضربی، مقوائی، ۲۵۵x۱۷۰. ـ کاغذ: کشمیری، ۱۹۵x۱۲۰، ۲۹۷برگ، ۲۵ سطر کامل، ۱۶۷۹/س
۲۴۴۹

ع/۴۴۷ (دینی)

دره التنزیل و غره التاویل

از: محمدبن مهدی حسینی، زمان تالیف: قرن سیزدهم هـ.ق.، اهداء به: سلطان محمد شاه قاجار.

رک. دره التنزیل و غره التاویل درین فهرست.

آغاز: *بسمله، احمد من انزل الفرقان علی احمد لیکون للعالمین نذیرا" و علم البرهان...*

پایان: *وهی اکثر احرف النداء استعمالا وتمت کلمه ربک صدقا و عدلا لا مبدل لکلما تهوهو السمیع العلیم.*

نسخ، ۱۲۵۴هـ.ق.، سرفصلها بامرکب قرمز، جدول دور سطور آبی مشکی و زر، روی بعضی کلمات و عبارات بامرکب قرمز خط کشی شده. ـ جلد: تیماج مشکی، مقوائی، ۲۵۵x۱۵۵. ـ کاغذ: فرنگی، ۹۵x ۱۹۰، ۴۶برگ، ۲۱سطرکامل، ۱۷۵۲/س
۶۹۴

ع/۴۴۸ (دینی)

دره النجفیه
(جلد اول)

از: حاجی میرزا ابراهیم بن حاجی حسین آقاخوئی ، زمان تالیف: ۱۲۸۱ هـ.ق .
این کتاب در شرح حال و کلمات امیرالمؤمنین علی علیه السلام است بدین شرح: فصل اول: در تولد و مده عمر علی بن ابی طـالب ، فصل دوم: در نسب شریف ، فصل سوم: درکنیه‌های آن حضرت ، فصل چهارم: در القاب علی بن ابی طالب ، فصل پنجم: در صفات علی علیه السلام ، فصل ششم: در ذکر بعضی از کرامات او ، فصل هفتم: در اینکه علی بن ابی طالب مستجمع فضائل انسانی است .
آغاز: *بسمله ، الحمد لله الذی هدانا لمناهج السداد و ساقنا الی مدارج الرشاد و سلک . . .*
پایان: *. . . وکفی بالله شهیدا " والارتکاس الانتکاس و . . . وبالله التوفیق .*
نسخ ، ۱۲۸۱ هـ.ق . ، سرفصلها با مرکب قرمز ، روی بعضی عبارات با مرکب قرمز خط کشی شده . ــ جلد: تیماج مشکی ، مقوائی ، ۱۵۵×۲۶۰ . ــ کاغذ: فرنگی ، ۱۷۵×۸۵ ، ۲۵۷ برگ ، ۲۵ سطر کامل ، ۱۵۴۲/س / ۲۰۷۸

ع/۴۴۹ (تفسیر)

حاشیه برتفسیر بیضاوی

این حاشیه یکی از حواشی تفسیر بیضاوی است که درآن تفسیر بعضی از سور قرآنی حاشیه خورده است .
آغاز: *بسمله ، فان القصد ان یسرالله تعالی بمنه فی هذا الکتاب جمیع حواس علی انوار التنزیل . . .*
پایان: *عن ابن عباس ان الارض الجزر اسم بالیمن . . . السواد عد .*
نسخ ، محتملا " قرن دوازدهم هـ.ق . ، ساده . ــ جلد: تیماج ، تریاکی ، ترنج و نیم ترنج ، ضربی ، مقوائی ، ۱۴۵ × ۲۶۰ . ــ کاغذ: خانبالغ ، ۸۰×۱۷۰ ، ۱۹۵ برگ ، ۲۴ سطر کامل ، ۱۸۴۷/س / ۷۲۴

۴۵۰/ع (ادعیه)

ریاض السالکین فی شرح صحیفه سیدالعابدین
شرح صحیفه سجادیه.

از: علی صدر حسینی الحسنی (سید علیخان مدنی).

نویسنده می گوید این شرح روضه بیست و هشتم از کتاب ریاض السالکین است و در آن ادعیه سیدالساجدین امام زین العابدین شرح شده است و ادعیه مورد شرح عبارتند از: ۱ـ دعاؤه علیه السلام متضرعا" الی الله، ۲ ـ دعاوه اذاقتر علیه الرزق، ۳ ـ دعاوه فی المعرفه علی قضاء الدین، ۴ـ دعاوه فی ذکر التوبه و طلبها، ۵ ـ دعاوه بعد الفراغ من صلوه اللیل، ۶ ـ دعاوه فی الاستخاره، ۷ ـ دعاوه اذا ابتلی اوراءی مبتلی، ۸ ـ دعاوه اذا نظر الی اصحاب الدنیا، ۹ ـ دعاوه اذا نظر الی السحاب و البرق و سمع صوته، ۱۰ ـ دعاوه اذا اعترف بالتقصیر عن الشکر، ۱۱ ـ دعاوه فی الاعتذار من تبعات العباد من التقصیر فی حقوقهم و فی فکاک قلبهم من النار، ۱۲ ـ دعاوه فی طلب العفو والرحمه، ۱۳ ـ دعاوه اذا نعی الیه میت او ذکر الموت، ۱۴ ـ دعاوه فی طلب الستر و الوقایه، ۱۵ ـ دعاوه عند ختم القرآن، ۱۶ ـ دعاوه اذا نظر الی الهلال، ۱۷ ـ دعاوه اذا دخل شهر رمضان، ۱۸ـ دعاوه فی وداع شهر رمضان، ۱۹ ـ دعاوه فی یوم الفطر اذا انصرف مع صلوته، ۲۰ـ دعاوه فی یوم عرفه، ۲۱ـ دعاوه فی یوم الاضحی و یوم الجمعه، ۲۲ ـ دعاوه فی دفاع کید الاعداء، ۲۳ـ دعاوه فی الرهبه، ۲۴ ـ دعاوه فی التضرع و الاستکانه، ۲۵ ـ دعاوه فی الالحاح علیه الله تعالی، ۲۶ ـ دعاوه فی التذلل لله عزوجل، ۲۷ ـ دعاوه فی استکشاف الهموم.

آغاز: بسمله، *الحمدلله الذی..... من تفزع الیه و حارمنتهی الامانی من اقبل...*

پایان: *وهو یهدی السبیل علیه توکلت و هو علی کل شیء وکیل و الحمد لله رب العالمین و صلی الله علی سیدنا محمد و آله الاکرمین امین.*

نسخ ریز خوش، ۱۲۶۶هـ.ق.، سید علی نقی بن سید صادق الحسینی، سر فصلها و بعضی جملات با مرکب قرمز، روی بعضی کلمات با مرکب قرمز خط کشی شده،

دارای فهرست باول کتاب. ــجلد: تیماج مشکی، ترنج و نیم ترنج، مذهب، ضربی، مقوائی، ۱۶۵x۲۶۰. ــ کاغذ: فرنگی، ۹۰x۱۶۰، ۲۴۳ برگ، ۲۴ سطر کامل،
۶۰۹/س
۱۰۳۷

ع/۴۵۱ (دینی)

تفصیل وسائل الشیعه الی تحصیل مسائل الشریعه

از: محمدبن‌الحسن‌بن علی‌بن محمدالحرالعاملی، زمان تالیف: قرن یازدهم هـ.ق.
این نسخه حاوی کتب زیر از کتاب وسائل الشیعه است:
کتاب الجهاد"، "کتاب الامر بالمعروف والنهی عن المنکر"، "کتاب‌الشرکه" "کتاب الرهن"، "کتاب الحجر" "کتاب الضمان"، "کتاب الصلح"، "کتاب الشرکه"، "کتاب المضاربه"، "کتاب المزارعه و المساقاه"، "کتاب الودیعه"، "کتاب‌الاجاره"، "کتاب‌الوکاله"، "کتاب‌الوقوف‌والصدقات"، "کتاب السکنی" "کتاب الهبات"، "کتاب السبق و الرمایه" و "کتاب الوصایا".
آغاز: بسمله.... *حسن‌الحرالعاملی‌الحمدلله‌رب‌العالمین‌والصلوه والسلام علی محمد وآله...*
پایان: *تم الجزء الرابع من کتاب تفصیل وسائل الشیعه الی تحصیل مسائل الشریعه یتلوه ان شاء الله تعالی فی‌الجزء الخامس من کتاب نکاح.*
نسخ، قرن یازدهم هـ.ق.، سرفصلها بامرکب قرمز، روی بعضی کلمات وجملات بامرکب‌قرمز خط‌کشی شده‌است. صفحات وصالی شده است و بعضی از صفحات دراثر صحافی ازبین‌رفته. ــجلد: تیماج مشکی، ترنج و نیم ترنج، ضربی، مقوائی، ۱۸۵x۲۴۵. ــکاغذ: اصفهانی، ۱۲۰x۲۱۰، ۲۵۵برگ، ۲۷سطرکامل،
۱۳۴۷/س
۲۰۲۷

ع/۴۵۲ (دینی)

تفصیل وسائل الشیعه الی تحصیل مسائل الشریعه
(جلد ششم)

از: محمدبن‌الحسن بن علی بن محمد حرعاملی، زمان تالیف: ۱۰۸۹هـ.ق.

این نسخه حاوی کتب زیر از کتاب وسائل الشیعه می باشد:
کتاب الفرائض و المواریث، کتاب القضا، کتاب الشهادات، کتاب الحدود، کتاب القصاص، کتاب الدیات، خاتمه الکتاب و این نسخه درحقیقت جلد ششم کتاب وسائل الشیعه است.

آغاز: *بسمله، الحمدلله رب العالمین و الصلوه علی محمد و آله الطاهرین یقول الفقیر الی الله الغنی...*

پایان: *وسائل النجاه یوم الحساب والحمدلله الکریم الوهاب والصلوه والسلام علی محمد وآله الذین اوراق الحکمه و فصل الخطاب و کان الفراغ من تالیفه فی منتصف بحسب سنه ۱۰۸۹.*

نسخ، شاید قرن دوازدهم هـ.ق.، بعضی سرفصلها با مرکب قرمز، روی بعضی اسماء اعلام با مرکب قرمز خط کشی شده. ــ جلد: تیماج مشکی، ترنج و نیم ترنج، مذهب ضربی، مقوائی، ۱۸۵x۲۵۰. ــ کاغذ: اصفهانی، ۱۲۰x۱۷۰، ۳۷۳ برگ، ۳۲ سطر کامل، ۱۴۷۰/س

۲۰۱۹

۴۵۳/ع (دینی)

تفصیل وسائل الشیعه الی تحصیل مسائل الشریعه

از: محمدبن الحسن بن علی بن محمد حر عاملی، زمان تالیف: قرن یازدهم هـ.ق.

رک. تفصیل وسائل الشیعه الی تحصیل مسائل الشریعه شماره ۴۵۱/ع در این فهرست

آغاز: *یقول الفقیر الی الله الغنی محمد بن الحسن الحرالعاملی الحمدلله رب العالمین و الصلوه...*

پایان: *فقد جازت وصیه. اقول و تقدم مایدلک علی ذلک عموما".*

نسخ، ۱۱۰۴ هـ.ق.، زین الدین علی شیرازی. مشهد، سرفصلها با مرکب قرمز، روی تعدادی از کلمات با مرکب قرمز خط کشی شده. ــ جلد: میشن عنابی، ترنج ونیم ترنج، مذهب، مقوائی، لولادار، ۱۸۵x۲۴۵. ــ کاغذ: اصفهانی، ۱۲۵x۱۷۰ ۴۲۲ برگ، ۲۵ سطر کامل، ۲۰۷۰/س

۲۰۱۳

ع/۴۵۴ (اخلاق صوفی)

احیاء علوم الدین
(جلد دوم)

امام: محمد غزالی (حجه الاسلام)، زمان تالیف: قرن پنجم هـ.ق.
رک. احیاء علوم الدین غزالی درین فهرست.
توضیح: جلد دوم شامل مهلکات و منجیات احیاء علوم الدین است.
آغاز: بسمله، *الحمدلله الذی بتحمیده یستفتح کل کتاب و بذکره یصدر کل خطاب....*
پایان: *آخر کتاب الرجاء و الخوف و یتلوه کتاب الفقر و الزهد و الحمدلله رب العالمین و صلواته علی سیدنا محمد النبی وآلـه وسلامه.*
نسخ قدیم، ۵۹۷هـ.ق.، محمودبن بختیاربن عزیزبن اربلی، سرفصلها درشت تر آمده، کتاب از کتابخانه طهماسب میرزای موید الدوله است. ــ جلد: تیماج قرمز، مجدول ماشی، مقوائی، ۱۵۵×۲۵۰. ــ کاغذ: دولت آبادی، ۱۲۵×۱۹۰، ۲۴۵ برگ، ۱۹ سطر کامل، ۱۳۸/س
۱۶۸۸

ع/۴۵۵ (اخلاق صوفی)

احیاء علوم الدین
(ربع اول)

از: امام محمد غزالی (حجه الاسلام)، زمان تالیف: قرن پنجم هـ.ق.
درین مجلد ربع عبادات که جزء اول جلد اول است آمده.
رک. احیاء العلوم (= احیاء علوم الدین) درین فهرست.
آغاز: بسمله، *احمـدالله تعالی حمدا " کثیرا " متوالیا " و ان کان... دون حق جلاله...*
پایان: *وذکرنا من فضائل الاشهر و الایام للصیام فی کتاب الصوم فلاحاجه الی الاعاده و الله اعلم.*

نسخ قدیم ، ۸۰۲ هـ.ق. ، مراد ، سرفصلها درشت‌تر در وسط صفحه ، صفحه اول نونویس. ــ جلد : تیماج مشکی ، ترنج ، ضربی ، مقوائی ، ۲۵۵x۱۶۵ . ــ کاغذ : اصفهانی ، ۲۰۵x۱۳۰ ، ۱۶۹ برگ ، ۲۵ سطر کامل ، ۲۰۳۸/س / ۱۶۸۶

۴۵۶/ع (اخلاق صوفی)

احیاء علوم الدین

(جلد اول)

از : امام محمد غزالی (حجه الاسلام) ، زمان تالیف : قرن پنجم هـ.ق.

رک. احیاء علوم الدین غزالی دربن فهرست.

آغاز نسخه : *بسمله ، قال الشیخ الامام حجه الاسلام ابوحامد محمدبن محمد الغزالی . . .*

پایان : *والحمدلله علی جمیع نعمه و نستغفرالله من جمیع ذنوبنا وصلی الله علی سیدنا محمد و آله و صحبه و سلم تسلیما " . . .*

نسخ و تحریر ، ۹۶۹ هـ.ق. ، طاهربن احمدبن علی‌بن ناصر ، مکه ، سرفصلها با مرکب قرمز ، سرلوحه کوچک افتاده ، روی بعضی کلمات و عبارات با مرکب قرمز خط کشی شده ، جدول دور سطور زر و مشکی و آبی و سبز. ــ جلد : میشن سرخ ، ترنج ، ضربی ، مقوائی ، لولادار ، ۲۴۰x۱۴۰ . ــ کاغذ : دولت آبادی ، ۱۸۵x۱۰۵ ، ۳۳۲ برگ ، ۲۷ سطر کامل ، ۱۹۱۲/س / ۱۶۸۷

۴۵۷/ع (حدیث)

بصائرالدرجات

از : محمدبن حسن صفار معروف به مهوله.

این کتابی است درحدیث و در مسائل مختلف آن ، ابتداء از طلب علم و اینکه طلب علم فریضه برهر انسانی است سخن می گوید و سپس در باره اثمه و مسائل راجع بآن مطالب بسیار بنقل از رواه متعدد می آورد که در قسمت اثمه بسیاری از

اخلاقیات و امور مورد توجه آدمیان یعنی اموریکه موجب پیشرفت آدمی در جهان و سعادت اخروی او میشود کلماتی دارد .

آغاز : *باب العلم ان طلبه فریضه علی الناس محمدبن الحسن الصفار . . .*

پایان : *تمت الاحادیث المرفقه الاقتئة الناشئه قلوبهم العمیه عیون صدورهم الصماء اذن قولهم المتعقله والحمدلله رب العالمین وصلی الله علی خیر خلقه محمد وآله اجمعین .*

نسخ ، محتملا " قرن دوازدهم هـ.ق. ، ساده . ـ جلد : ابره کاغذی ، عطف تیماج سرخ ، مقوائی ، لولادار ، ۱۹۵×۲۵۰ . ـ کاغذ : ترمه ، ۱۵۰×۲۰۰ ، ۱۹۶ برگ ، ۲۳ سطر کامل ، ۲۰۳۱/س / ۲۰۴۶

۴۵۸/ع (تفسیر)

تفسیر قرآن

از : علی بن ابراهیم ، زمان تالیف : قرن دوازدهم هـ.ق .

رک : تفسیر قرآن شماره ۴۵۹/ع درین فهرست .

آغاز : بسمله ، الحمدلله الواحد الاحد المتفردالذی لامن شیء خلق .

پایان : *والله ماترک الله شیئا " یحتاج العباد الیه الاوجده و بینه للناس حتی لایستطیع عبد یقول لوکان هذا . . . قدانزل الله فیه .*

نسخ ، محتملا " قرن دوازدهم هـ.ق. ، سرفصلها بامرکب قرمز ، روی بعضی جملات بامرکب قرمز خط‌کشی شده ، صفحه آخر نونویس . ـ جلد : میشن عنابی ، ترنج‌ونیم ترنج ، ضربی ، مقوائی ، ۱۵۰×۲۶۵ . ـ کاغذ : دولت آبادی (الوان) ، ۸۵×۱۸۰ ، ۴۷۰ برگ ، ۱۹ سطر کامل ، ۱۹۹۶/س / ۷۱۰

۴۵۹/ع (تفسیر)

تفسیر قرآن

از : علی بن ابراهیم قمی ، زمان تالیف : قرن دوازدهم هـ.ق .

نویسنده این تفسیر یکی‌از بزرگان دین و تفسیر و حدیث و صاحب فتاوی و نظر است که بعد ها نابینا شد . درین کتاب تفسیر مختصری برقرآن فراهـم آورده از صفحه ۲۸ تا آخر نسخه ، و بابتدا در باره مسائل قرآنی از قبیل " ناسخ‌ومنسوخ" و کلمات و آیات قرآنی که در موارد متعدد اختلاف معنی دارندو " قصص‌و"تاویل" و " رخصت بعد از عزیمت" مطالبی می‌آورد .

آغاز : بسمله ، *الحمدلله الواحد الاحد المتفرد الصمد الذی لامن شیء کان ولامن شیء خلق .*

پایان : *هو فی صدور الناس یوسوس . . .*

نسخ : قرن دوازدهم هـ.ق. ، سرفصلها بامرکب قرمز ، روی بعضی کلمات و عبارات بامرکب قرمزخطکشی شده ، آخر افتاده . ــ جلد : تیماج ، ترباکی . مقوائی ، ۱۴۰x۲۶۰ . ــ کاغذ : ترمه ، ۸۰x۱۵۰ ، ۴۳۲ برگ ، ۲۰ سطر کامل ، ۴۴۹/س / ۷۰۹

۴۶۰/ع (قرآن)

کشف الایآت

از : سیدمحمد بن مهدی حسینی ، زمان تالیف : قرن سیزدهم هـ.ق. ، اهداء به : محمد شاه قاجار .

رک . کشف الایآت محمد بن مهدی حسینی درین فهرست .

آغاز : بسمله ، *الحمدلله الذی شرف النبی العربی بالسبع المثانی وخواتیم البقره . . . .*

پایان : *والالهام لا علی طریق القیاس والالتباس اللهم اغفرلی ولوالدین و لجمیع المؤمنین من الجنه والناس .*

نسخ ، ۱۲۵۱ هـ.ق. ، شاید مؤلف ، شاید طهران ، شاید محمد شاه قاجار . سرفصلها بامرکب قرمز ، لغات بامرکب قرمز ، روی اسماء اعلام بامرکب قرمز خط‌کشی شده . ــ جلد : تیماج مشکی ، مقوائی ، ۱۵۵x۲۶۰ . ــ کاغذ : فرنگی ، ۹۵x۱۸۰ ، ۶۴ برگ ، ۲۱ سطر کامل ، ۸۳۴/س / ۷۹۴

۴۶۱/ع (ریاضی)

ایضاح الاشکال الاعتدالیه
فی رسـم المساحـات
علی الاسطحه المستویه

از: یوسف افندی تلمیذ رضوان افندی، زمان تالیف: ۱۱۲۷ هـ.ق.

نویسنده می گوید یکی از دوستان از من خواست تاکتابی واضح و کافی درعلم مزاول فراهم آورم که نفع آن عام را رسد من نیز بابضاعت مزجاه خود برحسب امکان و استطاعه دست بتحریر این کتاب در دو مقاله بشرح زیر زدم: مقاله اول: در ذکر آنچه طالب را دانستنش سزاوار است و قبل از شروع استحضار آن لازم مشتمل بریک مقدمه و چهار قسم و تکمله.

مقاله دوم: درذکر اصول این فن و کیفیت تحصیل معلومات حسابی که طالب این فن بدان ناچار است و این مقاله نیز شامل یک مقدمه و چهار قسم و یک تکمله است. این مقدمات واقسام وتکمله ها خود نیز بفصول وابوابی چند تقسیم می گردند.

آغاز: *بسمله، الحمدلله الذی علم الانسان معرفه الاوقات ... الطوالع و الاوافل ...*

پایان: *اذ فی ظهره واقعه اعلم بالصواب و هذا مایتسرن ایضا ....*

نسخ، ۱۱۵۷ هـ.ق.، سرفصلها بامرکب قرمز، بعضی لغات بامرکب قرمز، دارای اشکال هندسی، حاوی جداول، بعضی صفحات نانویس، صفحات وصالی شده. — جلد: تیماج سرخ، گل وبوته وجدول مذهب ضربی، مقوائی، ۲۶۰×۱۷۰. — کاغذ: فرنگی، ۲۱۰×۱۲۰، ۱۳۶ برگ، ۳۵ سطر کامل، ۲۰۶۴/س

۲۴۱۹

۴۶۲/ع (فلسفه)

حاشیه اشـارات

از: ملامیرزاجان، زمان تالیف: قرن دهم هـ.ق.، اهداء به: شاه اسماعیل اول.

ملا میرزاجان که از علاقه مندان بفلسفه در صدر حکومت صفویانست برکتاب اشارات شیخ الرئیس بوعلی سینا حاشیه میزند و درین حواشی برفع مشکلات متـن پرداخته البته با بودن دو شرح اشارات یکی از خواجه نصیرالدین طوسی و دیگری از امام فخر رازی این حاشیه چیزی اضافی ندارد گرچه دربعضی از موارد ملا میرزا خود بابداع مـطلب تـازه پـرداخته است. چون از عالمان بفلسفه مشاء و مشرب شیخ الرئیس بوده (زیرا کتاب شفا را نیز حاشیه زده است) اقوال او تاحدی قابل اعتماد است.

آغاز نسخه: ... *قوامه بحوافیه الـهمن الطاف الزمانیه...*

پایان: *علی الاتمام والصلوه والسلام علی من هو افضل الانام محمد وآله الکـرام.*

نستعلیق، ۹۷۸هـ.ق.، ساده، اول افتاده. ـ جلد: تیماج مشکی، ترنج و نیم ترنج، ضربی، مقوائی، ۱۳۵×۲۶۰. ـ کاغذ: اصفهانی، ۷۰×۱۷۰، ۱۷۰برگ، ۲۳ سطر کامل، ۱۸۰۰/س / ۱۵۶۲

ع/۴۶۳ (فلسفه)

شـرح عـرشـیه

از: احمدبن زین الدین الاحسائی، زمان تالیف: قرن سیزدهم هـ.ق.

رک. شرح عرشیه احسائی درین فهرست.

آغاز: *بسمله، الحمدلله رب العالمین الرحمن الرحیم مالک یوم الدین ایاک نعبد....*

پایان: *واله سادات الزمان الی هناما اردت کتابه علی هذا الرساله المسماه بالعرشیه التی و ضعتهـا فی المبداء و المعاد.*

نستعلیق، ۱۲۳۶هـ.ق.، احمدبن زین الدین احسائی (مولف)، سرفصلها بامرکب قرمز، روی بعضی جملات بامرکب قرمز خط کشی شده. ـ جلد: تیماج زرد، ترنج ونیم ترنج، ضربی، مقوائی، ۱۵۰×۲۶۰. ـ فرنگی، ۸۵×۱۹۰، ۲۵۷ برگ، ۲۹ سطر کامل، ۸۲۲/س / ۱۱۱۶۴

۴۶۴/ع (معانی و بیان)

مطـول

از: سعدالدین تفتازانی ، زمان تالیف : قرن هشتم هـ.ق .

رک . مطول درین فهرست .

آغاز: بسمله ،الحمدلله‌الذی‌الهمنا حقایق‌المعانی و دقائق البیان وخصصنا ببدایع الایادی .

پایان نسخه: وصلوته‌وسلامه‌علی سیدنا محمدوآله کلما ذکر الذاکرون و کلما سهی عنه الغافلون .

نستعلیق ، ۱۰۹۲ هـ.ق . ، محمد امیربن امیر ، سرفصلها بامرکب قرمز ، روی بعضی کلمات و جملات بامرکب قرمز خط‌کشی شده ، فهرست در آخر کتاب،بعضی صفحات آب افتاده ، بعضی صفحات نونویس . ــ جلد : تیماج ، ماشی ، مقوائی ، ۱۳۵x۲۶۰ . ــ کاغذ : ترمه ، ۷۵x۱۸۰ ، ۲۰ سطر کامل ، ۱۶۵۸/س
۲۸۲۹

۴۶۵/ع (آئین ملکداری)

کتاب السیاسه و الامامه

از: عبدالله بن ابی مسلم معروف به ابن قتیبه .

درین کتاب مسائل مهم سیاست و آئین ملکداری که در صدر اسلام مورد عمل بوده‌آمده‌است . درآن ، بمکالماتی که بین بزرگان وامیران عهد اول اسلام درجریان بوده برمی‌خوریم ومی بینیم که هریک از آنها در مشکلات خود چه راهی پوئیده و چگونه در رفع مشکل خود کوشیده اند .

آغاز: بسمله ، قال‌ابومحمد عبدالله‌بن‌مسلم بن‌قتیبه نفتتح کلامنا بحمدالله و نقدس نا دینا بذکره . . .

پایان : فشد و ثاقه و جلسه و اشاره الی امه لما اعانته فهرب محمد بین یدیه فبعث فی طلبه فاخذو قتل والله اعلم .

نسخ ، ۱۲۴۱ هـ.ق . ، سرفصلها بامرکب قرمز ، روی پاره ای از عبارات بامرکب قرمزخطکشی شده . ــ جلد : تیماج ، مشکی ، مقوائی ، ۱۶۰x۲۶۰ . ــ کاغذ : فرنگی ، ۹۰x۱۶۵ ، ۱۰۸ برگ ، ۲۱ سطر کامل ، ۱۱۲/س
۱۵۹۰

ع/۴۶۶ (ریاضی ـ هندسه)

تحریر اقلیدس

از: خواجه نصیرالدین طوسی ، زمان تالیف: قرن هفتم هـ.ق.

خواجه می گوید پس از تحریر مجسطی برآن شدم که ببحث در هندسه وحساب پردازم وبتحریر اصول این دو که منسوب باقلیدس صوریست قیام نمایم برای اینکار ازدو نسخه حجاج و ثابت بن قره استفاده کردم و در نسخه حجاج ۴۶۸ شکل بود و درنسخه ثابت ۴۷۸ شکل. من اشکال ثابت را باقرمز و از آن حجاج را باسیاه نمودم وکتاب را بایجاز غیر مخل واستقصاء غیر ممل در پانزده مقاله پرداختم و درجای بجای از قریحه خود درحل مشکلات کمک طلبیدم وآنرا بدین ترتیب بپایان بردم.

آغاز: بسمله ، *الحمدلله الذی منه الابتداء والیه الانتهاء* و بیده ملکوت *الا شیاء* . . .

پایان: . . . *وانمالم اورده فی الکتاب* . . . فمن شاء فلیلحقه به *والله الموفق والمعین* . . .

نسخ ، محتملا" قرن دهم هـ.ق. ، سرفصلها بامرکب قرمز ، روی بعضی کلمات بامرکب سیاه خط کشی شده ، دارای اشکال هندسی . ـ جلد: تیماج عطف و سجاف و اندرون تیماج قرمز ، دولائی ، ۱۸۵×۲۵۵ . ـ کاغذ: اصفهانی ، ۸۰×۱۵۵ ، ۱۶۸ برگ ، ۱۷ سطر کامل ، ۱۴۶۴۶/س / ۲۴۲۳

ع/۴۶۷ (دینی)

مجالس

از: صدوق ، زمان تالیف: قرن چهارم هـ.ق.

این کتاب از مجلس اول که آن روز جمعه دوازده روز باقیمانده از رجب سال ۳۶۷ هـ.ق. تا مجلس نود و هفتم که با ده روز باقیمانده از شعبان سال ۳۶۸ هجریست مجالس داردو درآن مجلس ها مطالب دینی و مترتب یکی بردیگری می آید.

آغاز: بسمله، الحمدلله رب العالمین والعاقبه للمتقین ولا عدوان الا علی الظالمین ولا اله الا الله احسن الخالقین.

پایان: ولدها المصطفین الاخیار ال یس الا برار علیهم الصلوه و السلام تسلیما کثیرا "الحمدلله الذی وفق لا تمام.

نسخ، ۱۰۷۱ هـ.ق.، ابوالفتح بن محمدالحسین، سرفصلها بامرکب قرمز، روی پاره‌ای از عبارات وکلمات بامرکب قرمز خطکشیده شده. ــ جلد: میشن عنابی، مقوائی، ۱۲۵×۲۶۰. ــ کاغذ: اصفهانی، ۷۰×۱۷۰، ۲۴۱ برگ، ۲۳ سطر کامل، ۱۰۷۲/س

۱۹۷۵

ع/۴۶۸ **(معانی و بیان)**

مطول

از: سعدالدین تفتازانی، زمان تالیف: قرن هشتم هـ.ق.

رک. مطول درین فهرست.

آغاز: بسمله، الحمدلله الذی الهمنا حقائق المعانی و دقائق البیان و خصمنا ببدائع الایادی...

پایان: وارزقنا الفوز بهذا المرام والحمدلله ولی الانعام و الصلوه علی محمد خیر الانام و آله واصحابه الکرام.

نستعلیق، ۱۰۵۰هـ.ق.، سرفصلها بامرکب قرمز، صفحات وصالی شده وبعضی نو نویس، روی پاره ای از عبارات بامرکب قرمز خط کشی شده. ــ جلد: تیماج مشکی، ترنج ونیم ترنج، ضربی، مقوائی، ۱۷۰×۲۶۰. ــ کاغذ: اصفهانی، ۱۰۰×۱۶۰، ۲۳۴ برگ، ۱۹ بسطر کامل، ۱۹۰۹/س

۲۸۲۸

ع/۴۶۹ **(تاریخ)**

تاریخ جزری

از: محمدبن محمد بن محمدجزری.

نویسنده پس از آنکه بتفصیل از فوائد تاریخ سخن می‌گوید و بیان می دارد که تاریخ چه اثری در تحول افکار دارد برآن میشود که حوادث مهم زمانرا برحسب تاریخ وقوع آنها بنگارد ابتداء چهار مبدء تاریخ را شرح می دهد یعنی " تاریخ سکندری" و " تاریخ دقلطیانوس" و " تاریخ هجره النبی " و " تاریخ یزدجردی " و سپس یکایک حوادث زمان را از زمان پیغمبر شرح می دهد تا واقعه سال هفتصدهجری و بدین ترتیب نخستین واقعه ذکر شده بعثت عم رسول (حمزه سیدالشهداء) است برای جنگ و آخرین واقعه آمدن غازان خانست با قشونش بطرف فرات و قصد حلب کردن .

آغاز: *قال العبدالفقیر محمدبن محمد بن محمدبن الجزری عفاالله عنه و رحمه و لطف به . الحمدلله الذی جعل الحوادث .*

پایان: *و هذا آخر مالخصه من تاریخ حافظ الاسلام ابی عبدالله محمد بن عثمان الذی رحمه الله و فرغت منه فی یوم الجمعه رابع عشر شهر رجب ثمان و تسعین و سبعمائه بمدینه انطاکیه حرس الله ثغرها و ذلک . . . والرومیه المحروسه نصرالله تعالی ملکها العادل السلطان ابایزید خان بن مرادخان بن اورخان بن عثمان بن اردکرل . . .*

نسخ ، ۹۱۰ هـ.ق . ، عبدالقادربن احمد فقیه ، ادرنه ، سرفصلها با مرکب قرمز ، روی پاره‌ای از کلمات با مرکب قرمز خط کشی شده ، جدول دور سطور قرمز ، این کتاب بایک واسطه منقول از خط مصنف است . ــ جلد: میشن ، قهوه ای ، ترنج ، منگنه ، مذهب ، مقوائی ، ۲۶×۱۷۰ . ــ کاغذ: خانبالغ ، ۱۹×۱۲۰ ، ۲۰۸ برگ ، ۲۱ سطر کامل ، ۱۹۰۷/س / ۱۰۵۹

ع/۴۷۰ (دینی)

اکسیرالعبادات فی اسرارالشهادات

(= اسرار الشهاده)

از: آخوند ملاآقای دربندی ، زمان تالیف: قرن سیزدهم هـ.ق .

درین کتاب اسرار شهادت شهدای کربلا بتفصیل آمده ابتداء از مقتل قاسم

بن الامام المظلوم المسموم الحسن المجتبی بحث شروع میشود و سپس حوادث یکایک مقتولان می آید و آخر کتاب تذییل چهارم است و آن اشاره بکیفیت ختم کتاب می باشد .

آغاز نسخه : . . . *المجلس التاسع من اکسیر العبادات فی اسرار الشهادات فی شهاده . . .*

پایان : *ومنافقیهم من الجن و الانس من الاولین و الاخرین ولا سیما علی من اسس اساس الظلم علیهم آمین آمین .*

نسخ ، محتملا " قرن دوازدهم هـ.ق. ، سرفصلها بامرکب قرمز ، اول افتاده . ـ جلد : ترنج ونیم ترنج ، تیماج عنابی ، ضربی ، مقوائی ، ۱۵۰×۲۶۵ . ـ کاغذ : فرنگی ، ۹۰×۱۶۵ ، ۴۲۲ برگ ، ۲۰ سطر کامل ، ۱۶۷۸/س / ۲۸۵۱

۴۷۱/ع **(مطالب گوناگون)**

مجموعه

درین مجموعه کتب زیر آمده و هریک باشماره فرعی مشخص شده است .

نسخ ، محتملا " قرن دوازدهم هـ.ق. ، محتملا " محمد مومن بن غلام علی بن ابی طالب ، سرفصلها بامرکب قرمز ، روی پاره ای از کلمات و عبارات بامرکب قرمز خطکشی شده . ـ جلد : تیماج تریاکی و لولادار ، ۱۴۵×۲۶۵ . ـ کاغذ : دولت آبادی ، ۸۰×۱۷۵ ، برگ ، ۲۰ سطر کامل ، ۱۶۹۹/س / ۲۰۳۵

۴۷۱/ع / ۱ **(اخلاق دینی)**

حقایق

از : محمدبن مرتضی مدعو به محسن (= ملامحسن فیض کاشانی) ، زمان تالیف : قرن یازدهم هـ.ق.

نویسنده می گوید درین کتاب من از اسرار دین مطالبی آوردم بطوریکه هرکه

صاحب قلب و سمعی باشد و بآن اسرار واقف شود بمعارج یقین خواهد رسید . مدارک من درینجا کتاب الله و احادیث و مباحث احیاء علوم الدین غزالی بود . این کتاب حاوی شش مقاله و یک خاتمه است بدین شرح : المقاله الاولی : فیما هو بمنزلة الاصول ولها ثلثه ابواب ، المقاله الثانیه : فی مساوی الاخلاق و تهذیبها و فیها اربعه ابواب ، المقاله الثالثه : فی ذم الدنیا و الاغترار بها و فیه خمسه ابواب ، المقاله الرابعه : فی مکارم الاخلاق و تحصیلها و فیه سته ابواب ، المقاله الخامسه : فی العبادات و اسرارها و فیها سبعه ابواب ، المقاله السادسه : فی سایر الاعمال الصالحه فیها خمسه ابواب ، خاتمه : فی تاریخ التالیف و فی المناجاه مع الله تعالی .

آغاز : *بسمله ، الحمد لله الذی نور قلوبنا بنور الایمان و عرفنا من اسرار الحدیث .*

پایان : *منتظر توفیق طواف بیت الله الحرام و زیاره النبی و اله الکرام .*

جای آن درین مجموعه از صفحه یک تا ۱۵۶ می باشد .

ع/۴۷۱ (اخلاق)

۲

ضیاء القلب

از : محمد بن مرتضی مدعو به محسن (ملا محسن فیض کاشانی) ، زمان تالیف : قرن یازدهم هـ.ق .

ملا محسن فیض می گوید که آدمی چون در دار دنیا زیست می کند از پیروی حکم پنج حاکم چاره ندارد و آن پنج حاکم : عقل و شرع و طبع وعرف و عادتست وای بسا بین احکام این حکام پنجگانه اختلاف می افتد وهرباربابد کوشید تا راه حل را یافت . این کتاب مبنی برهشت باب است بدین شرح : باب اول : در حقیقت هریک از این حکام و حقیقت نفس انسانی ، باب دوم : در مراتب نفس انسانی در فضل و شرف ، باب سوم : در اسباب تسلط آن حکام و حکمت حکومت آنها ، باب چهارم : در مصالح اتباع از آنها و مقایسه اتباع آن ، باب پنجم : در ترجیح بعضی ازین حکام بربعض دیگر بوقت تعارض و تمییز بعضی از بعض دیگر بوقت اشتباه ، باب ششم وهفتم : در دو حکایت از دو ولی از اولیاء الله ، باب هشتم : درازاحه شبهه .

آغاز: بسمله ، الحمدلله الذی جعل مراسم الشرایع مطابقه بمقتضی عقول الکاملین .

پایان: اضاء الله بهاقلوبنا وکفر بها عنا سیئاتنا و ذنوبنا والحمدلله ولی الانعام والصلوه علی محمد وآله وسلم .

جای آن درین مجموعه از برگ ۱۵۷ تا برگ ۱۷۰ می باشد .

۴۷۲/ع (دینی)

من لایحضره الفقیه

از: محمدبن علی مکنی به ابوجعفر ملقب به صدوق ، زمان تالیف: قرن چهارم (۳۷۲ هـ.ق.) ، اهداء به: ابوعبدالله محمدبن حسن .

این نسخه حاوی مجلدات اربعه کتاب من لایحضره الفقیه وکتاب اسانید و مشایخ مصنف باخرآن می باشد البته درین نسخه دیباچه کتاب و تقریبا" نصف اول باب اول که دوباب میاه و طهر و نجاست آن است از اول آن افتاده .

رک . من لایحضره الفقیه درین فهرست .

آغازنسخه: یقول انی لا عجب ممن رغب ان یتوضا اثنین وقد توضا رسول الله . . .

پایان: . . . عن سعدبن طریف الخفاف تمت اسانیه کتاب من لا یحضره الفقیه . . تصنیف الشیخ الجلیل ابی جعفر محمدبن علی بن الحسین بن موسی بن بابویه . . . وصلی الله علی محمد وآله

نسخ ، محتملا" قرن دوازدهم هـ.ق. ، سرفصلها بامرکب قرمز ، روی بعضی کلمات و جملات بامرکب قرمز خط کشی شده ، اول ساقط ، از صفحه ۶۶۶ نو نویس . ـ جلد: میشن عنابی ، ترنج ونیم ترنج ، ضربی و مقوائی ، ۱۹۰×۲۶۰ . ـ کاغذ: اصفهانی ، ۱۱۰×۱۹۰ ، ۳۶۶ برگ ، ۱۵ سطر کامل ، ۶۵۸/س / ۱۹۸۰

ع/۴۷۳ (دینی)

من لایحضره الفقیه

از : محمدبن علی بن حسین بن موسی بن بابویه قمی مکنی بابوجعفر ملقب به‌صدوق ، زمان تالیف : ۳۷۲ هـ.ق .

این نسخه چهـار جلد از من لایحضره الفقیه و کتاب اسانید است . کتاب اسانید ناتمام میباشد .

آغاز : بسمله ، *اللهم انی احمدک واشکرک . . . واتوکل علیک . . .*

پایان : *وکان فیه عن جعفربن القاسم فقد رویته عن ابی و محمدبن الحسن رضی‌الله عنهما .*

نسخ ، محتملا " قرن یازدهم هـ.ق . ، سرفصلها بامرکب‌قرمز ، روی بعضی کلمات و عبارات بامرکب قرمز خط‌کشی شده . ــ جلد : میشن عنابی ، ترنج و نیم ترنج ، ضربی ، و مقوائی ، ۱۸۵×۲۷۵ . ــ کاغذ : اصفهانی ، ۱۰۰×۱۹۰ ، ۲۸۴ برگ ، ۳۱ سطر کامل ، ۱۱۶۸/س / ۱۹۷۸

ع/۴۷۴ (فقه)

قواعد الاحکام فی معرفه الحلال و الحرام (جلد اول)

از : علامه حلی ، زمان تالیف : قرن هفتم هـ.ق .

رک . قواعد الاحکام فی معرفه الحلال و الحرام .

آغاز : بسمله ، *الحمدلله علی سوابغ النعماء وترادف الالاء المتفضل بارسال الانبیاء .*

پایان : *واصلح‌ماتجده‌من‌الخلل و النقصان و الخطاء و النسیان هذه وصیتی الیک . . . و رحمه‌الله و برکاته . . .*

نسخ ریز بد قدیم ، محتملا " قرن نهم هـ.ق . ، سرفصلها بامرکب قرمز ، روی بعضی کلمات و عبارات بامرکب قرمز خط‌کشی شده ، صفحه اول نو نویس ، درآخر کتاب دو صفحه بخط علی بن عبدالعالی محقق ثانی شارح قواعد علامه است که

بتاریخ ۹۱۹ هـ.ق. نوشته است. ـ جلد: مقوائی، تیماج مشکی، ترنج و نیم ترنج، کوبیده، حاشیه منگنه کوبیده، ۱۷۵×۲۶۰. ـ کاغذ: اصفهانی، ۱۱۵×۱۷۰ ۳۴۲ برگ، ۲۳ سطر کامل، ۲۰۹۳/س
۲۹۰۳

۴۷۵/ع (فقه)

قواعد الاحکام فی معرفه الحلال والحرام
(جلد اول)

از: علامه حلی، زمان تالیف: قرن هفتم هـ.ق.

این جلد درین نسخه از "طهاره" شروع میشود و تاآخر وصیه میآید.

رک. قواعد الاحکام فی معرفه الحلال و الحرام درین فهرست.

آغاز: *بسمله، الحمدلله علی سوابغ النعماء و ترادف الالاء المتفضل بارسال الانبیاء...*

پایان: *ولوقال ادفع الیه بعد موتی لم ینعزل الحمدلله رب العالمین والصلوه علی خیر خلقه محمد وآله الطاهرین.*

نسخ، ۱۱۱۹ هـ.ق.، محمد کاظم بن محمد باقر جدیدالاسلام، سرفصلها بامرکب قرمز، روی بعضی کلمات و جملات بامرکب قرمز خط کشی شده. ـ جلد: تیماج، قرمز، مقوائی، ۱۹۵×۲۷۵. ـ کاغذ: بخارائی، ۱۲۵×۲۰۰، ۱۴۸ برگ، ۲۴ سطر کامل، ۱۴۹۴/س
۲۵۴۶

۴۷۶/ع (فقه)

قواعد الاحکام فی معرفه الحلال والحرام
(جلد دوم)

از: علامه حلی، زمان تالیف: قرن هفتم هـ.ق.

این جلد از قواعد الاحکام از نکاح شروع میشودوتاآخر احکام بمعنای اخص

می‌آید . درینجا مباحث نکاح و طلاق تاالحکام بمعنای اخص یعنی دیات و قصاص و سایرمطالب مربوط باین قسمتها وجود دارد .

آغاز : بسمله کتاب النکاح وفیه ابواب الاول فی المقدمات و هی سبعه مباحث الاول .

پایان : . . . والنسیان هذه وصیتی الیک والله خلیفتی علیک . . . تم الکتاب و ربنا محمود وآله المکارم والعلی و الجود .

نسخ ، ۱۰۳۳ هـ.ق. ، عبدالسمیع بن سالم بن یوسف بن عبدعلی خفاجی ، سرفصلها بامرکب قرمز ، روی بعضی جملات بامرکب قرمز خط کشی شده . ـ جلد : تیماج سرخ ، ترنج وضربی و مقوائی ؛ ۱۸۵×۲۶۰ . ـ کاغذ : اصفهانی ، ۱۰۰×۱۶۰ ، ۲۷۱ برگ ، ۱۹ سطر کامل ، ۱۶۱۹/س / ۲۵۳۹

ع/۴۷۷ (فقـه)

شرح قواعد علامه (= جامع المقاصد فی شرح قواعد الاحکام)

از : علی بن عبدالعالی معروف به محقق ثانی ، زمان تالیف : قرن دهم هـ.ق .

این کتاب شرحی است که محقق ثانی برقواعد الاحکام فی معرفه الحلال والحرام علامه (جمال الدین حسن بن یوسف بن مطهر) نوشته است این شرح درین نسخه محتوی برسه قسمت است وما درزیر آنچه ازین قسمتها درین نسخه آمده می‌آوریم : قسمت اول : ازابتدای محتوی براحیاء موات می باشدکه مقصد سوم یعنی آخرین مقصد ازکتاب غصب و همین کتاب جلد اول قواعد الاحکام می باشد بعد کتاب اجاره می‌آیدکه یازدهمین کتاب جلد اول قواعد الاحکام مشتمل برهفت مقصد بدینقرار می‌آید : مقصداول : در اجاره ، مقصد دوم : در مزارعه ، مقصد سوم : در مساقاه ، مقصد چهارم : در شرکه ، مقصد پنجم : درمضاربه و قراض ، مقصد ششم : در وکاله ، مقصد هفتم : در سبق و رمایه وهمچنین محتویست برمقصد اول و دوم از کتاب وقوف و عطایا دوازدهمین کتاب جلد اول قواعد الاحکام که مقصد اولی در وقف و مقصد دوم در سکنی و صدقه و هبه است .

قسمت دوم محتویست فقط برمقصد سوم و چهارم کتاب وقوف و عطایا دوازدهمین کتاب جلد اول قواعد الاحکام یعنی تاآخر کتاب مزبور که مقصد سوم در اقراراست ومقصد چهارم در وصایاست ، قسمت سومی ازین نسخه محتویست براول کتاب نکاح که اولین کتاب جلد دوم قواعد الاحکام است تا فصل دوم از مقصد دوم ازباب پنجم کتاب نکاح که باب پنجم مزبور در توابع نکاح و مقصد دوم مذکور در مهر و مقصد دوم مزبور در صداق فاسد است که تقریبا " نصف اول کتاب نکاح را دارد و درین نسخه غالبا " بجای کلمه مقصد لفظ فصل آمده است .

آغاز : *بسمله ، الحمدلله رب العالمین والصلوه و السلام علی سیدالانبیاء والمرسلین محمد وآله الطاهرین . . .*

پایان : *. . . بمنه قوله الفصل الثالث فی التفویض و فرغ من تسویده موءلفه الفقیرالی الله تعالی علی بن عبدالعالی بالمشهد المقدس الغروی علی شرفه . . . من سنه خمس وثلاثین و تسعمائه حامدا " لله تعالی مصلیا " علی رسوله محمد وآله مسلما .*

نسخ ریز ، ۱۲۳۳ هـ.ق . ، خط جدید علی بن محمد الدجیلی ، سرفصلها با مرکب قرمز ، روی بعضی جملات و کلمات با مرکب قرمز خط کشی شده ، آخر نونویس — جلد : تیماج سرخ ، ترنج و نیم ترنج و لچکی ضربی ، مقوائی ، ۲۷۰×۱۶۰ — کاغذ : اصفهانی و فرنگی ، ۲۱۵×۱۱۰ ، ۳۱۲ برگ ، ۳۲ سطر کامل ، ۲۰۲۵/س / ۲۵۴۲

۴۷۸/ع (کلام)

شـرح مواقف

از : سید شریف الدین جرجانی (شارح) ، زمان تالیف : قرن هشتم هـ.ق .

کتاب مواقف ازقاضی عضدالدین ایجی است و این کتاب از بزرگترین کتاب هـای کلامی اسلامی است این کتاب بعدها بوسیله میرسید شریف الدین جرجانی شرح شـده و شرح آن حاوی رفع موارد نقص این کتاب می باشد یعنی درآن میرسید شریف علاوه برشرح مطالب آنچه که مخالف عقیدهٔ خود در کتاب می بیند مورد انتقاد قرار می دهـد و

نظر دیگر ابراز می‌دارد. ابتداء و انتهای این نسخه افتاده است.

آغاز نسخه: .... *والجواب عنه ان الضروری حصول علم جزئی متعلق بوجوده....*

پایان نسخه: *واجتماع الممکن و من الفعل بالنسبه ای الاستقبال مع عدم الوقوع فی الحال ممکن و فی الحال...*

نستعلیق، محتملاً "قرن یازدهم هـ.ق.، سرفصلها بامرکب قرمز، روی بعضی جملات نصف اول کتاب بامرکب قرمز خط‌کشی شده، اول و آخر افتاده. ــ جلد: تیماج مشکی، ترنج و نیم ترنج، ضربی، مقوائی، ۱۶۰×۲۶۰. ــ کاغذ: اصفهانی. ۱۰۵×۱۹۵، ۳۴۶ برگ، ۲۷ سطر کامل، ۲۱۶/س / ۱۶۷۸

۴۷۹/ع (فقه)

الدروس الشرعیه فی فقه الامامیه

از: محمدبن حامد مکی معروف به شهید اول، زمان تالیف: اواخرقرن‌هشتم‌هـ.ق

دروس یکی از کتب فقهی شیعه است که شهید اول برای دو فرزند خود ابی طالب محمد و علی نوشته و حاوی دو جلد می باشد مطالب مندرج درهریک ازین دوجلد بشرح زیر است:

فهرست جلد اول: طهاره، صلوه، زکوه، صدقه، خمس، صوم، اعتکاف، حج، مزار، جهاد، حسبه، مرتد، محارب، قضاء، دعوی، قسمه، شهادات، النذر والعهد ویمیــن، کفارات، عتق، ام الولد، مدبر، مکاتب، وقف، هبه، وصیه، وصایت، میراث، صید، تذکیه، اطعمه و اشربه، احیاء موات، مشترکات، اللقطه، جعاله، غصب و اقرار.

فهرست جلد دوم: مکاسب، بیع، سلم و سلف، خیار، رباء، دین، صلح، تزاحم الحقوق، شفعه و رهن.

آغاز: بسمله، *الحمدلله الذی انطق السنتنا بحمده والهم قلوبنا شکر رفده واطلق...*

پایان: *ولعن ظالمه و قاتله والحمدلله رب العالمین.*

نسخ، محتملا" ۹۶۷ هـ.ق. ، سرفصلها بامرکب قرمز. ــ جلد: تیماج سرخ، جدول زرو مقوائی، ۱۸۰×۲۶۰. ــ کاغذ: دولت آبادی، ۱۰۰×۱۷۰، ۲۹۶ برگ، ۱۹ سطر کامل، ۱۴۴۷/س / ۲۵۶۱

ع/۴۸۰ (دینی)

اناجیل اربعه

این کتاب اناجیل اربعه بزبان عربی است بـا ترجمه فـارسی در زیر هر سطر آن: اناجیل چهارگانه فوق عبارتند: انجیل متی، انجیل مرقس، انجیل لوقا و انجیل یوحنا

آغاز: *کتاب میلاد یسوع المسیح بن داود بن ابراهیم فابراهیم ولد اسحق و اسحق ولد....*

پایان: *ظننت ان العالم لم یسعها صحفا" مکتوبه.*

نسخ و نستعلیق، محتملا" قرن سیزدهم هـ.ق. ، دارای چهار سرلوحه درصفحات ۱/۱۲۷ / ۲۰۹ / ۳۴۵ زرو شنجرف و سبز، سرفصلها بامرکب قرمز، مجدول: جدول دورسطور زر و مشکی و آبی ، جدول خارجی قرمز، معانی لغات بامرکب قرمزدرزیر جملات عربی. ــ جلد: تیماج سبز، گل و بوته زر، ضربی و مقوائی، ۱۷۰×۲۶۵. ــ کاغذ: فرنگی، ۹۰×۱۹۰، ۲۲۵ برگ، ۱۲ سطر کامل، ۲۵۲۵/س / ۲۸۰۳

ع/۴۸۱ (دینی ــ تاریخی)

مقاتل الطالبین

از: ابوالفرج اصفهانی.

این کتاب حاوی شرح کشته شدن افرادی از آل علی است که خروج کردند و براثر ایـن اقـدام سردرراه قیام خود نهادند، ابتدا از مقتل جعفربن ابی‌طالب میشود وختم به موسی بن اسماعیل بن جعفربن ابراهیم بن محمد بن علی بن عبدالله می گردد درین مباحث وشرح کشته شدن ها شرح حال آنها نیز ذکرمیگردد ونویسنده

ازمتونی بسیار قدیمی برای بیان عقیده خود استفاده می کند .

آغاز : منهم وفاه من تولی هذه الاحوال لا علی قدر مراتبهم فی الفضل و . . .

پایان : و نسئل الله العصمه و التوفیق بطاعته لما اتیناه و ذکرناه من قول و عمل و هوحسبنا الله و نعم الوکیل .

نسخ ، ۱۲۸۱ هـ.ق . ، ملامحمد مهدی آقا باباشهمیرزادی ، سرفصلها بامرکب قرمز ، روی اسماء اعلام بامرکب مشکی خطکشی شده . ــ جلد : تیماج لیموئی ، ضربی ، مقوائی ، ۱۶۵×۲۶۵ . ــ کاغذ : فرنگی ، ۱۰۰×۱۸۵ ، ۱۹۸ برگ ، ۲۱ سطر کامل ، ۲۰۱۸/س

۱۰۵۴

۴۸۲/ع (دینی)

زبده البیان فی براهین احکام القرآن
(آیات الاحکام)

از : ملااحمدبن محمد اردبیلی .

نویسنده درین کتاب سعی کرده که آیات مستند یکایک احکام شرعی و فقهی را بیاورد مثل کتب همه فقها از طهاره شروع کرده و مطالب را بتوالی هم می‌آورد و درهریک آیه‌ای از آیات قرآنی را که مستند واقع شده است بیان می‌دارد ترتیب مطالب در آن باترتیب مطالب در فقه فرق دارد مثلا " باب قضا و شهادات که در اغلب کتب مشهور فقهی بعد از عبادات می‌آید درین کتاب بعد از جنایات آمده است وهکذا مطالی دیگر .

آغاز : الحمدلله رب العالمین و الصلوه علی رسوله محمد و آله اجمعین امابعد فاعلم ان هنافایده . . .

پایان : . . . حیث عمت مع کون سبب النزول . . . لا یبعد التعمید . . فیستخرج الباقی فتامل . . .

نسخ ، ۱۰۸۹ هـ.ق . ، جعفربن علی دشتی ، سرفصلها با مرکب قرمز ، روی عبارات بامرکب مشکی خط کشی شده . ــ جلد : تیماج عنابی ، ترنج و نیم ترنج ، ضربی ، مقوائی ، ۱۶۵×۲۶۵ . ــ کاغذ : دولت آبادی ، ۸۵×۱۸۵ ، ۱۹۶ برگ ، ۲۶ سطر کامل ، ۱۹۹۰/س

۷۰۶

ع/۴۸۳ (تفسیر)

فتوح الغیب فی الکشف عن قناع الریب
(حاشیه طیبی)

از: طیبی.
این کتاب حاشیه ایست که طیبی برکشاف زمخشری نگاشته است و سوره های زیر را درآن شرح داده:
سوره نساء مـائـده، انعام، اعراف، انفال، برائه، یونس، هود، سوره یوسف، رعد، ابراهیم، حجر، نحل.
آغاز: *بسمله، علام عطف قوله یعنی ان قوله خلقکم من نفس واحده دخل فیها...*
پایان: *یجوزان یجری علی ظاهرها علی مذهب اهل السنه والله اعلم بالصواب والیه المرجع والماب.*
نسخ و نستعلیق، محتملا" قرن یازدهم هـ.ق.، سرفصلها با مرکب قرمز، ـ جلد: تیماج مشکی، ترنج، ضربی، مقوائی، ۲۶۵×۱۷۵. ـ کاغذ: اصفهانی، ۱۷۰×۱۶۰، ۲۸۹ برگ، ۲۹ سطر کامل، ۴۵۴/س / ۷۳۲

ع/۴۸۴ (دینی)

ریاض السالکین فی شرح صحیفه سیدالساجدین
(شرح صحیفه سجادیه)

از: علی صدرالدین المدنی بن احمد نظام الدین الحسینی الحسنی (سید علیخـان مدنی).
رک. ریاض السالکین فی شرح صحیفه سیدالساجدین درین فهرست.
آغاز: *بسمله، اللهم انا نحمدک حمدا "توتینا به من صحائف الحسنات صحیفه کامله...*
پایان: *ان مایریده فانه... قال تعالی ان ربک ضال لم...*

نستعلیق ، ذی الحجه ۱۱۱۲ هـ.ق. ، علی بن ملک محمد کازرونی ، سرفصلها بامرکب قرمز . ــ جلد : تیماج لیموئی ، لولا دار ، ۱۵۵×۲۶۵ . ــ کاغذ : ترمه ، ۹۰×۱۸۵ ، ۳۱۲ برگ ، ۲۷ سطر کامل ، ۸۵۶/س / ۲۳۷۸

۴۸۵/ع (مطالب گوناگـون)

مجموعــه

درین مجموعه کتب زیر آمده و هریک باشماره فرعی مشخص شده است .

نستعلیق و نسخ ، محتملا" قرن یازدهم هـ.ق. ، سرفصلها بامرکب قرمز ، روی بعضی جملات بامرکب قرمز خط کشی شده . ــ جلد : تیماج قهوه ای ، لولادار ، ۱۹۰×۲۵۵ . ــ کاغذ : اصفهانی ، ۱۲۵×۱۸۰ ، ۲۶۵ برگ ، ۲۰ سطر کامل ، ۱۹۱۵/س / ۷۰۵

۴۸۵/ع / ۱ (دینی)

زبده البیان فی براهین احکام القرآن

(آیات الاحکام)

از : ملا احمدبن محمد اردبیلی .

رک . ایات الاحکام اردبیلی درین فهرست .

آغاز : بسمله و به نستعین ، الحمدلاولیه و الصلوه علی خیرالخلق محمدوآله الامجاد و بعد فاعلم ان هنا . . .

پایان : و تم تعذرالتخصیص ایضا "لایبعدالتعمیم یفهم العله فیستخرج الباقی فتامل .

جای آن درین مجموعه از صفحه یک تا ۴۱۶ می باشد .

۴۸۵/ع / ۲

الانصاف فی الانتصاف لاهل الحق من اهل الاسراف

زمان تالیف: قرن هشتم هـ.ق .

نویسنده می گوید پس از آنکه در سال ۷۵۷ هـ.ق . کتاب ابن تیمیه که رد بر کتاب منهاج الکرامه ابومنصور حسن بن مطهر است خواندم متوجه شدم که او حملات شدید برشیعیان و امامیه کرده و گفته است که آنها اهل تعصب اند لذا برآن شدم که این کتاب را در جواب او بنویسم و بگویم که آنچه حمله برشیعه شده غالبا" از قول خوارج و غلاه و اسماعیلیه می باشد و درینجا دلیل قطعی بررد شیعیان نیامده و دلائل مفلسان می باشد که جز اقوال باطل چیز دیگر ندارند بااین عقیدت این کتاب را دریک مقدمه و یک بحث و هفده مقام و یک خاتمه پرداختم .

آغاز: *بسمله و ماتوفیقی الا بالله: الحمدلله قدیم السلطان ذی الفضل العظیم و الامتنان المتفرد . . .*

پایان نسخه: *من قول الامامیه ان المعتزله اتباع الامامیه ولائمتها فی کل ماحصلت . . .*

جای آن درین مجموعه از ۴۱۹ تا ۵۱۱ می باشد .

ع/۴۸۶ (کلام)

شرح تجریدالعقائد
(امور عامه)

از: ملاعلی قوشجی .

رک . شرح تجرید درین فهرست .

آغاز: *بسمله ، امابعد حمد واجب الوجود علی نعمائه و الصلوه علی سید انبیاء .*

پایان: *فان شرب السقمونیا مثلا" عله فاعلیه عرضیه لحصول البروده مع انه عله معده ذاتیه لحصول البروده .*

نسخ ، محتملا" قرن دوازدهم هـ.ق ، سرفصلها با مرکب قرمز . ـ جلد: تیماج یشمی ، ترنج و نیم ترنج ، ضربی ، مقوائی ، ۱۷۵×۲۶۵ .ـ کاغذ: فرنگی ، ۸۰×۱۷۰ ، ۲۳۹ برگ ، ۱۷ سطر کامل ، ۱۲۱۵/س / ۱۶۳۳

۴۸۷/ع (ادعیه)

مصباح المتهجد و صلاح المتعبد
(جلد اول و دوم)

از: شیخ طوسی (= شیخ الطایفه) ، زمان تالیف: قرن پنجم هـ.ق.

این کتاب پس از بحثی در طهاره و نجاست و طرز تطهیر، ادعیه چندی را می آورد که فهرست دقیق مطالب آن بشرح زیر است:

ذکر حصرالعبادات، احکام الطهارات، وصیه‌المیت و احکام آن، شروط الصلوه، اذان و اقامه، اعمالی که در زوال انجام باید داد، اعمالی که در وقت ورود بمسجد، تکبیرات سبع و نافله زوال، تسبیح الزهراء علیها السلام، تعقیب نافله‌زوال، صلوه‌ظهر، تعقیب هر فریضه، تعقیب خاص ظهر، نافله عصر و ادعیه آن، صلوه عصر و تعقیب آن، اعمالی که دروقت خروج از مسجد باید بجا آورد، آنچه دروقت غروب شمس باید کرد، اعمال صبح و عصر دعا دهگانه و نوافل مغرب و ادعیه آن، اعمال درساعت غفلت، نماز عشاء و مختصات آن، صلوه و تیره، آنچه در وقت خواب، احتلام و طلب رزق، آنچه بوقت سماع صوت گفته میشود، دلوک و روئیت آسمان، در سواک و ادعیه جوف، شب و نماز حوائج آن، نماز شب و آنچه در آن بعمل می‌آید، شفع و وتر و آنچه مختص بانست، دعاء حزین، دور رکعت فجر و آنچه مختص بآنست، دعای از صحیفه در اعتراف بگناه بعد از نماز شب، تعقیب نماز شب، آنچه در نماز فجر ثانی بعمل می آید، دعای سحر و صباح ومساء آنچه در طول هفته باید انجام داد، فضل نماز شب جمعه، فضل نماز جمعه و اکل انار و گرفتن ناخن و اخذ شارب و زیاره نبی و ائمه، نماز نبی و مرغبه امیرالموء منین، نماز فاطمه و نماز جعفر و نماز اعرابی و صلوه هدیه و حوائج، نوافل جمعه و آنچه بدان مختص است، ساعه استجابه در روز جمعه، صلوه جمعه، دعای از صحیفه بعد نماز عیدین و جمعه، دعای از صحیفه آنچه در عقیب ظهر می‌آید، خطبه نماز جمعه، صلوه عصر درروز جمعه، آنچه در وقت خروج از مسجد باید انجام داد، نماز برنبی و امیرالموء منین و فاطمه و باقی ائمه علیهم السلام، دعای صاحب امر، دعای سمات. -

جلد دوم : دعای شب شنبه ، صلوه حوائج ، ادعیه اسبوع ، ادعیه ایام ، ادعیه ساعات ، دعای ختم قرآن ، نماز روز اول ماه ، نماز کسوف و خسوف ، نماز اموات و استبقاء ، نماز شکر و استخاره ، ذکر روزه ماه رمضان ، آنچه مستحب است که در اول شب ماه رمضان باید انجام داد .

ترتیب نوافل ماه رمضان ، نوافل نماز نیمه ماه و شبهای قدر و شب آخر جمعه و آخر شنبه از آن ، آنچه در شب بیست و سوم انجام باید داد ، دعای عقیب هر فریضه ، آنچه در وقت افطار انجام باید داد ، آنچه انجام آن در روز مستحب است ، ادعیه دهه آخر ، اعتکاف ، وداع ماه رمضان ، دعای شهر شوال ، لیله فطر ، صلوه عید و ادعیه و خطبه آن ، خطبه روز قربان ، زکوه فطر ، عمل روز بیست و پنجم ، افعال حج و عمره ، زیارت نبی ، فضل زیارت حسین ، عمل ایام تشریق ، عمل روز غدیر ، خطبه حضرت علی در روز غدیر ، عمل روز بیست و چهارم ، عمل روز مباهله ، محرم و زیارت عاشوراء ، عمل روز عاشوراء ، صفر و زیارت اربعین ، ربیع الاولی ، ربیع الثانی ، جمادی الاولی ، رجب ، عمل ام داود ، آنچه در روز هیجدهم آن باید انجام داد ، عمل شب مبعث و روز آن ، زیارت رجب ، شعبان ، آنچه در نصف شعبان باید انجام داد ، دعای کمیل بن نخعی ، در عبادات غیر مختص بوقتی ، امر بمعروف و نهی از منکر ، احکام زکوه ، آنچه در نوروز باید انجام داد ، دعای موقف حسین علیه السلام .

آغاز: *بسمله ، الحمدلله ولی الحمد و مستحقه و صلی الله علی خیرته من خلقه محمد و آله الطاهرین .*

پایان: *انت وحدک لا شریک لک لک الملک و لک الحمد و انت علی کل شیء قدیر یارب یارب .*

نسخ خوش ، محتملا" قرن دوازدهم هـ.ق. ، سرفصلها بامرکب قرمز ، روی پاره‌ای از جملات بامرکب قرمز خط کشی شده ، جدول دور سطور زر و مشکی ، جدول خارجی زر و مشکی ، دارای فهرست باول کتاب . ــ جلد : روغنی ، متن لاکی گل و بوته الوان حاشیه متن سبز گل و بوته و سفید ، اندرون متن تریاکی ، گل و بوته مذهب ، عطف تیماج مشکی ، مقوائی ، ۱۶۰×۲۶۵ . ــ کاغذ : ترمه ، ۹۰×۱۷۰ ، ۳۴۵ برگ ، ۱۷ سطر کامل ، ۲۶۵/س
۲۳۶۳

۴۸۸/ع (دینی)

اکسر العبادات فی اسرارالشهادات
(= اسرارالشهادات) جلد اول

از: آخوند ملاآقای دربندی، زمان تالیف: قرن سیزدهم هـ.ق.

رک. اکسیرالعبادات فی اسرارالشهادات

آغاز: *بسمله، الحمدلله الذی جعل المعارف الالهیه والاعتقادات الحقانیه اشرف.....*

پایان: *واصحابه.... یزیدبن معاویه..... ولعن....*

نسخ، قرن سیزدهم هـ.ق.، سرفصلها بامرکب قرمز. ـ جلد: تیماج سرخ، ترنج و نیم ترنج، ضربی، مقوائی، ۱۵۰×۲۶۵. ـ کاغذ: فرنگی، ۹۰×۱۶۵، ۴۰۶ برگ، ۲۰ سطر کامل، ۲۰۰۴/س / ۲۸۵۰

۴۸۹/ع (کلام)

شوارق الالهام فی شرح تجرید الکلام

از: ملاعبدالرزاق بن علی بن الحسین لاهیجی، زمان تالیف: قرن یازدهم هـ.ق.

رک. شوارق الالهام فی شرح تجریدالکلام درین فهرست

آغاز: *بسمله، ربنا افتح بیننا و بین قومنا بالحق وانت....*

پایان: *فان شرب السقمونیا عله فاعلیه عرضیه لحصول البروده و عله معده ذاتیه له ایضا "*

نستعلیق، ۱۲۶۶ هـ.ق.، طهران میرزا حسین بن مرحوم میرزاحسن بواناتی، سرفصلها بامرکب قرمز، روی بعضی عبارات و اسماء اعلام بامرکب قرمز خط کشی شده، ۱۵۵×۲۶۵. ـ کاغذ: فرنگی، ۸۰×۱۸۵، ۲۲۵ برگ، ۲۰ سطر کامل، ۲۸۶/س / ۱۱۱۳۹

ع/۴۹۰ (تفسیر)

کشاف

(دو جلد)

از: علامه جارالله زمخشری، زمان تالیف: قرن ششم هـ.ق.

رک. تفسیر کشاف درین فهرست.

آغاز: *بسمله، الحمدلله الذی انزل القرآن کلاما " موءلفا " منظما "......*

پایان نسخه: *واما فی الاخره فالامان من القرع الاکبر.... بغیر حساب الحمدله اولا " وآخرا " والسلم علی الانبیاء*

نسخ، محتملا " قرن یازدهم هـ.ق.، علی الکشمری، سرفصلها بامرکب قرمز، روی بعضی جملات و اسماء اعلام با مرکب قرمز خط کشی شده. ـ جلد: تیماج مشکی، ترنج و نیم ترنج، ضربی، مقوائی، ۱۶۵x۲۶۰. ـ کاغذ: دولت آبادی نخودی و سفید و ترمه، ۱۰۵x۱۹۰، ۸۴۰ برگ، ۲۷ سطر کامل، س/۱۹۴۰ / ۷۲۸

ع/۴۹۱ (دینی)

ریاض السالکین فی شرح صحیفه سیدالساجدین

(شرح صحیفه سجادیه)

از: علی صدرالدین المدنی بن احمد نظام الدین الحسینی الحسنی (= سید علیخان مدنی)، زمان تالیف: قرن دوازدهم هـ.ق.

رک. ریاض السالکین فی شرح ضحیفه سیدالساجذین درین فهرست

آغاز: *بسمله، اللهم انا نحمدک حمدا " توءتینا به من صحائف الحسنات...*

پایان: *ان ربک فعال لما یرید والله اعلم هذا آخر الروضه السابعه و العشرون (؟) من ریاض السالکین.*

نسخ ریز، قرن سیزدهم هـ.ق.، سرفصلها بامرکب قرمز، روی بعضی کلمات و جملات بامرکب قرمز خط کشی شده، دارای فهرست باول کتاب. ـ جلد: تیماج مشکی مقوائی، ۱۶۰x۲۶۵. ـ کاغذ: فرنگی، ۹۰x۱۶۵، ۲۸۷ برگ، ۲۴ سطر کامل، س/۴۱۱ / ۱۰۱۶۴

ع/۴۹۲ (تفسیر)

انوارالتنزیل و اسرارالتاویل
(تفسیر بیضاوی)

از: قاضی بیضاوی.

این نسخه از انوارالتنزیل واسرارالتاویل حاوی تفسیر آیات از ابتدای قرآن تا آخر آنست.

رک. تفسیر بیضاوی درین فهرست.

آغاز: *بسمله، الحمدلله الذی نزل الفرقان علی عبده لیکون للعالمین نذیرا.*

پایان: *والحمدلله رب العالمین وصلی الله علی خیرخلقه محمد و آله و اصحابه اجمعین الطاهرین الطیبین برحمتک یاارحم الراحمین.*

نسخ، محتملا" قرن یازدهم هـ.ق.، سرلوحه مذهب: زر و شنجرف ولاجورد و سبز، سرفصلها بامرکب قرمز، مجدول: جدول دور سطور زر و مشکی، جدول خارجی زر و مشکی، دارای فهرست باول کتاب. ــ جلد: ساغری، مشکی، ترنج و نیم ترنج، مذهب گل وبوته دار، ضربی، مقوائی، ۲۶۵×۱۷۰. ــ کاغذ: ترمه، ۱۸۵×۱۰۵، ۵۹۶ برگ، ۲۳ سطر کامل، ۲۰۶۶/س / ۸۵۸

ع/۴۹۳ (ادبیات عرب)

الغیث المسجم
(فی شرح قصیده لامیه العجم)

شارح: صلاح الدین الصفدی، زمان تالیف: قرن هشتم هـ.ق.

لامیه العجم قصیده معروف ابواسماعیل حسین بن علی بن محمد بن عبدالصمد اصفهانی منشی مشهور به طغرائی است و از اشعار و قصائد بسیار مشهور عربی می باشد این قصیده شروحی دارد که از آنجمله است شرح صفدی. درین شرح صفدی در مقدمه شرح حال طغرائی را آورده و سپس یکایک ابیات آنرا شرح نموده است.

آغاز: بسمله، الحمدلله الذی شرح صدورمن تادب و رفع قدر من تاهل للعلم . . .

پایان: حتی یطیب النشر مخالفه.

نسخ، ۸۶۸ هـ.ق.، حمزه بن قاسم بن الشهابی، سرفصلها بامرکب قرمز. ــ جلد: تیماج زرد، ترنج و نیم ترنج، حاشیه مذهب ضربی و مقوائی، ۲۶۵×۱۷۰. ــ کاغذ: اصفهانی، ۱۹۰×۱۳۰، ۲۴۰ برگ، ۲۵ سطر کامل، ۳۴۶/س / ۱۴۲

ع/۴۹۴ (شعر)

دیوان عبدالصمد بن بابک

شعر از: عبدالصمد بن بابک.

این دیوان حاوی اشعار عبدالصمدبن بابک است و درآن قصائد و قطعات او بدون رعایت ترتیب حروف تهجی آخر قوافی آمده، ابتدای نسخه افتاده است.

آغاز: اذا ماسله سبق القضاء.

پایان: العالم البرالوصول.

نسخ، محتملا" قرن یازدهم هـ.ق.، سرفصلها بامرکب قرمز، اول افتاده. جلد: تیماج زرد، ترنج و نیم ترنج، لچکی ضربی، مقوائی، ۱۶۵×۱۴۵. ــ کاغذ: فرنگی، ۱۸۰×۹۰، ۲۸۷ برگ، ۲۷ سطر کامل، ۲۰۷۶/س / ۲۶۹۷

ع/۴۹۵ (عرفان)

فتوحات مکیه

از: محیی الدین عربی، زمان تالیف: قرن ششم هـ.ق.

کتاب فتوحات مکیه از نوشته های محیی الدین عربی و یکی از بزرگترین ــ کتب عرفانی است که در مسائل مختلف صوفی بحث می کند. این نسخه از ابتدای کتاب تا حدیث " من رای المرکوب فی الطواف و السعی " و بعد قصیده ای " که بیت آخر این شعر است. "

ساق الاله لبطن مکه دیمه   تروی بها و علی المدینه تسبل .

درواقع این نسخه تا انتهای باب حج و اسرار آنست و بانتهای کتاب پنجم از نسخه اصل باب هفتاد و دوم بپایان می رود و پس از آن باب هفتاد و سوم می‌آید .

آغاز : الحمدلله الذی اوجد الاشیاء .... و اوقف وجودها ....

پایان : ساق الاله لبطن مکه دیمه   تروی بها و علی المدینه تسبل .

نسخ قرن یازدهم هـ.ق . (محتملا ") ، سرفصلها با مرکب قرمز ، روی بعضی کلمات با مرکب قرمز خط کشی شده . ــ جلد : میشن ، ماشی ، ترنج ، ضربی ، لولادار ، ۱۸۵×۲۷۰ . ــ کاغذ : دولت آبادی ، ۱۲۰×۱۸۵ ، ۵۲۲ برگ ، ۱۳۴۰/س / ۱۵۹۹

ع/۴۹۶ (دینی)

ریاض السالکین فی شرح صحیفه سیدالساجدین
(جلد دوم)

از : علی بن احمد حسینی حسنی (= سید علیخان) .

رک . ریاض السالکین (= شرح صحیفه سجادیه) درین فهرست .

آغاز : بسمله ، الحمدلله الذی یخلق مایشاء و یختار ما کان لهم ...

پایان : توکلت و هو علی کل شیء وکیل و الحمدلله رب العالمین وصلی الله علی سیدنا محمد و آله الاکرمین .

نسخ ، ۱۱۱۳ هـ.ق . ، محبعلی بن ملک محمد کازرونی ، سرفصلها با مرکب قرمز . ــ جلد : چرم عنابی ، ترنج و ، نیم ترنج و لچکی ، ضربی ، اندرون میشن تریاکی ، ترنج ، مذهب مقوائی ، ۱۶۰×۲۷۰ . ــ کاغذ : فرنگی ، ۹۰ × ۱۸۵ ، ۳۵۴ بـرگ ، ۲۷ سطر کامل ، ۱۴۲۹/س / ۲۳۷۹

ع/۴۹۷ (فلسفه)

شرح ملخص الحکمه

از : نجم الدین علی کاتبی .

محمدبن عمـر رازی که از بزرگان فلسفه اسلامی است کتاب ملخص الحکمه را درفلسفه پرداخته است و آن کتاب غیر از منطقیات حاوی کتب دیگرفلسفه است بدین شرح کتاب اول: در امور عامه، کتاب دوم: در جواهر و اعراض، کتاب سوم: در الـهیات خاصه، نجم الدین ابی بکر علی بن عمر کاتبی قزوینی صاحب شمسیه در منطق و حکمه العین در کلام بشرح کتب فوق از مخلص الحکمه پرداخته اســـت او ابتداء منطقیات آنرا شرح کرده و سپس در جلد اول کتاب خود امور عامه و جواهـر و اعراض را شرح میکند. این نسخه حاوی شرح اوست. درین شرح ابتداء قول رازی آمده سپس قول کاتبی وبعباره دیگر کتاب بصورت " شرح " و " متن " است.

آغاز: بسمله ان اسبغ یاقیوم و اقدس لک واصلی علی محمد نبیک...

پایان: ... اولفظیه قلیله الفایده... فی سایر کتبنا و بالله التوفیق.

نسخ، محتملا" قرن یازدهم هـ.ق.، سرفصلها بامرکب قرمز، روی بعضی کلمات بامرکب مشکی خط کشی شده. ــ جلد: تیماج یشمی، ترنج و نیم ترنج، ضربی، مقوائی، ۱۵۵×۲۴۵. ــ کاغذ: دولت آبادی، ۹۵×۱۷۰، ۴۰۵ برگ، ۲۱ سطر کامل، ۱۹۳۹/س
۱۶۲۰

ع/۴۹۸ (فلسفه)

شرح حکمه الاشراق

از: علامه قطب الدین محمودبن مسعود شیرازی، زمان تالیف: قرن هفتم هـ.ق. (= ۶۹۴ هـ.ق.).

کتاب حکمه الاشراق شیخ شهاب الدین سهروردی یکی از بزرگترین کتب فلسفی اشراقی است که درآن شیخ شهاب با دید دیگری جز دید فلاسفه مشاء بجهان نگریسته است، و با استفادت از فلسفه شرقیان طرح مباحث نوی انداخته وبواقع یکی از شاهکار ــ های فلسفی است. این کتاب بعدها بوسیله علامه قطب الدین شیرازی که خوداز بزرگان فلسفه و طب و ریاضی عالم اسلام است شرح شده و شرح او از معروفترین کتب فلسفی است. درین نسخه قول شیخ شهاب ازحکمت و منطق شرح شده یعنی حکمة الاشراق

آغاز: بسمله، الاشراق سبیلک اللهم والاشراق دلیلک انت ربنا و رب مبادینا...

پایان: *واللهولی السداد والرشاد . منه المبدء والیه المعاد والحمدلله رب العالمین والصلوه علی محمد واله اجمعین .*

نسخ خوش، ۷۳۲ هـ.ق .، حسین بن عبدالله تبریزی، تبریز، سرفصلها با مرکب قرمز، روی بعضی جملات با مرکب قرمز خط کشی، جدول دور سطور زر و مشکی و آبی، درآخر نسخه سواد اجارت قطب الدین محمود شیرازی آمده است . ـ جلد: میشن، عنابی، ترنج، ضربی، مقوائی، لولادار، ۱۲۵×۲۴۵ . ـ کاغذ: اصفهانی، ۷۰×۱۷۰، ۲۸۵ برگ، ۲۳ سطر کامل، ۵۵۰/س

۱۵۷۹

ع/۴۹۹ (مطالب گوناگون)

مجموعه

درین مجموعه کتب زیر آمده و هریک با شماره فرعی مشخص شده است .

نسخ، ۱۰۷۶ هـ.ق .، محمدرضا بن حاجی محمد ششتمدی سبزواری، سرفصلها با مرکب قرمز، روی بعضی جملات با مرکب قرمز خط کشی شده . ـ جلد: تیماج قرمز، مقوائی، ۱۳۰×۲۶۰ . ـ کاغذ: اصفهانی، ۸۰×۱۷۰، ۱۹۷ برگ، ۱۷ سطر کامل، ۱۰۳۱/س

۲۸۸۶

ع/۴۹۹ (دینی)

۱

الکشول فیما جری لال رسول

از: جمال الدین مطهر مشهور به علامه حلی، زمان تالیف: قرن هفتم هـ.ق .

این کتاب حاوی داستانها و سرگذشت آل پیغمبر است ما درین نسخه وقایع زندگانی آنها و کلمات قصار آنها و علت مرگ یا کشته شدن پاره ای از آنها را میبینیم ودرین نسخه مشاهده می کنیم که چگونه افراد این خاندان در زیردست ظلمه زمان گرفتار آمده و براثر آن جان داده اند .

آغاز: *بسمله، الحمدلله والسلام علی عباده الذین اصطفی خصوصا "* علی

سید اهل . . . من اخوان الصفا و خلان الوفا محمد المصطفی صلی الله علیه وآله .

پایان : مایدری عالم منهم ان الله عزوجل عالما " غیرهم وما الحجه علیهم .

جای آن درین مجموعه از صفحه یک تا ۳۱۸ می باشد .

ع/۴۹۹ (دینی)

۲ **الزام النواصب بامامه علی بن ابیطالب**

از : سید رضی الدین بن طاوس

درین کتاب ابن طاوس بطور مفصل دلائل امامت حضرت امیر را آورده و پیش خود انگاشته است که دلائل مزبور کافی برای اثبات امامت علی بن ابی ـ طالب می باشد .

درین کتاب دلائل شیعیان بر موافقت و دلائل اهل تسنن بر مخالفت با امامت حضرت امیر هر دو جمع آمده اند .

آغاز : *بسمله ، الحمدلله رب العالمین وصلی الله علی محمدواله الطاهرین . والحمدلله الواصل .*

پایان : *والسلام علی من اتبع الهدی تصنیف الشیخ المفید افادونا الله فوائده وعود نا عوائده کماهی عوائده .*

جای این درین مجموعه از ۳۱۹ تا ۳۹۴ می باشد .

ع/۵۰۰ (ادبیات)

شرح قصائد معروف

شارح : ابوجعفر احمد بن محمد شهیر بابن عباس نحوی .

قصائدی که درین نسخه می آیند عبارتند از :

۱ ــ قصید لامیه امروٴ القیس ، ۲ ــ قصیده طرفه بن العبد ، ۳ ــ قصیدهٔ لبید بن ربیعه عامری ، ۴ ــ قصیدهٔ زهیربن ابی سلمی ، ۵ ــ قصیدهٔ نابغه ذبیانی ، ۶ ــ قصیده اعشی بکری ، ۷ ــ قصیده عنتره بن شداد ، ۸ ــ قصیدهٔ عمروبن کلثوم ،

۹ ـ قصیدهٔ حارث بن حلزه، ۱۰ ـ قصیده لامیه شنفری، ۱۱ ـ قصیدهٔ عمروبن ابی ذویب هذلی، ۱۲ ـ قصیده ذوالرمه، ۱۳ ـ قصیده محمدبن عبدالله بن مناذر، این قصائد حاوی قصائد سبعه می باشند .

آغاز: بسمله، *قال ابوسلیمان بن عبدالسلام بن ...... قال ابوجعفر احمد بن محمد بن الخامس النحوی....*

پایان: *توت بالنعمه والذنب له..... حمد تمت القصیده المفیده بعون مسهل الامور الشدیده .*

نسخ، ۷۶۴هـ.ق.، سرفصلها با مرکب قرمز، روی پاره ای از کلمات با مرکب قرمز خطکشی شده، فهرست باول کتاب. ـ جلد: تیماج عنابی، ترنج و نیم ترنج، سبز، ضربی، مقوائی، ۱۵۰x۲۷۰. ـ کاغذ: اصفهانی، ۱۱۰x۱۹۰، ۱۴۳ برگ، ۳۱ سطر کامل، ۲۰۲۴/س
۲۶۸۹

اسماء کتب

حرف ب

حرف ث

حرف ج

حرف ح

حرف خ

حرف د

کشف الحجاب والران عن وجه اسئلة الجان	۱۳۵/ع	۱۱۷
کشف الحجاب والران عن وجه اسئله الجان	۶۵/ع	۶۳
کشف الحق و نهج الصدق	۱۵۹/ع ۱	۱۴۰
کشف الریبه عن احکام الغیبه	۴۳۹/ع ۱	۳۷۲
کشف الکروب فی معرفة الحروب	۱۵۱/ع	۱۳۱
کشف الکروب فی معرفة الحروب	۱۵۳/ع ۲	۱۳۳
کشف الوجوه الغر لمعانی نظم الدر	۵۹/ع	۵۹
کشف الوقوف		۱۱۲
الکشکول فیما جری لآل رسول	۴۹۹/ع ۱	۴۱۴
کفایه	۲۹۸/ع	۲۶۶
الکلم الطیب و الغیث الصیب	۱۱/ع	۱۴
کلمات مکنونه	۱۰/ع	۱۴
کنز العرفان فی فقه القرآن	۱۴۷/ع	۱۲۸
کیفیه تکون الموجودات وتنزلاتها	۲۲۵/ع ۲	۱۹۴

حرف ل

لالی البحرین		۲۳
لامیه العجم		۱۱۳
لامیه العرب		۱۸۴
لب اللباب ونزهة الاحباب	۲۸۰/ع	۲۵۰
لسان الحکام فی معرفه الاحکام	۲۵۱/ع	۲۱۹
لطائف العالمین وتخائف العالمین	۱۰۴/ع	۹۶
لوامع الاسرار فی شرح مطالع الانوار	۱۰۵/ع	۹۶
لوامع الاسرار فی شرح مطالع الانوار	۲۴۲/ع	۲۱۲
لوامع الانوار التمجید وجوامع اسراره	۹۹/ع ۳	۹۱
لوامع الانوار القدسیه		۱۰۷
لؤلؤة البحرین	۲۰۴/ع	۱۷۵
لهوف علی قتلی الطفوف	۳۱۶/ع ۱	۲۸۶

حرف م

ماده و علة و کون	۲۷/ع ۴	۳۰
مبدء و معاد	۳۰۷/ع ۳	۲۷۹
مبسوط	۲۵۷/ع	۲۲۹
المثلثه المؤتلفه فی اللغات المختلفه	۱۹۶/ع ۲	۱۷۱
مجالس	۴۶۷/ع	۳۹۰
مجامع الحقائق	۲۹۳/ع ۲	۲۶۰
مجمع الامثال (میدانی)		۷۲
مجمع الامثال	۳۱۸/ع	۲۹۰
مجمع الامثال	۳۴۲/ع	۳۰۷
مجمع الامثال	۴۳۵/ع	۳۶۹
مجمع البیان		۴۷
مجمع البیان	۳۸۴/ع	۳۳۱
مجمع المصائب	۲۴۶/ع ۱	۲۱۵
مجموعه	۲/ع	۲
مجموعه	۳/ع	۴
مجموعه	۷/ع	۷
مجموعه	۹/ع	۹
مجموعه	۲۶/ع	۲۶

مجموعه	۲۷/ع	۲۸	مجموعه	۲۲۴/ع	۱۹۱
مجموعه	۳۷/ع	۳۷	مجموعه	۲۲۵/ع	۱۹۳
مجموعه	۴۰/ع	۴۱	مجموعه	۲۲۶/ع	۱۹۵
مجموعه	۴۸/ع	۴۷	مجموعه	۲۲۹/ع	۱۹۹
مجموعه	۵۵/ع	۵۵	مجموعه	۲۳۱/ع	۲۰۱
مجموعه	۶۷/ع	۶۴	مجموعه	۲۳۳/ع	۲۰۶
مجموعه	۶۹/ع	۶۶	مجموعه	۲۴۶/ع	۲۱۵
مجموعه	۷۸/ع	۷۵	مجموعه	۲۵۲/ع	۲۲۰
مجموعه	۷۹/ع	۷۶	مجموعه	۲۵۶/ع	۲۲۷
مجموعه	۸۲/ع	۷۹	مجموعه	۲۵۸/ع	۲۲۹
مجموعه	۹۹/ع	۹۰	مجموعه	۲۶۴/ع	۲۳۵
مجموعه	۱۰۹/ع	۹۹	مجموعه	۲۸۴/ع	۲۵۳
مجموعه	۱۲۴/ع	۱۰۹	مجموعه	۲۹۲/ع	۲۵۹
مجموعه	۱۳۶/ع	۱۱۷	مجموعه	۲۹۶/ع	۲۶۴
مجموعه	۱۴۱/ع	۱۲۲	مجموعه	۳۰۷/ع	۲۷۸
مجموعه	۱۵۳/ع	۱۳۲	مجموعه	۳۱۶/ع	۲۸۶
مجموعه	۱۵۴/ع	۱۳۴	مجموعه	۳۲۰/ع	۲۹۱
مجموعه	۱۵۵/ع	۱۳۵	مجموعه	۳۹۷/ع	۳۳۸
مجموعه	۱۵۹/ع	۱۳۹	مجموعه	۴۰۸/ع	۳۴۷
مجموعه	۱۶۴/ع	۱۴۴	مجموعه	۴۰۹/ع	۳۴۹
مجموعه	۱۸۵/ع	۱۵۹	مجموعه	۴۱۰/ع	۳۵۰
مجموعه	۱۸۶/ع	۱۶۰	مجموعه	۴۳۶/ع	۳۶۹
مجموعه	۱۹۳/ع	۱۶۱	مجموعه	۴۳۹/ع	۳۷۲
مجموعه	۱۹۶/ع	۱۷۰	مجموعه	۴۷۱/ع	۳۹۳
مجموعه	۲۱۰/ع	۱۷۹	مجموعه	۴۸۵/ع	۴۰۴

حرف و

حرف هـ

حرف ی

اسماء اعلام

حرف ب

حرف ت

ث

حرف ج

ج

حرف چ

حرف ح

حرف ش

حرف ص

حرف ض

حرف ط

حرف ع

حرف غ

حرف ف

حرف ق

حرف ك

حرف گ

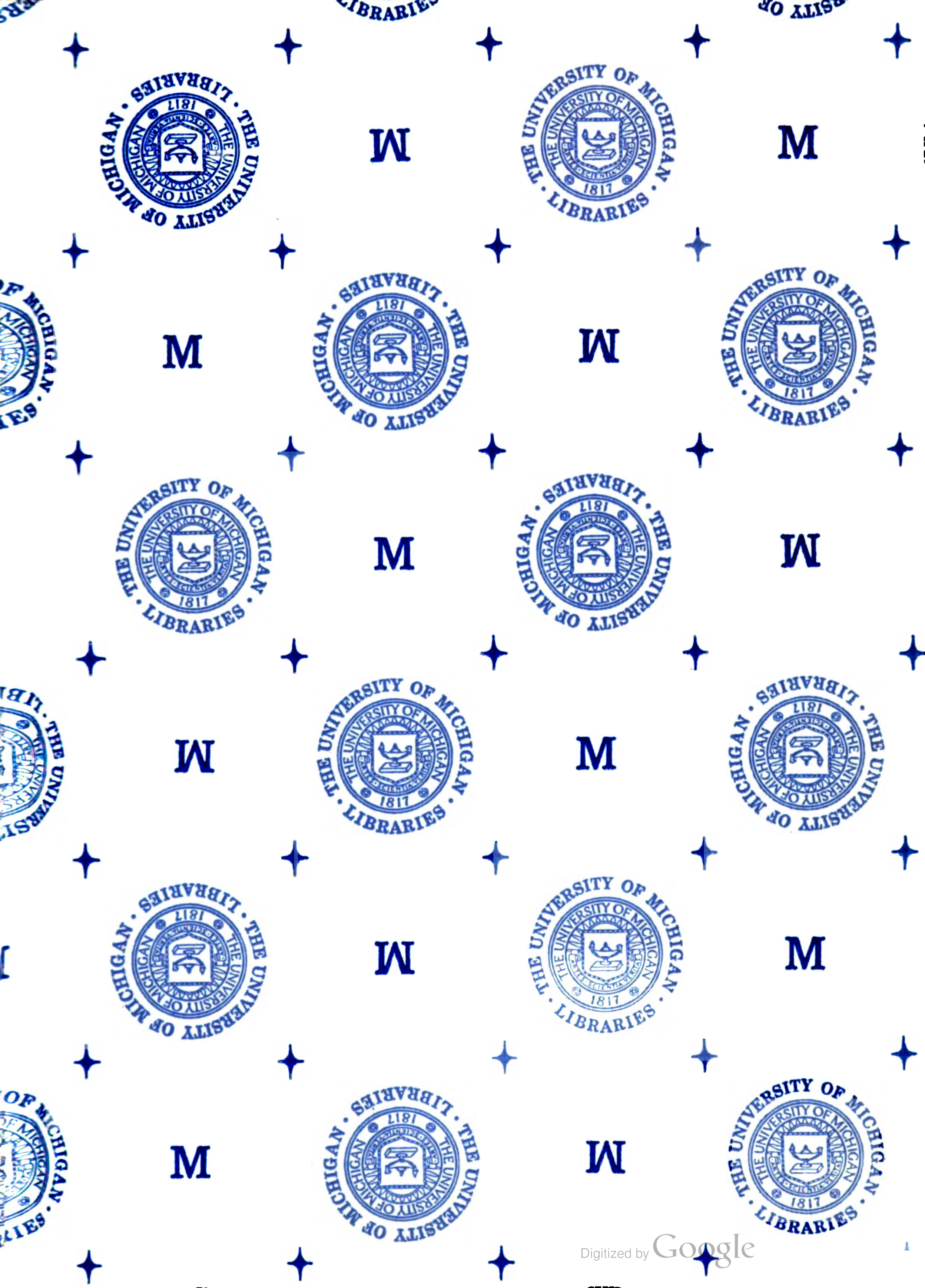

حرف ل

حرف م

حرف ن

THE UNIVERSITY OF MICHIGAN LIBRARIES
1817
M
Digitized by Google